

A. E. BACONSKY

SCRIERI

i

POEZII

Edific îngrijită, note, cronologie și bibliografie
de PAVEL ȚUGUI

Studiu introductiv de MIRCEA MARTIN

! KifeSLfOTF * ' /

CARTEA ROMANEASCA

1090

X

„EXTATICA TRECERE” A POETULUI

„Care stol limitele realismului în lirică” — se întreba în cinul 1956 A. E. Baconsky în euvîntarca ținută ia I-ul Congres al. Scriitorilor din R.P.H. întrebare îndrăzneată, riscantă chiar, în condițiile în care principiul realismului părea indisolubil și definitiv legat de orice teorie sau practică literară călăuzită de marxism. Autorul însuși ace precauția să-l recunoască — npunîndu-l aberației și absurdității —, dar insistă asupra „permanentei primejdii mai cu seamă pentru poezie de a degenera, sub false auspicii realiste, în versificație pedestră a faptului cotidian, luat în totalitatea lui”. Primejdia respectivă nu ora cîtuși de puțin doar una potențială și poetul nu ezită să-i surprindă manifestările : „...pe de-o parte anecdota povestită cu chicoteli și-n modul cel mai șugubăț cu puțință, pe de altă parte, comentariul simplist și șablonard”. Baconsky nu o singurul care să denunțe asemenea defecțiuni, c însă cel dinții care le pune pe seama „falselor auspicii, realiste”, mai precis, pe seama excesului roalislic în poezie. Numai semnalîndu-i excesele, își putea îngădui atunci autorul să pună problema limitelor realismului în poezie.

Astăzi un asemenea punct de vedere pare banai în măsura în care bunul-siraț îl anticipează. Valoarea lui o putem aprecia cum trebuie numai dacă ne gîndim că abia în 1963 un gmditor și un militant marxist de prim ordin își va pune această problemă din nevoia adine resimțită de a concilia exigențele doctrinare cu gustul său pentru literatura și arta caracteristice secolului al XX-lea, în speță pentru Picasso, Kai'ka și Saiut-Jolm Perse. Dar Itojer Garaudy va forța dogmatismul în direcția opusă,

aceea a *des-mărginirii* realismului, a hidt păi !> U lir* I v lai, a "met arii funcției sale mai mult sau mai puțin", ietice. Soluție discutabilă din punct de vedere este (m rniM.ua în care duce la pulverizarea conceptului m-s di.r.i cit se poate de benefică în practica anaVei lit nu, unde invita la depășirea închista ii dogm, i'c- în i 4>i uoor capodopere care sfidau criteriile de bază afe jucV.ah 11adiționale — realismul în primul rând.

Baeonsky tindea, în ce-l privește, mai degrabă spre li-t "\ iun conceptului, sugerînd iuadeevarea lui (altfel deit t 'mala cu umanismul) în poezie. Către o asemenea te-"i K at< si vor orienta pînă la urmă și dezbaterile angajate ir c W a n .e>;iră, dar abia prin anii '63—'64, nu independ- > at << i.vnii'estul lui Garaudy și, mai cu seamă, în stiinsă kv>tuă eu avîntul de înnoire și deschidere luat atunci de îi" alin a română contemporană. Opoziția realism-ne-reali<; Î Iamine în poezie lipsită de relevanță ca și jucuc .a te valoare astfel întemeiată. Baeonsky nu putea su- u.i în contextul social-politic și cultural al anului de fu.i'i liOi ui .yjie i \ p met de \cdu< Cuv i'au i st lai.i'iic însă ci *Jo, i "a ' mersi p ni p ci — spie deosebire de atitudinea — cl înțeles sa p iotite J- a'mo-sfeia a î.-sorabin disu. n>loi iiDfic din tăunul C [» uhu im în vederea luptei p nliu puici c SI , fui >i pei-&t'ia'. ci spre a agita o piob m i dt n icies pai cipial și \i> AI pjni u t c ntx i poc/iei ii îf

D- altfel, ci aci îpnK J 3 c ndam i si j il cn- c. rli'.ii i po R miiit IK C ai 3 < lot m u u K i. :LL- JI . IUpidiciti pH d'o .c jiu X>' si ani faJ H .!!!. i il. j)l C ; I l p IIII C< UI "U^ I M fi l db- II t II' > -L'M , ai K101 1 1 1 HI i cfo di L^iitK- Ao 1 >: >a >e ..H \<u li l pi > i K t ,i e li niiljd [t-hei i lui "uli î a po s , L a î ca la '-i ! . I> l coe>. 11 dnigen i i ionl cii c , ^ — în-cheie " iciunt l < îd . Ic ti < i t ul ple-demi i) p'ogîc L U IIIU ' i le ^ 'e u a' , Qicil 11 teacial.

Cf'întvl lui A, F Ban»i LS la Congresul .din 1956 ere îmă și o altă smrnLiea v", personală, subiectivă, re- l e>>L ă, Raportul île bc'" ' ^tăbliciile acum nu cu starea poeziei noastre în gci e t ci ta aceea a propriei poezii.

Căci discuția de principii e susținută de autor cu propriul exemplu, critica e dublată de autocritică. Toate acestea nu sînt însă exerciții retorice, teoreticianul nu-și aruncă în joc producția poetică spre a fi mai convingător ; poetul însuși se vede că a ajuns la clarificări interioare cărora acum le dă o expresie principială. El are tăria de caracter de a îndrepta negația în primul rînd împotriva sa. Calificînd anecdota versificată drept „odioasă”, adaugă : „Din această categorie fac parte și *Balada despre Borta* și cea despre lăptari și aite cîteva penibile eșecuri ale începătorilor melc întru realism. Le recunosc cu mîhnire și jenă și le reneg/”

Profesiunea do credință se confundă, așadar, într-o oarecare măsură cu o negație de sine. Autorul arc demnitatea de a-și recunoaște erorile fără să dea vina pe împrejurări. Spre a îndepărta orice echivoc, ci respinge laudele oficiale aduse unora dintre vechile sale poeme. Despărțirea de sine — și de o bună parte din șabloanele epocii — are loc în termeni cit se poate de tranșanți. Ea nu va întîrzia să se obiectiveze în cele două cărți apărute de-a lungul anului imediat următor, 1957 : Dincolo *da iarnă* și *Fluxul memoriei*. Nimic mai firesc decît ca autorul să rețină în antologia sa de *Versuri* din 1981 doar puține piese din cuprinsul primelor volume și pe acestea, de regulă, cu modificări, iar în selecția din 1967, intitulată tot *Fluxul memoriei*, să introducă o singură poezie, la rîndul ei, serios revăzută.

Toți autorii care s-au afirmat în anii '50 vor proceda aproximativ la fel, adică își vor *revizui* producțiile de atunci sau vor renunța la multe dintre ele. În cazul lui A. E. Baeonsky se poate spune că acesta este un drept cîștigat. Nu e o problemă de cosmetică literară sau de luciditate retrospectivă, ci ele conștiință artistică în sensul plenar al cuvîntului. Căci nu-ți trebuia prea multă exigență estetică spre a realiza mizeria unor versuri de o ireproșabilă platitudine — gravă sau jovială, dar obligatoriu „realistă” —, mai dificil era să faci publică aceasta concluzie. Baeonsky nu și-a modificat poezia ca urmare a evoluției mentalității generale, dar ca rezultat al unei opțiuni personale exprimate mult mai devreme și în polemică directă cu opinia pe atunci dominantă. Gestul său

disociator capătă semnificația unui autentic act de conștiință tocmai pentru că implică nu numai luciditate, ci și tărie morală. Iată de ce alegerea lui trebuie să fie respectată și de ce zeflemeaua celor care, pătați de toate conformismele, vor să și-l alătore, citind versuri de care singur s-a lepădat, trebuie disprețuită și descurajată.

În paginile următoare nu va fi vorba, așadar, despre s'iuo p! ttt ii . nsn, piu mu ctl< ll < înoate luetei de < tu*, cui M v tic t a u u V > m lu t ll & uif'c cu > t' ^ ide ll njx di io du i' Ui uibiku i i chitic i iun i'c iiiij>uin (l i i a i 'ei p tun > ll l auto ni & în < * Oi! { ll t i (Ultoi lll CU 4l i ll i (ll (di) li|. h \ ' f i lu. t' ip > i 'ui t c i c poc nii! P tu Io»

*
* s

Examinînd cariera artistică a lui A. E. Baeonsky, nu putem, totuși, evita cîteva sumare și generale observații referitoare la poezia anilor '50, de care autorul nu numai s-a disociat, dar în care s-a și integrat și căreia îi aparține cu elocvența obiectivă a datelor biografiei sale de creator. Anii imediat postbelici vor fi, de altfel, chiar anii formației sale iar începutul deceniului al șaselea înregistrează debutul în volum (*Poezii*, 1950) și afirmarea sa ca tînar reprezentant al noii literaturi (*Copiii din Valea Arieșului*, 190.1, *Cînteec de zi și noapte*, *Itinerar bulgar*, 1954 etc).

„Generația lui Baeonsky — scrie George Munteanu, congener și coechipier redacțional al poetului la „Steaua” — este generația căreia istoria i-a impus prea de timpuriu înlocuirea adolescentinului romantism al reveriilor în aparență larii obiect precis, însă fecunde, cu mi realism propriu îndeobște unor vîrste mai thvii.” Epoca valorifică îndeosebi, continuă criticul, „capacitatea oamenilor de a se proiecta în afară, de a opta pentru un ideal social precis și, în funcție ele aceasta, de a fi înclinat mai mult spre faptă decît spre contemplație, împingînd în umbră — cel puțin temporar — înclinația spre interiorizare”. Împrejurările au statornicit modelul unei poezii „mai mult socială și ideologică decît confesivă și psihologică”.

Într-adevăr, în lumina realismului socialist, lirica înceta să mai fie un spațiu de manifestare a sentimentelor de extracție individuală și însăși lumea interioară își pierdea dreptul la o existență proprie, autonomă, pentru a fi acceptată numai ca o reflectare a vieții social-istorice. În măsura în care era impregnată de ideologie, întreaga producție poetică, inclusiv cronică rimată, rîvnoa să devină o poezie de idei. Erotica însăși nu era mai puțin purtătoare a unui mesaj, a unui angajament : versiune, în ultimă instanță, a poeziei politice. Termenul de „erou liric” a fost lansat anume spre a împăca mărturisirea cu exemplaritatea. Eroul liric era, bineînțeles, un exponent, gestul sau tipic fiind acela de contopire cu. masele.

Poeții afixau orgoliul simplității și vina fnî.c>rieă j\ fost pusă ia contribuție în mod programatic și sistematic. Cultul *spontaneității* reprezenta o expresie; a preocupării pentru accesibilitatea creației poetice, dar și o manifestare a disprețului pentru tehnica literară, pentru elaborarea formală prea minuțioasă ele. Ambițiile de înnoire în planul forme erau suspectate de formalism iar încercarea de a *incinta* trecea drept frivolitate. Autorii mergeau drept la țintă, adică la mesaj, dispensându-se do farmece auxiliare.

S-a produs însă astfel o contradicție între tematica nouă și mijloacele stilistice învechite cu care ea era întruchipată. Pericolul (cu întirzicre conștientizai) a fost acela de a compromite un mesaj revoluționar prin apeluri la forme; legate prin tradiția literară do o altă ideologic. O reiați*; cu totul neașteptată și nedorită s-a stabilit între idilismul semănătorist, de pildă, și unele tendințe idealizante din poezia nouă, tendințe recognoscibiSe; și la autori dintre cei mai marcanți, care au trecut brusc de la împotrivire și revoltă la gloriificare, idilismul nu intra atunci (s-a. uneori astăzi, doar ia niște poeți de duzină, ce-i drept) în reprezentarea prezentului, căci prezentul era văzut sub semnul luptei, al antagonismelor sociale. Viitorul însă era exaltat în aceleași tonuri vagi și ritmuri, desuete în care somanătorii evocau trecutul nostru Îndepărtat.

„Boală a copilăriei” noii culturi, proletcultismul a pus pecetea-i manieheistă asupra tradiției artistice: și intelec-

t" rY "inticiupii d comunic iei fueit,ca itie ~v < i,
 pi L ai si f g ii, c i --nilml univeih?! I c e ip . a
 e ^d t di cu icu unu va °i corn \ u t < i »
 dic i pi hici l i i L s' î ci rmaca z u'p te » id
 a) d un unii p ,c sui< i fi pu <- u'iai loi
 pini i vnte (ci si tu rm, tec r pi \ L >
 i L i CLOI n ac i it uil c v J i i c
 pd(i t nea b<*, m i t a ime n n i n - lo
 IM c i aa, i i i < i sii e'1 < ui i r it i i t -
 t li pi°, \fal ^ n Cli'c>| i cu
 i dm' i o p C 11)01 ^ l J
 i n l Un ni i i h i i i i m
 ninantă bb li K tl l I J Ci 'l

ct is ip L ci iai < c L de igtu, l i i tu i ,ivp i-
 cusoarc. luisirauvismul şt schemausniul n-au exclus apari-
 ția in acei ani a unor poeme de calitate, reținute ca atare
 de istoria literară. Totuși, menținând o privire ue ansam-
 blu, nu putem ignora îndepărtarea poeziei de substanția-
 litatea ci lirică, de problematica cului, prea simplu și prea
 rapid confundată cu egotismul.

De altfel, către 1960 și mai ales după aceea, mișcarea
 generală a poeziei a fost una de trecere treptată de la
 anecdotică la interiorizare, de la improvizatie la meditație.
 Și, în cadrul ei, creația baconskiană s-a plasat de la-început
 într-o poziție ele avangardă.

" Pecetea ideologică și artistică a epocii este însă ușor
 recognoscibilă chiar și în poeziile rămase din producția
 anilor MO în antologia de acum. Iată, poetul scria un poem
Drdraxioste, îi dedică soției sale Clara, dar se simte-dator
 să mediteze în cuprinsul lui și la „tovarășii care taie Du-
 nării albie nouă", dînd iubirii sale „noile ei înțeleșuri".
 Sentimentele intime se cercau împletite cît mai strîns cu
 cele sociale spre a fi îngăduite în teritoriul artei.

Unora le-a stat bine acest tip de poezie tumultuoasă,
 „de largă respirație", cum i se zicea. Baeonsky era înclinat
 •mai-degrabă spre tonalități minore, deși nu-și precupețea,
 alături de alți breslași, îndemnurile. „Haideți dar, tovarăși,

să zorim departe / Fiarele să taie în pămînt adînc" — scrie
 el, însă exortația îi era convertită pe loc într-o imagine
 menită mai curînd să fixeze decît să dinamizeze : „în
 eurînd pe boltă, vajnic o să poarte / Cavalerul noștii, luna
 la oblînc."

Înscrierea într-o ordine cosmică reprezintă procedeul
 forte al autorului în textele sale „ocasionale". Comemo-
 rarea lui Lenin, de pildă, îi prilejuiește un poem care mai
 rezistă oarecum tocmai prin ingeniozitatea unei „întră-
 mări" intensificatoare : „Ce fulgi mărunți zburînd deasu-
 pra mea / în roiuri mari de fluturi albi și vii ! / — Și-n
 iarna aceea tot așa ningea/'Cînd Lenin a murit ? / — Așa,
 copii."

Incursiunile în trecut vizează aceleași efecte, cu mai
 puțin succes însă, în măsura în care evocarea rămîne pre-
 dominant una epică. *Din turnul Goliei, Pămîntul, Amintiri
 din munții Bihariei, La Grivița* reprezintă asemenea evo-
 cări ale trecutului, însoțite, bineînțeles, de o critică a lui
 din perspectiva prezentului, totul în versuri rostogolite
 victorios spre rime de obicei previzibile. Inițiativa "nara-
 tivă, indispensabilă în poezia epocii, funcționa, se pare,
 ca o garanție de seriozitate artistică. In ciuda epicii și a
 retoricii, cîie o secvență reține atenția, precum această
 ipoteză lirică privitoare la halucinația profetică a eroilor
 în clipa dinaintea morții : „Ce spune timpul ? Spune că
 murînd / Cei care luptă pentru libertate, /De-acca veșnic
 îi purtăm in gînd/ Că-n clipa morții, ochiul lor străbate/
 Halucinat, fulgerător / arzând în ceața anilor, subțire ; < ! —
 Ascunsul, necuprinsul viitor/ Cînd mor, 11 vad eu ultima
 îriivi

î it>l p ' « l p' ne de avmluri generoase, însă
 »i <n a a neucioii oiate Ele clamează lozincile tim-
 I Hm s c| < i yjunpului : „Tovarăși, să ieșim la se-
 i t i ' \ im toii la cimp, ca o armată ! Lozinca pri-
 m » ' l -n zbor:/ — Nici o parcelă neînsămîntală/
 i ie il o U'ca-iilregului popor !" (*După, ploaie*). Un
 "icit p < m ic se și intitulează *Lucrări și anotimpuri*,
 fno un lei ue ^ere la pas, deși nu întotdeauna pe-
 le tia a i ' "c iei* a ircmoite din viața și munca omu-
 lui i u » fo' d i/bule te uneori să unească exacti-
 t, "1 1 •> i , • i i d .î'iii cu sugestia ritmurilor sem-

piternice : „Ciorile caută-n cimitir, prin iarbă, Nucile verzi pe care le-am ascuns. / În poloboace vinul a conținut să fiarbă, / Puterea limpezirii l-a ajuns. / Cele din urmă găște răătăcite, / Tipînd prin noapte, urmăresc / Drumul de miazăzi, spre delte — / Plugul și grapa, secera și sapa / Au ațipit în magazia de unelte." Mai ales în preajma „vistierrilor toamnei", întâlnirea cu tradiția — ce părea părăsită — a poeziei interbelice se produce în acorduri piUatiene sau I fundoiene : „...Și vin pe urmă zile neuitate ; / Când strugurii se strîng și sus, la Cramă, / Chcmînd culegători din șapte sate, / Lovește toamna-n scutul ei de-aramă. / Coșuri cu struguri se zăresc pe umeri, / Cu neputință toate să le numeri : / Aici o Otoncl, aici Fetească, / Și Grasă de Cotnari și Crîmposie..." **Georgicele** lui A.E. Baeonsky se încheie, simptomatic din nou pentru epoca în care au fost scrise, cu un imn închinat mașinilor „impetuoase".

Dintre titlurile primei perioade, *Poemul teiului* nu trebuie trecut cu vederea întrucît prilejuiește o confruntare cu universul poeziei eminesciene. Recompunerea acesteia e dezamăgitor-puerilă, dar finalul transcrie inspirat fascinația în fața unui destin de excepție : „O, va fi undeva, va crește vreodată / Un tei să-ngîne cîntecele mele ? / Un tei deasupra căruia, mereu / Să plutească în cercuri mari și line / Acvila timpului meu..." Acvila rotitoare deasupra teiului e mai degrabă a poetului însuși decît a timpului său. Ea parcă închipuie cercuri în prelungirea trunchiului sacru, mișcarea ascensională nefiind astfel decît proiecția imaginară a unei dorințe arzătoare de apartenență la o noblețe inaccesibilă. Imaginea rămîne simbolică pentru absolutul acestei dorințe și, în genere, pentru extazul postterității eminesciene.

E de mirare cum exegeza baconskiană n-a valorificat \ „în nici una din etapele ei poema intitulată *Paitina*. Aerul • de „exercițiu școlăresc" va fi indus aici în eroare, ca și ritmica săltăreață, comună, în care poetul meditează asupra condiției sale. Există o rutină a poeziei, pare să spună | el, și, drept pedeapsă, una a istoriei poeziei. Poezia „cumințe și cenușie" a lui sau a altora, de demult sau de i.aeum, n-are nici o șansă de a supraviețui autorului ei : „Din antologiile mai vechi / Rîd în hohot numele uitate, / "Tânărul cu vată în urechi / De la capăt drumul iar stră-

i bate." Să fie aici o dovadă că autorul era conștient de & propria-i rutină ? Mai mult, autocritica nu ascunde cu totul |. dezabuzarea : „Dimineață. Lumea-n drum spre muncă / I Te-a citit ivit pe undeva, / Nimeni nu te cheltuie, te-aruncă /, Putrezit de viu în lumea ta."

Dar nu mai putem descoperi, oare, aici, în aceste două versuri : „Din antologiile mai vechi / Rîd în hohot numele uitate" și altfel de implicații decît cele așa-zicînd personale ? „Numele uitate" nu vor fi fiind acelea ale marilor poeți interbelici eliminați pe atunci din moștenirea culturală firească și reduși la un hohot sarcastic precum o revanșă amînată ? Sau, contextualizînd altfel aceleași versuri n-ar putea avea drept referință numele atît de glorificat pînă în 1953 și căzut apoi într-o uitare pe care poetul pare s-o prevadă. Pluralul ar căpăta în acest caz o funcție sinecdotică și o valoare exemplară. În favoarea unor asemenea interpretări pledează și faptul că poemul este *singurul* din toată producția acelor ani pe care Baeonsky l-a considerat demn să-l reprezinte în severa antologie din 1967 (*Fluxul memoriei*).

*
* *

Hotărîrea lui Baeonsky de a concepe în alt fel poezia nu a fost atît de bruscă pe cît poate să lase impresia orgolios-sfidătorul discurs din 1956. Ea a fost pregătită de gesturi similare. O simplă răsfoire a colecției^ revistei *Steaua* (apărută la 1 aprilie 1954, dar cbtinuînd *Alma-tffflliterar* al cărui redactor șef poetul a fost din 1952) ne-ar putea spune multe în acest sens, mai ales clacă ea e-ar face în paralel cu a *Contemporanului*, *Vieții Românești* sau *Gazetei literare*, revistele centrale și dătătoare de ton în respectiva perioadă.

Chiar poezia *Rutina* a apărut în *Almanahul literar* în numărul din iunie 1953, provocînd reacția critică a lui Miha Dragomir într-o *Scrisoare deschisă către tov. A. E. Baeonsky* (publicată în *Contemporanul* din 1 septembrie 1953). I se reproșa textului baconskian că nu e decît o „distilare poetică (...) voit obscură a atitudinii pe care în ultimul timp a luat-o *Almanahul literar* față de poezia

noastră". Ackvî •!) este că din momentul în care Baeonsky devine rec' si, mai ales, de când, sub noul num?, revista *cev'i* "â—i fixeze și un profil nou, polemica purtată cu pa biicițiile bucurestene se întetește. Baeonsky s-a manifestat de la început ca o personalitate puternică, pe-larizînd simpatii și antipatii, -dar 'Obiectivele sale majore rămîn, totuși, impersonale.

El a luat astfel i ^caina — ,eih° d' t d cu .j -< atunci — de a sobei cohibe a <. i lui EĽaji la £ Ct fiind astfel puc ci aiu/an ol icmc • ""'\in a e', u n în circuitid % alo '<>i c 11! impo^ ie \ p]_dv' d; n m ceput pentru -"tcoiijid' ei ca p.<~ i t c< n -t> **JL** i-blul ei, a fonat rc\canea în actualii te a lui Mi _i c > ragiale, nu tăia a ii ea pion-pa'adine asp Ai*_ _,-p mandat de o maie rutoiitate ide. Vgic-punL i a vrr .1 — Nestor Ignat A scus despre Tudoi Aipht **1 T G** Căh-nescu asiguiînda-<u colaboiatea acejtoia la *Sic >an pi cum și a lui Tudoi Vk«u Al Pini ppido, I0.1 Agjj bicear >, Ion Marin Sadoveanu. Orientarea -ferma spre modernitate a revistei e stnținuia în comentai **11** derp.e Mai k<>ski, C i Sandburg, R,bcit Fi c-', Vale.y Lcbii **1**, U ^<tti pi 1 traduceri proprii am. Salvatore e^uasirnocio și Anna **All**-niatova.*

Alături de ceilalți.poqți.cu--care aiăcut echipă :la *Steaua*, Aurel Rău, Victor Felea, Aurel .Gațghiami, «l ,a încercat să redefiniească .poezia astfel încît *lirismul* să-și recapete importanța lui primordială. Resurecția dinamului urma-să se fiică în dauna anecdoticii și a retorismului, asupra că-rora notele critice, cronicile, arlicolele-.bilanț publicate în *Steaua* deschideau un foc concentric .susținut. Deretoid-zarea poeziei, conceperea ei ca „rostire firească", după formula, încă necunoscută, probabil, pe atunci, a lui.Bлага, asumarea subiectivă a cotidianului, -deschiderea -spre 'experiențele recuperabile alo .modernității și, în priniul ițind, spre marea leqție a poeziei -interbelice .autohtone, acestea au ifost principalele repere .ale .direcției literare de la *Steaua*. La care irebuie .-să.adăugam •spiritul*citadin* .manifestat «chiar .în ipasteluri, precum -și o *irttelectualizare* -a vi-ziunii -poetice, -inaparenta la .-început din -cauza -rafinatelor simplități a .-mijloacelor.

M Itlul dc^ciis mai st s este desigur, unul ideal, în- i cu ii < ita! de ezităii si intermitente. Poezia 1 m 11 l ul ci ii va adopta dupa 1960 cu o apli- 1 (*Li I* fnc e de l 1 un aut l li altul lucidul fără .nosta al grupului de la **Steaua**: ramme înca acela de a-l ai U si pi ouus f l ani cape un deceniu mai de vreme, n coite-"H+ mai d giab i pu*ii\mc d l it fa/orabil i 11 caic do basmul cia pu m ent Acest i mc n i iri^ fa. a cccj im citit si m a'iaia celor ai 1 l *• am l)'i s' disto^c i pc 1 c\ei înfui, în tec Pc 1 S im 1 l k In ul (it 1 ci. Ion (L0 ud I (' i' 1 f 1 'l / cu <- a 1 'o |a i poeții b si C iioi. m p in l l nod u , m m a iouuui puri- 1 LC+0 c un p tret dc u Y it fs c tc pi jlmdu-se cu. a ii m n i n u u u l c l l n ci 1 de acela **al**aCCO. l^iite u L) d ani ac ii u du 1 1 rimate a to l in; 1 d ivă.: d ian c it 1 un it 1 a. de- venit... \pi. t oc mu cei 1 u d in u ai din- tre poeți.

Pe cie altă pante, valorile descriptive încep să fie cul- tivate- în poezie ca o încercare a talentului, ca o perfor- manță formală-ilscaia cu timiditate într-o perioadă în eare arta era numai, și numai conținut. Mai mult, abordarea pastelului- — tipar neeanonic — devine o paradoxală so- luție de emancipare imaginativă. N-u întimplă-tor, reorien- ta»ffa poeziei baconsk-iene se manifestă printr-un volum compact, d< pasteluri (.Dincolo de iarnă, 1-95-7);

Nu sînt, acestea, primele pe care poetul le concepe și nici primele pe care le publică. Pînă și în volumul clin r'954, *Cîntece de zi și noapte*,. Minim cel puțin doua pasteluri (flori de *glicifă și Noapte*) iar în *Două poeme* secvențele- cît' de cît citabile sînt tot de natură descriptivă. Baeonsky și-a dat seama relativ devreme unde se află vocația lui și ce poate face cu ea fără să și-o altereze.

O* parte din pastelurile ce vor compune volumul Din- colo de iarnă apar în *Sleana*, începîn-cl chiar cu primul

număr, publicarea lor l'incul menită, avem retrospectiv această impresie, să ilustreze și să provoace o reîntoarcere a poeziei la izvoarele ei lirice. Abaterea lor de la tiparele oficializate a fost sesizată cu promptitudine și poetul își atrage virulente critici în *Viața Românească* pentru faptul că „bizarele (sale) viziuni onirice” „rămân fără răsunet în sufletul cititorului din zilele noastre”. Acuzățiile deseori repetate în cazul lui și al confracților lui au fost acelea de „intimism” și „evazionism”.

Intimismul era respins iot ca un evazionism, iar lirisul în genere nu era salutat decît în varianta profesiunilor de credință. De aceea resimte autorul nevoia să susțină că, „poezia o lirică înainte de toate” și, mai departe, că, „a ignora bogata gamă a sentimentelor intime înseamnă a mutila personalitatea eroului, a-l înfățișa unilateral, diminuîndu-i adevăratele dimensiuni sufletești (*Lirismul și contemporaneitatea*). *Colocviu critic* apare, poate că nu întâmplător, în același an (1957) cu *Dincolo de iarnă* și *Fluxul memoriei*, ca pentru a consolida și apăra cu argumente teoretice noile poziții ocupate de poet. Volumele formează un *triptic* menit să marcheze *ruptura* decisă, masivă, do simplismul dogmatic și să ilustreze o altă concepție despre poezie printr-o practică poetică pe măsură.

Recitate astăzi, pastelurile din *Dincolo de iarnă* nu par a îndreptăți în vreun fel calificarea de „intimism” ori „evazionism”. Le găsim, dimpotrivă, implicate în problematica epocii, și preocupate de „răsunetul în sufletul cititorului”. Poetul pune în joc sentimente general umane pe care le desfășoară pe larg, apelînd la cuvinte multe și pe înțelesul tuturor. El se iasă înecat de aromele somptuoase ale toamnei, încearcă nostalgia drumurilor, se hipostiază în pescăruși, în cocori, nu evită, în genere, nici un *topos* al sentimentalismului. Locurile comune ale propagandei din perioada „războiului rece” nu puteau nici ele lipsi, autorul se disociază „cu visul (și) eu gîndul” de orașele vestice în care „uzine de arme gem înfundat” și în care — reminiscență livrescă actualizată polemic se bea nimic altceva decît chiar „absint” !

Dincolo de iarnă — titlul acesta va fi fost investit cu o semnificație anticipativă. Capacitatea de proiecție nu-l lipsește oricum poetului care în ritmica anotimpurilor

descoperă un prilej de meditație consolatoare : „Cînd cerul prin ianuarie se-acoperă do nori / Și fulgii ning și neaua începe să se-aștoarnă, / îmi place să-mi închipui uneori' Ce se petrece dincolo de iarnă. / Atunci din fața mea parcă dispore / Zăpada care bîntuie pe străzi / Și fiecare fulg schimbat în floare/Mă poartă-n lumea primăverii care / Trăiește peste marile zăpezi. // Văd ridieîndu-se copacii din cîmpii / Să-și scuture coroana de omături, / Să se privească-n ape străvezii •— / Și fiecare-și spune : Ce somn adine dormii! / Și-n înălțimi cocorii plutesc trăgînd în lături / Perdelele de nouru cenușii. /”

Dimensiunea *alegorică* a tabloului nu e deloc ascunsă aici. Altundeva dăm peste această recunoaștem francă : „în legămate ramuri îmi deslușesc destinul.” Titulatura de *pasteluri* are mai degrabă o valoare polemică decît una constitutivă. Descripția nu e la Baeonsky decît un mod de a se opune anecdoticului și de a se mărturisi fără a avea aerul că o face. Chiar și secvențele neîndoios descriptive sînt aservite confesiunii.

Poetul e *contemplativ*, dar *tm descriptiv*, el aderă, nu reflectă, se pierde în peisajul pe care-l zugrăvește pînă la fuziunea cu acesta, pînă la ștergerea limitelor între obiect și subiect. Vorbînd despre natură, vorbește despre sine pentru ca pînă la urmă șinele însuși să se risipească în inefabilul unei dispoziții sufletești. „...Și lîngă sclipitorul, neliniștitul roi/Al razelor do soare ce mă cuprind, febrile, /Dispar în frumusețea pe care printre noi, /O murmură treeînd aceste zile.”

Pastelurile baconskione nici. nu sînt decît rareori vi-ualizante, ele rețin mai degrabă un murmur sau un foșnet decît, un anumit contur și cel mai adesea vor să evoce „duhurile mării”, făptura străvezie a vîntului” sau „umbra tragică a timpului”. Obiectul tabloului nu e, în ultimă instanță, unul vizibil, palpabil și poate că nimic nu e mai tipic pentru modul lui Baeonsky de a-l gîndi decît această mgenios-naivă reprezentare a cauzelor prin efecte :

„Mă uit la vînt și nu-l văd,
Mă uit îndelung și nu-l văd,

Vad doar arborii cum.se clatiaa
Si [rânzele cum aleargă prin iarba.

Mă uit la timp și im-l văd,
Mă uit îndelung, și nu-l văd —
Văd doar copiii cum cresc
Și oamenii cum încărunțesc și se-aplecăr'

•Dacă e vorba de piasticiza-re, aceasta e mai degrabă una a *abstracțiunilor*. Însă poetul nu niizează pe ea-eieft în trecere și cele mai izbutite dintre analogiile lui *na* «concretizează ideile, ci ridică imagini-k: canerete la « punere ideală. Precum in poemul *La novă de Someș* unde punctul de plecare îl constituie ideea continuării unui tel de viața vegetală în lemnul încorporat noilor clădiri : „Vei respira, •pădure din nord, în ritm egal, / Vei crește prknăv-ara în suflele și-n ramuri, / Și toată așezarea de zid și de ita-etai/ Cu flăcări vegetale va tresări la geamuri. /”

De la vitalitatea explozivă a vegetalului care „se muta în ziduri”, poetul ajunge la propria-i vitalitate debordind peste limitele existenței :

„Se va **muta** în ziduri, va trete-n viața Ier,
In hale uriașe, pe vaste bcfcevarde —
Precum ia mine timpul venind biruitor
Aduce peisaje de dincolo ele moarte.”

Viața se perpetuează, așadar, în beto i \ u co -
tinuă după moarte. Dar nu ideea pereru'^u a ai , n-
portanță, cit aceea a fuziunii timpurilor. £lc dat d i i >-
piia-i expansiune creatoare, poetul însi ,1 do d
iutei halucinații profetice. Peisajelor de ai-i b s ,l \
cele „de dincolo”. Nevăzute, bineînțeles rh n ' -
cWpiuls. Imaginația e profetică prin ins n ii u -t i,
caracteristic profetiei buconskiene este € a 1' i &u i -
tul drept obiect.

Avem în față — în chiar contextul c? , ' " <- 'a și
care conține deja elementele peetluitoate _ an 1 <_ ui a
lor insistentă de mai' târziu — *prima meii* \yia t » *• \i a
poetului, rezumativă și anticipativă In aciu i tu p D J-
camdată, sensul ei este unul benefic,, luriuv D nt >U c'e
iarnă”, dincolo de moarte (paralelismul n [. 21
ocolii), poetul întrevade peisaje extatice.

Dacă in *Dincolo de iarnă*, A. Baeonsky voia să reabiliteze tiparul (clasic) al pastelului, supunându-l la proba notației cotidiene și a ipostazierilor lirice nesfârșite, — și altcrîndu-l în consecință, — în *Fluxul memoriei*, miza parcă fia mai importantă în același sens emancipator. Titlul volumului se încarcă de semnificații pe care poemul din cuprins astfel intitulat c departe ele a le epuiza. Opera baconskiană în totalitate poate fi așezată sub această emblema, nu numai prima ei secțiune valabilă din punctul de vedere al autorului, așa cum s-ar putea deduce cin sumarul antologiei publicate în 1967.

Fluxul memoriei punea în 1957 un accent mai mu't decît necesar asupra fundalului istoric pe care poezia nu trebuie să-l piardă -din vedere oricît de acaparată ar fi de prezent. Tendința lăsată neex-plicită în cuprinsul volumului pare să fi fost însă aceea de a scoate inspirația poetică de sub dominația unei istorii înțelese ca presiune a imediatului. A. E. Baeonsky e unul din primii noștri poeți de după 23 August la care tematica istorică devine o formă de libertate, altfel spus, o inițiativă personală. Tstoria însăși nu mai e concepută ca un efort de reconstituire „obiectivă”, dar ca o rememorare aparent fortuită, neconstrînsă, m -orice caz, de repere cronologice și teme impuse. Legilor de fier ale istoriei portul le opune crarsul natural al amintirii, nu mai puțin arepresibil, dar lăuntric :

„**Adesea-mi** vin în **minte** imagini do **demult** —
Fereastra **se-deschide** și **anii** pier în zare,
Ca morsele p.e-un ostrov de ghejiță ce s-a smult
Din ni arc-a adormim a noptilor **polare**.”

t *Umbre*)

Fluxul memoriei c un titlu .programatic ale ca! ni co-
notații pi-ousliene nu pot fi desconsiderate. Tir uși, nu
fluxul are aici importanță, ci memoria, nu capriciile aso-
ciative ale subiectului, ci asocierea lui, adeziunea senti-
mentală. Demersul poetului -e altul decît cel prouîStaa0,
căci nu atît timpul pierdut ține să-l recupereze ei, cit
efigia acestuia, pecetea, urma.

În ciclul *Ștefan și oamenii* e vorba de o istoric sedimentată în natură, pe care o cunosc, adică o dețin, brazii și apele. „Anii se adună sus în iezere clare” — spune poetul într-un vers epigramatic. Mișcarea istorică e convertită într-una naturală, prefacerea se vedește a fi reiterare ciclică, permanența și schimbarea nu reprezintă pentru poet o alternativă : „Oamenii răsar și apun ca soarele, / Oamenii trec și rămân ca izvoarele.” Evocarea lui Ștefan se face prin intermediul unui peisaj care îi poartă într-alit amintirea încît produce el singur miraje sau. ori-cum, participă la ele / (*Ploaie de primăvară la Pulna*). Un adevărat epitaf pentru marele voievod scrie A. E. Baeonsky în maniera — care va fi mai lîrziu a lui Marin Sorescu — de rezumat adus la concentrare lirică : „Ștefan cel Marc / A purtat patruzeci de războaie, / A clădit / Patruzeci de biserici / Și-apoi / Adormi liniștit. / Numai săgețile / Zburînd din arcul lui / Mai caută încă / Inimi dușmane. / (*Cronică*).

Măreția eroului, perenitatea figurii lui sînt: admirabil susținute aici prin metafora săgeților sale, ce-și păstrează intactă peste ani puterea de lovire. Prelungirea în eternitate a zborului lor verifică eleatismul reprezentării baconskiene.

Dar nu numai istoria, ci viața personală, trăirea subiectivă sînt raportate la ritmurile naturii. Sentimentului morții i se opune acela al eternei reîntoarceri :

„Ochii mi se vor deschide în ruii,
Bnițole în ramuri de srdeim sau de fag,
Glasul și **cîntecul** se vor întoarce iar în pariuri».
Respirația **liniștită** se va înepoia în marea,

î.ogănarea **mea** de nostalgie monotonă și lentă
Va reveni în grădinițe duici ale toamnei
De-acolo o dată-nfr-o noapte, cineva
A răpit-o sădindu-mi-o-n piept.”

Poetul nu se mulțumește cu eternitatea trecerii, care nu-i decît o risipire inevitabilă. Dorința lui de identificare și fixare e mult mai puternică :

XX

„Numai inima va rămîne ascunsă adine în pămînt
Și va crește dintr-ânsa un. fluviu extatic și maro
Care veșnic se va Urî ca un. șarpe în preajma Carpaților.”

(*Ai'tr.rniUin*)

Baeonsky însuși va lăsa mai fîrziu să-i „scape” într-un vers o expresie de sugestie blagiană, deși nu mai puțin autodefinitorie : „extatică trecere”. Ca și „fluxul memoriei”, ea are pentru poezia lui valoare emblematică. Și aici accentul cade, în, ciuda aparențelor, asupra elementului do stabilitate. Așadar, mai degrabă *nu-inoria* decât *fluxul, extazul* decât *trecerea*.

Nu întîmplător iarna e atît de prezentă în meditațiile poetului. Iarna e anotimpul care fixează și păstrează; oprește curgerea, trecerea și, înfrerupînd contactele cu exteriorul, favorizează regăsirea de sine :

„Dar iată vine iarna și din nou
Zăpada reapare peste, câmpuri
Si foaie clipele prin care ai trecui
Prind iar ființă-n jurul tău și murmură.”

Fluxul memoriei e imposibil în afara iluziei opririi timpului, (iestul plecării frunții sună retoric, dar, în. intimitatea ei. mișcarea lirică e justă, rilkeeană :

„Și ca fluxul pe plajele galbene
îți creștem suflet propriul tău trocul...
Vai, (âl du rău c ahmcea să na ai pe-nimeni aproape
Ca ;>ă-ți pieri fruntea pe umărul lui.”

Sinițutul itulea este însă aici mai mult o amenințare posibilă. Dispoziția melancolică a poetului se manifestă cu timiditate. Dar nu melancolia unei stări ne interesează, ci aceea a viziunii, ba Baeonsky însuși *trecerea* <• concepută ca o *pierdere* :

„Privești vulturii **caro zboară**
în cercuri Jargi peste manii
Și simți cum toate frfunocă
Din inima ta și dispar.”

XXI

Nu e prima dată (și nu va fi nici ultima) când timpul e închipuit de poet ca o planare, ca o rotire de pasăre mare. Imaginea este însă imediat interiorizată și echivalată cu o sărăcire, cu o împușinare sufletească pe care efortul recuperator și integrator al memoriei e menit s-o compenseze.

Un dor de timp în munții Rudnei e replica lui Baconski la *Testamentul* arghezian. Modelul este ușor incognoscibil („saricile grele”, „firavul mttgur”, variantă la „ramura obscură” etc). Preluarea moștenirii se face însă aici altfel, nu e sublimare, salt înir-o nouă calitate, ca la Arghezi, ci trecere lină, transmisiune aproape inefabilă : ..— Fluierile toate / Pe care ei își cântau durerea, / Demult s-au dizolvat în piatră, în țarină ; / Dar cîntecele au zburat din fluier / Și rătăcesc fluide prin văzduh”.

„Dorul de timp” al poetului se vădește a fi mai ales dorință de întoarcere în trecut. Formă a nostalgiei mai degrabă decît a insașiabilității proiective. *Anabaxis*, așadar, nu *catabasis*. Poetul visează la „cele ce-ar fi putut să fie și n-au fost”. Pînă și viitorul lui e un trecut Cînd își îndreaptă, lotuși, privirea înainte, atunci l Posti-viitorul aproximabil spre a viza peisaj-, „de dincolo de moarte.”

Fiuxal memoriei este, cum au recunoscut I i c mei - taU n. piinul «olum cu •ah.v.aat baconsk-> \ t u M f iaci om< ca - m u c c^a m i ai -au ' a c ;i t 1 catu circumstanțiale sau pur si simplu caeri . 1 , j ' >to o C)nc<.pt ^ aespi o >cm co uni pC! - i i' - Or **JI** di mdi partal i ni ai păiti " tazi această formula poematica, treoute sa recunoașterii că i ; • u i , t d < „ m c i ip i c >M și dani.

Poemele publicate în volumul. *Călătorii în Europa și Asta* (1980) nu aduc nimic nou în ordine estetică. Impresiile de voiaj rămîn în genere abstracte, efuziuni cărora le lipsește uneori tocmai fiorul. Cîle o observație so reține, totuși, prin trecerea de la *psihologic* la *antropologic* precum

în această evocare a „oamenilor veniți de la nord” cuprinși de insomnie în fața eucaliptilor și chiparoșilor : „Noaptea .cori / cînd vîntul care vine dinspre mare / i ' i < t . i a apelor, / și tremură șoptind la i i f ast i veci neliniștitele frunze / de eucalipt — și m li t n / nu pot adormi, / și chiar cînd vine sora- ca snv t vreji. (*Oamunii* reniți de fa nord).

In i i c c tto antologiei de *Versuri* din 1961 Bacons uile i a impresia că exersează gesturile ample și to- ie **PI** veacrea „imnurilor către zorii de zi” ce a an mai tîrziu. Nu-i vorbă, el a mai incorect ouauiate și în *Lucrări și anotimpuri* sen *tn na*. unde un poem absolutiza cotidianul cita- o., n._iei n. t intoai'cerea acasă după o zi de muncă do- .notia conținută și sugerată — un eveniment unii ib l c i i'jaiceLti coiaburilor de pe îndepărtate f . ui for "a se iuiotr < anxenu). Acum ei etnia vara și n i i **si** sc nun ă sitic id in bucuriile altora" (*Imn â>>* "cxrrai i ori interpretează mișcările naturii ca pe sugestii • i p p ti a" L i inpoliru «a plopilor va i'i — saci, mai exact, este — a lui Blaga : ..Dar plopii înalți clătîmimi- n< T ș n Na (*Xoiii ploaia*).

În rostirea poetică baconskiană, imnul, tinde să-și recapete cîteva din rosturile lui originare, ehbrîn.clu-s-; do servituti imediate și făcînd loc unor sentimente do an-vergură genei'al-umană, în primul rînd extazului în iY.ța veșniciei naiurii. Poetul, celebrează, ca și pînă acum și de acum îneioi, roiierea. largă a anotimpurilor, dialectica mereu fluctuantă a luminii și umbrei într-un spațiu infinit d<-î- •ehis. Nota dominantă acum e un patetism asumat pe -nă-sură ce confesiunea devine impersonală și eul o în vest' cui semnificații simbolice.

Primul imn citabil în întregime este cel intitulat „Spas adio pădurilor”, veritabil program, dar nu estetic sau mai mult decît estetic. Proiecția are loc aici într-un pian ce d-ept jețle istoria spre un fel de filogenio :

„Am trăit în păduri,
și-acum, iată, mă-nalț și mă scutur de ierburi,
de frunze uscate, de ploi și de propria-mi vîrstă.
Mă ridic în lurotoă și vorba ce-o spun e »d:o,

Miiiiit adio titcufetor silde silvestre,
*puu iidld. adio pădurilor...
\$! mu duc niistuindu-mă-n soare."

Duca în alte poeme (*Un dor de timp in mantii Rodnei*) ura vorba do o reasumare, de racordarea iu o tradiție, aici ruptura este evidentă. Ea implică, pe lângă părăsirea unor obișnuințe ancestrale, și instalarea într-o vîrstă, alta decît cea firească. „Versta proprie” de care se scutură poetul ou o a lui, ei a neamului său crescut în umbră de codru, Acea „ardere a etapelor” pe care au ideutificat-o istoricii și teoreticienii culturii românești moderne pare să-și găsească aici o ilustrare pregnantă.

Meditaie in ritm de marea e un alt imn în care, deși minaiii de locuri comune poetizările (ghemul „negru și brun” al drumului, „turmele de cerbi străvezii, care sînt poate visele tale”), intenția programatică nu lipsește. Programul e tot unul al separației și despărțirii. De această dată, poetul proclamă disocierea de trecut în genere, nu numai de acela neguros și păduratec împărtășit din solidaritate afectivii. Trecutul îi apare acum ca „o casă pustie”. „Totul e numai acolo — înainte, totul e-n față. Aleargă uitînd...” — aceasta este exortația finală.

La numai cinci ani după *Fluxul memoriei*, Baeonsky simte nevoia să-și dea singur o replică și, din această perspectivă, chiar titlul volumului *Imn către zorii de zi* se constituie ca termen al unei opoziții interioare. Dat și verificat fiind spiritul de independență al autorului, ne place să credem că reorientarea sa nu e menită să îndepărteze acuzația de „paseism” de care era susceptibil după *Fluxul memoriei* (și care s-a și rostit la adresa lui).

Programul acesta „viilorist” e însă formulat — acum, ca întotdeauna la Baeonsky — în chip prea abstract și dezangajant spre a fi luat în serios. Poetul va continua, de altfel, să compună lăsîndu-se invadat de ceea ce în altă parte numești: „marea amintirii”, după cum va evoca mereu pădurile, deși le-a spus atît de patetic „adio”. Disocierea între persoana poetului și persoana care vorbește în poem se cere făcută aici o dată în plus.

În chiar același volum întîlnim o dovadă că nu e vorba de contradicție sau de schimbarea atitudinii. Tensiunea

aparentă se rezolvă într-un dialog interior pe care un splendid poem (*Andante*), greu de numit „imn” (nu doar din cauza titlului), îl desfășoară pe larg, de la primele versuri pînă la finalul ce cade pe o formulă norocoasă, deși nu imprevizibilă. „Din drumuri lungi mă reîntorc mereu” — spune la început poetul, stabilind termenii dialogului și punînd deja accentele: „Ca Un erou din cărțile vechi și uitate / — Dar nu știu dacă pice cu adevărat, / Sau poate cad într-o uitare blîndă, / Într-un somn liniștit ca al frunzelor, / Care pleacă și dorm undeva, / Și iar revin cînd se destramă iarna.”

Ei pare să iubească într-atît „zona nostalgică” a revierii, încît plecarea, îndepărtarea, nu reprezintă, prin comparație, decît aulomalisme ale absenței. Punctul de reper care contează cu adevărat pentru el este numai cel al întoarcerii, într-o ipoteză lirică atît de caracteristică în avîntul ei, poetul adaugă:

„Oricît do departe m-ăș duce —
Chiar dacă rătăcindu-mă cîndva.
Aș trece de hotarul alb al zilei,
Sufictul meu deprins mereu cu drumul
Spre-aceste locuri singur s-ar întoarce,
Bolnav de-același eîntec s-ar întoarce
Curtat de-un fir văzul și nevăzut,
L'e care simt. că cineva mi t toarce.”

Ceea ce părea opțiune mereu repetată se vedește a fi, așadar, fatalitate recunoscută, destin asumat. Rătăcirea nu e decît o amînare a întoarcerii. Iată, probabil, ele ce vorbește el de „fluxul” și nu de refluxul memoriei. Înaintai-ea, peregrinarea, proiectarea în timp și spațiu sînt condiționate de revenirea la punctul fix deținut de amintire. Magnetismul memoriei c atît de puternic încît provoacă reîntoarcerea chiar și de dincolo de timp. O dală mai mult, Baeonsky aruncă în trecere o sondă în spațiul opac al neștiutei.

În mai marc măsură decît celelalte poeme, *immurile* sînt discursive, grandilocvente chiar pe alocuri, limita de sus fiind atinsă, de pildă, în *Imnul catre neliniște*. Tema

enuțată putea fi fecundă din punct de vedere liric, însă tratarea ei rămîne pletorică și, în ciuda elanului generos, de-a dreptul plată : „...Să fiu bolnav de boala fiecărui, / Ca să știu ce înseamnă o floare, un îndemn, / Un nou anotimp sau o veste — / Cîteodată și ceața să-mi pună mina pe umăr, / Ca să mă-ntorc privind-o-nfiorat, / Și chiar să plec o dată într-o seară / Ca un bătrîn adormit, / Ca să revin în zori de zi cu pruncii.”

La un moment dat, poetul are o intuiție salvatoare, punndu-ne în fața unei subite împărtășiri a responsabilității afective : „Nu știu. Știu doar că nu sînt singurul : / Așa vorbesc și pădurile toamna, / Cînd au gură de aur, / Așa strigă cocorii cînd văd iarba cărunță, / Și marca spune la fel în septembrie...” dar, în loc să încheie poemul aici, îl continuă încă multă vreme, pînă la oboseală și plictis.

Ideea neliniștii, a neliniștirii, mai bine-zis, rămîne însă importantă în ansamblul concepției baconskiene, ca o contrapondere necesară la starea de satisfacție și chiar de euforic declarată de atîtea ori pînă acum. E adevărat că euforia se dovedea a nu fi decît chietudine și că poetul o încerca mai ales în fața naturii. „Ce bure e...”, scria el, dar evocarea repetată a tihnei semăna mai degrabă cu o invocare a ei.

Oricum, deocamdată el își provoacă neliniștea, o experimentează altfel spus, nu o suportă. Abia mai tîrziu se va lăsa experimentat de ea, făcînd din însăși scrierea poemelor o terapie a unor sumbre presimțiri. Se poate însă spune că, de pe-acum, *elogiile* poetului sînt mai degrabă *elegii*, că tonalitatea cea mai pregnantă a imnurilor este una melancolică, *minorii*. Melancolia e temperamentală, structurală, dar lipsită de acuități tragice în măsura în care se consumă — și se și consolează — în deplină potențialitate.

„între două lumini”, între două tipuri de nostalgie își plasează Baeonsky cele mai multe dintre poemele sale : nostalgia unor posibilituri neîmplinite în trecut și aceea decuigînd, din neputința de a fi agentul sau măcar martorul realizării lor viitoare : „Și-apoi seara tăcînd vinovată și capiii do bionz / Al amurgului meu căzînd de pe umerii
no D tu atunci traectoria mea șerpuid va ivi o lununia cîudata. / Po care doar eu n-am să fiu s-o mai văd

licărind, / Vedea-o-vor alții și iată, îmi spun, va fi bine / Vedea-o-vor alții și iată-i mai mult decît bine — Alții îmi spun și surîd, alții — și-ncet mă ridic / Larg deschizindu-mi ușile.” (*Între două lumini*). Resemnare sau promisiune putem desluși în aceste versuri”? înainte de a fi expresia unei generoase retrageri, „mai binele” despre care vorbește poetul e o formă a detașării de sine caracteristică stării *elegiace*.

Aici, ca și în alte texte, se prefigurează tema titulară în volumul următor, a *risipirii*. Ipostazele ei vor fi numeroase, ca și motivațiile acestora. Deocamdată, tot în *Imn către zorii de zi* mai întîlnim o secvență semnificativă atît pentru *înlipărirea trecerii*, despre care am mai vorbit, cît și pentru relația de organică, intimă coerența între *fluxul memoriei și risipire*.

Poetul se pierde pe sine spre a fi regăsit în lucruri sau în mulțimile anonime. Mîngîierea sa este că amintirea îi va fi purtată în memoria colectivă sau în cagule naturii înseși :

„Cei care vor ciuta își vor aduce aminte de mine —
Cei care vor așeza cărămizi sau se vor întoarce din tnp'e :
Ei vor cunoaște drumul meu după iarba scuturată dj >..uă,
După chipurile gindiloare alo bătrînilor fagi.-

în altă parte, comunicarea cu propriul trecut se veV tulburată de comunicarea cu peisajul. Fluxul memoriei personale, al regăsirii de sine, e întrerupt datorită celui-lalt flux, al risipirii în lucruri, al impregnării lor afectiv-". Familiaritatea cu peisajul face posibilă această neașteptată transmisiune în care vedem o *marcă* a sensibilității artistice baenskiene :

„Nn -mi mai aduc aminte sinu-lul stins al cîmpic-i...
Yt-clr mele do-aiunei le visează pădurea de ulmi.”

((.'-:>j>Uări<:})

în *Fiul risipitor* (1964), A.E. Baeonsky ni se arată acapar parat pînă la obsesie de ideea posterității, a propriei moșteniri spirituale. Lirismul cu un pronunțat caracter auio-

biografie și testamentar se explică în acest fel. La sfârșitul eelui de al optulea lustru de viață, poetul resimte apropierea *definitivului* ea pe o speranță și, în același timp, ca po o amenințare : „Fiece oră mă schimbă și fiecă pas / Mu apropiere-n taină ele cei ce voi fi totdeauna." Cadența gravii a acestea apropiere anunță imposibilitatea vreunei reînnoțarceri : „Cele din urmă ramuri uscato-mi vor arde pierind / în incendiul amurgului". / De aici ezitarea și emoția '. „Nu știri, e prea devreme, prea târziu." între 5,devreme" și „lîrziu", poetul angajează o confruntare cu sine. cu propria existență și, mai ales, cu propria-i operă. In vederea sintezei, finale ol nu încearcă omogenizarea ipostazelor sate lirice manifeste', ei unificarea acestora eu — elin nou — virtualitatea rămasă neexpriniăfă : „... -..... chipuri nenumărate, / sub care ele afioa ori m-am ascuns, veniți, și împăcați-vă / cu adevărata-mi ființă."

Recapitulările sii.l urmate, d» regulă, de anticipări, bilanțul sfir.șe.și.o în prescripție testament,iră. Numeroase poeme închipuie „odihna" sau viața de apoi a poetului caro își „caută adăpooi în propriul eîntec". Promisiunea posterității nu pare să-l satisfacă însă deplin și ireparabilul „trecerii" îi provoacă meditații înir-o tonalitate elegiacă nu numai recunoscii(ă de această dată, dar chiar programatică. Te lingă cele patru (astfel, intitulate) *Eleyii*, să mai cităm col puțin încă una pentru ideea simplă de a adăuga la vechiul motiv ai eiiso.luției lucrurilor, al pairii ființelor, po aceia al dispariției cuvintelor :

..Untio s au <urs ruvudele po rare le-am rostit.

AiniiM<↳usde vorui- or draa.isle unde. au purul sa ui:-oara.
o; uuc.'om pirrii sibilinele .«eipto de taină :: rugile rado
Ni ciudați'.le eare-mi iXmmi soro umiera dureriie-aeanee,
iiaili* s au <ius i-viniiele emd slmcim : O, Irumusete

n<•asemuita !..."

(Unele .s-aa iți» *mvintaU'*)

Costurile, de comuniune se înmulțesc, drumurile poetului suit itinerarii ale simpatiei și recunoașterii. El se oprește noaptea „în vechi cartiere, la porți, anonime", pătrunde în „lumea îndepărtatelor foburguri", ascultă spovedaniile călătorilor în trenuri, alo docherilor pe cheiuri,

se lasă impresionat de soarta tor. „Laolaltă cu lumea, laolaltă cu lumea" — acesta e leit motivul volumului.

Voința de scufundare în masa anonimă este împinsă pînă la forme extreme în care nu putem să nu vedem probe ale unui orgoliu pedepsit. Poetul ține să se asemene, nicidecum să pară neasemuit. Integrîndu-se astfel, el îndepărtează bănuiala ilegitimității :

„Poate vă par uneori un bastard pripășit printre voi,
un miracol netrebnic ivit fără veste. De urido-a venii,
vă-ntrebați cu dreptate, și cinc-i acela ce-și zice
părintele lui ? Fonte vântul ce poartă semințele scailor.,
poate **drumul** mereu nestatornic sau poale **vreun** rin,
primăvara umflai: de zăpezi, a purtat amei
«arătarea aceasta bizară. Și totuși aici
lingă stelele voastre, cmdva m-am născut.

Aici am crescut, deși **poate** nu seamăn
cu nimeni **prea** mult. Dar toate și toți îmi sînt dragi
și-apartîn tuturor deopotrivă **și-odală** chiar cei
ce nu-mi seamănă cît de puțin vor privi cuotînd
in imaginea mea. trăsături înrudite."

(*Vis in dericS*)

Metamorfoza care urmează exprimă efortul poetului de a se face indispensabil pentru semenii săi. în modestia lui aparentă, el vizează o elementarifate esențială **1**

„**Semn** al iubirii de oameni o **darul** ce-l am
de-a pune cuvintelor nimburi — **semn ai iubirii**
e darul de-a **fi** pentru **tine** drumeț osteniei,
o ffntînă, un **pom** ori o **piatră**. **Fie o clipă**,
o singură clipă fugară de-ai sta odihnindu-te,
rostul va fi implinit și o vorbă va trece
mereu în urmași : **nu uitați, lingă drum**
undeva, un copac, o fîntînă, o piatră...

(*Inscripție umilă*)

Numele autorului se pierde, așadar, însă rostul poeziei se păstrează materializat în efectele ei. Aici, ca și în altă parte, scufundarea în peisaj funcționează ca un ritual purificator. Poetul se limpezește de patimi spre a se identi-

flea, el renunță la orgoliul identității spre a se risipi în **colectivitate**. El nu e „bastardul”, ci „fiul risipitor” care, «lftur **pc** descendența lui, își îngăduie, printre altele, luxul anonimului.

Acest „fiu risipitor” se risipește însă în primul rînd pe sine, adică se dăruie generos, nu se prezervă conform unor calcule egoiste. „N-am nevoie / de nici un *mai tîrziu* și nici **o** vîrstă / nu-mi va suna argintii” — spune el. Se dăruie clipei nu spre a-i savura farmecul, dar pentru a-și face prezența utilă, necesară. Contopirea cu mulțimile îi dă **o** stare de beatitudine, căci aceste mulțimi vor măturisi pentru el : „Mai tîrziu vor gîndi pentru mine orașele tinere / Pe care le-am iubit ca un frate mai mare...”

Pornind de la motivul biblic al „fiului risipitor” și de ia tema *risipirii* — mult dezbătută în literatura epocii — Baeonsky ajunge la o rezolvare originală, în consonanță cu modul său propriu de a aprecia rosturile și puterile literaturii. Astfel, el refuză pentru eul său liric statutul *eroului eponim* pe care îl vizau cei mai mulți și cei mai importanți dintre poeții vremii. Nu rîvnește să fie exponent al maselor, ci încredințează mesajul său personal expresiei lor colective.

De fapt, raporturile pe care le instituie sînt încă mai strînse, de comunicare organică, de trecere substanțială. Contactul cu ceilalți vrea să fie direct, dispensîndu-se parcă de intermedierea operei, ale cărei contururi materiale sînt făcute să se piardă în idealitatea exemplului propus și asimilat :

„Semnele mele se vor risipi
ca urmele lăsatc-n zori pe plajă
de-o pasăre necunoscută..,

Tot ce-a fost rău
în viața mea va judeca țărîna
și viscolul — iar tot ce-a fost mai bun
demult e-n voi/ț

(Dispariție lentă)

„Risipirea” e resimțită de poet cînd ca o „extatică trecere” în alții, în altceva, în oameni, în lucruri, în „tirziul

Noiembrie”, cînd ca o boală necunoscută și fără leac, „du-
reroasă și crudă”. Ea ar putea să pară damnare, dacă n-ar
fi consimțire senină ; e, de fapt, conștiința unui destin ac-
ceptat.

Acceptarea nu presupune însă numai resemnare, ci și
speranță. Contopirea cu mulțimea are loc în vederea unei
perpetuări, renunțarea la identitatea proprie devine un
mod de conservare, nediferențiată, e adevărat, dar sigură.
Fluxul memoriei personale se varsă în rezervorul memo-
rii colective de unde sfidează timpul. „Risipirea” poate
fi, așadar, și o investiție. Poetul se dăruie tocmai spre a
nu se pierde cu totul.

În elanul său de contopire și anonimizare, alege nu o
dată peisajul. Am mai întîlnit acest transfer de funcții,
această investire :

„Tu trebuie să uiți ce-ai fost, ce ești —

Kumcte tău îl va purta amurgul
Surîsul tău îl va purta cîmpia.”

Poetul se desparte, așadar, de propria-i biografic, se
scufundă în natură, se obiectivează în peisaj. Dar ce ob-
servăm ? Renunțînd la nume, el numește, pierzîndu-și-i,
îi atribuie. „Inscripția” lui pe fundalul etern al naturii e
mai puțin „umilă” decît părea la început. Orgoliul creator,
respins o clipă ca nelegitim într-o societate colectivistă,
răbufnește aici într-o expresie impersonală și supremă.

Iii volumul *Fiul risipitor*, „poetul își fixează un dup
nu cu totul nou, dar mai pregnant”, observă cu îndreptă-
țire E. S'union, care supralicitează însă cînd identifică în
el „cartea cea mai frumoasă a lui Baeonsky și una dintre
cele mai substanțiale, sub raportul valorii, apărute după
război.” (*Scriitori români*, voi. III). Pregața sporită se
datorează reluării unor terne predilecte și reprezintă o im-
presie rezultată din acumulare, nu din acuitate. Superla-
tivele pot fi disputate cu șanse cel puțin egale de alte vo-
lume baconskiene, *Fluxul memoriei*, de pildă sau *Cadavre
în vid*. *Fiul risipitor* nu e nici măcar mai omogen din punct

de vedere valoric decât volumele anterioare, căci conține, și fiindul lui, destule poeme slabe, de pură abstracțiune sentimentală, precum *Trecătorul din zori*. *Amințiri și otimeni*, *Cînlecul biețelor*, *Cariatide chitind* și, cu deosebire, *Drumuri în vini*, do o grandilocvență de-a dreptul insuportabilă.

Cu greu am putea, de altfel, vorbi ia Baeonsky, de un progres artistic după 1957, cînd a izbutit nu să-și descopere, dar să-și valideze adevărata voce lirică ale cărei posibilități le exploatează în continuare cu o intensitate variabilă de la un poem la altul, nu de la un volum la altul. Fără să fie mai substanțial sau mai reprezentativ decît *Fluxul memoriei* sau *Imn către zorii de zi*. *Fiul risipitor* are importanța lui prin chiar faptul că încheie o etapă de creație pe care ne îngăduie astfel s-o considerăm în totalitate.

Văzută în ansamblu, poezia acestei perioade (1957—1967) este extrem de unitară, robindu-se adesea în jurul aceluiași motive și adoptînd nu o dată chiar soluții lirice asemănătoare. Pecetea baconskiană e peste tot recunoscută, pusă, e drept, uneori, cu riscul, cel puțin aparent, al monotoniei. În poemele cele mai caracteristice, autorul alege cu dificultate între euforie și neliniște, între adziunea frenetică și glacialitatea distantă, diferența de accente. precumpănitor de ia un poem la altul fiind de multe ori o chestiune de nuanță. Eroul său liric se lasă cuprins de cele mai generoase elanuri, recăzînd. însă apoi cu voluptate în tristețea prestigioasă a însingurării. El ține să fie un solitar solidar, purtător ai unui stigmat prețios, al unei „boli” pe care încearcă s-o vindece prin contopire și s-o întrețină prin memorie. Tonurile se amestecă, fuzionează adesea, dominantă rămînd aproape întotdeauna o *nostalgie*, ca. formă a unei insațiabilități atît proiective (do aici motivul recurent al *drumului*, al *peregrinării*, al *rătăcirii*), cît și. mai cu seamă, retrospective (*fluxul memoriei*). Inutil să adăugăm că această *nostalgie* e mai degrabă voluptate decît suferință, o stare „dureros de dulce”, spre a relua oximoronul eminescian.

XXXII

Ca și Emiliescu, Baeonsky simte iăstndu-se asupra-i „umbra tragică a timpului”, ca și la marele său predecesor, „dorul de timp” nu e deloc incompatibil cu „dorul de moarte.” Și tot el, proiectîndu-și personajele discursului său liric pe mari panouri simbolice, face foarte al său un titlu eminescian precum *Umbre pe pînza vremii*. Tot eminesciană e și moartea ca risipire în natură, și „nesfîrșita monotonie” a frunzelor. (*Rugă tăcută*)

Artă de a începe și a se reduce la *Fluxul -memoriei*, meditația asupra timpului e permanentă la Baeonsky. Ea dădea o anumită noblete pînă și unor penibile versificații din perioada sa proletcultistă. Tema aceasta universală e întoarsă pe toate fețele de poet, care găsește imagini exacte, chiar dacă nu întotdeauna inedite. Iată, de pildă, propria devenire desfășuratei pe fundalul simplei treceri a zilei :

„încă n-a răsărit peste creștetul meu miezul zilei,
Și-apoi după-arniaza eîntînd printre ploii străvezii.
Și-apoi seara tacînd vinovată și capul de bronz
Al. amurgului meu căzînd do pe umerii noștii.”

(Între două lumini)

Altă dată pontul invocă viața îndelungată, bătrînețea „ca o deltă do. aur” : „Mă uit la vrăbii, și mi. se face dor de vreme lungă, / De ani îndelungi, de plete albe licărînd în amurg”, dar nu pentru sine, ci pentru „cei fără număr”, ținuți pînă atunci în întuneric : „Să vină superba trenă de ceață a anilor 90 și .100, / Pentru cei care n-au cunoscut niciodată faldurii ei, / Pentru cei ce-au năvălit pe bulevarde feerice, / Să vină încet pădurea fără somn...” (*Desvîntec pentru vîrsia mulțimilor*)

Viața poetului e călăuzită de stele numărate care, „cu fiecare nouă întoarcere, rămîn tot mai puține, tot mai îndepărtate, tot mai reci”. Timpul își depune „polenul enigmatic” asupra vîrstelor ; lucrarea lui e totdeauna secretă, deși accesul ia tainele celei mai stricte intimități nu-i poate fi refuzat : „— coboară-ți privirea în suflet / și. caută singur oglinda aceea în caro te uiți / numai tu și, din cînd în cînd, timpul”.

XXXIII

Trecerea-^{il} molar
it uiwânculizează. dar îi si fascinează pe
poet. „Rana” pe care i-o provoacă timpul „nu se închide”
pentru că el însuși o oblojește și-o scurma mereu. Lamenta-
ția lui nu e decât o implicare interesată. „Kilosoua Doctu-
lui e tămăduirea tie timp prin timp”, scrie M. Petroveanu
(Traectorii lirice.» pornind, probabil, de la *Meditație în ritm
de maree*, mai precis, de la un vers precum : „Pentru toate
păcatele tale izbăvirea e numai în vimp”. Perspectiva aces-
-n i p o m m p o a c . t i i , , l u > r a) (cu i . . - a i mai
din *litnp*, Ieșire ei . . nu n V n n l u m m i n d u i d e s i m u
t ; t i s t r a g e r e .

Preocupată obsesiv de formele și *dt* efect «-e limpide.!,
meditația -poetului e împinsă uneori pînă ia .a-1 surprinde
in plma *potențialitate*. Altoi spus, timpul *c* mchipuu si
în T s ; i 7 , ^ r r • T c - f o o r t " s ; m ; " U - p o s t / n m o r e , u c " i ' "
d c e - n i " * e < > c h i p c ; " P ' r l « u v i c 1 c u r ' m d l - g * u ,
' ! - n p " • - * - p r u t n w n r - i v i n t i r ^ p u l r a . r u t u n ' -
t pe de o parte, timpul ce na mai poate fi măsurat,
- " " a ' t e , p e d ; a p : r t e . L r e i o * r a p r o p i e
„in t. i i n u " de veșnicie. „Altoiul nevăzut” nu e (numai) al
rnicții, ciur și ai timpului însuși ce are șansa ac a *deveni*
eternitate. Prin Intermediul timpului — și nu aiitei —
pocim cu unge *denoace* sau, nun ales. rfincoto de timp.

lata. imaiul unui poem fura tiilu dm volumul *kiu.1 ri-
sipitor* trasează portretul generic, cmecunosrii am va-
ite ancet i o a r l » al unui „visător ac miazane. ipie :

înv de-o generoasă nebulie,
& raic ondulat in Iernă a stelelor —
mazica manilor arse de var
și nevăzutele snir,*e alo timpului
prin care sufletul mereu eîntînd
și-i înmotea-cainte. ..."

Să. ne opriră puțin asupra „generoasei nebunii” ima-
f.tnative la care îl duce pe poet neîncetata sa meditație
asupra timpului. într-o clipă de iluminare, „cînlecul” * e
insiceput aici ca o șansă prospectivă, ca o trăire cu antici-
pație. Pentru ca ultimele două versuri să tatoneze din
i.ou acel timp „de dincolo” care constituie una din obse-

„...dar cine va putea s-ajungă căitul
rămas fără pasăre...”

•Metafora ni se dezvăluie a fi progresivă. Timpul ex-
perimentat astfel în avans, timpul cucerit prin „cîntec”
rămîne în veci inalienabil. Moartea poate „fulgera” pa-
sărea, îi poate opri cîntecul, dar ceea ce a fost deja cîntat
își păstrează o rezonanță perpetuă, inalterabilă. Întîlnim
aici reunite ambele ipostaze ale potențialității timpului ia
Baeonsky. De această dată, însă, anterioritatea se con-
fundă cu. un timp validat prin trăire imaginativă și afec-
tivă, prin „cîntec”, iar posterioritatea cu o posteritate cu-
cerită toi prin „cîntec”.

Ni se deslușesc mai bine acum sensurile unei metafore
pe care poetul o aruncă în trecere și parcă ia întîmplare
într-un poem anterior (*Rugă tăcută* din voi. *Imn către zorii
de zi*) :

„Și-ntr-un tîrziu mă rog Craiului Nea
Să-mi sape cavoul în timp, în ecou...”

Surprinde la început asocierea aproape oxi.raoronică a
cavoului cu timpul, a definitivului cu trecătorul prin ex-
celență. Dar poetul adaugă *ecoul*, care schimbă subit na-
tura și calitatea timpului. Timpul ecoului nu mai e un
timp al „trecerii”, ci al repetiției, al reluării în perpetui-
tate. Dintr-o dată, acest timp e făcut să stea ori să curgă
altfel, purtînd cu el o efigie.

Trecutul însuși nu e, în reprezentarea autorului nos-
tru, doar sedimentare a „trecerii”. Memoria nu recupe-
rează numai trecutul, real, ci și pe cel virtual. Poetul în-
chipuie, ne amintim, acele lucruri „ce ar fi putut să fie
și n-au fost”. Spațiul infinit deschis al poemului baeon-
rikiun e un spațiu de încercare — și deseori de eșec — al
virtualităților. Condiționalul trecut și viitorul al doilea con-
stituie plinurile și golurile basoreliefului ce ar putea ilus-
tra logica' timpurilor, predilecția pentru ele și utilizarea
lor subiectivă de către poet. Nu ce *a fost*, ce *este* și ce *va fi*
îl preocupă în mod deosebit, ci ce *ar fi putut să fie* sau
ceea. ce *va să fie*, *dacă* și *după* ce el însuși nu va mai fi.

Dorul de timp” baeonskian e de fapt dorință — iluzie con-
știent; întreținută, consolatoare și stimuloare — de risi-

mUivri^{alivare} in ^ti^ti'lea nemărginită și veșnic

-Nu întâmplător, peisajele baconsficiene par imweenat«

• u?«p ctmto, aHale mereu mtr-o mișcare ce nu deei

F'itr.nînri'-
âti, o i i r, aS? ^Cni... Chelii de cai. **Efecte***
W « o d f I r ^ . c r o m , t i , m i - J lor fluctuant în
X' < . - r o t - r e a l u m i m i ? • a a n o t i m p u r i l o r . P ă d u r i l e
„p.eacu'm octombrie, „se întorc în iarnă”.

În „Gazda literară” din 8 și 15 iunie 1961, A. E. Baconsky publica eseuul *Declinul metaforei* pe care-l va include într-un test mai amplu intitulat *Colocviu despre poezie* și-l va publica în volumul *Poeți și poezie* din 1968. Ideea despre declinul metaforei a provocat o oarecare v'livă, stîrnind reacții imediate, unele chiar violente (în *Tribuna*, de-pildă, unde redactorul șef al *Stelei* era metodic persecutat). Dincolo de animozități personale, o asemenea-teză, inspirată de realitatea altor spații poetice, avea de ce să șocheze la noi, formulată cum a fost chiar în momentul „desmărginirii” imaginației, al unei „viziuni” lirice în sfîrșit îngăduite în libertatea și gratuitatea ei etc. Moment: de explozie metaforică prin excelență, amplificată mai cu seamă prin contribuția tinerilor poeți. Nu încape îndoială că autorul a fost conștient de contrastul în care și-a înscris ipoteza și pledoaria. Nu e, oricum, singurul gest de sfidare din cariera sa. Dar nu sfidarea are importanță, ci propunerea înnoitoare, încercarea - de a schimba o mentalitate artistică a cărei tradiție abia începuse să fie restaurată.

Care este semnificația unei astfel de pledoarii în contextul operei baconskiene, nu numai în contextul epocii ? înainte de a răspunde, să vedem cum se formulează punctul de vedere al poetului-teoretician. Trece peste

premisele foarte îndepărtate pe care acesta le stabilește în vederea asigurării unei baze ideologice „juste”, trecem peste „penibila simetrie” (ghilimelele îi aparțin) descoperită între *aniiteatru*, *antipoezie* și... *anticomunism*, ca și peste execuția sumară, cu argumente care astăzi, dau pur și simplu fiori, a lui Heidegger, a lui Saint-John Perse, a lui G-aelan. Picon etc. și reținem adeziunea sa la „noua simplitate” pe care latura majoră a liricii contemporane tinde să o cucerească”, în acord cu noile tipare ale sensibilității omului contemporan. „Simplitatea de linie” care dă nota specifică „idealului nostru de frumusețe” afectează și prestigiul metaforei, susține autorul. Poeți contemporani dintre cei mai importanți nu mai apelează la serviciile ei, preferind alte mijloace de captare a „fluxului emotiv”.

Căci condiția fundamentală a poeziei (și a artei în genere) rămîne, după A. E. Baconsky, *emoția*, nicidecum metafora. Opoziția între metaforă și emoție nu o explicită (și nici, cu atât; mai puțin, explicată), dar constituie, cu toate acestea, fundalul întregii discuții. Termenul însuși de metaforă nu e înțeles într-un plan mai larg, imaginativ, „vizionar”. Dimpotrivă, metafora apare ca un produs al „auxiliilor imaginației”. În acest fel „metaforismul” po de o parte și „nuditatea vibrantă”, pe de altă parte, se constituie ea o alternativă a poeziei dinlotdeauna.

Pledoaria lui Baconsky nu e una împotriva metaforei, ci împotriva a ceea ce s-ar numi *eroarea metaforizantă*, adică egalizarea poeziei cu metafora. O asemenea absolutizare a metaforei este considerată anacronică astăzi, cînd poezii nici nu mai pot găsi în limitele ei posibilități inovare. „Metaforele cele mai rare au fost rostite de nenumărate ori, comparațiile cele mai îndrăznețe nu sînt decît recuzita utilizată de atîtea generații” — scrie criticul nostru, comotîndu-l pe flobert Prost. „Poetul cîmpurilor do la nord do Boston” o chemat -daturi de Sandburg, de Antonio Machado și Coșar Vallejo, de Umberto Saba și Quasimodo, de Laagerkvist să ilustreze noua orientare de metaforizantă a poeziei, contemporane, căreia i se găsesc, bineînțeles, și înaintași prestigioși, începi'ud cu Villon, cu Jorge Manrique și terminînd cu Willman sau Maikovskî.

„N«wn K i a t a simplității" înlocuiește metaforismul < avttttv tu alte mtJcl.tâ'. -l- t...a lua si c.vp.eoiwtātu a-n w precum : enttmevame, repetițiile, refrenul ori „intercalarea ostentativa a prozaismului" (la Matakovski și SandburgV ..ingenuitatea caligrafică* (la Robert Frost) sau „un anume efialog simulat" (la Quasimodo). La anti-};rft.I ace->«i riătcip se s!.....a...a ei metismnl. ca „piodus orgcmizat al unei lucidități matematice", și <«pi-orcofismid eu „sumbrul (sau) acir". prelungind ammdoua m epoca modernă imagismul delirant și decorativ al barocului.

fiii a^n or c "c \ i P n o c i
 se !>«au' redea em chiar sumarm cartu sac iueti Hl. -poezie.
 i...t.w.i,« si Li.mii.in.d tt.t)» rpi&...uiv. ^...a-o
 ie ita tlitera poetica moderna. E la mijloc o preferința șt
 v „...i.u.^ opui.tuu.e , ..îniuJni. . cum cj.^u.a uoJ.ul tn-
 . h: Oit (CctJ...t.n ..supia m.ta.oic, i..mi.i... u..i.»i. m-
 L ui.i.ti i . tn . u.it., ^aci uLLd dL. a a. 1. „...l eu
 i.....i..i. L d.....i i., o,i vcil.l .Lptui ia...t. .i.l.c.docu
 - fi.....H'H..I a.upia m.tah iti, vc «^u.'.'-I o
 "» p.* .oi' n. ~ .vil...
 s ' s> r 't (. ici l c>ir s s t iJaa
 i Ca IM ' OihUi.l a i' l ,CC Il dcκ' U
 i L d 'i i l d tmili.id u ic 'i ici
 J i i i ac nttIci ta lli i icniităc"
 i t î i K dci n ad ii și i u u uimi ui > sig'ot"
 c S, i i 'te i i Li ~l "l totalitct(, p „mul
 oblu mti st' u^gii pou'e-, tcoia si c hiui htc -
 n_f, „astentat experiențele autorilor citați de Ba-
 D.. ..' / ii, nici măcar suprarealiștii și. cu atât mai
 ' , " . n-au mizat pe disparitatea metaforelor.
 ' i> r . tru are însă nevoie de această miză redusă
 (' ' i' i i rL orativ") a metaforei pentru a-i putea opune
 c* * ' pr ia care mizează pe ea. Cîtă vreme are în
 v--'•-- o rsem-nea utilizare a metaforei, opoziția rămîne
 •' — : p u n c t do vedere teoretic. Dar cînd el în-
 *!> v -c^*- ' de „tonul metaforic al poeziei" și, în alt
 c- " + âr p-nul (el) emoțional", nimic nu ne împiedică
 " i - o - n t-rmenii și să recunoaștem tonul emoțional
 ' l T — M m^t^fore extinse la totalitatea unui poem. încît,
 •*!>» *T""pc d' - adevărul creației poetice moderne (al unei
 ..... - -mederrta) este probabil Baeonsky atunci

cînd supune —• în loc să opună — metafora emoției : „Cred că, în structura versurilor, metafora își va rezerva altă funcție, disimulîndu-și fizionomia specifică în fluxul emo-tiv pe un temeii contrapunctic și devenind un element al ; itmului interior, în sensul de organizare a mutațiilor su-fletești pe care le presupune creația".

Mai există un argument — *realismul* — pe care teo-reticianul poet îl introduce în favoarea tezei sale, nu fără să ne surprindă, e adevărat, dacă ne amintim disocierile sale atît de îndrăznețe din 1956. Acum realismul, austeri-fatea lui sînt opuse exceselor metaforice, „barocului exas-perant" al căutărilor din epoca interbelică. Din toate co-mentariile și incursiunile analitice înțelegem însă că rostul invocării acestui argument este de a servi drept pavază pentru introducerea în spațiul autohton a unor autori de primă mărime și, mai mult, a unui concept de poezie cît sr. poate de modern. Această promovare se face, e drept, cu prețul unui Iest — refuzul *suprarealismului* și *erme-tismului* — gest în care nu știu însă dacă trebuie să ve-t-m neapărat un tribut plătit sau pur și simplu o con-vingere personală. Oricum, „simplitatea magică" pe care o descoperă și o salută Baeonsky — fie și sub „egida realismului riguros" — în textele unor Sandburg, Frost, Edgar Lee Masters, Antonio Macbado sau Umberio Saba nr.rnnau un pas înainte față de suprarealism în procesul de sincronizare a poeziei românești.

Cu ideile, comentariile și, nu în ultimul rînd, cu *im-dncerile* lui — căci în această perioadă el traduce și pu-blică insistent din autorii preferați — Baeonsky reali->ca-ă și o altă performanță : el forțează, într-un fel, gus-tul publicului și al colegilor de breaslă, **propunînd noi mo-âele pontice în timp ce modelele interbelice** — inclusiv cele autohtone — erau abia **în curs de** redescoperire. Cît •!"(sre moștenirea ermetică **sau** suprarealistă, **ele vor** fi vr.foi ificaU) mai tîrziu, spre si'irșitul procesului de recu-cerire a tradiției. **Prematur**, gestul lui Baeonsky a avut merita de a deschide apetitul pentru o anume direcție a poeziei postbelice — și **îndeosebi** pentru poezia ameri-ană — care vor găsi **ecou la** promoțiile următoare do < " "ți romani.

„Realismul e do.săvîr.șit, fără inflexiuni mistico sau exese metaforice — adeseori frizind platitudinea faptului oarecare. (...) E ceva din adevărata înfățișare modernă a poeziei, caro izvorăște dinlr-o nouă atitudine realistă. în-vestind cuvintele cri firescul lor anonim, pentru ca. în schimb, să capete greutate specifică tonul general, lirismul direct, copleșitor". Avem aici o caracterizare a poeziei lui Roboti; frost, dar nu spun, oare, astăzi, aceste rîndml mat midt decît vor fi spus la data primei publicați ? Jte-mef«-jorizarea, „lirismul direct", „anonimatul" cuvintelor, tonic acestea descriu numai „înfățișarea modernă" a poeziei ?

După mai bine de un sfert de veac, ipoteza iui Baconsky în legăturii cu declinul metaforei pare să fi devenit actuală. Susținătorii de azi ai unei poezii *tranzitive* l-ar putea recunoaște drept anticipator. Un anticipator teoretic și parțial, desigur, căci, altfel privind lucrurile. „fhi.Tuî emotiv" pe care-l propune în teoria și-n practica sa poetică autorul nostru contrazice ideea tranzitivității.

în ce măsură însă pledoaria sa este una *pro domo*, cu alte cuvinte ce legătură există între concepția sa despre poezie și poezia proprie ?

Să începem chiar cu problema centrală : participă într-un fel poemele baconskiene la pledoaria autorului, ilustrează ele un „declin al metaforei" ? Răspunsul e hotărît negativ. Fără să fie un metaforizant frenetic, Baconsky v departe de a deprecia virtuțile analogiei poetice. Predilecția pentru comparație (și nu pentru metafora propriu zisă) nu schimbă fondul discuției. Nici faptul că poetul nu mizează decît în trecere pe metafore și comparații, căci valorificarea lor are loc la nivelul semnificației globale a poemului. Poemul însuși se constituie ca o metaforă atunci cînd figurile par să lipsească din cuprinsul lui. Iar dacă nu lipsesc, din reflexele pe care și le aruncă una alteia, din interacțiunea lor, sc naște o metaforă nouă, neformulată ca atare, clar eficientă, adică sintetizabilă în plan imaginativ.

„„

Cîteodată. una din raeUuorelc poemului e reluata și impusă ca imagine rezumativă. Astfel se întlmplu, de pildă, în *Gilal de lebădă*, text pe cart- avem toate motivele. să-l considerăm reprezentativ pentru Baconsky, printre altele și pentru că autorul a ținut cu o anume -ardoare ca el să dea litiu! volumului său din 1964 *. Să-l parcurgem, deci, clintr-o perspectivă așa zicînd „figurală" :

„Tonii- miia-irilfc mel<> demult *Xa-am* în Crini--
 .N-a nana*, decît icrenni viorilor s&uimnte,
 i'eslr cît-ft noaptea dansea/ă diitvnlii Hui ;
 ivfiim m«i caută gjllul de lebădă
 Ai uHnuei tristeți care se-ascunde.
 'Unde c. naro î lală-i pnrefl umbra.
 lată-i coroana de vise, lata-i tuina iasată
Pe-accMe dale de granit, **iaiă-i** făptura. •
 haplefindu--se printre, cuvintele versului meu
 Și-nect. șuierîndu-nii ceva într-un grai nc-nțeles.
 Cîraiu! acesta ce va fi vrînd wi însemne ?
 Văd tinerețea plccînd do ta mine îneci.
 Tot ruii departe o văd rărnîiînd în orașul din nord
 l/incs'r-naltul tura gotic cu porumbei cenușii
 și cu rlopoio. Vîrsta ce vine
 îneă nu mi-o cunosc.
încă n-am învățat sil **regrel, nici** să-rai caut
 Ou ivaziru **în lucrufi trecute. îneu nu-mi vin fiorii**
Și teama cînd **toatîmn mi-așază** pe umărul **sting**
 M.îua ei strălucind de inele. **Mă uit'înainte**
 Și-mi parc; bine **că** rămîn in toate
 Zidit și eu puțin eîte puțin —
 Și-mi nare bine s-aștept iarăși c.tipn
 Cînd coi eălca pe treapta ce desparte
 Pe IriK'edul Februarie de Martie: cel
 Cu privirea albastră. — O. primăvara,
 De eiiid o aștept ! Numai gttul acela de lebădă
 Nu știu **cînd** il voi prinde."

Ceea ce se remarcă de la început e **abundența** — **nici-**
decum **absența** — **metaforelor** și **chiar diversitatea** lor ti-

* Aici, ca și în alte locuri, utilizez bogatul aparat de note cu care Pavel **Țugu**i a înzestrat ediția de față.

pologieă : metonimic, sinecdocă, personificare, alegorie, simbo] etc, „Citul de lebadă” se definește dreptat ca o metaforă simbolică pentru nostalgia poetului, ea stemă a unui *topos* în care o speranță vagă nu e covârșită încă de sentimentul iremediabilului. Imaginea *lebedei* are o anumită recurență în poezia baconskiană, de obicei ca semn ai inexorabilei treceri (vezi și *Elegia a III-a*). Bar ce ne interesează aici e felul în care se construiesc și se dispun registrele semamico ale imaginii. Melancolia trecerii timpului se plachează pe acest simbol al purității și al inaccesibilității. Imaginea e concretă, dar, la rîndul ei, deja impregnată de sensuri obsesiv elaborate de imaginarul simbolistilor. Este ceea ce îi și micșorează deschiderea simbolică, deși conexiunile intratextuale, fără să fie neapărat inedite, rămîn caracteristice poetului nostru.

Dar exista și poeme baconskiene în care miza metaforică e imediată, nu (numai) indirectă iar imaginile se lasă contemplate și în sine. El scrie astfel despre „linele flaute alo iernii”, despre „sittantele toamnei” ori „surîsul enigmatic al după-amiezii”, despre viscolul care „delirează” sau despre noaptea care „se oprește la porți anonime și sărută lemnii învechit de tristețe și ploi”. Iată și o autoproiecție orgolioasă de-a lungul unei scurte „rafale” de metafore : „Cape: meu nu-l va tăia / decît. sabia vîntului. Capul meu nu-l vor purta / decît lăncile plopilor, / Care-n nopți de septembrie-și trec / unul altuia luna./”

Transferurile metaforice sînt însă, de regulă, simple, nespectaculoase, căutînd exactitatea impresiei : „curge în-tuneric lichid pe tulpinile brazilor” ori a dispoziției meditative : „Și-mi reazim fruntea de pervazul galben / Al ploii care vine și dispare.”

Fără să atragă, în genere, atenția asupra jocului lor, metr, foi ele nu sînt rare la Baeonsky. Poetul nu ezită chiar să atace repertoriul comun de imagini și să vorbească despre „părui negru și plin de șoapte” al iubitei, despre „inima ca o pasăre”, „fulgii ca fluturi” (imagine recurentă), despre „turmele norilor”, „aripa de sider” a zăpezii-sau despre „copacul mare al nopții”, avînd stelele drept „frunze, de aur”.

Gesticulația lirică este și ea nu de puține ori comună”. Poetul se înfioară de căderea frunzelor, de „trecerea cî-

telor”, de nesfirșirea drumurilor („drumuri, drumuri în vînt...”). Uneori el construiește o hiperbola aproape hilariantă în sentimentalismul ei necenzurat : „De ce am plîns atît de mult încît / stau lacrimile revărsate-n ierburi ?” Alteori i se întîmplă să cadă în pure suavități, ca atunci cînd închipuie proferîndu-se cuvinte „ce rîm pînă In zori / ca niște păsări ce-și caută cuibul” sau cînd se (și ne) mobilizează astfel ; „să alergi pînă inlîlnești dealurile și acolo să cînti...”

Greu de acceptat este și un vers ca acesta : „Umblu prin galeriile minei chitind”, deși inspirai de cea mai nobilă compasiune : „Pentru sufletul celor ce laie cărbuni in pămînt.” în asemenea momente, poezia baconskiană ni se înfățișează ca o poezie ce se încântă ele propria-i poelicitate. Autorul, se lasă purtat de cuvinte poetic sunătoare și răsunătoare : „Nu văd nimic decît zări verticale și schele / și oameni cu steaguri pe străzi, care trec neîncetat / mai departe...” (Voci *din necunoscut*, în val. *Imn către zorii de zi*). Eroul liric adoptă „poze” poetice ; se închipuie ca un „cerb însetat”, ca „un laur stingher cu tulpina prea înaltă și slabă” sau chiar teatrele uneori, de pildă atunci cînd se visează „colindînd în togă ele purpură” prin cetățile viitorului. Cuvintele și le dorește îngînaic de strigătele cocorilor (altă prezență recurentă în poezia sa).

Că Baeonsky își estetizează trăirile — și melancolia în primul rînd — au observat mai toți comentatorii lui. Încă mai frapant (și deconcertant) este însă că o face apelinel la nenumărate locuri comune, la impresii deja clasate, la figuri aproape gramaticalizate și, ceea ce contează mai mult, la un mod de a împerechea cuvintele surprinzător de desuet. E de mirare cum un autor care a avut nu o minimă, ci, de atîtea ori, o maximă „intuiție a desuetudinii” s-a lăsat atît de des pradă convențiilor literaturii, vreau să spun ale *literaturizării*.

Literaturizarea — acesta mi se pare a fi păcatul cel mare al poeziei lui Baeonsky. Ne pulem explica de ce a fost el atît de sensibil la tendința de depreciere a metaforei, întilnită ia poeți de pe alte meridiane în vreme, ce literatura română trăia un moment de expansiune metaforică. Miza poeziei sale nu o constituie nici noutatea, nici îndrăzneala metaforelor. Aș spune chiar că uneori analogiile lui sini

OV«vizibile pentru că poetul nu se înclină în p.n.vie, ci ia convenția poeziei. Lipsa de ostentație a acestei'situări probează caracterul ei neprogramatic. Convenția este firescul tui, ea devine un foi. de a doua natură. O convenție ce și-a pierdut în genere identitatea, deși semnele trecerii do ia romantism ta simbolism se iasă recunoscute.

. Aspectul cel mai bătător la ochi al poetizării, este înclinația spre *decorativ*. Iată o mostră : „...și lunecă palida noapte în lectica ei / eu fantome și gnomi legendari și eo-boară / tăcerea...” Fastul acestei, retrageri ne și incintă, fără îndoială, numai că ei constituie o secvență dintr-xm poem militant, antirăzboinic (*Primăvară în WeslfaUa*),

Decorativul poate fi la locul lui într-un pastel, erotic .precum *Văd ziua tr'chid spre apus*, dar intenția caligrafică, tulbură, totuși, am impresia, puritatea ceremoniei sentimentalo.

„Văd / iua trecerii spre .mas ei o .«bună aibă
 mcititi mai aproape c« stulul! amas.'uiui — văd CK.H 'eroina
 încet schimbă garda ca vi'iul. Nu. știu du ce
 glasul tău îmi aduce întruna O n»»K-ă dulce de apă,
 și-ți simt răsuflarea venind ca un îi as nevăzut.
 florile-neo.t se descind lingă noi, fiori lăcuit' de noapte
 semănate aici ta su fie podoabele sinilor tui
 și să tremure lin ia suspinele laie și-acestui i'ătuiz ametit;
 să-i poarte parfumul. Am uitat cum arată ta ciiip
 trecătoarele ploii, am uitat dimineața cu genele pline
 de lacrimi, suri/înd la răspîntii albastre — am uiat
 și că lebăda albă ce luncea-ncet in amur;.' e o A
 cure liere. Ce stranii comori sînt lean. iot
 acestei risipo '! Iată vîntuî, el toate le. șiie,
 iată vîntui cum vino-aducîndu -JK- ciV-nyi
 mlădioase, de salcie”.

Le'băda *caro*. „lunecă încet in amurg”, dimineața „cu genele pline de lacrimi” și sensul „ia răspîntii albastre”, .oată această figurație a încetat să mai fie poetică, devenind poetizantă. Supară mai cu seamă aici. ca în atîtea alte locuri, prezența „albăstruiul”, care: la Baeonsky nu mni e cromatism, ci... automatism, apel instinctiv și facil la retorica atît de bogată a termenului dc la romantici pînă ia expresioniști. „Albastră” e pentru el seara, „albastre” suit

• lirele și hergheliile, semănătoarea e și ea „albastră”. Sălciile „se-neacă în albastru”, pionii sînt. asemuiți cu niște „schituri albastre”, în fine, „toți și toate se duc undeva strălucind în albastru”.

Convenționalismul se verifică și în orientarea paradoxală spre abstracțiune a imaginilor înseși. Un exemplu : „Să regret rătăcirile singure — vobutele lor / Asemenea șerpilor să se-ntoarcă mereu după mine...” Concretizarea sfîrșește aici în arabesc, e o concretizare caro... abstractizează. In altă parte, poetul contemplă astfel un „nud in alb” :

„Ești goală ca visul, ca zarea.
 Ceată ca plaja pe care-o învăluie marea,
 Coală ca luna rătăcind în pustie,
 Cioată ca lebăda mea argintie.”

Numai că nu goliciunea iubitei transpare in aceste versuri. Nici una din comparații nu trimite iu vreun fel la ea. ci mai degrabă la ideea însăși a golului sau a singurătății. Pc măsură ce progresează în determinările sale poetizante (ce înseamnă, oare, „goală ea visul” ?), poezia își pierde referința din vedere, căzînd în pură abstracțiune sentimentală.

Odată, parcurgîndu-și obiectul, poetul vorbește inocent despre sine, despre propriul poem. Reflexivitatea devine autorcferențialitate. „Ritm, ritm, larg, eufonic ritm”. Astfel începe poemul *Noapte în port* din voi. *Imn către zorii de zi*. Ritm pc care poetul îl atribuie, mai precis, îl împrumută, căci acesta e chiar ritmul poemelor sale.

Narcisismul acesta nu este însă întotdeauna inocent și poetul însuși are — la adăpostul exponentului său liric — o clipă de luciditate revelatoare : poezia îi apare ca „un fel de-a mă-neînta de propria mea soartă”. Într-adevăr, adesea poetul ne apare absorbit de propria imagine. Observația însăși e în asemenea momente artificială, în măsura în care nu explorează misterul existenței, ci se mulțumește cu banalitatea ei, căreia încearcă să-i acorde valori poetice prînr-un comentariu generalizant și solemnizant. Solemnizarea ca poetizare forțată sfîrșește în platitudine. „Viața mea toată n-a fost decît o răscruce de drumuri”, declară undeva poetul. Și, o pagină mai încolo : „Caut în oanieL

în păsări, în plopi • / Caut mereu o măsură a — naltelor
«înduri."

Intr-un. poem deja citat, autorul vorbea despre darul său „de a pune cuvintelor nimburi". I se întâmplă nu o dată să utilizeze însă în poemele sale cuvinte cu nimburi gata făcute pentru ocazii poetice. Se întâmplă chiar un lucru ciudat. Starea sentimentală inspiratoare și pînă la urmă dominantă din poemele baconskiene este o stare vagă, nelămurită, de nostalgie insinuată în elogiu, de încântare în plină suferință. Imaginile care o exprimă adoptă însă cu dezinvoltură tiparele cunoscute, literar cunoscute, ale-exaltării sau ale lamentației. După asemenea scâpări, poemul își regăsește cu greu tonul fundamental, coerența organică.

Pentru a gusta poezia lui Baeonsky trebuie să surprinzi acest fon și să te lași călăuzit de ei, trecind. peste inadecvările momentane sau peste preluările dintr-o retorică aproape fără vîrstă. Altfel spus, poemele trebuie judecate în mișcarea lor unică, largă, învăluitoare și de cele mai multe ori convingătoare, în ciuda inconsecvențelor sau reminiscentelor. Trebuie să ne obișnuim mai ales cu faptul că rareori există la el *prezență* fără decor.

Să luăm, de pildă, un poem din tinerețe *Elegie la cimitir (Fluxul memoriei)*, care conține o „moarte" spusă frumos în ritmuri de mult consacrate de poezia românească. Ne-am aștepta ea decorativul să lipsească măcar în prezența unei teme grave și totuși nu se întâmplă așa :

în cimitir castanii, mestecenii subțiri
își leagănă frunzișul și ard făclii departe
Printre morminte albe, o, pace, cum respiri —
în liniștea câmpiei de dincolo de moarte.

Nu am aici pe nimsni — doar un poet uitat
Ucis de ani, de vise și de femei, ușoare —
La ușa criptei sate zadarnic urt sa bat,
Doar fluturi mari de noapte treziți vor fi s5 zboare.

Mai bine e ta mine să mă gîndese —• va ti
O zi cindva, o seară cînd voi veni alături,
In liniștea acestor grădini voi adormi —
Și timpul își va cerne albuatrele-j omăluri.

XLVI

Și viatul poate-n ramuri vestind din nou zăpezi
Va-ntîrzia și iarăși va trece mai departe —
Și umbra mea streină va rătăci pe străzi
Chemînda-mă zadarnic de dincolo de moarto."

9 Trecem acum peste obsesia regăsită a timpului „de dincolo" și peste „filosofia" comună (împăcarea cu ideea morții), pentru a observa cadrul romanlico-elegiac, inclusiv păsările migratoare ce vor țipa în nopți, desigur. „Urzii", etc. Și totuși să recunoaștem că o vibrație ie surda nu lipsește din această scencrio de inspirație osemniană, Așadar, nu numai prezența implică decorul la Baeonsky, dur și decorul implică prezența.

De fapt, poc-ul are nevoie de multe ori. dacă nu întotdeauna, de un artificiu, de o soloninizatc a atmosferei, pentru a-și roșii confesiunea. El pune între sine și trăirile sale o distanță care să le-confere acestora demnitate, gravitate, înălțarea pe coturni nu e decît încercarea de a depăși o pudoare invincibilă prin antidotul ei : gesticulația teatrală. Sinceritatea nu se anulează mlf•-l. ti capelă numai o expresie mediată. Lui Baeonsky li place sa troacă mereu pe seama altora trăirile proprii, să și le proiecteze, cum am văzut, în peisaj sau în masele anonime.

„Eu totdeauna sînt în altă parte" — afirmă, în trecere, undeva, dar afirmația aceasta nu trebuie înțeleasă In SOP.SKI disimulării, ci al potențării. Poetul e, de fapt, „acolo", a:i „în altă parte", însă nu în în! regimo. El rostești- adevărul pînă ia capăt numai atunci cînd oficiază. Nu puține și nu mici sînt dificultățile pe care și le produce singur, căci noi sînfem tentați întotdeauna să suspectăm emfaza, patosul, declamația. Or el e, paradoxal, sincer în plină emfază și, nu o dată, afectat atunci cînd vrea să dea expresiei sale firesc și naturalețe.

Cauza acestor inadecvati mi se pure că e tocmai recur-gerea ia convenții poetice depășite. Indispensabile, fără îndoială, oricărei creații, convențiile nu se manifestă ca atare decît atunci cînd utilizarea stîngace sau învechirea le face recognoscibile. Cazul lui Baeonsky e al doilea, căci nu-i lipsește cîtuși de puțin măiestria, dar ea nu e suficientă pentru a șterge pecetea simboliste ale unei figurații

XLVII

obiU'Nivo în poemele suie, nici pentru a furi do platitudine desuetudine „pozele” împrumutate unei retoric» romantice; căzute în bagajul comun.

Sinceritatea poetului, altfel spus, puterea de emanație, „fluxul (lui) emotiv” îl ajută să anexeze aceste convenții, nit Io fucă ale sale, să le supună dicțiunii sale proprii, astfel incit, citit în întregime, poemul să-și recucerească originalitatea în ciuda aluviunilor eterogene. Lectura fragmon-lară, secvențială, descoperă, deci, reminiscențe, care, la o privire totalizantă, fuzionează în acea mișcare învăluitoare, unică, baconskiană, despre care am vorbit. Convențiile se „domesticesc”, se naturalizează și însăși *ofertarea* neîndoielnică a lui Baconsky ni se pare pînă la urină firească devreme ce e caracteristică, de vreme ce autorul a izbutit s-o impună ca atare. Naturalețea, ea însăși, nu reprezintă în artă tot un stil ?

Impresia de curgere organică, firească, pe care no-o iasă poeziile baconskiene vine și din plăcerea sau nevoia autorului de a se explica pe larg. De a se *eu-plica* mai degrabă decit de a *se exprima*, căci pudoarea, decența, discreția îi condiționează, în genere, confesiunea sau i-o couvționalizează uneori în forme ce reprezintă tocmai contrariul lor. Și într-un caz și-n altul, poetul se simte dator să se explice, să-și justifice gesturile, să-și edifice cititorul. O poetică a accesibilității călăuzește în mod sigur creația sa. *lillpsa*, *lacuna* nu intră în repertoriul *smx.Suge\$lia* însăși e folosită cu precauție, de regulă, ea nu rezultă din ambiguitate. O formă a sugestiei pare să fie *suspensia* și eonturile aparent cețoase ale poemului baconskian i se datorează. Dar *suspensia* nu e nespusul și nici. sugestie a *de nespusului*, ci ecou al spunerii, al unei spuneri pe care poemul o face „pierdută” ca o prelungire a auloeontcmplării autorului său.

Atitudinea gravă a poetului și tonul fundamental al poemelor sale, care c melancolic, nostalgic, acoperă însă, printr-un mecanism psihic de compensație încă neelucidat, probabil, de specialiști, un fapt surprinzător, totuși incontestabil : aceste poeme sînt locvace, spre a nu spune retorice. Fără clamoare, melancolia baconskiană se exprimă nu numai deplin, dar și extensiv. Discursul poetului e îmbelșugat, dezvoltînd arborescente simetrice, duse întot-

deauna pînă la capăt și prelungindu-se încă prin respirația cerută de punctele de suspensie.

Baconsky c mai degrabă un poet discursiv deit sugestiv. Judecată de situare, nu de valoare, căci există mari poeți discursivi. în ciuda părerilor unor exegeți, Baconsky nu e din familia poetică a lui Bacovia, pe care îi evocă în poemele lui, clar față do care îi lipsește ingenuitatea suferinței și, mai eu seamă, economia mijloacelor. Printre altele, anonimăud ia el este o dorință, nu o stare, ea la Bacovia.

Mai aproape decît de Bacovia este autorul nostru — prin ehiar structura poemelor «ale — de Minuleseu. Deosebiriile rămîn, fără îndoială, însemnate, incompatibilitatea sufletească e certă, dar locvacitatea poetică e aproape aceeași, în ciuda aparențelor. Sînt momente în caro, citind poemele baconskiene, dăm posle un Minuleseu septentrional, vm Minuleseu stilizat sumbru, preferind în fața noastră tristeți de care nu so desparte ironie.

Revenind acum la întrebarea pusă anterior, putem vedea în „colocviile despre poezie” ale autorului un program propriu și în deprecieria metaforei axul unei poetici personale ? Ne amintim că pledoaria sa împotriva metaforei se reduce, de fapt, la refuzul *decorativului pe care figura ca atare l-ar presupune*. Dar în poezia sa refuza el „reliefurile voluptoase ale ornamentului” ? Am observat că nu prea, că, uneori, dimpotrivă, le preferă. Realizează el „cu un minimum de mijloace gradul maxim de expresivitate posibilă” ? De obicei, nu. Simplitatea pe care o elogia la poeții străini preferați se manifesta în primul rînd ca respingere a poetizării. Nu c cazul lui Baconsky însuși care poetizează mereu, la care pînă și cuvintele — departe de a fi „anonime” — par astfel alese uneori încît să fi avut o încărcătură poetică prealabilă. Autorul întreținea însă convingerea, ferm exprimată în *Colocviile* sale, că ele, cuvintele, „nu au virtuți intrinseci de ordin estetic”.

Observațiile și disocierile lui teoretice trebuie citite în dialog cu propria sa poezie, nu ca o emanație a aces-

t'-ia, Laconsky nu vorbește despre sine vorbind despre alți k«>eli (precum alții alți poeți) iar generalizările care apar m comentariile sale nu sînt decît în parte valabile pentru twtu/m proprie. Printre acestea, adică printre cele valabile, trebuie reținută, în primul rînd, considerarea *tonului* drept element fundamental, hotărîtor, într-o poezie.

Totuși, „înrudirea” — pe care ține s-o declare — cu poeți precum Antonio Machado, Umberto Saba ori chiar Itobrrt Frost nu e un simplu bovarism artistic. Baconsky a v. ui și ele muHc ori a și izbutit să scrie o poezie a cotidianului și a biograficului. Lirismul direct și auster, ca p Miui.lVsi.are a unei modernități perene, nu îi era cu totul străin. A.E. Baconsky e uneori și poetul acordurilor simple, tară nici un tei de încărcătură retorică, de o poeticiale risipita, diseminată, aproape imposibil de localizat în chip satisfăcător.

Nu e aceasta însă, în nici un caz. o poezie *tranzitivă*, concept spre care parca să ne conducă ipoteza în legatură eu declinul metaforei. De n-ar fi decîi caracterul *elegiac* al sensibilității autorului, care conferă deja oricărui poem o dimensiune reflexivă. Obsesia timpului e încă o probă de reflexivitate, timpul fiind prin excelență forma experienței intern.

Am remarcai însă caracterul mai degrabă discursiv decît au^estiv al lirismului baconskian, evitarea elipselor ;i a oricăror mijloace care ar îngreuna receptarea. Scoase <jiu contextul operei, secvențe sau chiar poeme întregi ar putea ilustra im tip de poezie *enuñtiativă*. La o privire mai atentă însă, ceea ce pare simplu enunț își descoperă o miză mai înaltă. Nici măcar aceste poeme nu se mulțumesc, reluăm aici o faimoasă formulă, *să fie*, ele vor să semnifice, să însemne. Să însemne mai mult decît sînt. tirturtiul cel mai simplu tinde să devină simbolic. Să reluăm o secvență din poemul deja citat, *GUul ele lebădă* : „...Văd lăi.oiclțea plecînci de la mine, încet / Tot mai departe o v.td rsunîtiind în orașul din nord, / Lfagă-naltul turn goitic c« porumbei cenușii, / Si eu clopote...”

Relatarea pare. să fie aici directă, nudă, autobiografisiriul neaoperit. Poetul evocă, s-ar zice, Clujul adolescenței și tinereții sale. Și-l evocă, într-adevăr, dar pentru ca pnn intermediul lui să comunice, în afară de propria pă-

rere de rau după „tinerețea care pleacă” și un sentiment mai cuprinzător. În contextul poemului, peisajul acesta citadin caoată o semnificată imbelică Tumul g>n <> rumbeu cenus, clopotele se aduna într-un fel de ciffliip heraldic al unei nostalgii universale.

Cele mai „enuñtiative” poeme batorskir ir cootmuji să I'mu a î'ik ive D i'ai i i-a calau/t c t^a*-xivitate spre un fel de exemplaritate subiectivă, vatx* exact, spre o subiectivitate exemplară. CapoaDera »«v.s^*v pi noade ur ' u lui E > onsk\ mi se paie a l' "K , cal e < il cerc i ine din volumul I' al nsipitor Iv ținuta mindra. lirismul testamentar, nuditatea noi raia m imeffitat a confesiuni], care îngăduie dictnm i im-personala și. reasumarea simbolică a întregului. I

im rit**ansparența spirituală :

I i i cl cioplit, nu te teme
 c j i ui i'esiniHie — Lu mn > et i î) l
 l î cmul loi em u. i î / i i i
 \ i W i t i i a l o s t i i (s n n ' i
 c i c i c u i i i « ! ' i P •
 i i i 6' ^ninul' l i J i i i I
 ' i i o H i ") e' n a < i c ' e' i n i r n i t a c t a
 Inimoase, dar puil de vuitor uat si g-naș
 i i > c n c m n x m u m » U. le nu > nejia
 cu zat-'i:', **ziua și noapfen** drum'-tul
 ••nit (te te sa ti rac ti > -i nm P un
 SB-I cw.icv.t>ca. **incit** si cina nu vei mat fi.
 ii ' i i s i t u e (! i i , ' i (l)
 I t t u' ; I T > ' i
 •a an .tui Ktmia mmem ca na est! a.i;-; ; s; nimeni
 i 3 i ni< IM a o cJipa de Uaic^t

„Cu taaiu. recuzita sa exubenații, și strălucitoare D'Aonunzio e mult jnai puțin poet decît umilul și probai cal Saba” — w;rlc Baconsky, justificîndu-șt opțiuni a prin tr-o judecată de valoare deloc ezitanta. :IYivinoiu-f ope:

poetica uV pînă acum în totalitate și recunosc în acea fi-
lieră do „nuditate vibrantă” pe care nu doar o invocă, tre-
buie să identificăm și un anume *estetism* deloc asumat
pina la capăt, dar totuși prezent.

Sinceritatea emoției coexistă la el cu voluptatea pu-
nerii în scenă. Voluptate care nu-i atît formală, cît „ar-
tistă”, vizînd, cu alte cuvinte, mai degrabă frumosul decît
expresivul. Poet adevărat, Baeonsky simte nevoia de a și
„poza” în poet. Trebuie să -disociem însă *poseurul* de c«-
botin. Pozeurul își supradimensionează o calitate reală în
vreme' ee cabotinel o simulează. Baeonsky nu e nicidecum
cabotin, ci, cu intermitente, pozeur, poetizarea reprezîntî*
singura forme de ingenuitate a lui, care, altfel, era un au-
tor cît se poate de lucid.

Toruri fundamentale ale poemelor sale nu ne apare deloc
„umil” și „prozaic”, precum la Umberto Saba, ci, nu o dată,
„exuberant” în „recuzita” lui poetizantă, exuberant chiar
m melancolia lui. Deloc refractară la fluxul sentimental,
departe de a sconta pe efectul de glacialitate al formei,
poezia lui Baeonsky are, totuși, o latură d'annunziană
prin nimbul ei poetizant și printr-o anume gesticulație
sacerdotală. Autorul însuși arbora, pe lingă paloarea chi-
pului sau, de o marcă frumusețe, și o eleganță vestimentară
ce părea extravagantă într-o epocă de austeritate. Com-
portamentul său era, în toate privințele, acela al unui „ar-
tist”. Cultura poetică îi era întinsă, impresionantă chiar
pentru acele vremuri, impresiile ei fiind comunicate cu
o anume ostentație. Ținuta sa mîndră nu era lipsită de un
aer provocator.

Este, poate, cazul să ne întrebăm dacă ingenuitatea,
de care am vorbit, a poetizării era totală, dacă insistența
cu care cultiva anumite convenții poetice nu reprezenta
o reacție față de un alt tip de convenții. Luxul decorati-
vului poate fi considerat și ca o eliberare din chingile unei
aserviri imediate, ca un refuz al avînturilor confecționate
îi i serie. Nu-i exclus ca „d'annunzianismul” să fi fost pen-
tru Baeonsky un mod de a se disocia de voioșia și opti-
mismul facil al unei epoci literare, de „hei-rupismul” ei
victorios. Parada de erudiție poetică și de rafinament ves-
timentar sfida, fără îndoială, uniformitatea cenușie a gus-

turilor. Într-o perioadă de conformitate estetica, poetul
își proclama neasomănarea, diferența.

Neavînd cum să fie declarat, „estetismul” era pentru
Baeonsky o formă de polemică subiacentă. De altfel; în-
săși inițiativa de a serie „pasteluri” sau de a privilegia
memoria, trecutul și, implicit, meditația melancolică se
situa în răspăr cu activismul dogmatic și lozincard ce-și
apăra supremația. Alături de Labiș și înaintea lui — Ba-
eonsky poate fi considerat un tulburător al inerției unei
epoci literare. Mijloace!*: sale au fost sensibil altoite, de
ordin mai eu seamă teoretic și livresc. Convenții<mulismul
său poetic se cere reconsiderat din această perspectivă.

Baeonsky nu era, desigur, nici singurul, nici cel mai
cult dintre poeții vremii. Dar în timp ce alții, mai repu-
tați și mai cultivați, încercau să se dezbrace de reminis-
cențele unei culturi „burgheze”, să se simplifice și să se
„învirtoșeze”, adică să-și îngroașe vocea lirică, A.E. Ba-
eonsky a avut îndrăzne!-) do a face din cultură și din
viziunea „artistă” argumente ale puterii sale poetice. Pa-
siunea sa, pentru artă, inteligența și tinerețea l-au deter-
minat; să se plaseze în *avangarda* mișcării noastre literare.
Căci o bună parte din ceea ce ni se pare nouă astăzi drop"
o cădere în convenționalism reprezenta în condițiile dog-
matismului proletcultist o formă de subversiune artistică.
Așa se și, explică ecoul pe care Baeonsky și poeții ele ia
Steaua l-au avut în acei ani.

După J5)60, cînd lirismul și-a recîștigat treptat drep-
turile și oul a redevenit centrul firesc al poemului, cînd
starea poeziei noastre s-a normalizat, gesticulația bacon-
skiană nu și-a pierdut din prestigii decît pe acela — im-
portant, totuși, în planul mentalității, artistice — ul no.n-
conformismului. Tot ceea ce constituia la un moment dat
o achiziție prețioasă, riscantă chiar în incidența unei cri-
tici dogmatice, a intrat pe nesimțite în obișnuință. Mai
cu seamă apariția și afirmarea poezilor tineri a schimbat:
atît do rapid fața poeziei noastre încît calitatea de înnoi-
tor moderat și discret a lui Baeonsky **nu** putea să nu fie
pusă în umbră. Poezia și poetica lui nu mai sfida, nimic,
nu mai aveau nimic provocator, incitant. Îndrăznelile lui,
ce se cereau înainte sărbătorile ca niște victorii împotriva,
dogmatismului, au fost în fugă, parcă, depășite de alți

poeți, mai tineri sau mai puțin tineri, care abia acum intră în arena literară.

Acesta trebuie să fi fost încă un moment de cumpănă al conștiinței artistice baconskiene, cu atât mai dramatic eu cât avea loc în plină ofensivă a poeziei, a valorilor literare noi sau regăsite și anexate, ofensivă pe care el însuși o va fi visat, pe care a și schițat-o-, cu timiditate, deși nu fără riscuri. El participă la această ofensivă, promovează valorile noi. Încurajează pe tinerii poeți — printre ei, Nichita Stănescu — dar își va fi dat repede seama că e întrecut din mers de aceștia, fără ca vreunul să se formalizeze prea mult de meritele lui istorice. Cărțile sale sînt bine primite în continuare — și vor fi astfel piuă la slîrșit, vor cucerii premii, etc. — dar centrul scenei literare e ocupat acum ele alte personaje. Îndepărtarea de la conducerea revistei *Steaua* și numirea altui redactor șef la nou înființata revistă pentru literatură universală *Secolul 20* vor fi contribuit la sentimentul marginalizării și izolării pe care presupun că l-a încercat, deși nu i-a mărturisit, și de care nu-l vor fi vindecat nici călătoriile tot mai dese în străinătate, nici laurii cîștigați pe parcurs.

Poetul a avut tăria morală să-și depășească eventualele resentimente și un *Epilog tîrziu* (din ciclul inedit adăugat volumului antologic *Fluxul memoriei* 1987), ni-l arată acceptînd cu seninătate, nu doar cu resemnare, fireasca rotație a vîrstelor :

„Cresc tineri înalți și lucizi,
cresc tineri, cresc tinerii...

Cu mine se stinge șirul elementilor turbulenți și exfnici
pe caro i-a născut această țară.”

Și, mai departe :

„Fericii cîntăreiu senini,
fericii cei născuți fără gheare,
fericii cei ce n-au fost orbi niciodată,
fericii cei ce urcă pe trepte rulante
în timp ce umbra-mi palidă coboară.”

Nostalgia din aceste versuri nu e însă numai una a înaintării în vîrstă, ci și a apartenenței la o altă epocă literară, un fel de a regreta graba cjirmării, naivitatea

debutului. De altfel, bilanțurile care se întetesc acum parcurg nu atât biografia creatorului, cât pe aceea a creației. Și nu întîmplător chiar tema ce devine obsedantă tot acum, a „risipirii”, e transferată în acest plan. Baconsky își simte declinul nu numai din pricina vîrsloi, dar și a peceții pe care e conștient că timpul a pus-o prea repede asupra propriei poezii.

Conștiința aceasta trebuie că au avut-o aproape toți poeții autentici care s-au afirmat în anii '50, clar nici unul, probabil, cu o acuitate mai mare decit autorul nostru, Mfuturia acestei acuități dramatice nu trebuie căutată nicideunde altunde decît în însăși opera sa, care se schimbă încă o dată și cit se poate de spectaculos. Radicalismul acestei schimbări rămîne și el unic în poezia noastră contemporană.

Baconsky luptă acum cu propria lui inerție, în bună parte o inerție a succesului, și are curajul de a se returna în următorii ani astfel încît la apariția *Cadavrelm- in vid* (1969) să pară aproape de nerecunoscut. Își va fi dat seama, cu luciditatea care-l caracteriza, de insuficiențele poeziei sale, de pericolul desuetudinii care o amenința ? Greu de dat un răspuns sigur. Sigur este că, de această dată, Baconsky se desparte de sine fără să se dezică. Antologia publicată în 1967 sub titlul *Fluxul memoriei* este într-adevăr reprezentativă, selecția e relativ severă iar ceea ce rămîne e deplin asumt. Autorul se recunoaște în această imagine cu o conștiință despre care spune memorabil că, „readusă în albia ei după dramatice tribulații și echilibrîndu-se definitiv”, este egală cu el însuși, „cu viitoare mască mortuară și cu umbra menită să-i supraviețuiască”.

Totuși, radicalismul însuși al schimbării, afectînd chiar acel „ton fundamental” în care Baconsky însuși vedea marca unui poet, ne face să presupunem un proces *auto-critic* nemărturisit decît astfel. Noua reprezentare asupra lumii pe care ne-o propun poemele din *Cadavre in vid* reflectă, fără îndoială, evoluția concepției autorului și nu e fără legătură cu voiajurile sale repetate în Occident. Dar la mijloc nu e numai un nou Weltanschauung, ci și un demers artistic insoitit, cu violență și disperare insoilitant.

1 K\i\ in poemele adăugate urdologiei din 11)ti 7 se poale KkR/n o schimbare, îi sensul cit notai ia devine mai ner... Voasa și eliptica, precum in aoesl „peisaj” în care „poetul Bacovia” își tace o intrare semnificativă :

...L'riiiiU'C caro "multe de. iier
•...•dtiim Rr.-Jio.ic nmurjau
cum își miiurii fnînm.
„Ș: cerul pe care umblau
seminții văiăcite.
«evut verde și «con
începuse să-aoearmă fluviu —
s: soarele riimas ffrfc polnie
clipea ea un «viii obosii —
și poetul Kaeovia
singur
pe norul iui galben.”

Sau ca. în această nouă „orbeuăire” în bezna „de dincolo”, atât de ciudat premonitoare :

....Va fi frig. va fi umedul frig / ai osuarului toamnei, absurde antene vor geme / și-o umbră decapitată mă va căuta / orbecăind prin beznă, iovindu-se la fiecare pas / și plîngmd." (*Cînd in sfîrșii...*) Cele dinții simptome ale voînței de înnoire se pul descoperi însă chiar în volumul *Fiul risipitor*. Citită în afara contextului original, poema •*Natură moartă*, de pildă, pare extrasă chiar din *Cadavre in vid*. Căci termenul de *natură moartă* nu indică aici numai un tablou de gen ci chiar moartea naturii, dispariția fără urme și fără amintire a ființe;!. Imaginea viorii „plină de fluturi morți, și de cuvinte de mult uitate” e sezisantă în cel mai înalt grad.

Elegia a IU-a cu peisajul, ei in risipă („Se vor întoarce •frunzele-n păduri / și vor zbura liliicii din cetate...”) este, la rîndul ei. un poem anunțator din aceeași perspectivă a schimbării tonului fundamental. Dar aici încă mai există speranța, deseori formulată de poet, într-o natură salutară („Ci poate iarba, poate numai iarba...”).

Poemul cel mai simptomatic pentru răsucirea ce va urma a lirismului baconskian ni se pare a fi Lied *nou*. Problematika lui artistică e, de altfel, evidentă. El începe

cu o profesiune de credință pe linia sublimi/antă binecunoscută : „Caut în oameni, caut în păsări,, caut în plopi, caut mereu...” și continuă evocînd vechile drumuri în aceeași atmosferă legănătoare („linii, lungi linii.... linii, în vt.nl...”) - pentru ca în ultima - secvență registrul să se schimbe subit spre a face loc unei negații violente :

„Nu voi rostii .fi nk-țodala al Urnei visat
dansator melancolie., Inia iau piatra
zvîrlhHlu-t-o-n față și plec ameții. <c duivn\
Jar luna pe lac se destramă si rVdo.”

înregistrăm aici. odată cu despărțirea melancolică de clișeul poetr/ant și rîsul sarcastic cu care se încheie poemul și care sf? va extinde în volumele următoare unde, departe de a mai fi un joc, va exprima o atitudine globală în fata existentei. Artist pînă la capiii. Baconsky va pune însă în sarcasmul generalizat din *Cadavre în rid* și o nemulțumire, dacă nu chiar o amărăciune, de creator.

Schimbarea la față a poeziei baconskiene în 1969, prin apariția *Cadavrelor în vid*, a fost surprinzătoare în violența și globalitatea ei. Ruptura cu opera lirică anterioară o evidentă iar'cele câteva titluri din *Fiul risipitor* pomenite mai sus nu-și descoperă decît retrospectiv un caracter premonitoriu. Schimbarea a fost totuși anticipată prin volumul de povestiri *Echinoxul nebunilor* din 1967 în care Baconsky ni se înfățișa ca „trubadur ai amurgului”, „cîntăreț. al unui sfîrșit de eră”, cum suna caracterizarea congenerului său Victor Felea (*Poezie și critică*, 1971). Dar trecerea în alt; gen literar a ocupat, ea mai întii, interesul comentatorilor și a făcut ca forța de ș«e a poemelor publicate în 1969 să nu fie redusă.

Cadavre în vid e o apocalipsă. lirică. Autorul care pînă atunci își păstrase o anume seninătate contemplativă și, în orice caz, încrederea în perenitatea artei, adoptă acum o viziune crepusculară și gesturi de negație fără întoarcere. O negație generalizată asupra universului întreg, surprins într-o stare de disoluție progresivă. Nogație ra-

dioală în măsură în care proclamă dispariția valorilor în-
yeji, a funcției lor coagulante, structurante. Răsturnarea
ierarhiilor firii face ca descompunerea să fie împinsă
uneori pînă la aneantizare. Nimicul „sigilează” nu numai
cuvintele, ci și existența : „Tuturor celor ce n-au fost / li
se vor înălța statui, celor ce sînt / li se va pune un *Nu*
înainte.”

Lumea de acum a lui Baeonsky e o lume a dezolării și
zădărniceii în care bătrînele cetăți se sting de lingoare,
în care isteria se umple de „eroi apocrifi” și nu numai
viața, dar moartea însăși e falsificată, omului nemaifiin-
du-i îngăduită nici măcar unicitatea demnă a unui si'îrșit
(*Paraistorie*). Într-un poem (*înmormîntare*) mulțimea în
creștere a morților produce prin extindere confuzia vieții
rămase cu moartea, egalizarea cu ea. Marasmul acestei
lumi vine tocmai dintr-o asemenea egalizare : „...O, a fi
sau a nu fi, / aici e la fel de trist, de stupid, de zadarnic.”
În această lume cadavrele se multiplică și se conservă.
(„ghilotina decapitează cadavre”), ba chiar, „neîngropato
Ja timp, încep să întinerească”. Totul e în descompunere,
„inventarul primăverii*” e deja ruginit, din fluierul lui
Paivn ies „uriașe omizi”, destinul e și el „putred”, numai
„metalul cătușelor, el singur, tot mai rece nu putrezește
niciodată...” Fiarele sînt și ele înlănțuite, „heralzii vie-
toriei” sînt corbii.

Volumul întreg pare un bestiar populat cu vietăți ciu-
date, tîrîtoare cel mai adesea, reptile de tot felul, viermi,
„cameleoni anxioși”. Închipuirea poetului e bintuită de
vise teratologice, imaginile la care apelează par- extrase
dîintr-un coșmar : măști hidoase se dospimo 'b < tța,
trupurile oamenilor se chircesc și capetele se i j tu-
mefiate de boii și de „urletul veșnic al unor OM v
Energia lor se consumă în extaze crispate, corn,uisive,
odihna nu e posibilă decît într-un „sp-ism i

Toiul se petrece sub o zodie a falsității n* u i fsi-
sifică, soarele însuși e „fals”, aptitudinea nasteru :e
pierde, sămînța e „bolnavă” și „tiparele ropt |h , i < a. ?
moarte”. Măsura timpului este și ea piei du > < , j.
vor cădea brațele”, clopotele amuțesc , p' dk sn < t, -
tele cu legi” și „în întuneric se înlănțuie tracumno; co , J
trădat”.

roetul adoptă o psihologie de victimă și o înțelepciune
a cenușii, ritualul pe care-l îndeplinește este acela al jert-
fei. Profetețiile sale par în atrocitatea lor blesteme, dar apo-
calipsul pe care-l anunță e atît de sigur, de implacabil
încît scapă nu numai blestemului, ci și predestinării :
„Nici-un blestem / nu ne mai poate ajunge. Nici o soartă /
nu ne mai poate urma”.

Ku se putea ca apocalipsul să nu capete și o întruchipare
poligrafică, să nu se răsfrîngă și asupra cuvintelor și a
cărților. Imaginea galaxiei Gulcnberg atinsă de un teri-
bil flagel se ține minte :

•
§
† g,
: %
• j
• „
' §
*
j -
7

„îinii apărură semne bizare — cuvintele moarte
zăcînd pe trotuare, cuvinte pătînd ume,iile,
și alteie, multe, derivînd sub canicula,
ationizinel paralitice.

Apoi începură volumele — cioclii trudeau impasibili,
vuietul rotativelor sumbre, lazaretele, groapa cu var...
vaccinați bibliotecile... turnat» in ecruculu otravă...
cranii în carantină...

Phoeluș! suavi prețuiindenes. phoctuși b*orr/i,
pași licitației, canalii puhave și palide,
piei pline de cadavrele cuvintelor moarte,
supuțiad cărți, expeeiorCml manuscrise-,

(!':t!;șj.-oJic hoinară)

În al poem (*Literatură*), înmulțirea nocontroiaia a
cuvintelor („milioane de vietăți roșii”) pare anume închi-
puită spre a produce opoziția cu meditația elegiacă pe
aproximativ aceeași ternă din *Fiul risipitor (Unde s-au dus
cuvintele)*. Dar aici, ca și în alte părți, poemul nu mai e
altceva decît o însăilare de cuvinte proferante. Grotescul,
absurdul, golul sînt mai mult numite decît evocate, nean-
tul e atît de insistent și de masiv invocată încît o gradație
devine aproape imposibilă de la un titlu la altul și, privit
în ansamblu, volumul riscă să obosească prin (exces nega-
tor. Variantele apocalipsului baconskian ne impresionează
nu atît ca produse ale unei imaginații în fierbere cît ca o
performanță strict intelectuală. Omniprezente, semnele

agonici și ale descompunerii produc de la un moment dat incolo o impresie de uniformitate și indiferență.

Autorul are însă buna intuiție de a pune toată această degringoladă pe seama pierderii sensurilor istorice și a credinței omului. „Vid, vid, vid. — prea mult; vid în istorie” — exclamă el. Titlul însuși al volumului nu e, desigur, fără legătură cu această revelație. Apocalipsul închipuit se datorează tocmai dispariției sensurilor. Dacă ar fi să descoperim implicații în continua.ro am spăne că Istoricul e făcut să exercite presiuni asupra antropologului, cu alto cuvinte, vidul de sens alterează natura însăși a omului și pînă la urmă chiar o anihilează. Existența perpetuată în vidul do sens e o negație a vieții,

Așa cum cadavrele se conservă în vid, credința pierdută își prelungește ritualurile ei iluzorii. Într-o biserică goală predică o bandă de magnetofon, templele au lepezile tocite „de frunțile Uielii autorilor Căra credința”. Amenințat de haosul înconjurător, poetul încearcă să se războie cu „radicalism neconcesiv” și „vrea să înție”
po iegasiroa de sine prin dedicare se ara* - •, n ; ii-
sadarn'u "Uc

..Am «*...- «ă-nalț, să iubesc, să ... Win
PHijg, sa lupt săucid —
o. oaro. o țară, un timp: RR țărîm m un /id preiului» ni, un. /ici."

No amintim de Blaga juvenil care invocă munții pentru a-și măsura devoțiunea („Dar munții unde-s *? Munții pe care să-i tmit din cale cu credința meu...”). Dacă avînturile eroului, liric blagian se izbeau de marginile propriului trup „trecător”, aici limita încercată aparține istoriei în numele căreia o transmis acest mesaj terifiant : „Otrăviți-vă carnea ! Din hoitul îmbălsămat / nici spic, nici floare, nici salcie nu da ! / iată se-aude istoria, urlînd depărtat — / cine are urechi de auzii, să audă ! —”

Dar tonul unui alt poem blagian e mai asemănător cu acela ni textului de față care îl și evocă direct cel pul în prin preluarea dictonului : „Veniți mai aproape ! — și cel care arc /urechi de auzit să audă : - durerile nu sînt adinei

I
i
*

decît altincea etnd rid. / Să rida deci astăzi in mine /amarul / și-eu hohote mari să-și arunce pocalul în nori !" (Veniți după mine tovarăși). Sarcasmul, mai mult provocator ai lui'-Bkiga e aprofundat și trăit de Baconsky. Zidul de care •se-lovește dorința sa de a crede e -unul contingent, istoric, dar și metafizic, după cum rezultă din gradația : „O țarii, un timp, un țărîm”.

Pesimismul istoric și metafizic baconskian. nu e fără legătură eu experiența lumii occidentale pe care autorul o câștigă în anii premergători apariției *Cadavrelor în vid*, dar desigur că radicalizarea concepției sale nu se explic: numai in acest fel. Oricum, cel puțin o parte din poemele de acum descriu declinul unui Occident amenințat din afară și dinăuntru, de Odoacru și de Pstaido-Odoac.ru. Unor personaje istorice simbolice li se alătură, deloc întimplălor, numele unor lideri anarhiști contemporani pentru ca „agonia ticăloșitelor neamuri” să fie concretizații in timp și spațiu. *Abendland* se intitulează un poem refăcînd aceeași atmosferă de marasm și teroare :

„dans al cetăților obosite, crepuscul roșu, abencl-
laad... **agoniu ticăloșitelor** neamuri sutocate în aur
j,i purpură veche... mercenarul strein călărește seara
pe colinele solitare
mercenarul strein călărește seara **pe** colinele solitare
visind jaC și incendii — **destul** vouă ! **cuvintele-pești**,
moarte pe ape
albe, meduzele infestează istoria... animale și păsări de
pradă pe steaguri se schimbă în hiene și corbi...”

Oroarea acestui spectacol determină un gest nu mai puțin simbolic, pe care poetul îl promite, întemeiat pe o ereditate etnică :

....iarăși mă voi **înfoarec-n**
pădurile mcio, **1000** de ani ptnă etnd vn trece avalanșa absurdă.,,
hoardele... virilul a și început să miroase a carne crudă sub șeile
căilor... vintul stepelor, miros de scuturi de piele...”

Un nou „boicot al istoriei” pare să fie soluția propusă aici, dar legătura cu Blaga e mult mai strînsă, de ordin chiar compozițional. Să cităm spre exemplificare din *Veac* :

...Semnale se-ncrucișează albastre prin străzi,
 în teatre strigă luminile, se excită libertățile insului.
 Se profetesc prăbușirile, sfîrșesc în sînge cuvintele.
 Undeva se trage la sorți cămașa învinsului.

Arhanghelii sosiți să pedepsească orașul
 s-au rătăcit prin baruri cu penele arse.
 Danțatoarea albă le trece prin sînge, rîzînd s-a oprit
 pe-un viri de picior ca pe-o sticlă întoarsă.

Dar sus, la o mie de metri-nălțime, spre răsărit,
 stelele își spun povești prin cetini de brazi
 și-n miez de noapte ritul mistreților
 deschide izvoarele".

Nu numai imaginile apocaliptice (abia prefigurate aici)
 le regăsim la Baeonsky, nici numai speranța blagiană că
 există un fond inalterabil al ființei și un spațiu securizant,
 dar și generalitatea tipic expresionistă a peisajului. *Abend-*
land nu e, de altfel, singurul text din volum puitind
 această pecete blagiană pe care e surprinzător s-o întâl-
 nini tocmai în momentul cînd Baeonsky se decide să scrie
 o poezie sincronă cu mentalitatea sa actuală în locul
 uneia izvorîită din „fluxul memoriei”. Nu-i vorbă, blagian
 a fost Baeonsky și în volumele anterioare, fără să-și piardă
 originalitatea, neașteptată însă e descoperirea lui. Biaga
 dincolo de motive sau atitudini lirice în însăși structura
 formală a poemului baconskian. Asemănarea e cu ații mai
 pregnantă cu cît radicalizarea în sens nihilist a concepției
 sale determină o descărnare de imagini a poemului,
 podobire a lui. Reprezentarea conceptualizantă iese
 mai clar la iveală. Prin modul său de a recompu-
 numai o-atmosferă, dar și o esență recognoscibilă di-
 mularea de amănunte simbolice, Baeonsky valwif-
 filon conceptualist prezent și în poezia blagiană.

„Scuturarea podoabelor” ce are loc acum în noezia sa
 ne revelă prin efect retrospectiv i, <.h un p > J i v j <<
 aceasta înainte. Ne revelă și un ia j t t înmo d j i ' t
 creației și anume că a fost nevon ue ace \ v t «
 pentru ca tentația poetizării sa-l > nuce << m t i
 aproape deloc pe autor. El scrie acum ,antr-c iu < anti-

i ful ci i i ai jocmt >e un! î a d coi,
 mscun aia iuti in k t intitulat uca'tic <a u n <
 ied c) ni vedea . ' i etici <i a' >
 P st ujt ii si (cada\ic itgh iate ci s u lu
 n i .ic' td .caval' d ooj tu . ci seu ^< -
 d i i Hibe (id)^doi h a iiiuul u. ttouk
 1*0 i, i ml n llnaiaza p aii t mu cik lui
 D i .k uioirai ititsepo i de •emmfc i i i
 ii A < o t k ins \raci I î I mul ck aut ai i ad'
 : poçtilo i si II t c >i/n i' ac-ii u un u, \ t c
 n t timp « * ua și c v'ioLn ita
 ,Pu-; u'u c id v i M fu î e > litiu i
 feutnc i ucorreia. include oenn si anta
 pină (i ținui i df t r i i
 stinîti ca i \ ' ncih atu

i nota ri-a. io, nu -tsesic dm ace
 t inedit 3ML, ai \ ii aud n fu i dm p t L
 tirba* i i nenea n ori ni <O< t i < îs % >
 tigă în densitate i ~*im yn i Pc 't' d i ru t Oc
 morții se dezică i X p I* l Di , b C pi (<
 (fie i i m-U * ' i rec > i a te p ti i i
 \ d i n î o si (i ci u i i m v in;
 a' pii. ci i Ov.

] i u. I Calar c i i i o' A E > OP. \ i > JI
 r c iir-, nu a lun li, o,, fi ^:u, a pi • J I . ' . ; r< . i
 c cat -ai. Ua întreg cizbi (Aul 'po \b ct ii i.HIJU i ch dic d
 cr- . i p; i ol'i rației așa zicînd p. isonale cai e — pc in
 f n' l ap eliptic — cgtîga în sc mnificațio si icliof. Aici
 C-.d că Uveuic să căutam reușitele majoie ale volume' ai
 ; c' i o i ' ega creații lirice baconskiene.

I p> i l c-. intitulează ciclul autorul începe prin
 p t ud tu nostalgia binecunoscută : „Am se-
 ^ ^ - l xi ut moara de vînt, cu tăcutele, / ne-
 f , nex - -c -f^e cruci de la margini de drumuri / cu
 u >> J c tii x no ptea pe-nalle coline moldave...” și
 i n a „ - fi o dipă de regăsire a gesticulației poeti-

«ante. Dar nu mai mult de atât, căci secvența care urmează, acumulând ia început detalii asemănate;U\" sfirșește printr-o răsturnare subită a perspectivei

„Trebuie să fi trecut multe ploii, multe viscole, trebuie să fi pierit multe ziduri și oști, să fi căzut multe lanțuri, să fi ars, să se fi risipit, să se fi dus **dracului** mui iraperu ca să-ncep a semăna în sfirșit cu mine.”

Iată că identificarea cu temele anterioare e privită acum ca o îndepărtare do propria identitate. Violența imaginilor din *Cadavre în vid* și radicalismul însuși al schimbării tonului, poetic fundamental se datorează tocmai acestei exasperări a autorului de a nu fi ajuns la sine, nemulțumirii față do răsfrângerile oului său profund în poezie. Volumul trebuie citit și **ca** o reglare a'conturilor eu epoca, mai. iutfi, cu lumea în genere,"dar și cu sine, cu propria-i biografie și creație. Schimbarea își arc originea într-o criză de identitate pe care poetul depășind-o, își .contemplă destinul de pe un alt versant. Negația absolută o la el semnul despărțirii și, în aceiași timp, al regăsirii de sine.

O veritabilă biografie a creației ne întâmpină în *Tână-rul melancolic* :

„Tînunu melancolic a fost sugrumat într-o noapte și i. s-a substituit **un** individ ridat și cărunt — cei eare-i țin companie sînt dinii și cavalerii, absurdului.

Ar i'i putut rămîine inocent sau n-ar fi putut — astăzi nu se mai. știe, profesorii de muzică nu. mai. pot să-l învețe decît urletul și tăcerea de lut.

Fluieră gloanțe zadarnic în nopti, **toropi** (o, și efebii de ipsos cad secerăți de pe socluri... — *Ce risipă stupidă...*

spune rînjînd **individul-ridat** și cărunt -- teci ce demult vor să-l ucidă, **nu** l-au. văzut niciodată la chip).-'

Poetul nu mai descoperă acum nici un sens *risipirii* sale, nu-și mai leagă de ea nici o speranță, oricît de în-

depărtată. încrîncenarea împotriva trecutului, a propriului trecut, el o întoarce împotriva prezentului din care se exclude parcă singur spre a nu se simți exclus. Toate aceste poeme traduc drame ale creației și ale conștiinței creatorului. Ele abundă în violențe făcute sieși. *Omul pe care l-ai ucis* se intitulează unul, altul (*ingerul a strigat*) se încheie cu acest îndemn sarcastic : „E timpul să-ți incendiezi biografia visată...”, în fine, un altul, definește „drumul generos” al unei vieți ca pe o ouritmie de... cizme (*Euritmie*).

Autorul își pune probleme de conștiință pe care nu le tranșează aprioric și neapărat în favoarea sa. El alege' și se alege cu hotărîre, cu disperare chiar, dar abia în momentul în care alegerea devine cu adevărat liberă încep marile sale dificultăți și, cu deosebire, riscul ea polemică să rămînă lipsită de obiect. Din. această cauză Baconsky o angajează în primul rînd cu sine și nu întîmplător cele mai izbutite poeme sînt cele care reprezintă o aprofundare și o sublimare de ordin autobiografic.

Pentru foarte puțin e un titlu ale cărui semnificații au fost trecute cu vederea la data apariției volumului. Tonul este aparent neutru, desfășurarea lui e de o nisfAu>> > simplitate, urmînd, ca de atîtea ori la Bacons\ 1<>.IU discursivă. Ceea ce ni se comunică este însă un uucviu-general omenesc, particular istoric (și, desigur, chiar în-dividual) cît se poate de profund :

„într-un demutt, într-un cîndva, odată, sufletul nostru, pentru foarte puțin, a trecut ahmecînd pe o albie falsă — și astăzi cînd povestim legendele vechi, totdeauna excludem acel *pentru foarte puțin*, și ne imaginăm mereu cum ar fi fost fără el ; dar cuvintele vin după noi și fără-m-etaro se interpun între faptele noastre și noi — și iată contemporanul tace privind cum rînd pe rînd i se spulberă visele, și-un rînjît negru îi desfigurează chipul cînd același glas ticălos îi .șoptește din umbră : *pentru- foarte puțin...*”

Cum se întâmplă și la alți scriitori contemporani, cum i se întâmplă lui Baconsky însuși în prozele sale — generat -umanul e făcut aici să mărturisească pentru concretul istoric, nu invers. Direcția semnificării este de la generat ia particular și concret, altfel spus, generalitatea însăși devine aluzivă.

Problema pierderii de sine primește aici chiar o dimensiune soteriologică, legenda „veche” va fi fiind aceea referitoare la „păcatul originar”. Dar paralel cu această ipoteză îndepărtată, imemorială — și după modelul ei — se construiește o alta care trece prin planul istoric, an-xîndu-l, pentru a ajunge la drama individului, și, implicit, a creatorului însuși. Arcul semnificației se întinde așadar de la mitul originii pînă la problema opțiunii individuale, existențiale. O concesie mărunță („pentru foarte puțin”) în aparență, o slăbiciune „prea omenească” pot desfigura și chiar pierde iremediabil un destin. Moralistul Baconsky rostește aici una din „predicile” sale cele mai convingătoare.

Existența mîndră, liberă, neconcesivă, e invocată apoi sub protecția unui model ancestral. În *Rugăciunea unui dac* acceptarea morții, departe de a veni din lasitudine, reprezintă singura alternativă la pierderea libertății. „Dorul de moarte” nu-i aici decît reversul setei de libertate :

„Doamne, dă-mi iarăși dorul de moarte ☞ strămoșilor mei,
nu mă lăsa să accept lîncezeala, rugina și lanțul — cleșhide-mi
porii mari de stejar, și așterne-mi douăsprezece poduri, și dă
cailor
să-mi poarte coama. Ochilor mei dă-le iar cristalinul de
Rliiaia
pe care demult, l-au pierdut, otrăvește-mi săgețile
adu-mi aminte ca ultima
s-o păstrez pentru mine”.

Versurile sînt simple, mesajul nu e greu de prevăzut. Dar mișcarea poemului o nobilă, sintaxa amintind nu de poemul eminescian cu același titlu, ci de *Oda în metru antic*. „Ochilor mei dă-le iar...” e o reluare și o replică lu „Pe mine mie -redă-mă”. Regăsirea de sine a poetului are în demnitatea și unicitatea morții.

Spre aceeași idee culminează și un poem care-și menta pe deplin titlul de *Psalme negru*. Ca și alte texte din volum., și acesta mizează pe suprapunerea între o legendă biblică și o realitate istorică, etnică, personal-exponențială. Apa Babilonului e adusă între alte țărături și poetul se simte, precum Arghetzi, purtător de vechi oseminte, fie și aparținînd unor „înaintași apocrifi” :

„Doamne, aș vrea să plîng dar nu mai
am nici un rîu pe-ale cărui maluri
să-mi pot aminti de Sion. Și Babilonul
e-n mine și mulțimea de robi
îmi întinde cătușele predestinate și rîde, rîde...
istoria, vechile mituri, capul de lup. Doamne,
sînt în scheletul pe care-mi port trupul,
oasele risipite pe cîmpuri de înaintași apocrifi,
sînt că timpul meu îl măsoară clepsidre
însîngerate și false... ochii mei reci și pustii...”

Jalea unui trecut incert și încercările vremurilor mei •noi îl fac pe poet să exclame în numele poporului său : „Doamne, istoria...” Dar în acest „Eli, lama sabactani” nu t- numai implorare, ci și sfidare :

„...Doamne, ia ele la mine
destinul acesta — și-dacă nu-mi poți hărăzi
altă soartă,
dă-mi o moarte înaltă, cotropitoare, sălbatecă,
mai mare clocit viața dușmanilor mei.”

Poemul se încheie, deci, printr-un gest de orgoliu individualist. Poetul nu mai rîvnește scufundarea în anonimul neștiutor al mulțimii sau al pămîntului, el vrea ☞ moarte care să-l distingă, să-l singularizeze și să-i. umilească — prin atrocitatea ei — pe dușmanii săi. O asemenea moarte i s-a dat lui A. E. Baconsky.

Dacă în volumul *Fiul risipitor* artele poetice primeau accente testamentare, în *Cadavre in vid* ele sînt înlocuite cu „arte de a muri”. Astfel de *ars moriendi* sînt și *Psalme negru* și *Rugăciunea unui dac* și atîtea alte titluri dira cuprins. Ele se întîlcesc uneori- cu închipuirea obsedantă a „orei de dincolo” :

„Bulcți-mi, ceasuri, miezul de noapte
in aceste taverne din care n-am să mai plec —
bateți-mi, ceasuri, ora de dincefo, monotonia,
mama demenților, să ne aibă în pază...”

Nebunia pare să fie o cale de acces spre tainele ne-ființei, în alt text (*în golul dintre fapte*), nebunii sînt lăsați „nepedepsiți și liberi” să-și caute „o lume mai albă pentru moartea lor”. Ei întîmpină „Apusul magic” purtîndu-și fiecare masca și „strigîndu-și falsul nume”, în timp ce adevăratul lor nume „ruginește pe vechi blazoane”. Nu e singura dată cînd nebunia apare în reprezentarea baconskiană ca o noblețe a spiritului. Poetul însuși nu ezită să-și declare sub diferite forme aderența la această categorie umană funest privilegiată. „Cu mine se sfîrșește șirul poezilor demenți pe care i-a dat această țară” — afirmă el despre trecutul său literar. Nebunia, nebunia creatoare, furoarea artistică reprezintă blazonul de care e mai aproape chiar în clipa în care îl rîvnește retrospectiv.

Blazonul sau bovarismul lui ? Oricîtă lucidă anticipare intră în literatura baconskiană, nu putem trece ușor peste faptul că elogiul, nebuniei sau fascinația ei produc cîteva momente clc maximă autenticitate a trăirii și fericire a expresiei. Iată unul în care, o dată mai mult, poetul își halucinează destinul, insinuînd înlăuntrul relației magnetice dintre nebunie și moarte un proiect (poetic) de posteritate :

..... voi sfîrși tînăr ca toți nebunii voștri.
căci sînt și eu unul din cei ce se nașe din timp în timp printre voi
ca să moară cu gura plină de pămînl și de oseminte
in timp ce galopează. în zare scheletele cailor
pe care nu i-nu încălecat niciodată’.

(Tinerețe jură b&irinele)

Impresia deosebită pe care a produs-o — și o produce încă — volumul *Cadavre în vid* se datorează mai cu seamă forței artistice a unor asemenea poeme și mai puțin aglomerării de imagini delirante, viziunilor de coșmar, absurdului și morbidului înfățișate prea declarativ și mecanic pentru a convinge de fiecare dată. în contextul autohton

al anilor '60, multe accente vor fi putut să pară de sorginte livrescă și, oricum, de inspirație exclusiv occidentală. Viziunile apocaliptice păreau suspendații în spațiul închis al unei imaginații bîntuite de un duh al răului : „Vom străbate un lung întuneric / vai nouă, / purtătorii sîngelui de cerb, vai, zeilor noștri, / pe care nici un templu / nu-i mai primește.” (*Imn tragic*).

Istoria sfârșitului do mileniu s-a însărcinat să dea însă treptat consistență și referențialitate acestor versuri. Meritul lui A. E. Baconsky e și aici unul de ordin premonitoriu. El a prevăzut limite pe care abia astăzi le încercăm cu adevărat.

Dar poate că disperarea poetului atinge gradul maxim în fața mizeriei omului, incapabil să depășească o existență larvară :

..Noi n-am murit niciodată și nu vom muri,
iu complicitate cu viermii pămîntului zodia noastră
surizătoare se arată : un dans
ne salvează mereu, un dans mlădios,
o eschivă de membre, o eschivă de inimi.
o eschivă de capete, o eschivă de umbre de capete...”

(*ELernilue amară*)

Poetul are conștiința amară a eternității acestei eschive și sarcasmul său vine de această dată dintr-o profundă implicare. „Vidul istoriei” îndeamnă la „supunere oarbă și spaimă”, dar adevărata lecție a istoriei, este alta și poetul nu ezită s-o strige stăpînilor lumii : „Prođuși ai hazardului, împăraților / fără coroană, vai, vouă ! / Robii sînt morți / și cadavrele lor / putrezesc în galere.” (*Cadavre în vid*).

Amenințarea surdă, „urletul depărtat” al istoriei se concretizează așadar, împărații vor sfîrși ca victime ale propriei cruzimi. „Nu clamoare milenaristă, ci manifest social conțin aceste viziuni, un protest . scrișnit printre dinți”, observă cu pătrundere Dinu Flămînd, într-un. comentariu tardiv (*Intimitatea textului*, 1985). In plină viziune apocaliptică poetul nu uită idealurile libertare și democratice.

Volumul *Cadavre în vid* își descoperă coerența multiplană pe măsura aprofundării lecturii. Poemele din cu-

prins ne apar ca secvențe dintr-un mare poem închinat, omului, clar nu o *Cîntare omului* în maniera argheziană, ci un *Imn tragic*, o *Tragedie a omului* inspirată de istorii: contemporană.

Efortul de înnoire a gândirii și a expresiei a fost mare la Baconsky, pe măsura radicalizării conștiinței sale, și eticii scrisului său. Rezultatele s-au văzut și astăzi sîntem înclinați, în perspectiva timpului care s-a scurs de la apariția lor, să le dăm o mai înaltă apreciere, să validăm, "în orice caz, caracterul de *eveniment artistic*, al apariției volumului *Cadavre în vid* și să-l considerăm momentul de vîrf al lirismului baconskian. Să recunoaștem că prin el, după ce lăsase impresia că a fost depășit de evoluția rapidă a poeziei românești contemporane, de erupția tinerilor în mod deosebit, autorul nostru recuperează și se instalează din nou, în ciuda vârstei, în *avangarda poetică* a timpului. *Cadavre în vid* se așază firesc alături de operele cele mai izbutite ale generației '60, alături de *Infernul discutabil*, de pildă, volumul atît de asemănător al lui Ion Alexandru și atît de neverosimil în ansamblul de acum al operei acestuia.

Poetica baconskiană făcea, ne amintim, din simplitate și austeritate principii fondatoare în numele cărora respingea „experiențele paroxistice” interbelice, suprarealismul și ermetismul în primul rînd. Dar experiența care generează și pe care o proiectează volumul *Cadavre în vid* nu este una paroxistică? Fără îndoială că da, deși nu în sensul pe care autorul îl dădea termenului și anume acela de exces formalizant, de experimentalism fără acoperire. Baconsky însuși va fi încercat un sentiment al limitei de vreme ce nu mai publică ani la rînd nici un alt volum de versuri. Lucrează în schimb la *Panorama poeziei universale contemporane* ce va apărea în 1972 și va spune multe nu numai despre posibilitățile sale de traducător, dar despre preferințele sale justificate de o concepție bine articulată despre poezie. Nu puține răsfrîngerii asupra pro-

priei poezii aruncă textele alese și prezentările care le însoțesc.

Pregătirea acestei masive antologii, a comentariilor consacrate lui Țuculescu (albumul apare în 1974) și lui Boticelli, a paginilor de jurnal adunate în două volume (*Remember*, 1977) îi ocupă în următorii ani timpul ce-i mai rămîne dintr-o existență așezată oarecum programatic — printr-un fel de compensație acordată sieși cu anticipație — sub semnul desfătărilor călătoriei. Începute în 1965, ieșirile în Vest ale lui Baconsky se întetesc, autorul ajungînd să parcurgă Europa de la Viena la Paris, din Italia pînă în Olanda, Suedia și chiar Laponia, după cum, într-o altă etapă a biografiei sale, bătuse mai cu seamă drumurile spre Răsărit. Spre deosebire de vizitele făcute în tinerețe, voiajurile repetate în Occident îi modifică sensibil *Weltanschauung-ul*.

Semnele schimbării s-au putut deja remarca în volumul *Cadavre în vid* fără să se explice, desigur, numai în acest fel. Călătoriile ulterioare și îndeosebi șederea de aproape un an în Berlinul occidental nu rămîn nici ele fără urmări. Un jurnal al acesteia din urmă vrea să fie în chip explicit volumul de „poezii și antipoezii” intitulat *Corabia lui Sebastian*, pregătit pentru tipar în 1976 și apărut în 1978, după moartea autorului. El are darul, printre altele, să situeze în relativ imagtoji¹ absodul² Kate ale³ anotimpului Aectv6mc⁴ S»c⁵ %J⁶ e⁷ învtă, îngăduind astfel mai mult decît olpoteză eii privire la geneza lor. Lumea din *Corabia lui Sebastian* e mai puțin suspendată în utopic și ucronic, deși indeterminarea se menține și aici, cu alte cuvinte, determinanții — spre a relua o formulă celebră — își păstrează funcția de nedeterminare.

Autorul alege însă de această dată o soluție compozițională inedită: el dublează poemele cu note de jurnal (să fie acestea antipoezele anunțate în subtitlu?) sau mai bine zis invers, căci proza precede versurile. De aici, impresia unei referențialități n̄DȘ&€ marcate. Căci nici succesiunea, nHâîterhănta lor regulată pe parcursul volumului nu sînt întîmplătoare: relatarea în proză și poemul trebuie citite împreună, ele formează un *dipțic*. Uneori au nu numai aceeași temă, dar chiar și același su-

bicct. Cu precizarea că pagina de jurnal trasează un portret, consemnează un eveniment sau o reacție intimă pe care poemul le generalizează. În secvența a IV-a, de pildă, un poet anume devine „noul poet”, profesorul care „profesează debutanți de mare talent”, e unul și același cu cel care în poem „hirotonește pe tineri”. În altă parte, un incident cotidian (blocarea liftului) și rapida lui rezolvare printr-o simplă apăsare de buton, sugerează în poemul subsecvent (*Laboratorium maximum*) ideea unei veritabile instalații de trai („Lebensanlago”) concepute ca un „amplu și complicat tablou de comandă”. Deși tendința poemului e întotdeauna aceea de a îndepărta și pulveriza referința reală, vecinătatea lui cu textul în proză o recheamă. Paralelismul pe care autorul ni-l propune între jurnal și poem e un pariu relativ dificil din punct de vedere artistic : anterioritatea prozei nu lasă poemului decât șansa lui specifică. .

Metoda predilectă a poetului pare să fie aceea de a produce imagini care pot fi citite și *literal* și *symbolic*. „Focurile vor fi întreținute cu ziare” — scrie el în legătură cu războaiele „demagogice” ale viitorului, numind în același timp arderea concretă, cât și pasiunile dezlanțuite prin publicistică. Sau, iată grupul de tineri dezabuzați : „...Noi așteptăm cu toate că singuri / nu mai știm ce. Pe poduri suspendate stăm / scuișind în apă propria noastră imagine.” (*Cor de tineri*). Generalizarea e obținută uneori pornindu-se tocmai de la o lectură literală : un dicționar cu foile umezite de ploaie se află la originea versurilor care încheie un poem : „plouă și bătrânele literaturi europene / sînt pline de apă”.

În același dublu registru trebuie citit și titlul volumului — *Corabia lui Sebastian*. Instalîndu-se în metropola occidentală, poetul are sentimentul îmbarcării pe o corabie în derivă în mijlocul unei lumi apăsate de păcate vechi și grele, în ciuda prosperității aparente. Într-un plan mai înalt, corabia poate fi însă un simbol al omului plecat într-o călătorie fără întoarcere, al lui *homo viator* pentru care peregrinarea reprezintă un parcurs în ultimă instanță soteriologic. Baeonsky aruncă numai sugestii în acest plan, căci istoria îl solicită acum chiar în ipostaza ci de actualitate.

Picprezentarea asupra lumii nu se schimbă esențial de la *Cadavre în vid* la *Corabia lui Sebastian*. Continuitatea de ordin tematic se lasă cu ușurință remarcată. Obsesia reperelor absente și a credinței pierdute o regăsim la fel de intensă. Aceleași „stele false urcă pe cer”, în vreme ce „un soare invers din pămînt te-nvăluie”. Lepădarea de vechii zei e la fel de zadarnică. „Idolii cărora ne-nchinăm vor trece în temple străine”, dar apostazia nu îndepărtează siirșiful, „nefirescul nostru sfârșit”. După ce a deplîns imposibilitatea credinței, poetul proclamă zădărnicia ei. Opțiunea dramatică, sfîșicrea între alternative la fel de imprevizibile pare să nu fie decât un „perpetuum mobile” al iluziei, al iluzionării :

„Între două minciuni, între două culori, între două iluzii
acu fost tineri ne-am maturizat am crezut unii
în minciunile altora ne-am vopsit unii menciunilor
altora ne-am hrănit unii cu iluziile altora. Mereu
între două alternative înșelătoare iată ne-așieptă acum
vîrsia de ghiață iar cei ce vin după noi vor întoarce
clepsidra. Ruinată și neagră crește moara de vînt
în care s-au cuibărit animale și păsări de noapte,
spada cade-n noroi, lma de aur agățată de crengi
pntre/eș'e departe iar învingătorii cerșesc la porțile
celor învinși...”

Marasmul ce rezultă din confuzia valorilor e întreținut și de „neputința cuvintelor”, simptom al unei civilizații îmbătrînite, maladive. Despre putreziciunea cuvintelor sau despre proliferarea lor monstruoasă poetul ne-a vorbit și în volumul anterior, ca și despre „adevărurile pietrificate și moarte”. În amîndouă sînt prezente „agitația vană, sterilită”, „vacarmul dureros” al percuției și al confuziei. Profesiunile de credință nihiliste se reiterează firesc :

„...nu mai visa. nu mai iubi. na mai crede —
Taci. Dacă vrei totuși să spui ceva
învață să urli.”

(*Nilii!*)

Dimensiunea apocaliptică nu e mai puțin prezentă în *Corabia lui Sebastian*. Totul e văzut în negru, o teamă de agresiune se instaurează prelulindeni, întreținută de im-

mmibUilulca comunicării în ciuda unei nevoi „obsesive și «nxiotwu". Natura însăși devine amenințătoare, pădurile. «* și ploile, sînt acum „carnivore". Cîntecul de leagăn nu e decit o animare ironică a sfârșitului :

„Măști în arbori, ghiare de fier, gheparzi îmbiînziți...
— de cine vă temeți ? nu-i nimeni, e prea devreme, dormiți
dormiți și lăsați computerul să vă compună cele din urmă
vise frumoase, lumea se-nvîrte toată în jurul cifrelor,
undeva în oraș funcționare mecanice perfect fardate
descriu în incinta febrilă a băncilor un 3 grațios,
firme apar, se devorează, se contopesc ori dispar,
mareea consumului... sentimente sintetice..."

(Cîntec de leagăn în liahlem)

Sensul suferinței umane se pierde, însă atrofia sensibilității nu micșorează teama de haosul final. Această iunie își presimte nu numai declinul, ci și moartea apropiată. Lumea a opulenței și consumului ce îi apare poetului ca un „imens abdomen transparent" a cărui „superbă digestie" o contemplă cu „un ochi otrăvit". La impresia de mizerie morală, Baconsky adaugă acum o notă de somptuoșitate inspirată de epoca decadenței romane. Orașul capătă în reprezentarea lui „un aer de lupanar", personaje „limfatic" parcurg „vomitorii cu dale de aur", „bătrîni patricieni" meditează asupra barbariei tineretului etc.

Versurile își păstrează alura gnostică, moralizatoare, profetică, de predică în pustiu („Îndoiala dă preț lăcomiei", „Desăvârșirea noastră o simt păsările de pradă", etc.) Enumerările, caracteristice literaturii baconskiene, și aproape abuzive în volumul anterior, nu lipsesc nici acum, într-un cuvînt, obiectul poeziei rămîne aproximativ același, ca și atitudinea poetului. Retorica nu se schimbă, cum se vede, nici ea.

Totuși, de la *Cadavre în vid* ia *Corabia lui Sebastian* o evoluție se înregistrează, în sensul unei raportări mai directe — nu numai aluzive — la istoria contemporană. Fără ca aspectele fantastice să dispară cu totul, o socializare se produce, a problematicii și a fizionomiilor. Polemica baconskiană vizează „consumismu-F în primul rînd, «Iar și farsa „gauchism."-ului occidental, automatismul ne-

liniștii snobismul revoltei, caracterul de divertisment și, în același timp, de diversiune al sfidării intelectuale. Sarcasmul poetului se consumă în veritabile pamflete împotriva unor așa ziși „oameni ai viitorului" care „reclamă puterea vorbind mereu în numele; altora". Aerul de „libertate și nonșalanță tembelă" al unor grupuri de tineri îi contrariază, lipsa lor de ideal, placiditatea lor îl deprimă. „Să fii obosit de zbor fără zbor" — aceasta e morala secvenței imprimate întrecerii pe retina unui martor care nu vrea să se implice.

Impostura artistică, veleitarismul falselor avangarde nu puteau scăpa lui Baconsky. „Execuția" e promptă, dac nu prin deriziune imediată, ci printr-o răbdătoare simulare a luării în serios, printr-o așteptare calmă a momentului în care impostorul însuși nu mai are puterea să reziste : „Recitalul celebrului compozitor american de origine suedeză (...) Sala mică și de o eleganță modernă plină de lume. High life. (...) Scena inundată de întuneric. Un proiector așterne pe dușumea un cerc de lumină. În spațele cercului apar șapte bărbați goi, cu scuturi și sulite. Stau încremeniți în timp ce în cerc se așează artistul Poartă cămașă înflorată și cizme de iuft. Plînge. Are un acordeon nu prea mare. îl deschide și apasă alternativ pe două clape. Sol — *la Sol -- la Sol — la*. Apoi după cîteva minute rămîne numai un *La* care sună și sună neînterupt. Cei șapte bărbați se retrag imperceptibil în umbră pînă cînd încet-încet dispar. Fața compozitorului capăta o expresie de revoltă. Și sunetul continuă mereu. După un sfert de oră cîteva auditori părăsesc discret sala. (...) Aflai ulterior că aceasta era reacția scontată de artist, La o jumătate de oră sala e goală. Eu singur rămîn obstinat. Bucata începuse să-mi placă. Și poate că așa fi stat încă multă vreme dacă o mîna nevăzută n-ar fi tras cu brutalitate cortina."

O *Ars antipoetica* a „concrelismului" și „obiectuală.-mului" produce un poem aglutinării ce invocă în final t...muză a crematoriilor", sau, poate, mai exact, un crematoriu al muzelor :

..A serie cu tarile de lemn si scrie cu fiare vechi
cu bucăți de plexiglas cu obiecte concrete

n **SLIC** pe cutiile goale în care se ambaleză
aparate electrice, pe benzi de **magnetofon** u site
n scrie în relief cu sunetele modulatorului
fixate pe ecrane metalice — *ijb*, a scrie aib
poeme sortite consumului purtînd seria
anul și marca, poeme perfect **funcționale**
care nu se citesc ci se consumă cotidian,
poeme abcdefghijklrnnopq și așa mai departe..."

Poetul elogiază în replică adevăratele Obiecte, "...aparatele Siemens" — „capodoperele sculpturii occidentale de azi" și cîrtilă un „eîntoc de insomnie", de fapt, un fel de bocet pentru Berlinul Occidental (*Cosmopoliti*).

În mijlocul acestui Cosmopolis, în plin Occident „faraonic", bîntuit de „isteria belșugului", poetul are sentimentul unei inaderențe organice. Motivațiile de ordin intelectual nu lipsesc însă și în primul rînd e invocat decalajul istoric. „Mașina impecabilă" a civilizației apusene îi apare autorului ca semn al unui destin cu care nu se poate simți solidar. Disocierea lui se produce în măsura în care se consideră reprezentantul unei colectivități deținătoare de mari resurse vitale, purtătoare a unui mesaj încă neexprimat : „Am două milenii, spune el dar nu mi-am trăit încă viața. N-am avut răgazul." De unde și speranța că va supraviețui acestei societăți crepusculare : „Pentru tine e mult prea devreme. Dacă vei reveni aici peste cîteva secole ai putea fi idealul paleontolog*. Sfidătoarea ipoteză e, totuși, condiționată într-o sclipire de luciditate : „Dar pînă atunci e mult. Și toiul e să poți conta pe vertebrele talc."

„Singurătatea confortabilă" în care se instalează autorul îi intensifică sentimentul apartenenței la o altă geografie spirituală. Un argument notărilor e dat de necunoașterea lui Eminescu în ciuda trecerii lui prin Berlin : „Faraonul occidental disprețuiește oxigenul bastard al țărilor pe care geografia lui le exclude." Deosebirea de origine devine deosebire de destin : „Dar cu aparțin altor latitudini și altor încrucișări de ast.re".

Nimic mai firesc decît nostalgia, amintirea vechilor reperi, întorcerea cu ghidul la „cenușa părinților". Pe măsură ce cunoaște mai bine lumea din jur, comunicarea i se pare poetului mai greu de imaginat. Gesturile și cu-

vintele devin la fel de impenetrabile, trăirile nu pot fi transmise, „contaminarea" nu se produce în nici un sens. Pe străzile unui oraș ce parc populat cu stafii se plimbă, cu precădere seara, un „străin mut", un „pasager de ocazie".

Ultima secvență (XXXII) a cărții conține o scenă căreia autorul îi extinde la maximum semnificația : „...Librarul în cele din urmă n-a reușit să vîndă studentului care-i dădea târcoale cartea unui avangardist italian. Și mi-a spus că poate aiurea, la popoarele necunoscute. Sau poate cîndva în viitor. Eu însă cu rînjetul meu primitiv și ingenuu, spun că și azi. Și poate că nu mă înșel întru totul".

Ceea ce pentru occidentali reprezintă o eventualitate neverosimilă, împinsă într-un viitor îndepărtat, pentru autorul nostru înseamnă o posibilitate reală, actuală. Fără s-o spună, el ne face să înțelegem că-și rezervă această șansă, că acordă culturii din țara sa puterea de a se menține vie. Un „rînjet" de revanșă plutește peste această carte în care nu o dată „complexele" se convertesc în mod compensator.

În mai mare măsură decît *Cadavre în vid*, de fapt, în măsura în care sarcasmul poetului acceptă aici să se motiveze, *Corabia lui Sebastian* produce uneori impresia unei încrâncenări fără obiect. Altfel spus, generalizarea implicată în perspectiva sa este nu o dată abuzivă, generatoare de neașteptate confuzii. Să se reducă protestul intelectualilor, al tineretului din Occident numai la aspecte ridicole, să fie inovația artistică de acolo o simplă impostură ? N-am putea spune că Baconsky excelează printr-o foarte nuanțată înțelegere a lumii occidentale după imaginea pe care o construiește despre unul din orașele ei etalon.

În discuție nu e subiectivismul reprezentării, ci, pe alocuri, simplismul ei, în ciuda posibilităților mai largi ale prozei și ale jurnalului pe care autorul le-ar fi putut exploata. Dur proza acestui jurnal e lot o proză poetică. Se-ntîmпиă însă că tocmai poemele propriu-zise sînt cele care scapă prin identificare și indeterminare unui asemenea reproș. Un alt eu ne vorbește din poeme, unul care se asociază, nu (numai) se disociază („singurătății voastre i-am dat propriu meu chip"), care încearcă el însuși pre-

»*Hitittit'r*tul sfirșitului, care crede într-un nou început :
....ewl cu **adevărat** agitați și puternici se vor naște mult
»W\ tîrziu / cei ce vor fi, cei ce vor mătura cenușa înlre-
tiludu-se / de ce va fi fost nevoie de-atîtea grămezi de
cuvinte / și de toată această desăvârșire zadarnică înainte
de moarte, / dorm încă la răsîntia ipotezelor într-o feli-
citate inexistență". (*Vîrstă*)

În finalul cărții cele două euri parcă se reunesc Sub
semnul unei duble asumări. Abia cînd se apropie momen-
tul întoarcerii acasă, poetul are revelația implicării ne-
scontate ce s-a produs pe parcursul călătoriei. Disocierea
devine acum una lăuntrică : Dar nu uitați că am fost
unul dintre voi. Și că dintre sufletele mele unul rămîne
eu voi plutind mai departe."

Deosebiri între poeme și proza poematică a jurnalul-
lui de bord dispar acum cu totul. Aceeași confesiune se
decantează în rîndurile — și printre rîndurile — lor.
Dialogul cu sine purtat de poet în chip subiacent de-a
lungul întregului volum răzbate acum la suprafață :

„...și tu între toate măsurîndu-ți viața
pe jumătate trecută — o viață poate nu pe de-a întregul
a ta, poate că o parte din anii duși i-ai fi trăit
cu totul altfel dar acum e mult prea tîrziu..."

Variantele **ipoteze** nu **fac decît** să mijlocească re-
căderea în propriul destin, redescoperirea unui tipar in-
destructibil :

„...Bar țărmlu ești tu
cu toți bătrînii tui cu toate pădurile și mormintele tale
rie-atîtea ori jefuite — nu mai rămîne decît
o suită de forme, tipare oarbe în care torni mereu
o ciudată materie, tot ceea ce porți cu tine
oriunde te-ai duce — tot ceea ce-n alte graiuri
au se poate rosti".

(Iarnă stripeeUs

Ca-ntotdeauna, tema patriei găsește la Baeonsky aeoJL
avan de un-patetism pe care sinceritatea însăși îl surding.
șea-ză. „Țărmlu" poetului e sinonim cu inefabilul *imm*

L x x v n i

limbi, dar și cu o suferință surdă, inevitabilă. „Marele
înainte, adaugă el, îi numea *sărăcia, nevoile, neamul**."

Ca pentru a se obișnui cu gîndul întoarcerii, Baeonsky
repetă pe străzile Berlinului expresiile magice ale unei
culturi : „nouri lungi", „Nu știu cum vor fi alții".... „să-
răcia, nevoile, neamul". Evitînd — printr-un tabu al de-
cenței — termenul însuși de patrie, poetul se reîntoarce
la un principiu al *îndreptării* ; „Acolo e unicul spațiu
unde tonte sînt ale mele de drept. Chiar dacă în realitate
nu le-am avut și poate nu le voi avea niciodată."

Cu excepția unor note fugare, („ei vor să iasă din la-
birintul fastuos pe care cu aș vrea să-l ocup"), n-am putea
spune că despărțirea de „corabia" beîncză îi produce
poetului prea mari regrete. Ni-l putem imagina întoret-
du-se fericit. „Debarcarea" sa nu restrînge însă semnifica-
ția volumului în întregime la spațiul și climatul p* care
ie-a părăsit.

Meditația asupra timpului se continuă și în *Corabia,
lui Sebastian* tot din perspectivă autobiografică. Iată mai
întîi un fel de **replică la Fluxul memoriei**, dar și la „risipi-
rea" care-l obsedează pe poet :

„Și în cele din urmă ziua se duce tîrînd după ea
undeva în întuneric un amalgam de senzații și gesturi
cuvinte spuse imagini acte reflexe gînduri un dialog
cu un necunoscut cu un vecin sau cu o persoană
imaginară...
ești bucurios că ziua se duce tîrînd după ea
în cele din urmă întregai balast și totul
sună frumos numai acel undeva nu poți să uiți
acei **undeva** în întuneric unde le-așteaptă
în cele din urmă toate lucrurile cu care ziua se duc<-
tîrîndu-le după cu."

(Undeva in intuneric)

Ni se descrie aici **risipirea** imanentă a zilei sau efortul
de **recuperare al conștiinței** ? Poate fi tezaurizat timpul
„undeva în întuneric ?" în ciuda notației banale și a sche-

(.XXIX

Tui'oi retorice prea evidente, poemul e traversat de un frison impersonal.

Armonii dislocata e un fel de întoarcere la origine, o înfăşurare la loc a timpului pînă la momentul naşterii sau al renaşterii, acolo uncie „anii nu mai sînt ani ci volute sincrone”, „unde nu se poate muri şi nu se poate ajunge”, unde amnezia şi legenda se substituie una celeilalte. Cu o înclinaţie caracteristică de a imagina în pură abstracţiune, poetul se apropie de însăşi vocaţia matricială, de inercat : „Ne-apropiem de sunetele albe şi reci / prin care cele ce nu sînt îşi anticipează prezenţa / ne-upropiem de matricole adormite în sine, de sacrele / temelii...” Taina aceasta a începutului, ca şi aceea a sfîrşitului o cunoaşte însă doar „cearcănul ochiului mort”.

Aceeaşi prezenţă anticipată îl urmăreşte pe autor şi-n poemul intitulat *Uşi* : „Cine va mai veni şi de ce nu vine odată, de ce ' îşi anticipează prezenţa cu timpul de pe acuma trimis ; să curgă in orologiile noastre... ?” „Pre-sentimentul anxios” nu este însă — cum s-ar părea — unul al viitorului, ci, din nou, al *post-mortem-ului*. Timpul „trimis” cu anticipaţie este, de fapt, timpul do după moarte. Fiinţa omului e vulnerabilă, deschisă către moarte : „Uşi. Am deschis pretutindena / uşi, în toţi pe-reţii, în toate zidurile tăiarăm / nenumărate uşi pe cate doar un vînt acherontic / le izbeşte întruna.”

Dată fiind, explorarea constantă, obsesivă, a tărîmului de „dincolo”, putem vedea în opera baconskiană o thanatologie ? Baconsky nu e un poet al morţii, cît al tainei de după moarte, al unui timp făcut să-şi reia curge-rea „invers”. „Nu moartea, ci *vUiţa* pe care o purtăm în noi, necunoscută, mă tulbură” — mărturiseşte el. Aşadar, viaţa purtată, necunoscută, nu viaţă trăită, manifestată, potenţialul de viaţă, posibilităţile ei încă ncreaizae, misterioase ! O viaţă „proprie” este viaţa conform acestor virtualităţi. O asemenea viaţă îşi doreşte poetul însuşi : „Dă-i fiecăruia, Doamne, nu moartea lui, ci viaţa lui proprie, pe măsura morţii care-l aşteaptă.”

Nu, aici nu moartea e avută în vedere — şi nici moartea proprie (cum s-a crezut) —, ci viaţa (şi viaţa proprie) pe măsură morţii inevitabile. Accentul cade asupra vieţii

trăite cu conştiinţa că ea se poate sfîrşi oricînd şi că totul trebuie să fie tot timpul în ordine, fără călnti şi revenişi tardive. Implorarea poetului nu e decît o repetare a deciziei sale de a-şi lua destinul în propriile mîim, de a r.u accepta nici un fel de concesi desfigurante, de a preda, morţii o existenţă neîntinată.

Să fie o simplă coincidenţă faptul ca ultimi i pe care Baconsky le-a scris înainte; de a mm i u'-'m un. *memento mori* ? Iată-l pe poet inte i p < id i« h l l - paratului Marc Aureliu pornit în expttht i pic e-u M. graniţele de nord ale Imperiului. Moi l. « ' V stoică, dar ocurenţa biografică binetun* o l i < lor aerul unei teribile sfidări :

....adu-ţi aminte de cei ce-i îngropară pe alii
sfîrşind prin a fi ei îngropaţi şi învaţă
să. dispreţuieşti moartea. (..)"

{Cu.cureşl **IU**

Poemeh pos'u i ce pai >•i akatt -
poetului un ucki ' i c tian ci u atdtu i t IM
solitudinii ti u afh l pi motiv ml -un dt L i
Ce ar fi de\cnn p < t lui Luonskv m i< m <
tuşi, greu ue c pi n i U dup i nu n u ciU\ i ^ s
afara climem ut' i < esi uti n i ne oft a L > i l
in locul unui vn i ipoteze (m i p m \ t u
căm o rceva' i c pn itloi pe theute d(t r-
cu atît mai mut < L t i sup i i l > i i ast \ i H i i > .
unele prejudecăţi.

Nu voi insista asupra meritelor istorice (în plan r.rtis-tic) alo poeziei lui Baconsky, deşi deseori ele sînt trecute cu vederea. Orice poezie adevărată trebuii' să depăşească, desigur, cadrul genezei sale iar poemele baconskiene nu-şi păstrează doar o valoare documentară, ilustrativă. Ele rămîn semnificative nu numai in raport cu perioadele care le-au condiţionat, ci şi în raport cu epoca actuală care-le conotează la rîndul ei.

Pentru n avea o bună înținire cu literatura bacon-
«kiană, trebuie să părăsim obișnuința — falimentară din
punct de vedere intelectual, dar încă tenace **în** anumite
medii scriitoricești autohtone — de **a** suspecta orice poet
cultivat de precaritate **a** talentului nativ, să renunțăm la
comoditatea de **a** asocia lecturile întinse cu lipsa **de** spon-
taneitate și de autenticitate. Baeonsky **e** un poet care, fără
să refuze ctuși de puțin confesiunea, își trăiește poezia
prin convenția artistică. El **ia** în serios convențiile (și
chiar locurile comune uneori, cum am văzut), acordându-le
o acoperire sentimentală. Dacă se pot ușor identifica în
textele sale ecouri din Eminescu, din Bîaga, din Machado»
din Saba sau din Momberg, tonul fundamental rămîne de
fiecare dată inconfundabil. Poetul evoluează între un
model *poslsimbolist* și unul expresionist, cu neașteptata
anticipare (precumpănitor teoretică) **a** unei poezii deme-
taforizate și (numai) în acest sens tranzitive.

Din cauza impresiei de artificiozitate pe care o produc
uneori poemele sale, mai cu seamă atunci cînd se confunda
„vocea” textului cu vocea autorului însuși, A.E. Baeonsky
h-a fost luat în serios decît de foarte puțini. Tristețile sale
erau prea armonioase, aproape calofile **cîteodată**, sentir
montele grave păreau că se sufocă în „propria armură sti-
listică”. Faptul că poetul întreținea o „ceremonie fastu-
oasă pînă și în tragic” a fost interpretat ca un semn de ne-
implicare afectivă.

Dezgustul său generalizat față de civilizația de consum
a putut părea suspect și chiar prezumțios în condițiile
apetitului crescut **în** ultimii ani **de a** călători **în** Occidcm.
Suspiciunea de „poză” a însoțit atitudinile, e drept, dese-
ori sfidătoare ale lui Baeonsky. ostentația culturii, eleganța
vestimentară și, mai cu seamă, ținuta dreaptă, neconce-
sivă.

Și, totuși, cuvintele poetului erau adevărate. Victor
Felea, unul dintre intimii săi. nu se înșela cînd vedea în ei
încă în 1969, „cea mai tragică conștiință a poeziei noastre
contemporane”. Moartea lui Baeonsky a „rezolvat” îndo-
ielile și suspiciunile, a pus asupra versurilor sale sigiliu!
destinului. In chip paradoxal, caracterul lor de atîtea ori
premonitoriu — descoperit retrospectiv — garantează

acum retroactiv adevărul lor poetic. Profeția îndeplinită
a poeziei baconskieno aduce o cauțiune suplimentară și
neașteptată în favoarea autenticității ei.

Baeonsky a avut conștiința puterii profetice a poeziei :
„Cred că poeții spun soarta fiecărui popor”. Ei sînt graiul
lui primordial — pe care istoria nu-l poate corupe.” Dar
și pe aceea a limitelor ei : „Cîntecul nu dă măsura adevă-
rată a lucrurilor. El e replica lor virtuală și imposibila.”

AIU(1 \ MARTIN

CRONOLOGIE ¹

Atît prin străbunii după mamă dl și prin cei după lată. scriitorul A. E. Baconsky descinde din vechi familii de răzeși români din ținuturile Lăpușna și Orhei.

Strămoșii mamei poetului au avut ca baștină satul *Lozova* (în unele documente istorice scris și *Loznova*), așezat pe apa Bucovăț, din fosta plasă Vorniceni, județul Lăpușna, astăzi în raionul Călărași — R.S.S. Moldovenească. Localitatea apare în multe documente istorice moldovenești ; la 25 aprilie 1420, din Suceava, Alexandru Voievod, domn al Țării Moldovei, „îl miuiește pe Oană vornic cu satele Cernești și Miclăușești, și *Loznova* și Săcărneni și Vorniceni, și Domnești și Țigănești" etc... ..Toate să-i fie de la noi *uric*, cu tot venitul lor. Iar hotarul acestor sale care sînt de la Bîcovăț să fie începînd cu mănăstirea lui *Vârzar* pe deasupra prisăcii lui Acibco. pe vîrfurile Horodistea. la vîrfurile *Lozovei...*" (*Documenta Rotnaniae Historica. A. Moldova. Volumul I (1384—1448)*). Editura Academiei R.S.R., 1975, p. 67—68).

În aprilie 1559, Alexandru Lăpușcanu dăruiește satul *Lozova*, din ținutul Lăpușna, mănăstirii Căpriană, ridicată înainte de anul 1470 și apoi renovată din temelie de Petru

• Cronologia esio întocmită pe temeiul documentelor din *archive*, acte de familie, informații din publicații și corespondență. Am apelat și la onora poetului. De valoare deosebită au fost informațiile primite de la părinții poetului, Eflimie și Liuba Bac-H-mbi din Călimănești, de la Leon Baconsky, profesor la Universitatea Babeș-Bolyai din Cluj-Napoca, fratele poetului, și Georgo Marian, unchiul după mamă al poetului, cărora le exprimăm, și pe această cale, grațitudine și calde mulțumiri.

Ilaeș în 1545. (M. Cosfăchescu, *Documente Moldovenești* *iiiuit* *Uc de Ștefan cel Mare*, voi, I, 1931, p. 138.)

Patronimul *Marian* al strămoșilor mamei poetului este înregistrat într-un document din 1633 : „*Marian*, socrul lui Stan, dintr-un sat de lângă Prut — ținutul Lăpușna.” (*Documenta Romaniae Historica. A. Moldova*. Volumul XXI (1632—1633), Editura Academiei R.S.R., 1971, p. 619).

Strămoșii tatălui poetului au avut ca loc de baștină satul *Vășcăuți*, din fosta plasă Chiperceni (de pe Nistru), județul Orhei, astăzi făcând parte din comuna Susleni, raionul Orhei. R.S.S. Moldovenească. Satul *Vășcăuți* din ținutul Orheiului apare prima dată într-un document, din o martie 1638, semnat la Iași, de Alexandru Ilișo Voievod prin care întărește vânzarea către pan Ionașco Ghianghea, mure logofăt, a unei moșii din satul Mocșie „ce se numește acum Vășcăulri, în ținutul Orhei, și cu parte din vadul de moară la Nistru și cu tot venitul”. Moșia o vindea „Teodisia, nepoata lui Mirov... pentru șasezeci taleri bătuți”. (*Documenta Romaniae Historica*, Â. Moldotxi. Volumul XXI (1632—1633), Editura Academiei R.S.R.. 1971. doc. 309, p. 399). *Vășcăulii* din Orhei revine în diferite documente istorice. Astfel biserica de nuiete Sf. Voivozi, ridicată în Vășcăuți în secolul, al XVIII-lea, este reclădită în 1019 de Ioan Străjescu (*Repertoriul Bibliografic al localităților medievale din Moldova* de Nicolae ' Stoicescu. 1974, p. 907).

Patronimicul dinspre tată recunoscut, ca atare, de toate generațiile familiei Baconschi pe linie paternă, a fost *Zimbrea* (Zimbrea), numele vechilor străbuni! răzeși din salul Vășcăuți-Orhei. Patronimicul Zimbrea derivă cu siguranță din zimbru. Cercetarea documentelor istorice atestă existența, în onomastica locurilor, a unui nume propriu : astfel un act din 1495 menționează că „în Moldova de peste Prut...” se afla un sat cu numele de „Zâmbreni”. (M. Costăchescu, *Documente Moldovenești de la Bogdan-Voievod (1501—1517)*, București, Fundația Regele Carol I, 1940, p. 218).

Despre apariția, în familia Zimbrea din Vășcăuți, a patronimului Baconschi s-au transmis, din generație în generație, următoarele întâmplări : între anii **1775—1795**, un nobil polonez pe nume *Bakonsky*, refugiat din țara sa

fie din pricina răscoalelor sau luptelor interne dintre diferite partide, fie obligat de evenimentele tragice provocat»; de cele trei împărțiri ale Poloniei (**din 1772—1773**, din 1793 sau ultima din 1795) se stabilește în Vășcăuți-Orhei. Aici, polonezul își încropește o gospodărie, dar neavând copii, el înfiază un băiat dintr-o familie Zimbrea. Prin adopțiune, linărul Zimbrea **capătă** numele Bakonsky, dar își păstrează confesiunea ortodoxă. Urmașilor le-a transmis numele adoptat, în grafia românească — *Baconschi*.

Aceste informații păstrate și transmise de tradiția familiei le-am înregistrat de la Eftimie Baconschi, tatăl poetului, care ne-a înfățișat unele documente de familie, precum și laptele ce i-au fost povestite lui însuși, în anii 1914—1916, de bunicul său *Vasile*, născut în **jurul** anului 1840, în satul Vășcăuți-Orhei, și decedat la sfârșitul anului 1916, în vîrstă de peste 70 de ani. Vasile Baconschi a comunicat fiilor și nepoților **săi** că bunicul **lui a avut** numele de familie Zimbrea, dar după ce a fost înfiat de polonezul Bakonsky, a preluat numele acestuia și a devenit moștenitorul averii părintelui **său** adoptiv.

Este sigur că tatăl lui Vasile Baconschi, adică străbunicul preotului Eftimie, a fost cioban, **își** purta turmele **de oi** și cirezile de vite prin ținuturile **orheiene** și vorbea numai limba română. Această informație certă, primită **de** la Eftimie Baconschi care l-a cunoscut bine în copilărie **pe** bunicul său, ne întărește convingerea în veridicitatea datelor transmise de tradiția familiei.

Deoarece Vasile Baconschi nutrea pasiune pentru „cîntece”, din tinerețe s-a oferit cînlăreț voluntar, în strana bisericii satești, unde a deprins și tainele „**bachelor**”, cu timpul devenind cantor bisericesc, **fără** însă să **fi** urmat **vreo** școală. Este primul **gest** spiritual cunoscut al unui strămoș Baconschi spre îndeletniciri **de natură „artistică”**.

Preluînd informațiile transmise **de părinții** poetului, trebuie să precizăm **că n-am avut la îndemîna acte de stare civilă vechi, prin care ele să fie** confirmate. Totuși, **există** — după **cum se știe** — multe **exemple** ce atestă naturalizarea **în** ținuturile moldovene, a numeroase **familii** poloneze, **plecate la sfârșitul secolului al XVIII-lea din țara de origine. Spre edificare, prezentăm două exemple.** Bunăoară, **Leontina**, soția folcloristului Simion Plorea **Ma-**

1875 Se naște *Măria* din familia Sfetenco, *bunica dinspre iată a poetului*. De origine ucraineană. *Măria* era fiica unui cântăreț bisericesc dintr-un sat din fostul district Hotin.

— Se naște *Zenovia*, *bunica dinspre mamă a poetului*, fiica lui Ion Lozovan. *mazil* din comuna Lozova, descendent dintr-o familie veche de boieri moldoveni de rangul al doilea și a Elisabetei, denumită de nepoți „mama de la deal”, proprietari de pământ și grădini de vie și pomi fructiferi.

1876 februarie : Se naște, în Lozova, *Vasile*, fiul lui Nicolai Marian și *bunicul dinspre mamă al poetului*.

1877—1883 (?) Ion Baconschi urmează cursurile școlii primare din comuna Vășeăuti.

1883 toamna : Vasile Marian urmează cursurile primare în comuna Lozova.

— Ion Baconschi devine elev al Seminarului teologic de 10 ani, în limba rusă, din Chișinău. Este primul descendent din familia răzeșilor Baconschi (Zimbrean) din Vășcăuți care urmează o școală medie și părăsește apoi lumea și îndeletnicirile seculare răzăsești. Învățând și o altă limbă decât cea maternă.

Străbunii poetului A. E. Baconsky dinspre mamă au fost răzeși înstăriți din ținuturile Lăpușna. Conform actelor de familie, *Ion Marian*, răzeș din satul Horodiște, de

1875 Se naște *Măria* din familia Sfetenco, *bunica dinspre iată a poetului*. De origine ucraineană. *Măria* era fiica unui cântăreț bisericesc dintr-un sat din fostul district Hotin.

— Se naște *Zenovia*, *bunica dinspre mamă a poetului*, fiica lui Ion Lozovan. *mazil* din comuna Lozova, descendent dintr-o familie veche de boieri moldoveni de rangul al doilea și a Elisabetei, denumită de nepoți „mama de la deal”, proprietari de pământ și grădini de vie și pomi fructiferi.

1876 februarie : Se naște, în Lozova, *Vasile*, fiul lui Nicolai Marian și *bunicul dinspre mamă al poetului*.

1877—1883 (?) Ion Baconschi urmează cursurile școlii primare din comuna Vășeăuti.

1883 toamna : Vasile Marian urmează cursurile primare în comuna Lozova.

— Ion Baconschi devine elev al Seminarului teologic de 10 ani, în limba rusă, din Chișinău. Este primul descendent din familia răzeșilor Baconschi (Zimbrean) din Vășcăuți care urmează o școală medie și părăsește apoi lumea și îndeletnicirile seculare răzăsești. Învățând și o altă limbă decât cea maternă.

1877 toamna : *Măria* Sfetenco devine elevă la Liceul eparhial de C clase din Chișinău. Ea a avut trei frați și o soră. Doi dintre frați au fost învățători, iar celălalt preot.

— Vasile Marian devine elev la Seminarul teologic — Secția pedagogică din Chișinău.

1877 toamna : *Măria* Sfetenco devine elevă la Liceul eparhial de C clase din Chișinău. Ea a avut trei frați și o soră. Doi dintre frați au fost învățători, iar celălalt preot.

— Vasile Marian devine elev la Seminarul teologic — Secția pedagogică din Chișinău.

- 1893 iunie : Ion Baconschi este declarat absolvent al Seminarului teologic, iar *Măria* Sfetenco termină liceul eparhial. În vara aceluiași an se căsătoresc, astfel că Ion Baconschi este hirotonisit preot la biserica din comuna Duruitoarea, districtul Bălți.
- 1894 Se naște primul copil, *Ecaterina*, al soților Ion și *Măria* Baconschi. *Ecaterina* a devenit învățătoare, s-a căsătorit cu preotul Gorduza, și, după pensionare, s-a stabilit în București, decedând în anul 1976.
- 1896 Se naște Gheorghe, al doilea copil al familiei Baconschi care, după terminarea studiilor universitare, devine profesor de liceu, ultima dată la Buza-Cluj, unde se sfârșește în anul 1956.

- 1897 Vasile Marian termină Seminarul teologic din Chișinău și este numit învățător la o școală primară, **nou** înființată, nr. 3, din Lozova și se căsătorește cu Zenovia Lozovan din aceeași comună.
- 18M Se naște *Vara*, primul copil al tinerei familii Marian. Ea va absolvi Liceul, eparhial (secția pedagogică) din Chișinău, va fi scurt timp învățătoare ; moare prematur în anul 1925.
- 1500 Se naște *Nădejdea*, a doua fiică a soților Marian. Urmează cursurile aceluiași Liceu eparhial, dar, pe când era în ultima clasă, se îmbolnăvește și moare în 1916.
- 1901 Se naște al treilea copil al familiei Ion Baconschi, *Axcntie*. Va face studii de drept la Iași, funcționând ca magistrat în comuna Glodeni-Bălți. Moare în anul 1932.
- 1902 10 decembrie : Se naște *LIUBA*, al treilea copil al soților Vasile și Zenovia Marian din comuna Lozova și *mama scriitorului A. E. Baconsky*.
25 decembrie : Se naște în comuna Duruitoarea-Bălți, *EFTIMIE*, al patrulea copil al soților Ion și Măria Baconschi și *latul scriitorului*.
- 1903 Se naște *Ecaterina*, al patrulea copil al soților Marian. Urmează cursurile Școlii normale de fete din Chișinău și funcționează ca învățătoare în Lozova. Organizează un cor sătesc care, prin anii 1933—1939, obține premiul **I** pe țară și concertează pe scena Ateneului Român din București. **În** anii 1942—1943, liceanul Anatol Baconschi îi furniza mătușii sale versuri, pe care elevi ai școlii primare din Lozova le recitau la serbări populare sătești.
- 1904 Se naște al cincilea copil al preotului Ion Baconschi — *Zenaïda*. Și aceasta va deveni învățătoare, prin căsătorie purta numele Muzică și a decedat, probabil, în anul **1933**.
- 1906 Se naște al șaselea copil al preotului Baconschi, *Ana*. Absolvă școala normală și funcționează ca învățătoare, căsătorindu-se cu avocatul Istrati. Moare prin anul **1936**.
12 noiembrie : Se naște *George*, al cincilea frate al mamei poetului. Obține licențele în teologie la Chi-

șinău și în drept la Universitatea din Iași, renunță la preoție și optează pentru un post de funcționar de bancă. Devine director al Bunei de Credit „Frăția” din Lozova (1930—1944). Se stabilește în București, un timp funcționează la Ministerul Industriei și Comerțului, iar între 1948—1967 lucrează la Institutul Central de Statistică, în prezent, este pensionar și locuiește în București. George Marian a fost o rudă apropiată, generoasă, cu nepotul său Anatol Baconschi și, mai târziu, scriitorul îi va arăta prietenie și stimă.

- 1908 Se naște la Duruitoarea al șaptelea copil al preotului Ion Baconschi — *Măria*. Ea va fi fot învățătoare și se va căsători cu un coleg, Grigore Chiobum. Se stinge prematur din viață în 1938.
Iunie : Se naște *Antonina*, al șaselea copil al învățătorului diacon Vasile Marian din Lozova. A fost învățătoare în comuna Slăuceni din județul Botoșani și trăiește pensionară în București.
- 1909—1916 *Eftimie Baconschi* urmează cursurile Școlii primare din comuna natală — Duruitoarea.
- "1910 Devin tot mai dese mlîlnirile bătrînului răzeș Vasile Baconschi, în vîrstă de peste 70 de ani, cu numeroșii săi nepoți, cărora le povestește despre trecutul, familiei sale, despre fapte ale oamenilor din ținuturile orheiene, care, cu vrednicie și credință, și-au apărât limba, obiceiurile și datinile românești.
August : Se naște *Măria*, al șaptelea copil al învățătorului Vasile Maidan, sora cea mai mică a mamei poetului. Si Măria devine învățătoare, își face slujba în diferite localități moldovene, și acum este pensionară și trăiește la Roman.
Să reținem faptul că cei șapte copii ai dascălului Vasile Marian au vădit în școlile secundare urmate aplicație pentru studiu și dragoste de învățatură, fiecare situindu-se între premianții clasei Iul. Toamna : Liuba Marian, mama poetului, începe cursurile Liceului eparhial de fete din Chișinău. Este elevă foarte studiosă, cu înclinații evidente pentru studiul limbilor și literaturii.

- 1011 Sa nu*to *Elena*, al optulea copil al preotului Ion Ba-
uonuchL Este singura lui fiică, rămasă casnică. S-a
căsătorit cu preotul Sergiu Bărbos din comuna Ne-
grești-Lăpușna și s-a stins din viață de timpuriu,
prin anul 1939.
- 1915 Moare la Lozova mazilul Ion Lozovan, tatăl bunicii
dinspre mamă a poetului.
- 1916 Moare de tifos exantematic, la vârsta de peste 76 de
ani, Vasile Baconschi, străbunicul, după tata, al poe-
tului.
- 1916—1922 Eftimie; Baconschi urmează cursurile Semi-
narului teologic din Chișinău.
- 1918—1923 După terminarea Liceului eparhial, Liuba
Marian funcționează, timp de aproape patru ani, ca
învățătoare la una din școlile primare din Lozova.
- 1920 Se naște *Nalalia*, ultimul copil al soților Ion Ba-
conschi, care însă va muri prematur în anul 1927.
- 1921 Moare, la vârsta de 82 de ani, Nicolai Marian, tatăl
bunicului dinspre mamă al poetului.
- 1923 octombrie : Eftimie Baconschi se căsătorește cu Liuba
Marian și, apoi, este hirotonisit paroh în comuna
Cofa din fosta plasă Chelmenți, județul Hotin, si-
tuată pe malul Nistrului, la sud de târgul Hotin. Liuba
Baconschi părăsește postul de învățătoare și rămîne
toată viața casnică.
- 1925 16 iunie : Se naște în comuna Cofa, *ASATOL*, pu-
ntul copil al soților Eftimie și Liuba Baconschi.
— Moare Măria, mama preotului Eftimie Baconschi.
Atît acesta cît și cei doi feciori ai săi, Analo] și Leon,
vor moșteni principalele trăsături fizionomie', acea
frumusețe rafinată, agerime și armonie a înfățișării
și privirii, specifice Măriei Baconschi.
- 1926 Preotul Eftimie Baconschi este mutat cu slujba în
parohia Lencăuți.
- 1927 27 martie : Sc sl'irșește. la vârsta de 51 de ani. în
urma unei maladii neiertătoare, învăț ai orul-diacon
Vasile Marian, tatăl Littbei Baconschi. La numai doi
am, Anatol se afla cu părinții a înmormîntarea bu-
nicului dinspre mamă.

- 1928 4 mai : Sc naște în comuna Lencăuți, clin aceeași
plasă Chelmenți-Hotin, *Leon*, al doilea copil al preo-
tului Eftimie Baconschi.
13 mai : Se naște Clara, fiica învățătorului Ștefan și
a Eufrozinei Popa din comuna Goicea, județul Dolj.
Toamna : Preotul Eftimie Baconschi și familia sa se
instalează în comuna *Drepcăuți*, din fosta plasă Lip-
cani, pe malul Prutului, județul Hotin, unde este
transferat ca paroh.
- 1931 septembrie : Anatol Baconschi. la vârsta de peste
șase ani, devine elev al Școlii primare din comuna
Drepcăuți.
•— Eftimie Baconschi colaborează cu articole de popu-
larizare în paginile revistei eparhiale — *Luminato-
rul*.
- 1934 Se naște *Margareta*, ultimul copil al soților Bacon-
schi.
- 1935 iunie : Anatol termină cu succes patru clase primare.
Septembrie : Părinții îl înscriu în clasa I a Gimna-
ziului din târgul Lipcani, din fostul județ Hotin.
- 1936 primele luni : Anatol se îmbolnăvește de „scaria-
tină rebelă”. Familia îl retrage din gimnaziu.
— Se stinge din viață Margareta, unica soră a poe-
tului.
— Septembrie : Anatol Baconschi pleacă în Chișinău,
însoțit de unchiul său, George Marian, director de
bancă la Lozova. Anatol se prezintă, pe rînd, la exa-
mene- de admitere : întâi susține examene pentru in-
trare la Liceul „Alec Russo” și este admis ; peste
cîteva zile se prezintă la concurs pentru un loc la
Seminarul teologic și reușește, fiind apreciat mai ales
pentru însușiri „muzicale” ; în sfârșit, la îndemnul
profesorului de muzică Stegarii, George Marian îi
depune acte și pentru admitere la Liceul militar „Re-
gele Ferdinand I”. Aici se remarcă prin teza de limba
română, o compunere liberă apreciată cu nota ma-
ximă și elogiată de comisie, dar cu un rezultat me-
diocru ia aritmetică.
în urma chibzuinței părinților cu rudele apro-
piate de la Lozova și la îndemnul lui Nicoiae Enea,
fostul profesor de franceză al lui George Marian și

care, în acel an, deținea funcția de director al Liceului „Alec Russo”, se hotărăște ca Anatol să se înscrie elev la Liceul teoretic „Alee Russo”. Din clasa I pînă în clasa a IV-a inclusiv (anii 1936 — iunie 1940) Anatol stă în Internatul liceului, fiind întreținut de familie, deoarece legile în vigoare nu-i îngăduiau să aibă bursă, cu toate că în fiecare clasă a obținut rezultate bune și foarte bune la învățătură.

Încă din clasa I se evidențiază la orele de limba română, disciplină predată de profesorul Elinor Usatiuc, iar în clasele următoare de Ion Negrescu, licențiat al Facultății de Litere și Filosofie a Universității din Iași, titular la Liceul „Alec Russo” din anul 1919, autorul unor studii de istorie literară (*Influențele slave asupra fabulei românești în literatura populară scrisă și cultă*, Iași, 1925 ; *Figuri culturale din trecutul Basarabiei*, 1926 ; *Studii și comunicări istorico-literare, Aspecte din literatura rusească modernă*, 1927 ; *A.S. Pușkin și Basarabia*, 1937 etc.) și doctor în litere al Universității ieșene.

Rezultate foarte bune are elevul Baconschi și la limba franceză predată de N. Enea, cadru didactic cu temeinică pregătire, preocupat de stimularea elevilor interesați de limbile și culturile străine. Istoria o preda Ion Zaborovschi, colaborator în paginile ziarelor și revistelor basarabene, iar limba germană era predată de Corneliu Rebiuc. La geografie avea profesor pe Pantelimon Erhan, preocupat și de activitățile literare și culturale ale elevilor. A. Baconschi a fost apreciat în mod deosebit de Victor Cicheresch, pictor și profesor de desen, președinte al Asociației profesorilor de desen din regiune, inițiatorul „expozițiilor de desen și pictură” ale elevilor din Chișinău. De bună seamă, acest profesor a cultivat pasiunea elevului său Baconschi pentru artele plastice.

Atractive erau și orele de muzică, predate de Zaharia D. Poroseci. Cu sprijinul directorului N. Enea, Z. Poroseci organizează, la începutul anului 1937, „Societatea corală-muzicală de pe lângă liceul «Alec Russo»”, editează revista *Armonia*, înfiin-

tează o formație orchestrală și un ansamblu cura; cu elevii din liceu. Revista cuprinde articole de „inițiere” în tainele artei muzicale, portrete ale compozitorilor Chopin, G. Enescu, C. Porumbescu, G. Muzicescu ș.a., iar ultimele pagini sînt dedicate „Mișcării literare”, incluzînd încercări de proză și versuri semnate de elevi, precum și informații bibliografice despre cărți literare noi și prezentări ale principalelor reviste literare românești. Numele lui A. Baconschi nu figurează în paginile revistei *Armonia*, pentru că în anii 1937—1938 ei era elev în clasa a II-a.

Anatol era încântat și participa cu plăcere și la orele de educație fizică, presărate de șotiile și vorbele de duh ale bizarului profesor-scriitor N. Dunăreanu — *Nea Nac* cum îi spuneau elevii. De prin clasa a IV-a elevul începe să dețină „locul” de portar în echipa de fotbal a liceului.

1938 septembrie : Este numit director al Liceului „Alec Russo” fostul inspector școlar al municipiului Chișinău, Ioachim Obadă, originar din Bucovina, licențiat în 1914 al Facultății de Litere din Cernăuți, profesor titular de latină și elină la „Alec Russo” din anul 1920. Lecțiile de latină și elină, cunoștințele de literatură germană și italiană cît și preferințele pentru mitologiile și peisajul septentrional i-au atras profesorului Obadă admirația elevilor săi, Anatol Baconschi fiind printre ucenicii preferați.

Anatol se împrietenește cu doi colegi de clasă : N. Rahlea și Titi Cobzac.

1939 iunie : Anatol termină cu succes clasa a III-a liceală, fiind promovat în clasa a IV-a, clasificat cu o medie ce-l situa între elevii mijlocii din clasa sa.

— O parte a vacanței de vară o petrece la Lozova, Stimulat de mătușa sa Ecaterina, scrie versuri pentru copiii recitatori din ansamblul artistic sătesc, condus de aceasta.

— Septembrie : începe cursurile clasei a IV-a de liceu. Se pare că în toamna acestui an, **A.E.B.** este îndemnat de profesorul Ion Negrescu să participe

la ședințele cenaclului elevilor, unde era nelipsit și foarte activ și profesorul de gimnastică N. Dunăreanu, prietenul din tinerețe al lui Mihail Sadoveanu.

1940 mai : Termină cu rezultate relativ bune clasa a IV-a de liceu și se prezintă la examenul denumit „mica capacitate”, pe care-l trece cu succes, promovând în cursul superior al liceului teoretic.

— Evenimentele din vara lui 1940 găsesc familia preotului Baconschi la Drepcăuți. Vara, copiii împreună cu mama lor petrec vacanța la rudele din Lozova.

— August : Moare Zenovia Marian, bunica dinspre mamă, căreia Anatol i-a păstrat multă dragoste și respect, deoarece la ea găsea întotdeauna grijă și cuvinte nobile care i-au luminat și înfrumusețat anii copilăriei.

— Toamna : Anatol revine la Drepcăuți și se înscrie în clasa a V-a a noului liceu din Lipcani. Pentru destoinicia și buna sa pregătire, colegii îl aleg „șeful clasei”. Din motive obiective, Anatol se retrage din liceu și pleacă cu mama și fratele său la neamurile din Lozova, astfel că ambii copii întrerup școala.

Prin noiembrie și Eftimie Baconschi se mută cu slujba la Catedrala din Chișinău.

1941 Vara : Declanșarea războiului provoacă noi perturbări în viața familiei Baconschi : se mută din nou în Drepcăuți, însă de această dată copiii pot să-și continue studiile. Picrând un an, Anatol este primit de directorul Ioachim Obadă elev în clasa a V-a, la Liceul „Alec Russo”. De dala aceasta, se instalează în gazdă la N. Dunăreanu care, reîntors la Chișinău, primise, în schimbul fostei sale proprietăți, deteriorate, o casă cu mai multe camere, parte din ele subînchiriindu-le unor elevi. Părinții și rudele acestora aduceau alimente, iar fostul profesor angajase personalul trebuitor pentru deservirea- micului internat improvizat pe strada Brățeanu nr. 0. Între timp, au loc schimbări în rîndul corpului didactic : la franceză este numit Robert Fettingner, la fizico-chimice vine de la Buzău profesorul Victor Apostol ; la matema-

tică e numit E. Diaconu ; la științele naturale ministerul trimite pe Grigore Lascu, ardelean refugiat ce la Cristur ; la germană este numită, ca suplinitoare, Olga Mitran, iar la educație fizică vine, în locul h; i N. Dunăreanu, Alexei Bolocan, care, înainte de 1940, funcționase la gimnaziul „Mihai Eminescu” și la Liceul „B. P. Hașdeu” din Chișinău, iar în refugiu a fost profesor la liceul comercial din Ploiești.

Conform legii, elevii din clasa a V-a sînt obligați să opteze pentru una din secțiile liceale : A. Baconschi trece la secția clasică, astfel că audiază lecții de filozofie și drept predate de profesorul Ion Rambo, cadru didactic cu experiență pedagogică și publicist apreciat de intelectualii din Chișinău. '

1942 ianuarie : în pofida timpurilor vitrege, î. Obat <i împreună cu profesorii I. Negreșeu, I. Ramba. P. ELhan, Bogos inițiază unce activități exfracșolare m. - nite să contribuie la afirmarea personalității tkwu prin stimularea și educarea valențelor potențiale createare. Astfel, se înființează Societatea lib i o a „Alec Russo” care organizează „conferințe”, prezentate de elevii din ultimele clase de liceu, cK so. i Mihai Eminescu, Ion Creangă, Al. Odobescu, Tudor Arghezi, Liviu Rebrcanu și alții. De asemenea, du i fia liceului, cu sprijinul autorităților locale, imi' j ai localitate pe M. Sadoveanu, I. Teodorcanu, L. Rebreanu și I. Pillat, la manifestările respectiie < - tînd îndeosebi școlarii „din cursul superior al liceului”. Elevii din Societatea literară „Alec Russo” -p direcția liceului hotărăsc să editeze : *Mugurel*. Revista elevilor Liceului „Alec Russo” din Chlsmau. Responsabilitatea editării publicației și-o asuma Ion Negreșeu, care precizează că ea va continua, într-o „nouă formă”, revista *Armonia*.

Acum Anatol, care participa la manifestările Societății și la cenaclul ei literar, decide să pună la încercare chemarea „muzelor” : astfel, revista *Mugurel*, nr. 1, martie 1942, oferă *primul semnal* despre încercările poetice ale elevului de 16 ani și opt luni din clasa a V-a. La „Poșta redacției”, ținută de profesorul dr. Ion Negreșeu, citim :

^Baconschi. *Mai încercă. Poeziile d-tale nu sunt lipsite de imagini frumoase.*"

în iunie termină clasa a V-a liceală cu note bune și foarte bune. Vacanța o petrece în comuna Con- (Îrătești-Bălți, unde fusese mutat, de curînd, cu slujba tatăl său. în clasa a VI-a continuă preocupările față de limba română, și limba franceză, citește mult, consultă principalele reviste literare românești, desenează și joacă... fotbal ca portar în echipa liceului. Este -cucerit de farmecele poeziei și stăruie în deslușirea tainelor cuvîntului, migăind'asupra unor studii despre poezia epocii și poezia clasică. în vacanțele din 1942 și 1943, petrecute la Condrălești sau în Lozova, scrie versuri.

M43 încheie, în condiții bune, clasa a VI-a, iar vacanțele le petrece la părinți în județul Bălți și la Lozova. Toamna : începe cursurile clasei a VII-a liceale. Devine foarte activ în cadrul activităților extrașcolare, la cenaclu, serbări școlare și formațiuni sportive. Este ales portar al echipei de fotbal a Liceului „Alec Russo". încă din primăvară depusese un nou set de versuri, la redacția revistei liceului.

Septembrie : **Apare revista *Mugurel*, m\ 1** și care include în sumar poezia *Liniște* de „Baconschi Anaforic, elev cl. a VII-a, Liceul „Ăl. Russo". Este *debutul literar* al lui A. E. Baconsky. Octombrie : în *Mugurel*, nr. 2 apare poezia *Neam nemurilor*, semnată „A. E. Baconschi, cl. a VII-a, Liceul „Alec Russo". Noiembrie-decembrie : în *Mugurel*, nr. 3—4, apare a treia poezie ; *Glossa*, semnată „A. E. Baconschi. L. «A. R.»%

Revista *Cetatea Moldovei*, nr. 11 (noiembrie) din Iași îi menționează numele, pentru versurile din *Mugurel*.

1944 martie : Familia Baconschi se refugiază din pricina frontului în Oltenia. După un scurt popas la Craiova, Eftimie Baconschi este repartizat cu slujba în parohia din comuna Foleștii de Jos, județul Vâlcea. — Trimestrul III al clasei a VII-a îl urmează la Liceul „Al. Lahovary" din Rm. Vâlcea și promovează în clasa a VUI-a.

1S*4—1945 Se stabilește la o gazdă modestă din Rîmnic. Vâlcea și urmează clasa a VUI-a, la Liceul „Al. Lahovary". Continuă preocupările statornicite încă la liceul din Chișinău : poezia, desenul, limbile străine, fotbalul și... pescuitul. Poartă afecțiune deosebită profesorului de desen, Emil Ștefănescu, care **ora** și pescar pasionat. Traduce poezii din franceză și italiană și este remarcat de profesorul Zineili ; se bucură de atenția și prețuirea profesorului de română, Nicu Angelescu, care era și licențiat în drept. Și la liceu] vâlcean este ales portar al echipei de fotbal a elevilor. Leagă **prietenie** tinerească și trainică cu elevul Mihai Țirfuică, care îl va însoți pe Anatol Baconschi la Facultatea-de Drept din Cluj. Mai : Este declarat absolvent al Liceului teoretic „Al. Lahovary". Iulie: Participă la examenul de bacalaureat și este declarat, reușit al 14-lea din cei 98 de candidați.

Iulie-septembrie : Este angajat ca muncitor la întreprinderea textilă din Cîsnădie, județul Sibiu. Octombrie : Preotul Eftimie Baconschi este transferat paroh în comuna Fedeleșoiu, județul Vâlcea, unde se stabilește pentru o perioadă mai lungă.

— A. E. Baconschi se înscrie ca student la Facultatea de Drept a Universității din Cluj.

21 octombrie: Apare în Cluj ziarul *Tribuna nouă*, avînd ca prim redactor pe Dimitrie Todoran, profesor de pedagogie la Universitatea din Cluj.

11—12 noiembrie: *Tribuna nouă*, nr. 13, publică la rubrica „Caleidoscop" articolul : *Socialul și genezele artei*, semnat „A. E. Baconschi". Eseul constituie a doua fază a debutului-său literar, în care sînt comentate opiniile maioxescicne și ghoristo despre geneza artei și rolul ei social.

„Este foarte curios — scrie studentul din anul I de la .Drept — asupra unei probleme care părea a fi fost rezolvată încă în ultimii ani ai secolului trecut, mai ales că urmău au susținut cu nici nu se putea pune o atare problemă în cadrul artei și că deci ea trebuie exclusă din preocupările actuale ale criticii." Reducerea „Ta lumină" a acestei vechi controversă: ideologic „asupra, poziției artei în societate, prin caro

cei doi poli opuși ai criticei secolului trecut, Maiorescu și Dobrogeanu-Gherea, au creat o scindare atât "în lumea scriitorilor, cât și în sinul marelui cititor", este cerută de epoca în care trăim. După ce evocă pe M. Dragomirescu și G. Ibrăileanu, arată că „problema genezei artei” este actuală în anii „...emancipării vieții culturale și artistice după căderea regimului dictatorial”, când libertatea a atins și acest domeniu, prefigurându-se din nou „controverse și divergențe de păreri”, care trebuie să ne bucure, ele fiind „somnul unei intensificări a vieții artistice în sinul poporului nostru”.

Oprindu-se asupra discuțiilor începute în publicații bucureștene, Baconschi scrie că unii confrăți au găsit potrivit „să lovească prin insulte grave pe susținătorii teoriei artei pure și chiar să arunce epiteve urite la adresa aceluia care a fost părintele criticii noastre” (T. Maiorescu). Asemenea procedee — consideră autorul — „se exclud din polemica corectă”, aluneacă spre „extremism”, nu sunt „potrivite și chiar ar trebui să ne întristeze faptul că cei ce le practică aparțin secolului nostru”. Eseistul invită la calm și corectitudine și cere înlăturarea violenței și vulgarității.

•venind la obiectul artei, se exprimă o idee pe:
: „Realizarea frumosului este preocuparea artistului de totdeauna și clacă au existat școli și curente uneori diametral opuse, deosebirea pe care se bazează ele a fost numai de mijloacele de realizare; a
. Dă pildă operele lui Rafael, icoanele bizantine, poezia lui Lamartine și Baudelaire, „poezia degajată de lumesc” a lui R. M. Rilke și cea „de înaltă vibrație socială” a lui Maiakovski. Nu uită să accentueze că valoarea operelor de artă „nu e aceeași în timp”. Socotește că tendinței „spre abstractizare” de după războiul trecut, astăzi i se opune tendința „de socializare” a artei, apreciind totuși că nu se poate cerc creatorilor de artă „să-și subordoneze total talentul socialului”. întotdeauna — continuă autorul — ser •ii mari s-au apropiat de frământurile sociale și

dă ca exemple pe Montesquieu, J. J. Rousseau, A. France, M. Gorki etc, apoi pe Ehrenburg, B. Shaw, A. Gide. Scriitorul trebuie să înțeleagă și să participe la lupta pentru crearea unei noi vieți. Privitor la inspirație, scriitorii „să caute și prin murdăria vieții noastre cotidiene, să cerceteze și frământările acestui popor de muncitori și țărani și îi asigurăm. •— notează tinărui — că-și vor satisface talentul, pentru că oricât de comuni și banali am fi, oricât de neînsemnată ar fi viața noastră, tot mai are și scîlpiri de frumos cari. caută să evadeze din bezna necunoscutului... Ei. trebuie să se coboare din regiunile stelar spre freamătul valurilor mamei lor societate. Acum cînd noi ne clădim un nou sistem, do viață socială, vrem ca în măsura în care se poate să participe cu noi la această muncă și elita noastră — lumea artistică”.

Decembrie : *Tribuna nouă*, nr. 52, număr special de Crăciun, publică : Jose Măria de Heredia, *Cuceritorii*. Traducere de A. E. Baconschi.

1946 Se stabilește la căminul „Avram Iancu”.

Vara : Petrece vacanța la părinți în comuna Fedeleșoiu-Vîlcea. Octombrie : Cunoaște pe Ioanichie Olteanu, responsabil al paginii culturale de la *Tribuna nouă*, pe V. Felea, F. Păcurariu, Ion Apostol Popescu, V. Raus, I. Morușan, Dumitru Micu și alți tineri scriitori prezenți în viața culturală a regiunii Cluj.

1917 9 martie : în ziarul *Democratul*, organul „Frontului Plugarilor” din plasa Cărei, apare A. S. Pușkin, *Cibitac*. Traducere de A. E. Baconszky.

20—23 martie : Apare *Antologia Primăverii*. Versuri, I. Ediție îngrijită de Ion Chrejan, Colecția ziarului „Democratul”, Editura Prietenii Artci-Cărei, martie 1947, în care sînt incluse la p. 14—16 poeziile : *Necunoscutul cîine Pierrot, Cîntec*. Traducere din A. S. Pușkin și *Poem pentru o cameră*, semnate A. E. Baconszky.

Martie-aprilie : în *Provincia*. Gazetă independentă de informație și reportaj. Turnu-Severin, nr. 43—44

I r

>

publica : M. **Lermontov**, *îngerul* Traci, de A.E. **Baconszky**.

13 aprilie : în *Democratul*, nr. 83 publică articolul — *Incantații pascale*. •

Aprille-mai : începe să frecventeze, împreună cu colegii săi de **la** drept, Mihail (Țîrnuicâ) Mihai și Mi-luita Nîchifor, ședințele cenaclului literar organizat de Centrul Studențesc Cluj.

Mai : în *Provincia* nr. 45 din Turnu-Severin apare : A.S. Pușkin, *Prietenilor*, trad. de A.E. Baconszky, lunii.' : Apare în revista de literatură *Prietenii* AH<% nr. 2, de la Cărei, poezia *Nocturnă*.

Predă redactorului șef al ziarului *Democratul* din Cărei, Ion Chereji. (Cherejan), poemele *Andante*, *Serpentină* și *C'intece pentru păsări urcate pe tron*, pentru a fi incluse în revista *Prietenii Artei*, nr. X Toamna : Frecventează cursurile anului II. Participă la audițiile muzicale săptămânale organizate pentru tineret ele profesorul universitar Liviu **Rusu**. Asistă la cursurile **de** Filozofia culturii, ținute de Lucian Blaga, **la** cele **de** Istoria literaturii române ale lui D. Popovici **la** **cursurile de** filozofie ținute de D. D. **Roșea și cele ale lui** Eugendu Speranția.

8 noiembrie : începe colaborarea **la** ziarul *Lupta Ardealului*, nr. 372 **cu** **eseul** : *Omul în literatura sovietică*, semnat A. E. Baconszky.

1918 7 februarie : Publică în *Lupta Ardealului*, nr. 441 **eseul** : *Maiacovsky și lirismul sovietic*, semnat acum A. Baconsky.

5 martie : Apare în *Lupta Ardealului*, nr. 414, Mihai Lvov : *In tranșee*. Traducere de A. E. **BACONSKY**. Este prima dată când își scrie numele sub forma ce va fi consacrată în literatura română. La îndemnul lui Ioanichie Glteanu și Dumitru Micu frecventează cenaclul literar de pe Lingă ziarul *Lupta Ardealului*,

„Pregătește un volum de poezii suprarealiste pentru Editura Fundațiilor Regale”, dar el nu apare din pricina reorganizării editurii : informația e reținută de Mircea Braga, dar noalestaiă încă de documente.

j

; £

—

jf

S

j Jf

l |

|

t

< r

..

|

l

j

!

i

\

I

i

|

I

'

intr-o împrejurare, Poetul ne spunea doar „că intenționu”.

Mai-iunie : Susține examenele de anul **III** la facultate.

Octombrie : începe cursurile anului IV. Se mută în „Căminul învățătorilor”. Ca student, se integrează în mișcarea literară democratică, colaborează în paginile publicațiilor de stingă, optînd astfel pentru programul social-cultural al partidului comunist : devine militant fără partid.

1949 10 ianuarie : Publică în *Lupta Ardealului* — *Supliment cultural* — nr. 9, eseul *-Hrieto Botev*.

17 ianuarie : Publică în *Lupta Ardealului* — *Supliment cultural* — nr. 10 prima poezie inspirată din evenimente cotidiene, din fenomenologia istorică, lanuai'ie-februarie : Publică în *Viața românească*, nr. 1—2, poezia — *Cîntec pentru cartierul meu*, inaugurînd astfel colaborarea sa la această importantă revistă.

23 martie : Devine „Colaborator permanent” al ziarului *Lupta, Ardealului* din Cluj, cu legitimația nr. 18 B, semnată de Ion Lungu. Martie : E delegat la Conferința de constituire a Uniunii Scriitorilor. Aprilie-mai : Susține examenele anului IV la drept și, conform legilor atunci în vigoare, devine diplomat universitar în științe juridice.

23 aprilie : începe colaborarea la revista *Flacăra* din București, cu traducerea poeziei lui Pușkin : *în* Siberia.

G mai : începe colaborarea la *Contemporanul*, nr. 135, cu poezia *Locomotiva 40 070*.

23 mai : Publică în *Flacăra* nr. 21 poemul liric : *Oda pădurii*.

Vara : Colaborează, împreună cu I. Olfeanu, V. Felea, D. Micu, F. Păcurariu și cu unii poeți maghiari, la editarea *Almanahului literar* al Societății Scriitorilor din R.P.R., Filiala Cluj, texte româno-maghiare, Editura de Stat...

August : Se căsătorește cu Clara Popa, fiica învățătorului Ștefan Popa din comuna C-oicea-Dolj, stu-

ciontă la Facultatea de Litere și Filozofie a Universității din Cluj.

1 decembrie : Apare *Almanahul literar*. Revistă lunară de cultură. Organ al Uniunii Scriitorilor, Filiala Cluj. Redactor-șef M. R. Paraschivescu. Face parte din colectivul de scriitori clujeni, participanți activi la editarea revistei. Publică două poeme. între care *Despre pace*.

3 decembrie : începe colaborarea cu versuri la revista *Utu/ik*. nr. 24.

11)50 ianuarie : Este angajat, împreună cu Victor Felea, Aurel Rău și Dumitru Micu. redactor la *Almanahul iii arar*. I se încredințează funcția de „secretar de redacție”.

..Baeonsky în special voia cu tot dinadinsul să eclipsezăm *Viața românească*. Nu era zi în care să nu ne reamintească îndatorirea de a-i face să... turbe ele invidie pe «bucure»teni» — mărturisește D. Micu (*Steaua*, nr. 12, 1979).

Iunie : *Almanahul literar* apare sub conducerea unui comitet de redacție și i se atribuie local pe str. Molotov 9, Cluj.

9 iulie : începe colaborarea la *Scînleia*, nr. 1 706, cu *Bar'a losij și ortacii sui*.

15 iunie : Semnează în *Scînleia*. nr. 1 736, la rubrica „Poezii poporului coreean” : Ten Man Su — *Pămîinul (Cînlecul țaranului)*. în românește de...

Apar anumite neînțelegeri între A.E.B. și M.R. Paraschivescu.

Iulie : Geo Dumilroscu osie numit rodactor-șei adjunct al *Almanahului literar*, de fapt responsabilul adevărat al revistei.

A.E.B. publică în *Almanahul literar* : *Cinice la lună*. compunere lirică incitantă prin gesturi ironice subtile.

Toamna : Stabilește relații amicale de durată cu Aurel Rău și Aurel Gurghianu.

Decembrie : Debutul editorial cu volumul *POEZII*. Culegerea ("aprinde lirică socială și militantă, anecdote versificate etc. în consens cu întreaga poezie disoursiv-reclorică publicată în anul 1950.

1951 24 februarie : Minai Beniuc apreciază în raportul intitulat — *Problemele poeziei noastre în discuția Plenarei Uniunii Scriitorilor* din R.P.R. că poezia unor tineri „duce la lozinci rimate, la șabloane, la înlocuirea combativității de conținut, prin falsă combativitate verbală neconvingătoare, neartistică, ca la Baeonsky, Eugen Frunză și cum i se mai întâmplă chiar lui Dan Deșiiu. Aceasta este o problemă din cele mai îngrijorătoare pe care o ridică poezia noastră lăuda în special. E tendința de alunecare spre* un fel de Proletcult." (*Flacăra*, nr. fi). Aprecierea, a provocat un adevărat șoc asupra redactorului *Almuhuhiți itlerar*.

în cadrul aceleiași consfătuiri, M. R. Paraschivescu critica poezia lui A. E. Baeonsky pentru „intimism”.

Februarie-raartio : Primele reacții critice la voi. *Poezii. Viața românească*, nr. 2, susține că A. E. Baeonsky este „un poet care gindește” ; *Flacăra*, nr. 10, apreciază că „Primul volum de versuri anunță lîmpede un valoros talent, care pe măsură ce va reuși să se lepede de egocentrism și ele balastul unei gândiri abstracte, confuze, va putea să urce pe o treaptă mai înaltă creația sa.”

29 martie : La consfătuirea scriitorilor din Cluj se susține în concluzie' : „Unii poeți ca A.ti. Baeonsky. Aurel Rău. Victor Felea vorbesc foarte mult în versurile iot despre propria persoană, punînd ades pe primul plan sentimente și preocupări lipsite de semnificație, izolate de viața și lupta poporului.” (*Flacăra* nr, 13). Confrunțați cu asemenea aprecieri derulante și dc-a dreptul contradictorii, tinerii poeți de la Cluj sînt obligați să decidă singuri asupra orientării propriilor creații.

Aiigtișt-septembrie : Călătorește în Munții Apuseni și la Hunedoara. Va publica în *Almanah...* nr. 10 și 12 poemele : *Portretele din Munții Apuseni* și *Cc-luțite Hunedoarei*.

1 aprilie : Este primit, ca membru activ al Uniunii Scriitorilor cim R.P.R., *Carnet de membru* nr. 315,

Remmit de Mihail Sadoveanu — președinte și M. Novieov. — secretar.

Toamna : Apare placheta : *COPIII DIN VALEA ARIEȘULUI*.

1952 3 februarie : Moare la București poetul Constant Tonegaru.

Vara : Este numit redactor șef al revistei *Almanahul literar*. Colaborarea în muncă cu Aurel Bău, Victor Felea, Aurel Gurghianu și George Munteanu devine statornică, iar prietenia și comuniunea lor de idei artistice și civice constituie temelia luptei lor pentru afirmarea unei orientări fertile în ovația literară.

Noiembrie : Redacția *Almanahului literar* se mută în localul de pe str. Lîforia nr. 17, Cluj.

6 decembrie : Moare la Cluj istoricul literar Dimitrie Popovici.

Decembrie : Uniunea Scriitorilor îl trimite pe A.E.B. în schimb de experiență în R. P. Bulgaria.

30 decembrie : Călătorește spre Sofia. Revelionul. Îl petrece împreună cu scriitori bulgari în capitala țării vecine.

1953 Ianuarie : Aproape trei săptămîni călătorește prin R. P. Bulgaria. Ajunge și la Plevna, reculegîndu-so la Grivița : „Eroi / Dormiți în umbra vie-a zilei, voi / Smt-eți eterni cu timpul clar și greu / Ca florile ce-n plante au să deie, / Ca fluviile, ce plutesc mereu / Spre apa verde-a mărilor Egee.”

Martie : Se află la Slănic-Moldova, pentru tratamentul „ulcerului duodenal” care-l va chinui toată viața.

Mai r în numele redacției revistei, solicită organelor superioare ajutor în îmbunătățirea condițiilor tehnice ale revistei.

Publică în *Almanahul literar* opt poeme din ciclul *bulfjer*.

Iunie : Apare în *Almanah* poezia *Rutina* : „Poezii, cuminți și cenușii, / Exerciții școlarești mărunte ! / Crești, începi, deprinzi și tu să scrii... / Vine iarna — pletele-s cărunte...”

August : Publică eseu — *Maiaevski despre artă sa*, sub pseudonimul „George Stelea”.

Septembrie : Călătorește la Iași și de pe turnul Coșlia, privește „bătrînul Iași”, meditează la „teiu lui Ernineseu”, cîntă plaiurile Moldovei în poeziile : *Din tumultul Golia*, dedicată lui Ioanichie Olteanu, *Celor din urmă ruini* și *Poemul teiului*, dedicat Poeților clujeni.

11 septembrie : Apare în *Co-rc.femporon.uf* nr. 37, — *Scrisoare deschisă către tov. A. E. Baconsky* de Miltu Dragomir, în care se fac observații critice asupra poeziei lui A. Rău, V. Felea și A. K. Baconsky. Sînt criticate unele poeme din „ciclul bulgar” și îndesebi *Rutina*, „o profesiune de credința”, „distilarea poetică” „voit obscură a atitudinii pe care în ultimul timp a luat-o *Almanahul literar* față de poezia noastră” — încheie M. Dragomir.

Octombrie : Din proprie inițiativă, solicită iui Lucian Blaga, pentru *Almanahul literar*, fragmente dat traducerea *Faust*.

Debutează editorial Aurel Rău cu placheta : *Mestecămul*.

6 februarie : Moare la București. Ionel Teodorcanu. Redacția *Almanahului literar* propune biroului Uniunii Scriitorilor reorganizarea revistei, schimbarea numelui etc.

18 martie : Apare la București primul număr al *Gazetei literare*, redactor-șef : Zaharia Stancu.

25 martie : Moare la Cluj Emil Isac.

1 aprilie : Apare primul număr al revistei *Steaua*, avînd ca redactor șef pe A. E. Baconsky.

15 aprilie : Publică în *Gazeta literară* poezia : *Ceea ce spun cocorilor*.

Mai : în *Steaua*, nr. 1, publică poeziile : *Martie*, *Salcimi*, *Cîndva*, ca *luna*, toate sugerînd intenția evidentă de resurrecție a lirismului modern.

Apare în *Steaua*, nr. 2, schița *O partidă de șah* de Dumitru Popescu. Cu acest debut, revista clujeană va impune un prozator de autentic talent.

Iunie : *Viața romanească*, nr. 6. critică poeziile Iul

A. K. B. din *Steaua*, pentru că sînt „niște lucrări ce rit ruin fără răsunet în sufletul cititorului din zilele noastre”, autorul fiind acuzat de „sentimente individualiste” și „bizare viziuni onirice” etc.

Inițiază în *Steaua* rubrica *Note și comentarii*, începutul prelungitelor polemici cu redacțiile altor publicații.

Începe să colaboreze la revistele *Veac Nou* și *Igaz-Szo*.

Octombrie : Apare al doilea volum de versuri : *CÎNTECE DE ZI ȘI NOAPTE*.

În *Steaua*, nr. 9, apare eseu : *Rînduri pentru pace*, primul text original publicat de Lucian Blaga, după o întrerupere de aproape cinci ani.

Apare la Espla volumul : *ITINERAR BULGAR*.

Dintre volumele de versuri apărute în acest an reținem : *Prisara* de T. Arghezi ; *Mărul de Ungă drum* de M. Beniuc ; *Războiul și Tudor din Vladiniiri* de M. Dragomir ; Ion Brad tipărește versurile : *Cu sufletul deschis*, iar Aurel Gurghianu debutează editorial cu placheta : *Drumuri*.

1955 Locuiește pe str. Universității nr. 1, în două camere strimte, pe un coridor.

Februarie : Publică în *Steaua*, nr. 2, poemul *Dincolo de iarnă*, ce marchează despărțirea definitivă de poezia anecdotică, versificare „pedestră” a faptelor cotidiene nerelevante.

Se amplifică polemicile redactorilor de la *Steaua* cu cei de la *Viața românească*, *Tînărul scriitor* și alte publicații.

Publică arf. *Contradicția unui cronicar*, în care relevă inconsecvențele lui R. Bogdan în aprecierea operei *Odihnă pe cîmp* de C. Baba (v. *Contemporanul*, nr. 2, despre Expoziția anuală de la Muzeul de Artă).

Cu acest articol începe seria de cronici și eseuri despre artiști plastici și expoziții.

5 martie : Moare la București Hortensia Papadat-Bengescu.

Martie : Publică articolul *Triumful poeziei*, semnat

*
K
*
m
m
m
m
it
m
f

f

it
j
Ș
Ă
l
I
m
£
*
H
*

g. st., sinteză a opiniilor salt; despre poezia româna în acel moment istoric.

Iunie : Semnează în *Steaua*, nr. 0, emoționantul necrolog : *George Enescu*.

Apare în *Steaua* eseu : *Tudor Arghezi împlinește 75 de ani*, însoțit de versuri argheziene inedite.

I se conferă Premiul de Stat clasa a III-a pentru poezie pe anul 1954 (în valoare de 15 000 lei) — voi. *Cîniece de zi și noapte*.

August-septembrie : Se realizează o nouă îmbunătățire a condițiilor grafice și tehnice ale revistei *Steaua* și apariția, pe copertă, a colegiului redacțional, format din : A. E. Baeonsky — redactor-sef, Ion Agârbiceanu, Ion Breazu, Teofii Bușcan. C. Dăinuviu, Aurel Gurghianu, Dumitru Isac, Lajos Lelay, Dumitru Mircea, G. Munteanu, Liviu Onu, Iosif Pervain, Aurel Rău (secretar general de redacție), Tiberiu [Jian.

Solicită, într-o Scrisoare din 12 IX. sprijin secției de știință de la CC. pentru publicarea articolului *Miftail Sadoveanu și Valea Frumoasei* de L. Biaga, spre a se „evita sîcieli și întîrzieri inutile”.

Octombrie : Publică în *Steaua*, nr. 10, eseu dedicat in». M. Sadoveanu : *Elogiul epopeii noastre naționale*.

Decembrie : Apare în *Steaua*, nr. 12, articolul bilanț ; *Anul literar 1955*, de G. Munteanu.

4 decembrie : Participă la Concertul inaugural al Filarmonicii de Stat din Cluj, înființată la 1 sept. 1951. Evenimentul îl așteptase cu interes, căci și el susținuse inițiativa autorităților locale. Apare în *Steaua* recenzia : *Primul roman al lui Marin Preda* de Dumitru Isac, pricina răcirii relațiilor între autorul *Moromeților* și redactorul șef al *Stelei*. De fapt, A. E. Baeonsky avea reticențe asupra „limbajului” și „slîkdu'r operei, chestiune discutată de el, într-o împrejurare”, și cu Mihail Sadoveanu.

În acest an apar, între altele, volumele de versuri : 1907. *Peizaje* de T. Arghezi : *Ție-ți vorbesc, Americă* ' de M. Banuș ; *Trăinicie* de M. Beniuc ; *Peniru inima ce arde* de D. Corbea ; *Generația meu* de

V. Porumbaeu ; *Fata pădurarului* de D. Stelare ; *Scriu negru pe alb* de V. Teodoreseu ; *Satire* de N. Țațomir, *Vă chem* de Eugen Frunză etc.

Debutează editorial tinerii poeți : V. Felea (*Murmurii străzii*); T. Utan (*Chemări*) și Violeta Zamfirescu (*Inima omului*).

1956 Ianuarie : Publică în *Steaua*, nr. 1, apoi în nr. 2, eseu exemplar : *Bucovina*.

" Publică sub pseudonimul „G. Stelea" recenzie : G. Călinescu, *Am fost în China*.

Apai'c eseu, polemic : *Sentimentul renașterii*.

Februarie : *Steaua* începe să publice traduceri din lirica marilor poeți contemporani ai literaturii universale : apar primele traduceri din Salvatore Quasimodo.

Relațiile amicale cu Paul Gorgescu se acîncese în lupta pentru înnoirea vieții literare și combaterea dogmatismului și proletcultismului.

26—28 martie : Are loc, la București, a doua consfătuire a **tinerilor** scriitori. Reîncepe colaborarea cu versuri la *Viața românească*.

Aprilie : Publică în *Steaua*, nr. 4, eseu — *Caracterul unor erori, în* care critică sistematic și ia obiect creațiile și concepțiile proletcultiste și dogmatice. Tezele lui au avut mare ecou în viața literară și artistică a țării.

Publică în *Steaua* poemele : *Fluxul memoriei, Cuvintele pe care ie rostesc* etc, reflex artistic decisiv al concepțiilor moderniste despre poezie.

Pe lângă L. Blaga și I. Agârbiceanu, încep să colaboreze la *Steaua* : G. Bacovia, T. Arghezi, Al. Philipide, G. Călinescu, T. Vianu, I. M. Sadoveanu.

Iunie : Apare la Espla placheta : *DOUĂ POEME*.

13—23 iunie : Participă la primul Congres al Scriitorilor **din R.P.R. și**, în temerarul său *Cuvînt*, respinge cu argumente irefutabile teza despre „realismul în poezie" și alte „concepții" dogmatice și proletcultiste.

„Există după părerea mea. o permanentă primejdie, mai cu seamă pentru poezie, de a degenera sub

false auspicii realiste, în versificare pedestra a faptului cotidian, luat în totalitatea lui. Aceasta versificare pedestră are, după cum se observă, două modalități mai frecvente : pe de o parte anecdota povestită cu chicoteli și în modul cel mai șugubăț eu puțință, pe de altă parte comentariul simplist și șablonard. Despre anecdote versificate nu e nevoie să mai vorbesc, specia e suficient de cunoscută și de odioasă. Din această categorie fac pai-u- și *lialada despre Barla*, și cea despre lăptari și alte citeva penibile eșecuri ale începuturilor melc întru leal'tre. Le recunosc cu mîlmire și jenă și le reneg."

Afirmă, totodată, obligația „reînnoclării" tradiției cu lirica „unor poeți ca Arghezi sau Bacovia, sau Maikovski sau Garcia Lorca, sau Apollinaire sau Escnin, sau Sandburg sau Frost, sau Lee Masters" și condamnă practica de a „refula" în numele realismului „cuceririle arfei poetice moderne..." După el, „adevărața primejdie în acest sens o constituie rigiditatea și spiritul dogmatic anchilozat". (Vezi *Lucrările primului Congres al Scriitorilor din R.P.R., 18—23 iunie 1956*. Espla, 1956.)

Iunie : Apare în *Steaua* — *Dostoievski* de T. Vianu. Iulie : Apare în *Steaua* — *Henrik Ibsen* de G. Călinescu.

Vizitează împreună cu amicii bucureșteni *Retrospectiva* Theodor Pallady din Parcul Herăstrău.

14 septembrie : Începe o lungă călătorie în Coreea. După contactul cu universul din Orientul îndepărtat, atît de diferit de al nostru, la sfîrșitul lui octombrie, poetul revine spre patrie cu trenul prin Manciuria, traversează Siberia și, vineri, 26 octombrie, ajunge la Moscova. Vizitează metropola sovietică, avînd grijă ca, înainte de toate, să depună flori pe mormîntul lui Esenin, din Cimitirul Vagangovskoe. În preajma zilei de 7 noiembrie se întoarce acasă. 17—18 septembrie : Are loc la Cluj o consfătuire a scriitorilor români din regiune, condusă de Miron Constantinescu, prim-vicepreședinte al Guvernului R.P.R. A. E. Baconsky și A. Rău nu participă, fiind plecați din localitate.

Noiembrie : într-o scrisoare adresată șefului secției de știință și cultură de la C.C. solicită o intervenție la Direcția presei „ca să avizeze repede publicarea materialului” — *Rainer Maria Rilke (1875—1920)* — eseu exemplar închinat de Poetul Blaga unuia dintre cei mai străluciți lirici ai timpurilor moderne.” îl cunoaște la Espla pe tânărul poet Petre Stoica, cu care va urzi o prietenie trainică, nedesmințită »m timp.

Are loc la București a treia consfătuire a tinerilor scriitori.

Decembrie : Apar în *Steaua*, nr. 12, șapte poezii din ciclul *Oriental de aur*, inspirate din „universul coreean”.

Dintre volumele de versuri apărute în acest an : *Chitare omului* de T. Arghezi ; *Izvoare* de I. Bănuță ; *Cinlecele pămîniului natal* de I. Brad ; *Balade* de M. Gheorghiu ; *Focurile sacre* de A. Rău ; poemul *Gelu* de D. Stelaru ; *Poezii* de G. Bacovia etc. Debutează editorial N. Labiș (*Primele iubiri*) și Ion Horea (*Poezii*).

1957 10 februarie : Apare primul număr al revistei *Tribuna* din Cluj, redactor șef fiind Ioanichie Olteanu. Acad. I. Agârbiceanu, D. Isac și Iosif Pervain ies din colegiul de la *Steaua* și trec în colegiul redacțional al noii reviste. Mișcarea literară din orașul de pe Someș cunoaște o sensibilă reînnoire și extindere, între redactorii celor două reviste românești, se statornicește o fructuoasă colaborare.

Februarie : Publică în *Steaua* eseu : *Cari Sandburg* și traduceri din opera poetului. Unele traduceri le semnează cu pseudonimul „Al. Rovincscu”.

Martie : Apare la Espla volumul de eseuri : *COLOC-VIU CRITIC*.

Aprilie : Colegiul redacțional al revistei *Steaua* se reorganizează : redactor șef — A. E. Baconsky, membri : acad. M. Beniuc, Ion Breazu, Teofil Bușecan (redactor șef adjunct), acad. C. Daicovicu, Aurel Gurghianu, Letay Lajos, G. Munteanu, Aurel Rău (redactor șef adjunct). Vizitează Suceava și apoi mănăstirea Putna, cu prilejul serbărilor organizate la

aniversarea a 500 de ani de la ^urcarea lui Ștefși) cel Mare pe scaunul Moldovei. în *Steaua*, din mai va publica cele cinci poezii din ciclul : *Ștefan și oamenii*.

14 mai : Moare la București Camil Peliescu.

22 mai : Se stinge din viață la București George Bacovia.

Mai : Publică în *Steaua* — *Vaiery Larbaud* — în semnări la moartea poetului (semnează a. e. b.).

Iulie : Apare volumul : *DINCOLO DE IARX.3 Pasteluri*.

Sub pseudonimul E. Radovici, publică în *Steaua* eseu : *în căutarea aventurii* (aspecte critice și critica franceză din acei ani). Publică în *Steaua* traduceri din Anna Ahmatova, L. Maitin și J. Tihonov.

August : E. Radovici semnează în *Steaua* esenle *Noutăți poetice franceze*.

22 august : Anunță părinții că a „poposit împreună cu Clara la Sofia în drum spre mare !” Petrece eanța pe Litoralul bulgar și pe cel român.

Apar cronici, în general elogioase, despre Bihor : *de iarnă* : R. Popescu în *Contemporanul*, nr. 37 Radu Enescu în *Tribuna*, nr. 38 ; S. Bratu în *Gazeta literară* ; C. Ciopraga în *lașul literar*, nr. 17

Septembrie : Apare la Espla volumul : *FLUXV MEMORIEI*. Poezii.

Publică în *Steaua* un nou ciclu de poeme lirice *Goană, Nud alb, Roua* etc.

Octombrie : Semnează în *Steaua* proza : *Travem Siberia*.

14 octombrie : „Zbor cu avionul spre Moscova”. Vizitează metropola, apoi Leningradul („o splendoare” iar spre sfârșitul lunii pleacă spre Marea Neagră, Soci și Suhumi. Revine la Moscova și asistă la serbările prilejuate de cea de-a 40-a aniversare a Rvoluției din Octombrie.

în afara notelor de călătorie, scrie ciclurile de poezii : *Septentrion* și *Pastel Sudic*.

Noiembrie : Ioanichic Oiteanu renunță la postul de redactor șef al revistei *Tribuna*, locul său fiind încredințat lui Dumitru. Mircea. Apare în *Tinărul scriitor* recenzia lui Al. Piru la cartea *Colocviu critic.*. Dintre volumele de versuri apărute în 1957 : *Stihuri pestrițe* de T. Arghezi ; *Dragoste și ură* de AL Andrițoiu ; *La porțile raiului* de M. Banuș ; *Inima butrinului Vezuv* de M. Beniuc ; *Vîrstele anului și Dialogul vîntului cu marea* de Nina Cassian ; *Zilele care cîntă* de A. Gurgianu ; *Dansul pescărușului* de Sandor Kanyadi ș.a. Se reeditează poezii de Oct. Goga, G. Bacovia, Camil Petrescu, O. Cazimir, Elena Faiaș, M. Codreanu, Z. Stancu, D. Botez, R. Bourreanu, T. Vianu, M. Cruceanu, Ion Th. Ilea ș.a. Debutează editorial poezii : Ion Gheorghe (*Pline și sare*); Doina Sălajan (Despre copilărie și Conidențe) ; Petre Stoica (*Poeme*); Gh. Tomozei (*Pasărea albastră*).

1958 Ianuarie : Publică în *Steaua* eseu — *Rabert Frost și Renașterea de la 1913*, precum și eseu dedicat lui *Maieiu Caragiale*.

încep neînțelegerile cu noul redactor șef al *Tribunei*; și cu conducerea Filialei Uniunii Scriitorilor din Cluj.

27 martie : Într-o scrisoare trimisă șefului secției de știință și cultură de la CC. arată că secretarul Filialei Uniunii Scriitorilor din Cluj împreună cu alți amici de-ai săi a întocmit un referat în care apreciază că *Steaua*, este „...un buletin informativ tv apare în condiții grafice aproape ireproșabile...”, profetind apoi și alte insinuări și calomnii la adresa redactorilor de la *Steaua*. În continuare, A.E.B. prezintă felurite discriminări practicate de autorități locale față de *Steaua* și colectivul ei redacțional. În opoziție cu sprijinul și preferința evidentă față de redactorul șef al *Tribunei* și unii dintre redactorii acesteia.

Martie : Semnează în *Steaua* portretul literar — *UngarHi* și *La aniversarea acad. C. Daicovieiu* (ia < >

•de ani) — elogiul adus omului de știință și iubitor avizat al literaturii, valoroase.

Martie-aprilie : Apar cronici literare despre voi. *Fluxul memoriei* : G. Mărgărit în *lașul literar*, nr. 3 ; L. Gavrilu în *ScrisuĂ bănățean*, nr. 3 și Radu Popoșea în *Contemporanul*, nr. 16.

26—27 aprilie : Apare în *Scntcia*, nr. 4 201 și 4 202, foiletonul — *False „modele”*, în care autorul critică eseu dedicat lui Mateiu Caragiale : „Este evident — scrie N. Ignat — că «metoda» preconizată în articolul din *Steaua* nu are nimic comun cu critica marxistă, cu valorificarea leninistă a moștenirii literare. Asemenea afirmații, făcute de un poet ca A. E. Baeonsky, sînt profund regretabile și cu atît mai surprinzătoare cu cît autorul, lor este redactor set al revistei *Steaua*, -organ al Uniunii Scriitorilor.*

22 mai : Expediază o scrisoare lui G. Călinescu. Redactează eu înfrigurare prozele despre călătoriile din U.R.S.S. și Coreea.

Iulie—august : împreună cu colegii din redacție pregătește numărul 6 (100) al revistei *Steaua*.

Promovează pe tinerii scriitori Nichita Stănescu și Modest Morariu. Solicită secției de la CC. sprijin pentru asigurarea unor condiții materiale „bune” „talentatului poet” N. Stănescu.

15 iulie : Apare la București primul număr al revistei *Luceafărul*. Apare *Steaua* nr. 100 în care publică — *Scurtă retrospectivă*, din care nu lipsesc ironii subtile la adresa unor confrăți.

7 august : într-o scrisoare, menționează următoarele : „Despre 4, (e vorba de *Steaua* nr. 4, n.n.) •«Luceafărul»- — sper că fără știrea lui Beniuc •— a publicat o notă insidioasă a lui Mihaela Dragomir, care răstălmăcește și face cîtva grosolane procese de intenție...”

1—14 septembrie : Petrece vacanța la Eforie unde — scrie el — „din cauza capriciilor climei, am-avut mai cu seamă un sentiment ovidian, rămînîndu-reț

mai aproape ele suflet versurile epitafului său, mă
trUeee acasă.."

Asistă la concerte memorabile din cadrul Primului
Concurs și Festival Internațional „George Enescu” :
< na o'Uiit doua viori și orchestră de Bach, cu
l i u M.nuhin și David Oistrach etc. și la celebrul
"Jvt' i i <u optia *Oedip* din 22 septembrie ; dirijor
C i., MU i Mu s i i egizor Jean Rînzcsu.

E 'bit «. w cu Molență, neînțelegerile între redae-
i u J 11 *Steaua* și cei de la *Tribuna* și Filiala Uni-
i "M.' i c u Ua O dt'egație de la centru încearcă, cu
s j i oui at-aci. C. Daicoviciu, să calmeze spiritele
prin ' > un a confruntărilor și denigrărilor inutile,
i u L t conflictului- durează numai pînă la
sr - d emu noiembrie.

r \ ' O citlegație de sălilor clujeni" —
U'i ti) . (im acad. C. Daicoviciu — cere con-
ul t tonak de partid Cluj „scoaterea" lui A. E.
> i <o din poetul de redactor șef al revistei

L i i t aionak Cluj trimit forurilor centrale
pe >' i i d« tub< iare a lui A. E. Baconsky de la
c i f ^ ^ \ H M ist f 1

D umbra becretariaful Uniunii Scriitorilor și sec-
t i st tul'ură ele la CC. prezintă conclu-
U.ut m care demonstrează că propune-
i i locale din Cluj este nejustificată, ero-
ta ca să fie respinsă. Pînă la urmă,
L u i i pi opunerea venită de la Cluj, dai
i i idum nle cerule explici! de institutiile
Tiut u a la București a lui A. E. Ba-
^ ' t m vederea pregătirii revistei *Secolul*
o i si in numit redactor șef ; b. ca rodac-
t v \ K t », i *Steaua* să fie numit poetul Aurel
i ukeum una din persoanele propuse de or-
efuru.

n>ju apiobate, de cei în drept, i-au fost
" u tulux El a acceptai; mutarea la Bueu-
luta numirii ea redactor șef al revistei
' "t a n sistat să se ia toate măsurile neu-

tru „dejucarea" încercărilor locale de a numi re-
dactor șef pe unul „dintre denigratorii redacției
Steaua".

Apar voi. *Cronici*, 2, de S. Bratu (p. 279—293) și *Pa-
gini critice* de M. Petroveanu (p. 153—155) cu refe-
riri la scrierile lui A. E. B. între volumele de poezii
ale anului 1953 : *Porțile de aur* de Ai. Andrițoiu ;
Cu timpul meu de Ion Brad ; *Soarele și liniștea* de
V. Felea ; *Drepturi și datorii* de Virgil Teodorescu
și, cu deosebire, *Lupta, cu inerția* de N. Labiș și *Sti-
nsul Hiroshimei* de E. Jebeleanu. Debutază editorial
tînărul prozator de la *Steaua* — D. II. Popescu cu
volumul de schițe și povestiri — *Fuga*.

1959 Ianuarie : Aurel Rău (fără partid) este numit redac-
tor șef al revistei *Steaua*, membrii colegiului redac-
țional fiind : acad. C. Daicoviciu, acad. M. Beniuc,
Teofil Bușecan (redactor șef adjunct), Victor Felea,
Aurel Gurghianu (redactor șef adjunct), Letay La-
jos, George Munteanu, acad. Tudor Vianu.

Februarie : A. E. Baconsky informează că dorește
să se facă pregătirile de mutare în București. Se ho-
tărăște ca procurarea locuinței și cheltuielile de mu-
tare să intre în obligația secției gospodăriei de
partid.

Martie : Soții Baconsky sînt la București și văd o
locuință pe str. Amiral Bălescu 15, dar nu au accep-
tat-o.

Acceptă, în schimb, locuința oferită pe str. Dionisie
Lupu nr. 12—14, astăzi Tudor Arghezi.

Mai : La Cluj, „se războiește" cu unii tovarăși, ne-
îndemînateci în înțelegerea disputelor literare : „Por-
nind de la o recentă anchetă a revistei *Le Journal
des Poetes* — editată de Casa Internațională de poe-
zie de la Bruxelles — am vrut (scrie A.E.B. într-o
epistolă din 12 mai) să-mi expun punctul de vedere
asupra ceea ce apusenii numesc „*poezie angajată*"
și să dau o replică de pe pozițiile poetului cetățean
al României Socialiste... dar lucrurile s-au blocat
după ce au fost citite de tov. Barbu care a și spus
că „a fost scos" un material... nepotrivit.

Publică un-aou «adu de poeme- în Steaua : *Ueuea- logie, Imn mire zorii de zi* etc.

Iunie-iulie : Se mută în București pe str. **Diontsie Lupu** (Tudor Arghezi) nr. 12—14. (Aspecte privind mutarea în Capitală, vezi în **Petre Stoica, Amintirile- unui fost corector**, 1982, p. 60 și urm.).
August-septembrie : La stăruința șefului secției de știință și cultură a C C , **acceptă să se interneze** în Spitalul Otopeni spre a i se face un control medical și tratamentul corespunzător.

Publică în *Steaua* nr. 8 poezia : *întotdeauna alei, iar în numărul 9 : Oamenii surd în această țară străveche, Panta Ehei* etc.

5 septembrie : **într-o** scrisoare, trimisă din spital, prezintă propria „situație editorială” :

„1. La Esplaa) un volum de călătorii (proză și versuri) — **depus cu 1, ' ! ani în urmă.**

b) un volum de traduceri din poetul antifascist italian L. **Fiorentino**, **depus cu 1 an în urmă...**

2. La Ed. Tineretului a) o antologie de poezie coreeană **depusă cu 4 luni în urmă (normal era să fi apărut !)**

b) un volum de versuri pentru copii — **poezii alese și câteva inedite — depus eu 1 lună în urmă...** „...La Otopeni încep a mă simți mai bine. Dincolo de excelențele îngrijiri medicale — scrie A.E.B. — mă va tămădui poate și frumusețea nemăsurată a **locului, poate și liniștea — cea venită din afară pentru că cealaltă interioară mi-au ascuns-o anii și bucuriile ireversibile.**”

Octombrie-decembrie : Se concentrează asupra manuscriselor **date la edituri.**

Semnaleză la secția de la CC că se întârzie „**nejustificat**” apariția unei plachete de versuri a lui Nîchita **Stănescu** și cere o intervenție „energetică de sus”.

Intre familia A. E. Baconsky și soții Veronica **Po- rumbacu** și **Mihail** Petroveanu se încheagă o prietenie trainică.

A. E. Baconsky caută în Capitală prietenia tinerilor scriitori. Vădește mare interes și oferă sprijin tinerilor Mircea Ciobanu, **Angheî** Dumhrăvcanu și Cc- xar Baltag, **pe** ultimii doi recomandându-i la instituțiile culturale de resort pentru editarea în volume a poeziilor lor. Cu aceeași generozitate și întotdeauna impetuos „aleargă” pe la „birouri”, telefonează, expediază scrisori, minat de aceeași iubire sinceră față de tinerii talentați și credința lui nestrămutată în viitorul literaturii române. Ținuta distantă și fina ironie — pentru unii motive de iritare — „ascundeau” o conștiință civică și artistică exemplară, capabilă de mari dăruiri, responsabilă și curajoasă pînă la asumarea tuturor riscurilor.

Debutază editorial poezii Florin Mihai Petrescu (*Chemarea primăverii*) și Iloria Zilieru (*Fluierul*), prozatorul Fănuș *Ncagu* (*Ningea în Bărăgan*). **D. R.** Popescu publică primul său roman — *Zilele săplă- mîinii*. Debutază Vasile **Rebreanu** cu volumul de schițe *In plină zi*.

1969 începe colaborarea constantă, aproape număr de număr, la *Gazeta literară* cu versuri originale, proze, reportaje și traduceri din poeți străini contemporani. 29 ianuarie : într-o scrisoare își exprimă nedumerirea cu privire la bbeși-vația formulată de lectorii Direcției presei, **anume că antologia Poeți clasici coreeni** n-ar fi „destul de combativă” (sic !).

Februarie : I se sugerează ca, în locul culegerii de versuri **pentru** copii, să **prezinte** Editurii Tineretului *un volum selectiv* din versurile **anterioare**. Ac- ceptă propunerea și scliimbă contractul cu editura.
Aprilie : **Depune ia** Editura Tineretului cea mai mare parte a manuscrisului cu versuri edite și câteva inedite. Propune ca titlu al volumului : *Gilul de lebădă* (după poemul inedit cu același nume).

Mai : **Apare** la Editura Tineretului volumul : *POEfi CLASICI COREF.NL* Antologie -alcătuită de...

Publică în *Ste&uu*, nr. 5, proza : *Cînlecul stepelor. Note din Uniunea Sovietică.*

Intensifică colaborarea la revistele literare din București.

14 iunie : Intr-o scrisoare adresată secției de știință și cultură arată că Editura Tineretului tergiversează definitivarea și trimiterea la tipar a „volumului selectiv”.

Iunie—Iulie : Este supus unui nou control medical și obligat să urmeze tratamentul prescris.

11 august : Apare în *Gazeta literară* recenzia *Pasionul reveriei virile* (despre *Poeți clasici coreeni*) de Șerban Cioculescu.

Septembrie : Apare la Espla cartea : *CĂLĂTORII ÎN EUROPA ȘI ASIA*. Organele de presă îi cer să scoată din volumul selectiv poemul ; *Gilul de lebedă*. Cu toate intervențiile făcute, poezia nu a apărut în antologia respectivă, și, ca atare, volumului i-a fixat un alt titlu : *Versuri*.

Noiembrie—decembrie : Lucrează la ediția Quasimodo, *Versuri*, contractată la Editura Tineretului. Decembrie : I se comunică hotărîrea prin care Marea Breslașu este numit redactor șef al revistei *Secolul 20*. Gestul i se pare „ingrat” și ca o lovitură „perfidă”. Se resemnează, iar poziția conducerii Uniunii Scriitorilor o consideră „neloială”, vorbind despre una dintre cele mai „dure roase dezamăgiri” ale vieții sale.

Debutază editorial : Cezar Baltag (*Cununa de aur*) ; Nichila Stănescu (*Sensul iubirii*) ; Leonida Neamțu (*Cinlecul constelației*) ; Nicolae Velea (*Poarta*) ; Ștefan Bănuș (*Drum în câmpie*) ; Valeriu Goiu ; Ilarie Hinoveanu. Apare volumul de schițe *Somnul de la amiază* de Fănuș Neagu și romanul *Ieșirea din Apocalips* de Alecu Ivan Ghilia etc.

1301 Ianuarie : Victor Felea semnează în *Steaua* o recenzie despre voi. : *Călătorii în Europa și Asia*.

Februarie : Apare la Editura Tineretului volumul : *VERSURI*.

Circumstanțele îl obligă să trăiască numai din creația literară, fără să i se încredințeze funcții redacționale sau de altă natură. O întâmplare neașteptată (cu un an înainte o cunoscuse pe doamna Ioana) estompează depresiunile și insatisfacțiile de tot soiul încît se regăsește cu toată ființa sa și caută cu frenezie fericirea în iubire, dăruindu-se vieții și creației :

Aclu-ți aminte arama / cu umerii roșii
trecând / Singură. Aclu-ți aminte / sarabandele
toamnei. / Uită frunzele, rugii. / apele
calme, pădurea / care pleca murmurând — /
uită decorul mereu / schimbătoarelor farmece.
Uită / și zilele, lunile, ceața / prin care veneam
căutîndu-nc...”

(*Dans în octombrie*)

începe să colaboreze cu traduceri din poezi străine în *Secolul 20*.

V, martie : Moare la București Gala Galaction.

9 martie : Se stinge din viață la București Cezar Petrescu.

C mai : Moare la Cluj Lucian Blaga.

;) și, 15 iunie : Publică în *Gazeta literară* eseu : *Declinul metaforei*. I se răspunde în *Tribuna* din 29 iunie și astfel se întetesc din nou animozitățile împotriva lui A.E. Baeonsky.

Iulie : începe să publice în *Viața românească* traduceri din poezia lui S. Quasimodo.

11 august : Se stinge din viață la București Ion Barbu.

August : Apare în *Viața românească* eseu : *Salvatore Quasimodo la 60 de ani*.

Apar' U Editura Tineretului : *VERSURI* de Quasimodo. în românește de...

Se statornicesc relații prietenești între familiile A.E. Oaconskv și Minai Gafița.

Septembrie: Lucrează intens la **volumul -de poezii originale sub același titlu preferat — *Gîtul de le-bădă..***

19 octombrie : Se stinge din viață la București Mihail Sadoveanu.

Octombrie—decembrie : Rodica Florea publică în *Studii și cercetări de istorie literară și folclor* o recenzie elogioasă despre volumul *Versuri*.

Decembrie : începe să colaboreze cu note de călătorie „și eseuri la *Contemporanul*.

Debutează editorial poezii : Florența Albu (*Fără pas*) ; Angliei Dtanbrăvennu (*Fluviile visează oceanul*) ; Ion Bahoveanu (*Creanga de măslin*) ș.a.

1912

22—24 ianuarie : Are l&c Goferința -pe țară a scriitorilor'. *Darea de .sea-mă* prezentată de poetul Mihai Beniuc cuprinde și următoarea critică : „în uriașa revărsare de entuziasm și activitate creatoare colectivă, artistul autentic nu poate să rămână un solitar. De aceea au adus o notă izolată, discordantă, tendințele evazioniste, care s-au manifestat în producția unei' poezii de la revista *Steaua*, și care mai stăruie în creația :tmui poet înzestrat ca A.-E. Baconsky...". Redacția *Steaua* este criticată .fără temeii de redactorul șef al *Tribunei*, Dumitru Mircea. Miha Dragomir declară că la A..E.B. „s-au manifestat cu .prisosință diferitele variante de evazionism, pe care le-a teoretizat și le-a propagat", iar Marcel Bresîiașu credea că „tot ce i s-a reproșat este just, criticile care i s-au adus sînt întemeiate și constituie pentru el -(A.E.B.) un îndemn, o bună și frățească mină întinsă pentru ca să recupereze distanța pe care nu .noi am creat-o pînă la dînsul, ci dînsul pînă la noi". Față de asemenea acuzații nedrepte și prin nimic justificate,, regizate de cei ce nu-i puteau ierta atitudinea intransigentă, militantă, contra dogmatismului și proletcultismului și promovarea valorilor literare și artistice reale, perene, -poetul își formulează calm punctul de vedere : „Darea de seamă și parte din cuvîntări au scos în evidență r< reunita poeziei mele **din** -perioada"ulti-

milor mai bine de 5. ani. E o constatare gravă, ce ou poate cristaliza concluzii spontane, ci necesită o îndelungată, și temeinică reflexiune, reflexiune pe care mă simt obligat s-o întreprind". Cu toate că nimeni de la tribună, nu i-a luat apărarea, sobrietatea și profunzimea replicii, sale i-au adus noi simpatii și admirația amicilor statornici.

Primăvara : Călătorește prin țară. Este prezent :-ăp-tămină de săptămînă în paginile revistelor literare cu eseuri, poezii, reportaje și traduceri din scriitori străini contemporani, fără a se abate de pe calea artistică pe care apucase să meargă cu .mai bine de 5 ani".

Octombrie : în cadrul unei dezbateri organizată de Uniunea Scriitorilor prezintă referatul *Situația poeziei universale contemporane*.

Noiembrie : Apare la Editura pentru literatură volumul : *IMN CĂTRE ZORII DE ZI*.

Publică în *Contemporanul* traduceri din poezia lui lînbct Frost.

26 decembrie : Moare la București Radu Stanca. Dintre volumele de poezii apărute : *Poezii* de Lucian Blaga (selecție din inedite alcătuită de G. Ivașcu) ; *Poezii* de Al. Philippide și debutează editorial tinerii poezii : Ion Crînguleanu, Grigore Hagi, **Mihai** Negufescu, Darie Novăceanu, Miron Scorobete, Adrian Munuțiu,

îlK>î 14 februarie : Se naște **Teodor Anatol**, fiul poetului și al doamnei Ioana Postică, profesoară de franceză.

15 februarie : Publică în *Contemporanul* eseul : *Poetul în 1963* 7... •

Martie—aprilie: Apar recenzii și.cronici literare la *Imn către zorii de zi*, în *Contemporanul* (N. Manolescu), *Gazeta literarii* (Ov. S. Crohmălniceanu). *Tribuna* (Ion Lungu), *Si caua* (V. Felea), *Scrisul bă-nățean* (N. Ciobanu), *lașul literar* (Aura Pană), *Viața românească* (M. Petroveanu) etc.

26 aprilie : Moare la București Vasile Voiculescu. Neliniștile și frămîntările experiențelor din viața

personală îl copleșesc, trăiește momente de agitație paroxistică, în conviețuirea cu soția, nu su poate rupe de trecut și nu renunță la prezent.

20 mai : Se stinge din viață la Cluj Ion Agârbiceanu.
Iunie : Apare la Editura Tineretului : Lundkvist : *VERSURI*. în românește de...

August : Apare : *Clujul și împrejurimile sale*. Mie îndreptar turistic.

Septembrie : în vacanță la părinți, în județul Vîlcea. Escapade pescărești pe valea Oltului și apoi la Dunare, purtînd cu sine aceeași speranță iluzorie, de evadare din real.

Octombrie : Apare la Editura pentru literatură volumul : *POEȚI ȘI POEZIE*.

Decembrie Apare în *Steaua* recenzia lui V. Felea despre *POEȚI ȘI POEZIE*.

Debutează editorial poezii : Constanța Buzea (*Do pe pămînt*) ; Radu Cîrneci (*Noi și soarele*) ; Victoria Ana Tăușan (*Cadențe*) ; prozatorii : Augustin Buzura (*Capul Bunei Speranțe*) ; Mihail Diaconescu (*Visele au contururi precise*) ș.a.

1964 3 ianuarie : Publică în *Contemporanul* articolul *Retrospectivă*.

Apare în *Secolul 20* recenzia despre Lundkvist semnată de Modest Morariu, bucovinean, „fidel” prieten al lui A.E.B.

2 februarie : Moare la București I. M. Sadoveanu.
Martie. 13, 20, 27 : Publică în *Contemporanul* eseu despre *Franz Kafka*.

2 aprilie : Apare în *Gazeta literară* eseu — Poezia *occidentală de azi*, referat prezentat la plenara lărgită a Comitetului de conducere al Uniunii Scriitorilor din 26—23 martie — (material reprodus și în *Utunk* din 10 aprilie).

4 aprilie : Călătorește în Deltă. A fugit din București ca să se odihnească „puțin” și să mai „evadeze dintre cărți”.

Apare la Editura Tineretului în colecția „Cele mai frumoase poezii” volumul antologic *VERSURI*, cu un *Comentariu înainte* de Mihail Petroveanu.

Mai—iunie : Apare în *Contemporanul* eseu — *Eminescu și poezia universală*.

6 iulie : Se stinge din viață la București Ion Vinea.
Iulie : Apare *Mahābhārata. Arderea Zmeilor*. Tălmăcire de...

17 august : Moare, în drum spre Berlin, Mihail Răloa. Continuă relațiile sale prietenoșii cu scriitorii de la *Steaua* : A. Rău, A. Gurghianu, V. Felea, L. Neamțu, D.R. Popescu și alții.

Noiembrie ; Apare versiunea românească a romanului *Marea călătorie* de Jorge Semprun.

Decembrie : Apare la Editura pentru literatură volumul de poezii — FIUL *RISIPITOR*.

Debutează editorial poezii : Ana Blandiana (*Persoana întâi plural*) ; Șt. Aug. Doinaș (*Cartea marelor*) ; Marin Sorescu (*Singur printre poezi*) ; Ioan Alexandru (*Cum să vă spun !*) ; Const. Abăluță (*Lumina parniului*) ; Al. Căprariu (*Orizonturi*) ; Sina Dănciulescu (*Ploaie în aprilie*) ; Negoită Irimie (*Cascadele*) ; Dim. Rachici, Corneliu Sturzu ș.a.

Apar postum *Ultimele sonete închipuite ale lui W. Shakespeare...* de Vasile Voiculescu și voi. retrospectiv *Ora fîntînilor* de Ion Vinca.

19Gi 22 ianuarie : Publică în *Contemporanul* eseu *Triumful semnificațiilor*.

Publică recenzii despre volumul *Fiul risipitor* : Valeriu Cristea în *Gazeta literară*. Victor Felea în *Steaua*. V. Nicolescu în *Luceafărul*, Andrei Lilin în *Orizont*.

Februarie : La mijlocul lunii întreprinde, împreună cu prietenul său Petre Stoica, prima călătorie în câteva țări din Occident. Ca invitat al eseistului cîr. Wolfgang Kraus, conducătorul Societății Scriitorilor Austrieci, vizitează timp de 21 de zile Austria'

La Viena cunoaște pe scriitorii F. Csokor, Heimito von Doderer, Georg Sebestyen, Cristine Busta, Ernst Jandl, Friederike Mayrocker, Gerhard Fritsch, Robert Yungk, pe tmlarul poet, cunoscător al limbii și literaturii române Max Demeter Peyfuss. Vizitează atelierul sculptorului Fritz Wettrwba și călătorește cu criticul de artă dr. O. Breicha la Sajzburg.

3 martie : Vizitează orașul Graz.

„Prin nordul Elveției” călătorește spre Paris. însoțit de poetul Paul Celan se inițiază în „tainele” marii metropole. Se întâlnește cu Emil Cioran...

12 martie : Se stinge din viață G. Călinescu.

Profund tulburat de această tristă veste, expediază la *Contemporanul* eseu : *Elegie la moartea unui artist*, scrisoare din Paris ce apare în numărul din 19 martie.

Călătorește Spre Italia. Se oprește 4 zile la Milano. II vizitează pe Eugenio Montale.

Admiră apoi Florența și serie poemele : *Primăvară florentină și Piazza della Signoria*. Stăruie..., revine în sala închinată lui Botticelli, „unul din idoli mei”.

Aprilie : Călătorește la Roma „orașul tuturor nostalgiailor noastre latine...” Vizitează pe profesoara Rosa del Conte „...citadelă a culturii române la Roma !” Il vizitează acasă pe Ignazia Siifone; se întâlnește cu un grup de tineri Scriitori italieni avangardiști... Din Roma eu trenul spre Veneția... „Nu mai știu când am plecat din Veneția — va nota poetul — pe care o definea o exaltare a văzului...”

Ii apar eseuri și versuri în : *Neues-Forum* (Austria) și *Le Cahier de l'Herne* (Franța).

10 aprilie : După o lungă „escapadă europeană”, poartosește la Belgrad. Aici se întâlnește cu Vasko Popa.

25 mai: Revenind la București, se interesează de o casă în CăKmăneșTL unde să se stabilească părinții săi

29 iulie : Publică în *Gazeta literară* eseu : *in spiritul marilor tradiții*.

Apare volumul : *Literatura română de azi, 1944—VMi* de D. Micu și N. Manolescu, eu o primă apreciere r sintetică despre scrierile lui A.E.B.. (p. 125—129).

3 august : începe să publice în *Contemporanul* un nou „ciclu” despre lirici străini contemporani, la rubrica Meridiane fva continuă aproape trei ani).

Septembrie : M. Petroyeanu în *Viața românească*. Aura Pană în *lașul literar*, Sorin Alexandrescu în *Romanian Review* semnează cronici despre voi. *Fiul risipitor*. -

Octombrie : Apare la Editura pentru literatură volumul : *MERIDIANE. Pagini despre literatura universală contemporană*.

22 octombrie : Publică în *Contemporanul* eseu : Premiul Nobel — *M. Șolohov*.

Decembrie : 'Apare volumul : *Nema Pillanat. Veszete* Ediție datorată prietenului său și cunoscutului poet Sândor Kányádi.

Condiția materială îl obligă să colaboreze la tot mai multe publicații : prin bunăvoința unui admirator începe să publice eseuri în revista *Poligrafia*.

Debutează editorial: A. Păunescu (*Ultrasentimente*), N. Breban (*Francisca*), Liviu Călin (*Spirale*), Corneliu Buzinschi (*Secvențe dintr-o margin? lume*), Marin Sorescu publică voi. *Poeme* — consacrarea definitivă a poetului.

1966 începe să lucreze la ediția retrospectivă *Fluxul memoriei*.

8 aprilie : Intr-o scrisoare arată că a pescuit cu „lanseta” în lacul Mogoșoaia „...vreo 8 știuci frumoase”. *

Mai : Publică în revista *Arta plastică* eseu : *Pallady și Matisse*.

Colaborează la *Romanian Review*, la *Ateneu* din Ba-cău etc.

30 septembrie : Scrie din București că are de rezolvat încă „probleme” cu cărțile: *Sandburg* și „altat a lui însuși (de bună seamă-volumul antologic *Fluxul memoriei*).

Apar© la Editura Meridiane: *Dumitru Chiață* (Album).

Octombrie : Apare la Editura Tineretului : Cari Sandburg .*V.ERSURI*, Traducere și prefață de... Apare studiul lui G. Munteanu : *Poet și generație (A,EJȘ.)*. *mvolf Atitudini*, Editura pentru literatură. În ziarul *Welt*, apare comunicarea lui A.E.B. ivimisa Congresului internațional organizat de Societatea Scriitorilor din Austria.

Debutază editorial scriitorii: Mircea» Ciobanu (*Imnuri pentru nesomnul cuvintelor*), Leonid Dimov (*Versuri*), Ovidiu Genaru (*Un șir de zile*), Gheorghe Pituț (*Poarta cetății*), Ion Pop (*Propuneri pentru o fântână*), Nicolae Prelipceanu (*Turn înclinat*), Ioanid Romanescu (*Singurătate în doi*) ș.a.

1967 Ianuarie : Publică în *Ateneu* eseu: *Memento eminescian*.

Februarie : Apare la Editura pentru literatură volumul retrospectiv : *FLUXUL MEMORIEI*.

Apar cronici, studii, recenzii. *4@sp.re. Fluxul "memoriei în: Viață românească*, semnați de Paul Georgescu, Steața de Victor Felea, *IPșimilia de<5h. Gri-gurcu*, Tomisf 8e Al. Protopopescu, *Ateneu* de Vlad Sorianu, *Cronica* de N. Ciobanu, *Iașid literar* de I. Sîrbu ș.a.

Mai : Apare la Editura pentru literatură cartea : *ECHINOXUL NEBUNILOR ȘI ALTE POVESTIRI*. 14 iulie: Se stinge din viață la București Tudoi Argezi.

21 iunie : Semnează în *Contemporanul* nr. 29 eseu : *Nestemate* (La moartea lui Tudor Argezi), 19 august: Publică în *Cronica* nr. 33 studiul: *Universul lui Tuculescu*.

Septembrie : Apare în *Viața românească* cronică la *Echinoxul nebunilor...*, semnată de Ov. S. CrohmăJ-niceanu.

CXXVIII

Noiembrie : Se află la Viena. Călătorește apoi eu avionul spre Frankfurt am Main. Vizitează Casa .t Muzeul Goethe, scriitorul demult nefiind decît „o axiomă spirituală”.

Asistă la „un Congres scriitoricesc” — dedicat traducerii și cunoaște printre alții pe Karl Kroiow și Erich Fried. Vorbește la acest Congres despre „raportul de cuvinte în structura limbajului poetic”, text preluat de un redactor de la *Franlcfurter Alige-meme*.

La sfîrșitul lui noiembrie coboară pe Rin, prin Wiesbaden, apoi Mainz, printre munții Renaniei privind așezările de pe maluri și ajunge la Koln, unde simte „un aer de noblețe hanseatică”. Pe Rin avu senzația că astfel „va fi lunecat și *Corabia nebunilor* imaginată de Sebastian Brant în secolul al XV-lea și reluată în zilele noastre de americana Kathet-inc Anne Porter”.

Decembrie : Se afla în Koln.

17 decembrie : Era în Viena și se pregătea să plece spre patrie. „A fost o călătorie foarte plăcută și ra-am reconfortat puțin după munca îndelungată de la București” — scrie poetul.

Apare în *Tomis* nr. 12 cronică lui Cornel Regman la cartea *Echinoxul nebunilor...*

1968 Februarie : N. Crețu semnează în *lașul literar*, nr. i, cronică la voi. *Echinoxul nebunilor...*

7 martie : „Pe neprevăzute am primit o invitație ia un Congres și iată-mă la Frankfurt/M.”, — reia tu într-o scrisoare către părinți.

20 aprilie : Moare la București Adrian Maniu.

Aprilie-mai : Apar la Editura pentru literatură volumele : REMEMBER. Jurnal de călătorie (voi. I) și *FALS JURNAL DE CĂLĂTORIE* (voi. II). Publică în *Romanian Review* nr. 1 studiul; *Dumitru Ghiață*.

3 august : Apare în *Luceafărul* nr. 31 un ciclu rfr poezii din „volumul *Cadavre în vid* aflat în manuscris

CXXIX

««nci 1, eefcii

Publică în revista *Literatur und Kritik* nr. 10, din Salzburg, eseu — *Spiritul liricii române*.

Apare în *Luceafărul* nr. 38 proza *Ultimul rol* (Din ciclul „Echinouxul nebunilor”).

3 august : Se află la Craiova. Pleacă la Dunăre „într-o aventură piscicolă”.

15 august : Revine la București împreună cu familia Gafița.- „In Capitală e foarte cald și nu-i chip de lucrat”.

Noiembrie : Adunarea generală a Scriitorilor îl re-alege membru în Consiliul de conducere.

Apar volumele : *Reflexii critice* de V. Felea, Ion Oarcășu : *Prezențe poetice*, Vlad Sorianu : *Glose critice* cuprinzând studii despre poezia lui A.E.B. Revista *Poet*, editată la Madras (India) de Krishna Srinivas publică traduceri din poeți români, printre care și A.E.B.

1969 4 ianuarie : Publică în *Cronica*, nr. 1 eseu-proză : *Umbra lui Mircea*.

Februarie : I se atribuie *Premiul revistei Steaua* pentru *Remember*, 1968.

Proza *Fuga pietrarului* apare în traducerea Lottei Roth în *Neue literatur*, nr. 2.

Stabilește relații amicale cu scriitorul Octavian Pa-ler, vicepreședinte la Radioteleviziunea Română. 28 mai : Inaugurează emisiunea „Meridiane lirice”, redactor poeta Lucia Negoită. Emisiunea se ținea în fiecare miercuri după-masă și s-a realizat cu sprijinul oferit de Iulius Țundrea, Const. Vișan și Ion Țugui, redactori la Radio, ultimul cunoștință mai veche a poetului.

Const. Cubleşan publică în voi. *Miniaturi critice* o analiză asupra ediției retrospective *Fluxul memoriei*.

26 iunie : Scrie că a revenit acasă de la Budapesta, unde a fost primit „foarte bine”, ca invitat al PEN-Club-ului maghiar.

Face „reparații generale casei și mobilierului”.

Iulie : Pleacă la Călimănești, la părinți.

Apare la Editura pentru literatură volumul : *CADAVRE ÎN VID*.

Septembrie : Apare în românește volumul de versuri *Cai verticale* de S. Kányádi, prefațat de A.E.B,

30 octombrie : Apare în *România literară*, nr. 14, cronică lui Lucian Raicu despre voi. *Cadavre în vid*. Poetul se reîntâlnește Cu vechiul său prieten Ion Apostol Popescu dintr-o „epocă de franciscanism postbelic și ingenuu romantism heidelberghez”. căruia îi face o călduroasă prefață la cartea : *Arta icoanelor pe sticlă de la Nicula*.

13 decembrie : Scrie din București că-și ține regulat emisiunile la Radio, lucrează la „alte cărți” și așteaptă apariția ediției a *H-a* a voi. *MERIDIANE* „care e de fapt mult mărită, și revăzută încît e api-oape o nouă carte”. Acum meditează, probabil, asupra romanului său.

26 decembrie : Apare în *Contemporanul*, nr. 52 articolul *Retrospectivă Baeonsky* de N. Manolescu : „...A.E. Baeonsky rămîne unul din cei mai originali poeți ai ultimelor decenii...”

1970 Februarie : Apare în *Viața românească* cronică lui M. Petroveanu despre volumul *Cadavre în vid*.

Publică recenzii și cronici despre *Cadavre în vid* : Eugen Simion, Liviu Leonte, I. Oarcășu, N. Ciobanu etc.

În primele zile ale lui februarie i se acordă Premiul Uniunii Scriitorilor pe 1969 pentru volumul *Cadavre în vid*.

14 mai : Ov. S. Crohmălniccanu publică în *România literară* nr. 20 cronică la voi. *Meridiane*.

IC—20 aprilie : Călătorește împreună cu soția la Paris. își încheie vizita la Paris trecînd pe la „cumplitul Pere Lachaise, cel mai sumbru cimitir din cîte-am văzut vreodată...”

27 aprilie : Anunță că pleacă spre Kdln și de acolo „spre Nord. *Deviza* mea în Germania este «călătorului îi șade bine cu drumul».”

8 mai : Trimite un salut din „portul Cuxhaven — cel mai nordic al Germaniei Federale—, de unde mâine dimineață voi lua vaporul spre insula *Helgoland*” ca să cunoască Marea Nordului. „Aici copacii abia au înverzit”.

7 iunie : Face o excursie cu mașina în Alpii germani. Transmite un salut din *München* „oraș exuberant și plin de atmosferă, unde mai stau o săptămână înainte de a mă urca în Orient-Expresul care mă va readuce acasă”.

Iunie : Apare volumul de *Poezii* de Marina Țve-taeva, prefațat de...

Corespondență intensă cu Max Demeter Peyfuss. Octombrie : Apare la Graz volumul : *ÄQUINOKTIUM DER WAHNSINNIGEN UND ANDERE ERZÄHLUNGEN*, traducere din românește de Max Demeter Peyfuss.

1 octombrie : Semnează în *Tribuna* din Cluj traduceri din Gottfried Benn.

15 octombrie: Publică în *Die Welt der Literatur*, nr. 21, eseu : *îmi dau scama : scriitorul trebuie să-și împartă destinul cu poporul său*, traducere și o notă despre autor de M. D. Peyfuss.

Noiembrie : N. Ciobanu publică în *Orizont* nr. II articolul : *A. E. Baconsky — de la literatura contemplativă elegiacă la crisper tragică*, îl întristează profund vestea despre sinuciderea poetului Paul Celan, cernăuțean de origine, și de care îl ^Jega o prietenie afectuoasă. Scrie intens *proză*.

*> Apare cartea lui Cornel Regnan — *Cică nișJe_eroni- \ cftri... cuprinzînd un studiu critic esehlănîespre voi. -XjZchinoxul nebunilor...*

5 decembrie : începe să colaboreze la revista *Magazin*, nr. 637, p. 3, dr. sus cu : *Remember : Verona* (I). Colaborarea, la 2 săptămîni și cu întreruperi, durează pînă în anul 1971,

Apar comentarii critice elogioase despre voi. *Aquinoktium der Wahnsinnigen...* în presa de limbă germană : *Die Welt, Die 'Leit, Frankfurter Allgemeine*

Zeitung, Suddeutsche Zeitung, Neues Forum etc.

1971 Spre sfîrșitul lui februarie pleacă din nou în R.F.G.

29 martie : Moare la București Perpessicius.

31 martie : A. E. B. se află în Hamburg „un oraș foarte spectaculos* și stă aici „3—4 zile”.

2 aprilie : Trimite salutări din *Jtothenburg*, și locuia la hotelul cu același nume.

7 aprilie : Se găsea la München unde aștepta un redactor de la un post de radio german, „cărui i-am promis un interviu*.

învață singur limba germană și începe să se „descurce onorabil”.

Pleacă spre Viena, ca invitat al lui Ferdinand Breicha — președintele scriitorilor austrieci. Aici are loc și „o seară literară” la Burgtheater pentru lansarea cărții *Äquinoktium der Wahnsinnigen*.

Se duce la Graz cu M. D. Peyfuss și asistă la lansarea cărții sale.

în preajma Paștelui se reîntoarce în București.

August. Se găsea în Craiova și preciza că pleacă spre „jungla Dunării”.

Vara : întrerupe colaborarea la revista *Magazin*.

Apare *Dicționarul de literatură română contemporană* de Marian Popa, unde A. E. B. este prezentat cum se cuvine.

Septembrie : Apare în limba polonă volumul *Povestiri românești*, în care sînt incluse narațiunile *Farul* și *Cel-mai-mare*.

21 septembrie : Asistă la întîlnirea cu un grup de scriitori și ia cuvîntul în cadrul schimbului de păreri ce are loc la CC. al P.C.R.

29 septembrie : încheie ciclul de emisiuni radiofonice „Meridiane lirice”. A prezentat 95 emisiuni-portrete și traduceri — incluse apoi în *Panorama poeziei universale contemporane* — și cinci „profiluri”. Predă textul dactilografiat al romanului *Biserica*

neagră prietenului său Marin Preda, directorul Editurii Cartea Românească.

2 decembrie : Scrie părinților că pleacă din București „într-un turneu intern” la Cluj ca să-i revadă pe prietenii săi „dintotdeauna” și apoi se va „repezi” și pe la Călimănești.

între timp primise de la Juriul internațional al forurilor academice din Berlinul de Vest *DAAD o bursă de studii* și înaintase actele pentru obținerea aprobării oficiale de plecare din țară pe timp *de un an*.

Apare noul volum al lui V. Felea — *Poezie și critică* ce conține o pătrunzătoare analiză a originalității cărții *Cadavre în vid*.

4 decembrie : Reia colaborarea la *Magazin* nr. 739 cu : **Remember : Trier** (II).

1972 15 ianuarie : Publică, în *Luceafărul* nr. 3, eseu — *Spiritul poeziei române*, cu precizarea că a apărut în revista vieneză *Literatur und Kritik*.

Se pregătește intens de plecare în Berlinul de Vest. Colegii de la Editură îi transmit observații la romanul *Biserica neagră*.

1 martie : Pleacă spre Viena. Peste două zile scrie că va sta în „Viena hibernală” vreo trei zile, de unde se îndreaptă apoi spre Berlin.

8 martie : Scrie că a ajuns „în Berlinul de West”, și dă adresa „Herrn A.E.B. — Ravenna Haus — Bundesallee 36—37. apart. 103. West Berlin 31.”

„Am deocamdată — scrie părinților — un apartament mai mic iar când va veni Clara mă voi muta în unul mai mare, în același bloc. Totul e bine și să sperăm că va fi și mai bine”.

Studiază singur limba germană și o deprinde neașteptat de repede. Citește mult și proiectează volumul de versuri *Corabia lui Sebastian*.

Aprilie : Sosește la Berlin și soția. În scurt timp, face pregătiri pentru o lungă călătorie „de studii”, prin țări europene.

5 mai : Se afla la „Wurzburg, veche reședință arhiepiscopală a Bavariei”. Călătorește prin R.F.G. Apoi soții Baeonsky ajung în Danemarca. Pe la începutul lui august, vizitează Copenhaga și alte așezări daneze.

30 august : Au sosit „la Stockholm care arată splendid... Numele de Veneția Nordului e pe deplin meritată”. Scrie că soția rămîne „cîteva zile” singură „în timp ce eu voi face o călătorie dincolo de Cercul Polar de Nord”. Suedia are un peisaj „de o solemnă monotonie”. Vizitează acasă, la Solna (cartier al Stockholmului), pe poetul Arthur Lundkvist. Aici cimoaște pe prozatorul Lars Gyllensten, profesor de histologie la Facultatea de Medicină din Stockholm, poet și eseist.

Călătorește spre Laponia, la circa 1 400 km nord de Stockholm.

19 septembrie : Un autobuz îl duce la Jukkasjärvi, unde vizitează un muzeu al vieții lapone... Se reîntoarce dezolat, „căci peisajul Laponiei, lumea și lucrurile n-au nici istorie, nici timp... totul e un spațiu...” (**Remember, Fals jurnal de călătorie**, 1977, cap. Stockholm și Laponia.)

N. Ciobanu publică studiul — *A. E.B. — Resurecția reflexivă a metaforei*, în voi. *Panoramic* (critic).

Octombrie : Soții Baeonsky se află în Berlinul de Vest și locuiesc în noul apartament 310 din aceeași clădire.

Primește *Premiul Municipality* berlineze.

Apare la Editura Meridiane : *Ion Țuculescu* (Album).

26 octombrie : Călătorește la Viena, unde este invitat la un congres internațional organizat de Asociația Scriitorilor din Austria, iar după cîteva zile se reîntoarce la Berlin.

Apare la Editura Albatros : *PANORAMA POEZIEI UNIVERSALE CONTEMPORANE (1900—1950)*, rodul unei munci istovitoare împlinită cu succes și datorită faptului că poetul vorbea perfect limbile fran-

ceză» italiană, rusă, spaniolă, deprinsese germana și se descurca în polonă și engleză.

1973 După Anul Nou pleacă spre Olanda.

8 ianuarie : La „Delf — orașul faianței olandeze celebre, cu aceleași canale venețiene ca pretutindenea în Olanda*. Vizitează apoi Amsterdamul, unde a fost și fratele său, profesorul Leon Baconsky. Expediază serisori incitante amicilor din țară, Oct. Pak'r, Dan Laurențiu, Petre Stoica, Ion Țugui și altora.

26 ianuarie : Călătorește în vestul Belgiei, la Olsten de, „— vis â vis de insulele Angliei". Se întoarce la Bruxelles.

La sfârșitul lui ianuarie se îndreaptă spre Berlinul de Vest, „...unde mai avem 2 săptămâni de stat*.

12 aprilie : Al. Piru readuce în atenția cititorilor poezia lui A. E. B. prin studiul *Două ipostaze beamskyene* din *România literară*, nr. 15.

La Berlin întârzie însă mai mult, astfel, că abia în începutul lui aprilie soții A. E. B. poposiră la Viena.

15 aprilie : Transmitea „tradiționale salutări din Budapesta" și sublinia ea metropola „e frumoasă și eu mă simt bine aici..." împreună cu o delegație de poeți români asistase la o întâlnire internațională organizată de Uniunea Scriitorilor din R. P. Ungară. 2 iunie; în București, este onorat cu Premiul Uniunii Scriitorilor pentru „Traduceri din literatura universală" — *Panorama poeziei universale contemporane*.

Iulie : Petrece câteva săptămâni la Călimănești, împreună cu părinții.

Revenind în București, face o excursie în Deltă» însoțindu-l pe prietenul și traducătorul în germană al unora din scrierile sale, Max Demeter Peyfuss. Își va demonstra încă o dată „arta" sa de iscusit pescar, prinzând „optsprezece știuci grozave..." (vezi, Max Demeter Peyfuss, *Despărțirea de Baconsky*, în *Almanahul literar*, Editat de Asociația Scriitorilor din

București, 1985, p. 172—173. în românește de Horia Stanca).

Reia publicarea notelor de călătorie în revista *Magazin*.

August : Scrie părinților afectuos : „...m-am bucurat să constat că, după doi ani de când nu mi-am văzut nepoata (fetița fratelui său, Leon ! n.n.) am descoperit-o arătând excelent ! Nu știu dacă și ea are aceleași impresii despre unchiul său !" (*Scrisoarea* e datată „3 august").

Pleacă la Craiova și apoi la Goicea.

Toamna : încearcă să găsească o soluție acceptabilă pentru editarea romanului său. Relațiile cu directorul Editurii devin aproape glaciale. A. E. B. se consideră profund nedreptățit și trăiește un adevărat coșmar. Intervenise și un articol infam despre *Panorama poeziei universale contemporane* publicat de un bizar aventurier prin literele române, de mult pierdut în neant.

Din când în când, cu discreție, dar mînat de o iubire mistuitoare, însoțit de un amic, rătăcește pe străzi... și apoi se bucură, se regăsește pe sine, — își ad-iră propriul său fiu.

Petru Poantă publică studiul critic de reevaluare a operei baconskyene : *Resurecția lirismului : A. E. Baconsky* în vol. *Modalități lirice contemporane*, iar Magda Ursache studiul din voi. *A patra dimensiune*.

1974 5 ianuarie : publică în *Magazin*, nr. 843, în continuare, *Remember. Hamburg* (III).

Lucrează la monografia *Botticelli*.

Apar volumele : *Teritoriul liric* de Gh. Grigurcu (cu un studiu despre *Fluxul memoriei și Cadavre în vid*); *Traietorii lirice* de M. Petroveanu (cu amplul portret A. E. Baconsky) și apoi cartea *Scriitori români de azi* de Eugen Simon cu cele două capitole — *Formele „satanismului" modern: A. E. Baconsky*

(p. 108—112) și *Proza fantastică...* (p. 417—423). Aceste evenimente critice îi înseninează viața într-un timp cam furtunos.

11 mai : Formatul și profilul revistei *Magazin* se schimbă, încît poetul încetează să colaboreze cu *Remember*.

Iulie-august : Petrece vacanța împreună cu părinții. La Călimănești, rătăcește împreună cu doctorul Sava pe cursurile apelor de munte cu undița după... păstrăvi.

19 august : Se găsea împreună cu soția la mănăstirea Tismana. Acolo i-a găsit pe „părintele *Anania* cu formidabila lui mașină” și pe părintele Stăniloae cu care — scrie poetul — „am luat masa, bucurîndu-se că am avut prilejul de a ne cunoaște personal !”

Septembrie : Călătorește în Italia, ca invitat al Institutului de filologie romanică. Apoi se oprește la Viena.

în jurul datei de 25 noiembrie se afla din nou în Berlin, „orașul unde ne-am petrecut un an din viață și reîntorși iarăși pentru două săptămâni...”

Este invitat de Academia de Artă din Berlinul de Vest la o „seară de poezie” : prezintă proiectele sale literare și i se citesc fragmente din volumul, în pregătire, *Corabia lui Sebastian*.

8 decembrie : Scrie părinților că, în drum spre țară, s-a oprit din nou la Viena „unde ne reîntîlnim cu buni prieteni pe care-i avem și aici — și cu imaginile fastidioase ale fostei capitale habsburgice”.

Revenind la București este șocat de trista veste a dispariției, la 5 decembrie, a lui Zaharia Stancu, pe care-l prețuia și stima pentru deplina loialitate.

Apare studiul — *Poezia lui A. E. Baeonsky* de Rodica Florea în *Revista de istorie și teorie literară*, nr. 3. 1875 începe să colaboreze sporadic cu însemnări de călătorie în paginile revistei *Luceafărul*.

Martie : Trece pe la Călimănești. Soția se duce la Goicea.

20 martie : Se afla acasă în București. Trăia clipe de

agitație și neliniște intimă. Relațiile cu soția sa Clara deveniseră de vreo cîțiva ani încordate, omul Baeonsky nu era înțeles... Scria părinților că a rezolvat „problemele urgente care mă chemaseră la București”. La toate acestea se adăugară și chestiunile legate de editarea romanului, acea suspiciune devastatoare întreținută de unii confrăți în jurul său. Încercările de „clarificare” a problemelor se soldează cu un eșec total. A. E. B. caută cu înfrigurare prietenia unor vechi și mai noi cunoscuți, scriitori și oameni de cultură. Tolea — cum îl numeau amici; săi — era o fire paradoxală.

Aprilie : Agitația și profundele nemulțumiri nu-l împiedică nici o clipă să uite de părinții săi care duceau o viață mai mult decît modestă la Călimănești : se „dă peste cap” și procură „urgent” medicamente pentru tatăl și mama sa.

Cu prilejul împlinirii vârstei de 50 de ani, publicațiile literare îi dedică articole omagiale : *Orizont*, nr. 24 (13 iunie) — *Poezia lui A. E. Baeonsky* de Eugen Dorcescu ; *Luceafărul*, nr. 26 (28 iunie) — *Fluxul memoriei* de Dan Laurențiu ; *Tribuna*, nr. 28 (10 iulie) — *Fluxul memoriei* de Victor Felea și *După a doua lectură a povestirilor lui A. E. Baeonsky* de N. Prelipceanu ; *România literară*, nr. 27 (31 iulie) — *La 50 de ani* de M. Petroveanu ; *Tribuna*, nr. 29 (17 iulie) — *Istorie și etică* de Ion Cocora ; *Ramuri*, nr. 8 — *A. E. Baeonsky* de P. Țugui ; *Transilvania*, nr. 8 — *La aniversară* — *A. E. Baeonsky* de Mircea Ivănescu ; *Steaua* îi dedică pagini emoționante.

August : Pleacă în Austria, invitat fiind de unii scriitori austrieci.

7 septembrie : Se afla în Graz și scria la Călimănești : „Noi sîntem bine și ne simțim excelent în acest splendid oraș... Stăm aici pînă la 2 octombrie” Locuiau la Muzeul Orașului, în camera de oaspeți.

14 septembrie : Călătorește în sud-estul Austriei și este invitat de un confrate austriac, probabil, Wilhelm Steinbock, într-un sat, la o casă de vară. De aic

călătorește la Salzburg, unde stă „cîteva zile" (în jurul lui 25 septembrie).

5 octombrie : Soții Baconsky călătoresc cu trenul spre Veneția, unde stau pînă la 20 octombrie.

La 27 octombrie se aflau la Viena, unde poetul participă la o seară literară „cu public", dă interviuri, scrie articole pentru presa vieneză și germană.

După vreo zece zile vieneze, pleacă spre Berlinul de Vest.

Noiembrie : Revede textul german al romanului *Biserica neagră*.

Decembrie : Se reîntoarce acasă.

, AL Piru publică ampla sinteză critică : *A. E. Baconsky în voi. Poezia românească contemporană* (I), iar Henri Zalis articolul : *Un sentiment al timpului... A. E. Baconsky, în voi. Tensiuni lirice*.

6 Apare romanul *DIE SCHWARZE KIRCHE*, Roman, traducere în germană de Max Demeter Peyfuss.

Februarie : Apare în *Les Lettres nouvelles* (Paris), *L'equinoxe des fous*, traducere de Yvoane Krall și

cu fi notă despre autor.

Publicații germane și austriece (reviste și cotidiene) tipăresc recenzii și comentarii elogioase despre romanul *Die schwarze Kirche*. Prin îngrijirea profesoarei Rosa del Conte din Roma apare într-o revista italiană un ciclu de poeme de A. E. B. cu o notă biografică. Lucrează la ciclul „de poezii și antipoezii" *Corabia lui Sebastian* și la cele două volume *Remember. Fals jurnal de călătorie*.

M. Iorgulescu îi dedică un studiu elogios în voi. *Al doilea rond*.

Vara : Acceptă propunerea venită de la Verlag Styria de a pregăti o ediție din capitolele : *Wien, Graz Salzburg și Poslskriptum*. Traducerea urma s-o realizeze Max Demeter Peyfuss și tot el se angajase să scrie prefața.

Septembrie : Este invitat de Societatea Scriitorilor Austrieci la „un Congres" ce s-a ținut la *St. Veii* 7 septembrie : Congresul s-a terminat și este invitat la Graz de organizația scriitoricească „Grazer Autorenversammlung" — de autori ca Ernst Jandl și Friederike Mayrdcker, H. C. Artman și Peter Handke. Se stabilește, pentru a doua oară, în camera de oaspeți a Muzeului Orașului, vechi „palat baroc în care se născuse odinioară Franz Ferdinand, moștenitorul tronului imperial, cel asasinat la Sarajevo" ; directorul Muzeului fiind dr. W. Steinbock, personalitate extrem de ospitalieră și agreabilă.

După cîteva zile de odihnă, călătorește în Styria, „un ținut paradisiac". Ajunge în stațiunea Kärnten, în apropierea graniței cu Italia, apoi la Riegersburg spre frontiera iugoslavă, admiră peisajul Alpilor austrieci, lacuri montane, castele, precum cel de la marginea orașului Eggenberg etc. După „o lună și jumătate de ședere la Graz și împrejurimi", decide să plece: ia Veneția.

10 octombrie : Ajunge în Veneția unde poposește vreo două săptămîni. De la Veneția — scrie — „ne-am repezit iar la Ravenna unde am revăzut cele mai vechi biserici ale Europei".

Revenind în orașul gondolelor, asistă la spectacolul „invaziei apelor — *alta marea*". început de timp tomat, cu ploii reci și persistente.

Decembrie : Se îndreaptă spre Elveția.

„La Ztirich am avut — scrie memorialistul modern — o seară literară organizată într-un palat — *Zum Riiden*." Cum Elveția o văzuse, cu ani în urmă numai din tren, călătorește pretutindeni, la Lausanne, Vevey, Montreux „...salbă de stațiuni cu faimă și tradiție pe malul unui Lemán din ce în ce mai poluat..." Admiră Lucerna „poate cel mai *elvețian*" din orașele țării, se plimbă cu barca pe lacul Lemán, urcă în Alpi, la piscul Burgenstock.

1977 Ianuarie : Spre sfârșitul lunii revine în București.
 18 Ianuarie : Trimite în Austria, lui Max Demeter Peyfuss dactilograma cu capitolele din *Remember* ce urmau să fie traduse.
 Februarie : 'Desăvârșește ciclul de poezii și antipoezii — *Corabia lui Sebastian* pentru a fi depus la Editura Cartea Românească. La aceeași Editură apare *REMEMBER. FALS JURNAL DE CĂLĂTORIE* (voi. I și II).
 începe să scrie un nou ciclu de poeme.
 1 martie : încheie penultima pagină-manuscris a poemului ce-l compunea.
 4 martie : Scrie încă o pagină cu un nou poem și se oprește la propozițiile :
 „...adu-ți aminte de cei ce-i îngroapă pe ațiția alții sfârșind prin a fi ei îngropați și învăț să disprețuiești moartea. [—]”
 pe care le lasă pe pat. La prânz revede acasă volumul : *Botticelli Divina Comedie*, face unele precizări privind ținuta lui grafică... La orele 19, pleacă cu un buchet de flori, împreună cu Clara, pe lângă hotelul „Intercontinental”, trece la Palatul Șuțu și se urcă cu liftul în blocul „Continental”, strada Ion Ghica, unde soții Baeonsky erau invitați de poeta Veronica Porumbacu și criticul Mihail Petroveanu. între timp, sosise și Mihai Gafița cu soția. La orele 21 și 22 de minute, năpraznicul cutremur destramă uriașul bloc și A. E. Baeonsky dispare sub moloz. Corpul său neînsuflețit, alături de cel al lui M. Gafița, a fost dezgropat, dar... era prea târziu...
 6 martie-: Petre Stoica, Modest Morariu, D.R. Popescu și Dan Laurențiu, însoțiți de tatăl poetului, Eftimie Baconschi, alte rude și oameni de cultură, îi duc sicriul la groapa din Cimitirul Străulești să se odihnească pe veci într-o neînțelegere.
 Toate publicațiile românești, fără excepție, au evocat cu pietate și adâncă prețuire pe toți scriitorii, inciu-

siv pe autorul *Fluxului memoriei*, dispăruți în mod tragic.

Personalitatea poetului și opera sa au fost omagiate și de unele publicații austriece : *Panonia* (Eisenstadt), nr. 1—2 : *Abchied von Baeonsky* de Max Demeter Peyfuss, tradus de Horia Stanca și tipărit în *Almanahul literar* pe 1985 ; *Die Presse* (Viena) din 3 martie 1977 : *Dichler Baeonsky unter den Bebenopfern*, f.a. ; *Ibidem*, 9 martie : *In memoriam Anatol E. Baeonsky*, semnat R. ; *Kleine Zeitung* (Graz) din 9 martie : *Auch Anatol E. Baeonsky unter Erdbebenopfern*, f.a. ; *Siidost Tagespost* (Graz) din 9 martie : *Erdbebenopfer Anatol Baeonsky*, f.a. ; *Neune Zeit* (Graz) din 9 martie : *A. E. Baeonsky Erdbebenopfer*, f.a. ; *Salzburger Nachrichten* din 9 martie : *Erdbebenopfer A. E. Baeonsky* de E. E. ; *Kleine Zeitung* (Graz) din 18 martie : *Die Hoffnung*, de Fritz Csoklich ; *Ibidem*, 25 martie : *Seelenmesse fur Baeonsky*, f.a. ; *Ibidem*, 29 martie : *Gedenken an A. Baeonsky ; Ein Meister der Sprache*, f.a. ; *Der offentlich Beäienstete* (Viena), nr. 6 ; *Ist Angst nur eine abendländische Krankheit ?* de Dr. Traudo Wass etc.

în publicații din R.F.G. : *Die Welt* (Bonn) din 8 martie : *Anatol E. Baeonsky ein Opfer des Erdbebens*, f.a. ; *Frankfurter Allgemeine Zeitung* din 30 iulie, supl. nr. 174 : *Hier herrschen die Gesetze der Traume. Anatol E. Baeonsky letzter Roman „Die schwarze Kirche”* de Hansjorg Graf ; *Deutsche Zeitung* din 13 mai : *Am Laufband der Geschichte. Anatol E. Baeonsky Roman „Die schwarze Kirche”* de Hans-Peter Klausenitzer etc. Articole comemorative au apărut și în publicații de limba germană din Elveția, precum și în unele reviste din alte țări ca Ungaria, Polonia, U.R.S.S. etc.

26 martie : Scriitorii austrieci din Graz comemorează pe autorul *Fluxului memoriei* : despre activitatea și

viața poetului ține o emoționantă comunicare (Dr. Wilhelm Steinbock {text tradus și publicat în *Almanahul literar* pe 1985), ea fiind inclusă ca postfață la volumul sub» tipar la Editura din Graz.

Aprilie-mai : Apare în *Luceafărul* (9 aprilie și 21 mai) o suită de poeme din manuscrisul *Corabia lui Sebastian*.

La București apare cartea : *9 pentru eternitate*. Evocări ale unor personalități dispărute în cutremurul de la 4 martie 1977. Text ales și îngrijit de Mircea Micu și Gheorghe Tomozei, editat de Asociația Scriitorilor din București.

Apare la Editura Meridiane monografia : *Boiticelli Divina Comedie*.

Mai : Revista *Secolul 20* publică versuri în germană traduse de Max Demeter Peyfuss.

Decembrie : Gabriel Gafița publică în *Steaua*, nr. 12, una dintre cele mai informate evocări a lui A. E. Baconsky — nașul său.

1978 Publicațiile literare reiau analiza destinului operei baconskyene.

2 martie : Apare în *România literară*, nr. 9, eseu *Melancolie și detașare* de M. Iorgulescu.

29 iunie : Apare la Graz volumul : *Wie. ein Zweites Vaterland*. Traducere și prefață de M.D. Peyfuss, postfață de W. Steinbock.

Petru Poantă publică portretul : *A. E. Baconsky în Scriitori români*. (Dicționar), Editura Științifică și Enciclopedică, București.

Toamna : Apare la Editura Cartea Românească, prin grija și stăruința scriitorului Mircea Ciobanu, -volumul *CORABIA LUI SEBASTIAN*.

1979 13 ianuarie : Eugen Simion publică în *Luceafărul*, nr. 2 „Fragmente critice” — *Corabia lui Sebastian*, încheind astfel : „A.E. Baconsky rămîne prin modul de a fi și de a scrie una dintre figurile cele mai originale ale literaturii postbelice”.

Martie : Apare cartea lui Gh. Grigurcu — *Poeți români de azi*; A.E. Baconsky nu apare în sumar, iar la p. 28 criticul scrie : „Neconvingător și în orice caz sub linia înfăptuirilor adiacente poeziei, poetul A.E. Baconsky a primit nu o dată lauda cuvenită culturii” (sic !).

Marin Bucur publică în voi. *Istoria literaturii române Studii*. Editura Academiei R.S.R., cercetarea — *Continuulăți-discontinuuilăți*, cu referiri și la poezia lui A.E.B.

Eugen Simion publică în *Dicționar de literatură română*, Editura Univers, coord. Dim. Păcurariu, portretul — *A.E. Baconsky*.

Aprilie-iunie : *Revista de istorie și teorie literară*, nr. 2, publică studiul — *Călătoriile lui A.E. Baconsky* de Emil Manu.

Decembrie : Victor Felea publică în *Steaua*, 12, eseu, întemeiat pe argumente artistice verificate istoric, *A.E. Baconsky — Pentru o reluare a lirismului*.

1980 Martie : S. Kányádi publică în *Steaua*, 3, evocarea literară critică — *A.E. Baconsky*.

Apare cartea lui Aurel Rău — *Flori din cuvinte*, care cuprinde acel emoționant : *Portret în timp*. „...Poezia, eseu, proza sînt deopotrivă domenii unde și-a înscris durabil numele, cu o rezonanță greu de confundat și cu o elocvență greu de umbrît”.

Iunie : Petre Stoica începe în *Steaua*, ciclul său de evocări intitulat : *Papa Bac*.

Iulie : Alex. Ștefănescu publică în *Convorbiri literare*, 7, eseu *A face literatură* (A.E.B.).

Toamna : Apare cartea — *Literatura română contemporană*. Poezia. Coord. Marin Bucur, Editura Academiei R.S.R. în care Rodica Florea semnează sinteza — A.E. Baconsky (*Un prim val de poezie nouă*).

1981 14 februarie : Apare în *Luceafărul*, 7, caldă evocare — *în amintirea de neșters a poetului A.E. Baconsky*
Martie-aprilie : Aurel Rău în *Flacăra* din 18 aprilie
V. Felea în *România liberă* din 28 martie. Ioan Vlad în *România literară*, 21 aprilie, M. Zăciu în *Tribuna*,

- nr. 18, A. Gurghianu în *Steaua*, Al. Rus etc. prezintă *Expoziția plastică A.E. Baconsky* deschisă la Cluj. 23 aprilie : Poetul Anghel Dumbrăveanu publică în *Orizont*, 16, un subtil portret : *A.E. Baconsky*.
Iunie : *Steaua*, 6, include evocarea *Singurătatea unui solitar* de Oct. Paler.
Iulie : Teodor Baconsky trece examenul de bacalaureat și, după aceea, continuă studiile la Facultatea de Teologie.
Toamna : Apare la Editura Univers *Istoria literaturii române de la început până azi* de Al. Piru. A. E. Baconsky este după autorul *Istoriei...* unul dintre cei mai importanți lirici ai epocii noastre ce „deplînge falsul delir, absurdul, marasmul celor născuți la confluența însîngerată a răsăritului cu apusul”, închinători la niște idoli „pe care nici un templu nu-i mai primește”.
A. E. B. și opera sa încep să intre într-un con de umbră.
1982 Apare cartea lui Petre Stoica : *Amintirile unui fost corector*, cu prima și cea mai amplă și veridică evocare — *Papa Bac*.
Fr. Păcurariu publică în *Steaua*, nr. 3, amplul articol *Prezența lui A.E. Baconsky*.
Apare la Editura Cartea Românească volumul *Prezența criticii* de Victor Felea, în sumar recenzia la cartea *Falsul jurnal de călătorie* (1977) : „...revenim și noi la *scrisul care dăinuie*, la cuvîntul celui ce s-a dus către un tărîm al umbrelor...”
Albumul Botticelli, *Divina Commedia*, apare în versiune engleză, realizată de Andreea Gheorghioiu.
1983 3 martie : Nae Antonescu readuce în atenția cititorilor proza lui A. E. B. cu articolul *Fantasma evenimentului*, publicat în *România literară*, nr. 9.
Aprilie : Apare în *Steaua*, 4, *A.E. Baconsky, prozatorul* de Emil Manu.
28 iulie : Eugen Simion readuce cu forță critică și deplină convingere opera în cuprinzătoarea analiză din *România literară*, nr. 30 : *A.E. Baconsky un mandarin al melancoliei*.
21 august : Al. Piru publică rubrica „Autori neglijați, autori uitați” — pledoaria pentru autorul Ca-

davrelor in vid, în *Suplimentul Scintei Tineretului*, nr. 34.

Al. Piru reacționează la încercarea poetului și criticului Gh. Grigurcu de a motiva că autorul Fluxului *memoriei* ar fi fost chiar „un preferat” al criticii și redacțiilor. (în anii 1957—1953, A. E. Baconsky îl publica și recomanda călduros în revista *Steaua* pe tânărul Gh. Grigurcu !).

- 1984 Martie : Apare cartea lui Eugen Simion — *Scriitori români de azi*, III, care operează o profundă reevaluare critică a activității și operei lui A. E. Baconsky, pornind de la valoarea obiectivă a creației literare baconskyene și a rolului ei în dezvoltarea literaturii române contemporane. (Vezi, capitolul de sine stătător — *O nouă poetică a simplității. Grupul de la „Steaua”. Un estet al melancolici : A.E. Baconsky*, urmînd apoi *Victor Felea, Aurel Gurghianu, Aurel Rău și Petre Stoica*). Reținem primele propoziții ale lui Eugen Simion. „Un poet nedreptățit de critica literară este A. E. Baconsky. S-a scris puțin despre el cît timp a trăit și aproape deloc după dispariția lui tragică în 1977”. Apoi din ultimele : „El însuși, ca om, trecea pînă de curînd ca un prinț exilat, abstras și melancolic, de o melancolie puțin studiată, voevodală”. Nimic nu se poate modifica deocamdată din aceste propoziții.
Asupra lui A. E. B. au revenit în *Steaua*, 4, Mircea Tomuș și A. Felea, Aurel Rău și Aurel Gurghianu. Redacția începe să publice ultimele poeme inedite. G. Popescu publică în *Ramuri*, nr. 3, un eseu critic despre poezia baconskyană și aproape atît.
Î985 Vara aduce modernul și informatul studiu *Triumghiul baconskyan*, în voi. *Intimitatea textului* de Dinu Flămînd, din care reținem : „Ecoul puternicei voci, baconskyene este profund și de o deosebită calitate morală...”
La 17 iulie se stinge din viață Eftimie Baconski, tatăl poetului, și este înmormîntat la Călimănești.
La 29 decembrie decedează, la Cluj, Liuba Baconski, mama poetului, fiind înhumată alături de soțul ei la Călimănești.

Revista austriacă *Literatur und Kritik* din noiembrie-decembrie publică în versiune germană, semnată de Max Demeter Peyfuss, ultimele pagini scrise de A.E.B., înainte de moarte, și apărute în cartea *9 pentru eternitate*.

1S87 La 13 martie, Muzeul Literaturii Române organizează „ROTONDA 13” dedicată personalității lui A.E. Baeonsky. Participă scriitorii : N. Ciobanu, A. Rău, A. Gurghianu, P. Stoica, V. Felea, M. Braga, I. Țugui, M. Tomuș și A. Dumbrăveanu. (Vezi, *Manuscriptum* Anul XVIII, 3 (68), 1987, p. 109—133).

August : Apare cartea — A.E. Baeonsky, *ITINERAR 11 PLASTICE*. Antologie de Șerban Stați. Prefață de Petre Stoica, București, Editura Meridiane, 336 p.

Apare la Editura Minerva, *O istorie a literaturii române*, voi. III, de Ion Rotaru. „Abia cu *Fluxul memoriei* (1957) — scrie I.R. — poetul, un rafinat într-ale poeziei și om de mare cultură, se află pe sine, muzical, pur liric, implantat în pământ, purtând pe umeri trecutul, înfiorat de responsabilitatea în fața prezentului.”

Octombrie : Apare volumul : A. E. Baeonsky, *FLUXUL MEMORIEI*. Ediție îngrijită, prefață și tabel cronologic de Mircea Braga, Biblioteca pentru toți nr. 1289, Editura Minerva, București. Cuprinde 245 de poezii.

Noiembrie,

Notă asupra ediției

Ediția de față cuprinde aproape întreaga creație, în versuri și în proză, a scriitorului AJS. Baeonsky.

I. Volumul de versuri include 403 poeme și oferă cititorilor o viziune, de ansamblu, despre poezia unuia dintre cei mai originali scriitori români contemporani, a cărui creație s-a realizat în deceniile 1947—J#77. Versurile, din sumarul acestei ediții, au fost grupate în ordinea cronologică a volumelor princeps, tipărite sub îngrijirea autorului, și câteva postume, începând cu debutul editorial — *Poezii*, 1950 și celelalte trei plachete ce au urmat (*Capii din Valea Arieșului*, 1951, *Cinzece de zi și noapte*, 1954, și *Două poeme*, 1956), autorul a repudiat în 1955—1956 o parte din componerile incluse în aceste volume, astfel că am reținut pentru ediția de față *numai acele poeme*, reluate de poet în volume antologice, tipărite după anul 1957. Astfel, din cele 21 titluri din voi. *Poezii* am inclus în ediția noastră numai *trei poezii*; din cele 37 titluri din voi. *Cinzece de zi și noapte* am selectat numai *20 poeme*. Din vot. *Două poeme* am reținut doar *Lucrări și anotimpuri sau Mișcarea de revoluție* retipărit, cu unele modificări, în volumul *Versuri* din 1961, renunțând la celălalt poem *Cîntecul verii acesteia*, pentru că însuși autorul n-a mai revenit asupra lui. Această selecție este impusă de însăși exigența cu care și-a revăzut creația poetică A.E. Baeonsky.

În *Cuvînt înainte*, la antologia retrospectivă *Fluxul memoriei* din 1967, autorul își definea astfel propria judecată față de creația sa lirică :

„Am simțit în primul rînd față de cititorul meu obligația de a-mi preciza fizionomia prin strădania de a ieși din ambiguitate, delimitîndu-mă de gipsurile mistificatoare dintre care, din păcate, *anele* se vroiseră autoportrete. Să invoc scuza vârstei și a timpu-

lui ? Inutil într-un domeniu prin excelență incompetent cu orice palinodie. Dar a te arăta așa cum ești, a avea curajul nii numai să-ți descoperi în oglindă adevăratul chip, fie el urât sau frumos, ci și să permiți și altora a-l cunoaște nesulemenit, e o datorie care nu iartă ; cred că pentru anii ce mi s-au numărat pînă azi, e timpul să încep a mi-o îndeplini acum, cînd readusă în albia ei după dramatice tribulații și echilibrîndu-se definitiv, conștiința semnatarului acestei cărți este egală cu el însuși, cu viitoarea lui mască mortuară și cu umbra sortită să-i supraviețuiască."

Evident, editorul a ținut seamă de aceste principii și exigențe exprimate cu atîta francheță și deriziune de poet. Unele îngăduinți sau opțiuni asumate de editor, în selecția versurilor create în anii 1949—1954, se explică numai prin dorința de a marca totuși respectivul „moment” din evoluția liricii baconskyene, ceva din intimitatea devenirii ei.

Celelalte volume! : *Dincolo de iarnă, Fluxul memoriei, Imn către zorii de zi, Fiul risipitor, Cadavre în vid și Corabia lui Sebastian*, volum apărut postum, în 1978, au fost reproduse integral. Într-un singur caz am făcut o excepție : deoarece poeziile *Martie și Noapte* din volumul *Dincolo de iarnă* sînt reluări din culegerea *Cîntece de zi și noapte*, ele au rămas în sumarul volumului princeps, astfel că ciclul *Dincolo de iarnă* are în sumar numai 28 poeme.

În afară de volumele de poezii citate, ediția noastră reproduce versuri din cărțile : *Călătorii în Europa și Asia*, 1960 ; *Versuri*, 1961 și *Inedite* din volumul antologic *Fluxul memoriei* din anul 1967.

Am procedat astfel, pentru că ciclurile de versuri inedite din cărțile respective — majoritatea din ele nereluate de autor în alte volume — să fie marcate în edițiile princeps. Inedite : *Cîntec de noapte, Cromatism și Nud în întuneric* din volumul selectiv *Versuri*, 1964 (Cele mai frumoase poezii), au fost incluse de autor în cartea *Fiul risipitor*. Din *Inedite* adăugate la sfîrșitul volumului antologic *Fluxul memoriei*, 1967, poemele *Autoportret în timp, Sonet negru și Cealaltă naștere* au fost incluse de autor în sumarul cărții *Cadavre în vid*.

Pe lângă volumele antume și *Corabia lui Sebastian*, volum apărut postum, ediția noastră include și versuri postume, precum și poeziile din anii debutului liric. Despre structura fiecărui volum în parte și modificările operate de autor poeziilor tipărite, de-a lungul anilor, am prezentat informații succinte în *Note*.

Textul de bază, adoptat de noi în ediția de față, este *ultima variantă a fiecărei poezii tipărite în volum sub supravegherea di-*

recfă a autorului. De pildă, din voi. *Cîntece de zi și noapte*, autorul a reluat, cu modificări însemnate, anumite poeme și le-a inclus în ediții selective ca *Versuri* din 1961 sau *Fluxul memoriei* din 1967. Evident, am reprodus în ediția noastră ultimele variante publicate de autor. Deoarece poetul a efectuat modificări la multe poezii, din volumele *Dincolo de iarnă, Fluxul memoriei, Imn către zorii de zi și Fiul risipitor*, incluse de el în ediția antologică din 1967, noi am reprodus, în cartea de față, variantele finale tipărite de autor în 1967. Toate modificările făcute de autor, de-a lungul editării poeziilor sale, au fost semnalate în *Note*. Acestea prezintă însă numai variantele din diferite ediții ale autorului și nu înregistrează variantele din publicații și nici nu realizează confruntarea cu manuscrisele, deoarece ediția noastră nu este concepută ca ediție critică.

La transcrierea textului, am aplicat normele ortografice în vigoare, cu păstrarea tuturor formelor de limbă specifice autorului.

Notele, destul de ample despre primele volume de poezii, sînt concepute ca un adaos lămuritor înțelegerii evoluției liricii baconskyene, fără a se pretinde cercetări filologice exhaustive.

II. Volumul de proză include ciclul de povestiri *Echinoxul nebunilor și alte povestiri* și romanul *Biserica neagră*.

Cele zece povestiri din cartea *Echinoxul nebunilor și alte povestiri* au fost reproduse integral din manuscrisul caligrafiat de autor și datat „1C.VII.966”. El cuprinde în sumar și povestirea *Ultimul rol* ce n-a apărut în ediția princeps din 1967. Autorul a publicat-o, mai tîrziu, în revista *Luceafărul*, nr. 38 din 21 septembrie 1968. Deoarece versiunea germană a cărții, 1970, cuprinde în sumar ei și povestirea *Ultimul rol*, am restabilit structura ciclului, conform ultimului manuscris al autorului, astfel că ediția noastră cuprinde *zece povestiri*, în loc nouă cîte apar în ediția princeps din 1967.

Textul romanului *Biserica neagră* este reprodus după manuscrisul caligrafiat de autor (dosar cartonat, 48 file veline, format mare) și datat „16.X.970”. Dactilograma existentă la Editură poartă data de „16.X.97t”. Evident, am confruntat-o, pe-ndelete, cu manuscrisul, clar n-am înregistrat decît unele erori de dactilografiere.

În transcrierea prozelor din manuscrise am aplicat, atunci cînd a fost cazul, normele ortografice actuale, păstrînd însă ioa.le formele de limbă specifice autorului. *Notele* prezintă informațiile filologice ce pot interesa pe cercetători cît și date bibliografice privind reproducerea prozelor baconskyene în diferite periodice și

antologii. Transmitem și pe această cale călduroase mulțumiri d-ului Teodor Baconsky, fiul poetului, doctorand în teologie, care ns-a pus la dispoziție manuscrisele și a participat, binevoitor, la confruntarea lor cu dactilogramele noastre.

La *Addenda* de la volumul II am inclus, sub titlul „Colocviu despre poezie” (sintagma preferată de poet !), câteva *eseuri* despre probleme contemporane ale poeziei, dezbateri pasionante ce consacra opiniile și opțiunile artistice baconskyene, originale și temerare, de indiscutabilă actualitate.

Pentru cititori și cei interesați de viața și activitatea tui A.E. Baconsky am alcătuit o *Cronologie*, prezentare generală și schematică a datelor mai importante și avînd semnificații deosebite pentru constituirea operei. Este adevărat că unele informații nu au putut fi incluse, deocamdată, în *Cronologie*, ele rămînînd să fie elucidate cu prilejul editării corespondenței poetului și a altor documente din epocă.

La sfîrșitul volumului II am inclus *Bibliografia* operelor scriitorului, apărute în volume.

Volumul I se deschide cu studiul *Extactica trecere a poetului* redactat de criticul literar Mireea Martin, o analiză pertinentă a valorii și locului operei baconskyene în literatura română contemporană.

P. J.

NOCTURNĂ PE DRUMURI

Vezi, drumurile-acestea parcă s-aud în noi ;
acum și noaptea-ncet lovește în pădure,
trec arborii în cîrduri, se duc doi cîte doi
și nouri mari plutesc ca niște păsări sure.

Pe-acea tancuri mari și tunuri au trecut
și oamenii au ars și au mușcat țărîna,
și cete de copii s-au prăvălit în lut
cînd erau morți, ori poate că mai mișcau cu mina.

— Războiul ! au strigat convoaiele de corbi
și s-au lăsat pe cîmpuri ca o aripă mare...
Pe drumurile-acestea treceam ca niște orbi
și pașii ne creșteau cătușe la picioare.

Ce liniște ! acum doar arborii s-aud
cum cresc și-n frunze cum își mistuie tăcerea
și vînturi mari cum bat, pe undeva, în Sud
și undeva în Vest se năruie puterea.

*

*   *

Acuma e tîrziu — mai bate cîte-o stea
și orele s-aud în codri cum zvîcnesc,
doar drumurile-acestea parcă șoptesc ceva
și parcă se-nfioară, se-ntind, se-nalță, cresc...

Și parcă mii de morți privesc cu ochi de jar,
deodată — iar pe cer un astru roșu crește
și se aude-acum un cântec milenar
cum peste câmpuri largi, ca un taifun, gonește.

E imnul păcii — văd, răsare din pământ,
s-aude-n depărtări și-nalt, spre boltă, bate,
se lasă, îl aud — apoi purtat de vânt,
în patru părți gonind, peste câmpii străbate.

Și liniște e iar — doar arborii s-aud
cum cresc și-n frunze cum își mistuie tăcerea
și vânturi mari curn bat, pe undeva, în Sud \
și-n Vest cum tot mai mult se năruie puterea.'

Un cântec am cântat la drum, aicea, azi,
un cântec despre pace în noaptea asta clară
și l-au cântat cu mine pădurile de brazi,
cum ziua-1 cântă omul în fiecare țară.

Tu, cântecul meu drag, aici te las — rămâi!
La drumurile-aceste te las să stai de veghe î
te voi simți mereu arzînd peste câmpii
și lumihînd, departe, la zeci de mii de leghe:

DE DRAGOSTE

Soției mele Clara

Te-am găsit, iubito, deci nu te voi mai căuta —;
nu voi mai urmări fiecare anotimp care trece
căutndu-ți ființa care-mi păruse cîndva
îndepărtată, tăcută, înaltă și rece.

Cît de aproape de mine ai fost
și cum rătăcisem și mă pierdusem, deparu
negăsind tinerețelor mele un rost
și crescînd, singuratec, gînduri deșarte.

O, draga mea, nu mai iubesc cum iubiră eîrx
poetii pe care iubitele lor îi trădară,
ci, astăzi, simt cum rodește și dragostea n>
odată cu scumpa și tînăra-mi țară.

Ci azi te iubesc în fiecare zi ori noapte tîizie
cînd plec ori mă-ntorc, cînd încep ori termin
cînd, toamna, norii lovesc în pădurea lălie,
sau, pe boltă, stelele-și pîlpîie tremurul plin.

Cînd tovarășii mei taie Dunării albie nouă.
cînd orașele se ridică în munți ori pe șesuri,
cînd e soare ori vînt — cînd ninge ori plouă,
iubirea-mi își capătă noile ei înțeleșuri.

Cînd privesc cum crește pădurea, cum apele <
urmărite-ndelung de ochiul meu neobosit,
cînd arde în zare fiecare răsărit ori amurg,
cînd luna trece, pe cer, ca un drumeț liniștit.

cînd visez despre comunism, cînd cuget și scriu
ascultînd cum vîntul gonește pe șesuri,
te iubesc, draga mea — te simt și te știu
Și dragostea-mi crește cu noile ei înțeleșuri.

DUPA DOUA MU DE ANI

Lingă apa mării calc pe bolovani,
Pe nisip cu jocuri albe de iridiu.
Pasu-mi sună, după două mii de ani,
Cum atunci sunase pasul lui Ovidiu...

— Iată. deci, pe-aicea calc pe urma ta.
Scutură, dar, astăzi, platoșa tăcerii,
Căci eu după două mii de ani aş vrea
Sa vorbesc cu tine lingă apa mării.

O, pe-aici de-atuncea câte s-au schimbat
Oameni de pe maluri, pești și animale.
Numai timpul, bezna și lumina bat
Peste toată firea, cu măsuri egale.

Ochiul tău, atuncea. din cile văzu :
Marea-i doar aceeași, când ne înconjoară
Cu același cântec care străbătu
Astăzi, pieptu-mi tânăr, pentru-ntîia oară.

Acum două mii de ani veneai din Sud
Surghiunit de Cezar și de-a lui manie.
Parcă-mi sună-n preajmă, undeva, și-aud
Ciutul tău de jale ca o apă vie.

Astăzi, după veacuri, sună pasul meu :
Tu din Sud venisei, eu clin Nord cobor.
Sfîșiat lovise marea glasul tău —•
Ce senin s-aude glasu-mi suitor '.

Tu plecând, în lacrimi te-a scaldat soția,
Iar a mea, la gară m-a condus zîmbind.
Urcă-n sînge tânăr, răscolind tăria,
Brațele-mi deschise toate le cuprind.

Insă văd pe fața ta nedumerire
Și aud cum parcă m-ai fi întrebat :
«O. desigur, astăzi ți-ai ieșit din fire
De spui aste vorbe, tu urmaș ciudat.

Cum poți să te bucuri în ținut sălbatec,
Unde vîntul urlă între cer și stînci,
Unde lira-mi doarme somnu-i singuratec
Și agită portul apele-i adînci.?»

— Bucuria-mi astăzi ți-o va spune glasul
Meu, care-ți vorbește după mii de ani.
Îți voi spune, astăzi de ce-mi cîntă pasul
Cînd, pe lîngă valuri, calc pe bolovani.

Eu îți știu destinul înecat în jale
Și deplîng sfîrșitul tău printre Sarmați,
Cum iubesc adîncul cîntecelor tale
Răsunînd în codrii anilor uitați.

Ba, adesea, noaptea îmi întunec visul
Cînd născut mă-nchipui chiar în veacul tău
Și mă văd, din Roma, eu, atunci, trimisul
Să-nfrunt vîntul mării cu tăișu-i greu.

Insă veacu-n care viața mi-o petrec
Crește-n raza stelei care suie-n slavă
Și se frîng, în arcul anilor ce trec,
Regii cu întregă lumea lor bolnavă.

O putere nouă se aude-n gînd
Și ființa noastră din adînc o schimbă.
Ca un foc în inimi o simțim arzînd,
Ca o veste mare fremătînd pe limbă.

**Omul crește tînăr, nou. nemaivăzut.
Munții-și sfarmă piatra, codrii se deschid,
Apele își sapă albiu noi în lut.
Noi puterea asta o numim Partid.**

**Iată dar. trecură două mii de ani
De cînd tu pe-aicea pribegeai cu jale.
Cit de proaspăt sună printre bolovani
Vocea ta înaltă, cîntecele tale.**

**Iată că pe-aceleași locuri al meu pas
Pe nisipul galben, urma lui și-o pierde..7
Poate-mi cîntă marea cu același glas
Melodii vrăjite din vioara-i verde.**

**Dar pe-aicea, astăzi, am venit să cînt :
Versul meu de-a pururi tînăr va rămîne
Și vor ști urmașii cum, prin ploii și vînt,
Noi schimbarăm calea Dunării bătrîne.**

**O, pe-aceste plaiuri cu pămînt sărac
Mîine bogăția va rodi ca stupul.
Ce orașe-ntinse, înflorind în veac,
înspre noi și soare or să-și poarte trupul ?**

**Poate eu pe-atuncea am să zac în groapă
Undeva, pe Someș, printre sălcii mari,
Căci iubesc din suflet leneșă lui apă
Despărțind în două cîmpii seculari.**

**tfaideți dar, tovarăși, să zorim departe :
Fiarele să taie, în pămînt, adînc.
tn curînd, pe boltă, vajnic o să poarte
Cavalerul nopții luna la oblînc.**

**Tu, iubite Naso, în voie odihnește,
Căci palate mîndre, parcuri și grădini,
în această parte, repede vor crește,
Unde te goniră Cezarii haini.**

Dormi cu somnul apei liniștite-n maluri.
Căci noi astăzi, după două mii de ani,
Prin aceste locuri construim canale,
Prin aceste locuri nu mai sunt tirani.

Și acum adio ! Plec, doar al meu cînt
Lîngă apa mării veșnic va rămîne
Și vor ști urmașii cum, prin ploii și vînt,
Noi schimbarăm calea Dunării bătrîne.

Căci zidirea noastră nu cunoaște moarte
Și va crește, veșnic, cîntecu-i adine.
După cum, pe boltă, veșnic o să poarte
Cavalerul nopții luna la oblînc.

O in volumul

CÎNTIX'K Di: ZI SI NOAPTE

(i:>.vt)

CEEA CE SPUN COCOȘILOR

Cocorilor, o, păsări migratoare,
Yă remtoarceți iară dc la Nil.....-
Cu degetul spre cer. odinioară
Vă număram pe cînd eram copil,

Pe-atuncea zborul vostru avîntat
Trezea îa noi credințe felurite ;
Vă numărau și fetele din sat
Să afle dac-or fi să se mărită.

Vă numărau băttloii înscenîud
Pe trunchiuri de stejar cum viața trece-
Dar cu vă număram fără vreun gmd
Jucîndu-mă der-cvilț pe iarba rece.

Acestor multe stoluri liniare
Cu aripile arcuite lin
Nu le găseam pe-atunei asemănare.
Nu cugetam îa yremiic ce vin.

Dar anii m-au atins și au trecut
Plutind ca voi în fapt de primăvară
Privind spre cer îngîmdurat, tăcut
Să număr alte păsări mă-nvățară.

...O aripă sclipind o văd, sub nor e,
Parcă-mi răsare șirul lor po cer
Și în auz îmi stăruie soneie,
Și iar în zare se topesc și pier.

Ca vrăbiile pruncii fug în. bozii,
Fac cruci băirîinii — parcă-i văd și-acum
Și pare-aud profundele explozii
Invăluite-n flacăra și fum.

De-aceea poate, falnici vestitori,
Azi, iară voia mea și Iară veste,
Aliniate stoluri de cocori
Trezesc în mine-asemănuri funeste.

Și-mi stăruie mereu același gînd,
Muncesc și cînt și de nimica nu mi-i
Ca singurele păsări voi să fiți,
Cc-n șiruri vor pluti deasupra lumii !

FLORI DE GHEAȚA

Flori de gheață, ce să fac cu voi
Albe și tăcute flori de gheață.
La fereastra mea v-așterne sloi
Geru-n fiecare dimineată.

Să vă dau viață n-aș putea,
Rădăcina-n cruntul iernii ger e
Cînd m-apropii cu suflarea mea
încălzind, corola voastră piere.

Fiert de gheață vă privesc și-mi zic
O, atîtea versuri fără viața !
Toate au să piară citc-im pic
Ca făptura florilui' de gheață.

Pe'-că văd al anilor convoi
PîM-că-aud si-un glas prin timp. prin ceața i
....' flori de gheața, ce să fac cu voi,
Ileci, posomorile flori de gheața >

C'tui. ianuarie litVI

P A M I N T U I ,

Pămînlui! c al celor ee-l inur» c,
A scris poporul meu in noua-i ă'go..

t'iuteș'.e ioaii»na-i» cerul nununesc
Asemeni zburătoarelor pribege ;
Mai i lanuri de purumH abia cules
Fo.sacr.i- mclalie rînd ie-ivU-aie viului....-
Tu. șes străvechi — fără de margini șes.
Ai celor ce muncesc e azi pămVnlul 5
A! c(k.r ce muncesc...

iJe unde vin

Aceste vorbe !' Și do ce răsună
T'n vuiet tune, de lanțuri și do chin ?
Trecutule, iu noaptea mea străbuna *
Fără de stele, fără de lumini,
Deschide-to. fereastră fără moarte,
Oceanul vremii vreau să-l țin în trăirii
Să -mi văd străbunii.

Undeva departe
 Pe-un dmp iobagii eu securi și coase.
 Bobiîna... O pădure grea de fagi,
 Castele fumurii — colibe joase
 Pustiul răzvrătiților iobagi.
 Și Doja, Iloria, Cloșca și Crișan,
 Și Tudor... Undeva departe tare,
 Nici unul n-a murit — eu-nverșunare
 Parcă lovesc și astăzi în dușman.
 Pe-acelcași drumuri, în aceeași noapte
 Întunecată-a timpului trecut,
 Se văd țărani-n 907
 Incendiind ținut după ținut.
 Și fiecare glas de răzvrătit
 Aceleași vorbe parcă le îngînă
 Seriindu-le cu sînge în țarină.
 Cioplindu-le în stînca de granit.
 Aceleași vorbe au plutit prin sate
 Zvîcnînd în piept sub lanțul boieresc ;
 În gînd, un gînd istoria străbate :
 Pămîntul e al celor ce-l muncesc.

MARTIE

Unor priet, w b.

riveșe pe cer în zaro. atent prîvc...
 colo unde bolta se luminează clară"
 Ștept cu nerăbdare și-aseult si pt_w-and
 Jbnnrl apropiată o nouă primat

Aștept să reapară lungi, șiruri de cocori
 Și păsările toate din nou le-aștept să vină,
 Aștept cu nerăbdare sălbaticile flori
 Îvîndu-și peste cînipuii înțîia lor tulpină.

Pe podul Someșului cînd trec, rămîn privind,
 Cresc apele și-n valuri cadența lor s-aude
 Și blocuri mari de gheață trosnesc clin cînd în
 Izbindu-se cu vuiet în cheiurile ude.

Și-adesori prin parcuri privirea, mi se pierd
 Printre stej. uii falnici, printre castan? ori tei
 Aștept iniția frunză ca o lumină verde
 S-o văd cum Izbucnește clipind în ochii mei.

O primăvară nouă răsare-n calea mea
 Și-a țării hărăzită atîtor mari destine,
 Ca un curent electric venind de undeva
 Puterea primăverii o simt treeîud în mi»

Sînt însuși grădinarul acestui larg pămînt
 Deasupra cărui arde Incandescentul soare --
 Dușmanii moi de astăzi și-ai primăverii sîr.f
 Și-ai zilelor acestea cu scvâ-nnoitoare.

î.i -i.d ea pm.iii ia/e n' nrmvov,e e pn .
 V atei ii 'iifl ui pro ijjiâ miinitf f sasn.,
 "•i-at'd ^p'-epimul innin<i de t.ipor
 C<- k'. a do cruțai o din i'uLi'bi ^ă-i n.K

Prieteni, primăvara, copleșitoare, grea,
 Pe zeci de mii de drumuri o auziți cum vin
 .....Ca un curent electric venind de undeva
 Puterea primăverii o simt trecînd în mine.

DIN TUIINUL COLIA

Lui Ioanichh? Oucenv,

I

Trepte-ngusle printre /iduri suie
Tot ureiiHt prin beznă ani ajuns —
Gulia. o. turn de cclăt-uite.
Prin uitarea anilor pătruns
Pinii-n raza stelei noasle roșii.
Turn înalt, în virfu! lău suit
Să privesc și să-uri ascult strămoșii
Care dorm în hrubele pustii.

Singur, pe terasa ta pătrată
Iată stau privind bătrînul Iași,
Niciodată, poate niciodată
Soarele arzmd peste oraș
N-a rămas atît prin pomii galbeni
Ca un vis al frunzelor de tel.

Toamna prin cetate-aruncă salbe-n
Calea trecătoarelor fernei.

Dar un fluier a înnebunii
Și eînlînd cu sunete bizare
Turnul l-a schimbat și în sfîrșit
Altă iume-n ochii mei răsare.
Sunt demult, cirulva, nuti știu eu cînd ?
Flăcări mari în Iași se văd arzînd
Copleșind biserici și palate...
Clopotele, clopotele bat,
Oști streine umblă prin cetate
Colindînd cu pas halucinat.
Turcii și tătarii vin să fure,
Fetele se mistuie-n pădure,
Călăreții se arată-n zare
Cti un nor.

E timpul, iaiă-i vin,
Vin răzeșii lui Ștefan cel Mare,
De săgeți, de lănci văzduhu-i plin,
Moldovcnii-n pilcuri se revarsă.
Fug dușmanii — drumul li-i pustiu,
A secat fîntîna, iarba-i arsă,
Valea s-a deschis ca un sicriu.
Drumuri, drumuri, moldovene drumuri,
Caii pier în valuri pe Șiret.
Pier dușmanii df-strămași ca fumuri
Cînd adie vîntul leamnei-noct,

II

Cîte nu se văd din acest turn !
Dar coboară soarele spre seară ;
în cutând cu zborul lor nocturn
Bufnițele vor ieși afară,
Lilieci și fluturi mari și mici
Vor zbura ușor de prin ve . t \
— Numai eu voi rămînea aici
Contemplînd orașul în Iaceii .
Umblă vîntul — au pierit, s-au stins
Luptele și robii de-altădată.
Doar pe Ștefan vremea l-a atins
Cu aripa ei cam fermecată
Prefăcînd în bronz făptura lui..;

Celor care trec pe străzi le pare
Că adesea umbra lui călare
Trece noaptea-ncet peste Baliluî.

Noi vorbim mereu de-acest părinte
Cînd zidim din nou bătrînul Iași.
Iată. ard frunzare pe morminte
Amintind incendiul uriaș,

Amintind războaie, canonade ~*
 Apoi, liniștea cu pași de fum,
 Poate dansul stelei care- cade
 Urmărind privirea mea de...acum,

C l i k i A l tu i i i i » h n
 i ' S . f ' <
 l u r ' l i n e t p i l n (w n m
 i i f (k c (i d ' i i i , - d u n •
 ' (' | « l s e o n u - ' o \
 I i i i i t « i i <
 i l \ ) I i i i o i s v
 t r c i i i i
 ' b i i i i ' - I ' u i i i i v i
 ' o o p > s i i m i i d ,
 i i i i > r n * n i i i
 t ' * > l i < ' N ' p t
 i o o l ; i i i (i
 t i i , C t n i h 7 i i i
 ' p v i (i \ (r n i i i
 s m j a t a * t v i k u i c • t
 bloksor si luru sa ie dai
 î n < x u \ u > u num' o c i o f

Sau în Turnu! Gulia să stai
 Iscodind orașul câteodată.

p - ' - (• • • • •
 « » ' < U i , I « » r (<
 i \ u i o f ' i i > r f . . i i < p , e —
 ' i i m > r » » « i i e . , i
 « f ' ... (' <
 ' > de i l ' . < o i , a r .

Zidul greu eu piatra lui străveche
 Dăinui-va însă foarte mult ;
 Vremon-i care-mi spune la ureche
 Când m-aplec cuvîntul să-i ascult.
 Mulți vor mai urca aceste trepte
 Prin întunecatul coridor —
 Turnul însuși pare să-i aștepta
 înălțat spre cer întrebător,
 iată va fi seară ca și-acum,
 lașul luminat va ardo-n vale,
 Fabrici fără zgomot, fură fum,
 Blocuri mari suind spre mahalale,
 O, cum simt din ghidul meu ceva
 De pe-acum în vremuri viitoare —
 Printre mari lumini cu floare.grea
 Sfișiind albastre sori în zare,
 Voi' fi ei, urmașii, vor privi
 Cum privesc și eu în aslă-soară,
 Cum priveșie-n fiecare zi
 Lumea care suie și coboară.

Ochii lor re vor vedea, afonei ?
 Toato-or fi atîta. de schimbate,
 Veșnic doar Streiui, printre lunci
 Rătăcind. Moldova o străbate.
 Dar privirea lor va învia.
 Anii noștri, lumea, noastră toată,
 Cum învie uzi privirea mea
 Legendarul. Iași do altădată.
 Și "spre noi vor flutura ușor
 Albele lor pălării de paie.
 Ca un stol. de pescăruși în zbor
 Mistuiți de-a soarelui văpaie.

Cam. acestea Ie gîndeam in noapte
 Stînd. în. Turnul Colici, tîrziu....-
 Le-am rostit, le-am murmurat în șerpie

Vintul auzind m-a pus să scria.
Noaptea era palidă, inecată,
Izvorau din lună șerpi de-argint,
Fiecare stea era o fală.
Arborii scoteau câte-un euvînt...
Apoi lin luceafărul de zori.
Ca o floare-și desfăcu lumina.

În tramvaie, primii muncitori,
Fluierând, treceau spre Nicotină.

RUTINA

Poezii cumiți și cenușii.
Exerciții școlarești mărunte !
Creștii, începi, deprimă și iu să scrii...
Vine iarna — ploiește-s cărunte.

Din antologiile mai vechi
Rîd în hohot numele uitate,
Tîtării cu vată în urechi
De la capăt drumul iar străbate.

Noapte. Biata lună s-a deprins
Ca o oaie blînd să pască cetini.
Parcă vrea s-ajute dinadins
Veșnic unei rime la «prietini»,

Frunza-n arbori freamătă arar.
Nimeni nu le-ascultă niciodată,
Dragostea o cauți în zadar.
Fetele la geamuri nu se-arafă.

Stelele s-au stins. Nu le-ai văzut ?
Pentru tine nu vor mai apare ;
Pasărea măiastră a trecut
Pe orbita ei înșelătoare.

Cîntăreț cu vată în urechi,
Trece coasa-n ierburi — cine bale ?..
— Din antologiile mai vechi
Răi în hohot numele uitate.

AȘA NINGEA...

C i ' m /i i l l i c ă 3 l rea
I r ' i i i c ' i i i c r i ' \ . '
- S i i ' l l r a) t t u
Cuid Lemn a murit /
— Așa, copii.

Copiii ce-mi puseseră-nlrebarca
Prindeau în palme fulgii zburători.
Copiii ce-mi puseseră-ntrebarea
Mi-au revenit în gînd de multe ori.

Ah, fi ce nea ! Cristali sau flori, sau poate
Cineva spune-un basm siberian
Cu fluvii mari sub ceruri înghețate — ,
— V-arn povestit de-ndepărtatul an?

Un exilat pe-ntinderi de zăpadă
Privea departe pînă-n țara mea...
O, fluturii ce-au început -să cadă !
Și-n iama ceea tot așa ninge.

Aşa ninge, O, iernile cum vin, î
Vor trece anii-n valuri mari şi mc&
Şi iar va ninge (ninge-atit de lin
Cînd vîntul doarme-n casa din pădure

Iar voi, copii, veţi înitcba mereu ;
— Aşa ninge ? Ci timpul n-o să siec,
Cînd nu vă voi mai da răspunsul eu
Destui poeţi vor fi ca să vi-I dec.

' i-* Ji'i> b)<_ \ M - i ; u
lv.\a o11 \ t r l i M .> iu
^ n nu era şi-n zicn c» fa >

CELOIi DIN UIIMÂ RUINI

' r< t r'!> ; i i r , . "
• cmsează pe cupole visa? meu,
' îdul pil i in.ma cai • i - ta ' i
l. ol.nd pesiv. co\ciul txaanc. g>c_L

' pc uo M'I'6"i' " \
l ap. i '•'• 11 ic a d' o » i
«t cernu'!, nu p'er. dnnuu «< —S
A,,:do-n ra nun, amin 'ia i •»

Citesc pe cărămidă afumată
Anii se-ntorc cu cît privesc ros-' axsidfc
Ş; zborul unei păsări îmi arată
Ca o săgeată, duraaut Şi ascult.

Şi parcă-n piatra desluşesc fiori
Şi vuietul războiului se-auue
Cum marea-n scoici se-aude uiscori
Vuind în preajma cheiarilor ude,

)&.

Ruini, puţine elte mai sîateţi.
Voi nu sînteţi vestigii de cetate,"
Din sinul vostru n-au pomii săgeţi
Şi n-au lătrat plsioale-autoioate.

Aţi fost atît, o şcoală sau o casa
In care-au rîs şi s-au jucat copii.
C)d vreo elevă se ivea sfioasa
l'md auzea uri glas din strada

• - Vii '

<l l >i> 4 tJ Jv ><•(io)
u i l ,, î cL i ea , ' ^ci-L x t • m e> u%
' i nun i mu a N <' i ' i
E< <' i ' ii > ' ' »

'ta i) \ni t , t, i L i i t i
i rec tmeru pc sirazi cu imiaru^
' i i ' u i i n .. , i <
t n i . u u i . n i > \

a. l^i,u,i,i. i j VL t w...
t t> ud ui Uui ui Jiv. i i>u> s ! n
ca nici ne cnkJanm n-oi mai ciermi
l i _

' i U Ut in . I DI J « i "
t «o»!*, n ic s i u i i c'r f
Ji , • n «t c •
ou t»k poaia mi lui

laţii, srplwntar!* W5ft

u>u

ARTA POETICĂ

Unor confrăți care se-ntrec în a da sfaturi

o, prea puțin,
o v s i d u sfaturi încă,
n i i .lin de ?m,
< t o ^ i i r ' i încă slîneă.

i t JS J i
tiv l J r* j i! "c ^
ni ' p i is t m r i
i ^ n ' i a tu île l ve

îmi spui rum pol să frec în veșnicii ;
Ci fe-ai gindit, cunoști tu drumul oare ?
Cu aripile fale cenușii
Ești pasare ce n-a deprins să zboare.

Măsura acestor zile n-o cunoști,
îți trebuie oțel să pleci la luptă,
Altfel se poate să rămîi de oști
Și obosit s-adormi cu lancea ruptă,

Sînt printre noi și unii ce-s cărunți
Și lut colindă să învețe-a scrie —
Ei cu toiagul încereînd prin munți
Iscară cîteodată apa vie.

Ei știu poteci prin codrul neștiut
Pe unde luna se prei'ace-n fată,
Și cerbul de-aur încă l-au văzut
Cum traversa Dumbrava minunată.

Ei îneă-ar mai putea rosti vrciu \ sfat
Cum se akmge-aeolo și pe unoe,
Ci în îndemnul tău banalizat
Nici o înțelepciune nu sc-nscuncte

Ai grija dar întli de versul tau ;
Lumina ni-i destulă de la soare
Ca să putem să no-uymfam mere;
Pe drumurile ariei viitoare-.

NOAITK

i noapte in potirul ce-i vor descinde vtmt
"iutei fluturi p»ate încet se vor ly,
Cind vei deschide geamul m bn»șU«,
Allfea doruri stinse cte mult. vei au,...

ț:m picurii de rouă vor umezi petale
în inimă, o, viul. tăcutul noptn grai ~ .
Cnd v<,i deschide geamul ascultă una mu,,
Ascultă somnul florii și gmdunle talc.

CATRIS CITITOR

Te văd pleca* deasupra cărții met
Ivită ?n sfrșii de sub tipar.
Multiplicați ea pulberea de stele
Simt ochii tăi pe file șt tresar.

POEMUL TEIULUI

Poeților clujeni

Și pagmițe, ascult, foșnesc u-șor
 Ca niște vorbe spuse-n șoapte,
 Ca pașii mei pe-ai frunzelor covor,
 Ca zborul lin al pasării de noapte.

Un lac imes acum. aș vrea să fiu,
 Adâncui apoi cerul să-l cuprindă
 Și iu la fel de mare și de viu
 .Aieva să ie vezi ea-nlr-a oglindă.

UNUI GRIJI. DE PETE

Cam la aceleași ore vă-ntîlnese,
 La școală mergeți sau vă-ntoarcoți. pont
 Azi nu mai văd pe chipul tineresc
 Rămase umbre-n lunecate.
 Atîtea amintiri, dar ce știți voi,
 Pete mici crescute-n vremea noastră —
 Anii dispar ca stelele ce cad
 Tăind de aur dungi pe bolta-albastră,
 Acum prin arbori izbucnesc petale,
 Mă uit la voi și-ascult tumultul străzii
 E fluviul ce mă poartă zi de zi.....
 A poposit în tura ceasul, amiezii.
 Dar voi ce și iți, voi treceți... și vor fi
 iin.durile voastre nesfirșifo,
 Asemeni florilor veți înflori
 Grădinilor podoabe strălucite :
 .....A celor care sînt. sau vor veni.

OBJ. roat IftW*

..Pensia € teicr.
 ."ra-nait si arc-a o coroana enormă
 Si frunzele lui fremătau

• 'u i'esnetul ior de mătase
i-:. Jeavera~:a.verzea dosch'zued.
 i t,,,,,,..... ^..... iau clm m.UL,a.,t.
 ts: tape laduri din gogoășr.
 Ape<t i'i nud. mu de albine
 o- ..re ceteau iieefcii'eL.

a-n Cocon
 ; cu Veromca —
 biınca de lenea •

uioaunu frumos.
 Cis.s;ii cn.,e.i. ee
 • r.tiacoo prm ceaiuri,
 lăinuicide albe șt senie,
 t grădinărit aprindeau
 •ramezuc oe irenze.

ii

, <i. (<< "
P,a'" t \ iu
 <ii . ' -t i-

\a tuv.rrO" s< md< în o .Lu puua..
 1 , ; . u l si n 1 ll 1
 l a^ioi

• , .L. u v. pimgeau iui-und lacrimi ae a
 , 1 u 1 s il maiilo ver/>.>.
 l ...de i-r -mg ^

De-nlunea versurile sale
Prin oameni au mers mai departe
Și s-au transmis ea un îndemn
î) e luptă, de viață, de moarte...
Proletarii au învins la noi
Și din n-ine zidesc lumea nouă —
Cînlocele lor se aud pînă sus ia Copou,
In jurul teiului —
Seara pe boltă răsare crai noi
Și frunzele-i ingmă veșnicia.

A... .. lungă a venit
C i... v l' ' >i ceață străvezie !
i , ilh Ou pîlpîind la Copou
?d ' ă ml oiii
Si teiul ijoeiului
Pare-o cupola de aur.
A, ' I M j l .tri și cercuri de fier
îi ' • a e} na noduroasă
SJ 11 i i "i «dmarii-aprind
Al&lurca, grămezile de frunze.

Pe băncile din preajmă iată vin
îndrăgostiții să se-așeze —
Căldurile lor curate zboară departe
Și ochii privesc la norii albi ca niște nuferi
Plutind pe lacul albastru al cerului
Sau la statuia de aramă
în care-nvic Veronica IViicle.
Fetele spun : — Frumoasă ora, doamne !
Iar teiul își scutură frunza lin
De parc-ar spune o poveste vecie.

Privesc în liniștea grădinii
Și stau cu tine-alături, draga mea.
Una, două, trei... picură frunzele,
O, va fi undeva, va crește vreodată
Un tei să-ngînc cîntecul meu ?

Un lei deasupra căruia mereu
Să plutească in cercuri mari și line
Acvila timpului meu...
Un fior prin ramuri străbătu grădina toată
— Va fi odată ?... Va fi odată V...

septembrie 195-',

DUPA PLOAIK

Cuburi bogate crească po-ntinsu! țării mele
Cu mina streășină la ochi, privesc în zare -
PloHe primăverii au umblat
Pe-ntinderea ogoarelor bră:'daie.
în zori cînd pier cele din urma stele.
Tovarăși, să ieșim ia semănu.
CuHuri bogate crească pe-ntinsul țării nr'e

Colindă peste timpuri un vini ușor de uu.i
Și-n aburii subțiri, iviți de soare,
Adesea parcă ireuiurînd se-arniă
Profilul verde-al holdei viitoare.
A început un vînt — lăsați-l să bată !
Și primul fulger care-anunța varo
Din noapte a zvîcnit ca o săgeată,
Și păsăriie-nioarse parcă spun
Că anul holdei noastre va fi bt.n.
Și izbucnind in fiori ejmdido morii
Lansează iar lozinca primăverii :
— Mici o parcelă neinsănuțată !
Ke-așleaptă eîmpul plin de seve tari.
Ilecoita va fi mare și bogată.

Pornim .semănătoare în larguri cîmpenești
Cit ani luptat pentru aceste zile !
O, primă'ară nouă cate ești.
La orizont se-arată luni fertile.

Parcă zăresc secara și grîu-n lanuri vci>i
 Cartofii dezvelind în zori flori aibe
 Cit pictirii de rouă în petale ;
 Atunooa prin porumb ai să te pierzi
 KÎWînd polenizări artificiale,
 Și floarea soarelui va lumina
 Piniî tîrziu în noaptea clară,
 Cînd. vîntul va vrăji frunzele
 Cu murmurul poveștilor de vară.
 Pe-atunei în Bărăganul, ondulat,
 Cînd spicele-și vor auri coroane,
 Svindu-se cu pas halucinat
 Pe lanuri va dansa fata morgana.
 Și poate-ti va veni să-ncaieci un col ș;rg,
 Pornind aiurea pe cîmpii la vale,
 .Să galopezi pierzîndu-te în larg,
 Privind ea-n vis minunea mardî tale....

C7nd văd aceste semne cum se arata-n ,v.
 Inii vine să colind din sat în sat
 Azi nici o greutate nu-i prea mare,
 Tovarăși, să ieșim la semănat !
 Alături toți la cîmp, ca o armată !
 Lozinca primăverii treee-n zbor :
 — Nici o parcelă neînsămîntată
 Spre bunăslarea-ntregului ponor !
 Cînd zboară ciocîrliile spre cer
 Și-n zoiî dispar cele din urmă stele,
 întregul cîmp să fie-un șantier,
 Culturi bogate crească pe-ntinsul țării m<-h'

CÎNTEC ÎN MUM'S I

ia nordul Bulgariei
 în munții Stara-Planina
 Ningea.
 Zburam ru o sanie.

Brazii, erau înghețați și tăcuți,
 Zăpezile triste — caii iuți.
 Ar fi putut în eurînd să înceapă
 Un, viscol.

KUa trecătoare înaltă,
 Drumul suia către altă
 Cetate din munți.
 Ningea cu fulgi ca frunzele toamnei,
 Fulgi mari printre care pădurea privea.,
 Numai un glas de fată cînta
 Îndepărtat, ca din altă lume,
 ....Sanie, sania mea...

\$I eîntecul fetei, în zbor
 Trăia în Stara-Planina.
 Ce triste amintiri de demult
 îmi părea că ascult.
 încît mi-am spus că niciodată
 N-ar fi-ncăput în pieptu-i de fală
 Tristețea cîntecului care plutea
 •Sanie, sania mea...

•-Au năvălit, turcii prin suie,
 «Copacii se clatină tare,
 Vîntul bate
 Peste pudurile țării bulgare,
 Blestem, sfîșîero, urgie.
 Satele ard — iarna e grea.
 Frumoasele fete pleacă-n robie
 Sarde, sania mea».

Lăsa vizitiul caii. Ia pas,
 Au tăcut zurgălăii, tofua rămasi
 Liniștit — brazii departe
 Păreau păstori băinnî tara esonr

Și-n tăcerea miraților nu sc-auzea
Dorit glasul fetei care anta
Aed c'mtec clin alta lume
Sanie, sania mea,

Ningea în munții Stara-Planina
Și nu se vedea — uniieva în valu
Lira un cătun din care venea
Acel eîntec do-ndepărială jale.
.Acolo era o casă, și o fată
l'e care știam că n-am s-o văd niciodată.
Dar prin ceața zăpezii
O bănuiam cum era
Sanie, sania mea.

Anii zburau într-o clipă
Înapoi undeva, înapoi
Zburau duși cîn pasarea aibă a ză.rvu,
Pădurea venea spre noi,
Copacii bătrînî. banani foarte.
Pliăți do timp și de moarte
Mai tineri părăură
Clălinîndu-și coroana a ură.

Turcii... Ilobia... Istoric coșmar
Vine seara, rnînă bunicule, mînă,
.Pe mult încercatul pămînî bulgar
Piobii din vremuri dorm în țarină.
Doar din cînd în cînd
Cîle-o tala
Pe drumuri de munte
Am.inteștc-n cîntec robia uitată.

Ningea în munții Slara-Pla.nina,
Ningea cu fulgi ca frunzele toamnei,
Fulgi mari printre care pădurea privea,
Curînd aveam s-ajung la Cazanlîc.

: K.

i »

s

Și-n liniștea munților cînta o fată
Un cîntec ce n-am să-l uit niciodată
Pentru că nu se poate uita
Sanie, sania mea,

ÎN POIANA PARTIZANILOR

I

Nu-s cărări de-aicea mai departe,
Numai ghidul, nevăzutul drum,
Care duce dincolo de moarte
Sirăbătînd zăpezile de-acum.
Ce stejari bătrîni !

Unde să fie
Pașii luptătorilor din munți ?

Călătoarc-l iarna mea tînde
Cu pustiul anilor cărunți
Care-n zboruri rătăcind aiurea
Se topesc în neguri și dispar...

Vremea însă aplecînd pădurea
Cearnă pacea fără de hotar.

Liniște. Poiana-ndcpărtală
Doarme somnul marilor zăpezi.
Nici un sat în preajmă — niciodată
Zgomot nu pătrende-aici,
nu vezi,
Chiar în dimineți înseninate,
Decît umbra munților și-n rînd,
Liniile-albastre-nnegtrate
în adîncul zării tremurînd.

în păduri, mai jos o mănăstire
Un mileniu a-mplinit de mult.
Și prin ceața anilor subțire.
O legendă-a tremurat,
ascult.,

în poiana singură, pustie,
Povesleşie-oare cineva ?
Vremea partizanilor învie
.Cu un \is deodată-n fota mea.

11

m c scun . U p .înt
a i ,ii i « i b u n a " ^

A venit o fată-n zori de zi.
Ce frumoasă fată ! Ca zăpada !
Ea le-a spus că-n noapte vor pomi
Tiemiri cu muniții

Și-au să vadă
Fumuî șerpuiind prin munți, ușor,
Căi o coală sură — ca un nor..

.Dimineața a venit o fata
l'a o veste printre anii grei
Și-a plecat copila-ndepăriată
Sărut'înd pe unul dintre ei.

.Peste treeătorile din vale
Vor pleca la noapte — vor pleca
/e-ce irșt cu puști și cu pistoale,

36

Un trotil arzînd, va sfișla
Șinele de fier înzăpezite i
Treizeci de vagoane vor trimite
Vuiet de explozii și de moarte
Zguduind pădurile în jur !

Munți? doar, ecouri au să poarte
Clătinmd albastrul lor contur.

Ai } Cum trece vremea prin pădt
la poiana-nallă ce tăceri !
Dorm p'îraie.

Cine să murmure
Cântecele unei primăveri ?
Peste neaua munților pustie
Partizanii știu că o să vie
•— Ca o fată poate o să vie.
Unii prin zăpezi o văd venind
Cînd. răniți, în Cobra îor iîrzie
Se trezesc în noapte aiurind.

Noptile — plecare fără teamă,
Lupte-n coclii —
glasul țării ih<
Cine va muri, cît de departe,
ii. vor duce în poiana lor,
Să-i vegheze somnul lură moarte
lurmelul verzui al codrilor.
Cum se duce vremea prin păduri
în poiann-nailă ce tăceri !
Ninge iarăși.

Cine să murmure
Cînteeul acelei primăveri ?
Visul tremurat printre ninsorire
Despre rara, așteptata zi,
libertatea patriei bulgare
Va veni odată — va veni ?
Cîți. vor mai rămîne oare vii

37

Așteptați de mame și copii ?
Ziua însă va veni odată
Străbătind încet prin anii grei,
— Ca o fată poate — ca o fald
Sărutînd pe unii dintre ei...

Ninge. Onre văd iu fapt mea
Pasarea de-argint de ahădatn
Liniște ! Doar cerbii vor umbla
Traversuul poiana înghețnlă.
Chipuri din ninsoare văd iscate,
Glasuri oare ?

Umblă norii suri,
Clopotele mănăstirii poaie
Y.inlui iar le elniiriă-n păduri.

De op! ori zăpezile zburară
De atunci.

•Și partizanii nu-s.
Au plecat și s-au pierdut prin țara
Izvorînd din munți de-nici, de sus,
Ca un pu.nn de nuri luniattă.
Unii sînt Jn Solia pe-nalta Vitușă,
Șini aliii-n piovdii poate
Sau în \alea Venire! zbuciumase,
S;i;i eiăiie.se DîmiU-ovgradui kn
In răsrucea nesurilor trace..

Amintirea numai, uneori
Nevăzuți îi mai adună-ncoace.
Stau și-ascult, poi;tna-nsingurată.
Liniște — pustiu.

Șr totuși sînt !
Ochii lor privesc clin codri, iată
Glasuri poartă despletitul vînt.

Sînt deparle-n neguri, anii grei,
Sînt departe partizan;i-n țară —
Toiuși a rămas ceva din ei
SU-ājuind poiana legendară.
Cum privesc aceste subterane
Simt eă-s pline iar ele partizani,
Simt că dacă umbrele dușmane
Ar pluti din nou peste Balcani,
în poiana asta-ndepărtată
Chiar acuma ai putea să vezi.
Chinul lor de flacără eludată
Rărîrird deodată din zăpezi.

Bila, ianuarie 1953

UN STOL DE PĂSĂRI S-A TOPIT ÎN Ih\

Un stol de păsări s-a topit în maro,
Pe malul verde singur am rămas...
— De ce sînteți așa frumoase oare
Sălci de mare — fete din Burgas ?

f

Poate-ați privit prea mult adîncul apei
Și cercul ei verzui și despletit,
Poate smochinii, noaptea, prea aproape,
Prea mult și prea frumos au înflorit.

•Ori marinari pe ape-ndepărtate
Prea multe leghe v-au purtat în gînd,
Ori vîntul mării cînd adie, poate
Prea mult în plete-ntîrzie jucînd.

Trec prin oraș și nu mă simt străin
Pe străzile care sfîrșese în mare...
— Ce să vă cînte un poet român
Venit pe-al vostru țarm din depărtare ?

I' (utt /> -IU li, pi! u - . -r e
v fioi_A i <n gi'uu - 4
I t'litO ' H I U I CC W >''* <
ee v,u - de \uliu u <t /' >>

io cercuri mari plutind peste Ceahlău,
Aeo!o unde apa cristalină
A Bistriței o adunăm, mereu,
I Hî!; mari căderi să-morăstic arueeă...

i » i i i * » in
i i * o nd - i e

^ " ,n l), ' ' ' , ,
' • i'«u.it - . oe [x. i << (,
v ' e o v < i' , (o
'i • l /it: i' ir- . . < , ,

lă pe -U • L -
* \ a iiv st mm i ir.

L.\ GRi'vrr/t

t i i < d ' [i " j

* u< i i n « , j ^

Spre sud păduri întunecate sînt,
Cu gravi stejari sau fagi, în depărtare .
Peste zăpezi doar mărăcinii-n vînt
Cu violetul fum se mișeă-n zare. •
Și stllpi de fier cu brațe-desfăcute
Ca niște antici, viguroși, atleți,
Cu sîrmele -prin care nevăzute
Trec fulgerînd electrice săgeți,
Dispar în orizont purtînd lumina
Spre neguroșii munți Stara-Planina.

Plivesc în jur. Pustiu, e-n miez de iarnă
•Troiene mari, ce greu să le răzbești !
Cerul uitat a început să cearnă
Fulgi rari pe-aceste plaiuri bulgărești.
Înaintez taindu-mi singur drum
-Printre nămeți — zăpada-mi intră-» yhetes,
•Fulgii-n văzduh se leagănă acum .
Plutind pieziș ca niște păsări bete.
Și-n fața mea pe cîmp, la eițiva pași
Deodată ochii pot să vadă
Reduta ca im șarpe uriaș
Ucis — dormind sub palida zăpadă,.

O fată-aluturî, un țaran bătrîn
Din Grivița,
era copil,, el știe
Istoriei...

Dar drumețului român
Din alt țarim o doină îi adie.
•— Era demult. Mai e prin munți vreo urma
Pe Caraiman suia încet o turmă...
Și cîntecul ciobanului de-atunci
N-o fi rămas plutind tîrziu pe lunci ?
Erau în.sate mulți flăcăi voinici,
: Aud. umblind și-acum prin iarbă coesa,
' lată-i dormind printre nămeți aici,
Și ce tăcută-i. iarna, ce frumoasă !

Eătrînul povestește despre timp,
 Satul bulgar cu fete-nfricoșate,
 Zborul șrapnelor, ciudatul nimb
 Al flăcărilor — turci umblînd prin sate,
 Apoi armate ruse și române
 Cu uniforme colorate viu
 Zburînd pe cai frumoși...

Aici rămîne
 în liniștea z'p< J/w. IT/iu
 f na u ba n d a\ j ta
 'o'i a " r ii (t
 "oi C" - r v ' ci""* --oi
 i-armti ai noștri, traru nosti \ c l
 mc c' i C). d t. ar și g:
 a fio ^ uc-n } in > > i 'a v c J
 " f\ i l' c f "" " n ?u
 hore apa verde-a marilor

II

Ara străbătut bătrînii munți bulgari
 Prin pasul Șipca. Am trecut orașe.
 Fluvii, păduri de brazi și de stejari
 înfiți în stînci cu trunchiuri uriașe,
 Prin Valea Trandafirilor trecui,
 La țărmlul mării-am stat pe stîncă verde
 Zvârlind cu pietre-n valul albăstrui
 u urmîtînd nori albi pe-același cer de

Prin fabrici albe de mătase
 Ta Carlovo, rîzînd, fete frumoase
 Mi-au arătat cum se înnoadă fire ;
 Foi aurite de tutun, în sud.
 Prin fabrici mari ce parcă le aud
 Mi-au tremurat aroma lor subțire.
 Pescarii din Sozopol într-o seară
 La pescuit de stridii mă luară
 și-n bărci plutind ei mă-nvățară cum
 Să desfac midii, cu briceagul, iată,,.

Cum desfăceam eu nucile odată
 în toamna grea de aur și de fum.
 Și pretutindeni, toți m-au întreat :
 — Te-ai abătut prin Grivița vreodată ?
 Acum, pe-acolo ninge ne-ncetat,
 Doarme sub nea reduta de-altădată,
 Acolo odihnesc strămoșii tăi,
 Ei au căzut și pentru-a noastră țară,
 Alătura de ruși, acei flăcăi
 Ke-au dezlegat robia seculară.
 Să mergi, spuneau ei, să te duci să vezi!

Privesc în jur albastrele zăpezi
 Și fumul mărăcinilor în zare
 Și mii de oameni văd venind ușor
 Sînt fiii dragi ai patriei bulgare,
 Și-n liniște se-aude, glasul lor
 Troienclor din preajmă dînd viață :
 — «Eroi ce niciodată n-aii murit,
 Dormiți ușor sub platoșa de gheață,
 E veșnic somnul vostru liniștit,
 Sfiiteți eterni ca timpul clar și greu,
 Ca florile ce-n plante'au să doie,
 Ca fluviile ce plutesc mereu
 Spre apa verde-a mărilor Egee».

m i

..acela nu moare !
 (Hristo Botev)

Acum pe cîmpuri totul a tăcut,
 Fulgi legănați alene mai coboară,
 Un fum ce se ridică abia văzut
 De prin păduri plutind, e însăși seara:

Âș vrea să vă mai spun ceva, eroi.
Ceva din țara noastră pentru care
Ați adormit și norii peste voi
Cern fluturii zăpezilor bulgare.
Știu bine. n-am să spun nici un cuvânt
E-atîta liniște, de ce s-o tulbur.?

Este

O fată și-un țăran bătrîn și sînt
Anii uitați prin locuri aceaste.
Stau lingă voi și tac, Destul mi-e *doc*
în sinea mea să mă gîndesc la toate
Și gîntul meu cu nevăzutu-i jar
•Prin lespede-a zăpeuUW slt-ăbaie, .
Privesc spre nord, spre țara noastră.,

•vrae

fu -boi o iuza-mpta?uiud ..,ciat,,i, ..
S» sun' < » 01 aii i n îal in mn-
S' v ui o pihiti ci <" thii tu l
Vu bucura orivelisti.le toate
Dar nu va nura,

l iii \ vt i n ii ti, ;

! infinite < i îndepărtate
\ -"AU urmărit în lebra morții —

ascult-

Li : spune timpul <•

Spune ea raurmd

Cel care luptă pentru tîbet •tuto,
De-aceea veșnic îi purtăm în gmd
C;i-n clipa morții, ochiul lor străbate
Ha'lwbuil. fulgerător.
/ii'pH:!, în ceața anilor subțire,
— Ascunsul, necuprinsul viilor
Cînd raor, îi vad eu ultima privit..;

•Surit semne de ninsoare lungă.

so':o e

fiályînul ur.iriail.nd nourii grei.
Să ningă mult, rccolctie-or fi bune,
.Ce deslușesc de-acum cu ocnă rac-L-

•Reduta și cîmpiițe din jur
-fîind vîntul' primăverii iar va
Vor deveni iar cîmp de arături,'
"Bractoarele cu roțile -dințate
Vor răscoli pămîntul.

Lanuri mari

Vor înverzi picrîndu-se aiurea
'Și vor -ieși din nou țărani 'bulgari
"Muncind-cu rîvnă și privind pădurea.
• intui lor liber va pluti
Spre Dunăre, cu vîntul care-adie,
' Și-au să-l audă-n fiecare zi
•Ui drumul lor, români de pe dmpîe,
Ei.vor gîndi sau vor cînta :

-Eroi

Dormiți în umbra vie-a zilei, voi
Sunteți eterni ca timpul clar și greu,,
Caflei-ile ce-n plante au să deie,
Ca fluviile ce plutesc mereu
Spre apa verde-a mărilor Eg>;e*.

strivita, ianuarie 1953

AMINTIRI DIN MUNȚII BIHAHISI

•Ge frumoase-s noapțile-n Gîrapenl l
Prin păduri, tîrziu un -tulnic sună,
Vîntul •înfioară-n Apuseni
Frunza-n codrii luminați de lună.
•Mai departe-n munte — mai departe
Focuri ard și joacă sus pe cer,
E un aer de ciudată moarte,
"Dttna însăși s-a făcut hanger.

Bătălii au fost pe-aceste drumuri,
Morții; dorm.

Ce taberi .au trecut,
Cu topoare, groaznice !...

Și fumuri
Din colibe arse pînă-n lut!
— lancu ! (spun pădurile în șoapte)
Cu tribunii înfricoșători!

A pătruns prin frunze-n fapt de noapte
Ca o lance-albastră, un fior.

Moșii răsculați — cu seculare
Răzbunări — prin eodri-acum răsar;
Flăcări mari s-au despletit în zare
Ca o mare fără de hotar.

Vară. Ziua-i lungă — noaptea mica,
Liniști grele-n eodri-acum străbat
Și-n tăcerea nopții, pe potică
Trece un drumeț îngîndurat.
Aspre vremuri l

Vîntul morții bate
Șuierînd în Munții Apuseni.
— O, pribeag pe drumuri depărtate,
Ce blestem te poartă spre Cîmpeni ?
N-auziși de lancu ?

Spune,
Ku știi umbra munților — nu știi
Deliii care ard ca un tăciune,
Ca o răzbunare ?

Unde vii ?
Răzvrătire, sfîntă răzvrătire,
Cum te-atrag răscoale iar și iar,
Vezi cadavre, nu-ncap cimitire,
Tu privești purtat de-un gînd amar.
Unde oare pașii tăi se-ndreapla,
între munții răvășiți acum ?
O femeie undeva te-așteaptă,
De ce n-ai odihnă ?

Drum și drum,
Pa poteci de munte-nsîngerate
Noaptea cu cenușa ei străbate,
Focuri ard și joacă sus pe cer,
Luna însăși s-a făcut hanger.

Pasul călătorului prin munte
Foșnet dă și șoapte prin frunziș —
Raza lunii a sclipit pe frunte
Cu adîncul, straniul luminiș.
Dincolo de munți, în primăvară
Nu demult, a fost răscoala-n toi,
Dar boierii țara și-o trădară.
Au trădat lumina vremii noi.
Acolo prin Țara Românească
L-au pîndit atunci pe-acest drumeț,
Nimeni nu era să nu-l cunoască
Pe Bălcescu.

Glasu-i îndrăzneț
A chemat mulțimile să lupte,
Răsunând pe-ntinsele cîmpii;
Ascultau țărani cu fețe supte,
Țîrgoveții din periferii...
Ca un vifor zguduise anii
Răzvrătirea scumpei tale rări,
Spada ci ar fi ucis tiranii,
Dar au fost înșelăciuni, trădări.
Toate s-au si'ârși'c !

Exil.
Departa.
Tu, Bălcescu, pribegești prin munți.

Dar mai ard nădejdiile,
mai arde
Flacăra răscoalelor sub frunți.

Spre- Cîmpeni, spre lancu te grăbești;
Umblă vestea că oștiri moșești
Răsculate, cu securi și coase,
îngrozesc Ardealul!

' O, te-apasă
 Sja-gele și moartea fură rost,
 •K-ai -venit--să-ți cauți adăpost,
 "ă&ă întinderi,
 Apusenii-n fumuri
 —
 Se îneacă,
 Unguri și români
 •ta. zadar cu ostile pe drumuri
 •Rătăcind se luptă.
 O,-n stăpîni
 Să lovească fulgerul răscoalei !
 ta Viena-i undeva-n palat
 -Pajura cu gheare imperiale,
 •Vipere habsburgice se zbat.

°U t *Kfi* i omanii și maghiarii
 ' * o O1 Ic mare, de ne-nvins»'
 [\ mu u îp,rații, regii, țarii...
 b iit;->icțuî gînd ce l-a cuprins
 i» *vu* pași' lui prin noapte deasă
JI " L C^npem — spre moții răsculați,
 f>xA i g T>a-mic șuierat de coasă
 n v x l și singerează frați,

tJ.poiăoă. Scara își agită
 "Umbrele, prin a pădurii vatră.
 Mirații par o mare-ncremenită
 De demult, în valuri mari de piatră..
 •Bus în. codri Iancu-și desfășoară
 'Tabăra oștirilor.

Acum,
 C-acU \z**Acc**> c« venind din Țață, "
 C .Frr t -Cți — Balccscu-și taie drum,
C ne-i ei acest Bălcescu. oare?
 î:-'cu — tribunii și ei,
 *fax(G,a lu? de mult a fost, să zboare

Peste munții lor stîncoși și grei
 E Bălcescu minte luminată.
 Drumurile.noastre să le bată
 Peatm- ce ?

Prin fumuri rotogoale
 Eh ! Luptăm, luptăm fără sflrșit S
 . Borul luptei, patima răscoalei
 L-au purtat spre moți.

A și sosit,
 Seară. Focuri.
 Tabăra se-ntiode
 între piscuri sumbre, spre Abrud..
 G'coteul mulțimile cuprinde,
 Glasurile lor răzbesc, se-aud
 Printre stînci golașe, prin pădure*
 Cîatece de luptă.

. r—.«Ce soldați, . . . • -
 înarmați cu pușcă și secure,
 Să-i îndreptați spre țari, spre împărați
 A privit Bălcescu, o, ce gînd..de -
 Luptă și răscoală i-a cuprins.

➤æ Abrucî -sînt.ziduri fumegînde.

«'.Oștiie acestea de ne-nvins
 Ar putea porni ca o furtună
 Peste munți departe-n Bucureștii»
 Cum le-ar duce ei ca să răpună
 Lanțurile Țării Românești
 — «Ce armată ! -

Frați — dragii mei frați,
 Pentru cine oare vă luptați
 Voi, mîndria noastră românească ?"
 împărații-ei ne sînt dușmani,
 Răzbunarea voastră să zdrobească'
 Tirania sutelor de ani !*

Ce sălbatic loc !

Stînci neumbrate —
Tabăra e fără de sfîrșit.
Iancu îl primește ca pe-un frate
De departe-n munții lui venit.
— «Iancule, stăpîn acestui plai,
Faima ta s-a dus departe tare,
Înspăimîntătoai' C oaste ai
Ce-ar putea și munții să-i doboare,
Dar în loc să lupți, să te unești
Cu maghiarii, frați în răzvrătire,
Să zdrobești armate-mpărătoști,
Pentru-a libertății; propășire,
Tu, alături stai cu împăratul !»:
— «Eu pe ungur pentru<-aceea batu-1
Că cle-s patru' neamuri în Ardeal;
Pe români de ce nu vrea să-i știe ?
Apa noastră- a ieșit din malf
Cu potop de flăeări- și urgie !»
— «Iancule, viteazule bărbat,
Kosuth vești de pace îți trimite !»..;

Iancu tace.

Vede-ngîndurat
Tabăra eu focuri risipite :
— «Moșilor, pribegilor munteni,
Pentru ce vi-ara adunat din sate,
De ce se dezleagă-n Apuseni;
Răzbunarea vremurilor toate ?
Dusufvs-am- eu cum am fost gîndit;
Poate-n noapte-am rătăcit din cale,
Buciumul pierzării ne-a vrăjit'
Cu cîntări de-ntunecată jale.
StîncilbF ! Eihariej tur mamăj
Ce ne-ai legănat în vatra* ta,
Care drumuri sabia mi-o cheamă,
Ce meleaguri vom mai colinda ?

Al ! V-BȘ duce orișunde-ar fi,
Și ne-am bate — blestemat .ne-am bate •
Numai să vedem cindva-ntr-o zi
Peste munți un val de libertate*!»
Pe sub stînci și codri, seara, lin,
Flutură aripan-tunecata.
Pe la focuri oameni s-așin,
Cîntece se-aud.

ȘI cîteodaiă

Chiote.

Privește Iancu-n zare,
Oastea lui se-ntinde-n depărtare.
Parcă siratc-n piept o îndoială :
Oare diurnul lui s-a rătăcit ?
Moșii pentru cine se răscoală ?
Împăratul poate i-a mințit.
Dar pe moși, .atîtea mii cîți sînt,
Va mai ști'el Iancu să-i întoarcă,
Nu-i o nebulie dacă-ncoarcă
Steagul să-l înalțe altui vînt S
— -îndoieli mă bîntuie și-i grea
Inima, Bălcescule -firtate,
Bine zice Kosuth ca să dea
În Ardeal românilor dreptate.
Dar să lupt alături, să te-ascult,
Nu mai pot, e vremea prea tîrzie.
Kosuth el să-mi fi trimis dc mult
Vești de pace și-prietenie..
Bine vin și-acum.

Dar ce pot face I

Doar atît : să nu mai lupt cu ei.
Poarlă-le scrisoarea mea dc pace
Și frăția tribunilor mei !»
Patru nopți în zbor și patru zile
Peste munți plutiră.

El a stat.
Le-a vorbit Bălcescu-nfiăcărât.
— Zi-le, geniu al răscoalei, zi-le
De'trecutul lor întunecat.
Zi-le tu de vremuri viitoare
Cum le vezi în visul tău de-aeum :
înfrățiți cu ostile maghiare
Lupta lor urmînd același drum
Va învinge,
sigur

va învinge !
Patru nopți la rînd,
Au trecut plutind, și patru-zile.
A. plecat Bălcescu ascultînd
Glasul unei tinere copile
' Ce cînta-n Abrudul dărîmat.
Despre ce cînta frumoasa fată ?
Cîntec despre moțul răscolat,
Care nu se uită niciodată.

„...Undeva în drum spre Seghedin
Către Kosuth, lui Bălcescu-i cade
Vestea, că în zilele ce vin
Kosuth cu-ai săi oameni Ja Arad e.

Te întorci, ajungi, aduci scrisori
De la Kosuth — vești de împăcare.
E tîrziu și totuși o-ncercare
Spre Ardeal iar drumul să-l masori,
Căutînd oștirile maghiare.
Le-ntilnești luptînd din greu ;
Ostile țariste se revarsă ;
Te arunci în luptă, brațul tău
Fulgeră dușmani.

Pustie, arșă-i
Calea care duce orișunde,
Pustiit Ardealul, răvășit.
Simte dor Bălcescu să se-afunde
Iar în munți.

• Tîrziu, e fugărit.
Trece apa Mureșului — trece,
•E tîrziu — coboară toamna rece
Peste codri.

Iarăși a ajuns.
Iarăși vede Apusenii — iară,
încu-ntr-o colibă 1-a ascuns
•Să-i asculte fluiera amară.

Iii

Mult a stat Băicescu-n Apuseni
S-a ivit septembrie în pădure,
Toamna-i tot mai rece, prin poieni
Scuturînd hățîșurile sure. •
K-a-ncetat măcelul,

Ard departe
Sate-ntregi și văi pînă-n Abrud,
f. un aer de blestem și moarte.....-.
Numai noaptea tulnice se-aud.
Parcă plîng ceva, parcă- te cheamă.,;
Toate sînt Urzii — toalc-n zadar.
Scutul toamnei și-a zdrelit arama.
Tulnicele noaptea pling amar.

N-a-nțeles nici Kosuth, nici wmftaîL
focul lor s-â mistuit in van,
•Sfau știut lovi Ja timp sl.ăpkux.
Nici pe-adevăratul lor dușman.
Să'fi-aprins la timp in pieptul loc
Flacăra unirii !

Să-și pornească
Moții, valul înfricoșător,
Ura lor, spre oastea-mpărătească.
Libertate Țării Românești,
Să dezlegi, frăție-ntre popoare f
Pe deasupra Vienii, să rotești
A lui Iancu spadă-ngrozUoary L...

Acum, totul e-sfîrșit':— tîrziu !
Trec pe Mures-oștile țariste...
Eh ! Colibă mică, ce pustiu
Frunzele se cern.

Șfeacelaș: **via; te**
Chlnuie **în** nopțile de toamnă,-
E un gînd amar care te-ndeamnă
Să te duci **pe-un** cîmp deschis
Unde încă pentru libertate
Se mai luptă — si să cazi ucis.
Undeva pe plaiuri depărtate
Săbiile poate nu-neetară,
Sunetul metalic prin paelure-și
Poartă larg ecoul către **seară**.
Oști în **goana** cailor- pe Mureș...
Eh ! Pe •Mureș undeva **la**. vale,-
Fe la Mirăslău, la: Mirăslău,
Sub tăcerea măgurei domoale,
A sfîrșit Mihai •eroul tău,
Mistuit ele' gîndurile-i mari.
E pe-un cîmp. o cruce peste care-n
Fiecare toamnă, trei: arțari
Cern înțelepciunea: din ••frunzare..

Oști slrăine-au împînzit Ardealul.-
Acum totul e sfîrșit — tîrziu,
în ce parte să te poarte valul
Răzvrătirii ?

Muntele-i pustiu,
Numai sus, în piscuri la Abrud,
Tribunii, lui Iancu se aud
Sfîșimdu-și în păduri amarul :
— împăratul a mințit !

S-a dus...
Care oaste ne-o călca hotarul
Dinspre răsărit ori din apus ?
Și pe-o stîncă, Iancu-și sfarmă jalea.,
Ochii lui cețoși scrutează valea :
r~ Ne-a-nșelat coroana !

Am sfîrșit î
Sîngele **pe stînci** s-a **irosit**
în zadar !

O, ce să mai aștepte,
Oastea încotro **s-o** mai îndrepte ?
Ultima nădejde cum se frînge !

Moșii-**n** vale încă se mai **bat**
în neștire-i poartă ne-ncetat
Patima răscoalelor din sînge,

E tîrziu !

Să zbori pe-un cîmp deschis
Unde încă pentru libertate
Se mai luptă, și să cazi ucis.
Undeva pe plaiuri depărtate,
Poate eiiar ps Mureș o să ai
Un mormînt ca falnicul Mihai,
Amintind răscoale, lupte mari. —;
Poate-o fi și-o cruce peste care-n
Fiecare toamnă trei arțari
Au să cearnă pacea din frunzare;
Peste munți ca păsări mari plutind
Trec încet amare nopți și zile,
Mai străbate-n aer cînd și cînd
Glasul unei tinere copile.
Din colibă încă-**l** mai aude.
Cîntecul acesta din Abrud e.
Din Abrudul ars și dărîmat :
— Cîntă, fată, tu, 'frumoasă fată,
Cînt despre poporul răscolat,
Care nu se uită niciodată...

IV

Flacăra răscoalelor s-a.stins,
Printre albiile apele duc anii.
Flacăra răscoalelor s-a stins,
Pregătesc cătușele tiranii,

t
*

Țară, țară — cîmpuri nesfirșite,
Sate mici — piraic pîing domol
Apăsarea zilelor strivite
Și durerea care-ți dă oeol
Amintesc de-un om cu -chip subțire
Fiu al țării noastre românești.

O amară, stranie amintire
Străjuie conacul din Bălcești.

Trec țărani-ntuncați spre șc.suri ;
— Ochii lui pe unde-or fi arzînd.
Vorba lui, cu-atitea înțelesuri,
Ce meleaguri o fi luminînd ?
Trec țărani cu sapele-n spinare
Zi de zi. spre. cîmpul boieresc.
•Ochii lor pierduți în depărtare
Kătăcesc în zare — rătăcesc :
Oare nu se va ivi vreodată,
Fruntea lui înaltă, luminată ?...
Fulgerele scapără în zare,
Înscriind destinul lor. pe cer —
Noaptea peste cîmpuri, călătoare
Luna își mai poartă-al ei hanger.
Apusenii • lung își sună-n codri
Frunza deasă tremurată-n vînt,
Doar arar se furișează lotrii,
Domnilor cătîndu-le mormînt.
Pe cărări (rec moți și suie turme
Către piscuri-nalte și poieni,
Munții tac.

Ce amintiri să scurme
In adînc bătrînii Apuseni ?
Cu făptura lui halucinată
Iancu mai răsare cînd și cînd,
Clopotele din Abrud — să bată
Seaia-neepe, peste păduri piingind.
Unde-a stat Bălcescu, în pădure /

O colibă, prin desişuri sure...
Numai urme-au mai rămas.
Alături
Printre ploi albastre și omături
Au •. crescut 'mesteceni.
Sus In aer.
In singurătăți — vulturi se-neaer.

*
J|

Dar lumina frunții lui și gîndul
Peste munți plutește veșnic viu.
Codru-și sună frunza murmurîndu-1
Depărtării.

Printre stînci, tîrziu,
Cînd tresare fulgerul pe cer,
Chipul lui adeseori apare,
Ca un vis, ca o amenințare,
Urmărit cu groază de boieri.

Arborii trăiesc — arborii mor —
Ploi se cern și vînturi felurite,
Peste piatra Apusenilor
Răsuflarea grea și-o vor trimite.
Dar tu spune, cântec al meu, spune,
Sunt departe gropile comune-?
— La Palormo ! La Palormo !

|;
|;
J.
f-

Unde
Doarme fiul țării noastre drag ?

Cei ce l-au ucis, nu s-or ascunde l
Cei care i-au fugărit, pribeag
Morții-s hărăziți.

Și într-o zi
Stema lor murdară va apune.
Timpul însuși pentru ci va fi
Cimitir cu gropile comune.
Dar Bălcescu, gîndul lui fierbinte,
Gînd care-l purtase spre Cîmpeni
Va străbate anii înainte
Străjuind bătiînii Apuseni î

— Frați pe veci românii și maghiara,
Doborînd tirani •!

Urmînd stejarii,
Moșii liberi vor sui pe munte
Buciumînd în codrii albaștrui.

a trăi sub fiecare frunte,
îndul ce-a zvîcnit sub fruntea iui.

POST SCLIT'PTUM

D I T I V O H I M U I

.Aud un vuiet cum nu s-a auzit vreodată
Și nu se va mai auzi nicicînd —
Un vuiet al imenselor prefaceri
foii-a pătruns în vis

i.

DOUĂ POEME

(1.9aS)

gînd. 'x

Ca o membrană vibrează inima mea,
Ca o subțire și albastră lamă —
Cîntecul meu, o, ani ai viitorului,
Din depărtări vă caută, vă cheamă.

î
t
f
}
l

ta liniștea pe care-o siaat venind,
Urmașule, du la ureche-această carte
Ca pe o scoică albă, ca pe-un ghioc
Ia care s-aud uraganele mării.

Mai 1951

**"EJCR'ARI ŞI ANOTIMPURI
SAU
-MIŞCAREA 'DE REVOLUŢIE**

CONVOIUL AMINÎIRH.GB

Pămînt al țării mele, pămînt întins, bog'a.
Sub cerul tău trăim de multă- vreme —
Răsare soarele, un vînt s-a deșteptat,
în dealuri cîntă-o fată, de pare-ar vrea să che;ne
Sat după sat, la muncă, pe ogoare —
.Sau poate că e toamnă peste vii,
Sau poate-i iarnă și în seri tîrzi;
Se-aude-o doină la o șezătoare,
Cînd viscolul, în valuri călătoare,
Dansează delirînd peste cîmpii.

Prin anotimpuri trecem ea prin păduri de tei
Care-nfloresc cînd ne răsar în eale —
Și-n inima tovarășilor mei,
Cînd scutur creanga, ning de sus petale.
Drumul meu trece azi din sat *în* sat,
Aceleași dealuri, văi, păduri și ape,
Doar rosturile noastre s-au schimbat ;
O primăvară nouă — și vara e aproape»
Și toamna cu sărutul de aur întîrzie
Pe creștetul livezii, și cerne frunse-aciun;
Și-ncet se schimbă frunza în fulgi de-argintărie,
Cînd iarna mă întîmpină în drum.
Prin anotimpuri zbor acum și cînt
Minunea muncii din cîmpii și sate.;
Prin anotimpuri zbor, acum, slăvind
Trecerea vremii, holdele, bogate.

O,..mugur, înverzește-n versul meu,
 Ploaie de vară, fulgerele tale
 Să-mi lumineze pașii — și mîndrul curcubeu
 Pe boltă, sus, să tremure agale.
 Vă legănați cu ramurile pline
 • Ia versul meu, livezi de meri și peri —
 'Voi, muncitori din cîmpuri, vă adunați în mine

Și- răsăriți în era care vine
 Peste amurg-al robilor dc ieri.

ARIPA VINTULUI PESTE ZĂPEZI

Aripa vîntului trecu peste zăpezi,
 Ca flacăra trecînd pe Bngă ceară —
 İa staule se auziră iezi,
 Cit trîmbițele lor de primăvară.
 Pîng peste cîmp omăturile, plîng,
 Ogorul negru-ncepe să se vadă
 Și ghioceii se arată-n crîng,
 Trindu-se din lacrimi de zăpadă.
 Griul de toamnă licărind verzui,
 Cu aburii vibrînd peste hotare,
 TFCzcște-n suflet orișicui
 Elanul-cîmpului, puterea creatoare,
 l'-nvim în larg — pîrîul își crește-n albii apa,
 j.)esciadero magazia și scoatem, rînd pe rînd,
 Plugulide fier, semănătoarea, grapa,
 Pe care toamna le-am lăsat dormind,
 K -au prins rugină roțile, cuțitul ?
 Afeum în sat ciocanele se-aud.
 Cocorii iar au săgetat zenitul.
 Adulmecă un. iz dc mugur crud
 Bt«i.trecînd alene spre fîntînă
 Și.fai.a.care-i mî.aă,
 Curtisach-sc-uită-n preajmă după flori,
 Cînd,sălciiile cu plete înverzite,
 -Plin-care-vîntul mina și-o trece uneori,
 St-recoară-n- noi simțiri nelămurite.

•"Aici * -TitațiuRea de -mașini —
 • SaJctar-jur imprejar, a fost cînd\ r.o.sie
 Boierul rătăcește prin st.rai.ai
 Ca'-lupul în pădure, .—
 •Se .stinge-n neguri umbra lui tir/ie.
 :șalcîmi jur împrejur .— bine-ai venit,
 Tu, nemaipomenită primăvară !
 .I&UL&o-aud motoarele albastre.
 •Iată •-copacii-ti aburise-nfășoară..
 --Mecanicii se-ableacă sub tractoare,
 Gu lețele-nnegrite de păcură și fum —
 "E-o-pcoape timpul cînd, privind în zare
 Cu-.șapte pluguri vor porni la drum.
 Aici e satul, cîmpul și pădurea,
 .rlworul, -fiul și aceeași larmă,
 zilele vin și trec pierind aiurea,
 • -Io. eîsteul timpului să doarmă.

ABCPA VISTULUI PESTE PĂMÎNT

Aripa vîntului trecu peste pămînt
 • Și s-au zvîntat întinderile noastre..
 Cît de frumoase, uite, strălucind
 • în rouă, vin aceste flori albastre

Acum. scoți puh galbeni prin ogradă,
 Pui mici sclipind auriu ca stelele toamna.'
 Cloșca se uită-n îrsilfkui, su vadă
 '-Voluta unui;: uhu.

Și-i îndeamnă
 Să soarbă-nec-t cristali mărunți de rouă,
 . Să ciugulească iarba re-nviată,
 Ca uri balsam de viață pururi nouă,
 •?'@c care nu te saturi niciodată.

•JSkîți de~acum uneltele In ca.ee
 .-Și .sacii cu semințe î

Și sc-nșiră
Convoi de oameni — soa reie răsare
Și-n raza iui ogoarele respira

O, tu care muncești, oriunde-ai fi
ijescopere-te-o clipă și-ascultă peste țară j
^ ceasul sfînt cînd plugurile ară
i-Vntru sămînța caro va-neolri.

C5nlă în larg tractoarele — și viu
în urmă boii răsuiînd alene,
Semințele puțin cîte puțin,
Pătrund în brazda stepei dunărene,
Apoi, în sus, pe Someș, în Ardeal
Și în Moldova pe Șiret — oriunde -
le a cîrap în cîmp, din deal în deal,
ftou.I diinvieților răspunde.

agitatorii de partid colindă,
De-a lungul țării munca s-o cuprindă :
Să semănăm cu grijă pentru noi.
Am semănat pentru străini odată
Venim de departe, prin arșiți și ploii,
Am stat în temniți și-am fost trași pe roată.
(•oasele noastre șuierară peste
Conace și moșii — și am învins,
Cînd stele noi pe plaiurile--aceste
Strălucitoare-n August au descins.
Ara luptat...
în încheștare au căzut destui,
Eî sînt aici •— sînt pretutindeni,
Timpul îi poartă-n valurile lui.
Dar am ajuns să fim și noi stăpSrri,
Doaceea semănăm cu-atîta sete,
Pînă cînd seara iese clin fîntîni
Cu limpezi melodii să ne desfete.

lovești cu sapa și îngropi
Eebul seminței — și te uiți în zare,
Mai e pînă la nuci, ori pîn' la ploii,
Ori pînă asfințește sfîntul soare.
Pipăi sămînța, știi c-ai s-o revezi
La vară, sau tîrziu în toamnă poate,
Cvtd va pătrunde arama în livezi
c. tu veiV.vînge roadele bogate.

' - Anmio trecu si însuși mai,
v .. lL)..,ca Jc. saleîm, aproape că sîrșît e %
' c i , e cave-l" semănai
' a i v do fire încolțite.
' + .. o u' și-apune iar —
f | ' i u ^ e s-a culil acum pămîntul,
' | " apUci ТKCL urechea pc hotar
i • nrrci s~"l lui îți umple ghidul,
e.-auzi aieva bobul de grîu din piramide,,
: J i „fuw«»...c după mii de ani —
' C :->i-ai'7i vuind puterea pe care n-o ucide
) « . tteipi * , nici teribiliu dușmani.
" * 'a cL urea și arde.

• ie ;(. < ii ai departe, mai departe !
' "ti)t; nuri trecem ca prin păduri de tei
(-rc-efioresc cînd ne răsar în cale,
* • - itovarășilor mei,
" Cmrî scuturîm în primăvară petale

Ținuturile primăverii pier,
Miresmele de tei pe cîmp se scuturară.
Intîiul fulger izbucnit pe cer
Cu litere de flăcări scrie : Vară !
O;forul semănat cît a crescut l
Grîul firav de-atuncea, acuma pîn' la piept
Porumbul pînă-n zări s-a așternut,
Aliniindu-și rîndurile drepte,

Si-n frunze vrzi-de sfeclă, vine roșii,
 "Artere par cu viu și proaspăt sînge —
 Doar plopul șoptesc mereu, bărboșii,
 Sie fără sens o salcie 'pe malul' apei:-pMnge,,
 -Cu ochi albaștri te privește --inul, '
 Și-n frunze de cartofi sînt-albe Sori,
 Cosit în brazde se zvîntează finul-
 iftră care greieri cîntă- uneori.-

Răsare soarele — e timpul de prășit
 Porumbul, floarea-soarelui, grădina —
 Prin lanuri pirul iarăși s-a ivit —
 Si volbura fe-nlănțuie tulpina.
 'Mn zori pornim și munca nu-i ușoară.
 Soarele suie, jarul lui- coboară,
 Pe frunte apa curge în șiroaie,
 -Dar vreme nu-i, înaintăm'mereu —
 •Peste sate și dealuri,--departe-n-zări — o-ploaie
 ,Și peste ploaie — minorul curcubeu.

"înconjurăm, cu sapa tulpinelc-pe rînd,
 '-tăind buruieni și-mprospătînd țarina. ::
 'în-i adunați în jurul lor pămînt,
 Ca să respire-n voie rădăcina.
 "Să mergem la prășit a doua oară
 ,-,Și-n miezul verii să pornim a .treia.,,
 ••'Acum amiaza liniștea-și' pogoară.
 'CO'bÎBe-î după-masă, eîod răsfoiești Sci
 ..'Și trece-n tine murmurul din frunză,
 Sau apa unui rîu te poartă vie,
 •".Răcoarea ei cînd. stă să te pătrunsa
 t..Și noi puteri in trupul tău adie.
 "Acum. în sat, la'colectiv, staparal
 'Astîmpără albinele cu fum de iască,
 iSe-nvîrte centrifuga și-picură nectarul,
 .'B-bucuros de albine 'staparul
 :IȘi cugetă mereu să le-nmuștească.

tucue trece ciad nu poți să-l vezi ;
 Cu zborul veni urci dm-treaptă-n treaptă,
 Ces-ecit zvt-lu M visinn-n livezi
 Pna crenc-j aeum culegători așteaptă.
 Visicie re><fi. cire-e albe
 A:un«i-.i ti.rî.».\ oelipxto.ue salbe.
 € uruid m lăzi am setndura de brad.
 L_ va p: ir.i ci , ,u,i pu.i ('j'i loto.notiva,
 te mu oc oruaneri. cauttndu-si vad,

u i ^ i o
 i n i - t td i
 v > t lc îgă

S; fie sePă cît d.e-ndepărtat,
 Te vet sîr.îțt trăind în țara-ntveagă.

REVAuȘA 'CÎMPUPJLOR

c i i eun visjm. d.n cireși,
 Te seutui Î si te odihnești o clipa.
 î - z zu cuid iar prin cîmpuri ieși
 le f .icf- soarele risipă,
 UI Ui i nibiu-n aerul torid,
 %* mariior oceane,
 i i.-,r se! ui maca lozinca de partid
 iiiii.- •-- z av milioane !
 eu cu sece-a m lyrg.
 e->î ciad «emanai odată?
 urat ea oieuiul Iau- se sparg,
 u-ii prima "-ara ioală.
 — teelseaea pesie cîmp
 •ftlw*. îe.'a zburătoare,
 ne lanuri ea un nimb,
 a v.eă'il și dispore,
 .. op1 iți sv-aduna-neet în clăi,
 beoe seceri noaptea cînd e rouă !
 Vcum-se-aud batozele orin căi
 ti e'u-iD'-diaa-ocearca punea noua.

O, zbugium dc zi și dc noapte,
 în necuprinsul patriei, la arii
 Batoza-nghite snopi de spice coapte,
 Atenți, de veghe-n margini stau pîndarii.
 Acum pe Olt și plute se ivesc,
 Spre arie plutașii fac semne-acum și strigă,
 De-aici din universul cîmpenesec
 To simți legat de țară c-o tainică verigă,
 în nori de praf cîmpia se-nvcli,
 Un cîntec peste fiecare Ian e :
 Vor fi cereale, pentru toți vor fi
 Cereale ! Tone — zece milioane !

Se stinge august undeva pe creste,
 Cu-amurguri somptuoase de purpură arzînd —
 Acestc-niînderl calme și satele și-aceste
 Păduri, sînt țara

Sub albastrul blînd,
 O zare nouă peste cîmpuri cade,
 Floarea soarelui se privește-n soare,
 Și frunze de porumb, vibrînd ca niște spade,
 Anunță-un anotimp care dispare.
 Mă uit la moara de apă,
 Și-ascult, ascult —
 O vrabie îmi ciugulește-n palmă,
 Ciripind un cîntec
 Da totdeauna.

OMUL ȘI VISTEPJILE TOAMNEI

Pe drumuri urc încet-încet spre deal,
 F-n mine-un dor ciudat care mă-ndeamnă.
 I o.gănindu-și cupola frunzarelor
 Teiul a spus ca pentru sine : toamnă.

Noaptea aprindem focuri pe hotar,
 Mistreții prin porumbi să nu se iste ;
 Drumețu-n zori mai caută-n zădar
 Eămasă nearată vreo miriște.

\
 |*:
 . .
 f §
 '5
 •
 i
 j
 \
 |
 > ••
 I '
 i
 j
 j f
 i ,
 •
 ' ,
 |.
 .%
 t
 •'?

Farmecul gliei, uite, își vestejește nimbul.^
 Lumina verde-a frunzei s-a mistuit în vară
 Dar dincolo de vestejire, cîmpul .
 Dezvăluie imensa lui comoară.

Bunb"C;'.l îl aduni în bătătură ;
 'lecolta fii atît de-mbelșugată,
 De parcă înșid norii cei albi se așternurî,
 t [.orii.au-ne grămezile de vată,
 Cslegfsn sfecla din pîrnini — și-apoi
 *« iem știiu-Jii si-i suim în care,
 l'j nmlt Ci- .r/ă auriu șuvoi
 ' cprinsurii o marilor hambare.
 La desiăcal, înlături mătasea ruginie.
 Vezi boabele zâmbind. Cincva-ngînă
 Un cînt tărăgănat dc drumeție,
 Pacea sc-așează-n suflete stăpîină.

Si vin pe urmă zile neuitate,
 Cînd strugurii se strîng și sus, la cramă,
 Chemînd culegători din șapte sate,
 Lovește toamna-n scutul ei dc-aramS.
 Coșuvi cu struguri sc zăresc pe umeri,,
 Cu neputință toate să le numeri :
 Aici e Olonel, aici Fetească,
 iiii Grasă de Cotnari și Crîmposio..."
 Ca să gustăm licoarea lor cerească
 Soarele-a strîns întreaga lui tărie,

Și totuși fără noi n-ar fi putut să **crease**^
 Această ncsfîrșită vîsterie.

TÎRZIU, TOAMNA

Ciocănitroara toamnei, euritmii egale
 Dezlănțuie în arbori. Rînd pe rînd,
 Multicolore flăcări în frunze se aprind*

Ca niște mari-incendii vegetale.
Culegem nuci și îngropăm -podgorii,
Și-alfel ea primăvara, se înseamnă
Din nou pe cer în șiruri lungi-cocorii
E vremea arătărilor de toamna.
Ploi sure umblă-acuro și sting ușor
Lumina galbenă clin-pletele pădurii.
Bin nou ne cheamă spre-ogor
Eterna sete a semănăturii.
Și pleci să tai copaci în Frăsinet,
Te-ntorci târziu, când. ziua se ogoaie,
Bat clopotele seara și se destraoă-nec
în. ceața picăturilor de ploaie.

Ciorile caută-n cimitir, -prin -iarbă,
Nucile verzi pe care le-au ascuns,
în -poloboace vinul a conținut să fiarbă.
Puterea limpezirii l-a ajuns.
Cele din -urmă gî.ște rătăcite,
Țipînd prin noapte, urmăresc
•DrumuPde miazăzi, spre delte —
Piugul și grapa, secera și sapa
Au ațipit în magazia de unelte.

Trec din noiembrie ultimele zile,
-Cu ultimele frunze ce se desprind în vînt
-Deschizi un ziar și te zărești pe file,
"Printre frunțași. Ai fost om de euvînt.
Singuri în zarea de mărgean aprins
Venim de departe, din noapte —
•"De la străbunii care dorm uciși
•Răzbesc spre noi nedeslușite șoapte,,
•"Unii rămîn în -urmă pe răzoare,
Ee parcă i-a orbit această rază —
'Venim din noaptea-lungă și mare
Și umbra ei în noi agonizează.
'Bar vom- învinge toate, rînd-pe rînd,
Și vom surîde zilei — și vom cuprinde Cîî
-Cu-o singură privire.

E-aproâpo ziua cînd,
tlături toți, înlîmpina-vom timpul.

Se adînciră stelele-n orbite,
Săratul brumei vestejește firea
Și ultimele dalii ofilite
în -drumul meu și-au scuturat privirea.
Mă plimb pe malul Oltului.
Apa n-a mai crescut.
Totuși din cînd în cînd apar bucăți de lemn,
Plutind la vale sub pecetea tainei.
Vînt umed și rece —
îmi tot ridic mereu gulerul hainei,
Iar apa se destăinuie și trece.

O FRUMUSEȚE A TRECUT ÎN" ALTA

Frunza, eazăncî, în fulgi, s-a preschimbat ;
O frumusețe a trecut în alta.
Dealul din față pare un monument ciudat
Pe caro mii de sculptori l-au făurit cu ds
Livezile de pruni și de caiși
Au adormit. Și neaua cînd coboară
Aduce-n visul lor muguri deschiși,
Stoluri de păsări, flori de primăvară.
Mai jos, în cîmpuri, griul s-a pitulat sub
Se bucură că ninge-așa de vreme,
Firul plătînd nu va mai înglu•ta.
Sub blana de zăpadă nu se teme.
De-acum printre troiene-ți tai poteci,
Tai sfecla, cureți boabe, toci nutrețul —
Din toamnă și-au rămas cîțiva dovleci
Pe care încă nu i-a prins înghețul.
Din cînd în cînd cu sâni mai duci la cîmp gunoi,
Adesca-i ger și-acoperi cu snopi de paie stupii —
Cînd latră cîinii noaptea, ieși la oi,
Să nu coboare din pădure lupii.
Cînd. oaspeții sosesc de la oraș

Cu noul an îți place să te lauzi
Vezi iar ca-n vis întinderi mari și verzi
Pe care umblă ploaia străvezie,
Vezi iarăși floarea-soarclui — și n-auzi
Nici crivățul gonind prin stepă șui,
Ca o pădure albă zburătoare ;
Arunci un lemn în sobă și flăcările lui
Dansează-n vinul roșu din pahare.

Trecuta vară, primăvară, toamnă,
Se-ntorc în tiuc-acum odihnitoare.
E bine însă mai ales când știi
Să cînți din fluier, ori să zici clin gură.
Te-ascultă uneori în seri tîrzii
Sătenii — și cântarea ta îi fură.
Și veseiia-n preajmă se așterne,
Ori doinele de jale înfioară,
Pădurea de-aitădată cînd își cerne
In amintire, frunza ei amară.

Viscolul are mii de glasuri,
Viscolul vine din țara Domelor ;
Fantomele lui albe
Umblă pe dealuri
Si dispar
In șesuri, departe.

În aceste ceasuri, cînd somnul tău,
Înzăpezit pe drumuri, întîrzie să vină,
Aprinde lampa și deschide-o carte,
Să te pătrundă tainica-i lumină.
Deschide-o carte despre fîn, sau poate
Despre culturi de in, sau de legume.
Despre ținuturi noi și depărtate,
Sau despre noaptea care mai stăruie în lume

O carte-n care inima ascultă
Melodia vieții fără sfîrșit —
Ca niște glasuri îndepărtate
Și dragi,
Se aud oamenii de azi
Și dintotdeauna.
Deschide-o carte și îndreaptă-ți gândul
In universul ei, și dă-i de rost —
Adîncul vremii tale pă.trunzîndu-l,
Vei răsări în lumea prin care n-ai mai fost.
Ianuarie înfășurat în mantii
Rămîne-n urmă. Și se văd departe
Zări albe. Însă tot ele diamant îi
Șesul pe care vijelia arde.
Doar o neliniște
In oameni, în cîmpuri,
Cu toate că nu vexe nimic anume, •—
E presimțirea altor anotimpuri.

Prin anotimpuri trecem ca prin păduri de tei
Care-nfioresc cînd ne răsar în cale —
Și-n inima tovarășilor mei,
Cînd scutur creanga, ning de sus petale.
Drumul nostru merge mai sus.
CM fiecare anotimp urcăm o treaptă —
Sus, peste vîrfuri, se aprind lumini :
E viitorul care ne așteaptă.

CÎNTEC FINAL DESPRE MAȘINI

De mii de ani muncim acest pămînt.
frec anotimpurile în convoaie —
Și soarele lumina și-a răsfrînt
Prin ceața grea a marilor războaie.
Am auzit motoarele, vuind,
Nu pentru noi, ci împotriva noastră,
Mașini de fier peste cîmpii, rănite
ineendiau recolte.

/ V i' ' iiJ se oilie t 11 noi
 (prs i ii otc i îns n^ri i t
 (t < i du h
 I " uU i i n canpa < i • a<o

* t " î ,i i>>t ni pu i de mult... « "t
 / ' i i io uu ni ata sniult •
 >- i 'i »Q'OM JU ițtome Si tia ana
 -fo ' > ' < ' i i îl ii .uti
 ' o i^e i. f< «ne>K li ÎI, grădina
 \ > * * f i ti mata 'i.apuu ;
 6 i i - > l't ut oinlin ounea
 L i' c ml , di ipa iteci dorii • t j
 ' ' ș* ' * • an, ' i ' mc \,
 • d n t,mj impcludM
 ' i p p lll ooloi r'oiu
 ' vi-- i! n!»*li u ~t putea
 ' -' »"> t i i Uui gi<u "i itini i nu rai-i,
 i i io sino la,ia cate iei I u -f
 i pn u,n dai amuigul lunui. " | %
 * i mc dio cunpu, f
 ^ - .--apii/esc .l d . p<. ; f
 • d ' o. -A,C ak ța. it *
 * atu. ind oțelm în cuplu
 Lt i »i i îmutseloi u, nu
 a< li t i nufoi. pu /tiili
 ÎI t m laiul du
 i i t i »in< \u io iiii e utc\
 v «. uni nunitu 'i<u comoi i
 " • • t ti i v tgoaue (ii ctuak
 'i'-au/t cum su«.i uncon
 i * i uine — al gnd tidoi ude.
 i i Mu Imcu ia ai
 ta 1 4 tain I masiu
 Jf>e i i tiid i stt li ,
 • • i nul i M)u!bc 11, di i i> nit.

Noi pregătim în slavă avioane
 Să cearnă-n zare ploi artificiale,
 Noi vrem grădini de aur, vrem cereale,"
 Cereale ! Tone — zece milioane 3

Priviți pământui nostru semănat,
 Acest ocean tăcut în care doarme
 Dezastrul celor care l-au brăzdat
 Nu cu tractoare, ci cu mii do arme.
 Priviți pământui, voi, dușmani de-acum,
 Vă domoliți furia voastră oarba,
 Strămoșii voștri puîbere-s și fura,
 Mormintele s-au dizolvat în iarbă.
 Ascultați câmpul dimineața, seara,
 Timpul de bronz, marea grînelor, livada î
 Cel care ie va cerceta cu spada —
 De spadă ii va fi sortit să piară 2
 Pământui vrea pacea holdelor,
 Cîmpia vrea mașini, togrășâminte,
 Ploi liniștite sau repezi,
 Și soarele cu raza lui fierbinte

Trec anotimpuri și apun departe,
 Pe-ntinderoa eu herghelii de cai.
 Aceasta e inima noastră,
 Aceasta o viața pămmtuiui —
 Noiembrie și luminosul mai.
 Drumul nostru duce înainte,
 Cu fiecare anotimp urcăm o treapta —
 în zarea de mărgean se-aprind 'lumini
 Și țara comunismului ne-așteaptă.

DINCOLO DE IARNA

Pasteluri

(1957)

IMN- CSTRE-. FLORILE -TOAMNSI

IMN CĂTRE FLORILE TOAMNII

o dalii, tufănici și crizanteme,
RWI- Urzii, flori de toamnă —
Bucuramă, de purpură steme
Peste paloarea grădinilor brumate,
Din sentiment nelămurit mă tot îndeamnă,
Să vă iubesc mai eroii decât pe toate,

Corolă rece o mângâie în palmă.
După-amiază aceasta cât e de calmă !
Prin ceața toamnei pădurea se despoaie,,
Departă se sting ecourile turmelor
Care coboară spre câmpie ;
Cu fum împrăștiat prin iarbă
Ard frunze umede-n vie,
În zare cocorii se-neacă și dispar
În mările cerului fără hotar —
Și peste toate, ea o melodie,
Tulănele se-nalță, se mlădie»
Pe nesfârșirea toamnei, diademe,
Culori arzând de iubire târzie —
O,, dalii, tufănici și crizanteme,,

Îmi spun adesea : cât e de bine !
Ce frumos știe să adoarmă firea.
Când frunze galbene se-nchid pline de somn
Ca niște pleoape.

**H e-de bine -să-vezi peste toamnă
 Plutind aceste flori târzii,
 ("a nuferii peste mîhnile ape.
 F-n toate ceva-nălțător și pur...
 Niciodată să nu te-ntuncci, să nu te sperii
 Corolele ca luminosul lor contur,
 Deasupra dmpului de toamnă ard puzderii.

' i   i i .   - - P e p i c   \ i
                           ' ' '   » u u i i   > z u e
                           « i ' i ^ i i t p > i
                           - r i .   a
 ,   i '   i (i - i n " i - n p   ► ° ' ^ >
                           v   k   î - i i î i <   ►
 ("   • i   V   l , <   -   l   •
 o   e   i   i   " i a

DESEN

)-i place să privesc afară.
 — Când au căzut aceste frunze ?
 Și arborii se scuturară,
 Și-n vizuini adinei, ascunse

Stau vulpi roșcate. Stoluri, salbe
 Peste pădure nori de ceață,
 Ca niște zburătoare albe
 Plutind, de vîrfuri se agată.

Negru pămîntul -se arată ;
 Pe cîmpuri vîntul iar adoarme.
 O ciută cade fulgerată
 De trăsnetele unei arme.

Și liniștea, cu-aripi, ușoare,
 Prin mii de pori respiră-a toamnă.
 Doar plopii mistuiți în zare
 Spre depărtare mă îndeamnă.,

PRIVELIȘTE

Sînt în satul acesta
 Pe Amaradia,

Un drum peste cîmpuri,. arături, târzii,.
 Fumul tractoarelor, trece. cu. aburii albi- peste pădu
 Stau desfrunzit» copacii. Fiece zî-i
 Ca o pasăre mare
 Cu aripile sure.

Case înalte cu negre acoperișuri
 De șindrilă,
 Porți mari de lemn umezite de ploii ;
 La fostul conac, se-mpai'te recolta,
 Învălmășeală de- oameni
 Si care cu boi,

Chiar dacă ploaia vine iar mărunță,
 P, bine. Ascult pacea ogoarelor noastre.
 Chiar dacă tu încă n-ai' venit,
 Eu știu că te va aduce o dimineață ..
 Cu cețuri albastre.

Aici unde sînt
 £ atît de bine

ftau ca un ogor semănat peste care
Zadarnic • bruma și burnița vine.'

Aici unde sînt- •în satul acesta
Pe Amaradia. •

MELODIE DE TOAMNA

Funze metalice cad,
Oglinda apei, e spartă —
; Frunze metalice cad,
Le-nvăluie apa, le poartă.
Dragostea ta m-a strigat ?
! Vîntul îmi bate în poartă.

E de demult, de demult
•Cîntecul apei aceste —
E de demult, de demult
Șoapte colindă prin trestii.
Dragostea;ța s-o ascult?
Murmurul clar al povestii.

Taie văzduhul plutind
Razele soarelui — spade,
Taie văzduhul plutind
Stoluri de păsări nomade.
Țară, în gînd te cuprind..
Bruma sau liniștea cade.

Ceață albastră în rad,
Seamănă oamenii grîne,
Ceață albastră în vad —
O, dimineața de mîinc !
Frunze metalice cad
Aura toamnei rămîne.

SĂLCII DESFRUNZITE

Sălcii desfrunzile lîngă Olt așteaptă,
Soarele în ramuri trece spre apus —
Mai aud prin aer păsări. Și se-ndre&ptă.
Plopul cu o lance stăruind în sus.

Anii mei ia suflet patimi noi deșteaptă,
Cînteele toamnei iar mi te-au adu-» —
Sălcii desfrunzite lîngă Olt așteaptă,
Soarele în ramuri trece spre apus,-

Caut umbra verii coborînd o treaptă.
Cîte văd "alături, este sunt sau nu-s...
Apa reînvie fiecare șoaptă
Din iubirea noastră care n-a apus.
Sălcii desfrunzite lîngă Olt așteaptă,.

OCTOMBRIE

I

f e t " i ' > < i n
Lu fii u u i ' titC uî ' l l i i
(u fitC ' ' " " ')

II

•Privesc după-amîaza peste oraș, fiărînd.
De pacea care stăruie. în cîmpurw

Parcă demult n-am auzit chitind,
 Parcă nu m-a întâmpinat niciodată
 Atât de apropiat iubirii mele,
 Vreunul din aceste anotimpuri.

Iâl

nă tmgei caire toamnă tiist.
 J a., i. .. i < ii -
 i i ! J > ~ < ' ' i ^ c i i
 în l
 Nu- i } o > t i i
 De i i k r b ^ im o i . J >
 T > o U
 i » ' , a i .

IV

l e-i 'oa, ele ! Și iată
 I a i c i i r i A u o i -ă cum răspindește-n zare.
 " i i r i i " i mai ^ -> mai bogată,
 , (" i c t i i o i de culoare,
 A c i i i - ' i p u i . I P A i m , draga mea,
 ' A , i - : < i r i o ^ o m d u m u r i l e t o a t e
 . m i c u m m u r a - i g r e a ,
 j j i i i l ș t - j b i i I o s t r â b a t e .

Te uită doar și nu rosti cuvinte,
 Nu moare nimeni, inimă vioară —
 După avînlul verii și patiroa-i fierbinte, •
 Un dor de somn în plante se strecoară.
 Culori de basm în frunze — și-nchide codru] bînd
 Pleoapele. Și iarba adoarme legănată
 Îse vîntul lin. Mai lin, mai liniștit trecînd
 În raze, amintirea se arata.

V

pe drumuri multe, departe-arn fost
 mai
 5 ^ O l t p u h o a i e d e a p e t u l b u r i , C a s a
 D < 7 i i v a l 2 . Și parcă doi copl
 T i L u i d w " r i f e s t p r i n ș i c u p l a s a ,
 u i * i d s d u o s u b ț i r e
 A i M i t i e s d i t î n â l t ă ,
 < • a î n c e p e s ă r e s p i r e
 J L Î i i e i p i i l a m u r i l a o l a l t ă .
 P L - i i c ' t i r o n i n i a m i n t e s c , d e n o r i ,
 b r " i c și do spectrul iernii,
 n p i - n t i u s t o l u l u i d e c i o r i
 C L c i p l î s T h m c d e v e c e r n i i ,
 C . ^ t i i o ' a d a t e d e m i z e r i i ,
 i n d a t e î n n o r o i ;
 a d e s t r ă m a r e a v e r i i
 3 0 1 i d e - n t o a r c e r i î n a p o i
 > s t S u n t d o a r î n a m i n t i r i
 n i — s c d e s f r u n z i r ă a n i i . . .
 c i i m | i j c i i s u b ț i r i ,
 n u p l a t a n i i ,
 - " ' u r i a r d î n z a r e
 i m r - i , m a i l u m i n a ț i —
 i U T t u s i d e c u l o a r e
 f b m i o r C a r p a ț i ,

VI

IL > i m c , draga mea,
 i c j ' t t . a n a t u r i i ,
 î m a m a t o a m n e i g r e a ,
 r » i i \ n i p l u t e s c v u l t u r i i ,
 i l i n i ș t e a d i n j u r . . .

Auti ? E seva-n arbori, e fiecare rază —
Și dincolo de-al toamnei cețos și stins contur,
Semințele-n țărîntă sînt **vii și** germinează,
Și chiar la pieptul meu cînd intimi •
Simți dorul adiind în răsufare,
De parcă-n noi, în arbori, în ierburi și-n. eîmoii
Pândește primăvara viitoare.

©|NC0L0__DE JA frNA

ilk

MELODIE DE PRIMĂVARA

Primăvară ! au spus încet florile,
Ivindu-și culorile dintre omături tîrzii.
Primăvară ! strigară cocorii,
Plutind în șiruri înalte —
Peste cîmpii.

Primăvară i murmurară pîraiele repezi de îmmie
Pădurile grave, cărunte,
în hora frunzelor încep să se prindă.
Primăvară S a spus vîntul, sălciilor —
E timpul să vă scuturați pletele roșcate
Și să vă priviți în oglindă.

Primăvară ! se gîndesc oamenii,
Privind cerul albastru și clar —
Plugurile se urcă în car,
Ogoarele nesfîrșite tresar,
Aburii se-rnprăștie prin iarba trezită.
— Cine va. cînta un cîntec frumos
Pentru cea mai frumoasă iubită !•

Primăvară ! un murmur universal —
Pe acest emisfer, primăvara !
E cineva care vine pe drum de departe,
Și cîntă mereu
Anotimpul și țara.

.CAIATORI'E IN .APRILIE

într-o necontenită călătorie
Străbat pământul în lung și în lat
De demult, sau dintotdeauna poate,
Acest destin al drumurilor,
Neamului meu de poeți i-a fost dat.

Poposesc pretutindeni, prin țări de departe,
dc-aproape,
Și aieva — dar -mai .cu seamă în gând
Acum aprilie prinde su dezgroape
Trandafirii și viile —
Iarna s-a stins în păduri.

Țarina respiră prelung ;
Cu pleoapele grele de somn, încă doarme.
Aud uneori un zăngănit metalic,
-...Sunt piugurile^mi spun —
Dar alteori zăngănitul jpare ide arme,
Și arbori de .ceață-^și resfiră, coroanele,
Și simt în văzduh ceva de minciună, de
moarte,,:

Atunci, fără să vreau,
Duc mîna ia pumnal
Și plec întristat mai departe.

Nu-mi place să traversez
Asemenea locuri —
Nici chiar cu gînclul
Nu-mi place să le străbat :
Nu-mi plac orașele voastre nesigure,
Cimpul -magnetic al nopților vestice,
Cînd peste ruinele zilei se-aude
Uzina de arme, vuind înfundat.

Călător fără gînduvi ascunse,
Pe nimeni nu vreau să lovesc
Și să mint —
Dacă noaptea sau primăvara sînt beat uneori,
Sînt beat de furtuni, de imagini, de ritmuri,
Nu de războaie barbare
Și de absint.

Ap/die sine-ir m zarea lummn
Piaptănă săicii aiDasxre si verzi —
Cit e de brae sa alergi preiucmdenî,
in oceanul aeesiut pamint
Să te pierzi l
Numai orașele voastre nesigure,
Cu uzine de arene care gem îmundat,
Liici chiar cu vtsul. cu g'ndul,
Nu-mi place sa le străbat.

m
I

PRIN PĂDURE PRIMĂVARA ȘI IARNA

în lunile de iarnă Ueeînd cu pasul rar
Vezi arborii pădurii cu-nfățișări egale —
Uscați ori vii — cu toții asemenea îți par
Cînd neaua ii ascunde sub aripile sale.

Dar cînd de primăvară adic-nlliul vînt
Și-n ramuri seva suie — și mugurii deodată
Deschid ochi verzi și limpezi rotind» peste pămînt
întîia lor privire de pasăre mirată,

Atuncea prin pădure deosebești ușor
Uscații arbori — care par schelete —
îi vezi mișeîndu-și creanga în ritmuri desuete
Streini de primăvara ce arde-n jurul lor.

CÎNTEC DE SEARA

Cade seara ca o ploaie străvezie,
Mii de geamuri mă privesc pe-aceste strâsi
Cade seara ca o ploaie străvezie,
Mii de geamuri mă privesc și mă îmbie —
Amintire, tu mă cauți și mă vezi,

Cădea seara și pe-atuncea ea și-acum,...,
Mii ele geamuri fără flăcări în orbite.
Cădea seara și pe-atuncea ca și-acum....
Case mari plutind prin nopțile de fum.»
întindeau, ca orbii, manile trudite,

Nu treceau pe-atunci cocorii către nord,
Sau treceau ascunși și nevăzuți de nîrne
Nu treceau pe-atunci cocorii către nord ;;
Avioanele cu armele de bord,
Duhul morții-l răspindeau din înălțime.

Au murit acele vremuri, au murit,
— Ce mai vrei cu trupul tău, frumoasă seară
Au murit acele vremuri, au murit —
Dar Austrul vine lin din asfințit
Și-mi șoptește că mai au pînă să moară.

Primăvară care bîntui în cîmpii,
.Frate bun mi-e cin' se ia cu mine bine —
Primăvară care bîntui în cîmpii,
Ci dușmanii care-mi vin nu pleacă vii ;
Eu. aici am fost demult — si voi rârînae,

Trece Someșul vuind ca un torent,
Pe sub poduri mari de piatră se mlădie
Trece Someșul vuind ca un torent.
Mii de geamuri strălucesc incandescent,
Cade seara ca o ploaie străvezie.

CLIPA CARE TRECE ȘI DISPARE

.Clipa care trece și dispare
Seamănă cu florile de măr
Ce-și deschid corola sclipitoare
Iar apoi se scutură și pier.

Viața lor rămîne mai departe
Peste -primăvara care-a fost
Fructele pe crengi rămîn- s-o poație.
împlinind al florii veșnic rost

Și cînd toamna galbenă străbate
Legănîndu-și arborii în vînt,
Cad încet semințe colorate
încolțind în tainicul pămînt.

PLOI DE MAI LA CLUJ

Plouă la Cluj în luna mai,
E cîntecul pe care nu-1 știai
Dar în oraș sunt multe flori frumoase
Pe străzi, în inimi sau în case.

Noi ne-am deprins demult așa
Cu ploaia timpurie,
O așteptăm știind cînd va zbura —
Peste oraș o așteptăm să vie
Ca o fată aibă ori cenușie.

Pentru îndrăgostiți adesea ploaia pare
Mai despletită, mai apăsătoare,
Dai- cum ar fi, s-au învățat și ei -»

Ochii lor simt soarele fără-nctetare
Chiar clacă norii se adună grei
Ca niște păsări amenințătoare.

Adesea ziua, alteori în noapte.
Ploile cad încet ca niște șoapte,
Iuțind picuri colorați în văzduh
Ca o poveste de stuh.
Sh ! dar uneori, uneori,
i circii

diavoli umblă prin. nori.
Fulgere mari își împlintă ivi cer
Halucinatul lor hanger
Și ploaia cade
Cu mii de sulii și spade,
îțâțind prin noapte păduros și greu
La poarta orașului meu :
— Deschide ! Deschide !
Copacii înălțându-se -parcă ar rîde,
Turnurile Clujului se clatină cenușii
Sătînd orele tîrzii,
Și clopoclc-nncbunind ele tramă.
Parcă se tînguie și blestemă și cheamă.
Alunei, draga mea,
Mi-amioLese, ne spunea
Bunica : tăceți și dormiți,
Ssst ! n-uuziți ?...
Și ne spunea că în astfel de vreme
Cînd e noapte și tunetul geme.
Desprins din. seculara-î. depărtare,
Pe calul lui de bronz, uriaș
Craiul Corvin Mateiaș
La miezul nopții trece prin oraș,.;

Dir ploile în Cluj prea mult nu tin,
.1 A-n se topesc ca un cîntec
•v^aele iese- iar și-i atît de aproape
Do parca plutește pe ape,
toate sunt **limpezi și clare**
◀ .ulucind umede-n soare.

Un timp și cerul e senin, curat,
Iar florile cresc ca niște cupe de rouă
Aduse din codri nouă —
Tremurate flăcări par teii și duzi»
Uneori chiar cerul de curcubeu e brăzdat
Dar noi nu ne îmbătăm cu iluzii
Noi știm că iar o să plouă.
Că plouă mult la Cluj în luna mai.

Ci tu ascultă atoniă al ploilor grai,
Uite ce negru părul tău îmi pare
Cînd norii noștri se adună-n zare
Și ochii ce adinei, și ce frumoasă
Mi-apari în ziua asta ploioasă.
Și-am să te duc în curînd
Să vezi și să auzi crescînd
Grădinile cu flori —. O. florile,
Cum își aprind la noi, în Cluj, culorjlo,
Florile, florile noastre,
Roșii ori verzi, galbene ori albastre,
• Crescute din ploi
Pentru tine, pentru toți, pentru nor

Ascultă lumea ploilor do mai
E cîntecul pe caro nu-l sinii.

SALCÎMI

Salcîmi, arbori de cîmpie
Cu flori albe năpădite de alome,
Voi îmi amintiți copilăria,
Voi sînteți frați cu mine.

Acolo pe malul riuii,
Şesul întins, cireada de vite —
Un copii desculţ alerga
Cu picioarele prin mărăcini rănite.

O, drumuri lungi şerpuite prin iarbă...
Mai trăiţi salcâm, ori aţi fost tăiaţi
Cmva-nlr-o iarnă cu zăpezi si viscol,
t rati m mei, fraţi ?

Poate, dintre toţi numai eu
Am rămas să port veşnic florile voastre
Scuturindu-le, scuturîndu-le
Albe, sub ceruri albastre.

Caci sufletul copilului de-atunci
Adeseori învie-n mine —
Salcîmi, arbori de cîrapie,
Cu flori albe năpădite de albine.

APELE CRESC

Apele cresc în albi şi trec
Peste cîmpii, prin oraşe de piatră -
Apele cresc anunţînd primăvara ;
— Departe de noi o haită de cîini
Se-aucle uneori cum latră.

Prin inima fetelor trec presimţiri
Bătrînii privind spre cer aşteaptă cocorii
Puten nedesluşite în oameni învie';
~~ °eparte de noi o haită de dini
Se-aude uneori lătrînd a pustie.

Dac primăvara nouă
Ku ţine seamă de haita lor —
Soarele tot va răzbi prin ceţuri obscure,
'Vine timpul mare, copleşitor,
Peste oameni şi cîmpuri, peste ceruri şi ape.
Peste pădure..

Cine va îndrăzni să tulbure
• eastă nouă primăvara —
cu vuiet de explozii demente.;;
Cernea să se-astearnă peste iarba abia mve^e.
n... '... îndrăzni să trtmll& un glonţ UCiga*.
la pieptul ciocîclici care suie

O, de va fi cineva,
Să tulbure -bogata noastră pace,
Clt* fluierat de bombe asasine —
Vom şti să-i înălţăm un rug enorm
Si noi
şt marea primăvară care vme,

DIICOLG DE IARNA

C ad cerul prin ianuarie se-acoperă de nord
fulgii ning şi neaua începe să se-aştoamă,
li place să-rai închipui uneori
? se petrece dincolo de iarnă.
Urnei din faţa mea parcă dispere
Zăpada care bîntuie pe străzi
Şi fiecare fulg schimbat în floare
Mă poartă-n lumea primăverii care
Trăieşte peste marile zăpezi,

LEGĂNARE DE RAMURI ÎN MAI

1

Văd ridicându-se copacii din câmpii
Să-și scuture coroana de omături,
Să se privească-n ape străvezii —
Și fiecare-și spune : Ce somn adânc dormii !
Și-n înălțimi cocorii plutesc trăgând în lături
Perdelele de nouri cenușii.

O, fluturii se-aud în crisalide
Si vântul primăverii cu nevăzute mâini,
Prin saie se oprește și deschide
Porțile mari de lemn albit de ploi
Ale stațiunii de mașini.

Și-n zare

Pe câmpuri negre au pornit tractoare
Alătura cu ultimii plăvani
Si seve din pământ înnoitoare,
În arbori suie, desehizând spre soare
Florile primăverii și ale-acestor ani.

—• Dar fulgii ning întruna ca fluturii, afară -
De țara Domelor îmi amintesc, demult...
De mii de ani Rarăul visează primăvara,
Când viscoarele iernii prin codrii lui cobeaiă
Și clatină copacii pe care îi ascult.

Asemenea și mie, când fulgii-ncop să cearnă
m place să-mi închipui uneori
Lumina primăverii de dincolo de iarnă
Ca soarele ivindu-se din nori.
Și-mi stăruie în preajmă un cântec și-l închin

Acestor zile care trec și vin
Cu seva lor suind înnoitoare —
În visul meu și-n ramuri de meri sau de castani
Văd dincolo de iarnă puzderie de floare,
Florile primăverii și ale-acestor ani.

Aripa străvezie a viatului de mai
Lin se mlădie-n aer și leagănă-a lumina
Aceste flori și ziua pe care o așteptai
Din cerurile vaste, ușoară, să revină.
De-acum e primăvara aproape de sfârșit
Și trec petale albe-n văzduh, ca primii fluturii
Dar fiecare iarnă prin care-ai rătăcit
Îți lasă-n piept o floare pe care n-ai s-o scuturi,

î î

întind încet o mină să simt în palmă boarea;
Să prind petale, — poate pe-aici pe undeva,
Oîndva-ntr-un mai îmi pare, plutii cu migratoare»•
Iubire. Și aroma din vara ce venea
Tîrzie și domoală, e-asecași care lin,
Mă-nvăluie în valuri crescând de nu știu un&^
De-mi parcă o fata morgana de jasmîn,
În pieptul meu și-n suflet balsamul și-l ascunde
Deschide ochii iarăși, doi ochi venind din vis,
Doi ochi să se deschidă imenși, privind spre vară
Și-n irisul albastru al cerului deschis
Această legănare de ramuri să dispară.
Deschide ochii iarăși tu care-ai fost pe-aicL:
I "otarul primăverii prin ceața ta străbate»
Pleoapele de umbră încet să le ridici
Ciad roluri de petale din ramuri legănate
Zburînd, rămân în aer. În ochii tăi îmi place
Să urmăresc destinul acestor roluri albe
De flori — și să-mi închipuică. fiecă petala
După ce rătăcind prin văzduh
Va simți oboseala și somnul —
Va coborî pe sinii tăi ușor,
Ca fluturii atrași de lalelele galbene.; ;
Și-n pacea deplină doar vântul do mai
Va legăna pe cer aceleași ramuri,

Ce mari crescură frunze-n arțari S
 Nu mă gîndeam să crească așa de mari — și-așa da
 Curînd să-mi vină-n suflet un dor de cîmpuri mari,-'
 De țărături peste care în falduri marea cade.
 Mi-ar trebui aripa acestor reactoare
 'Prin țara fără seamăn a stelelor să tree,
 Să simt vecinătatea exploziei solare '
 Și-n spațiul nesfîrșit să mă înec.
 Va fi eîndva... Dar iată cum toate se alina
 Pătrunse de iubire — și se deschid vibrînd,
 Șt ramurile, vîntul le leagănă-n îumlr-â,
 Pk?eîn.du~le deasupra zilei, blînd.
 Nu, n-aș putea să plec — e-atît de~aproape
 Această legănare de ramuri și de flori,
 De-mi pare că eu însumi, pe malul unei ape
 Acoperit de i'runxe mă leagăn oneori,'
 Acum, pe trotuare petalele se strîng
 Și vîntul le rotește purtîndu-le de-a valma —
 'Vîiaîndu-rnă departe, rătăcitor prin crîng,
 Străbat pe bulevarde și deslușesc în calma
 După amiază, rostul atîtor întîmplări,
 Văd anii cum trecură prin zbuciumata viață,
 Ca printr-un cîmp de luptă, strămoșii mei călări,-
 Cu-armuri de zale dispărînd în ceață.
 Nu, n-aș putea lipsi de-aici prea mult,
 Aș reveni pe-aceste pămînluri de orhmdo,
 Să dorm și să știu că deasupra
 Se leagănă pe cerul primăverii
 Ramuri prelungi
 Care-și scutură floarea de mai —
 Să dorm, și să știu că deasupra
 Se plimbă-n amurguri de jar
 Un tînăr așteptînd o fată —
 Să dorm, somnul lin al cîropiei
 Din care nimeni nu se-ntoarce niciodată.

• Ariou străvezie a vinului de mat
 vt.î« si%miadie~n aer și îcaganu acc»to
 Ti.vlourirfoare ramuri — gîngașul evantai
 •»....,v.,...r: o it.» pj\c»...
 'i . ' \ -cd ' a'm'''tt *i fi ' . * .. pi p'.
 tu; i i ,i \ \ % ' ui " i -
 / i ct t'\k<* aȘ ii i' i i gu P* , -idrept
 ' hui î i t i l i Ca < i' l ' t
 " i . ' < , a î l ' O \ l i l - u e b i x " ' r t S . . .
 i i r i p n , u l s a v a i d i ' u ' ' i
 • V . % i • i > pasăre, și-uncerimens
 • " 4 ' tîr* " j e' f / - e s i g n l o s i ' i i o t t -
 , ' ... » k * - " » - 7 - > V C V ' l * U) " " " " o - l - V '
 .... , i . A u L m e U e a p L . . u , , . > . l t . u
 > i j * p i i h k a , i ,
 l r e l i n i i ' \ U C (C t . i t
 i . l i , i > H 4 C e l l i (u
 " - ' » v m m - P " c d ' % m i e < i i u - ' '
 e . r r r i u i ; z i n a a m a . i v u t d u - s e t u n n o r
 • n d i s p a r m d m l a c u r i n e m i ș c a t e .
 « T c e a n » ! m a i ț i m u c u p r i n d e ș i a c u m
 t t . . l . . . i . p . i . . . a i i c i a a , o l m u l
 t > u U i o (i n i i i u u i o d t i d r u m ,
 i i , i i u n i i n n d t s l u < c d t i n u l
 * m i) d • < i c a n s u n d — d u u t u n u d e e e e r . i
 ' A b i a f o ș n i n d s e d a t i n ă , s i - a d . i e
 . w i U i r . r e a « o d e i f a r t e c ; i c a r o m a i a e s w i H - m
 H I . v u i t n r m a i , p a d i n a m e a t u e o e .
 .) . L t n e e . . e u p ă r e u e n v U r u M i i u l r o i
 ' t a , i > c t e < e d I i u .
 p (t i s U p u n | i i • t
 * > l ' A '

PEISAJ ÎN APA

" r r m in oglinzile rîului
mereu,
te mereu
' ' încetinelă un cântec,
lung străbătut
i
~ i iriei.

Mă uit în apă și văd :
Fumegă norii ;
Mă uit în apă și văd
Podul cu toți trecătorii —
Apoi mai departe, răsfrînte în apă
Coșuri înalte înnegrite de fum
Și negre depozite de cărbuni
Și depozitele de cherestea, sclipitoare și albe.
Mă uit în apă și văd
La gea rîlc
rv, H — k — A — j — t — " e i — care aru
Coi ao cartof! sau frunze de morcovi
teștii verzi ai adîncului — spre care înoată "
iVia uit în apă și văd
Cerul de iunie
Odiîmîndu-și ființa în oglinzile rîului...

Și apa le spală mereu
Le spală și trece mere:

DUPA-AMIAZA FOBURGULUI

Un galben orizont căzut departe
Peste maidanul năpădit de ciulini
Copiii se opresc din jocul lor,
Ascultă și privesc spre fumul negru
Al unui tren — și iarăși alergînd
Se-aruncă la pămînt,
Lipindu-și urechile de iarba prăfuită
Ah, ce mai duduie pămîntui,
De parcă tună undeva în ceruri,
Cînd ceața de sticlă a ploilor
în zori toride o gonește vîntul.
Petalele dulci ale unui salcîm
Se scutură încet pe caldarîm,
Se scutură și-n pieptul meu — a cita
Ce vară și ce pasăre coboară ?
O adiere oare sau un zbor e
Ce leagănă lin în văzduh
Sfori lungi cu rufe multicolore ?,
Nu te opri — de după colț
Apar mașini basculante,
Trezind cu roțile lor puternice
Praful maidanului. Țipă striviți
Ciulinii ce creșteau netulburați.

i ;

f
f 9

Și-n timp ce cărămida se descarcă
Atît de roșie, pîlînd că arde,
Foburgul moșăie pe-acoprișurL,
Yisînd fosforescente bulevarde.

SEARA SE-NTORC OAMENII

îvu vă mai spun nimic —
în clipele cînd se revarsă pe străzi
Torrentul celor care trec spre casS,

Las' si vă-cînte-n locul meu. mulțimea,
Ca o pădure, pe-aie cărei strune-/
Furtunile de primăvară-și lasă
Din zbor înalt, cîntările nebune.

Mu pot să vă mai spun' decît atît:
Deschideți ușor, deschideți liniștit,
Deschideți fără zgomot o fereastră
-Și ascultați așa eum ascultau
Femeile, vuietul mării,
Cînd iuncemd pe' valuri, în amurg,
Din ceața se-rrtoreau corabie; ii.

.f.n fiecare casă sc-ntOaree cineva
După o zi de muncă. Și e seară,
Ușa se deschide eu un cîntec abia auzit,
Pe fruntea alba un sărut coboară,
Ca un fluture lin pe o floare de vară..
„e hîr, cînd amîndoi sînt tineri.
Și nici unul n-a- cunoscut
Răceala zăpezilor vremii...
Dar și atunci cînd. te atinge iarna
Mai poți vedea în fața ta departe,
Mai poți rămînea eu privirea pierdută pe cer
Urmărind formele schimbătoare-ale norilor
Care seamănă cînd eu un cai galopkd
în văzduhul albastru,
Cînd cu profilul unui. prooroc
Pe caro moartea~l uită în pustie.

E seară, spun — și clopotele iarăși
Se clatină in aer. Nu vă mai spun nk
E ceasul cînd se revarsă pe străzi
Torentul celor care trec spre casă.
Acum vă cîntă-n locul meu mulțimea,
Ca o pădure pe-ale cărei strune
Viața mea încet, încet își lasă.
Din zbor înalt, cîntările nebune.

ACESTE LUMINI, ACESTE PIETRE

Pe bulevarde farurile ard
Și ling pavajul. Și plutesc
Prin noaptea orașului, densă,
Prin marea de lumini tremurătoare
Ce mă-nconjoară pretutindenea vuind
Din valuri nevăzute și amare.

Mu vreau să tulbur pacea stelelor.
f'u capul ridicat peste clădiri
Adun în privirile mele
Aceste lumini care sclipesc,
Care apar și dispar — care par uneori
Ochii cuiva, ochii multora, multora poate
Aceste lumini pentru mine sînt vii,
Viața lor în ochiul meu se zbate.

Mă duc în cartierele de jos
Și-apoi pe riu urmărindu-i cheiul îngust
Și sus pe străzi ascunse între arbori
Iăirîni și plini de somn ---
E-atita piatră grea jur împrejur ! \
Și totuși parcă pietrele respiră
Și parcă toate se răsfrîng în lumea lor,'
încît adeseori trecînd pe caldarîm
Simt sub pașii moi viață
Așa cum în copilărie
Mergeam prin lunci de salcie
Care pluteau în ierburi mari, ea niște nave
Și-mi părea rău cînd striveam în picioare
Flori galbene eu suflete firave.

Aceste lumini, aceste pietre
Au viața unui arbore înalt,
Au sufletul delicat al cocorilor care trec
~- îi auzi? -- spre țarmul Mării Baltice.

Nu prea departe, nu prea aproape
Oamenii pun dinamită în munți,
Sau poate-nalță ziduri de beton •
Și apele se prăbușesc sonore
Mugind în stăvilare,
Răpind silueta de fum
A cometelor palide,
Rostogolind în prăbușirea lor
Imaginea pădurii răsturnată.

Și-n nopți de iarnă, zburătorul vînt
își plimbă degetele-i lungi
Pe sîrmele electrice din șesuri,
Peste ghitară lor halucinată...

Și toaie-ajung spre seară în oraș —
Acele lumini, aceste pietre
Sînt vietăți de axi și de-aliădată.

SCHIȚA DE PEISAJ

Stau fabrici mari cu frunțile umbrite
De fum, și rezemate peste nori.
Convoaie trec de oameni, nesfîrșite
Prin porțile deschise larg în zori.

Omul atinge fierul adormit,
Viața lui îl face -să tresară,
încet-încet -mașinile-au pornit
Ca trenurile cînd -pornesc din -gară.

întîi un murmur țe <deșleap.tă-n hale,
Ca din adînc ^venind sneeoriteitit,
-Apoi «-nviorare de metale,
Un joc, -un zbor feledtric a sclipit,

Șii vuietul lovește pădurea de granit,
Și\$ teate-ns preajmăș fluieră: și, cîntăi...
Boar turnurile: roșiii se-nalța liniștit.
Ca niște arborii cu coroana frîhtăs.

LA NORD DE SOMEȘ

Ce vrei să-mi spui, pădure clin nord, ce vrei să-mi spui ?
Cu negre ramuri noaptea se clatină în zare,
Se-apropie orașul încet, cu viața lui,
Venind mereu spre tine ca o armată mare.

| jff
f*
H
4-..
Luminile-rachete brăzdează anii mei
Și anii tăi pădure din nord, — și peste toate,
Vibrează mii de fire și se aprind seîntei
Și-ntinderi mari tresar electrizate.

Vin noile orașe cu vuiet greu, aton ;
Făptura ta pădure din nord, — legendă vie,
Cînd flori incandescente de vis și de neon
își vor deschide noaptea corola purpurie —

Se va muta în ziduri, va trece-n viața lor,
In hale uriașe, pe vaste bulevarde —
Precum în mine timpul venind biruitor
Aduce peisaje de dincolo de moarte.

Vei respira, pădure din nord, în ritm egal,
Vei crește primăvara în suflete și-n ramuri,
Și toată așezarea de zid și de metal
Cu flăcări vegetale va tresări la geamuri.

∴,Mî-e sete — roua cade — și-n preajmă nimeni nu-
O liniște pătrunde prin noi ca printre astre,
Ce vrei să-mi spui, pădure din nord, ce vrei să-mi spui
Am noile orașe pe drumurile noastre.

PESCĂRUȘII

PESCĂRUȘII '

Pescărușii răsar dimineța din apă
Ca niște nuferi ai mării ;
O clipă plutesc po-ntinderi albastre
Și violul apoi le răpește petalele albe
Ilolindu-le prin aer sclipitoare,
Apropiindu-le de valuri
Și iarăși ridicîndu-le-n văzduh
Pînă sus' unde orice făptură dispore.

E țărml galben — și din larg
Vin valuri străvezii și amare,
Îneot-încet îmi vor pătrunde-n suflet
Cetățile lor călătoare.

Cine mai știe eo drumuri
Am eborlt de la nord
Ca să colind rătăcind
Pe nisipul fierbinte...
Acum aș vrea să uit orice mișcare,
Aș vrea să tac, să nu mai spun nimic —
Cuvintele mi se topesc în valuri
Făeîndu-le și mai albastre —
Acum ascult în ritmul mării glasuri,
E-atîta pae-n preajmă'— doar pescărușii
Sclipind între apă și cer,
Mi-adue iarăși, aminte de timp
Și toate ce troc înainte.

Vine seara — și marea,
 Rostogolind talazuri pe nisip,
 Respiră mai arar, mai depărtat.,:
 Și vin din larg pescarii oboșiți
 Vîslind încet pe apa care arde
 Atinsă de amurg,
 Cîntînd un cîntec despre fete și sălcii,
 Ridicînd din cînd în cînd spre cer
 Chipuri bărboase și roșii
 Ca tufele de trandafir sălbatic toamna.,;
 Apoi vine vremea cînd toate se sting
 De parcă se scufundă lin în mare
 Și vîntul iar coboară petalele de nufăr
 Iar stolul pescărușilor dispare.

NOAPTEA, VÎNTUL DE MARE

Privesc orizontul de noapte al mării
 Și vuietul egal îl tot ascult.
 Abia se deslușesc în depărtare
 făpturi de beznă și sclipesc lumini.
 Sînt vasele ce trec spre Istambul —
 Sau poate văd aiurea, și e vîntul,
 Care dansează singur pe valuri undeva
 Luînd înfățișări înșelătoare.
 — Da, vîntul e, nu poate fi decît. vîntul,
 Vîntul de mare.

Noaptea vîntul de mare umblă în larg
 Ridicînd din valuri făpturi felurite ;
 Uneori parcă vezi un convoi de delfini
 Cu spinările negre —
 Ivindu-se pe rînd și dispărînd —
 Alteori nave. ciudate apar,
 Profiluri de umbră ce lunecă peste
 Mereu călătoarele valuri —

Sau poate-o lumină răsare
 Și piere stingîndu-se-n ape ;
 Noaptea, vîntul de mare
 Ia uneori chipul acelor corăbii pierite demult,
 Care dorm legănînd în adîncuri
 Grădini scufundate —
 Noaptea, vîntul de mare
 Ingînă adesea chiar voci,
 Voci ale celor iubiți,
 Ale celor trecuți fără timp
 Prin furtunile verzi ale toamnei.

Dar oamenii țărmlui știu, nu tresar
 Cînd pleacă și vin înapoi,
 Cînd «os năvoadele grele
 Sau urcă s-aprindă luminile farului ;
 Privesc orizontul de noapte al mării
 Și murmură-ncet fiecare : — E vîntul,
 Nu poate fi decît vîntul,
 Vîntul de mare.

SOZOPOL

Sozopol, Sozopol, oraș de pescari,
 Casele sunt de lemn, luarea cîntă,
 Zboară păsări albe și mari
 Pe cerul albastru, în linie ființă.

Corăbii se leagănă-n liniștea serii,
 Pescarii sunt gata — o noapte-i desparte,
 Mîine-n zori un vînt, vîntul verde al mării
 Va bate purtîndu-i departe, departe..»

Străzile înguste — smochinii tremurând
Neliniștea frunzelor, șopotesc agale,
O fată frumoasă, o pasăre, un gând
Visuri de miazăzi — melodii orientale.

Ce frumoasă mare ! Blestemat de frumoasă !
Amurgui arde între apă și cer
Și razele-i păsări cu-aripi de mătăasă
Flutură roșii în zare și pier.

Oraș legendar ce cu dinadinsul !
Curți călătorilor din flautul mării vrăjit,
Oraș cu albastre golfuri și insule
Cu țarmuri de piatră și stînci de granit,

Pescarii tăi cîntă — mîinc-i ziua plecării,
Mune cînd răsăritul pe valuri va arde,
Mîine cînd un vînt — vîntul verde al mării
Va bate purtîndu-i departe, departe...

ȚĂRM SINGURATIC

O plajă fără margini, și în zare
Stă marea aspră, întunecată și grea.
Nimeni nu trece — nimic nu' tresare,
Toate se caută-n inima mea.

Pe nisipul întins cresc spini.
Spini cu frunzele grele de pluș
Și cu flori cle-o aromă ciudată"
Și răsar scoici albe, sidefii,
În care marea şușotește cîteodată.

î
l I
f Jm

Bărci mari și negre se-nșiruie pe țărm
Ca niște delfini adormiți —
Mai departe pustiul străbate,
Și tăcerea ca o ceață nevăzută.
Plutind din larg se-așează peste toate.

Seara ce trebuia să apară n-a mai sosit.
Să mă-ntind pe nisip, în această priveliște
Vreau să mă ascund undeva, să mă pierd.
Iată, spinii au venit lingă mine
Si florile lor albe fără rost le desmierd,

• «f
i *•

De-acum lăsîndu-mi pleoapele
Ca două scoici să cadă,
As putea închide ochii — nu mai am ce vedea..
Toate rămîn doar în vuietul mării,
Toate se caută-n inima mea.

RĂSĂRIT DE LUNA PE MARE

Ce luminiș pe boltă deasupra mării-n zare !
Abia văzut — și totuși c parcă cineva,
E cineva acolo — o pasăre să zboare,
Cu aripi de lumină trecînd prin fața mea —

f,
j,
'

O fată să-și ridice obrazul auriu
Din apa-ntunecată — o fată sau o floare
Sau cineva pe care doar valurile-1 știu
Și-i mistuie făptura în apa călătoare.

O clipă luminișul e mai înalt, mai pal,
Și-nct din mare luna — o amforă clină,
O amforă de aur răsare și se-nclină
Și vinul se revarsă trecînd din val în val,

Și curge peste valuri ca peste trepte vii
Și-adorm — și-n vis îmi pare că propriul meu craniu
Din orizont revarsă pe apele pustii
O diră de lumină spre țărături de uraniu.

VALURILE ȘI NOAPTEA

I

Pă'runde-n mine marea ca-ntr-un liman deschis
Și valuri după valuri aduce de departe —
Să nu mai dorm., să umblu, să rătăcesc,, mi-am zis,
Deși e întuneric. La țărme meduze moarte
Sclipesc fosforescente — și iar îmi vin în gând
Coliba zburătoare și viscolul din Iarnă,
Pădurile-ngrozite pe care, hohotind,
Le străbăteam — uitarea nu poate să se-aștearnă,
Nu poate să dizolve puțin câte puțin...
Port azi această noapte. în ochi și-mi pare bine
Că valurile care vin și vin
Din larg, își lasă viața și umbra peste mine.
Mi-ar fi plăcut o vreme să locuiesc aici,
Să văd mereu această apă verde,,
Să văd venind asupra mea aceste valuri
Asemenea anilor care- vin și se sparg
în pieptul meu. ca într-un țărme de piatră.
Ceasuri în șir aș fi stat să le număr,
Să-mi pară că-s bătrîn, mai bătrîn decît marea,
Mai bătrîn decît nourii albi
Care trec liniștiți spre Bosfor —
Și-apoi scuturîndu-mă. repede,,
Mi-aș fi zvîrlit în mare vîrsta,
Ca pe un scut de aramă coclită,
Și. tînăr iar m-aș fi pierdut în unde
Alunecînd prin apa străvezie.

Dar m-ăm născut la miazănoapte, eu7
Și . . . ele iernii m-au legănat, nu marea—•
Pădurile pe dealuri își clătinau mereu
Coroanele de umbră, luînd înfățișarea
U "Fr imense herghelii de cai
Cu negre coame răsărind în sare
Cînd ce; ui și văzduhul pe care-l respirai
Lovile de amurguri, ardeau strălucitoare.
V) p'sle toate rătăcea un vînt
P'îi »h..i umerii și sărutînd frunțile triste, umile,
D » m''îdînd întîrziatcle flori de salcîm —
Sufletul singur mai stăruie,
Sufletul singur cofoorît în izvoare
F. chipul meu pe care-i mai privesc,
Ch'rtul 'e-atunci din zilele acelea
I "!"? tară urmă
In ceata galbenă a frunzelor de toamnă, \

III

IAVK aguriie tea! o prin care-am poposit
Răroîn. rămîn în mine ca niște vechi amprente ;
Chiar și-n aceste ceasuri cu somnul risipit
î" vuri, văd imagini sclipind fosforescente,
Și noaptea care trece încet, stăruitor
A'-ează peste mare corole uriașe,
De flori și dc-ntuneric — și pata unui nor
Deasupra mea îaiîrzie prea mult.
Aud vi îind
Adinei și grave sunete — ascult
Și-mi plac, deși nu știu de unde vine
Această armonie-ndepărtată —

Poale că duhurile mării
Rostesc prin valuri rugăciuni ciudate,
Sau poate cineva eu glasul meu
Prin alt tărîm îmi caută destinul.
Eu nu mă voi opri ia nici un țarm,
Chiar după moarte voi trec*; plutind
Pe mări de coral .....poate stcaua-de-marc
Poate păunii din sud,
Poate însăși pasărea paradisului
\\a duce mai departe zborul meu.

IV*

Ti-rtati-mi, valuri, vorba fără șir,
Sînt singur doar, și noaptea e poale prea tîrzie
Șl-n fundul mării doarme uitată-n cimitir
întunecata apelor stihie.
Nu sînt de-aici, sînt simplu trecător,
Dar iară mi-e și-aiei și mai departe...
Privesc prin beznă apa și deslușesc ușor
Pe lingă țarm sclipind meduze moarte.
Mi-ar fi plăcut o vreme să locuiesc aici,
Hă văd mereu această apă verde
Și să aud. Dobrogea vuind,
Rotindu-se ca o cupolă do aur ;
(a-ritotdeauna cînd toamna trecea
Potolind vâlvătăile verii,
Turmcîe-ar fi hălăduit prin Deltă
Speriind stolurile de lișițe sau de ibiși
Și "ii întors din lungi călătorii
l'e țarmuri mi aș fi căutat odihna.

V

Acuma vin zorile albe
Ou toate că e încă întuneric,
Pastelul de ceață albastră al mării
Se mistuie i.ncot-îno< X în iar."

Pc-accleși pietre stau și-ascult mereu
Cum-valuri după valuri spre țarmuri se îndreaptă
Spre țarmuri vin sau către pieptul meu
-Trec și se sparg de cea din urmă treaptă.
Se sting pe boltă stolo puțin cîte puțin —
Pori. ială, dimineața în ochi și-mi pare bine
Ca ralurile, anii și toate cîte vin
Din larg. își Iasă viata și umbra peste mine.
Acuma vin zorile roșii.
Lumina izvorăște ca aburii din mare,
Lumina se răsfrînge în ceruri și, zvîcnind,
Tiece deasupra norilor să zboare
li'cc ediinc! corăbiile lor —
Și rine iar mîngîietoarea briză
'Aburind ea o pasăre lină
I >ea.upra valurilor —
Și eu mă uit la toate cu uimire
Si sînt departe^, dincolo de timp,
în clipa cînd se face lumină,
lo. clina cînd se desparte uscatul de ape
Și .soarele clin haos se-ntrupează.

VI

Pulriiudc-n mine marea ca-ntr-un liman
îmi parc rău că plec așa devreme,
Dar vine toamna — i-am văzul în vis
Clădirile de crizanteme.
Cm!cec dragi, porniți la drum de zi,
Mi-e sufletul prea plin acum de mare —
Marea e tainița verde a timpului,
Marea îmbracă veșmînt de lumină
Și iese-n larg să-ntimpinc pc oameni.

his.

FLUXUL MEMORIEI

Poezii
(1857)

CU TOT CE AM

LRNNiK VAI..AK.IIS
ADY ENDRE

Cu tot oo ara aparțin acestui pământ
Deasupra căruia arde
Cea mai strălucitoare dintre stele,
Cu fiecare șoaptă, eu fiecare cuvint —:
Cu tot ce am sînt al acestui pământ,
Cu toate iubirile și eîntecele mele.

Viața lui, viața acestui popor
E fluviul uriaș din care fac parte ;
Cit timp Cartarea cu drumul lui mi-o măsor
Niciodată n-am să cobor
Prea aproape do moarte.

Aici am văzut întîia lumină,
întîia frunză, întîia stea —
Vîntul acestor cîmpii
Ca într-o mie de fluiere cînfă
în inima mea.

Cu tot ce am aparțin acestui, timp.
Lumina comunismului în zare
Deasupra Carpaților mei ca un nimb
Alungă noaptea care dispare —
Cu tot ce am sînt al acestui timp,
Mă contopesc în imensa-i viitoare.

O, cintece noi, melodii
Superbe visuri de aur
Cu care-aceste plaiuri mă-nzestrară
Si-atunei când nu voi mai fi printre vii
Încununați cu frunze mari de laur
Această vreme și această țară.

STEUA POLARA

VÎNTUL CASE DESCHIDE' FEREASTRA.-.

Am visat astă-noapte cocorii
Plutind pe un cer deschis; aproape verde—
Am visat țipetele lor singuratece, lungite gftei întinse
Și puful dulce al- măturișorilor de salcie.

Am visat astă-noapte vișini uriași
Acoperiți de flori albe» *em os vagă*» tommăt. găifauie
Mai aud încă zumzetul Mîhd' ab» albmelbr,
Domra aceea duioasă atinsă* de viirt.

Și toate păreau a fi după o ploaie-ndelungă
Și aveau strălucirea apelor mării și stelelor
Și oamenii goi cobot»a® de pe nava
Oprită pe muntele Ararat.

Frumos era, Doamne ! Frumoase* pădiarile,
Calde și dragi îmbrăt.ışăEilfă seaseM,,
Roua din ierburi îmi tremura, **printre** gene,,
Și de emoție striveam în dinți muguri,

Și ce-a mai urmat nu mai țin minte —•
Știu doar că în zori când măi trezii;
Vîntul îmi deschisese fereastra, aburi vibrau printre crengi
Și mieii se auzeau zbierând în ogradă.

MONEDA GĂSITĂ PE STRADA

Ori de cile ori găsesc o monedă,
Mă gîndesc la toți cei carc-au lucrat pentru ea —
Mă gîndesc ia brațele, la grumajii, la piepturile lor
Oare s-au încordat, Ia miinile vrednice
Ale băiatului de prăvălie, Ia scaunul mic al cismaruIuL
Pa bătrîna vînzătoare de ziare
Oare răgușește cînd vine seara și moțăie,
Yisîtid la anii tineri și la fapte întâmplante demult.

Ori do cîte ori- găsesc o monedă
îmi vine s-o-mplînt în pămînt
Pentru că simt că ar încolți și ar crește
Ca un sîmburc galben de piersică.

Ce spune ploaia, ce șopolește întruna,
Ce înșelătoare sclipiri pe asfaltul ud ?
Ori de cîte ori găsesc o monedă
Îmi pare că vorbesc cu cineva.

PRIMUL POEM

N-am să uit niciodată
/mă cinci am scris întiul poem...
Eram tînăr -- ah, cît eram ele tînăr !
Nu știam pc cine să caut,
Pe cine să chem.

Ara început să mă joc,
Să prind cuvintele din zbor...

Nu știam ce-nsoamnă să scrii,
Nu știam pentru cine să trăiesc,
Pentru cine să mor.

Eram un băiat frumos și^ atît.
Mizeria din preajmă, fără să știu,
O purtam în ochi, ca pe-o salcie tristă,
Oglindită în apa verde —
In trecătoarea apă-a unui rîu.

Anii însă au topit zăpezi,
Am auzit și am văzut multe, ca-ntr-o ciudata poveste,
De-aceea poate glasul meu s-a înăsprit —
Prin. inima mea au trecui;
Toate durerile lumii aceste.

Am început să lupt,
Să-mi laud patria și frații.
•Am învins, și poate-n fiecă noapte
S-au aprins pentru mine
Noi constelații.

Am cunoscut marea fericire
De-a aparține unei alte vieți,
în fiecare oraș, în fiecare zidire
Am lăsat ceva din viața mea,
Din marea mea dragoste, băieți !

Acum, ca timpul dizolvat în fluvii.
Do nici o cascadă nu mă mai tem....
Și chiar dacă-ii zare tresare
Pădurea de jar a amurgului,
Nu pot uita niciodată
Ziua cînd am scris întâiul, poem.

ZBOARĂ PĂSĂRILE ALBE

Zboară păsările albe și norii sînt, albi, strălucind
Pe albastrul de taină tîrzie al cerului —
De ce oare seara cînd arborii ard nemișcați
îmi na în gînd ciobanii și turmele...

Și ziua îmi vine mereu să-ntind brațep
Să-ntind brațele .mele puternice, tinere
Pentru că simt că dacă le-as întăirP * '
Ar înflori ca rusie ramuri de tei.

EPISOD

Arn lucrat cîndva-ntr-un oraș dc fabrici
Cu străzi întortocheate și înguste,
O apă fără nume îl traversa
Un șuvoi potolit și fără culoare,
Ce parcă, nu spre cîmpii.
Ci spre munți obosit se-ntorcea.

Porți vechi și ganguri obscure,
Oare vă mai aduceți aminte de umbra me=,
Lra o torcătorie electrică
Scuturîndu-și sunetele deasupra mea
Scuturîrxdu-și firele, clătînîndu-se singură
Ca o salcie mare și grea.

Navigam pe atunci prin ciudate
Și strașnice locuri ;
Căutam un noroc prevestit
De ploii și de stele tîrzii...
Acolo la torcătoria electrică
într-un sfîrșit de primăvară poposii.

Schimburi de zori și de după-omiază,
Salopeta pătrunsă de ulei mineral...
Cu brațele pline de lînă
Indopam o mașină albastră.
Ca pe-un imens animal.

Seara cînd tremura risipindu-și făptura
Prin sticla murdară a tavanului —
Mă întorceam în odaia scundă
în care trăiam —
Și somnul prin ochi
îmi pătrundea în suflet
Cum pătrundea-n încăpere
întunericul nopții, prin geam..

Oamenii aeeîa mi-au rămas aproape —
Cu așteptarea lor neistovită, cu ochii
în care fumea aburul fin al timpului,
Cînd împreună treceam
Printre casele cu obloanele verzi
Cîntînd „Sculați voi oropsiți ai vieții".

O pasăre, mică și galbenă, zboară
Pe corul schimbător de primăvară.
Toate au fost altădată, altă...
Ca într-o existență de demult.
Am părăsit salopeta, pleeînd.
Acum mă fluieră ea pe un cîntec amar;
Plopii subțiri ai Feleaeuîui —
Și-alătura cu alții, caut
Semințele anilor care dispar.. \.

Poate n-am să rămîtt nici alei
Ci voi trece mereu pe o mie și-o mie de drumur
Dar cînd iarăși apar zile lungi
Și se scutură floarea de mai —

Ciad se-ntinde pe boltă iedera roșic-a amurgului,
Ascumnd de departe metalicul ritm dc mașini,
rvii-atmntesc.de orașul în care lucrai. • '• •

AMURG LA LOTRU

Poduri înalte peste prăpăstii.
Poduri metalice răsunând în văi șerpuite,
Apoi munții negri în zare
Proiectați pe cerul incendiat de amurg.

Trenurile fulgeră și dispar.....-
Cu unul din ele ra-aș duce
Nu prea deparle m-aș duce
Cu să mă pot întoarce-napoi.

Dar seara izvorăște din brazii,
Din adâncile văi, din tuncle
Iar din flori crește somnul
Și vîntul. îl răspîndește încet.

Și gara e mică și trenul
Să oprească n-ar vrea niciodată
Și veșnic podurile înalte
Pesie prăpăstii tigri de oțel.

Și veșnic Oltul și veșnică seara
Și pietrele și văile și brazii —
Seaturîndu-si grumazul, pădurile
Vor umbla amețite prin munți,

Strigătele, fluturii, stelele
Și-liniștea aceasta cu ecouri ciudate,
Toate aceleași, aceleași mereu
Numai eu mereu altul și altul.

VÎNTUL

Mă uit la vuit și nu-l văd.
Mă uit îndelung și nu-l văd,
Văd doar arborii cum se clatină
Și frunzele cum aleargă prin iarba.

Mă uit la timp și nu-l văd,
Mă uit îndelung și nu-l văd —
Văd doar copiii cum cresc
Și oamenii cum încărunțesc și se-aplcaca.

PĂDUREA APROAPE DE VALURI

Aș fi trecut uneori prin preajma pădurii
Pe unde apele mării se-apropie-atîta dc arbor],
încît abia mai au loc colibele galbene
Ale pescarilor veșnic rătăcitori în larg.

Aș fi încercat să ghicesc după cîntec — cum făceam
altădată.

Cine e mai aproape, marea sau arborii,
în ce parte vor zbura pescărușii
Și care dintre valuri va fugi mai deparle pe țarm.:

Desigur mi-ar fi plăcut nespuse de mult.
Să privesc bolovanii albi de pe plaja îngustă
Și să-mi pară mereu că sînt umerii geților
Care dorm prin aceste nisipuri.

Dar era încă iarnă și toate stăteau în omăt,
Marea sumbră era de culoarea pădurii —
Și în colibe pescarii coseau năvoadele lungi,
Ascultînd cum vuiesc copacii și apele.

SUMBRA PRIMĂVARĂ.

A fost o izbucnire de flăcări și metalev,
O avalanșă surdă, un vuiet, un torent —
Robii veneau din ceață, din grote feudale
Pe sub pămînt ca lava cu trup incandescent:

r?u-i urmărise nimeni — conacele dormeau
Somn amețit prin **cîmpuri** cu oameni și **cu vite,**
A'u-i urmărise nimeni **și ei veneau, veneau**
Pe drumurile țării convoaie mohorâte.

Veneau ca ploaia verde ce umflă și revarsă
Posomorite fluvii prin vastele cîmpii,
Veneau ea o pădure cu rădăcini întoarse
Ca fluxul negru-al mării pe plajele pustii

Și s-au aprins incendii arzînd nimicitoare
Și vîntul primăverii purta prin ceruri scrum,
În șuierat de coase, în vuiet de topoare
În ev al înnoirii părea că-și taie drum.

Dar nu venise vremea — s-au ridicat **stăpînii,**
Tunul lovi năprasnic bordeiele de lut,
Cu mîini însîngerate armatele rușinii
Au bîntuit prin sate și-au trecut.

Apoi veni tăcerea și somnul fără vise,
Moartea veni și toate statură la pămînt -
Prin porțile țarinii ce zăboveau deschise
Zăpada iernii se topea plîngînd.

Spre zările deșarte pîraiele-și purtară
Apele mari și tulburi sunînd pustiu prin cînaî
Ocașii în convoaie se mistuiau în țară
Pierind cu-ndureratul și sumbrul anotimp.

II

Cîmpuri întinse — arbori trecînd spre miazăzi
De multe ori copacii au înfrunzit în creștet
De-atunci — și iar cînd toamna prin codri se trt
Isi scuturară-n soare și-n timp. frunzișul veșted.

Pîraiele în albi s-au adîncit mai mult
Și-ncet trecură toate — pieriră și boierii
Lăsînd doar amintirea pe care-o mai ascult
Venind din depărtarea răscoalei și-a durerii.

Din trupurile celor ce n-au mai vrut să-ndure
De-atunci creșcură lanuri și ierburi mari și Po
Și poate-această tînără pădure
Prin care-mi rătăcește cîntarea uneori.

Pământului ială-1, liber, ială-1 aici, aproape
Și iată primăvara alături — și vezi
Singuri sîntem pe lanuri stăpîni și peste ape
Și peste fumul ultimei zăpezi.

Închide ocini ziua și ii deschide iar,
Cu migratoare păsări se plimbă vremea-n ceruri.
Har moartea lor rămîne ca piatra de hotar
A veșnicelor noastre nădejdi și adevăruri.

De-aceea primăvara uînd apele se-aud,
Cînd clocotesc în arbori și-n oameni seve grele.
Cînd amețit de-ntîiul parfum de mugur crud
Inii risipesc pe drumuri cîntarea țării mele,

Spre Dunăre prin sosuri cînd izbucnesc 'arxînd
Amurguri somptuoase și se dizolvă-n 'noapte,
Văd flacăra răscoalei desfășurată-n vmt
Și sumbra primăvară din 907.

CÎNTEC FĂIIA CUVINTE

Tot ceea ce te atinge o clipă
Se topește în treacăt ca neaua,
Ca neaua atinsă
Dc răsuflarea iui martie.

Privești vulturii care zboară
în cercuri largi peste munți
Și simți cum toate alunecă
Din inima ta și dispar.

Dar iată vine iarna și clin nou
Zăpada reapare peste cîmpuri
•Și toate clipele prin care ai trecut
Prind iar îiință-n jurul tău și murmură.

Și ca fluxul pe plajele galbene
îți crește-n suflet propriul tău trecut..."
Vai, cît de rău e atunci să nu ai pe nimeni aproape
Ca să-ți pleci fruntea pe umărul lui.

SPIRALA

Mă gîndesc la cineva care merge pe drurs,
Mă gîndesc la pădurile toamnei bogate,
Mă gîndesc la cărțile pe care le-am așteptat,
La inima ta care pentru mine bate.

Mă gîndesc că c toamnă și poale ar trebui
Să fiu prin deltă ascultînd vîntul prin stuhuri
Mă gîndesc la muntele Cozia, la cocorii
Care pleacă noaptea țipînd prin văzduhuri.

Mă gîndesc la apele mari ale Oltului
Care veșnic prin Cornet au să străbată —
Mă gîndesc la iarna bătrîna, cărunță,
Care totuși nu va muri niciodată.

ELEGIE LA CIMITIR

Convoaie lungi de oameni cu flori dc crizanteme
Pe străzi se văd cle-aseară trecînd spre cimitir.
De ce să-mi ascund fața, zadarnic m-aș mai teme
Să cuget ia aceste convoaie fără șir,

Es nu aştept pe nimeni — Ia mine n<-m% S& Mfoi,'
Sînt încă tînăr, încă altfel ele fieri prese» —
Privesc cum doarme toamna în veşteda g^ădiHâ
Pe frunze colorate, cu zîmbet ©menese.

În cimitir castanii, mestecenii subfiri
Îşi leagănă frunzişul şi ard' făclii departe'
Printre morminte albe, o, pace, eum respiri
În liniştea dropiei de dincolo de- moarte.

Nu am aici pe nimeni — doar un poet uitat
Ucis de ani, de vise şi de femei uşoare —
La uşa criptei sale zadarnic am să bat,
Doar fluturi mari de noapte treziţi vor fi să zboare.

Mai bine e la mine sa mă gîndese — va fi
O zi cînd va, o seară cînd voi veni alături',
În liniştea acestor grădini voi adormi —
Şi timpul îşi va. cerne alhastrela-i omăturk.

'Atunci nici* ploi eu soare, nici răsăritul elar
Ci pacea vâl de ceaţă va coborî pe pleoape.
Şi păsări migratoare plutind prin toamne, rar
În nopţi tîrzii eu ţipăt s-or auzi aproape^

Nici o femeie poate nuvaimaispune^tusasi
Că fericirea vieţii nu caut să i-o dărui —
Îmbrăţişarea toamnei va scutura prin lunci
Aceleaşi adevăruri în calea fiecărui.

Şi vîntul poate-n ramuri vestind din nou zăpezi
Va-ntîrzia şi iarăşi va-trece mai departe —
Şi umbra'mea streină va rătăci pe străzi
Oiemîndu-mă zadarnic de dincolo' de m«arfte».

ALTĂ IARNĂ

Trece vremea — .anii trec pe rînd,
Altă iarnă bîntuie prin şesuri,
AHe versuri îmi răsar în gînd,
Viaţa poartă alte înţelesuri.

Alţi copii se nasc în zori ee zi
Alte fete mari se .măritară,
Alte ape-n vad s-or repezi
Fără pace rătăcind prin ţară.

Nu-s la fel nici eu şi nici nu stărui
Să rămîn ca munţii, neclintit —
Simt pe umăr mina fiecărui
An, din şirul celor ce-au plutit.

Florilor ucise fără vreme
Stelele le ard la căpătîi —
Anii trec dar n-am de ce mu teme,'
-Clapei -astăzi nu-i mai strig : rămlî 1.

M-am deprins să-aştept cu nerăbdare.
Stolul alb al zilelor ce vin,
Fiecare clipă ce răsare
împlineşte noul meu destin.

Altă iarnă ca un duh polar
Trece legănîndu-se pe .şesuri,
Versuri noi în gînduri îmi răsar,
Viaţa poartă alte înţelesuri.

Umblă vîntul — sănii zboară lin;
Fulgii ning topindu-se-n cuvinte,
So-mplinește noul meu destin,
Drumul nostru merge înainte.

EXCELSIOR.

Cei eîțiva ani de cînd scriu,
A ui de început și de tinerețe
Au trecut, au trecut —
Iată vine timpul să mă învețe.

Stîngăcii juvenile,
Ezități, rămurișuri deșarte
Va părăsesc acum și plec,
Mă așteaptă drumul lung și greu
Înainte, departe.

E timpul — soarele e sus,
Femeia care-n visul de-astă noapte
ai-a sărutat cu dragoste pe frunte
Cu mîna-i albă îmi face semne
Din vîri'ul de munte.

V timpul - n-ai cînd să aștept,
Să încerci, să te temi —
K timpul, iată-am început un cîntec
Mare ca fluviul
Acestor vremi.

O, anilor, anilor,
Prietenilor,, dușmanilor —
E timpul să no măsurăm puterea ;

Înainte în zare
O, anilor, anilor,
Să vedem odată care pe care.

STEAUĂ POLARĂ

tro atîtea furtuni, printre atîtea primejdii,
Prin toată-aecsfce agitații, veșnic prezent,
O, vis al meu, tu plutești înainte —
În zăro inirajul nădejzii
Xo cheamă cu farul său incandescent.

Unii pieriră zdrobiți de ghețari,
Alții poate naufragiară,
O, vis al meu, tu plutești înainte
Viața
E singura ta stea polară.

Oceanul timpului vujește,
Unii spun că a-nviat Neptun
Și te privește amenințător
Prin zeci de guri de tun.
>— Tu însă de acestea nu te sperii,
Tu știi că Neptun
Doarme bătrîn și nebun
În labirintul din inima mării.

Cîteodată în larg și în zare răsar
Corăbii de pirați cu steag funerar,
Dar nu te-nspăimîntă ;
În tine se trezesc navigatorii
Din toate zbuciumatele istorii
Și orice navă amenințătoare
Lovită de tine e frîntă
Și-n valuri dispare.

Și uraganul lumii se-nlețește,
Vuiete-adânci se aud de departe,
O, vis al meu, tu plutești înainte
Peste uitare și moarte.
Printre atîtca furtuni și primejdii
O, vis al meu, pasăre rară,
Te cheamă în zare farul nădejzii,
Viața e singura ta stea polară.

SEARĂ EROTICA

Clarei

NUD DE PRIMĂVARA

; Doarme în liniștea cîmpului goală,
întinsă, ușor aplecată pe umărul drept
Ghiociei se-nalță lipindu-și urechea de sîni
Ca să-i asculte cîntecul inimii.

I Floare de umbră, floare de lumină,
Jb Noaptea așează pe coapse, pe pîntecul plin —[^]
Prin pletele negre vîntul alunecă singur
H Ca prin ierburi cu arome amare.

\$ -Jp- Și cîmpul clocotește de sevele tinere,
* De sevele tinere, de sevele tinere cîntă pîraieie,
Și plantele cresc în jurul ei noaptea
înfiorate de atingerea pulpelor goale.

Iar de căldura trupului, florile
Și-au deschis ochii umezi — deși e departe
Clipa cînd soarele răsărind va zvînta
Lacrimile mari ce le scilipesc printre gene.

O NUIA DE RĂCHITA

Implînt în pămînt o nuia de răchită,
O nuia mlădioasă și galbenă —
Și mă gîndese la pașii tăi cînd treceai
Pe nisipul de aur al mării.

Nuiaua va da rădăcini
Și va crește cu frunze amare.
Și vîntul îi va dezgoli pulpele
Cînd va trece în mai pe cnapn.

Și tu tremurînd îmi vei căuta pieptul.
O, sărutările, flori cu petale de umbrii..!
Implînt în pămînt o nuia de răchită,
O nuia mlădioasă și galbenă.

FARMEC

îmi place să le aud
Zgomotoasă și veselă
Gesticulînd, vorbind multe,
Spunîndu-mi, spunîndu-mi, spunîndu-mi.
Ca o ploaie de vară
Care trece fugînd prin pădure —
Și ascultîndu-te
Să mă gîndese
La dansul tău de flacăra.

NUD ÎN ZORI

Trupul tău gol a început să cînte
Deși nu l-a atins nici un sărut,
Numai lumina ca o ploaie dulce
în falduri străvezii s-a desfăcut.

Cîntecul lin vibrează-n încăpere,
Pașii mei singuri au trecut arar,
Șoaptele ne-au rămas ca-n scoici de mare
în florile acestea din pahar,

Acum sînt toate ca-ntr-un somn încet,
Un cîntec doar aud, fără cuvinte,
Un murmur în lumina dulce-a zorilor
Trupul tău gol a început să cînte.

PE DRUMURI NEUMBLATE

Vei spun*} că de-acuma cunoști atît de bine
întîndrjle-amaro care pornesc in mine,
Ca într-un ocean fără sfîrșit,
Prin care visul tău a rătăcit.

Azi dorurile tale care-au plecat, revin
Ca pasărea lui Noe — și ramul de măslin,
Ți-aduce iarăși veste nouă-n prag,
Că apele din larguri se retrag.

Cîte-au trecut, de toate Iți vet aduec-ammtc.
Somptuoase vegetații crescură să te-alintc,
Culori ele curcubeie ireale,
Sub bolta mea ți. se-așternui-ă-n cale.

Ai întîlnit si grote din patimile bolii,
Cînd beam'veninul vieții în cupe de magnolii.
Tu ai știut să treci, să nu te sperii
Cînd deslușeai stigmatetele durerii.

Și-ai înțeles că toate cîte se-ntîmplă-n lume,
își sapă-n mine trecătorul nume,
Ca într-un templu de bazalt,
Pe care-l urci spre timpul celălalt.

Și totuși multe nu ți-a fost dat să le ajungi,
În viața mea iubito sunt încă drumuri lungi,

Tinuturi sînt pe care nici eu nu le ştiu bine —:
Cî doar le simt îndeapărtate-n mine.

Eu însumi astăzi caut în mine-acele spații
Pe care mi le-au dăruit Carpații,
Din noapte-n noapte și clin neam în neam
Și despre care încă nu știam.

De n-ar fi fost lumina acestor zile, poate
Ar fi pierit în veci necercetate,
Caniște-arhipeîaguri anonime,
Sorbite de ocean în adîncime.

Cerul se deslușește 'n răsărituri iară,
Norii atinși de purpură solară,
învie-n preajma noastră alt Qiimp —
Și marele iubirii anotimp,

Cu jerbele-i de flăcări și de vise,
Pe zeci de mii de drumuri de-a pururea deschise,
în țara și în vremea fără sfîrșit, ne cheamă.
Tu spune-mi doar ca și-altădată : Ia-mă l

MIRAJ DE IARNA

Aicea totul seamănă cu tine
Sau poate eu asemănări îți caut ;
Flori de ninsoare mari, diamantine,
Suavi mesteceni — melodii de flaut.

Brazii înalți și copleșiți de nea
Par crini enormi acoperiți de floare
Cu dorul meu de pretutindenea
Te caut ca o plantă suitoare.

în șarpele de fum ce suie lin
Făptura ta subțire se mlădie,
Vîntul de nord în fulgii care vin
Te spulberă, te-adoarme și te-nvie.

Cețuri tîrzii — flori de ninsoare, flori
Tresar și se-nfioară omenește,
Și parcă însăși noaptea uneori
Cu ochii tăi de-aproape mă privește.

O, ceas de taină •— clipele dispar,,
E numai gîndul meu umblînd aiurea.
Și neaua cu sclipiri de nenufar
Trecînd prin mine, bîntuie pădurea..

Sînt numai eu care mi-aduc aminte..
Din toate-ai dispărut, nu te mai. vezi.
Doar inima cu dorul ei fierbinte
Tepește-n jur imensele zăpezi.

SEARA EROTICA

Oriunde-ai fi te port în preajma mea —
Dacă-ntind mina îți simt genunchii și sîinii,
Dacă privesc vād lebedele sălbatice
Tremurînd în apele fîntînii.

Și totuși, totuși nu mai vreau să plec..
Aștept o noapte de purpură lină —
Ah, soarele, soarele nu mai apune,
Cu șerpilor și florile să ne culcăm în grădină..

ȘTEFAN ȘI OAMENII

PLOAIE DE PRIMĂVARA LA PUTNA

Plouă la Putna peste codri, ixsle noionile vom
*ierg nora spre miazănoapte, un magne!" nWăzul 31

Ca o negură albă ziua învăluie țoale
Singură încetinindu-și trecerea.

Pe o asemenea vreme, nevăzut de nimenea
Ștefan se întoarce și umblă cu ostile —
•Dacă ascuți cînteeul ploii pe cupolele mănăstirii
închide ochii și vei simți atingerea lor.

Caii își scutură coamele — bătrînul Luea Arbore
•Cu coif ascuțit, cu lance puternică, iată
Fiul• lui se apleacă să stîngă din iarbă
Mărgăritarele pe care le-a visat o domniță.

Și pădurea-și deschide ascunzișurile,
Pînă departe zalele do culoarea ploii,
Mai la vale stejarii, frunzele; lor, aripioare verzi
Ale unor păsări abia ieșind din găoace.

Și ostile trec mereu — numai calul alb
Al lui Ștefan se vede-n pădure ca o lumină
Și Danul Sihastrul cu barba și pletele albe
Seamănă cu norii ce se agată de brazi.

I'(>•«) *« I'ulo.i, și picu'ii îmi răcoresc
Fmuita și pleoapele-- și muz.k,i plou pe *» { W « J *
Șj șoaptele- ploii în arbori, toate-rm mira în sullet încet,
Toate "sc-rtUn-e de unde plecară.

I , , , » ' d i ' a'c a i!i i nu 1
' , , d noi ULMIIM' 11
» h , , < 1 « l n 1 I (' a nu uiuaba nimic
Pentru ca ei cunosc leale utn-atca.

TUI, ÎN FAȚA DUȘMANULUI

Umblau ienicerii cu teamă
Pe-aceste ă umuri odinioară ațit de pusu
Satele îi întâmpinau ca niște țete de orbi
Ksiiăcitori prin cîmpii.

Zarea Moldovei arsă plutea pe Șiret
Scrumul ridicat de vînt cobora peste compun departe
Călăreau cu teamă întunecații spăhu
drumuri încremenite ca niște vipere moarte.

Și cînd istoviți si flămînzi poposeau Imga rmu,
Erau o pădure uscată clătînîndu-se noaptea,
O pădure uscată peste care cădea
Ca' u?, fulger sabia lui Ștefan,

DUPA CINCI SUTE DE ANI

CcTimste-i aici — de-aceca poate
Cînd sărut iarba aud șoapte venind de demult
Aceste păduri care se întorc din iarna ciulind,
Lca^nâ-n arbori întreaga mea viața.

Vino vîntul și minghe mugurii,
Toți cei care au fost au rămas printre noi,
Parcă ieri au fost toate, și timpul
Pe toți atingîndu-i încet i-a făcut nevăzuți ca și ei.

Parcă ieri se întîmplară toate,
Pămîntul ou gene de grîu deschide și-nchide iar ochii
Parcă ieri Ștefan îngenunchea pe cîmpie
Ccrînd binecuvîntare bătrînului Teoctist,

^S-îff^{01*} » g " a mugurii
Și eiau toate apropiate și dragi
Ș clopotele nu mai tăceau a^uceava
-Le mai aud și astăzi după cinci sute 1" •im.

CRONICA

Ștefan cel Mare
A purtat patruzeci de războaie,
A clădit
Patruzeci de biserici
Și-apoi
Adormi liniștit.
Numai săgețile
Zburînd din arcul lui
Mai caută încă
Inimi dușmane.

ȘTEFAN ȘI OAMENII

Doarme și anii se-adună sus în iezere clar*
Și iarăși pornesc în rîuri și se destramă
Și fetele sărută lespede rece de piatră
Murmurînd ceva nedeslușit.

Oamenii cîntă și doboară copacii,
Umblă cu turmele, rîd cu furtuna —
Oamenii răsar și apun ca soarele,
Oamenii trec și rămîn ca izvoarele.

Sună toaca de scară — ce pasăre bale cu docul
în poarta pădurii și-a timpului, ce pasăre bate ?
Parcă aud oștiri depărtate gonind,
Parcă aud nume dragi strigate departe prin arb

Parcă se clatină brazii, bătrînii și bunii ntri br
Cu toate că vîntul abia de-i atinge in trecut —
Parcă mîna duioasă a unui părinte
Pe umăr mi se așază încet.

Dar nu văd în preajmă pe nimeni,
Numai profilul turlelor peste, vîrfuri de arbori
Peste vîrfuri de arbori, peste vîrfuri de arbor!
Doarme la Putna Ștefan voievodul.

ORIENTUL DE AUR

TOAMNA LANURILOR DE OREZ

Stau în apă lanuri de orez,
Lanuri galbene pline de somn și de pace -
Greierii cîntă — și e cineva
Căruia cîntăroa lor îi place ;
Mai mult chiar decît zborul alb al bcrzeiot
Această cîntare îi place.

Firele înseși își pleacă spicele grele
Și moțăie deși e dimineață
Dar toamna trece galbenă în zare,
Trece roșcată, trece arămie
Și vîntul îi leagănă trupul de salcie
Pe care răni. de purpură și aur
Aprinde sărutarea mea ti.rz.io.

Nu voi mai sta multă vreme aici,
M-au amețit Răsăritul, și visele sale :
De-acum pătrund scorătorii-n lanuri.
Văd pălăriile lor răsărind
Ca florile-soarelui —
Și. vine-abia simțit din orizonturi
Profilul albastru al munților,
Melancolica umbră a ploii
Vine ușor ca un tigru de ceață,
Cu un cîntec aproape uitat
Și care iar îi vinc-ncet în. minte.

E timpul să-mi spun : niaî departe,
Mai departe sînt alte cîmpii,
Alte amiezi descind risipindu-și lumina,'
Mai departe e cerul, oceanul, coralii...
Mai-departe e sufletul meu
Și-grădina
Cu dragostea celor din urmă dalii.

*
î '
I
T
S

OCTOMBRIE ÎN MUNȚII CÎM-GAN

flotând toamnei. iată-J e aici, -...-
Prin munții cu temple străvechi
Monștrii de piatră neclintiți stau de veghe}
Frunzele cad prin ceața de aur a soarelui,
Frunzele cad și șopotesc prin ierburi
Și iedera ca o omidă roșie
A-nrcmenit pe stîncă adormită.

Razele toamnei nu mai dau viață,
-Razele toamnei te fac să privești prinlre .gene,
Iubite Ceng, te rog din suflet spune-mi,
De ce-i atît de roșu acest copac,
Ce flacără ascunsă îi tremură-n frunzare ?
Sau poate sîngele celor uciși în lupte
Pătrunde toam.na-n ramurile lui —
Și cît e de bine că vîntul
îl leagănă ca pe o imensă floare !

Dar tu prietene nu-mi spui nimic —
Cu fruntea rezemată de tulpina
Acestui arbore tu poate-ascuți ceva,
Ascuți tropotind călăreții,
Ascuți un cîntec trist și-ndepărtat' .
Pe care-l cîntă o femeie singură,
Ascuți tumultul prădalnicei hoarde..!
Iar-gîndul. tău se leagănă în ramuri,
Se leagănă și arde.

SOMNUL CRIZANTEMELOR

OCHIURI DE APA

Aici a explodat o bombă grea,
Vuind pământul s-a deschis în două
Și-n groapa care stă în fața mea
Se-adună apa văilor când plouă.

Acum e ochi de apă nemișcat,
E lacrimă amară, străvezie
Pncremenită-n câmpul peste care
Făptura verii-n arbori se sfîșie.

Pe margini iarba tremură ușor
încît pîivindu-i palidele fire
Vezi degetele vîntului de ziuă
Aluneeînd pe coapsa lor subțire.

Și flori *de* câmp se-nalță și se-apleacă
Prlvindu-se în apa și visînd
La fluturii galbeni care coboară
Dansînd prin aer. Și văzduhul blînd

Și-naltul cer și norii albi se văd
Trecînd abia simțit —dar peste toate
E umbra morții care-a biniuif
Prin lanurile-acestea-ndurerate.

E umbra morții — umbra celor ce dorm. în lan
O văd vibrînd în ochiul de apă străvezie.
O văd aluneeînd prin câmpul peste care
Făptura verii-n arbori se sfîșie.

Dorm crizantemele somnul liniștii
în după-amiaza de toamnă.
Pe pleoapele albe tremură vag
Lumina potolită și egală
Ce stăruie în jur, și nu departe
E-un poci de lemn, îngust și foarte vecîii
Pe sub vioara căruia
Murmură-ncet un pîrîiaș uitat.

II

Pe-aiei nu trece nimeni niciodată ;
Eu însumi am venit nu știu cînd, nu știu ci
Pîrîiașul picură pace și somn
în sufletul acestor crizanteme,
Și parcă mai departe-ar fi un fluier,
în apa lui — un fluier abia auzit.
— Ce poate spune oare acest fluier ?
Gîndui meu singur căulîndu-1
Colindă-acum întregul răsărit,

III

Ce sevă tainică se istovește-n frunze,
Aceste frunze de un verde-aproape negru.
Capul să-l las în piept — sau poate nu,
Mai bine să-l ascund în crizanteme,
Să fiu bolnav de somnul lor palid,
Să-mi aflu poate liniștea aici
Alătura de podul foarte vechi
Și de nemărginita uitare.

Aicea totul se tămăduiește cu somn,
 Cu pacea caro stăruie In flori,
 Cu trecerea lentă și maiestuoasă a vremii :
 O mie de ani, două roii, trei mii...
 Și liniștea atotstăpînitoare.

IV

Dorm crizantemele somnul gingaș
 Și tremură lumina pe pleoapele albe,
 Pe pleoapele lor oblice, prelungi,
 Po care sigur mulți le-au sărutat
 Gîndind la cine știe care fată.
 Și totuși toamna nu mă întristează
 Deși sînt atît de departe de toate —
 Simt doar nostalgicul aer al după-amiezii,
 Privesc traiectoria mai joasă a soarelui
 Și vă iubesc pe voi cu care alături
 I'rec prin acest sfîrșit do septembrie.

Orientul de aur cu zări viorii, depărtate
 Zîmbind enigmatic la marginea mărilor...
 Orbit de raze rătăcesc prin cîmpuri,
 Do boala luminii și-a somnului lin —
 Aici la marginea grădinii
 Pe sub podul de lemn
 Murmură-ncet pîrîiașul uitat ;
 O mie de ani, două mii, trei mii...
 Și-n liniștea grădinilor de toamnă
 Dc-atîtea patimi sufletu-mi alin.
 Să-adorm cu-aceste flori, e-atît de bine !
 De boala luminii și-a somnului lin.

FEMEI AȘTEPTÎND LA NAM-PO

f
t
"r
C
 Pe cheiul de piatră femeile stau așteptînd
 Corăbiile pescărești care-au să apară —
 Poartă in mîini vase alburii de aluminiu
 Și la spate copiii legați cu eșarfele verzi.

Ele privesc apa murdară și tulbure a portului
 Și gîndesc : vor fi scoici destule și crabii.
 Crabii cruzi sînt atît de buni.
 Dc...ar veni odată acești pescari fără teamă.

i
'
g
l
.
 Și mai gîndesc la multe — la copiii care-au murit,
 La dragonul albastru al mărilor,
 Numai pe fața prelungă și galbenă
 Nici un mușchi nu tresare.

l
m
l
l
 Pentru că fețele-acestor femei
 Sînt ca însăși Marea Galbenă
 Caro-și clatină întruna capul
 Și nu spune niciodată nimic.

MORMINTEL ÎMPĂRATULE'1

Lui *Ceng-Ciail-Shik*

Doarme aici un împărat vestit,
 Doarme pe patul de piatră în întunericul rece.
 Vîntul de miazăzi l-a adormit
 Și noaptea nu mai trece, nu mai trece.

Scrie pe zid că brațu-i de oțel
 A-nspăimîntat cîndva mongolii și japonh

Dar n-au venit s-adoarmă lângă el
Decît păunul, tigrul și dragonii.

Oamenii au rămas tot pe pămînt,
Printre crezuri, umbra și-o desfată....
Ei cînd adorm se-ascund prin cîmp visînd
Și nu-i găsește nimeni niciodată.

ELEGIE LA. MAREA JAPONIEI

Lui Han Ser Ia

Mă joc cu un. gîndae și plîng;,
Cu o crenguță de pin îl răstorn
Și iarăși îl las să-și revie.
Mă joc cu un gîndae în neștire și pîng
Pe această plajă pustie.

Umblă alături Marea Japoniei —
Fetele ei zvelte, palide,, goale
S-au prăbușit despletite — și vîntul
Iar le resfiră părul verde
Pe galbenele-ntinderi de nisip.

Dar cîlcodată brațele lor
Ca niște ramuri de sare
Se-nalță legănîndu-se spre mine
Și-mi cade peste piept, apăsătoare
Umbra acestor, porturi în ruine.

Nu pot rosti nici un singur cuvînt,
De mine însumi sînt acum departe —
Și păsările-acestea care vin,
Ele măcar un. țipăt dac-ar scoate

Sau poate sînt și .ele...fără glas
Și totul e numai nisipul
La care .dorm .alături ucigașii
Veniți din miazăzi — și cei uciși.
Nisipul e mormîntul tuturor.

Mă joc -eu un gîdac și .plîng
Pe plajă la Marea Japoniei —
Mă joc -cu un gîndae în. neștire și plîng
Și ziua-ncepe iarăși să dispară
Și vine amurgul pe mare, pe vînt,
Ah, cle-aș putea rosti un euvînc
În tăcerea aceasta amară.

Dar iată că din porturile moarto
Ies oameni -și raă-nvăluie->nee*
Ca boarea caldă care vine seara
'Din insulele soarelui-răsare —
Și lor le zîmbesc printre lacrimi văzîndu-i
Desculți cum se apropie de valuri.

.LINIȘTE SUMBRA

Noaptea yankeii uciși se ridică încet din nisipul
.întinselor plaje ale Mării Galbene —
Cranii fosforescente — și stelele ard în orbite,
Și umbrele lungi se mlădie pe valuri ca „șerpîi.

Glasul lor șuieră : de ce ne-ați trimis,
Pe ce ne-ați trimis în țara liniștii albe,
În țara de Răsărit unde semănarăm moartea,
Semănarăm moartea, semănarăm moartea.

Am fost tineri, înalți și blonzi și'.frumoși
Și cîntam — și credeam că moartea •« ca somnul cînd
ești obosit,

E ca o casă de lemn care poate să fie sau să nu fie
singură,
E ca bălriQut Missouri care trece mereu și totuși rămîne
același.

'...-Bar cuvintele lor aiurează pe valuri
Și «iu e nimenea, nimeni și c mult încă., mult pînă-n
ziuă

Numai -Pacificul doarme cu fața spre stele,
Legămadir-și umerii goi și visînd.

DRUM ÎN CÎMPURI GALBENE

Galbene cîmpuri, nimburi de lumină
Și-ntotdeauna munții trec în zare —
Se-aplcaeă-n drumul meu puținii arbori,
Flori se aprind, se sting", tremurătoare.

Cineva risipește pe dealuri
Cîntece vechi. Printre ierburi, ca fumul
Șoaptele se strecoară liniștite,
Celei iubite să-i ațină drumul.

Dar nu se văd decît orezarii
Și berze carc-n miazăzi coboară —
Fata s-a dus cu lumina, cu umbra,
Fala s-a dus în pădurile toamnei
Și nu știu de se-ntoarce pînă-n seară.

FOSTUL SOLDAT

Fostul soldat trece pe cîmp
Printre lanuri de orez pătrunse de toamnă —
Umbra lui mîngîie spicele grele

Care tresar din toropeala lor.
ta zare stau satele — abia se deslușesc
Dovlecii albi. crescuți pe-acoperișuri
Și-i. vede-ngînduratul călător
Și zîmbește acestei imagini duioase.
Cîntecele lui din anii de flacăra,
Și glonte care o vreme
I-a stăruit în brațul drept, " ""
Toate dispar încet, încet — și iarăși
Se-aud clipocind mărunț pîrîiașele
Care duc apă lanurilor mari,
Și berze hoinăresc din nou
Legănîndu~so lin pe picioarele-naite și galbene
Și printre toate se-aud respirînd
Prietenii care-au rămas pe-aceste cîmpuri.
Ce bine odihnesc aici cu toții,
Își spuno-n sinea lui fostul soldat,
Ci-indind că-ar fi putut să fie altfel,
Să fi rămas și el în preajma lor,
Cu fruntea în poala țarinii,
Cu noaptea strecurată printre gene.;

Și-ar fi trecut acuma, poate altul
Pe drumurile-aeestea coreene.

STRADA ÎN PHENIAN

Au fost și-aici. odinioară case ;
Umbrele lor mai vin adeseori —
Spre seară vin odată cu ceața și cu fumul
Aceste umbre —
Dar iată eă acum e dimineață
Și toate se retrag încet în fluviu
Și strada e lungă — abia se mai văd
Depart, sălciile plîngătoare —
Și iarăși ies bordeie galbene
Tîrîndu-se umile-n praful străzii,

Si;Tocind în cochilii de lut *
Melodii monotone și triste,
Pe care parcă le-ar spune încet cineva
Sărutând urmele pașilor toamnei.
și-n ușile ce s-au deschis
Apar copiii goi privind în sus
La braful macaralei imense care suie
Legănându-se imperceptibil,
Purtînd prin aerul zorilor
Vagonetele verzi cu beton,
Spre zidurile care vin încet,
Vin încet,
Spre bordeiele galbene.

AMINTIRI DIN COREEA

Închid ochii încet
Și văd drumuri albind și văd munții
Și casele lungi de lut rătăcind în câmpii
Șiruri, șiruri domoale.

Trec fluviile lin spre Marea Galbenă,
Atît de lin că parcă stau pe loc —
Și-aș vrea să suflu aburindu-le oglinda
În care văd desfrunzindu-se arborii.

UN DOR DE TIMP ÎN MUNTII RODNEI

PRELUDIU

Eu vin de departe —
Din sumbre adâncimi subpămîntene,
Ca un izvor cristalin izbucnind
În dimineața tulbure de primăvară.
Timpuri care planați deasupra țării,
Simt cum apar încet, încet în mine
Trecuții oameni care vă visară.

A fost o legendă, o vreme...
Liniștea sufletului -meu nostalgic
Se-apleacă peste codrii moldoveni
Și zimbrii de aramă
Învie din steme —
Erau deasupra apelor norii întunecați,¹
Păduri de ieniceri și de spahii
S-au culcat sub frunze, sub frunze,
Pe cîmpuri
Și-n munții Carpați.

Ce uragan străbate răscolind
Bărăganul fierbinte !
Achiceriie-aminte iarăși vin,
De flăcări sînt aceste dragi cuvinte
Și inima mea puțin cîte puțin,
îmi ră&pîndește-n sînge
Patima drumurilor —
•— Mai repede, mai repede I

Ca printr-o întinsă eîmpio
Prin lhn> eonesc înainte.

Toate poemele; pe caro le scriu
Sini eîntece de drumeție.
Pentru, voi, pentru toți le scriu,
Destinsă men i-a! vostru-ai tntuj
Caden|a nou.stră-i vuietul enorm
Al tunurilor de pe „Aurora”.

lui vin de departe ~-
Dia- sumbre adincimi subpănutenc,
Ca cur izvor țîșniud strălucitor
în dimineața tulbure de primăvară,
Timpuri care planați deasupra țării,
Simt cum apar încet, încet în mine
Trecuții oameni care vă visară.

MOINA

Vai, Doamne, ce posomoriți sînt munții !
Cu capetele aplecate-n piept
Stau nemișcați și ecața-i înconjoară
Și nu poți ști dacă dorm sau nu dorm
Ci doar aminte-și aduc despre lucruri uitate,
Despre vremuri uitate demult —
• Iar apele cîntă și trec
Spre văi liniștite, departe.

Ce iarnă lîncedă ! Stau casele de lemn
Cu-aeopcrișuri mari înnegrite de apă.
Tristețea noastră doar aici o vezi,
Tristețea care a trecut prin timp
Ca o negură albă și densă
învăluindu-he adesea

Dar. Iară să ne stăruie'în suflet.
Cu capetele aplecate-n piept
Stăteam cum stau acum munții
Iar apa ciula și trecea
Spre viii liniștite, departe.

Multe vor fi și vor trece
Plutind sau tîrîndu-se-ncet —
Ca .șerpîi prin frunzele moarte —
Voi care aprindeți luminile
Și vă gîndiți la cîmpuri și la vite,
• Veți rămmea-ntotdeauna puternici
Rîzînd și plîngînd la trecerea anilor
"Așa cum pădurea pe rînd înverzește
Și-și scutură frunza.

Și eu sînt de pe-aiei de undeva --
Pornit în lumea largă eu cutreier
Scliimbînd în cîntec tot ce mă rănește,
Dar nu mă-ndopărtez de voi prea tare
"Așa cum voi rămîneți lîngă munți
Ci doar mă-naîț ca să privesc în zare
Cuprins de febra timpului și văd,
Văd Canaanul aici la picioarele noastre
Văd cum se-ntinde Păsări-Lăți-Lungilă
Sărutînd sînul de aur al lunii,
Văd în cîmpie izbucnind lumini
Și forme stranii rătăcind prin ceață,
Văd lucruri care par neînțelese,
Văd munții și vă văd pe voi...
Iar apele cîntă și trec
Spre văi liniștite, departe. ,

LIED DE IARNA

Odată cînd fruntea-mi ardea
Mă plecam să mi-o reazim de nea,
De neaua albastră și lăinică,
De neaua munților Rodnei.

Și muntele,, simțindu-mi atingerea,
Credea că-i **un** cern, însetat
Care linge zăpada;
La rădăcinile brazilor.

A fost aceasta de mult,
Odată ca niciodată —
Pe chipul meu nici o urmă
Nu. se mai poate, vedea*

Numai când fruntea îmi arde,
Anii; când fluieră, fluieră,
Gîndul mă. poartă spre neaua,
Spre neaua; munților Rodiiei

CÎNTECUL BRAZILOR

Treceri grăbite sau lente, treceri, **apropiate și dragi**,
Nu vă opresc, nu vă' ies înainte —
Aud pașii sunând prin pădure și știu cine vine
Și știu a cui e mîna ce mi se așază **pe** umăr.

Fără să mă uit știu. că brazii iarăși se clatină
Și iarăși spun : «Aici sînt ai tăi de demult,
Ei s-au bucurat de soare; de ploaie, de vînt
Și-au rătăcit pe coclauri cu turmele.

Ei au întîmpinat dimineața, și **seara**.
Și-au fost oameni bravi și-au stat față **la** toate
Și s-au veselit și s-au întristat pînă când **sărutînd** iarba
S-au întors liniștiți, în pămînt».

Eu ascult toate acestea- și tac —
Știu că drumul meu nu **va** sfîrși niciodată, 1
Uneori chiar inima ca. **o** pasăre-mi **zboară**
încît abia o aud departe în. pieptul vreunui urmaș.

f Toate le văd și le știu, treceri :grăbite sau lente, ^
De nimic nu mă sperii, știu. -și .umbrele ;și florile albe și
ploaia,
(" Știu că și despre mine eîndva îjrazii vor spune c-am fost
I ? Deși nu voi înceta să exist niciodată.
Sii

De pe acuma le văd •clătinarea înecat \
Și-aud vorbele lor ca un dulce res'ren sl \i '
— A fost, a trecut buciuîndu-se și nunnr Lulu-; .a-'. '
cu lumea
Pînă când sărutînd iaiba s-a întors lini tit în p.ur.
f-

TRECERE LINA

îmi pare .cîteodată c-am **mai** privii acosli
Munți străbătuți de ape, de viscole și fiare —
Cîndva în tremurarea frumoaselor' povești
Trecui pe-aici în urma tăcutelor mioare.

Codrul durerii singur și exilat pe stînci
Mai poartă-n rămurișuri cîntarea mea din frunză,
Și oamenii din satele ascunse
Prin visurile mele se-nalță să pătrunză.

Tac lîngă piscuri. Soarele-n amurg,
Crezînd că-s brad sau carpen, pe creștet mă sărată —
Mă uit în jos și **caut** prin apele ce curg,
Privirea mea de-atunci, necunoscută.

Apoi ascult **Upindu-mi** urechea de vreun trunchi,
Ascult eiocănitoearea **și** parcă văd morminte,
Pe lîngă care cerbii se^apleacă în genunchi
Ca într-un dans de taină al ierburilor sfinte.

Știu cine odihnește aici și mai departe,
Și chiar pe locul unde-i e inima, pun mîna.
Și-rai pare c-am fost martor la fiecare moarte
Din cîte-odinioară ne-au legănat țarina.

Și-n toate sînt — dar toate sînt altele și alt
Destin iluminează pădurile și anii,..
Sufletul crește tînăr și înalt,
Sufletul nou al vechii Transilvanii.

ELEGIA MUNȚILOR

Trecînd pe drumul unor zăpezi adinei de munte
Ating răceala sumbră a codrilor ele iarnă —
Un viscol amenință peste mîhnita-mi frunte
Troiene uriașe în nopți tîrzii s-aștearnă. -

Nu mă-nspăimînt — atîtea primejdii se rotiră
Ca vulturii deasupra singurătății mele,
în arborii pădurii ca-ntr-o sinistră liră
Mugiră uragane cu izbucniri rebele.

Tot ce păstrez în suflet nu va putea să piară,
Răzbesc în mine flăcări aprinse de demult,
De-aceea poate astăzi rătăcitor prin țară
Acestor vremuri aspre cîntarea le-o ascult.

Prin vasta agonie a lumii care piere
Pătrund în adîncime ca un tăios pumnal,
Nu pot dispărea încă — întreaga mea putere
Sortită c din vremuri acestui ideal.

Am înviat din alte tarlaturi scufundate,
Delirul amintirii cu vîlvătăi arzând
Aduce-n mine timpul din care vin sau poate
Pe carc-l voi străbate aievea nu în gînd.

Mi-ascult în fluxul mării albastre răsufierea
Și sîngelc în fluvii mi-l simt tăindu-și vad —5
Neliniștea din ierburi înviorează marea,
Nostalgica iubire a visului nomad.

:? . Și totuși de deparle chemări ridică sciții
Asemenea trăirii aprinse-n piept suprem —
La ceasul adormirii și-al tristei dispariții
O, munți înalți, tăcerea spre voi am s-o rechem,,
I ' i

I | Cu pacea izbăvirii și trecerii depline
, I Vor arde cele șapte păduri din craniul meu —•
[4 Ci doar această țară dormi-va peste mine
îl Cu dulcea ei țărînă, visîndu-mă mereu.

UN DOR DE TIMP ÎN MUNȚII RODNEI

I

Cînd toamna cade peste munții Rodnei
Și cețuri se lasă plutind din miazănoapte,
De către Cernahora,
Cînd coboară ciobanii cu turmele lor spre cîmpii
Și-n nopți tîrzii pătrunde-ncet spre mine
Zvonul nostalgic al tălăngilor —
Atunci deschid fereastra-n întuneric,
Îmi sprijin fruntea în palmele mîinilor
Și-ascult îndepărtatul meu trecut.

II

Cu mii de ani în urmă,
Fe-acoieași drumuri șerpuind de-a lungul apelor
Turmele toamna coborau spre șes •—
Și neamurile mele de păstori
Ghiceau prin neguri albăstrui, Șiretul
Departe-n vale. Și treceau încet
învăluți în saricile grele.
în urma lor, pe crestele înalte,
Lupii urlau singurătatea iernii
Și viscolul rânjea cu dinții albi —
Iar ei coborau spre cîmpii
Cu zvonul liniștii și-al împăcării.

III

Aceasta mi-e viața. —• Fluierile toate
Pe care ei își căutau durerea,
De mult s-au dizolvat în piatră, în țărînă ;
Dar cîntecele au zburat din fluier
Și rătăcesc fluide prin văzduh,
Cu murmurai izvoarelor,
Cu șopotul pădurilor de tei,
Cu melancolicul cîntec al ploii de noiembrie
Pe carc-abia îl deslușesc în noapte.

IV

Cît e de tîrziu ! Și satul din munți
Demult e scufundat în somn.
— Cine-mi vorbește parcă de departe ?
Păstorii trec cu turmele la vale.
Se-aud încet, încet tălăngile sunîiid.
Așa ra-am pomenit și eu cîndva
în trecerea aceasta milenară —

Dar eu am venit la sfîrșit,
Eu sînt numai firavul mugur,
Prin care-acest convoi îndepărtat
Visează primăvara.

V

Noapte, plutește încet peste crestele munților Rodnei
Hălăduiește în pace, toamnă tîrzie !
Purtați-vă cețuri cu liniștea voastră peste păduri I
Un dor de timp străbate-n pieptul meu.
Nu văd nimic în întunericul de-afară,
Doar zvonul de tălăngi pătrunde-ncet spre mine —
Turmele-n vale, undeva, coboară.
— De-aceea poate deschizînd fereastra,
îmi sprijin fruntea în palmele mîinilor,
Și-ascult îndepărtatul meu trecut.

FLUXUL MEMORIEI

UMBRE

Adesea-mi vin în minte imagini de demult —
Fereastra se deschide și anii pier în zare,
Ca morsele pe-un ostrov de gheață ce s-a smult
Din marea adormire a nopților polare.
Privirea mea pătrunde copacii subterani,
Și-n vremurile toate care se urcă-n mine
Văd un băiat de șaisprezece ani,
Cu umbra profilată pe fumuri ruine,
Văd un oraș cu negre orbite de strigoi,
Cu cicatrici de piatră-n periferii obscure,
Cu brațele tăiate din umeri în război,
Tîrîndu-se sub cerul ascuns ca o pădure.
Și chipul de-altădată, pe fața mea dc-acum,
Iși proiectează umbra ca o statuie tristă
Pe care-au profanat-o coloanele de fum
Și armile care de mult nu mai există.
Simt mîngîierea umbrei — și sufletul de-atunci.
Iată s-a-ntors la mine. Ce boare mă-nfășoară !
Sînt iarăși eu elevul naiv de-odinioară.
E parcă primăvară cu fluier prin lunci
Și camera cu geamul cel alb ce dă-n grădină
Ascunsă-n anonime și vechi periferii,
îmi leagănă speranța : Da, faima o să vină,
Voi rătăci prin lume purtat de doruri vii,
Și drumurile toate vor scutura sub astre
Flori roșii cu petale arzînd înalt și pur —
Cînd ritmurile mele în herghelii albastre

Vor'galopa departe.

Și palidul contur
Al .lunii care seara pierea-n oglinda mea
Și-rai tulbura visarea — schița o față nouă
A unei legendare femei care rîdea
Călătorind pe bolta de raze Mntă-n două.

Pe-atunei știam desigur prea puțin î
Războaiele mi se păreau stihie,
Morții căzuți în lupte mi se părea că vin
Ca dintr-o-ntunecată și gravă poezie.
ȘI ce puțin pe-atunci îmi trebuia
în tinerețea goală și fragedă și oarbă ;
Să fi venit ca fluxul la țărmul mării, ea
Și-un dor de timpurie iubire să ne-absoarbă,
Să fi venit o seară cu muzică pe străzi
Sau fulgii să danseze prin aer și să cadă :
Un film, întotdeauna frumos — și să visezi
Cînd toamna-și risipește făptura ei nomadă,
Cînd primăvara fluvii tresar și se do.zghcață
Și-n cartiere pomii se dezmoțesc încet...
Și mai ales odaia cu geamul alb -.....și-n față
îfîțîia poezie pe-o foaie de caiet.

Ah, anii tinereții clintii, se risipiră
Ca sunetele serii topite-n ierburii vii.
Abia acum abisul imens ce se deșiră
In urmă, prin tăcerea de somn, îi auzii.
Și noaptea cînd orașul în liniște coboară
Și singur eu mă zbuicium pe străzi ca un strigoi,
Șe-ntorc în mine anii striviți odinioară
hx negura trecutului război.

PATIMA PRIMĂVERII

Nu pot să dorm și să tac,
Lumea din jurul meu nu are pace,
Nu pot să fiu un simplu copac
Ce-n primăvară florile-și desface,

Deasupra acestei planete,
Vîntul care vine din apus, dc undeva,
Adună norii ale căror plete
Umbra și-o flutură peste lume
Și peste inima mea.

Și-acum mai mult decît odinioară,
O nouă și superbă primăvară
Aducc-n mine cîntec și vis.
Poate curînd se vor ivi și mugurii
Cum aș putea să nu veghez
Minunea lumii care s-a deschis*

Această patimă e-n țara mea de mult
— Pe vremuri strămoșii daci și geți,
Cînd norii întunecau soarele,
Ieșeau în cîmpii și, spre ceruri
Plivind eu ură, slobozeau săgeți.

Asemeni lor și eu — dar nu spre cer,
Ci spre dușmanii patriei și-ai vieții
Trimit cuvinte sortite să poarte
Ascuțișul săgeții.

Stau și veghez
Peste timp, peste țară,
— Ca pe-un enorm meterez, —
Stau și veghez constelația nouă
Care-a-nceput să răsară.

DIVAGAȚIE NOCTURNA

Se apropie de mine tristețea-ncet, încet
Cum vine-n. codri ploaia în noiembrie ;

Nici dragostea nici noaptea nu-mi alină
Această umbră tragică a timpului.
Și simt că undeva e-o rană,
E-n mine-o rană care nu se-nchide.
E poate-altoiul nevăzut al morții
Ce-mi crește undeva în trup și-n suflet.
Desigur m-am născut cu-aceaslă rană
Ce nu se va închide niciodată.
Dar asta e adine, adine dc tot,
Acolo arde latent purpura ei otrăvită
Și n-are rost să tulbure pe nimeni.
Eu însumi uneori fugind dc mine
Ridic spre ceruri brațul drept și spun î
—• Cîntați și trăiți-vă viața,
Voi fii ai ziditorilor Turnului Babei.
Înălțați pereți, arați pămîntui, culcați-vă lin
Cu iubitele voastre sub arcul dc taină
Al nopții —
Și mai cu seamă căutați mereu
Fermecătorul grai de-odinioară
Prin care-naainte de-a vă fi amestecat Domnul limbile
Vă-nțelgecați cu toții-atît dc bine.
Liniște —, sărut palida frunte a lunii
Gîndindu-mă la cei ce-adorm acum ;
Toate sînt poate mai frumoase,
Mai dragi decît par.
Liniște — tristețea va trece clin nou
Nu pentru totdeauna dar iarăși o să plece
Cum pleacă din codri
Ploaia de noiembrie.

MEMENTO

Prieteni, noi ne ducem zi de zi
Și ceas ele ceas, ca apa, ca florile grădinii,
Ne ducem și-ntr-o zi ne vom trezi

Pe dinafară porților luminii.
Un viscol de departe venind va-nzăpez*
Stejarii mari și plopii și arinii.

Cu gândurile-ntunecate-n creier
Poți rătăci plîngînd pierduții pași —
Nu-i greu pe uliți vremea s-o cutreieri
Dar totul e, în urmă ce-ai să lași.

Vin alte generații în ritmul deșirat
Ai mărilor, și-al trecerii solare.
Ființa lor în noi s-a deșteptat
Cu un alean de țărături" viitoare.

Aceasta-nseamnă să trăiești, să fii,
În inimă să simți cum se-nfioară
Dorința de a trece în copii,
Minunea ta de viață milenară,

Să te-mplinești neturburat, senin
Lăsînci. în toamnă aurite roade
Cinci peste pajiști crizanteme vin
Pălînd în. zarea brumei care cade.

Că vine iama, știm. prieteni bine.
Zăpezile-! s-apropio mereu.
Privind spre munți eu căutări streine
E drept că uneori ne pare rău
Și-am vrea, ea Fatist, primăvară noua,..
— Ce bine-ar fi să-i fiu profet chiar eu i

Dar nu-i aici extaticul amurg
Ca. să-l oprim cu tînguirii de^moarte ~-

Clar, apele cu ne-nclare curg
Și-n inimi trece timpul mai departe.

Și mai ales nu-i vreme de plîns și de-astcceptat,
Se profilează spații viitoare —
Vin alte generații în ritmul deșirat
Al mărilor și-al trecerii solare.

AETERNITAS

Nu fDă-uspăimînt de stufărișuri, de cimitire, de ceața,
Moartea pentru mine nu-nseamnă aproape ninuc —
Tac si ascult si știu cum se-ntîmplă toate
;Oe oarcă abia m-aș fi întors din drumul ac#ta lung.

îi (• i au moau și n-a murit mcioaata ;
i nofiL sc ruotorc doar de acolo de unde-au plecat —
H -mprcunaseră-n trupul și-n sufletul meu
IJ , ,ot irmrăștia ca frunzele la o adiere de vuit

i
i
i *

\oi ik"-i baie în rîuri,
p , l e e ^aiu-1 di salcîm sau de fag,
, . s. t.-; c.nleoii sc \•. ir întoarse iar în pădure»
• , - -'ba se va înapoia în marea,

.reeăe.arca mea de nostalgie monotonă și lentă
VuVeveni în grădinile dulci ale toamnei
De-acolo o dată-ntr-o noapte, cineva
A răpit-o sădindu-mi-o-n piept.

în oloile lungi, obsesive din pustiul noiembrie
Seva întoarce tristețea mea singură, singură -

Rătăcirile mele vor reveni în făptura străvezie a vîntului
Care umblă aiurea mereu.

Numai inima va rămîne ascunsă adînc în pămînt
Și va crește dintr-însa un fluviu extatic și mare
Care veșnic se va tîrî ca un șarpe în preajma Carpaților
îngîinînd cîntecele acestui pămînt.

CUVINTELE PE CARE LE ROSTESC

Lumină de după-amiază, tu, care tremuri încet
Și aurești turlele-acestor străvechi catedrale,
îmi pare rău că-n imnul pe care ți-l cînt
Trebuie să vorbesc despre *moarte* și *jale*,

îmi pare rău că pomenesc cuvîntul *război*,
Lîngă tine, fată de salcie,
Lîngă numele tău de nestemată albastră —
Flori ale zorilor, iriși care-mi tulburați inima
îmi pare rău să scriu cuvintele *arme atomice*,
Alături de roua și liniștea voastră.

Rîuri în care doarme chipul meu de azi și de totdeauna,
In care fumegă lin orizontul acestui pămînt,
îmi pare rău că-n preajma apelor voastre,
Mă gîndesc la cuvintele *baze militare*,
Cu ecoul lor ca o inscripție pe un mormînt.

Dar oricît îmi pare de rău,
Nu pot să uit, să alung
Aceste cuvinte.
Oceanul, agitîndu-și brațele verzi către cer,
Dureri de demult îmi învie în minte.

Pe insule, în Pacific, se mai aud explozii
Și vîntul mi-a spus de zăpezile radioactiv.
Care-au atins pomii, luîndu-le sutlarea
Și-n munți, cînd neaua dispare,
Albesc în iarbă încă oseminte...

De-aceea, oricît îmi pare de rău,
Nu pot uita aceste cuvinte.

FLUXUL MEMORIEI

Din cîte se-ntîmplară nu pot să uit nimic,
Chiar dacă ochiul palid al lumi mă îmbie ;
Ca arborii din iarna cețoasă mă ridic
Și-mi scutur amintirea — zăpada mea tîrzie.

II

Cu zbor de păsări, anii se reîntorc din zare.
li recunosc — și totuși ce mulți sînt anii mei,
Sau poate că sînt anii pierduți de fiecare,
Care-mi apar în preajmă, obositori și grei...
Eu nu gonesc pe nimeni, ci-mi clatin umbra doar
Și-ascult, ascult o voce din timp care-mi tot spune
Că anii mei cu fructul lor amar,
Au ars pe cîmpuri goale și s-au făcut cărbune.
Au fost incendii, sînge — și dacă azi mai sînt,
E că sub cerul țării ursit am fost să stărui
Și să colind pe drumuri și să trezesc, cîntînd,
Mareea amintirii spre țărnul fiecărui.

III

Timpul trecut **nu-i nimeni să-l poată** învia,
 Chiar dacă-**mi** vine poate **să strig** în **gura** marc %
 — Ani **rătăciți**, eu nu **v-am trăit!**

Prin viața mea

Parcă-ați trecut odată **ca ploile cu soare**.
 Ieșiți **din ceața mării pustii** — ieșiți **din** ceață
 Ca **niște porturi albe** din Sudul însorit !
 PA ii clin **ceață**, nu **v-am trăit**, ieșiți **din** ceață,
 Ani **rătăciți** !

Dar anii s-au stins, s-au risipit.
 S-au dus **cu glasul** frunzei, **cu apele**, **cu** iarba...
 Aceste **păsări sure** sînt numai amintiri —
 In pieptul toamnei, codrul roșcat își **lasă** barba
 Și. **semne-mi** fac din zare mestecenii subțiri.

IV

Dar strigătul rămîne înăbușit în piept.
 K.u chem pe nimeni — toate așa au fost să fie -
 •Nu mi-a fost scris să caut, să cer si **să aștept**
 și-oneîț de marc-i, timpul nu mi-e icoană mie.

v

re! gsndurilo-n febra acestor amintiri,
 '-n piept acum zvîcnește-o vîrsta nouă.
 au ea un paratrăsnet pe marile clădiri,
 jre fulgerele nopții eu brațele-amîndouă.
 S' au și rostesc clin cînd în cînd tîrziu :
 Orașe mari și cîmpuri tăcute, noapte bună ?
 S~ a desfrunzit copacul mare-al nopții,
 Fi. eivze de aur — stelele
 D >m legănîndu-se lin
 I\ fala lucie
 A marilor Jacuri vulcanice.

VI

*i o s -uimplai „ nu pot să uit nimic —
 IX di -unui duce poate <u pai ie înaintea,
 i „,i ă na i / c c u \oi despice
 M eu văzduhul

IiiUV nu-mi mai aduc aminte.
 H(i!„i| i in -nlltt. J-nuri, d< demult,
 cu ;i>ase, dormiți ca-n nplutn
 } u > i e de loslor

Nu vreau sa vă useelr.
 Sos ne covertă-mi place s-ascult eonibie-
 Dormiți în suflet, amintiri,
 Cum dorm în scoici marine furtuni și naniăgii —
 Tu, vînt de primăvară ce-n pieptul meu respiri,
 Adu-mi din codri frunza ce stăpînește fugii,
 Adu-mi albastrul: clopot al apelor ce cresc
 Și șoaptele din ierburi și tromuru! luminii,
 Și-apoi cîndva-ntr-o noapte neștiută
 Dă-mi. somnul, alb pe care-l poarta crinii.

RTTMI'ttl

Adic-n mine cîntecele noi
 Ce se trezesc în. oameni acum intha-e.
 Eu însumi lo-ascult înfiorat și nesigur
 Ca pe ropotul ciudat al primei ploii,
 Zburînd peste ogoare-n primăvară.

Ce-aș putea spune — poale doar au«.
 Că timpul meu cu marea lui furtuna,
 Spulberă-n zare pe coamele valurii.or.
 Epava cu profilul, mohoi.it,
 A* unei lumi ce tre-buio să-apună.

Și constelații timpurii,
Rotîndu-se pe mări îndepărtate-,
Aduc **în** mine glasuri de copii,
Din lumi pe care gîndul le străbate.

O, profeții ce-mi bînluiți ființa !
Cînd se dezleagă-**n** suflet **anii** trecînd.,
O voluptate ciudată-mi sfîșie pieptul,
Un cîntec nou mă mistuie flămînd
De viitoare împlinire.
Atunci fără,știre **mă** trezesc chitînd'
Ca o imensă orgă în care **năvăleşte,**
Asemeni unui uragan,
Respirația **înflăcărare!** mulțimi.
Atunci sînt ca o albie largă, prin care
Un fluviu cu solzii metalici
Puternic se îndreaptă către mare,.

Adie-n mine cîntecele noi
Ce se trezesc în oameni acum întîia oară;
Prin **rădăcini adînci**, ramificate,
Răzbatc-**n** visul meu această **țară.** •"
Vin ploi iluminate, albe zile,
Planînd peste semănături fertile,
în evul cînd distanțele dispar...
Voi ploi iluminate, albe zile —
Cînteel meu e piatră de hotar.

Din volumul

CĂLĂTORII ÎN EUROPA ȘI ASIA

(1960)

SEPTENTRION

ORAȘUL EROIC

Războiul n-a trecut prin Leningrad. ;
La porțile lui dușmanii întâlniră moartea,
Moartea rîdea schimbîndu-i în cenușe
Po care vîntul nordic o risipea pe mare.

Mă uit pe străzi la oamenii ce trec
Și-i caut pe vitejii, ce luptară,
Caut privirile care-nspăimîntă,
Caut ceva nemaivăzut de mine,

Dar nu văd decît visătoare zîmbete,
Și ochi de culoarea cetii de toamnă....
Eroii s-au retras și dorm în. suflete
Vîsînd lumina păsărilor albe.

MELANCOLIE DE MA.RE

Plajă galbenă — marea violetă și verde —
Norii îngîină chipuri de oameni adormiți în. păci:
Citiva brazi rătăcesc pe nisip căutînd zadarnic,
Căutînd zadarnic umbrele verii.

Însă vara a zburat spre miazăzi —
A gonit-o vîntul din Karelia,
Au gonit-o tăcutele gînduri,
Și veghea tîrziu.

De-acum vine ceața și somnul,
Visele pline de mesteceni și de vuietul mării,
Și nevăzută vine noua vîrsta,
Mereu, mereu mai mare, tot mai mare..;

CÎNTECUL FETELOR

Pe cheiul Nevoi cînd se înserează
Vin uneori cîteva fete singuratice,
Coboară lîngă valuri și cîntă
Pînă tîrziu un cîntec monoton.

Cuvintele vorbesc despre viteji,
Slăvind **pe.cei** ce **se-necară-n** mare noaptea
Și colindă acum adîncimile verzi
În mormintele lor călătoare.

Toate în jur ascultă liniștit,
Și fetele cîntă schimbînd cuvintele,
Despre cei plecați în războaie,
Care s-au întors nevăzuți.

Și orașul își înaltă umerii,
Și se înfioară marile poduri de piatră,
Iar eu descoperindu-mă privesc
Cura vine ceața dormitînd pe fluviu.

AURORA

O ființă ascunsă are vasul acesta
Legănat de apele metalice ale Nevoi ;
Cîndva-ntr-o vară nu prea-ndepărtată
Fără să știu pluteam pe puntea lui.

Îmi amintesc Dunărea și orașele noastre,
Și tunurile care făceau să se clatine lumea -
Pluteam atunci și eu pe *Aurora*,
Fără să văd nimic, pluteam și eu.

Dărîmam o lume fără să știu ce voi zidi,
O dărîmam pentru **taina** și flacăra zorilor
Ah, zorile care veneau din orizonturi
Sărufîndu-mi pleoapele înainte de timp...

Acum sînt aici, ascult murmurul valurilor
Lîngă tăcutul chei între lumină și ceață,
Privesc **silueta-i s'veltă** și-ascult monotonele voci ale **Nevei**
Și-mi trec prin suflet umbre viitoare.

Privesc *Aurora* și văd răsărind generații,
Le văd ureînd pe puntea ei prelungă
Și colindînd în cadența tîrziu a vremii
Oceanele și mările pămîntului.

Pe urmă văd nava singură întoreîndu-se iarăși aici,
Lîngă tăcutul chei între lumină și ceață,
Ca și acum legănîndu-se-n apele Nevei
Și doar prin timpuri navigînd întruna,

PASTEL SUDIC

ELEGN

COBORÎND DIMINEAȚA PE PLAJA ÎNGUSTĂ

C b' î <l dimineața pe plaja îngustă
Ai" v.ăuitat apa sărată a mării,
)I u î irbinat orizontului palid
e ' i îulins pe nisipul roșcat —
Alu in au venit păsările Sudului
i't' /beiul lor ca sunetele harpei,
d'i rotii deasupra mării calme
Al r gîrd cu pieptul alb apele albastre
Si s-au oprit pe țarm nu departe ele mine
»)' po"ca locul ar fi fost pustiu.
Des -jur au crezut că dormeam
Sau poale m-au luat drept unul dintre acei înecați
Vi care marea în zori îi aduce spre coastă
«'a vi d'>armă-n pămînt somnul cel mare.
Așa ma gîndii și zîmbii gîndului meu
Si-nu era atît de bine printre acele păsări,
Pclrn-mc ¶j totuși întins pe nisip,
Gin ca bătrînul Adam lîngă mare —
Aut de bine mi-era că am regretat depăihrtul Ldc-s
St-um mteles că din asemenea clipe
î'-ov'usu-- -_ty_{1vea} §{ visul.

Coborînd dimineața pe plaja îngustă
Am iubit păsările Sudului
Și cînd cîe-au zburat peste apele calme
Mi-ara dat scama că lutul din care-s făcut e mai greu,"
Și-am rămas cu nisipul roșcat și cu pietrele
în timp ce ele zburau mai departe mereu.
Mai departe mereu.

f p UIAM IV OU*, l Spl l l cK> l
k i, i M » (ui mu n u«u punb
i but ui nutinai <lalmmd t^pul i* •> -r>.
D <i t a tu »K >- au potolii i au i tn i

Nu pot să dorm, fără să știu de ce.
Somnul bătrînului marinar a pierit în vuk
Luna. spune ci. luna. și îmi arată pe ap*
Tiona tio aur mindiudu-sc iin.

Muite-am iubii rătăcind po mărite iurnit.
Petele au îmbălrinil și-au murit sau raa« *uit*

Dio.Ue vechii prieteni unul ășangur dară mm
Ceihilți de mufl nu coborîl în mare.

Mi-a rămas dintre toate etan luna
Lumitund lungile drumuri pe care-am um!>i
O dată cu ea mă trezesc, o dată ma duc spre
Și vis;'-? ia cele ce-ar fi putut să tic și n-au ia

t> -{Kx ce toiiU s-au pott lu mai nuri» doar i
Singura sau cu pasările tc mai urmează un iv
Pe urma un val INI închide pleoapele
†>i pier-i indoparundn-te de toate.

OAMENII VENIȚI DE LA NORD

Oamenii veniți de la nord
se odihnesc privind chiparoșii,
umblă în grupuri pe plaje

ca niște pinguini pe-un țărm de miazăzi
rup eîte-o frunză din arbori,
și îi încearcă gustul amăru,
iar seara în port urmăresc
plecarea vapoarelor
fredonînd melodii monotone.

Noaptea se trezesc uneori
cînd vîntul care vine' dinspre mare
aduce mireasma sărată a apelor,
și tremură șoptind la fereastră
în veci neliniștitele frunze
de eucalipt — și multă vreme
nu pot adormi,
și, chiar e'înd vino somnul
visează că sînt treji.

suiruMi

Plutesc deasupra valurilor singur
îndopăriîndu-mă de țărm mereu.
Cu ochii spre cer urmăresc trecerea
norilor albi. Ca și ci
pe apele-acestea mă duc undeva,
și soarele strălucește pe ape
mereu mai aproape de mine
cînd brațele mîngîie
străveziile undc-ale mării.

Noiembrie. Și totuși cît de departe
e iarna ! Vapoarelor
care se duc spre sud,
mereu spre sud, le cînt
legănarea înceată.

3

SUD

Marca și muntele viețuiesc împreună
Și iarna fuge de căminul lor.
Fluturii ei albi cînd se așază pe magnolii,
Pe eucalipti, pe arbori de camfor.
Pe liniștii palmieri — dispar curînd
Atinși de-o moarte nevăzută, stranie,
Și ome-ăle nu se mai nasc.
Oamenii umblă amețiți de lumină
Și sc-ntorc întotdeauna dintr-o veghe ;
Mersul lor e ca un dans al vîntului. .
De la soare învață să se urce pe munte in **zori**
Și cînd sînt osteniți să se-ascundă in mare.

s

Din volumul

VERSUM

(1961)

GLASUL RĂZBOINICULUI DE PE RIN

Zac rătăcit aici în câmp străin,
Fără mormînt, fără somn, fără pace —•
Apăsat de întunecata maree a țării,
Zac rătăcit aici în Transilvania,

N-am auzit niciodată pe nimeni plîngînd
La căpățiul meu — n-am auzit decît ploaia,
Ploaia umblînd cu picioarele goale prin iarbă,
Ploaia șoptindu-mi blestemele-acestui pămînt.

N-am auzit niciodată pe nimeni cîntînd
La căpățiul meu, n-am auzit decît vîntul,
Vîntul gonind împletit laolaltă cu drumul.
Viutul purtînd vocile celor do mine uciși.

Voi, cei ce ni-ați iubit, nu mai veniți,
Kăm'inciți acasă singuri cu lumina —
O, voi ce vă nașteți și creșteți în brațele Rinul
Uitați pe totdeauna drumul meu.

COLOCVIU CU INIMA MEA

Nu mă întreb partidul cum să-l cînt;
EI a pătruns în cîntecele' melc

Ca soarele-n pădure, ea un *vini*
Gonind pe boită norii prevestitori.

De mult a fost ? Anii se duc sau
Ca fluturii-n gogoase se închid,
Un tînăr se-ntîlnise prin cetate
Cu flacăra, lozincii de partid.

El tinerețea si-o trecea încet,
Că-n vremi de toamnă i-a fosi
Se mistuia făplura-i de poet,
Pe cîmpuri ca o dalie tîrzic.

Nu. mai. cunosc torentul. Mă uit și nu- *mai*
Al cui o chipul tînăr clinti-o poză —
Anii trecuți în lupte mari, înscriu
Singura, marea mea apoteoză.

Așa a fost — roțiți-vă pe sus.
Vulturi ai țării mele de lumină,
O stea răsare, allele-au apus,
Ireversibil soarele~și înclină

Spre mine si în zare raza Iul.
Căci n-am oprit, n-am rătăcit în ph'ngeri,
Si simt în mine vlaga pe care n-o șihii,,
Cînd lup», cînd mă cutremur sau rînd sincer.

Port semnul grav și straniu al unui legămi
De-acum mi-e soarta scrisă 'pe-aceste mari drype.u
Aici mi-e visul ridicat în vînt ;
Aici e bolta cîntecolor mele.

ELAN

î>. cit am rămas de neschimbat !
nblu și-acum abia trezit clin visuri,
mgii cu mîna fierul bătrînelor grilaje,
•p flori mirositoare de salcâm
le strivesc în dinți eu voluptate ;
na pc ninsoare îmi place și-acum să ies noaptea
«sui tnd străzile ia întâmplare
> hi ir cînd c viscol întotdeauna mi se-parc ca aud mol»
e: te-asculiuuie-îe.
somnia mi •aluni

[1
.cum ca și-allâdală
No mă-nspăimînt de dușmani,
«'u toate că adeseori uitîndu-i,
nele lor mă pot lovi în plin,
toate răniîe-mi trec
decate de-o flacăra-aseunsă
iarăși mă surprind în calea vîntului
iarăși trec nepăsător —
N mai la ceasul cînd se dezlănțuie
M. notonele clopote,
! \ >e pare că cineva drag
Jb n>e în ziduri.

. i. cit am rămas de neschimbat!
= t-tutindeni aș înălța un oraș, pretutindeni
ș semăna o pădure după chipul și-asemănarea furtunii -....
<H ilor cu forme de cai le-aș atinge în treacă coama de
ceață subțire,
' a" ascunde, rîzînd, In troiene de nea străvezie,
mgur purtînd pe umeri povara tîrzie a stelelor, /
a să bag de seamă că înțelepții zîmbesc în «l.vr-e
c uinînd capetele cu îngăduință
C -,i cînd ar rosti fără grai
mustrare sau poate-o adine tînuită
rcrc dc rău după vîrsta.

Numai cînd amintirile mă-nvălule
 întreb de mine însumi cînd sc-ntîmplară toate,
 Unde sînt anii care le-au cuprins
 Și dacă se zăresc pe trunchiul meu
 Inelele lor de aramă coclită.
 Și singur noștiind ce să-mi răspund
 Stăruî tăcut — alături de-ntrebare
 Și-mi reazim fruntea de pervazul galben
 Aî Zilei care vine și dispiuv.

MOARTEA CAILOÎI

Luptele mari Încetară și focul clipind adormi.
 Au. trecui zgomotoasele-armale cu frontul mereu mai
 departe.
 N-au rămas decît umbrele celor uciși și cuvintele lor
 rătăcind în văzduh și la marginea satului caii răniți
 care mor în amurg. Iată roibul înalt cu picioarele
 lungi care-abia atingeau în goană pămîntul și șargut
 voinic învățat să-și cunoască stăpînul cu care vorbea
 orc-n șir și pagul, care purta zurgălăi de argint undeva
 prin ținutul Moldovei și iepcle dansînd la auzul fanfarei.
 O. iată coamele lor cum se-ntorc în pădure,
 și lungile drumuri pe unde-au umblat sîngerîndu-și
 copita,
 tresar. Vîntul vine. încet ncchezînd ca un cal
 cînd îi cade răpus călărețul, vîntul
 ce pare geamănul lor suflă trist
 lingă botul lor umed și iarba capătă grai.
 Și soarele-n ochii lor mari se răstoarnă ucis
 ca un pește de aur.

NORII ȘI PLOAIA

Plouă și^ norii se duc undeva mai departe.
 Idla vazmdu-i, aminte mi-aduc că de mult

n-am mai fost nicăieri. Stau privind cum se-ngîină
 mereu la
 fereastra mea albul și negrul, iar toamna
 mă bucur de straiete noi ale teilor ca de propria-mi haină.
 Cine mi-a dat acest dar al uitării de sine ? Poate-ar fi
 timpul
 să plec, să mai plec undeva — sînt atîtea orașe cu gări
 luminoase
 și porturi în care vapoarele fluieră lung cînd se-aștern
 în tăcere
 albastrele neguri. O, cîte n-ar fi de văzut ! Cîte chipuri
 de oameni, cîte flori, cîte fluvii în care imaginea ta
 se-ntilnește cu luna... . . .

Dar plopii înalți clătinîndu-și coroana spun : Nu.
 Lasă norii să plece departe pierind în văzduh. Ei sînt
 visele talc ce trec, ei sînt numai o parte din tine, sînt
 formele tale părelnice. Lasă-i să plece departe.
 Tu ești asemenea ploii — veșnic suind vei cădea
 peste-aceleași cîmpii
 și prin codri vuind despletit și nebun, pierzînd șirul
 cuvintelor,
 încereînd în zădar să prinzi noaptea cu lănci și cu săbii
 sau plîngînd monoton printre frunze și ierburi uimite,
 îmbrățișînd orașele mari și lipindu-ți duios obrazul
 de negre ogoarc-n noiembrie. Nu prea departe de apele
 ce te-năițară-n țării, te vei naște în fiecă vară
 mereu stăpînit de magnetul ținutului tău,
 mereu întoreîndu-te singur să dormi liniștit în aceeași
 țarină, lăsîndu-ți doar visele veșnic ca norii în alba
 derivă a vîntului.

FEMEILE PRIVESC SCHELĂRIILE NOILOR CASE

Femeile privesc schelăriile noilor case — privesc la zidarii
 ce pun cărămizile sus și măsoară amurgul tăcut. Femeile

în...! lan» spre balcoanele roșii visând viitoare cămine :
 «io s' ițu c-ntrec pe zidari. încă nu e nimic, numai seara
 «ra-*a de martie și ochii deschiși ai mașinilor negre
 țin viciuț dens — dar femeile văd mai departe, încă totul
 e iu nai **un** joc liniștit de conture și linii, dar ele privesc
 flori de petunii și vrăbii și un vînt cenușiu aducând
 « . l . curi arome de salcie crudă. **Și** văd viitorii copii
 • v*»r **fi sau** nici nu **se** vor naște **și** văd deschizîndu-se uși
 » i le. este prin care pătrunde lumea de-afară luînd chip
 i f\ (uni. de-ntîmplări sau de oameni. Și cîte nu văd
 femeile noastre, privind
 rf ^nih noilor case. Și nu mai cîntă plîngînd :
 " l " ' mu strîngc, Trupușoru-mî frînge,,*"

VĂD ZÎUA TRECÎND SPRE APUS

via zvi'ă trecînd spre **apus ca o lebădă** albă
 iu „ucu *vidi* aproape de stuful amurgului — văd cum
 lumina
 încet schimbă garda **cu** vîntul. Nu știu de ce
 gi țcT Iau îmi aduce întruna **o** muzică dulce de apă
 <țrți m l x & răsufllarea venînd **ca** un flux nevăzut.
 i Und - < i se deschid lîngă noi, flori tăcute de noapte,•
 ...."Sr- aici ca să fie podoabele sinilor tăi
 și sa tiemure lin **la suspinele tale și-acestui** răgaz amețit
 'i'i poai le parfumul. Am uitat cum arată la chip
 i r ('i'aulc ploi, am uitat dimineața cu genele pline
 r I icimi, surzînd la răspîntii albastre — ani uitat
 si ca lebăda albă ce **lunecă-ncet în** amurg, e o yi
 i îo Ce stranii comori sînt temeiu
 -ico^ei risipe ? Iată vîntul, **el** toate le știe,
 ore van ui cum **vine-adeuîndu-ne** crengi
 II" <ii;< >e de salcie.

PLECAREA ZĂPEZILOR

în februarie zăpezile sînt cuprinse de-o vagă neliniște
 — Ca migratoarele păsări cînd toamna adoarme pe eîrap —
 în și r la trecerea ciutelor, se sperie de sunetele eweănitara
 Și v nfioajă de linele-aripi ale vîntului.

Cîliar cînd ninsoarea **mai** vine și pădurile lîne», vmesc
 Și vorbesc prin somn arborii — chiar atunci daeă ascuți
 " " " si-nehizi ochii,

Dacă ascuți și te prefaci că dormi
 Voi auzi un foșnet de aripi ușoare.

Un foșnet de aripi ușoare e semn că zăpezile pleacă,
 Nevăzute de nimenea se ridică-n văzduh și dispar :
 Stoluri albe nevăzute de nimenea.
 Spre miazănoapte stoluri, stoluri albe.

D/IN DEPĂRTAT

Cînt vara și ieșirea Ja marc a acestui popor
 cînd umbrele munților vin liniștite ca norii s
 pe- plajele albe — cînt răsufllarea mulțimii in ri
 de foc al iul iulie, goana albastră și gura
 deschisă a mării și vîntul cu coadă de pește.
 Nimenea nu m-a-nvățat să zîmbesc și să rîd,
 'viața n-a scuturat peste mine flori albe de măr
 și-am trăit zbuciumat ca în turnuri
 o limbă de clopot. De aceea și sufletul caută
 alt adăpost, ca o pasăre cuiburi străine, do acere
 mi-e dor de furtună, de oameni, de strigăte
 și vara cînt țărnuț așa cum în vis
 îl aud do departe. Trec prin orașul torid
 și mereu mi se pare că seamăn cu toii
 crescuți în asfalt — și-ascunzîndu-ină singur

sărut coaja copacilor. Trec **prin orașul torid**
și văd marea mereu ca nebunii, marea vuind
de mulțimi zgomotoase și muzici plutind
legănat-n văzduh ca o navă pe valuri,
risete vesele, coapse prelungi arămii
printre plante cu ochi cenușii de piscică.
Marca o cânt strălucind lângă țarm
ca o mic de pești care sar pe nisipuri —
marea o cânt și destinderea brațului,
minții, marca o cânt și strigind **mă arunc**
în bucuriile altora.

IA UNA VENIND

Rotindu-se larg, zilele verii trecură --
Ca pasărea noii plutiră, ca pasărea,
Frunzele mari **ale-arțarului** pieriră în vânt
Mlădioasă ca trestia, ploaia
Pe câmpuri negre umblă **murmurînd**.

Mă uit în preajma iernii peste câmpuri.
Caut în ceață pădurile care fug și se-ascund" •-
Cînd adorm obosit aud șoaptele ploii și cerbii»
Cerbii umblind prin somnul meu profund».

Vine zăpada undeva în zare,
Văd de departe aripa ci de sidef
Strălucind în amurguri tîrzii,
Și munții se apropie de sate,
Plcîndu-se tăcuți către câmpii.

Și-mi vin în gînd toate faptele mele,
Am timp să cuget liniștit la toate —
Prin seara lungă se despoaie vîntul,
Și drumuri multe zac necerectate.

IMN CĂTRE ZORII DE

(1962)

IMN CĂTRE ZORII DE ZI

HARPE ELECTRIE.5

li i i i i i i a ci \, > i II t
li i C i i i lilliP K > > K < l > i i

ti i << (i t ii ' i i i [>
' > . (a s ' , - i i i a-
i *lii < i u ' » • t ni,

i t rinJ i v \ ar'iUv
ii - i n t a m al" (" ' tu , .
' ' ! " in N JL , ~ < i * j p n u i p l g
' < l L i \ i t e | < t < > » f l i d a ,
i . \ t ' i l i i i •) i - n n " r a m a n a
i i n ' l m c i ' ' i .

< i i i , >

MI < i d ' T iV aibi-'-liv'
' ' ' ' l ' > d r i u n m armonii
-> k ' i i i i u n t , ' • • r ' - r m U i disonante
Weik mele p u d o n i h a l < U M O - c
! t . pe electiK loapteti
- ii ile srsn i d . Mld

•fnesri t FaesSi

«MLIOTECA y

CELE DIN URMA

Iată pe cîmp dizolvându-se cele din urmă :
cele din urmă căruțe în ceață și-n somnul bătrînilor,
cele din urmă tăceri, îndoieli, neîncrederi,
umbrele celor din urmă bordeie din care smulgea
vîntul nocturne silabe de trestie
și grilajele celor din urmă parcele rămase,
prin care pămîntul
privea ca prin sure
ferestre cu gratii.

O, cele din urmă !

Cuvintele-acestea mi-aduc amintiri și speranțe.
Pe vremuri ascuns de-ntunericul satului,
ca de o tandră și umedă junglă,
am fost și eu imul dintre copiii
care știau doar de săni, de păsăii...
O, Românie trecută, sălaș de albine sălbatice,
visătoare în zdrențe, în poala căreia
de-atîtea ori fruntea mi-am odihnit,
iată cununile talc de spini le destramă-aurora,
iată sărutul meu pune pe pleoapele tale
umbrite de veghe și palide, bani de aramă —
e. timpul s-adormi pe veci cu cele *din urmă* :
fiii tăi pun temeliiile *celor dini* .1

OAMENII SEAMĂNĂ GRINE

Oamenii seamănă grîne —
umblu și cu nevăzut semănînd împreună cu ci.

Oamenii seamănă boabe roșcate, mari poligoane
de orz, de cartofi și de sfeclă, seamănă ierburi,
seamănă jerbă de spice din stema Republicii,

și soarele-și lichefiază lumina pe mîinile (or.
Eu semăn fluierul mierlei, macii răzleți.
mătasea firavă filată de greieri, spirala
pe care dansează înaltele ploi ale verii,
steaua spre care se leagănă spicele stemei —
și noaptea, cu o semănătoare albastră,
singur anii mi-i semăn cîntînd.

Mai sînt oare ? Cine să-i numere,
cine să-asculte-n adine germinația lor ?
Zările lac. Oamenii seamănă grîne.
Oamenii seamănă-n câmp.
Eu *S e m ă n* în oameni.

ASKMENEA STELEIĂ)K

Asemenea stolelor umblă prin noapte — asemenea celor
mari,
Sau *celor* ce-abia se zăresc undeva într-un alt întuneric
deasupra ;
Asemenea stelelor umblă minerii prin nopse sau printre
nopti.
Printre noaptea din care-au venit și noaptea pămîntului
caldă.

Asemenea stelelor ei cunosc întunericul nu lingă marginea
lui
Unde negrul xo-ngîină cu ziua ca țarmul cu marea —
Ei bezna o cunosc pe dinăuntru, cunosc tăcerea
In care timpul n-a'rîs și n-a plîns niciodată.

Asemenea stelelor ei sînt mai departe de ploi — și umblă
prin noapte
Numai prin noapte, și nu rătăcesc niciodată —
O, eu care umblind in plină zi
•De-atîtea ori m-am rătăcit...

MEDITAȚIE ÎN ÎNTUNERIC

Ara rătăcit prin mine de cărbuni
Zile la rînd în orizonturi negre,
Și-am trăit aseuMnd convorbirea adînciului lumii cu
oamenii
într-o limbă pe care simțeam eă-s născut s-o-rițeleg.

Am rătăcit prin mine de cărbuni,
Și lumina mea a stat o clipă lîngă lumina nu >*.r .
Și întunericul meu a suit fremătînd spre izvoai e« n* >
Și mi-am uitat chipul și numele înCiorîndu-md -nv ,

Și-am uitat de măruntele griji, de trecutul meu
Care seamănă eileodată cu iarba și umblă mereu .1

Și-am uitat de orgoliu și de toate paraginile
Unde-ncercam să ivesc uneori armonii.

Am rătăcit prin mine de cărbuni —
E timp de-atunci — dar uneori și astă/i
Mă-ntorc cînd mă apasă prea taro sm->ui .nen ^

De prea multă lumină.

De prea multă lume cînd, sînt, obosit și boii _\,
De prea multă zi cînd mă clatin, de pir a m>h. .., t
Mă-ntorc în tăcere și-n vis
Spre noaptea minerilor.

UMBLU PRIN GALERIILE MINEI CÎNTÎND

TTmbh» prin galeriile minei eîntînd
Pentru sufletul c<lor ce: taie cărbuni în păm.uv

>la vMod, căutînd, deslușind, în această demult
adormită pădure,
Glasuri de semeni, umbre tăcute, contura.

Lumea de-aici s-a deprins Iară zi, fără soare
Timpul cu trecerea lui de mărgean să-l măsoare..

Si stată brutul de ecală al cîmpuii» răscoEl^rimavara

Bă vadă pe dealuri trecînd ale io minei imdle și R valide
ruiiun,

l'Oi.î V ' . , < I SL . f<>>
j (i' m u i i

^ , ... iL n"" - L'
u, V" r' o a- c e- c

> E L,«i bă
I e", 'oi ce ,P • < th.a.i m pumuîit.

e; cioimd prin noaptea aeasia albastră -...•
i ei doai e clipa MI fiu o hnvasuă,

"; o !<•!•• e !••!••(....i'i a 'V-PAi de vînt,
iie Paa^vra pentru dne. dnmu mir.
<< renesti în jos etn eînd in cuie.

VOCI DIN NECUNOSCUȚ

...i ...IM.,, mari era-o dorm în lusipuri și-n codri,
•I :''•••ivi viitoare cc dorm ghemuite în stînci, te
văzduh,

și-n tăcutele nopți ale minelor. Țara aceasta,
abia deșteptată din lungi rătăcirii și din vise,
va sui la zenit. Știu că nu pot și nu sînt chemat
să-i cînt slava de mîine — pieptul meu larg
poartă urme de lănci și de roată, glasul adine
mi-e de doine prea plin, iar ochii mai văd
în amurguri incendii și oști risipite.

Vor veni cîntăreți străluciți în veșmînt de lumină,
siluetele lor le zăresc uneori în mesteceni, în viat,
și făptura le-o simt împlinindu-se-n propriul meu craniu,
ca Athcna în capul lui Zeus. Noaptea, cînd luna
mi-aduce aminte de chipul meu tînăr, încerc să zăresc
 imaginea mea viitoare și caut un straniu profil de bătrîn,
ca un mag stăruind la hotarele zilei cu stelele,
dar nu văd nimic — poate Oltului nu-i va fi dat
niciodată să-mi poarte-n oglinzi acea vîrstă înaltă și
albă,

și toamna sfîrșind mă vor plînge-n văzduhuri cocorii.
Nu văd nimic decît zări verticale și schele
și oameni cu steaguri pe străzi, care trec nenectat
mai departe. Unde se duc ? Iată vuietul dens
al orașelor mari care dorm ghemuite în stînci, Iată
vuietul dens
repetîndu-mi refrenul știut : vor veni cîntăreți străluciți
în veșmînt de lumină, și sunetul coardelor fi-va
aproape de tot și vei sta nevăzut să-l ascuți încă mult
după ce-și vor fi rezemat de piatra enormă, -
care-ți va straiui la căpătîi,
lirele lungi și albastre.

SPUN ADIO PĂDURILOR

Spun adio pădurilor,
pădurilor negre din munți, ce mi-au fost de **milenii**

Am crescut laolaltă cu brazii și carpenii lor, * *
unde umbra bătrînilor mei rătăcește cu turmele
caprelor negre, și luna de toamnă se vede prin arbori,

eu coarne albastre de cerb. Vîntul lin. vîntul galben,
și murmurul ploii tîrzii au umblat calc lungă
prin visele mele — și viscolul iarna torcea monoton
împrejurul colibelor melc
torcea, singuratic și trist, borangic argintiu.
Vai. cîtă moarte-a-ncăput în acea ondulație dulce,
vai, de-ncid ochii, din nou îmi învie-n auz
pieptul meu răsunînd ca un pod de aramă
lovit de copile de cai, sternul meu sîngeral,
peste care treceau hohotînd nemiloase convoaie.,
.Cătă urmele lor :o mai văd — cîinii mei
di" culoarea amurgului .stau mărturie de toate.

Am trăii. în păduri,
și-acum, iată, mă-nalț și mă scutur de ierburi.
de frunze uscate, de ploi și de propria-mi vîrstă.
Mă ridic în lumină și vorba ce-o spun e adio.
spun adio tăcutelor sihle silvestre,
spun adio, adio pădurilor...
Șt mă duc inisiuindu-mă-n soare.

OAMENII SPIUD IN ACEASTA ȚARA STRĂVECHE

Puțini au rămas cei deprinși să se uite în pulberea
drumului,
Pulin'i cei care umblă ca norii întunecați duși de somn șt
de vînt —
Oamenii își văd în râuri fețele mari și surîd. •
Oamenii Kucid în această țară străveche.

Capetele nu se mai înclină în fața tăcutelor slt'nci,
Și buzele înfierbîntate de arșiță nu mai sărută pămîntui —
Păduri de păstori adormiți se ridică din umbră și vin
Cîntmcl pe drumuri inundate de lumină.

Liniștea neagră în care scilpeau fulgerate tăişuri de
 .coasă,
 „Și bănuitoarea privire spre zările veșnic fremătînd de
 primejdii,
 Și veghea tîrzie cînd prin beznă pătrund întrebări
 dureroase,
 Care stăruie, stăruie-n preajmă și nu se mai duc,

(Pudul că nu vei putea fi mai mult decît cei dinarnp-
 Ce toate vor fi. ale celor mai puternici, mai mari,
 Și neîncrederea și îndoiala și teama de cete ce *vin*
 dina!";;;. V
 Și pustia părere de rău după cele visate cindva.

Toate se sting ca o negură dusă de vînt,
 Toate rămîn pe celălalt mal. să se mistuie-n urmă -
 Oamenii rostesc cuvinte pe care nu le-au știut meiodetâ
 Și sînt mulți și de privirile lor cade roua pe flori.

Oamenii își văd în rîuri fețele lor care seamănă soarelui.
 Văd noile lor așezări și surîd oamenii din această țara
 străveche.
 Și de surîsul lor strălucește văzduhul și se-nfioară
 furtuna,,
 Și se luminează departe auritele văi.

IMN CĂTRE ZORIT DE ZI

O, zori de zi, palid surîs ai luminii,
 Bîne-ați venit ia ferestrele mele —
 Iată toată noaptea am vegheat așoptîndu-vă.
 Am ascultat pașii răzleților trecători și gândul !«•
 L-am auzit urmîndu-i îndeaproape, și vîntul
 L-ara simțit adormind, obosit, pe umărul meu- si., ie;
 Sărutmdu-raă a plecat nevăzut mai departe.

II
 m
 v

O, zori de zi, cântec de leagăn al stelelor,
 Binc-ați venit în trupul și-n sufletul meu --
 Iată orașul se-ntoarce din întuneric sunîndu-șj șj<:ncfcf
 Și din străvechiul turn gotic își iau -/borul porumbi».
 Iată aud deschizîndu-se marile porți de metal,
 Și-n preajmă aud. murmurul biind ai uneit.eloi —
 Iată bărbații salutîndu-se-n trecere unii pe alții,
 Iată bătrânii zîmbînd, iată femeia
 Pășînd încet pe lingă copiii ce poate mai dorm,
 Toți și toate ies legărtîndu-se din tăcuta penumbiă **ă**
 somnuîy.%
 Toți și toate se duc undeva strălucînd in uîhasâne
 Ca râurile, toți și toate au învățat un drum
 O, zori. de zi, albă solie-a luminii,
 Albie sfîntă prin care ne ducem, mereu.

LINIȘTE NOUA

Furtunile se potolesc mereu,
 Și palid sc-nfiripă-aeum pe boltă
 Surâsul curcubeului. N-am fost
 De mult atît ele liniștit și n-am trăit
 Atît de adine speranța tuturoră.
 Acum, dimineața mereu mă găsește mat tre-ax»
 Chiar dacă-n ochi îmi mai stăruie încă.
 Sticlind uneori, nebunia mea veche.
 Umbra Turnului Babei nu mai vine asupra-mi,
 Nici trecătorul necunoscut nu-mi mai spune :
 — Teme-te de sfîrșit !
 Iar din neamul celui ce și-a ucis fratele
 Nu se vor mai naște copii.
 Cuvîntul *distanță* începe să-mi fie străin»
 Și nu mă-nfior decît noaptea tîrziu,
 Cînd simt peste față cum trece-alingîadu-mă
 Unda fugară a vremii.
 Atunci îmi pare cîteodată rău
 Că fără voie merg atît de repede.
 Dar mă mingile giudul că vîrslele mele
 O să le poarte cei care-mi urmează.
 Ah ! Și ce vârste frumoase le las !
 Și nu le cer în schimb decît atît :
 Cînd vor vedea că pleoapele mi-s grele.
 Să arunce-n țarină un pumn de semințe
 De floarea-soarelui.

Ap: Atît le cer, pentru că sînt din oameni
 Deprinși să-și ducă zilele prin cîmpuri ;
 P J J H .. _ semănături și turme vād
 Un ! I < u lor morți — la căpătîiul lor
 Adet- u l ma întîlnesc cu vîntul,
 Și-ns e t i ntam, de parcă fiecare
 S-ar e s.*-l audă celălalt,
 Aloii i i n u , simțind cu picioarele goale
 Ațin , 1 1 , am crezut că mi-e dat
 ba r a !' anotimpul acestor prefaceri,
 Ai i i a'Und ziduri noi de cetăți,
 Uncie-n locul iubitei
 ° , > . i 'esc treptat pe mine însumi,
 A a o i z. it că voi sta neclintit
 C i i V o ile Dornei.
 Dar l irnoul meu e mult mai mare
 l' J' i i cam vreodată să visez,
 O lă-rni aburește ochii
 Și-mn loaeu-n față zboruri de comete.

Simt că se-arată-n lume lucruri stranii
 De earc-ar trebui să mă-nspăimînt.
 Simt uneori prezențe nevăzute,
 Și noaptea mi se pare că din haos
 Mă săgetează propria-mi privii'e.
 Și-aud pași prin văzduh și tresar,
 Cu toate că prin suflet nici o spaimă
 Nu-nri trece niciodată. Cine-i oare ?
 Aș vrea.să-l vād umblînd, dar încă-i noapt
 Aș vrea să știu de ce-mi aspiră gîndul,
 De parcă zbor din mine însumi
 Ca dintr-un cuib străin.

:c!!v,i-mi sootesse-n preaima : «Lasă,
 <a-ți ciinii la tme si-asculta,
 -ai născut la aceasta răspîntie roșie,
 >' ii nan Vi_- ' «muigal, iar cu altul
 . (uniata e/i/iid in negun
 . U^'M pi i' ude
 :virh cu pietre în oglinzi,
 -ai născut să faci înim pași.
 Li aceia caro umbla,
 caca poate mea nu-ți dai seama :
 •ie guiduiru iau ratace.se în văzduh,
 >. k.ti .J u\i< cl..pul tau
 v l) a Nu tu >ai i '
 011. . . . i ' i
 t <n di' du k du u « g ilben platou,
 fi' , " i i c i m ^.ma junătate cu lima,
 ace eu sirui de cui disparind în irt-eut.

...Ul.

v m ^{g-1} JL m
 > 1

.....v» -a* «tas. !. n tuna Ke.
 o. l Cl !
 ie ca nn-c vmiu inamic-.
 : i < l « i < i i)' i pi ui aer
 ii it l i i l «• i Itanunțe țâina,,
 îl meu va imuri arzînci,
 l mut va lumina c i un nimb
 k L l f u-oja
 sorite si prăpăstii oarbe
 di nincala și scara,
 Iu po la cuponul meu
 i. i \ u tă a - < o/i/iitele mele
 #1 Oî WXXQ
 f» de parintu voștri, va rosti cift'cva-nto" âcaujf?a,

Nu înfrunțați păcatele lor.
 Ei au făcut primii pași,
 Au făcut începutul.
 Unde voi fi eu ? Nu prea departe, desigur
 O floare a soarelui va crește
 Mereu în alt ținut, dar totdeauna
 în drumul vîntului de răsărit,
 Acolo unde mîngîierea iui.
 O așteaptă saieimii umili
 Lîngă dealuri domoalo.
 Nu prea departe, desigur,
 Vor stăruii pădurile si somnul,
 Și va trece ea logănîndu-și. făptura,
 înaltă și goală --- și se va-ni'iora
 Cînd va atinge zodia viselor mele —
 Nu prea departe, desigur, voi fi
 *M m' - u * * * * * miinilor noastre cu luna,
 La întîlnirea durerilor noastre cu timpul,
 Aici și acolo arzînd
 La răspîntia roșie.

I %
 ' r
 | £
 ' y
 ! f\$
 | t£
 I W
 i K

V

Furtunile se potolesc meivit.
 Și palid se-nfiripă-aeum po boltă
 Surîsu! curcubeului. N-am fost
 De mult atît de liniștit și n-am trăit
 Atît de-adînc speranța tuturoră.
 Oamenii vor să le-arăți totdeauna ceru! aih;<<<H
 Și vor să le spui că ia fluierul tău
 Durerile jur vor *veni* și iu ie voi duce în marc.
 Șj iaiă, tu le spui. Ce bine e.
 Chiar după ce te pierzi în rătăcirii,
 Chiar după ce în craniul tău
 își fac cuib stelele cerului.
 Chiar după ee expiri — să poți veni,
 Să te poți iar întoarce la oameni
 Ca să le spui încet : Va li mai bine.

DOINĂ DE SEARA

DOINA DE SEARA

Na ffii-iîf plăcea să pier într-un război —
Bătrîn, cândva, aş vrea să spun printre arbori,
Ioarana, cînd frunzele cad liniştite din ramuri.
Să simt cura încet mă acoperă purpura lor.

Nimenea să nu ştie unde-am plecat,
Şi toţi cei ce-mi sînt dragi să mă simtă acolo,
Culcuşul să-mi rămână cald, ca si cînd nu demult
Am ieşit tuşînd şi dregîndu-mi glasul ca-ntotdeauna.

Muzică să nu se audă, nici plîns şi nici vuiet de arme.
Numai în vale sirenele de după amiază şi vocea difuză a străzii.
Şi clopotele care bat din vreme în vreme fără să ştii niciodată de ce,
Şi toate cele ce se petrec în tăcere, chemîndu-se una pe altu-

Aşa mî-ar plăcea să mă sting, aproape neobservat
Dar oaca vreo oaste prădalnică ar fi să mai umble prin
A,, i lume,
apuca-o pe drumuri mohorîte şi aspre,
Şi ochii mei ar arde noaptea ca ochii de 'lup.

Şi s-ar întuneca sufletul meu şi-ar ieşi din ndîncuri
furtuna,
Şi s-ar frînge în piatra Carpaţilor creasta de aur a
vîntuîui,
Şi toate-ar căpăta sclipiri şi tăiş ascuţit ca de gheaţă,
Şi florile chiar nectarul şi l-ar preface-n venin.

Şi-atunci, de arme aş vrea să adorm undeva într-un cîmp,
Ca să treacă peste mine pădurea şi grîul,
Ca să treacă peste mine părinţii şi fraţii şi fiii
Cu steagurile noastre mai departe.

GENEALOGIE

Tatăl s-a dus într-o zi la război,
A părăsit Bavaria trecînd
Prin ţări şi prin cetăţi îndepărtate.
Jalea' s-a-ntins pretutindeni pe urmele sale.
Unde-a rămas, azi nu mai ştie nimeni --
Corbii pe cîmpuri i-au risipit numele.

Apoi trecură douăzeci de ani,
Fiul cresemd plecă şi el la pradă.
Măi văd si-acum mîinile-i mari potrivit dinamita,
Şi flăcările urmîndu-l ca nişte dini credincioşi.
Unde-a rămas, azi nu mai ştie nimeni —
Corbii pe cîmpuri i-au risipit numele.

Acum nepotul a crescut şi el,
Şi-acecaşi moarte-i pregăteşte arme,
Dar umbrele celor trecuţi îi stau alături,
•Şi tânărul se cutremură cînd simte ceaţa atingîndu-i
mîinile,

Şi vin mereu zburînd de undeva
Albi porumbei deasupra casei sale.

PRIMĂVARA IN WESTFAUA

Femeia cu ochii tăiați între cate adfuci traversează
orașul,

i
i\ brâ nkt i tiviră chipul c i p, Ud iau și -o rm a t
: iu și fuu/'k\efhi!oi r bou - -r, o,-
eh nou și se-u'o c iir ana u. a,
n' O i \ ! o cir uUtL ia «xu
i i i i i i o z M . i, i i k t / j
l i u s J i ' i u k - l , o i , i e t (i
i u i f ' > e b . i U ' p n « a i >
u c i e k ' / K . i " > i f i C L " t
t H - ' T) i i i , i t e
i r i > ' f i i
k i l i . i , I , l t
i . i i i u i u i u i s o i l e l
r c i k ' ! u) d ' i d u u < o u p c a u * n u
u V - c " f c \ a t r u c a i p i u t t e : p j > / n - ' p u i a . , , ,
i i j \ u c s i c a l c - a u / r a n e t ' n u b a t ' i u n
^ „ p o u u s e u r a â c o v o r n - n \ c / o h
» » „ A ' i î c p t a u e f u ' » - p e ' 17
c n a i i ' r a i p u n i e s u < M U m u l t t u i e t
< f i a ' t p a k r ' e c o u l c r m h l a l u i
e f t t g și zăpada, e frig și zăpada...
t e i e i s i c u o c h i i t â i a ț i î n t r e c u t e a d i n e i
„ « ~ e r o s t i n d f â r ă v o i e a c e l e a ș i c u v i n t e . ,
< j • i î ; s r T ' r c - ț i o p r e s c r â s u f l e a r e a o e l i n ă .
! > „ ~ ' p ' ' A i . l o r i e i .

Orașe, orașe, zări verticale mereu, și copaci singuratic
rămași din trecute păduri încep să-și uite chipul și numele
norii cer virilului calea demult cunoscută spre nord,
norii își clatină capul bolnav de migrena mașinii,

și-au'-o veche biserică pastorul iarăși iresare, ekir.y
«eaeafiosue'r textul protetic : cine r?dic« **sabia,**
ăc mbie va **pieri.** Oamenii pleacă pe străzi
LO. vad taroa .urava a parcului, oamenii umbla vișine*
aurite ghirlande— negrul și verdele crud se nmcs'eea-rt

toate
iioo-nrili lor Sc dc/'anlui» muzici și c'opote. s- ni- ;i l
lumini sclipitoare si luneca palida noapte în lectica vs.
«ni lamome si gnomi legendari si coboară tăcerea.
Dar cuviiJlelo-acolca rărnin rătăcind pîna-n zori
ca ru<ite nasuri ce-si caum cuibul - 1 e ia ,
-Kfi.n.(i,r;c ue<r de acustica semnai .i

« 0 v . . l B f

IN

ișu cav ^
a
i i i i

j H \ i k ele, veți
de bit
i , k î M I un - n v e e d (v a r ! i
f ; e ă i e \ o a , ! r e d r ' *
u n i c u t a d u c " n d u v a n s c r e m ' c

kamui. Ș, spa' .u ă n crd l* "

t i t (t a r u c i ș i . N a t

t n d I T lîngă voi suit akt ck
v". ci'ră i irna-nlr-un vis mai revin uneori cu ssu-s-
rcazime iru Hi'
« ă & l x mă uî \ . i s t r u . î a t ă , - n t u r n u l b â t r i n o r a s e
faCi nea. mar,...
, , I U J J L , L . e p c s ă , ă p i a r d ă r ă c e a l a î n m a n i l e o m u k u ,
si COCONI se-nlorc liniștiți către nord — kkați. i , ă u u u i
piîn inima \Uv, stră jlpînd, căci țipătul lor ingur*
raincmtHC! mese..

•••

DANS ÎN OCTOMBRIE

NU MĂ DESPART

Nu mă despart de tine niciodată ;
ias numai ochii luminând plecarea
mea în necunoscut, las numai părul
negru și plin de șoapte, las nocturna
spirală-a brațelor — și undeva, de m
însumi ascuns, conturul unor clipe
rare-nstelară nudul tău. Departe
de somn, de unda schimbătoare-a zilo,
merg căutându-mi sensul și, adesea,
gîndindu-mă și reproșîndu-mi singur
viața răvășită-a unui om
ce nu mai e prea tînăr, și din toate
stelele lui, cu fiecare nouă
întoarcere, rămîn tot mai puține,
tot mai îndepărtate, tot mai reci...
Unde-am ajuns, ce vechi păcat triumfi
netulburat asupra mea ? O, spune-mi
tu, care-ai fost de-atîtea ori cu mine
un singur fluviu, spune-mi, spune-mi
acele adevăruri mari și simple,
pe care eu le pierd din cînd în cînd.
Ce bine e să știi că pretutindeni
te pot găsi, că — asemenea vieții —
vii după mine.

NUDALB

Ești goală ca visul, ca zarea,
Goală ca plaja pe care-o învăluiu maica»
Goală ca luna rătăcind în pustie,
Goală ca lebăda mea argintie.

Tact și ascultă.
Vine spre noi aceeași sevă multă.
Care pălručk-n cîmpuri și in muguri.
Vezi, sălciile ard'ca nișie ruguri.

Unde să fugi — iată marea vine,
Valuri Urzii se năpustesc spre tine
închide ochii și dispari, ie pierde
în cercuri tine de viitoare, verde.

VISCOL

Pentru coamele negre, uraganul
caută capele. Uraganul de iarnă
iubește, ca mine, ochii tai negri.
Stinge luminile loale
pe rînd, cile una —
lira de fosfor a trupului iau
v-i-o sărut ncordii'.d-o eu tonul
de noapte al uraganului,
tonul do aib și do negru.
cu care afară, in noapte,
iarna îngână minunile nudului tău,
t'ără lumini, fără lună —
uraganul pe geamuri gravează
cî; aripa stema iubirii dc noapte ;

uraganul dezlănțuie rituri erotice.
 Stins, totuL stins - fără lumini, fără lună
 -Ura ele fosfor a trupului tău
 mi-e de-ajuns.

IUBIRILE NECUNOSCUTE

Iubirilor necunoscute, marea
 ie risipește și le-alină dorul.
 O, gânduri urmărite pe-niunorie,
 gânduri pierdute prin nemîngîialui.
 meu labirint, de mult nu vă mai caef
 Ploile-au lins oglinzile, și-al toamnei
 brocart a-nvăluit superbe nuduri
 îmbrățășate-n amintiri și-n taină.
 Și marea scoate dizolvând la țăr m
 chipuri și nume...

TU, CARE-AI FOST...

Tu., oare-ai. fost odată, tu. care ești, tu, cure
 Vei fi — adesea iarna, plecînd în taină ochii,
 Duiosă-ntrezări-vei, căzută la picioare,
 Umbra-mi licăritoare ea solzii unei rochii.
 Va fi tăeerea-n preajmă — și dincolo de geam
 Ninsoarea de departe, venind ea o pădure
 Dusă de vînt...- și-ai serii hotar ce-l atingeam
 De-atînea ori cu-aripe, din nou va sta prin sare-
 închipuii. în albul pierit și întinat...
 Asemeni urnii flutur cite-un sărut va trece
 Caligrafiind profilul pe eare-i vei fi dat
 Uitării Și-n oglinda netuîburată, rece,
 Vor tresări petale clintr-un sălbatec, crin
 Ce și-a lăsat amprenta pe sinii tăi octală —
 Jți vei desface părul și vă privi euivi vin,

D r'gi(t b i i?-fiÎngeri de noapte-ndepărtată.
 î>. cuie. s: .aîoic din ceață cărările-napoi,
 tufe»- i lad fio.iti a unei iubiri ucise,
 L'um viscolul pe stradă, prin arbori-naîți și goii,
 ILvAcceptu sensul unor imagini, unor vise...
 ir-'-mi ni icr'a păcatul dc-a-mi fi uitat un gest
 l cp âu — sau poate în suflet, o durere
 Trecu La\p Dijj toate va rămînea acest
 D&str i wi^ii \ i>aic pierdute giuvaere,
 i aduci aminte nici tu cînd le-ai purtat
 t\ i- fr-resoarbe încet sub pleoapa-i r
 nsăți pe-un orizont uitai,
 aaiAiaijiu in timp ca o ianagră,
 o ai la care-arn stal să-ascult
 - i » V ne din nou își poartă sumbra
 .re t O, poaîc voi fi plecat de mult
 ^ărai ii-ni! tur a.

!H

NU D FOSFORESCENT

. v t... im>!', ic i.A '
 .. ti ca 'ă nu mai vad cum <
 ramîn neclintit hnga ti r
 j ü (li a i cum do, > a i

i i ; ' o ii

DANS IN OCTOMBRIE

\, . a e t c aiama
 c una iii-osi* uccind
 Adu-u aminte
 , ° , j ' > lo ii->nci.

Uită frunzele, rugii,
apele calme, pădurea
care pleca murmurînd —»
uită decorul mereu
schimbătoarelor farmece. Uită
și zilele, lunile, ceața
prin care veneam căutîndu-ne.
Adu-ți aminte doar dansul
acelui octombrie, ritmul
formelor noastre-ngîmnd
ondulația mării.

Odată
va ninge mai mult. Și trecutele
vîrste pe rînd vor cădea
din frumoasa ta salbă.
Prin oglinzi vei privi-ngîndurată
carminul amurgului.
Poate nici eu nu voi fi —
și de mult va fi stins în memorie
dansul aceluia octombrie,
cînd sîngelui toamnei i-am fost
amîndoi o arteră de aur.
Nu vor mai fi decît frunzele,
apele calme, pădurea...
Nu vor mai fi decît vagi,
rătăcite detalii —
nu va mai fi decît ceața
prin care veneam.

PANTA RHEI

IMN CĂTRE NELINIȘTE

j " Prea liniștit nu mi-ar plăcea să fiu
î »• Decît în ceasuri de restriște neagră —
î £ Altfel, întotdeauna să-mi fie dor de ceva,
; £ Să aștept, să caut. să umblu, să am frămătări,
| f Să regret rătăcirile singure — volutele lor
! f Asemenea șerpilor să se-ntoarcă mereu după mine
si Și fiecă gînd împlinit
fȘ Totdeauna să lase deschisă o poartă
I Ș Spre alte și alte ținuturi.
Să tiu bolnav de boala fiecărui,
Ca să știu ce înseamnă o floare, un îndemn,
Un nou anotimp sau o veste —
Cileodată și ceața să-mi pună mîna pe umăr,
Ca să mă-n torc privind-o-nfiorat,
Și chiar să plec o dată într-o seară
Cu uri bătrîn adormit,
Ca să revin în zori de zi cu pruncii,
O, leagănul acestor încercări
După care te învăluie liniștea
Niciodată prea lungă ;
Vor spune poate unii că e un fel
Do-a mă-neînta de propria mea soartă —r
Nu știu. Știu doar că nu sînt singurul :
Așa vorbesc și pădurile toamna,
Cînd au gură de aur,

Așa strigă cocorii **cînd văd** iarba cărunții.
 Și marca spune la Tel în septembrie,
 Cînd delirează
 Cu aripi albe —
 Toți și toate gîndese, toți și toate spun, *u/p* și
 Legănîndu-se-n timp.
 Oprește doar o clipă și ascultă.

n'ssv

Mă tem mai mult de ceasul pustiulu
 Care vino cu pași de tăcută paragin
 Și-adcseori tresar cînd mi se pare-
 Că trestiiile umblă după mine,
 Și mă gîndese cu dragoste la vînt.,
 Îmi vine să fluier chemîndu-l,
 Ca să-l văd iarăși ieșîndu-mi în cal
 Cu coama răsfirată.
 Și-mi spun în sinea mea că de-aș 0 i
 De-aș fi trăit în lumea primii ivă,
 M-aș fi-nehinat în zorii zilei vîntului
 Ca unui zeu al mișcării
 Și-al vajnicei neliniști.

Mă tom mai mult. de inerție,
 De-acea-mpăcare tristă în care unii văd
 Aureola împlinirii —
 Decît de insomnie și ele zbucium.
 Mă *tor n* mai mult de răceala priviri»,
 Cînd ești nepăsător fără să știi,
 Cînd uiți că ai fost odaia copil,
 Nu mai cunoști anotimpul de purptim.
 Nu mai cauți, spre nori
 Ca să vezi cortegiul de forme ale viseloi
 Nu mai deosebești oamenii unul de altui
 Nu oști străin, de fine și de lume.

MEDITAȚIE ÎN RITM DE MAREE

Numai tăcînd și gîndindu-te singur la toate,
 ajungi să-nțelegi că din tot ce-ai fi vrut prea puține
 ram în tin^u t
 numai văzînd cum se-aprind și se sting noaptea t«
 cărările tale greșite — m,-m;i «>
 •să te-nvăluie pulberea lor vei ajunse să stii
 că regretul e șarpele galben ne care-ntr-un vis
 îl auzeai ca pe-un i j adormi >d la piCio..i ie - c
 adormind și trezîndo-st ni Fata eu nt K. l st
 drumul pe eare-aî nmb l ' o, i o, -i s <îp ou c.,
 nu se va-ntoarce la line , uiumul lui ne iu foiun
 cineva l-a zvîrlife în oei, m Decît ui ice pat oi e Pi i a
 e mai bună tăcerea Numai laemd si gmdmdu-te sin
 ajungi să-nțelegi că pocni u' ^-o e'-a ta tu „»
 păcatele tale izbăvite a o numai m t np e numai m
 e numai In oameni, m taptele lor. Linișie-n urma .»
 Totul e numai acolo-nainte, totul e-n față. Aleargă ar
 ceea ce nu vei uita va veni după tine odată eu turma
 de cerbi străvezii, care sînt poate visele tale.
 Totul e doar înainte, totul sînt anii
 care ard și ie-ntîmptnă-n cale.

ANDA MTE

Din drumuri lungi tnă reîntorc mereu,
 Ca un erou din cărțile vechi și uitate
 Dar nu știu daeă plec cu-adevărat,
 Sau poate cad într-o uitare blinda,
 într-un somn liniștit ca al frunzelor,
 Care pleacă și dorm undeva,
 Și iar revin cînd se destramă iarna,
 îmi spun așa, eăei niciodată nu știu
 Ord pice, și nu-mi. dau seama niciodată
 Că sînt pe drum și că roă-ndrept acolo,

Oriunde-ar fi — ci simt doar că mă-ntorc,
 Că vin dc undeva departe ;
 Iată din nou zăpezile s-au stins,
 Felelc-au rîs pierind în cîmpuri,
 Orașele s-au limpezit în rîuri,
 Din nou mă dor pleoapele de prea multă lumină
 Și dorurile mele de aceste locuri dragi
 Mi se deschid încet, încet în suflet,
 Ca niște răni sau poate ca niște pale flori,
 Pc care vîntul cînd le-atingc-n treacăt
 Se-aude-o melodic-ndepărtată.
 Din clumuri lungi mă reîntorc mereu ;
 O, cît iubesc această revenire,
 Cu dulcea și nostalgică ei zare,
 Cu legănarea codrilor și-a mării...
 Această revenire-mi face bine,
 Mă-nvață să cred .că mereu voi putea să revin,
 Oricît de departe m-as duce —
 Chiar dacă rătăcindu-mă cîndva,
 As trece de hotarul alb al zilei,
 Sufletul meu deprins mereu cu drumul
 Spre-aceste locuri singur s-ar întoarce.
 Bolnav dc-aceiași cîntec s-ar întoarce
 Purtat de-un fir văzut și nevăzut,
 Pc care simt că cineva mi-l toarce.

COP! LĂRIE

Nu-mi mai aduc aminte de zilele palide
 Ale unei veri ce mă uitase-n grădina-i târzie —
 Nu-mi mai aduc aminte de sunetul stins al câmpiei
 .Visele melc dc-alunci lc visează pădurea dc ulmi.

Vad numai casele albe și vitele coborînd în amurg,
 Văd aripile negre-ale morilor pe cerul mare și gol
 Tufe dc cătină cu spini și cu flori violete,
 Dorm cu ochii deschiși lîngă drum.

Gardul înalt mă mai lasă adesea să văd
 Nunțile cu alai zgomotos și sălbatic sau înmormântările
 asemănătoare cu ceața,
 Lîngă merii și vișinii somnolenți mai zăresc uneori
 Zîmbetul vag, enigmatic, al după-amiezii.

Dar cînd vreau să mă-apropii, toate se-nalță și pier,
 Stoluri de păsări se fac nevăzute în zare —
 Abia de-mi rămîne dansînd legănală-n văzduh
 Cîte-o pană albastră...

GÎTUL DE LEBĂDĂ

Toate mîhnirile mele demult le-am înfrînt —
 N-a rămas decît lemnul viorilor sfărîmate,
 Peste care noaptea dansează diavolii goi ;
 Mîna mea caută gîtul de lebadă
 Al ultimei tristeți care se-ascunde.
 Unde e oare ? Iată-i parcă umbra,
 Iată-i coroana de vîsc, iată-i urma lăsată
 Pe-aceste dale de granit, iată-i făptura
 Împletindu-se printre cuvintele versului meu
 Și-ncet suicrîndu-mi ceva într-un grai nențeles.
 Graiul acesta ce va fi vrînd să însemne ?
 Văd tinerețea plecînd de la mine încet,
 Tot mai departe o văd rămînînd în orașul din nord
 Lîngă-naltul turn gotic cu porumbei cenușii
 Și cu clopote. Vîrsta ce vine
 Încă nu mi-o cunosc.
 Încă n-am învățat să regret, nici să-mi caut
 Un reazim în lucruri trecute. Încă nu-mi vin fie»
 Și teama cînd toamna mi-așază pe umărul sting
 Mîna ei strălucind de inele. Mă uit înainte
 Și-mi pare bine că rămîn în toate
 Zidit și eu puțin cîte puțin —

Și-isi pare bine s-aștept iarăși clipa
 Cîai voi călca pe treapta ce desparte
 Pe nneedul Februarie de Martie cel
 Cu privirea albastră, — O, primăvara." ' '
 De cînd o aștept >! Numai «ital acela de k4»ii
 Nu șiru cînd îl voi prinde.

INTRARE ÎN A P T E

tiuois uin cuVtO tua scutur tsc pumte
 i t i ia t i l d< - unt « (i
 i i m > d o r-c'odie L . ,
 ! . . . • nu «ta' do undr-o cv*"-y
 tt.<ac ae ia cosași ori de ia bâimrou
 ^ LuVc oc "ni rfj -u f. ' ;
 i i r' " r"di*" i de la vr *
 ini de la ploaia ce-a trecut străvezie
 i i u ' i n ii un ^ - (- l . i
 ' ne s -uelri
 waut cuțitul mare să-mi tai pîinea.
 ⇒! caut vinul, rece dna ulciorul de l*}'
 ' - c \ n spre ro-p^ în do'-ă cu v> \ i j
 io iit^prx ' ©fit d drag b^s" l
 •vdhm s'nu'nridri-ma.

COANA

\ • fnrtcrr- pun ceruri
 F\ l^nmî c>apii i g.L_ «v,
 P SIL cur "Tau SE-CCt"l <• — {n-: «•

Praful aleargă-n vMejuri,
 Praful întunecă zarea,
 Și drumul singur și drumul,
 Fluieră și fuge pe cîmp.

Și fug hergheliile negre
 Și vitele-n șesul din marginea rîufui
 Și păstorii fug mehinîndu-se
 Și rîul fuge și el.

Numai copacii se frîmintă și g< m
 De durere' și spaimă ;
 Încearcă zadarnic să fugă
 Spre pădurile verii și soarelui,

Dar ii țin rădăcinile-adînci
 Și furtuna e-aproape și vine,
 Și toate fug, toate fug.
 Numai copacii înnebunesc pe coli.ee

« ÎNTRE DOUA LUMINI

Oriunde mă duc lasă pașii mei urme abia-nbtv*»;
 Urme de fosfor rămîn după mine tăcute...-
 Nu mă uit înapoi și totuși le văd uneori,
 Că o dîră prin iarba în zori scuturată de ronă.

I

Nu mă uit înapoi și totuși îmi spun uneou .
 Dar unde-i lumina ce-o porți — unde-s cui l. i y
 Căii frumoși ce se-aud aruncîadu-se lm m . i \ » • •
 Poate o dată măcar va rămîne sclipind, dopa - i , ou«

Poate o dată macar. îmi repet **cu privirea** pierdută; -
Poate o dată măcar, îmi tot spun — dar destinul mf-e
altui,
tocă n-u rasant peste creștetul meu miezul zilei, "*" ^{chipul slăbit}
Și-apoi după-amiaza cîntînd printre ploi străvezii,'

Și-apoi seara tăcînd vinovată și capul de bronz
Ai amurgului meu căzând de pe umerii nopții ~
Și atunci traiectoria mea șerpuind va i vi o lumină ciudată..
i o oare doar eu n-am să fiu s-o mai văd licărind,

V>.-dea-o-vor alții și ială, îmi spun, va fi bine ___
W<iea-o-vor alții și iată-i mai mult decît bine —
Altri îmi spun și surîd, alții — și-ncet mă ridic
Larg deschizîndu-mi ușile.

LIMAN

Apa trecută-nlr-o noapte târzie de toamnă rămîne sunînd,
asemeni cătușelor grele din carc-am fugit fără veste —
apa rămîne
mereu mai departe în urmă sunînd ca o plîngere sumbră
și grea.
Vocile ei de raclat otrăvit în zadar mă mai caută — ochii
tulburi și verzi nu mai pot. să mă-ajungă în drum.
Mi-e dc-ajuns doar din vreme în vreme să rîd zgomotos
și sălbatic
risipind porumbeii în văzduh, porumbei sau imagini din
propria-mi viață — mi-e de-ajuns doar din vreme în vreme
s-arunc
un crîmpei din eșarfa mea neagră ca să văd răsărind
un pustiu sau o nouă pădure și să pot adormi liniștit,

chiar dacă — adesea somnul mi-l leagănă singură iarba
care va trece cîndva învelindu-mă-ncet și plîngînd — iar
sub cap
n-am decît palma și o piatră albită de ploi. Gustul florilor
de salcîm îmi ajunge. Aștept primăvara venind să-mi văd
chipul slăbit
în pîraiele ci, aștept vara zglobie și toamna cînd oamenii
au în priviri
o lumină mai clară, și surîd unul altuia singuri.
Stăruind printre ei poate nu port în crengi nici o roadă,
poate sînt doar un laur stingher cu tulpina pre^a-naîtă,
prea slabă. Bucuria de-a fi pentru frunțile lor
o podoabă umilă, mi-ajunge.

i

TRANSFIGURARE

Nici ghidările voastre, nici florile nu-mi spun,
Nici negurile toamnei, că sînt ieșit clin minte —
Ci numai mie-mi pare mereu că sînt nebun,
De vreme ce-mi prind viața și moartea în cuvinte.

Ard în lumina zilei de parcă uit că n-am
Decît un drum prin iarbă, un singur drum și-o poartă
Prin care voi pătrunde, ca luna-ncet prin geam,
Sau liniștea din sălcii rotind în Marea Moartă,

Mă bucur cînd mai trece un an și-un anotimp,
Cînd prin oglinzi străine îmi rătăcește chipul,
Și iar mi-aduce vremea același dor să-mi schimb
Inelul meu cu-al mării ce l-a-ngropat nisipul.

Trăiesc mai mult cu roua cîmpiilor, mai mult
Ca pasărea pădurii și poate că mi-c bine :
Văd ridicată steaua de-al cărei semn ascult,
Văd risipită ora de plumb din care vine.

* di linșata pe ca ca un *i.v.*"
 C*c fg > r\ - i dl De-acem c auron ?
 > - . . i > u' in s.i.u.J c i nl, . n
 Cu i rr-c teci de speranța tuttora

KRCULEGERE

n i chipiu i fufi '
 idiri e' i i Mf
 i c i i i i i u i i ^) i s
 i i i. ai m < a. n a a
 i ' III
 I i, C i" i * v
 t l M i I i (
 ti U | d «
 i < i
 u a \ i u ni >
 ..cari putn: c i' *
 c pe i a p did
 " i n de renlt,
 « ! 'i'na\ t d' s in u
 \ei « Jj juiie chinu i i p a
) ' loo' soittit sa va n' > In
 „lt p' i rri" (
 f " ' I T ' H c am Io ' o 0 i u.
 ~ • Vbooi In a ^ Ri \ i di' Ll
 - n i rii. Ml, taii •• Mu r! i
 i o i to bi fe l) i i
 * d l Sa \ ai [.ica mulk
 i c m d r/w- ma' uie aua-u v- *' (0 e .-rar,- j
 coți. a de la m no, chip-'ii inti neeah -
 t La fircaic piatră pi care am c '
 da-o mării s-o spele.
 c ' n "Aranjai a ca^ a eu m r n în soii
 C * i o dă pibinoV si M picic.fi
 D J ' " < va ca sa n \, m ,, p, i

RUGA TĂCUTA.

Mă rog luminii să coboare
 i. anblînd peste pădure ca o boare —
 Brazilor adormiți mă plec să le sărut
 Bărbile lungi — frunzișului căzut
 Pașii mei rari îi povestesc în șoapte
 Spaimile cerbilor de miazănoapte.
 Mă rog peregrinului, tristului vînt,
 Să uite dacă sînt sau nu mai sînt,
 Să poarte printre lacuri mai departe
 Viața de pasăre a frunzelor moarte —
 Mă rog pădurarilor să lase
 Deschise ușile colibelor joase,
 Cărarilor mă rog să mă caute poate
 Cînd noaptea va fi dusă jumătate,
 Și-ntr-un tîrziu mă rog Craiului Nou
 Să-mi sape cavoul în timp, în ecou,
 Cînd raza lui halucinantă, rece,
 Pierdută prin văzduh mă va petrece.
 Pe urmă n-am să mă mai rog nimărn
 Va crește pe arbori mușchiul verzei,
 Și frunzele-au să plece și-au să vie
 Cu nesfîrșita lor monotonie.

PANTA Hi IEI

N-am să mai trec pe drumul pe carc-am rătăcit,
 N-am să mai văd nici solzii acelu rîu, nici caii
 Mari în amurg — nici cîmpul n-am să-l aud rînit
 De vînt —, nici codrii singuri în care dorm nohaili.

Tot mai departe pasul mă poartă, lot mai mult
 Pun stăpînire anii pe zaua mea tîrzie —
 Cu iarba merg alături și-n graiul ei ascult
 Că-așa a fost și altfel n-ar fi putut să fie.

Tăcut mă uit în față și deslușesc cărări
Și ziua mă sărată ușor și se 'desparte —
Cu fruntea luminată de visu-acestei țări,
Tot mai departe-n zare mă duc, tot mai depari

MELODIE DE NEA

DEDICAȚIE

Nu caut gluf i o' i nu b
nici un o col ' i < - ' i r
pustii ai "o a i | o , t, i
sirenelor, atUn , < IU r m \ —
soarta nu a dnl \ A t , ^ < t i m r
să fiu al \ o hu — d nil ei i i-
și nimeni nu ni-l -"a < ia ' toi
N-am sei n , c ' o ' v ^ a
a soarelui cu i Mu r » ij
cu vîntul si, dc c \ am -ij acic i.
cu viscolul cu r, i ^ no n" -i t ,
ne schimb im caii Po ite c i in u bim
era să am o a" i-nt i , a
să nu se fi țesut în jurul meu
legendele strigoilor și faima
singurătății. Marea mea iubire,
căreia un blestem necunoscut
din cînd în cînd i-a pus un cearcăn strania,
e însă pentru voi : aștept s-o smulg
din pieptul meu și să v-o dan întreagă,
aștept să-ajung a-mi scrie numele
pe-un colț al zbuciumatului stindard,
ca un drumeț pe cea mai-naltă creastă
a muntelui. Și-apoi să vină Iarba
acestei țări, fiind de-a pururi coamă
capului meu ce-a zămislit atîtea
fantasme... Și-apoi liniștea în alb,
mereu în alb — în timp ce-armoixioase
lumini lichide, ca o dezlegare
de tot ee-am fost. vor picura pe corzi;

ni

DECEMBRIE

Cîntecul stins al soarelui s-a dus,
S-au retras neamurile de cupru ale porumbului,
Au căzut brunele, mohorâtele lănci ale florii-soarelui,
Și-a trecut mistuindu-se-n negură violetul ricin.

De-acum umblă înaltele stoluri și vîntul,
Și noaptea se-aud răsunînd marile drumuri de fier și da
piatră,

Marile drumuri cu ochi fosforescenți,
Marile drumuri ce nu se opresc și nu se-nspăimîntă de
nimeni.

Pe cîmpul negru dorm liniștite alături
Urme de oameni, de metalice roți, de copite
Rafale tîrzii se tînguie-n văzduh ca sirenele,
Si pădurile îngenunchează cîntînd.

Eh, au plecat culorile, au dispărut mișcările zglobii,
Au pierit delicatele fonne-ale lucrurilor, infinitele
sunete

Au rămas temeliile așteptînd grava gestație a iernii
Temeliile în veșmînt cenușiu.

Cu-aceste lucruri ce par adormite
Stau laolaltă și eu. Asemenea lor îmi parc

Ca sînt mai înalt, mai tăcut — că o parte din frumusețile
T La Eime-n suflet și-au ascuns sămînța. . . . . stinse

atunci, în vuietul furtunii aud glasuri de semeni
strigîndu-mă
stol de vrăbii să-mi ciugulească-n
fc-au *mlv-o* veghe tîrzie cu ochii deschiși în amurg, *pairiei*.
13v,rrzmd la hotarele iernii,

ZĂPADA SĂRUTĂ ÎNTINDERILE

Cite culori au fost, o, Doamne,
Și-acum totul e alb, totul e alb —
Pînă departe sub dealuri
Zăpada sărută întinderile.

Dta cerui metalic așteptam fulgii,
Ca să închid ochii și să-i simt atingîndu-mi pleoapele'
Har unde mai merg cînd e seară
Ș" pe zăpadă urme nu se văd ?

Cind eram copil era destul, să privesc
în preajma serii întinderi, de zăpadă,
Ca să aud urletele pustii ale lupilor
Și să-mi joace prin față năluci.

Acum știu că lupul se teme de oameni,
Mai mult decît arborii se teme —
Dar ca și-alunci, aș sta zile-n șir
.Pricind mereu înzăpezitele cîmpuri.

Seară albastră — alb fără margini,
Iată și fulgii pe care îi așteptam,
Încremenire — doar timpul se duce departe.
Însă urmele pașilor lui nu se văd pe zăpada.

CÎND VISCOLUL DELIREAZĂ

Cînd viscolul delirează e bine să umbli prin cîmpuri,
Vînt e bine să fii, casă e bine să nu ai,
Să alergi pînă cînd întîlnești dealurile, și acolo să eînți,
Și înălțîndu-te să treci mai departe.

Iată troienele albe pe care tu însuți le chemi și le-alungi,
Să te culci în unul din ele pentru o noapte sau două, e bine,
Și să *nu* te gîndești că seamănă cu mormintele
Pe care n-a crescut nici un pom.

Frate să fii cu toate fîntînile cu tăcutele drumuri.
Care caută prin zăpadă urme de oameni, de cai —
Noaptea pe-acoperișuri, ziua prin pilcurile de plopi,
•Dimineața laolaltă cu animalele.

' Cînd. viscolul delirează, bine e să te naști, și să crești,
Bine e să colinzi lumea și să te-nlorei să-ți dormi somnul
acasă,
Să-i visezi pe oameni și mereu să te viseze și ci,
In lungile nopți cînd viscolul delirează.

MELODIE DE NEA

Sa,

Trenurile aleargă printre munții copleșiți de zăpada,
Trenurile aleargă înflorind albe ținuturi de nea,
înfiorind melodioasele, linele flaute ale iernii.
Sus prin brazi ascunse ele vînt.

Liniștiți-vă glasuri ale pădurilor, **liniștiți-vă** toate, •
Nu prădați nimic din melancolica veșnicie-a zăpezii
Călătorii au ochi oboșiți de troiene —
Și văd departe chipuri rătăcite.

Liniștiți-vă, glasuri — numai gorunii bătrînî
ba-ngîne silabele saeodate-ale roților,
Ca pe un cîntec pe **care-l** înveli fără să vrei
Și fără să vrei te trezești **fredonîndu-1** întruna.

Doriolip-vă. sălbătăciuni ale negurii, plînseie dulci ale
Domoliți-vă- gînduri trecute rămase în umbră
Repetăți obsesivele ritmuri chiar după ce năluca neagră
Va dispărea înghițită de ceată.

Și deasupra copacilor și a stîncilor goale,
Arătați-vă creștetul, zile și nopți viitoare.
Voi, care veniți mereu spre mine
Și **mereu de mine** fugiți **ca pădurile acestea de trenuri.**

IMN CĂTRE NECUNOSCUȚI

GRAVURĂ VECHE

Fumegă înaltele coșuri
Peste periferii deșirate —
Mai departe pe poduri de fier
Lungi garnituri de vagoane •—
Pe ziduri la soare,
Dormitează afișele vechi,
Iar pe fețe răsar
Florile fumului.

Oamenii trec liniștiți
Printre zgomote de metale
Deasupra pămîntului
Singuri sc-aplcacă —.
Și pe fețele lor,
Cu petale amare,
Stăruie florile,
Florile fumului.

Orchidee negre
Sînt florile fumului •—
Și pe fața mea
Odinioară-au crescut —;

Amăreală petalelor
O mai simt câteodată,
Când aud noaptea
Trenuri gonind.

Florile fumului.
Florile fumului —
Uzinelc-nalță
Spre ceruri brațele -
Cu inima veșnic
Acolo rămân.
O, chipuri dragi,
Ochi care ardeți
Mereu dintre florile»
Florile fumului..,

NOAPTEA TRECE PRIN CARTIERELE JOASE

Noaptea trece prin cartierele joase
Și leagănă semnul greu al sudorului,
-Și leagănă visul nostalgic al moșului abia coborât ditt

Și leagănă palida -insomnie a bătrînului tipograf.

Noaptea trece prin cartierele joase
•Și se uita-ndel-ung prin ferestrele tuturor.
Și cu degete lungi, de-ntunerice
Le-așază pe frunte nimbul do taină al stelelor.:

s» respiră adine sudorul obosit de lumina albastră,
Moșul aude pădurile delirînd prin zăpezi.
Numai băirînul tipograf zîmbind în beznă»,
A 'mia' oară- singur își povestește viața.

I 4

CÎNTECUL TIRNACOPULUI

Case mărunte cad sub tîrnăoape,
Case' feătrîtie și triste, umbre tîrzii —
"Ziua albă trece pe deasupra lor
Ca spuma sărată a mării peste scoicile mocrte ingropate
nisip'-

So frîng fără zgomot grinzi putrezite de mult»
Și nimbul verzui al mucegaiului piere.
Și se-ntorc licărind dimineața plînsете vechi
Și dureri murmurînd se deșteaptă.

Visele spulberate și negrele mistuiri și copilărie pe
Nu le mai poți aduce în lumină,
Zadarnic și negura vine în zori cu miresme șx fura
Ca o bătrînă-n vechiul cimitir.

N-au mai rămas aici decît-amurg
Și urme ciudate cu tîlcuri de toamnă pustie

Și tu te înalți- liniștit și rotești
Cîntînd, tîrnăcopul.

PLOAIE DE NOAPTE

Pustiu e ceasul, părăsit și stins,
Fulgere lungi îmi luminează drumul
Pe străzile tăcute merg cu ploaia
Și arunc prin geamurile larg deschise
Ramuri de tei cu flori înmiresmate.

Oamenii dorm și crengile de tei
Au ochi uimiți de ploaie cristalină —
Visînd la ani bogați și la copii,
Oamenii dorm — și crengile de tei
Prin somnul lor pătrund ca o lumină.

În somnul lor mă odihnesc și eu
Alături de zgomotele zilei —
Toate se odihnesc în somnul lor,
Numai tăcuta ploaie pe trotuare
Scutură noaptea florile de tei.

Ochii umbriți ai celor care dorm
Îi simt cum se deschid Ia niine-n suflet.
De palmele lor mari și ostenite
Aș vrea să-mi reazim fruntea-nfierbîntată
Aș vrea să-mi reazim fruntea și să cînt.

Dar cîntul meu îl intonează ploaia,
Eu merg tăcut prin somnul tuturor,
Și-mi pare-n vis că trec mereu pe străzi,
Și-arunc prin geamurile larg deschise
Damuri de tei cu flori înmiresmate.

NOAPTEA ÎN PORT

Ritm, ritm, larg eufonic ritm.
Noaptea vapoarele-nalte la cheiuri se leagănă.
Noaptea, vuind înfundat, macarale descarcă bumbacul
și fructele — zvelte și stranii mașini se coboară încet,
înghițite de cala enormă, și drumul oceanelor
doarme pe valuri strîns ca un șarpe ce șuieră
singur în somn. Ritm, ritm — undulație lentă —
oamenii, vasele, brațele lungi de oțel, melodiile, fumul,

toți și țoale cunosc dominația ritmului — umbrele lor
alungite pe cheul de piatră se-ntind, se-mpîietesc
* laolaltă cu firele lungi, argintii ale lunii,
și apele negre cu solzi sclipitori de petrol
le repetă-n auz cuvîntul — *departe*,
mîine departe, mîine departe în larg,
sub destinul aceluiași ritm pe drumul oceanelor
care doarme pe valuri strîns ca un șarpe și șuieră
singur în somn,

†
"iir

Constanța — octombrie 1060

DESCÎNTEC PENTRU VIFȚTA MULȚIMILOR

Mă uit Ia vrăbiile sure care-mi vin la fereastră.
Iarna cînd zilele n-au uneori decît vrăbii și vînt —
Mă uit la vrăbii și mi se face dor de vreme lungă.
De ani îndelungi, dc plete albe licărind în amurg.

Nu pentru minc-rai vin asemenea doruri și gîndurî — •
Eu voi umbla *zi* și noapte pe-alci ca un martor ascuns,
nevăzut,
Gîndul mi-e numai la coi ce do suie cP ani. urmăresc
bătrînețea,
Și cad mereu fâi ă s-o fi zărit,

O, să vină o dată cu iarna ani îndelungi.
Pentru cei co-au ieșit după mari depărtări în lumină,
Pentru cei fără număr, să vină zburînd nevăzutele nimburi
alo vîrstelor de zăpadă,
Cînd aspra tăcere parcă te irită un timp,

Să vină superba trenă de ceață a anilor 80 și 100,
Pentru cei care n-au cunoscut niciodată faldurii ei
Pentru cei ce-au năvălit pe bulevarde feerice,
Să vină-nect pădurea fără somn —

&ă vină viața îndelungată, - bălrînețea ca o deltă de aur,
 în care' fluviile dormitează visînd înainte de-a-și închide în
 mare ochii albaștri
 Pentru cei printre care trăiesc ca un flaut uitat în pădure,
 Pentru cei care eîntă mvolburmdu-se și gestieelînd, sau
 adorm obosiți în cuvintele mele,
 Că vină pacea tîrzic.

VIS PRINTRE OAMENI

lui M.P.

nea muîio visun am visat
 'L a sa raa.wra de viscole și cețuri —
s-rea de departe vm ca să-mi. mai fie teamă
J c. ^tiele-nieneeate. Noptile
 c. ; c.-^ m,ie ca umbrele lungi ale norilor
 t< ci pi] de gțîu — și păsările vin asupra mea
 r, ! p -un crîng sau pe-un turn familia^
 - i Igeci-ē'e cad jei împrejur,
 p. i j.e pe care le-aruncă o mină ascunsă,
 - - ' i t' j u.' lul pe-un scut.
 ră l ele b ih pe^i nu se aud
 3'Ard nk'jdcdu

Stngur nu.sint,

Nai chim atunci eînd stărui uneori
 'IAAut piîntre arbori,
 heni par cuprins de-un fel de rătăcire
 A, celor de demult crare-ascultau
 Lupii și turmele,
 Și se-nchinău tănuitelor sihle —
 Pe cele două drumuri
 Ce-mi traversează sufletul și gîndul,
 Oamenii merg și vin fără-ncetare :
 Torțele •lor îmi licăresc în ochi
 Iar vorbele pe care le rostesc
 Le-ngîn mereu ea o pădure ne bună.

•Acele drumuri duc spre locuri neumbrate,
 Aceste drumuri trec către noile ziduri,
 Vuietul acestor drumuri seamănă-adeșea cu stmcile»
 Pulberea ior o simt pe buze,
 •Ca' un polen cu gust amar și dulce,
 Pe care-I poartă către mine-un vînt
 "Din răsărit..'

Nit n voi

i \ \ • a d i, o tea mea pentru cai, pentru rnae,,
 «, ci t > une'a dbc cu care mă-ntîmpină ziua
 s p u « K fi sj UI longevității —
 I).a 0 pi- •••.....• ov:~<~> nimeni nu știe prea multe,,
 t i d u a eu sa stau nepăsător, "
 l A'g e pici ci L,i nu mi-au fost niciodată,
 r/c . t)' ni i ttt r? am visat printre oameni,
 Prea duU •e-reu minune picioarele goale
 Târîna și taroa acesnu nămint
 De nu m. iai o i i it io moarte,
 Ceea ce i i ' \ c uînnv nii
 P. i ortr-ra "rn cin; nu-mi seamănă :
 t i i l ni MU* i ibi parte.

RECVIEM:

A murit balvirml zidar —
 Două fele străine î-au îmbrăcat gătindu-t de duet
 Piingmd și clătînd două fete străine
 Au țesut în jurul lui un ultim veșmînt de lumină.

A. i «K»it i. \et t c m va nevăzut
 De c' i rt ansiuă M aducând o liniște nouă
 pi, pn m i nil picioarelor,
 i. t -> < u l u v i nîinile arse de var.

Poarta n-a mai sunat, nu s-au mai auzit uşile,
Pîinea s-a uscat în sertar şi s-a umezit tutunul din pungă
şi toate visele şi toate-nţîmplările şi toată mîndria,
încolăcite, dorm la picioarele sale.

Nu se mai spun cuvinte-n preajma lui,
Doar şoaptele zboară prin odaie cu fluturii nopţii,
Şoaptele se-nvăluie lin ca fulgii de nea
îînd o cişmea îngheţată.

Şi trenul fluieră, lung, undeva peste linii,
bătrînaul zidar se întoarce în casele lui,
Si ard în amurg cărămizile noilor case
Pe care le vor isprăvi fără el.

DESTIN

încep să-mi uit numele-n lume,
Ca vîntul care-şi uită aripile pe cîmpuri,
Şi pleacă seara gol şi nevăzut,
Singur pe drumul întoarcerii.

încep să mă uit pe mine însumi,
Sufletul meu, durerile, iubirea —
Toate le uit pe unde trec, toate le las
Oamenilor podoabe de pripas.

Şi cînd n-am să mai ştiu cine sînt,
Voi adormi pe pămînt, cu faţa spre stele,
Ca să-mi visez urmaşii stăpînind
întinderile rătăcirii mele.

CEI CARE VOR CÎNTA ÎŞI VOR ADUCE AMINTE

Cei care vor cînta îşi vor aduce aminte de mina —
Cei care vor aşeza cărămizi sau se vor întoarce din lupte ;
Ei vor cunoaşte drumul meu după iarba scuturată de rouă
După chipurile gînditoare ale bătrînilor fagi.

Cei ridicaţi din mulţime îşi vor aminti negreşit,
Cei care vor semăna porumbul sau vor visa în faţa
îngălbenitclor pagini

Iată, aud paşii celor fără număr,
Aşa murmurul lor aidoma blîndelor ploii.

Am i ule-rai. cîntec al zilelor, cleştarul tăcut,..
* li. oîleoi laic sublime de aer albastru —
t eae vor c'nta îşi vor aduce aminte de mine;
O i tară număr îşi vor aduce aminte mereu.

IMN CĂTRE NECUNOSCUŢI

Am trăit întotdeauna printre oameni umili,
Necunoscuţi şi mereu contopiţi în mulţime,
Mari şi mici, veseli şi trişti, urîţi şi frumoşi
Cutezători şi veşnic neliniştiţi ca plopii,
Cu pieptul larg întîmpinînd furtunile,
Sau melancolici visînd la pierdutele umbre,
Dormitînd între vaga părere de rău
Pentru cele ce n-au fost să fie
Şi calmele speranţe viitoare.
Lor le-am fost flaut deznădăjduit.
Tulnic de seară lină şi fluieră nebună j
Rîzînd şi plîngînd, aşteptînd primăvara.
Ghicind ziua după formele norilor,
întoreîndu-mă în amurg pe străduţe obscure,
Din anii mei o parte- i-am petrecut chitind.

Am trăit întotdeauna printre oameni umili.
Ce eare-nalță orașe și schimbă temeliile Iernii —
După ei veșnic umblă vîntul și ploaia
Sărutîndu-le urmele. Cu fruntea înclinată,
• În fața lor mărturisindu-mi darul,
Nu strig cuvinte goale, ci-aș vrea să-i simt trecînd
Prin visul meu ca printr-un cîmp deschis
Cu neînșelătoare orizonturi,
Să treacă mereu chiar dacă nu-si vor da seama
Că merg printr-un ținut ce le aparține..

Numele meu să treacă întreg asupra lor,
Să rămîn că fîntina pierdută în șes,
Pe care niciodată nu știi cine-a zidit-o,
Singură între cîțiva ulmi ori salcîmi,
Pa răscrucile vremii.
'femei de plîns să nu-i fiu nimănu,
Deeîț dacă prin lacrimi s-ar risipi durerea •—
Ci pururi să fiu unde sînt — unde-am fost totdeauna,
Prin lume cîntăreț rătăcitor..

Înainte de vreme cărunț ca o salcie,
Stau în amiaza zilei uimit de-atîta soare,
Și mă întorc mereu pe unde-am fost,
Printre cei fără nume,
Și-singur mă confund cu fiecare.

ÎNTOTDEAUNA. AICI

ÎNTOTDEAUNA. AICI

Tu vei fi-ntotdeauna aici laolaltă cu "florile, •
Care-nfloresc la marginea drumului dimineața și plîng —
Tu vei fi-ntotdeauna aici laolaltă cu apele.
Murmurul lor monoton va-nsoți pretutindeni cîntecul tau.

Tu vei fi-ntotdeauna aici laolaltă eu dulcea țarină,
Și vei asculta noaptea filfiit de aripi și vei ști că rai pasan
sau pleacă,
Și va ieși grîul în preajmă și vor trece oamenii cu mașini.
zgomotoase,
Și va veni zăpada ca o pisică aibă să toarcă pe umărul tău.

Și va fi numele tău legat de August și de gravul Ociornbri-
Muzici puternice răspîndite-n văzduh, și mulțimi revărsat-
Vei visa cînd furtuna gemînd va goni peste dmp herghetn.
rătăcite de nroen
Și vor scoale norii din teacă săbii eu miner avjnt

Și te va-nvălui răsăritul cu tandrele-î raze, aici, totdea ar. a

Unde zilei ce trece visele tale i-au fost trenă de aer,
Unde fiecă frunză e o șoaptă a vîntului,
Unde cîntecul n-are-nceput și sfîrșit.

FIUL RISIPITOR

Poezii

(1964)

ÎN ALB

Tu care nu m-ai înfinul
și n-ai să mă vezi, poate, niciodată,
n-aș vrea să crezi că mi-ai rămas străin
oriunde-ai- fost, te-am cercetat adesea.
Pe ușa ta mai stăruie amprenta
«auriilor mele — umbra nevăzută
care se-nclină seara printre lucruri
familiare, cînd adorm copiii —
și pasărea care din zbor coboară
tăcută la fereastră și dorința
de-a te vedea mai tînăr decît ești,
de-a fi iubit de cînd-ai vrut vreodată,
gîndul că poate nu e prea tîrziu
să mai ajungi din urmă călărețul
necunoscut, al unui anotimp
visat în tinerețe — toate-acestea
și-atîtea altele mărturisite-n gînd,
sînt semn c-ai suferit de boala mea
și-adeseori, chiar fără să-ți dai scama,
rîzînd ți-ara dat să porți în piept o clipă
propria-mi inimă. Nu fi uimit,
nu te gîndi la lucruri necurate,
de boala mea te vindeci mai ușor
decît de vîntul mării și de răul
săgeților cu care te rănesc
tîrziu cocorii — boala mea-i asemeni
cîntării porumbelului sălbatic —
și numai celor care-au moștenit-o
demult — nu le mai trece niciodată.

Tu care poate nu m-ai întîlnit,
 nu mă cunoști <— nu căuta zadarnic
 profilul meu : nu sînt nici mai frumos,
 r.u-s nici mai bun și nici mai rău ca alții,
 Urmează-ți drumul tău nestingherit,
 nu șovăi, nu te uita în urmă —
 iar dacă vrei să-mi spui ceva — vorbește-mî;
 oriundc-aș fi, te-aud,

METAMORFOZĂ SUULIMA

Nu m-am gîndit să supraviețuiesc,
 aștept în cărți același drum do seară
 ce cade în răstimpuri tuturor.
 Chipul meu melancolic și sumbru,
 umbrit de orgolii și patimi,
 chiar dacă-a fost iubit de cineva,
 nu e sortit să stăruie prea mult.
 Vor veni zburătoare zăpezi, cranii albe,
 vestind dispariția lui, călători rătăciți
 poposind în orașe vor spune că noaptea cîmpii
 au văzut, troienite, armuri cu inscripții bizare,
 și mai departe cai fără stăpîn
 care-ncepcau să semene cu viscolul.
 Tot ce se vede-n mine va pieri
 și va rămîne partea nevăzută.
 partea ce seamănă atît de fidel
 cu statuile voastre. Dragostea, noaptea și timpul
 cor schimba trăsăturile mele
 și fiecui om îmi va da-nfățișările lui.
 Voi mai fi cu atunci, sau vor fi ei ?
 Spune-mi tu, crainic roșu, pentru care
 jurai cîndva — spune-mi tu, lună, ce mî-ai dai
 să port adesea masca ta ele aur,
 ce-nseamnă-aceste vorbe : *a fost odată,*
a fost cîndva, odată, niciodată ?

SERPENTINA

li

Am crescut prin ruini mohorîte în ani de război,
 da incendii nocturne, de crime și țipete ștranii —
 in anii absurzi ai hazardului, surzînd inocent
 ani trecut într-o noapte hotarele jocului,
 și trenă întîielor vise de tînăr le-a fost
 ombră nunilor. Nu mi-a pierit din memorie
 rista paradă-a clădirilor nalte și oarbe
 ...rora luna le da uneori enigmatice nimburi de fosfor,
 p >«ări cu ochi de opal și tîlharl furișaji
 m -.iu privit din orbitele lor — și eu treceam
 s.-dorind, fără să știu că voi duce de-a pururi
 In suilei imaginea lor răsturnată.

4

i au venit într-o noapte nori roșii — furtuni
 iVt.zii răvășiră tîrziul crepuscul, purtîndu-mă-n aer
 h: tund amețitului zbor străluciri de sîdef,
 «ibe cu soare spălară tăcutele drumuri,
 i! i au ieșit pe morminte și fetele seara
 t ind s-au întors de departe în trupul și-n sufletul lor.
 I otiăzi Inundate de lume-am trecut fredonînd'
 ... „odJle zorilor. Galbene-n soarele zilei
 p * x-n orașe îutiiele schele.

m crescut prin ruini și-acuma iată mă văd
 iinie de timp cărunțind printre schele.
 a un vechi pelerin atingîndu-le vreau
 i mă vindec de toate — anii rămași mi-i chit
 0 vertebre de fier, pe vertebreie-nalte de fier
 le noilor case — și ochii, plecînd, să mi-i las
 l se-aprindă în nopți verticale mereu
 uninînd bulevardele. Din vechiul decor am gonit
 rate umbrele. Numai cînd vîrsta de-alunci
 iTi revine, lăsați-mă singur o clipă
 negura ei, nu fugiți, nu vă temeți de mine :
 • clipă, și toiul va trece.

VÎRFUL CU DOR

Va (rece iarăși vîntul peste munți .
si va atinge-n zborul lui armura
brazilor gotici. Drumurile noastre
se vor încrucișa, se va așterne
pe chipul meu lumina-i trecătoare
pe care-o plimbă-n zori de zi pe conul
tăcut al Vîrfului cu Dor și iarăși
o pasăre cu țipete stridente
îmi va aduce-aminte-nfricoșatul
meu jurămînt. Atunci voi auzi
corul pădurii, imnul lui de slavă
parol ritului din care ra-am născut
ca să-l privesc schimbîndu-se la față,
Pînă departe voi vedea destinul
celor cu aripi. Iată vine ceasul,
cenușa stîncilor se-aprinde, fluvii
de bronz topit alunecă pe boltă,
ard umeri goi, ard capetele brazilor,
întul c-aproape — iată-i coama roșie
vino și tu pasăre sacră, vino
cu țipetele tale de herald,
vestește-mi ziua care e-nainte,
dă-mi orizontul patriei să-mi-reazim
stelele reci și fruntea mea fierbinte.

GOLF

Gînduri, gînduri rotindu-se-n aer albastru,
•gînduri cărora cadre de aur le'sînt depărtările vii
și călărețul pe-un cal argintiu înspumat
galopă nd lîngă valuri.

-N-am mai -fost niciodată pe-aici,
•n-am mai văzut această goană albă,
nici împletirea melodioasă- și stranie
a-liașt-ii-mele cu marea.

Ce vastă e ziua —.pare fără hotar ;
aspirat de luminași difuză cînteculpkre,
•aspirat de lumina-i difuză, capul mi-apieci
pe umărul dulce al vîntului,

far marea se duce în larg și se-ntoarce mereu
ca să-și doarmă părelnicul .somm pe nisipuri --
fericiți cei cufundați în gînduri, fericiți călători?.
care știu tîlcul -viselor ei.

MICA BALADA

Onunde-aș fi, oriunde sini
fruntea mi-o arde sărutul acestui pămînt.,
Stele, stele visînd, un copil de-altădată
îi scria pe zăpadă hotarele cu o nua tremurată,'
lochipu.indti-și o lume de viscol feeric...
Capul lui auriu., luminînd într-un vechi "întuneric,
(☞, cum., se duce mereu cu seraficu-i nimb.
Codrul ele ulmi îi vegheată întoarcerea-n **timp**

Apoi a venit un adolescent blntuit do himere.
Deseori ucmurea-ngmdurat in amurguri cum piere
Umbra strămoșilor. Toamna cu galbene gheare
îl înălța in văzduh și-l lăsa să coboare
Pianîrul peste cîmpuri mirifice, cînd i se făcea *dar*,
De țara unde toate minunile dor,
Bi-aă cînd migratoarea marea l-a dus
•Undeva între miazăzi și apus.

Tînăi'ui ce se ivi mai tîrziu
 Avea patima drumului. în foburgul pustia
 Al unui oraş, revenea obosit de departe
 După grele-ncercări şi-neleştări nu o dată deşarte.
 în piatra pe care-adorniea, pretimpuriu -se .gravase
 Leit-motivul acestui pămînt. "Şi cu şoajstele-i
 :meloătease

Piatra i-l repeta îngînî»» >-l în v:«* :
Multă m'eme învins, nh l>>ie " •?.

Anii α> aripi şi flăcări. Au căzut multe iluzii **şi** multe
 cătuşe,

Xînărul a pierit şi iar s-a întors din tăcuta cemaşe
 A celor sortiţi totdeauna.a'să-nvie.
 Intre bine şi rău, traiectoria lui purpurie
 Şi-a înscris rînd pe rînd dureroasele-i meanAre.
 Ca-ntr-un Octombrie, zilele lui idesfeu-rKindu-se, "tandre,
 îşi fluierară podoabele. Urma far -amăruie
 O poartă :un om care-ar vrea să mai fie tînăr şi-*mi* e.

Poate că va veni şi-un bătrîn sau nu va veni.,;
 Sărutul acestui pămînt, negreşit într-o zi
 l-l voi întoarce. Pe cîmpuri, pe linii,
 Mi vor cînta iarna plopii, ciulinii...
 Şi **pe fiice piatră, oprîti**, călătorii -şi .vîntuî
Vor şterge inscripţia veche, -sdHffibîada-l •cu-^îitoî,
 Şi pietrele — idoli ai drumului — vor purta **risipitul** mea
 nimb

In amurg, în amurg-şiîn timp.

t
F l

||

-t
 m

CÎNTEC DE NOAPTE

Pe linii ferate, pe linii ferate,
 Noaptea ochiul meu roşu sa zbatet

Numai sirena austrului ştie
 Patima lui de lumina pustie;..

Luna cu craniul ras îmi măsoară
 .Drumul şi timbrele lui. într-o ţară

ITnde-am trăit,, voi lăsa moştenire
 Anii mei — săbii cu tema subţire..

Săbii electrice. Cine-o să-mi poarte
 Anii jucaţi pe-o singură carte,

Ochiul avid de lumină pustie ?
 Numai sirena austrului ştie.

UMBRA BĂTRÎNULUI DOMN

Umbra bătrînului domn de la Maneha
 stă proiectată, pe-zidul odăilor mele—
 umbra bătrînului, bunului domo.
 cu scut şi cu sabie neagră,,

Poate-i copacul îmi spun uneori,
 ulmul tăcut care doarme şI toarce, ia geara«:%'
 sau vreun Iar rătăcit
 ce-mi veghează căminul

Poate-i-numai, întors în amurg,
visul falnic ai anilor tinerii
visul acela ce seamănă
turnului gotic. Dar vai,

nu e nimic din acestea — copacul
își vede umbra pe pietrele străzii,
lării demult părăsire pe-veei
morbora-mi odaie.

goticul tura cu aripic-n îos
stăruio-n ceață departe.~
• doar câteodată-amintinuu-ți de m i r o ^ w u
și ritmîndu-l în clopote.

N-a mai rămas decit-umbra cu mine,
umbra bătrînului domn de la Mancha,
umbra bătrînului, bunul domn.
cu scut și cu sabie neagră.

• . ALTE LUMINI,, ALTE FARURI

Afle lumini, alte faruri se-aprind —
nu mai ezit, zilei de mînc-i spun : vino î
Ca unui idol mă-nchin orizontului, ca unui idol
silei de mîine, zilei de mîine mereu.

Multe, prea multe-am pierdut,
prea mult am ris și prea mult am iubit nepăsarea;
doar uneori toamna parcă-ar fi plîns cineva ~
DU mai știi dacă eu sau Noiembrie,

Poale că eu — sini chiar sigur că eu,
în acea-nvălmășeală de zile sînt multe cadavre.
Purificat în lumini rătăcite și-n flăcări.
fața mi-o-ntorc înainte.

Fiece oră mă schimbă și fiecă pas
mă apropio-n taină de cel ce voi fi totdeauna.
Cele din urmă ramuri useate-nn vor arde pierind
în incendiul amurgului.

Vino, spun viatului deci, vino, întețind viivduua,
vino In veci neseatul cîntec de dor — chipuri
nenumărate,
sub care de-atxtea ori m-am ascuns, veniți
și-mpăcați -vă
cu-ădevărata-mî ființă..

TRIUMF

Nu mai știi unde mi-e ura,
ura pe care-o simțeam- uneori rāvășind.u-mi ființi,
vuietul-dens al oceanului, viforul aprig gemînd,
smulglnd singuraticii arbori ai țarmului,
biciuind nemilos pe-ntunerice corăbii răzlețe — și-n goi
sînge, îndn-și aripa de propria-i spadă.

Nu m-ai știi unde mi-e ura,
toate-s-au dus în adincuri. Noaptea dormii
în grădinile toamnei, dorinii sub arțarul sălbatic,
și purpura frunzelor lui căzătoare mi-a dat
elixirul uitării. Noaptea dormii pe nisipuri
albite de lună — și marea în somn mi-așeza în grumaț
- guler înalt de dantelă și-nect îmi ștergea din memorie
chipul dușmanilor. Iată-mă-n zori
limpezit de porniri și de patimi. Numai cîntînd
îmi tai drumul mereu depărlîndu-mă.

Și totuși adesea mă-nccarcă-o părere de rău
și-asemeni fantomelor vin către mine orgolii defuncte
și tresar ca și cînd în taverne obscure
cineva de la spate-ți strecoară în mîină cuțitul —
dar totul c-un vis rătăcit, o fugară eclipsă ;
calea ce-mi stăruie-n față e lungă și grea
să mai caut în urmă !

ELEGIA I

După lungi rătăcirii, după lupte și ceață,
mi-a fost dat un liman. Prea devreme,
spun stelele, prea tînăr,
spun pietrele, prea aproape, spun brazii.
Ca un vechi argonaut întors le răspund
tuturor cu mîndrie : cu însumi am vrut-o !
Casa pe țarm răsucită în palele vîntului
rece din nord, alungitele umbre de păsări
și iarna cu gheare albastre
e tot ce-am dorit. Dar fereastra-mi rămîne
deschisă spre mare mereu, și cînd nimenea
nu-i să mă vadă, privesc melancolic
întinderea verde și dorul mă mistuie,
dorul de lungi rătăcirii, **de furtuni** și de ceață.
Voi mai fi, voi mai trece vreodată purtat
de cadența pribeagă — va veni iarăși ziua
cînd în zori, răsărind din ocean,
soarele mării pe pieptul meu gol
va veni să-și mai reazime discul,
va veni oare ziua, va veni-ntr-adevăr ?
Prea tîrziu, spun stelele, prea bătrîn,
șoptesc pietrele, prea departe,
spun brazii.

ELEGIA A ÎI-A

Iută coarnele lunii se-ndoaie-năuntru
și apele murmură biînd — iată noaptea
lovindu-se-ncet de privirile mele,
ca fluturii de geamurile-aprinse.
Unde voi merge să-nnoptez trudit ?
Mi-e capul plin de șerpi, și-un vînt străin
mă urmărește singur ca o umbră.
<:Yal, spune glasul lui, cît te asemeni
tu cei uciși în lup'e--. Glasul lui
îl **tot** aud aproape, dar cînd mă-ntorc dispare
A nu mai :/ccse doei!. crengi clătina le
ele goana unui călăreț fugar.
Poate că somnul dat mi-o fi să-l dorm
laolaltă cu spinii aia margini de drumuri,
fă frunzele toamnei tîrzii
îmi vor închide pleoapele
cu bani de aramă.
Fluier pe-aceste meleaguri pe care demult
ie-ndrăgii. ur.de caut s-adaug un semn
de hotar între vremuri. Nu-mi amintesc,
nu mai știu lovituri, deziluzii, înfrîngeri..."
Printre vechi suferințe
tree noaptea cîntînd
ca un riu printre pietre.

VIS ÎN DERIVA

Poate vă par uneori un bastard pripășit printre **voi**,
an miracol netrebnic ivit fără veste. De unde-a venit,
ea-ntrebați **cu** dreptate, **și cine-i** acela ce-și zice
părintele lui?; Poate, vîntul ce poartă semințele scailor,
poate drumul **mereu** nestatornic **sau poate vreun rîu**,
primăvara umflat de zăpezi, a purtat amețit
arătarea aceasta bizară. Și **totuși** aici
Lingă stelele voastre, cîndva **m-am** născut

intr-o noapte de iunie — fulgere lungi, brăzdau
 orizontul, și ploaia umbla pe șmdrila-nvcehită ca<ci
 și-nerueișa la ferestre săbii prelungi.
 Noaptea aceea doarme-n adîncul privii iier mele.
 Aici am crescut deși poate nu seamăn.
 eu nimeni prea mult. Dar toate și toți îmi sînt. dragi
 și-apartîn tuturor deopotrivă și-odată chiar cei
 ce nu-mi seamănă cît de puțin vor privi căiaîod
 m imaginea mea, trăsături înrudite." ....>

RUGĂ. DE TÎNĂR

Dă-rai, Doamne, odihna vîntului caro umblă
 cîntînd seara prin Transilvania —
 nu mă, lăsa să bneezesc uitat,
 ei poori.ă-rnu-ntruna prin lume.

Du-mă pe unde plugurile ară tăcute,
 pe undo capra neagră apare in calea plutașilor Dor»ci
 și pe lîngă tufele de răsură cînd vitele, toamna,,
 vin fegănîndu-se pe drumul ruginii.

*?} poartă-ma prin măruntele, prăfuitele tîrguri
 și. prin orașele clocotitoare cu priviri veșnic străjuite de
 imperceptibile cearcăne,
 ascunde-mă-n stolul pescărușilor care țipă în calea
 furtunii,
 .toistuindu-se-îi. preajma stîncilor vioi-ii.

Coboară-mă-n aspra împărăție a huilei și-a fierului,
 o dată cu adierea ce răcorește frunțile înfierbîntate de
 arșiță,
 și în enigmaticele ținuturi aurifere, unde prin grote, •
 pieurii de apă fluieră iscodind rătăcite gîndiri.

j Scoate-mă, Doamne,-n drumul tuturor,
 dar nu mă îndepărta niciodată prea tare de neaua
 Carpațilos.
 i ca să mă pot întoarce liniștit, .
 tîrziu, cînd obosit de umblet m-aș clătina-n lumină.
 ' Pentru că numai aici, la picioarele țării,
 !7 m-aș risipi în pulbere de raze —
 l pentru că numai 'aici, pleeîndu-mi capul pe-o piatră,
 vegheat de semeni, aș dormi visînd.

NATURA MOARTĂ

Tăcută doarme bufnița pe-o carte
 și două măști alături plîng și rîd...
 o mască pare și vioara veche
 plină de fluturi morți și de cuvinte
 demult uitate. Nici o amintire
 n-a mai rămas — păianjenii și praful
 au devorat portretele, orbiră
 cernitul candelabru și fereastra,
 iar bustului de bronz îi plînge noaptea
 un. greier ochii. Unde să mai caut
 urma ființei ? Cadrele dc-argint
 de mult băură lacrima oglinzii.
 Amprentelc-au pierit și fiecare
 surîs e-al. morții. Picură calcarul
 silabisind în gol. Nedeslușite
 cresc stalaelitele...

UNDE S-AU DUS CUVINTELE ?

Unde s-au dus cuvintele pe care le-am rostit,
 Melodioasele vorbe de dragoste unde-au putut să dispară,
 Și unde-au pierit sibilinele șoapte de taină și rugile mele,
 Și cuvintele care-mi purtară spre oameni durerilc-adraei %

Unde s-au dus cuvintele cînd strigam : O, frumusețe
neasemuită !
-Și vorbele negre de ură adresate dușmanului —
Unde-au zburat cele de bucurie sălbatică imde-s
uimirile
Străvezii și albastre ca zveltele flori de iris ?

Unde s-au dus potolitele vorbe care-mi spuneau f. d -uda
și U, HU
oi untle-i amarul reproș și superbul cuvînt al trufiei
ȘI vorba de laudă urnîndu-te- ea o trenă de aur
Și singuraticul *da* sau *nu* după mari și-ndclungî ezitări ?

Unde s-au dus cuvintele spuse cu grai sau în gînd mie
înșumi
Și inide-i pustiul delir din trecutele ceasuri de febră —
Și țipătul și blestemul și-nduioșarea și tristul oftat
După care s-așterne din nou fumuria tăcere ?

Unde-au pierit toate-acestea și altele-n șir fără număr ?
Vîntul în zbor le-a purtat înălțîndu-se — vîntul ie-a dus
în azur,
Vîntul și spicul omătului, vîntul și cîntecul cucului
Sus în azur, în tăcutul azur.

CÎNTECUL VÎRSTELOR

I

Iată, din nou întîia jumătate
de iunie și-adaugă o zi —
luminile pe fruntea mea își schimbă
quinta lor palidă, și-o adiere
de vînt îmi schimbă vîrsta. Iarăși
același gînd, aceeași întrebare

și-un dor de dramuri împletit cu goana
color trăite. Unde le-am văzut ?
Ca pe-un ecran fug toate — eram tînăr
cînd țara-și scotea capul din pădure
și-am fost sortit să fiu unul din primii
eare-au văzut-o. Cît va fi de-atunci,
uu-mi amintesc ; poate-ara trecut și eu
pe albii, mereu altele, ca fluviul
ce nu-și mai vede coada — și adesea
privind pierdut în timp, fără să-i număr
vertebrele, lăsîndu-mă în prada
hipnozelor adolescente, spuneam : valul,
valul m-a dus, valul mi-a dat cadența,
valul îmi va-ngropa cîndva-n nisipuri
imaginea, ca pe-o statuie veche
care-și va scoate-ntotdeauna singură
un umăr 'alb.

II

Mu știi e prea devreme, prea tîrziu —
ceasul electric bate, poartă trena
de mărgărit, a orelor. Inele
sclipind' desăvîrșesc logodna vremii
cu arborii. O ușă se închide
mereu în urma ta și alte trepte,
tăiate-n lut sau marmură, te-așteaptă.
Cît timp vor fi ? Unde mi-e dat s-ajung ?
Am poate vîrsta apei cîntînd la stăvilare,
vârsta de sticlă a noilor orașe
ani pare uneori că mă-ncunună
ei nea ușoară-a noilor născuți
cîn casele abia zidite. Zboară
emblema nopților, și dimineața
mă simt învăluit de vîrsta roșie
a steagurilor din văzduh,
ai timp ce seara-mi readuce-o clipă
ceva din vîrsta viatului și-a unor
vechi călăreți demult uciși în lupte.

Virstole vin — celor iubiți lo pare
 înioideauna rău după ceva...
 Poate că-am fost și eu iubit sau poate
 că mi-a părut. Oricum ar fi, odată
 vor piirige după mine-aceste drumuri,
 dragostea lor statornică-mi rămîne —
 drumuri-spirale, drumuri, albe, drumuri
 de noapte-mi cad mereu și serpentine
 urcînd în zori. Unde mă voi opri ?
 Vîrsteie vin, vîrstele-mi devorează
 vechile gînduri, vîrstcle își lasă
 pe fruntea mea polenul enigmatic,
 și eu le-arunc strălucitoare-n aer
 ca niște cercuri mari prin care trece»
 asemenea femeii de la circ,
 propria-mi viață.. încă nu-mi dau seama
 eă totul are un sfîrșit. Sînt gata
 să dărui fiecărui trecător,
 din anii. mei medalii de aramă,
 pârindu-mi rău că nu-l pot mîngîiu
 cu daruri mai de preț. E oare bine
 că n-am ajuns bogat și înțelept ?
 Fost penitent al viselor, în mine
 moare trecuta, vechea vîrstă-a țării,
 vîrsta singurătății stejarilor — hotarul
 cuvintelor *ol meu și-al tuturora...*
 Sînt împăcat sau poate nu. Femei
 și tauri galbeni, noaptea vād, cînd luna
 trece prin nori — forme de paradis.
 Forme nedezlegate, forme pure
 rnă caută și mă cuprind adesea ;
 apoi dispar și se întorc in mare
 ca urmele iubitelor uitate
 noaptea pe plaja goală — nu-mi rămîne
 decît o nostalgie fără noimă.

III

E oarc-această liniște ce-o simt
 un semn al împlinirii care vine ?

lată-am fugit de umbre, am plecat
 iarăși să pipăi orizontul țării
 și să-mpletesc în cinci noile-i drumuri
 -De fiecare dată cînd soseam
 într-un oraș, mă cerceta dorința
 -de-a rămînea în el pe totdeauna.
 "Poate c-am și rămas pe undeva,
 -prin gări sau mai curmd în miazănoapte,
 -pe străzi fluorescente pe unde numai vîntul
 e tot același. Poate eă-n asfaltul
 șoselelor mi-am imprimat cuvîntul
 pe care-l mgînasem la răs_pîntii —
 și, obosiți de curse lungi, șoferii
 vor dialoga tîrziu cu mine, singuri
 în cîmp. Departe de trecut, de toată
 istoria, mă-ntorc mereu spre timpul
 de nichel al puternicului rrsîne.
 Țări glorioa.so~ade.rm, țări care~au fost
 încep să poarte, încrustat pe pleoape,
 Ordinul Somnului. Vād și poeții
 cei hotărîți să intre-n piramide,
 de vii, la moartea faraonului.
 Amurgul sîngerează, și-ngrozîf
 are coșmare roșii cînd stafia,
 umblind prin Iunie, vino să-i așeze
 mîna pe umăr. Cei care se toni
 n-au stele-n amintiri. Superbelor
 biserici gotice care vegheazu-n piețe,
 prind, a le creste-ncet gheare de sfinx
 și toamna cheamă pașii celor
 pierduți. în timp. Aud în subteran,
 mutații și surpări ca la sfîrșitul
 de bronz, al Romei. Am trecut și eu
 •prin somnolentul labirint, trăind,
 -fără să-l fi văzut, o aventură...
 Demult nu mai sînt singur. Capetele
 purtate noaptea rînd pe rînd pe umeri
 zac în osuare. Mi-e de-ajuns
 propriul meu craniu. Am ieșit pe drop
 să vād în soare coapsele-i fecunde.,

Ce mulți sint oamenii ! Unul din ei
 mi-ar fi plăcut să fiu, unul din ei...
 Cu patria mă întâlnii prin spice,
 prin cărămizi, prin cabluri dimineața
 și-am traversat înot, ca un sălbatic
 strigînd, petrolul ei albastru.
 Cu ochii dilatați, văd pretutindeni
 forma spiralelor crescînd — cu însumi
 pătrund ca o spirală declanșată
 neliniștind fantomele. O spirală
 e fiecare vîrstă — o spirală
 c nevăzutul arc al tuturor
 întoarcerilor noastre spre lumină.
 Numere tot mai mari răsar. Combustii,
 văd pretutindeni dansul lor — combustii
 pecetluiesc destinul unei veri
 pe care-o simt. în marea visterie
 aud cum, unul cîte unul,
 cad anii mei sunînd.

ROUA

Am adormit noaptea în dealuri
 și m-am trezit dimineața de tot.
 De ce am plîns atît de mult încît
 stau lacrimile revărsate-n ierburi ?

Poate-am visat că alergam în crînguri
 pe malul unui rîu atît de drag —
 poate că m-am visat alergînd după vite
 pe sosurile mie atît ele dragi...

SEPTEMBRIE

Iarăși alunecă lungi, legămate pe lacuri,
 umbrele plopilor, skifuri albastre.
 Iarăși se-aud prin orașe
 siflantele toamnei.

Cmeiul se duce, gîndul îmi spune din nou
 că toamna odată dansînd pe-un versant al Carpaților,
 c'ncva-i promisese în dar capul meu
 ca î-a-l poarte pe tava-i de aur.

Să-imi mai aduc oare-aminte de anii
 m^ați într-un turn plin de timp 'i
 i_ la ce bun,
 Cîiă vreme mai e tinerețea !

f uduii, veniți înapoi !
 : b-.feți drumuri zadarnice.
 s,, oul meu nu-l va tăia
 c /ăi sabia vîntului..

"vu meu nud. vor p'irta
 •" "aiclo plopilor,
 n o pțile srptcmbr?c--și trec

CROMATISM

lb ••. înainte de stingere,
 ' ochilor mei trece toamna
 a capul în jos.

Prin oglinzile mele vîntul
 prinde în cocul galben al toamnei
 un piepten albastru. O, anotimp
 al iubirii tîrzii și-al zugravilor !
 Niciodată n-am fost mai bogat,
 niciodată mai darnic. Cînd frunzele
 cad peste mine prin parcuri,
 îmi pare că cineva-rai scutură
 zilele mele frumoase-,
 ce n-au semănat niciodată una eu alta.

IV,...., ta a., .KXJ.H i_ .ul.
 Hiu despre rame mai multe,
 poate cireșul saloatic eu purpura iui
 trai raasaara extatica trecere. Alba.
 •Mp- \ p'ăevâ e"i»"i pi--'^'iw 'ire-a
 » ai "" o»Ai d' r «lr-ru r "e
 * >i e i ' , ui-c^nus"U ' c i
 îr k i f . • p i ' i , ' pt «
 n,....., d.. .iid,....*.

no'
vis

DOINA TÎSZIE

Pașii măturătoarelor din parc
 Se-aud printre frunze uscate.
 Pașii măturătoarelor din pare
 Seamănă tandrelor șoapte-ale toamnei,
 Singur ra calea amurgului
 Anii tai-i număr în gînd

Anii au fost albi, au fost negri,
 Anii s-au dus cu-ntlmplări și cu oameni
 Prea rar văzui liniștea,
 Chipul prea vag i-l cunosc,
 Tînăr încă, scrutez
 Cu ochi sumbru distanțele.

N-am. să mă plîng nimănui,
 N-am. să mă plîng de furtună.
 Zbuciumul singur l-am vrut,
 Boala mea n-are leac'
 Stoluri albastre și roșii
 Ard pește craniul meu.

Urmele pașilor mei
 'Vin după mine ca frunzele
 Duse de vîntul pieziș. ^
 Vîntul oblic al toamnei –
 Văi, cînd mă uit înapoi.
 Nu mai pol să le număr.

Oare-arn fost fiul pierdut,
 Risipind bogății sclipitoare^?
 Gînduri întoarse mă-nvăluic*,
 Nu mai pot să le-alung.
 Capul zadarnic mi-l clatin
 Ca* un arbore-n vînt.

STANȚE

' r - ier"-; u i-nprimi
 - -" r e ' i s-Vro'-Â drumuî.
 i"(' i i' i L iC, tn clopot.
 Fi ._,.<' i - un 15_mi noi.
 A te>i T _ ,tia i și la răspîinii,
 /!.,» fost sa vad cam vine seara
 as umbra oblică a toamnei,
 umbUnd cu ochu scoși de ploii.

Nu măi găsesc de mult priveliști
 posomorite și străine.
 Orkmde-aș sta să-mi trec o noapte

Nume de oameni în ploaie,
 Noaptea nume de oameni cîntînd,,
 Mi-aud scutul sunînd
 în vastul Noiembrie.

ELEGIA A III-A

Se vor întoarce frunzele-n păduri
 și vor zbura liliicii din cetate.
 Ce-ai vrut să cînti ? Ce n-ai știut să-nduxi V
 La geamul tău un alt drumeț va bate,
 și anii, iarăși, mai înalți, mai duri,
 cu lebedele lor decapitate.

Copii străini cu capete de îngeri
 te vor urma pe străzi necunoscute.
 Chiar adormit vei continua să sîngeri
 ca un amurg. Ascunse printre cute,
 cuvintele vor ține loc de pîngeri,
 Și păsările, de zăpezi trecute.

Ci poate iarba, poate numai iarba
 îți va purta nepotolita, oarba
 ta dragoste, de-atîtea ori trădată --
 și setea de lumină și de vînt
 vor povesti-o noaptea pădurilor clătînd
 și nu vor isprăvi-o niciodată,

DOR DE IARNĂ

Iama Carpaților bîntuic iar,
 Ca altădată, văd ielele albe,
 Noaptea le văd cum dansează
 Prin. poienile-nalte și singure.

Numai'brazii dm;m sub sâpe^
 și visează drapelul .get.
 Craniul acela -de lup
 Prin care șuieră, șuieră vadul

O, ca un brad uneori
 Aș adormi in zăpadă --
 Cînlați~mi durerile voastr
 Casă am iacesă <;isez..

, ' t), . ui o
 * I ā i ! ' . i . p <.. (
 ()<, i h i, l -a ' '
 l i i i ^ i ("ai ' M m

FÎNTINA

C > < i ' \ i IU
 y , j - ^ I r t n l n < i i > i i in i > } >
 Di i i 1 i ' («« o l i ii »' - l > > i i ' ' '
 l ' u ii c ii t

ti . -1
 I O I C I I t l j l r
 m i i ' l , t ' >
 i o i a î

i , , , D » tune, viața îinilolg
 - ,) < > n , ui \ cu zăpada și drumul
 OM si i il l ' M ' bucură cînd o zăres
 ^ J M In, a t - ' închină efeiplile..

Ziua e~acceși în zările pelide,
Flori de zăpadă, pînă departe flori
Mai împăcat cu mine însumi plec,
Lăsînd altora bucuria popasului.

In 7 c L i i " ' M I

ă i ' x 1
" n -
i ar'e
n neguri —
" r 3

' n i i ""i Dunării
" r, , , , >
i " r, , - a, , a ...

Lumina o fac mai mică,
Dar pînă tîrziu veghez -
Chiar de-nelad ochii,
Somnul nu vine —
Aud pisici sălbatice,
Aud păduri rătăcite
Care-și eaulă baștină,
Gonind prin cîmpii.

Prin cîmpiiîfe Dunării,
Prin cîmpiiîfe Dunării
Zăpezi călătoare
Aleargă și fluieră,
Troiene înalte
Ca niște morminte —
În unul din ele
Foaie-?.ș dormi.

În unui cin ele,
Înfrățit cu viscolul
Prin cîmpiiîfe Dunării
Voi rătăci,

INTERLUDIU DE MIAZĂNOAPTE:

O iarnă timpurie s-a așternut încet
Pe țărurile ospre ale Balticii,
Zăpezile cu aripile strînse,
Averaeni unor păsări coborîră,
Viatul gafflind ridică valuri verzi,
Valuri întunecate și sumbre care-și poartă
Coarnele albe, dezvelindu-și dinții
Și hohotind departe pe întinderi.

HI

Pierdute-n zare,, sate de pescari,
Umbre de neguri sfîșiate, visuri,
Muzici în vînt desfășurate,
Ivindu-se șt dispărînd din nou,
Oameni pe stânci privind o clipă largul,
Și eu contemplînd pentru toți
Sălbăticia apelor și iarna.

[II

N n\ ' ' i a . spaimă prin gînduri — nici
C* >ri id ip ci o salcie zburătoare,
Iw' n păsări nu mă sperie
C> vr>l i. "un verdele închis
ii vi» ' i n H h. cu negrul
M mi ' > u vine din nori,
(ie ' i ne,
v t>, ' i n. i i i na mea,
Căci mi -and existînd în această iarnă a mării,;"
liă si nt Ucu rd ie undeva pe-aici,
l ibidtiVi d / .ân^zile și vîntul,
luduic ' aAi-rnă cînd se aud plîngînd
Ufi i ' c ni și plopîi,

Stingînd luminile eînd viscolul umblă pe casă,
Și adormind' eu ochii deschiși
Spre călătorul labirint al mării.

IV

Se pare că așa am fost născut •
Să mă închin mărilor aspre și Nordului,
Să iubesc migratoarele viscole și să caut mereu
Aureola palidă a iernii.
Cîntați-mi sumbre valuri ale Balticii,
Poate voi reuși să-aud vreodată
Glasul aceluï ciudat strămoș
De la care îmi vine iubirea aceasta, prea mare ;
Cîntați și dezvăciți-vă dinții albi,
Posomorite întinderi, de apă,
(•a să-roï pătrundă-n suflet muzica voastră
Și să-mi. ajungă pentru totdeauna.

V

O geana de 3-amină se deschide:
La. orizont — lumină aurie
Care-mi aduce aminte că acasă
La noi acum e încă toamnă lungă,
Dar dincolo de zări sînt alte valuri,
E destul să-nchid ochii ca să le văd
Crestele lor de zăpadă,
Și să-mi vmă-n auz melancolicul,
Sumbrul lor ritm.
Pe valuri ani venit și voi pleca
De-asemenea umblînd încet pe valuri,
Și nu mă voi scufunda niciodată,
Chiar dacă unora îi s-ar părea că pier
Ca iama revenind mereu pe țarmuri,
Un viscol rătăcind mă va aduce
Roih:du-se noaptea în jurul stîncilor
Și. dispărîRd pe-Etinderile mării.

VI

Păsări care vă înălțați în văzduhul metalic,
Lăsați-mă aici încă o oră —
Cînd vor sui din ape stîlpii serii
Voi părăsi și Baltica și iama.
ii)in ce în ce mai mult învăț să tac,
în locul meu vorbește vîntul iernii,
Cînteu.l său mă strădui să-l deprind
Ca să-l pot fredona pretutindeni.

Vii

Acum să vină animale albe,
Fiare să viriâ urlînd lîngă valuri,
Apoi cuprinse de-o beție rece,
Să ocolească înzăpezitele- stînci
Și să adoarmă lin — în timp ce eu
Plîngînd asemeni vîntului, să caut
Temeiurile acestor spații albe.
Vuietul apelor îmi înalță un templu,
Vuietul apelor și tăcerea zăpezii —
Un vuiet ne-ncetat și-o mare liniște,
Iată din ce eu însumi sînt făcut.
De-aceea cîntați dezvelindu-vă dinții,
Posomorite întinderi de apă —
între mine și viscole, între mine și nori.
Cîntați la picioarele iernii.

BALADA ANOTIMPULUI ALES

Nu mi-a rămas din gîndurîie mele
pustii, de altădată, decît unul
ce anotimp' să-mi poarte amintirea ? -
Mai bine iarna-mi zic, mai bine iarna.

Copilăria mi s-a dus. Cu albul
 acoperiş al morilor s-a dus.
 Vîntul de noapte troienind fereastra;
 am adormit de-atîtea ori visîndu-î.
 între coline albe unde rîul
 dormea sub gheaţă, am văzut înţia
 mea dragoste. Şi-n alb, mereu ca lupii
 mi-am lăsat urina. Poate că zăpadă
 acestei ţări e singura avere
 pe care-o ani ; cu mirtul ci albastru:
 mă va cunoaşte vremea şi cu-aeelaşi
 zbor periodic. Va-ngheţa noroiul
 sub paşii mei, şi mlaştina plcrzîndu-şi
 rînjetui verde, se vor stinge-n zare
 ciulinii Bărăganului, şi drumul
 îşi va dubla distanţele, şi vrăbii
 venind ca saltimbancii pe trapezul
 soarelui palid, veşnic îmi vor ţine
 ioc de cuvinte. Cc-aş putea s-aştept ?
 Multe-am pierdut şi voi mai pierde multe.
 Ca un răspuns la orice întrebare
 ninsoarea cade repetînd mereu :
 ...mai bine iarna, da, mai bine iarna...;

FIUL RISIPITOR

Am întîlnît lumina la hotarul
 înalt al unei nopţi. Copilăria
 mi-a zugrăvit-o viscolul pe geamuri.
 Apoi crosînd, am început să beau
 lacrima toamnei — şi-am pornii în lume.
 O, şi cîte-mi trecură prin rîini !
 Ca un moştenitor nechibzuit,
 nopţile nai le-ara. risipit rîzîndu-mi
 de sfaturile celor înţelepţi —
 corbii şi beduinii pustiului.
 îşi schimbă azi inelele pe două
 treimi dîntr-im cuprins cc-a fost al meu,

Iar în treimea ce mi-a mai rămas
 stau răvăşit de gînduri.
 Nu ştiu nici eu dacă regret sau nu —
 văd uneori consolare-n destinele altora
 şi poate că-n ascuns îmi pare rău
 Al nu le r;arA'i 'or - cmd pVAb
 ă ciut. io üK -' i am înă 'i ' l
 ,dolc *. " A i r ^ l m < r - < i i s y r
 i ti " l v s t i . m, si p' i i i i n t >
 « spi " b i ^ - i
 tenv " i i i i l ! i ,
 ' l i c > I , i J j u
 ' . - în J i C i i i i " > In
 j. O ' a > ' i j. i e' >
 nu, " " i r v r A r v ne An am * i naşi
 - e , , -
 i annA de \ e ' IA < i
 fără r " i i
 noaptea sa are ca o aaaaao

Aud mereu în jurul

cA
 mul miit ' c)....
 " ip " " i i i ' ! III
 mar" , u i , i dt J
 mid ~ i)' e i -
 i j l t ' d t r > v n me
 no
 iar vorbele acelora
 < miit > «
 u ti ' j , r i ' " A i i l i ") !
 n n u " . o - . X
 mi \ a r ' i I L i t i .
 r r e l i] • i i m ^ o le t m ^ i e
 jnr ca . - c ... A „ac-m.a mare,
 'chiar dac-am stat tăcut în preajma lor -
 vor gîndi, împletindu-se noaptea,

răscrucile noilor linii și câmpul '
 electrizat de sunete și ritmuri,
 vor gând! oamenii, arborii, caii;..
 Va trece toamna scuturînd medalii
 în somnul meu și-n calea tuturor -
 și-n fiecare iarnă o bănuită-ntoarce:
 va dobîndi nostalgica iertare
 a fiului risipitor.

VIS DE ZUGRAV

L t ^ r U ua'ai i m , \ i i
 C . * v o a , tV nust tii d • «. ia i i
 v > ~ t o It lunii i ro ipl a s» [, . not
 x J A > i Imn i i il > ca muzica-dufc
 (t , n : di i't. Uu -o diu i J [nd. I sînd
 (t ' u . L ni (i I iun is) pie le
 C t tu ic * ii te i Au» d • melc tuei t
 u > va Kp ui~ ca-n lke . ojpt ven viu
 i? itni» rnt in suflet c m s" i l* ' l > i T
 it' o d i t v - gheată de tu "u
 / m s" d t ' p li licc plinire g \ t - ' -> . i .urii,
 și o) m p " lucru» i \ a utț dai OL ini > nu
 sl) ' i m ^ tjli-lis ~- tjnni (mi , itir,, fier
 f)) epj LI * i i i n îmi " Cf * s > anl
 I n o* i dijn » ' ni rn-' n< i i * * , i ă fluidă,
 I i i i J nV n ^ ct i v mu cu d a far,
 a harul In vDut zugravului

VARA TÎRZIE

'Vremea iubirilor noastre-a fost vara fugara,
 vara tîrzie-a pus capăt grăbitului zbor.
 Parcă văd cum plecai pe nisip — strigau,
 strigau, strigau și piereau în Septembrie rauae tale,,

Nu mai știu ce-a urmat după tine. • .
 Poate un gol, poate păsări sau vînt.
Te-am chemat încă mult timp și nimenea **nu-mi** răspundea,
 pînă cînd **într-o -noapte-a răspuns** pentru tine zăpada..

Ar li fost să te-uit ori să-mi spun
 eă-ntîlnirile noastre n-au fost decît visul grădinii aceleia,
 eă volutele sinilor tăi nu erau decît umbletul lunii prin, apă,
 surprins **de un. tînăr febril.**

Dar vara de cîte ori trece și tremură.. n zare
 din nou bănuindu-se toamna cu capul tău roșu,
 văd iarăși nisipul acela, văd iarăși curn pleci — și strigă,
 strigă, strigă pierind în Septembrie murale tale.

DOINA. DE DRAGOSTE VECHIE-

Adolescență aproape rănită, aproape uitata.,,
 într-o țară bogată și tristă am învățat dragostea.
 Cu pădurea pe umeri, eu pădurea în lacrimă trec,
 ai femeia frumoasă ca toamna se duce mereu
 mai departe. Cred că e liniște — cred că e mult de atunci,
 sărutările ei au fost primele mele cadențe,
 într-un turn. al văzduhului stele-aprindea
 insolita poveste. Acum mi se pare că-aud
 undeva trupul, ei cum își scutură solzii.
 Fianissimo ! vino, pmurer
 pentru neisprăviteî tău mozaic, am în inimă
 -cioburi destule

AMURG MARIN

Urmele trupului nostru se văd imprimate .
 pe plajele galbene — urme prelungi ca tipare
 de zei anonimi — și tîrziu după ce-am părăsit
 mîngîierea nisipului, marea rămîne-ngîhînd

onduiația tandră a sinilor tăi, dansul
 dc seară eu forme sclipind în dantelă verzuie,
 iar fluxul' repetă mereu respirația, șoaptele;
 visul. Singur întors în aniurgj
 tulbur liniștea gravă chemînd zburătoarele
 albe : o, păsări, veniți de departe, locul e cald—
 venii și dormiți-vă somnul în dulcea orbită
 a dragostei noastre, în urmele-acestea prelungi,
 o, păsări de mare cu somn străveziu,
 veniți și petreceți o noapte.

MADRIGAL

Nu te întreb de unde vii —
 în coapsa, ta sînt minereuri rare
 sclipind nocturn. Pe unde-am fost odată
 salcîmii risipeau mireasma ta,
 și-ngenuncheat în cîmpurile mele
 te chema vîntul. Răscolit: de patimi
 eram și mi-au rămas nenumărate
 urme de brațe albe — amintirea-
 ie poartă fermecîndtî-le ca vechii
 împlînzitori de șerpi — dar tu vei trece
 mereu prin viața mea, mereu prin partea
 ei cea de răsărit, pe unde nimeni
 nu și-a lăsat amprenta.

TOAMNĂ HIMERICA

Steaua, pe care o ating se aprinde,
 noaptea-și întunecă ochiul ei plin. dc
 lacrimi uitate — floarea de cătină
 dusă dc umbrele tale- se clatină.

O, mai rămîi, mai rămîi, mai rămîi —
 dragostea ta ruginită prin vii
 noaptea mă arde. Somnul din frunză
 pleoapele-l simt ca pe-o boală ascunsă.
 (ul t t l i nu' e —
 i v duin i i ^ i
 i < rn to a m s d-i i
 *u de k C J m i
 *îmi ac' i Jtni 4 t' i ^
 ul n' i' "» i l
 i > H r l J J ol > i
 i ii d' i, li f i
 o A" < i m i i a
 Șoaptele tale și frunza iii/ji,-
 inima-mi tulbură. Numai arinii,
 numai pe țarm legănările mîinii,
 numai aripile-naltelor ploii
 ve?hc'--:ă-n vis lumina dintre noi.

Mi-e somnul, tot mal slrăvecdu. Dc-acum
 te pot vedea mai bine pe-ntuncric,
 pot urmări pe trupul tău c!;n noaptea
 cu iedera-i necunoscută crește,
 si sinii legăoîndu-se ca două
 > d" o. C 'o' t i -t
 r-î t i -iii o d'!l
 ca \ ^ balor ' l n — r c
 c i hramd îi jnru' tie / iu
 sărut al meu și iedera cuspare,
 rămîne numai, frunza dc acantă,
 aur și negru coborînd în taina
 coapselor tale. Somn de ocean,
 somn translucid mi-e dat să dorm de-acuma,
 și valuri ondulate-n vîntul rece

f

•simt -vîrsta echinoxului. Mai bine
te văd, mereu mai bine pe-ntuneric,
urcînd- din adîncimi prin somnul meu,
ca o- naiadă goală.

NOAPTEA, DEMULT

U i X U i U i j l t l 1 7 l
i i i lin i doi ^ i a cu

Am• dormit-- prin vago ut d '1 > \ n* i » iA
c-Aeat lîitgă oiimeni d l u i p u u i i i [> i
tăcuți încît numai în somn își chemau cîie-un eline pe
nume ,
ghemul p - Ai n MC uituci amoA fi t b)g l
i n V K a m in cad nln m< t hta \ i ele lor , ' ; u l meo i
u *# n ' i ' i ue c nn O h'.. n ' i o . i
r < du \ e-'k r in lu t i i l m p c » ibind i
trenul
rAră-batca pasul Lainici.

* i • a i a u tk ta pailie, toamna
< f > i i si ..ii b(tio u prin văzduh eu llieco.
i' i o > \ tt -t i eu capul în jos,
Oameni
< pat,, im ptu t t > ipip rczemîndu-se
' » v a ul m , > ,uid'i suina uc a vvernîf, cînd 'trenul
i m > < < A > m > p ă a i lor cu viori înnegrite
- » , _ , or , i in U. rto'tc — \iaț.a la povestită cu vorbe
duioase
i a teta 'j tc^id ci 'iut tnu și abia mal zăream
c d' a l i semir l, nuc'ul roplu

Am dormit primăvara prin porturi, pe cheiuri de piatră,
cu ochii deschiși răspunzînd rătăcitelor stele. Necunoscuți
călători, marinari și hamali zdrențuiți
mi-au ritmat cu bătăile inimii lor insomnia, cînd marea
zvîcnea spumegînd ca o iapă cu Mie de-argint

N-amsă uit vagabonzii bătrîni și tâlharii . . . . .
umbrele lor au trecut peste mine ea lăncile. Fără tkage
ca marea, veneau pătrunzîndu-mi în suflet dr-sAnele -lo*,
și plecau retrăgîndu-se iar, mistuite de ceață;

Noptile vechi au pierit împreună cu anii mei tmeri,
dar în..sunetu-aeestui roîren mi-a rămas bogăția .•supremă-
Laolaltă cu lumea, laolaltă cu lumea.,.
Prin gări, prin vagoane, prin porturi noaptea, demult,

OSMOZA

li > i op o . t H } i i î as ion n
• - i i -, - i ' • & \ A n
i i i p i f t a i) H (X
i i r H c i t \ a " i a u t i n
n A < i u i l i l i

i

Duuaki de ziduri trupurile coboară
în toropeala adîncă și-n întunericul >c>c —'
numai visele -ca niște păsări albe, numai visele
aripile spre lună și Ic desfac.

Și noaptea dispare învăluită cu visele,
dar eu mai rămîn la porți anonime
și-ascult cuvintele ce le rostesc în somn.
oamenii neînsemnați din mulțime.

Și ascultându-le, văd drumuri, drumuri,
văd câmpuri imense peste care înaintează cîntînd
neamurile mele din preajma pădurilor
în 'ritmul milenar- al transhumantei.

JOC DE NOAPTE

Noaptea străbat bulevardele oblice,
odihnindu-mi privirea-n orbitele lor.
Noaptea-niălnesc trecători singuratici grăbind căt
și c-un gest nevăzut le fur umbrele.

Jocul acesta l-am învățat singur
odată, demult — jocul șăgalnic
îl știuse cîndva un copil
cu capul învăluit de un nimb de vi

Unde sînt anii, unde sînt iernile
amestecate cu pași de lup ?
Pe-atunci mă jucam gonînd umbrele jriicr,
astăzi fur umbre de oameni.

Umbre de oameni, umbre de oameni...
fiu pot vedea lunga trenă de noapte ;
uu pot vedea întunericul
veșnic pe urmele lor.

Chiar dacă jocul meu pare-o risipă,
un dans de comete în gol —
am să-l joc pînă cînd va rămîne din mine
doar o patimă veche ca. un simbol.

NOCTURNA-CU VISELE

Noaptea revine în albia ei
Haideți ! spun viselor mele, t timpul'
Hăspîndiți-vă iar devorî-ad străveziul
•voectru-al distanțelor,
Părăsiți-mă iar.

învățați pe de rost
toate căile lumii,
învățați a cunoaște-a văzduh
urma pașilor timpului;
gheara-i mereu schimbătoare
ani zărit-o o dată,. Timpul se duce
nrin sine mereu.

Depărtați-vă pînă ia stele
>i vă-ntoarceți din nou,
impletiți-vă-n jurul pămîntuiui
ca o plasă de aur,
celor mulți care dorm obosiți,
sărutați-le fruntea cu buzele mele,'
Lin ca o muzică dulce
treceți pe valuri,
r.ufletul meu risipindu-l ca ploaia,
prin care trecînd anii oblici
sâ nască tîrziu curcubeui

O, vise, pulrundeți adine
prin tăcerea fecundă a noptii.
.Numai voi îmi deschideți tezaurul ta:
?! vorbelor mari: **totdeauna-^ oriunde**
lată e timpul, căci fiecă sunet
so-ntoarce în liniște,
! laideți, lăsati-mă iar.
răspîndiți-vă-n lume l

POETUL

211 *animitirea lui Eminescu*

Statui albe de piatră
vin de departe -mereu.
Umbra timpului trece
lunecând printre ele.
A fost, spune lumea, un om
singur și nu prea singur,
al tuturor câte-un pic
și-ai nimănui pe de-a-nlregul.

Odată s-a dus. Orizontul
tăcut l-a cuprins în amurg.
Anii migrînd se părea
c ă - i duc trenea de ceață.
Dar dinspre locul în care
a pierit, se întorc nencetat,
derutînd pietonii,
formele lui schimbătoare.

Statui albe de piatră,
spectre plutind în culori,
semenii sus în albastru
caută stelele — luna —
numai iubirea și moartea,
numai rîsul și piînsul
sună ca picurii reci
în tăcerile grotei.

Fără grai, fără timp,
fără mîna lăsată pe umăr..
Aștrii, apar la zenit
și se duc să revină.

Ploile plîng liniștit ..
în scheletele brazilor
și statuile albe
vin de departe mereu.

Chipul încet se destramă
și seamănă-n timp tot mai mult
tuturor câte-un pic,
nimănui pe de-a-ntregul.
Arderi ascunse prefac
generoasa materie,
n-au mai rămas decît undele,
lungi în văzduh.

**Și statuile albe
vin de departe mereu..**

CELLA ÎNALT

Celui înalt, celui drept, celui ban
viscolul nu le va da niciodată
haina lui rece.. Bunul Noiembrie
va săruta pașii celui mîhnit.
Celui ce-nalță orașele, celui cu mîinițe
negre de fum, de cărbuni, de țarină,
nu le va fi nkiodală-ntuieric —
sunete, sunete melodioase ca iedera,
vor căuta urmele celui tăcut ;
celui iubit de femei, amintiri în amurg
îi vor pune un cearcăn de aur,
toamna va fi cea din urină vertebră
a celui bețiv, iar mereu călătorului,
marea îi va purta inima,
ivind-o și ascunzînd-o de-a pururi
ca pe-un atol. Numai mie ce trec
plin de păsări prin visele lor,

ua destin de secantă mi-a-dat
darul drumului, drumului drag,
care noaptea revine tatuându-mi
pe piept și pe brațe neliniștea lui.
Numai mie soarta pelagică
a celor duși de timpuriu,
de nu li se întoarce decît numele.

w

în A' re A-n caia; V." xa-iAr
îmi <i c via'a. f'ea e ... > .. j
Ace rli ni;le ti va rr • aritul
crimelor do mîine cu vertebrele
lor alravcii — înahă p A • «*;[^]ta
din ca: e vin va limpezi o da-ă
ca apa trecătoare-a unui fluviu
ochiul i ~ru rlfă'ueb-d în adîneim.i,
și glasui'îie-acelora pe care
fără să-i văd i-am bănuir iubindu-i,
mă vor trezi noaptea cu sunete tandre.

O, fie, vor spune, o, fie-i iertate
•surîsul sumbru și melancolia
acestui visător de miazănoapte !
Erau unul și-același. și cel. cure umbla
orgolios pe bulevarde seara
și vagabondul, rătăcind umil
în lumca-ndepărtatelor foburgiiri.
Bolnav de-o generoasă nebunie,
a iubit onduiația lentă a stelelor —
muzica mîinilor arse de var
și nevăzutele spirale a'e timpului
prin care sufletul mereu cînt'nd
și-l trimetea-nainte. Stau și-a;:cult
cuvintele celor ce nu e:A:tă,

sint pașii- lor trecînd și mîngîindu-mi
profilul repetat pe ealdarîm-,
de ploi æ* lungi tăișuri de-aluminium ;
tai-;!', pAais. ea fulgera odată
o pasăre rămasă fără cînt —
cier cine va. putea s-ajungă ciutul
rămas 'iăriî pasăre...

p e yi ivjsCKNȚA UMILA

Vil i it
i iU u pîielec lmfta rîuri —
, icale om.iiiloi neînsemnați,
a, i * oa c

n i a c i A<a> ă mare —
, ie ii K a netulburate-n adîncun,
, v ' ad .d(sea pe-acoperișuri
, 4 ,p a 'de <i semnolente pisici.

C L ei"v iu i 'o m". '
Fcl L 'l' a-te do m - io-nuna vine și trece,
i" * ,, ,p un' \ a su(ne de fabrici se-aud,
\ ,,te p,-a i ci noapte cu aripile strînse.

ni i-au [i icestea !
i Alt c,i i că>r
i i .celui .IntMi scufundate
l u u \ ic

A

l i ipiu i iilfiCU
tu U stmse —
, \ , > ia în suflet,
n n ă an \i uitare.

Dor să uit toate n-aș putea niciodată
și când vânturi mai aspre uneori mă învăluie,
ca niște răni se deschid melodiile-acelea,
ca niște răni în veci nevindecate.

TRECĂTORUL DIN ZORI

Poate eă m-am născut să-mi fie drag
Amurgul vast și seraînînd cu toamna —
Avarul lui lichid l-aș fi clntat și somnolenta
Vedenie de purpură. Priveam
In zare și-mi veneau rătăcitoare
Imagini de departe. Cîteodată
Vedeam pierind Cartagina sau pruncii
Iudeii, de mînia lui Irod,
Vedeam arzînd pădurile Moldovei
Pînă în ceasul cînd cenușa lor
Se mistuia în vîntul stîns al nopții —
Vedeam uneori propria-mi viață, propria-mi ardere
Printre zboruri tîrzii de păun •— vedeam trecerea mea
Și-mi spuneam că odată și eu,
Cu armuri strălucite și mantii purtate de vînt,
Voi putea fi văzut coborînd către alte tărîmuri,
ȘI dulce-rni era acest gînd,
în timp ce ochii mei tăiau în zare
Mari diamante negre. Însă drumul
Avea să-mi fie atît de diferit...
N-a mai rămas nimic din toatc-accle
Somptuoase paragini — furtuna venind.
Le-a-nipraștiat în cele patru neguri.
M-am trezit dimineața desculț,
Tremurînd de răcoare In iarba udată de rouă —
lin trecător ce semăna cu aurora
Și-a sfișiat cămașa legîndu-mi
Cu pînze roșii capul plin de febră —

Și clătînîndu-mă pornii cîntînd
Pe căi necunoscut. Am umblat
Desigur mult și-am sîngerat adesea l
Rubinele s-au risipit pe cîmpuri
Ca sufletul privighetorii oarbe.
Durerile trecute so destramă —
Nu caut nici o vină nimănu.
Sufletul meu e vinovat do toate.
Acum întors din nou in mine însumi
Sînt altul — și-im ținut iubit de vînturi
Mi se deschide larg. Sînt fericit
Că toate cele duse dorm în ceață,
Că umbrele acelor ani ieșind
Din trupul meu se întnrpară-n sălcii,
Și sălciile au zburat cu. ele
Pierind și înecîndu-se-n albastru.
Sînt fericit de ploaie și de vînt,
Doar chipul treeătorului din zori
Aș vrea să-mi vină uneori în minte,
Dar liniile-mi joacă în priviri,
Mă uit Ia oamenii din preajmă
Si-mtotdeauna-mi pare chipul lui
Că-Î văd pe altă față.

AMINTIRI ȘI OAMENI

Gîtul întins al plopilor și -steaua
de seară — le-am privit în drumul *mew*.
Ce gînduri urmăream, ce vechi imagini
se întorceau în mine de departe ?
Poate-mi părea că iar acel ținut
cu ochii stinși, mă caută zadarnic,
mișeîndu-și dealurile în amurg,
și codrii, lui ca un convoi do zimbri.
O, pentru toatc-am plins eîndva și singur
m-am blestemat la marginile iernii,
cînd stoluri migratoare prin văzduh
nu mai știam dacă se-ntorc sau pleacă.

Semnul rnîhnirii de demult s-a șters,
nu se mai văd nici formele de păsări
și flori necunoscute ce uimiră
pe-atîția trecători — nu se mai vede
nici pergamentul străveziu pe care
mi-am descifrat întîia oară straniul
mesaj ce-l moștenii. Alt lăerimar
așteaptă roua de la Miazănoapte,
și-n sufletul stratificat, apare
durerea pietrei ce se schimbă-n aur,
Tîrziu. Febra s-a dus și anotimpul
începe-a fi cărunt și-asemeni mie
se oglindește în mai multe fluvii
deodată — și la țarm se-adună oameni,
— seară de seară, amintiri și oameni
.vin din tăcerea mea și nu mai pleaeă.

DRUMURI ÎN VÎNT

Drumuri, văd drumuri în vînt,
drumuri sonore, nocturne, metalice —
drumuri fluide, gonind, înălțîndu-sc,
încrucșișîndu-se-n cîmp, alergîndu-se unul pe aii
veșnic în vînt gîturi lungi de cocor cenușiu
și de palid flamingo — rețele, rețele se-ntînd,
cresc despletite-n amurguri ca umbra stejarilor
cu o mie de ramuri.

Le-am urmat totdeauna cu patimă oarbă
da vechi pelerin exaltat de miraje —
le-am urmat fără a sta să citesc
indicatoarele galbene,
adesea fără să știu unde duc —
drumuri bune și rele, drumuri aievea
sau cele ce-au fost și-au pierit cînd furtunile
și-au: schimbat albia, sau altele care vor fi ;

viața mea toată n-a fost
decît o răscruce de drumuri - și creștetul meu
n-a purtat niciodată alt nimb
decît orizontul.

Cîteodată pe vreme de vînt, mă gîndese
că nenumăratele drumuri pe care-arn umblat
se vor întoarce-ntr-o noapte la mine
sugrtimîndu-mă, ca pe Laokoon șerpîi —
poate că-aș și merita o asemenea soartă
de vreme ce pașilor mei le-a fost dragă
eterna derivă. Ar fi un sfîrșit fericit
al frumoasei legende pe care-am trăit-o.
Dar gîndul se duce ca o fugară ispită,
vine lumina în alb străbătută de noi traiectorii
vine lumina, vine lumina cu drumuri,
drumuri în vînt.

CÎNTECUL STELELOR

Stelele ard ncolintitc-n orbitele beznei,
ard mistuind în văzduh traiectorii de vis...
Stele în noștile vaste, concave-ale iernii
cînd liniștea-ncepe deodată să-ți fluiere blînd în auz.
Stele eu iris de-argint peste codri în noștile verii
și toamna pe mări depărtate cînd bîntuie
dorul de țară. Stele pe fluvii adinei unde-n șesuri
negrul din coamele cailor tulbură seara
aprinsele zări de coral — stele tîrziu în Noiembrie,
stele cînd marile-orașe se-aud respirînd
după trecerea miezului noștii sau lungile drumuri
de fier, printre dealuri răsună de goana expresului
noaptea. Și chiar cînd se-nvăluie ceața sau plouă mărunt,
sau turmele norilor fug îngrozite mugind, tropotind
din copite, simțind cum ee-apre-pie vîntul eu haitele
lui, stelele ard neclintite-n orbitele beznei : caută
zodia lor în mulțimea pierdută a străzii

sau, dacă nu-i nimeni în preajmă, coboară-ți privirea în
și caută singur oglinda aceea în care te uiți
numai tu și, clin cînd în cînd, timpul.

suflet

CEATA

Vin negru și roșu beau
și-n creierul meu vine ceața —
ceața ce seamănă singură
tristelor sălcii.

Zâmbetul stăruie...- ceata
mi-așoază pe față ovale,
linii absurde se joacă,
linii din vechiul portret.

Numai eu, numai ieri
am atins cu aripa tăcută
timpul albastru. Pe veci
voi rămne-ntre voi nevăzut.

între voi și-ntre ceață,
cîntînd între voi și-ntre ceață —
Ai, ceața duiosa, ceata ce seamănă
tristelor sălcii.

DISPARIȚIE LENTA

Semnele mele se vor risipi
ea urmele iăsate-n sori pe plajă
de-o pasăre necunoscută — marea
le va fura-ntr-o noapte ele Septembrie

și. n-au să mai rămână decît pagini
duse de vînt în calea tuturor,
pagini purtînd deasupra lor un nume
tăcut ca un simbol. Nu vor mai fi
cei ce-ar fi vrut să-mi. ponegrească viața
mai mult decît s-ar cuveni, sau alții
ce-ar fi-ncercat s-o facă mai frumoasă,
nu va mai rămînea amprenta mîinii,
pe ușile pe care le-am descins
sau mi-au rămas închise totdeauna...-
nu vor mai stăruie decît copacii
purtînd spre Miazănoapte coaja arsă
ea semn că-mi rezemai odată fruntea
do trunchiul lor. O, cine va mai aii
eă nu sînt numai cîntecele singure,
născute din văzduh, din ploi, din pietre,
eă mai demult a fost cîndva și-un ora
bolnav de-o boală stranie căreia nimeni
nu-i știa leacul... Dar îmi spun adesea
eă poale e mai bine să dispar.
Multe-am trăit și-am îtilnit destule
pe care-aș vrea eu însumi să le uit
do n-ar fi prea tîrziu. Tot ce-a fost rău
în viața mea va judeca țărîna
ai. viscolul — iar tot ce-a fost mai bun
demult e-n voi.

CARIATIDE CÎNTÎND

Cîntă în capul meu stelele,
cîntă prin noaptea lăsată de goana altui, amurg.

De unde mi-e dat să renasc, ce resurse de taină
din nou vor aduce lumina în cugetul meu ?
Voi ieși. jar la răspîntia timpului
cu ținutul acesta iubit, earc-și^ vede în mine bastardul.

voi i:rabla străbătând dimineața, orașelor
 și cu zîmbetul lor de-alumina
 Lui voi însenina chipul;
 rbia țărănilor, mare și albă,
 îmi va alina febra,
 voi dormi în coliba pescarului
 tP-pletindu-mi trecutele vieți
 pe cele o mie de brațe ale- deltei

S- p naște^cu țlpeto-n -ori un copil și-apoi altul și altul,
 intăț.șad felurite dar toți cu. același, destin —
 pri-rLe noi verticale, printre noile suflete, printre nnik-
 ziduri.

cariatide cîntînd.
 multe, multe cîntînd nevăzute,
 Luminaie de ploi și de steaguri.

LIED NG-U

C ii cant îa păsări, caut în plopi,
 t ror-itu o m ijră a-naltelor glnciuti.

Pe mine, așa cum vroisera odată să fiu,
 numai vechile, oarbele drumuri
 încă n-au încetat să mă caute. Linii, lungi linii'
 prin nopți, fiuicrînd se-ntretaie zadarnic,
 Lan aiurea in ceață, linii în vînt...

Ka voi mai fi niciodată al lunii visat
 dansator melancolic. Iată iau piatra
 zvirîindu-i-o-n față și plec amețit de durere;
 Iar luna pe Iac se destramă și rîde.

INSCRIPȚIE UMILĂ

Semn al iubirii de oameni e darul ce-l am
 de-a pune cuvintelor .nimburi — semn al iubi
 e darul de-a fi pentru tine drumeț ostenit,
 o fîntînă, un pom ori o piatră. Fie o clipă,
 O singură clipă fugară de-ai sta odihnindu-te,
 rostul va fi împlinit și o vorbă va trece
 mereu în urmași : nu uitați, lîngă drum
 Undeva, un copac, o fîntînă, o piatră...

ELEGIA a IV-a

Tu trebuie să uiți ce-ai fost, ce «ști
 semnul durerii singur va rămîne.
 Mumele -tău îl va purta amurgul,
 •surîsul fău îl va purta, cîmpia.

Lasă-ți dormind • și pJoilo tlrail,
 noaptea pe ceață du-te fără urmă —
 clesprinde-te tăcut -de lîngă cheiuri
 .și pleacă-n larg. Cu pleoape roșii farul

va mai clipi un t ~p
 fluxul va linge p ih a i
 și pescărușii vor -a _ m **JII**,
 dar tu pe noul diurn \ u u cepai e«

N.u -regreta căci gînduiul.e bime
 te vor urma și iarba ca o ismbrâ
 •te va-nsoțl — va fi destul un -sena
 să-i faci, ca să răsară Itogă fine.

CĂTRE CITITOR

N-am otrăvit pe nimeni și n-am ucis și n-ara
lovit cu piatra păsări nici flori multicolore,
nici ploile de toamnă pe care le purtam
prin câmpuri ca păstorii tăcuți și buni. Nici hore
de volbură, de pulberi, de frunze n-am rotit
prin suflolele voastre sau pe deasupra țării,
ci-ascmcoi unui viscol de noapte-am rătăcit
și-am troienit zadarnic cărările durerii.
S-a spulberat zăpada, a plîns și-a dispărut.
Semnul menirii mele se schimbă și se-alină.
l'lec dintre vei și iarăși mă~ntore purtai pe scut,
pier înecat și marea mă scoate la lumină.
Un cerc se deslușește ascuns în jurul meu.
Clepsidră monotonă mi-e poale visul, pleoapa
Ce caut gol ca vîntul și zbuțumare mereu,
la ceasul înlînării uscatului cu apa ?
E poate cîteodată în tot ce fac un trist
destin — o dureroasă și crudă risipire.
Cine va sta să-aleagă ciudatul ameteși,
cînd, potoliia, marca va-ncepe să respire ?
Vai, capetele mele îi vor speria pe mulți,
și-această-asemănare cu norii o să-mi poarte
mult nenoroc... Ci, oare, tu care-ai stal s-ascuți
trecerea mea prin ploaie, prin vînt și mai departe,
în taina deslușită a vîrstei vegetale,
la marginea luminii, vei ști să spui co-am fost ?

Cînt pe claviatura genealogici tale,
și-n propriul meu cîntec îmi caut adăpo.st.

ÎNDEMÂNĂ CĂTRE CEL CARE VINE

Nu-ți fă ție chip cioplit, nu te teme
de cei cu privirile sumbre — lumina ce-o porți
va gonii întunericul lor, cum ziua în zare dizolvă
coloanele nopții. Nu căuta să lovești în dușmanii
mărunți, căci ei seamănă șerpilor care pier

otrăviți de veninul ce-l poartă — surîsul
abia conturat, nepăsarea și drumul, sînt armele tale.
Nu uita niciodată că cele ce mor sînt adesea
frumoase, clar puiul ele vultur urît și golaș
ce se naște, înseamnă mai mult. Ușile nu le-ncuia
cu zăvor, ziua și noaptea drumețul.
venit de departe să-ți bucure casa. și câinele tău
să-l cunoască, încît și cînd nu vei mai fi,
orișicărui strein însetat de odihnă să-i iasă în cale
mereu gudurîndu-se blînd la picioarele lui.
ca să nu simtă nimeni că nu ești acasă și nimeni
să nu se-ndoiase o clipă de-nfoarcerea la.

SEMNELE STELELOR SPUN..."

ceții/ii lui Bucur

Semnele stelelor spun că a*n mi...a fost dat,
n-am să mai pice din aceasta cetate. UnePă,
veți da numele meu unui plop — și-o părere de rău
după trista risipă a anilor mei vă va prinde.

A., vi vor rom pe vecie legendele, ;

roua cu licăr mărunt, cu «»be de ilaut,
încet va topi orice urrau de tala.

Turnuri vor crește mereu — și pe coarnele lor,
șuierînd, zvrcolindu-se-n beznă, mari șerpi de lumină
vor scrie cuvinte ciudate. Cabluri înalte vor fi
portativul magnetic al visului meu.

Și cu pas nevăzut, în amurg, voi ieși să colind,
în togă de purpură prin această cetate.
Seara, tîrziu. pietoni visători
vor tresări atingmeiu-rnă.

Din volumul antologic al autorului
FLUXUL MEMORIEI
(1967)
„INEDITE”

ANNO AETATIS SUAE XL

Unde se duc aceste sloiuri dintre care
unui sînt eu V E poate; cel din urmă,
sau poate primul drum adevărul.
Cît-i ani mi-au trebuit să-nvîț
ceea ce n-aș fi vrut să știu niciodată -...-
șî, tată e tîrziu, și pentru totdeauna
albul e întinat și o aureolă pustie
începe să mă urmărească. Semne., semne..":
Jumătate din mine a fost, jumătatea cealaltă
își aduce aminte. Prea repede.
iubite vînt de nord ! Ara fost student,
am fost poet. de avangardă
șt jucător de basket -- totul
mereu mai demult. Acum
dau. simultane anotimpurilor și-ncep să pierd,
șl visez un biograf robot
care serie, scrie mereu
Ia. limba tui necunoscută.

SCARA LUI ÎACOB

Domnișoarei Roza ăd Conte

Pe trepte în *dulce stil nuoro*
urcând către ceruri m-am dus
îa poeții toscani, cei fără chip,

coi căroră nu le-a rămas
deci nimbul. Și-am stat
laolaltă cu doamnele lor
în balcoane albastre deasupra
pădurii de lănci, și-am trecut
cu aripile lor prin *trecenio*
și-am escaladat porți,
și-am iubit,
și-am rupt săbii. Doamne,
ce-nalt e portalul
pe sub care-ani trecut,
pe sub care voi trece, pe trep
în *dolce stil nuovo*,
la poezii toscani.

PRIMĂVARA FLORENTINA

Cu mâini prelungi, cu mâini palide
primăvara pe Arno. Cu mâini prelungi
Botticeili trezește copacii.
Mergi căutând, mergi lunatic
prin ziua ce fără s-o pierzi,
ai găsit-o — și un număr
doar de tine știut te întâmpină.
Stai între voci și-ntre clopote — iată-n curînd
pietoni amețiți și extatici vor trece
cu fluturi pe pleoape, va fi
o paradă a sufletelor
întrupate în piatră, o mare
beție de mirt..Numai tu
vei continua să halucinezi
sculptori bătrâni și sălbatici
și'Venere de lemn înfrunzind
într-o țară înaltă.

PIAZZA DELLA, **HtGEOBIA!**

*In amintirea patehii **Giftfm***-*

Tirziu sună pașii celui din urmă.
Turnul și steaua e tot ce-a rămas;
Printre statui întunericul
naște călugări cu glugi.
Luna coboară, luna duce-n exil
spre apus, amintirea poetului ;
ai pe lespezi bălrîne cad
nevăzute ghirlande. Dar tu,
cel ce-ai venii prea devreme
și-ai luminat ar And,
cave ți-e veacul ? întotdeauna
e prea devreme și-un rug
pretutindeni te -așteaptă,
Amin. Pace ție, învinsule.
Un călător strein delirează-
la- pUșoareletale*

PRIMĂVARA CU FLUTURI

Bupă aii tea nopți, după atîția nebuni, împărați și tîlharij
văd dimineața, văd **primăvara cu** fluturi **și** panglici.
Fluturi, panglici și flori — șesul alb, **oile-** negre.,
einc-mi aduce aminte de'visul acesta streini

Să-l fi văzut oare-aieva cîndva ? In ce loc, pe ce **vreme 1**
Dealuri și plaiuri înalte, împrumutați-mi memoria voastră';
Poate demult, spune codrul de **ulmi** cu **surîsul** lui vechi
ds "aramă

Poate odată, demult î

Nu mai știu — dar îmi place să văd primăvara acesta -m

Capul mi-e plin de salcâmi înflorii, si do finN-» "****
capul mi-e plin de beția lor tandră, mi-e plin
«o imagini duioase.

Aș tot sta prin aceste priveliști și n-as mai ph-ea
numai de n-aș auzi într-un turn depărtat eoni rai* awi&
numai d.- n-ar veni, iarăși furtuna prinzîndu-mi b ^wvvi
posomorîiolo-i aripi.

ȚINUT

o duee departe cu imrișU și lanuri rio.c,
< np i i iu v i p u n i i t i . i 1 Di in [y> i ,
p i d i l t ' i a i m j o i d i i i t u d i o j — i > l < * v
p . l ' i a i u p u ' u ^ ^ i ' t K c u i d u i o b . w p i - , x , k , , , .
PleoapeJe-ai ei nu se-neiud niciodată — sor-uxil err-ochn
doscbi: i
e un dar al luminii. Rîuî tăcut printre maluri eo b.my-a
își caută urmele. Stoluri de vrăbii răsar "n «..K»
i ..(* o a >
cu trenă aurie de pulbere, stoluri, de grauri
în calea drumețului, stoluri de ciori cînd vara so trec® .
și vîntul decapitează ciulinii cu capete roșii, vîntui
capătă iarăși arome sălbatice, vîntul își sefiim'ja K t-ihā
lumina pe care-orizontul o lasă mereu să patru- * > • • y h , »'
prin ecluzele-i galbene.

PEISAJ

Printre casa Înalte de fier
vedeam grabnic amurgul
cum își scutura frunza.

Și cerul pe care umblau
seminții rătăcite,
cerul verde și greu
Începuse să-adoarmă în. fluviu
și soarele rămas fără petale
clipea ca un ochi. obosit —
și. poetul. Bacovia
singur
pe norul lui galben.

CÎND ÎN RFÎITȘIT...

"Ut Cînd în sfârșit, rînd în sfîrșit pentru capul ce-l port
vor verși, prin văzduh cine știe de undc-ntr-o toamnă
tăcutele frunze de laur. ochii demult vor fi stinși,
Arătări singulare veghoa-vor trufia apusă
Mi și srini enigmatice, noaptea, nenumărate vor crește
iiti încrucișate pe piept. Va fi frig, va fi umedul frig
al. osuarului toamnei, absurde antene vor geme
w Vi-o umbră decapitată mă va căuta
l orbecînd prin' beznă, iovindu-se la fiecare pas
plîngînd.

.1.131) NORDIC

XJrablă vîntul singur prin Karelia,
singur sau cu viscolul prin arbori ----
și. pădurile vuiesc de timp,
dorm și-n somn se leagănă și etnfă.

Pădurarul însă n-are somn.
Cîinii lui adulmecă văzduhul,
latră noaptea cînd aud venind
n oilo-anoti mpuriși zăpada

primăvara suie lia spre cer,
umblă vara prin văzduh cu"vîntul
și cînd pleacă toamna, cade lai-
ca o mîină albă, ostenită.

SEPTENTRION

Astăzi ofășu! e cuprins de ceafă
uear muzicile străzilor se-aud'—
ceajane albe se văd pretutindeni,
carraPde-nibrățișîad văzduhul.

Acum lovind în chei, vuieste fluviul
?i toate se retrag în vuietul lui —
ca o femeie tânără și oarbă
ceafa umblă sărutând trecători!

Pleoapele de piatră se-nchid și se deschid,
priviri fosforescente ard în neguri
și eu pe străzi mă-ntorc de undeva
umonnd încet să nu-i trezesc,e cei ec dorm.

Dar ei și fără mine se deșteată
atînși de ceață se ridică tăcuțUl pornesc
și par mormintele orbite goale' *
în cimitirul de la țarmul mării.

ELEGIA A V-A

Nu par, fi nici tînăr, niei bătrîn,
nici rudă nimănu și nici strein,
nici bim, nici rău, nici temător de moarte,

nH lacom de viață, nici trândav,
nu sînt nici prea aproape, nici departe,
nici sănătos și falnic, nici bolnav.

Și totuși lîncezește-n mine-o boală
ascunsă ca o febră tropicală
de care suferi, urmărind în vis,
cînd soarele îți răspîndește-n sînge
ace de aur — sborul indecis
al unui anotimp care te-nviege.

Aud mereu cum cineva mă cheamă ;
trei picături de .sînge pe năframă
demult mi s-au ivit — dar nu știu cine,
de unde mi-a rămas acest simbol ?
Nu mai aștept, o, țară, decît să-nchid în tin<
ochii mei sumbri, rătăciți în gol.

EPILOG TÎRZIU

Cresc tineri înalți și lucizi,
cresc tineri, cresc tineri...
Cu mine se stinge șirul demenților turbulenți și^{extatici}
pe care i-a născut această țară.

Era și timpul — prea multe
păduri și prea multe drumuri,
prea mulți tîlhari singuratici
au umblat prin istoria ci.

Poate sînul darnic, prea darnic,
a fost vinovat pentru toate.

Ci-ne va sta să descopere urmele
atâtor înlîmplări necercetale !

De-acum armonii, armonii..."
MulUi vreme ele liniște văd Înainte.
Celor ce vin, întrebările, nopțile, spaimete,
le vor fugi clin vis șl din cuvinte.

Fericiți cântăreții senini,
fericiți cei născuți fără gheare,
fericiți cei ce n-au fost orbi niciodată,
fericiți cei. ce urcă pe trepte rulante
In timp ce umbra-mi palidă coboară,.

CJAÎMVME ÎN VO.)
Por/ii

CADAVRE ÎN VID

ANATOMIE PROFETICA

Nu mai e nici otravă,
n-a mai rămas clocit o limfă palidă,
limba arsă de soare agonizează
și colții s-au făcut mici, și nimicul
sigilează cuvintele.
Tuturor celor ce n-au fost
li se vor înălța statui, celor ce sînt
li se va pune un *NU* înainte — și adjectivele
căzînd vor încerca mereu să-mpodobcască
fruntea pitecantropului. Numai vertebrele
vor fi întotdeauna surîzătoare
și vor dansa, vor dansa, vor dansa,
sfreuerîndu-se prin toate crăpăturile
istoriei și geografiei.

IIAMLET APOCRIFUL

Pădurea uscată biciuită de razele crude-aîe zorilor;
oase goale albite de ploii, crani de cal
printre frunze moarte — și nunta
cameleonilor anxioși. Inventarul
unei primăveri ce se anunțase promițătoare
a ruginit, nu mai sînt. oamenii de odinioară,
și versurile obeze dormitează. în buzunar
printre bancnote sordide, și văxuitorii de ghete
au intrat în rîndul arhonților. **O**, a fi sau a. nu fi,

aici e ta fel de trist, de stupid, de zadarnic,
au ma) ai nici pe cine ucide
și nici de cine să fii ucis.

BESTIAR

Statuie clinilor caută urma
falselor /dorii _ statuile ciulilor
devorează, noaptea,
stafii de tirani.'

Și Nero c fără stafie, și Torgucmada e fără schelet;
și Despotului Asint îi putrezește numele, și călăul
așteaptă la drumul mare cerșind îndurarea

drumeților,;

dar nimeni nud decapitează.

Și lanțurile sună pe lespezi, sună mereu,?
alte mâini, alte glezne, alte destine...
jumătate **roșu**, jumătate negru,
jumătate de om călare
pe jumătate de iepure șchiop.

Ah TA

Doamne al visului, sîngele
nu mai are venin — ghilolii
decapiloază cadavre,
un **NU**, poate un **NU**,
â:f mai fi de rostit -
în această biserică goală
unde predică fără-ncetare,
o bandă de magnetofon,

AMURG ACHERONTIC

Cadavrele trăiesc — și iată corbii
rotindu-se deasupra celor vii,
și membrele ce putrezesc încet
iac fapte bune — si durerea noastră
vine și pleacă (putredă și ea)
după poruncă. Umede și sumbre
sînt galeriile prin care rătăcește
destinul nostru putrezit demult ----
cine se va hrăni cu-atîki carne
ce putrezește crudă ? O, metalul
cătușelor, cl singur, tot mai rece,
nu putrezește niciodată...

ELITA

Diniioeața propice frumoaşelor promisiimi
a fost invadată de luptători fără voie
și osuarul a fost devastat — scheletele
pot satisface o vreme nevoia de oameni.

Au venit la amiază marile probleme,
și cei în puterea vîrstei au fost văzuți
seuipîndu-se cu demnitate și licilîndu-și
recuzita matură.

Seara au fost salutați majordomii bătrînî,
aerofagii, cei ce dilată vocalele, înțelepții,
cile doi, cîte trei, cei înalți și cu pletele alba
au fost rînd pe rînd împăiați.

Apoi s-a făcut un lung întuneric
cu o singură bufniță albă —

și noaptea a coborât o armonie deplină
deasupra tuturor ierarhiilor.

INVOCARE PESTILENȚIALĂ

Șapte hiene grase și șapte hiene slabe — clepsidră absurdă
ieșiră din fluviu, o, cîte cadavre ae-ar trebui, cîte hoituri
de cal
cîte leșuri... dar caii demult au murit, și automobilele dorm
noaptea, și hoiturile toate au două picioare, și fiecăruia lucru
lasă un **SINGUR** cadavru ! Q, zeu al hienelor, dă-nc legi
noi
niiostivește-te pururi de stelele noastre, coboară-ți în
lucruri
i
ou hui' fau fetid ! Dă-i fiecărui lucru
multe, multe

NENUMĂRATE
cadavre !

PARAISTORIE

Para... paraistorie, paratr-ică, paraviață,,
totul seamănă și totul e altceva—
și o puzderie de copii care latră
devorîndu-l pe Cronos.

O, te vei duce și tu lunecînd pe diurnul
paraiei tuturoră fără să știi —
pînă și solitudinea ta,
pustia, galbena ta solitudine
își va părăsi albia...

poate... iar nu ! nici chiar sfîrșitul
pe care4 aștepți,, mu va fi singurul, unul,
pentru groapa la care visezi în acest septembrie
se va găsi un paraeadavru.

ABENDLAND

dans al cetăților obosite, crepuscul roșu, **abend-**
land... agonia ticăloșitelor neamuri sufocate în aur
și **purpură veche... mercenarul strein călărește** seara pe
colinele solitare
visînd jaf și incendii — destul vouă ! cuvintelc-pești,
moarte pe ape
albe, meduzele infestează istoria... animale și păsări ele
pradă pe
steaguri se schimbă în hiene și corbi... iarăși ma voi
pădurile mele, 1000 de ani pînă cînd va trece avaierea-a
absu Ci
hoardele... vîntul a **și început să miroase a carne** cruaa
SI 3 Ș
cailor... vîntul stepelor, miros de scuturi de piele ,
O, catedralele, quattrocento, barocul, o, viitoarele
sa'-saturi arheologice în timp și în umbra
d. pe acum învinsului Apostat.

PSEUDO-ODOACRU

Lui Rudi Dutschlie, Cohn BenăU etc

Un Romulus Augusteitas așteaptă înfrigurat pretutindenoa
în ținută solemnă purtînd masca de zile mari — și ochii
proconsulilor
orbesc ia hotare pustii, și alaiul hetairelor exaltate invocă
podoabele

rotor coroane. Somnul negru pe pleoapele grele — m somn
șipete, șipete, șipete, energii isterice, arene invadate de
victime
pe caro Ilarele nu mai vor să le sfișie, gladiatori blfnzi,
scuturi imense și coifuri elădite-n spirală mereu mai
aproape de templul
unde dorm vecini zei. O, dați-mi piei de animale și cai
primitivi,
și-o bandă de impostori decăzuți ca să-mi pot întocmi o
armată,
ceasul demult a sunat și protagonistul a uitat să învie-,
și împărații îmbătrînesc nedetronați, dați-mi piei do

im regat pentru o piele de cal S

ȘEAUA IDILICA

Zăpada cade mereu și. fiarele codrilor
umblă aduimecînd fiămînde urma....-
și în preajma cadavrelor înghețate so-adună
seara o zoologie mesei lină.

Cu nimb de elovvn răsare peste păduri
sempătoarea de alamă a tuberculoșilor lirici,
talerul cerșetorilor demni pe care timpul
li. împăiază pentru muzeele lui.

Pune coșciugului coarde noi și fii. neprihănit trubadur
frumuseții acesteia, închide ochii și cîntă
pînă cînd auzi-vei bulgării de țărînă
sunînd în carcasa 'violoncelului tău.

BLAZON

Ciincie a murit de turbare,
calul bătrîn a fost înjunghiat,
vîntul a luat pieile lor și s-a dus
să-și îmbrace orfanii.

De lingoare se siiuge bătrîoa cetate,
șarpele singur s-a otrăvit și-a cazul,
scara declină însînf(erată pe dealuri
prostituînriu-și cadavrul.

Numai asasinul e fără moarte
și surîde cînd stelele cad -
fantomele victimei
ia picioarele sale.

CADAVRELE NEINGROPATE LA TIMP

Cadavrele nelngropate la timp
încep să-iUinereaseă.

O, dați-ne
sin ici biografii pe măsură,
să putem viermui din plin,
să putem curta micul nostru
revirement iluzoriu,
o mulțime mărunță, o pulbere,
disc minare de gnomi,
și cronicile bolnave de lepră
de pe acum își constituie
filele lor descărnate :
... *Uharul e mic și firav,*
luptătorul pe cal de lemn,
trădătorul ezită, uzurpatorul
c livfăi de curaj... Bați-m-, fw-yil mila;
cîte-o sîoa fiecăruia !

TINEREȚE FĂRĂ BĂTRÎNETE

Cenușă, cenușă e în destinul amar
al virtuților noastre — veți cădea în genunchi •
surîzînd suav și gîndindu-vă la pumnalele
i'eșnic ascunse sub haină, și veșnic în gînd
numele murmurat al martirilor pentru care în somn
vă torturează copiii. Tineri mereu
în pavăza timpului care nu ne mai vrea,
și printre popoare îmbătrînite, vîrsta noastră
mereu echivocă de tineri bătrîni, de novici
într-o eternă uimire. Un șarpe mă-neeacă
dar mușcătura lui e fără venin, mă ucide
în fiecă seară un Belzebut iluzoriu, și stăru
printre strămoși mai tineri decît mine. Amin,
într-o ceață pierdut voi uita cine sînt,
voi sfîrși tînăr ca toți nebunii voștri,
căci sînt și eu unul din cei ce se nasc din timp în timp
printre voi
ca să moară cu gura plină de pămînt și de oseminate
în timp ce galopează în zare scheletele cailor
pe care nu i-au încălecat niciodată.

POLIGRAFIE BOLNAVA

În tu apărură semne bizare — cuvintele moarte
zaceau pe trotuare, cuvinte pîrînd amețite
și altele, multe, derivînd sub caniculă,
agonizînd paralitice.

Apoi mceputa volumele — cioclii trudeau impasibili
vuietul rotativelor sumbre, lazaretele, groapa cu var .
vaccinați bibliotecile... turnați în cerneală otravă .
cranii m carantină...

Phoetuși suavi pretutindenoa, phoetuși blonzi;
pau limfatici, canalii puhave și palide,
piei pline de cadavrele cuvintelor moarte,
supurând cărți, expectorând manuscrise.

Turnuri în ceață, capete fără stăpîn,
eminente sterile dansau pretutindenoa,"
pînă cînd a venit un vînt, un vînt rece
și limbile căzute l-a dus.

Și iată e noapte. Steaua și luna pe drum.
Dorm obosite cetățile albe,
și Daniel de Foe cibernetical,
se pregătește să-nceapă „

MONOLOG CU OTRAVA

Nu mai urlați, nu mai cădeți în extaz, nu mai lingeți f
destul ! cadavrele-au ochii deschiși, costumația putredă
cade odată cu palida carne de pe schelete, și zîmbetui
îr.gălbenește-n muzee. Temple streine, zeități de-mprumuț
lespezi tocite de frunțile închinătorilor fără credință,
jefuitori de morminte goale, de false tezaure, false,
înșelătoare, nesigure drumuri pe care-am umblat,
toate sînt bune întotdeauna și nimenea n-a murit !
dinții rînjiți sînt grilajul ce ne împrejmuie,
nu mai vreau să zîmbesc, vreau să fiu !

ELAN ISTORIC

Acela dintre, noi, ce va muri întîiul
se va elibera, va pierde lanțul
pe care-l auzea mereu sunînd

in urma lui — și într-o noapte viermii
rimblînd prin ochii lui, îi vor extrage
toată tristețea — nu va mai rămîne
decît o mască — poate cea din urmă,
pe care și-o vor disputa pe uliți
vintului și clinii.

V A E V I C T I S

Ceasului îi vor cădea brateU   it Hi It
<'iopetul, și ' ' i I ' iri •>ur
Printre lăi u \ i m l < ui î 1
visînd iluzorii ritualuri,
și nu va fi nimeni sa suugo : mm.
Singuri sînteți uciși m naduri lai nun;
nimenea nu vă poartă cununa, i ie
nici o stea. u i t îi du o i i "
memoria va rataei în ir ană,
fluierile vor puirezi — și vincul
nu va eînta niciodată
IA mormintele voastre !

ETERNITATE AMARA

Noi n-am murit niciodată și. nu vom muri,
iv>. complicitate cu viermii pămîntului zodia noastră
surizatoare se...arată : un dans
no salvează mereu, un dans mlădios,
o €sclavă de membre, o eschivă d_o <urai.
o eschivă de capete, oeschivă de umbre de capete — o
capetele tăiate, cele ce nu s-au plecat,
cele ce n-au purtat niciodată o mască,
încet în larmă apun — și nu. Ie mai deosebim
din piramida de cranii ce creste mereu
printre volutele dansului nostru.

ELAN CINEGETIC

lAronl pădurii e mort — pielea de oaie
o poartă clinii de casă, țigani în bilciuri
umblă tîrînd după ei urși împăiați
care dansează în lanțuri.

Fiare false atîrnă de gratiile menajeriei,
vulturi cu ochi de sticlă planează-n văzduh
castagnetele borzelor ritmează vidul
Vitrinelor muzeului, zoologic.

Și vinătorul își caută armele în panoplia v tata
și a- culcă într-un sicriu luuuuung
încrucîșîndu-și mîinile pe lepedea din pronaos
bucuros că nu se va mai trezi niciodată.

LITERATURA

Va veni somnul și milioane de animale fără ochi
și. milioane de vietăți roșii noaptea pe ploaie —
toamna semănătorul olog va plînge pe cîmpuri
primăvara cu frunze de fier.

Evadații se voi: întoarce singuri. în temniță,
pleoapele negre, lacătele de argint...
supușii din cimitire își. vor muta mușuroaiele
într-o largă mișcare de valuri.

Și cuvintele vor continua să se înmulțească mereu,
întunecînd orizontul și moartea,
milioane de vietăți roșii, milioane de aripi,
milioane de ștreanguri...

•CADAVRE ÎN VID

Vid, vid, .vid —
îprea*mult vid în istorie
și toate-nu vor .decît să te-nvețe
supunerea oarbă și.spaima.
Nici alcoolul, nici stelele
nu mai înșeală.
Produși ai hazardului, împăraților
fără coroană, vai, vouă !
Bobii sînt morți
si cadavrele lor
putrezesc în galere."

•CINE ARE URECHI DE AUZIT...

Am voit să ard, să înalț, să iubesc, să dărraV
am voit să piîng, să lupt, săucid —
e oare o țatfă/umtimp, un tărîm ?...
un zid pretutindenî, un zid.

Voi pleca deci,lăsînd moștenire olunp'â
.trenă de sînge, de zgură, de fum —
puținii ce vor putea să mă ajungă
poartă stigmatul meu de pe acum.

Otrăviți-vă carnea ! Din hoitul,îmbălsămat
nici spic, nici.floare, nici salcie nu dă !
iată se-aude istoria urlînd depărtat—
cine are urechi de auzit, să audă !...

CÎNTECUL CAVALERULUI

Am tăiat, cu. spada noaptea-nixeagă
pînă cînd în lbcut zorilor au» venit, corbii,,
corbii erau heralzii absurdelor mele victorii
risipindu-mi numele **urbi et orbi.**

Spada mi s-a întors înapoi în trecut,,
a chemat-o- arhanghelul Mcnumorut,
brațul.îmi cade, capul mi-e greu;
dar numărul morților-crește mereu.

Crește și luna cu cele trei vipere galbene,
ochii se **tulbură** încet **și' apun** —
crește numărul morților, crește întruna
voi muri pritttrehoifeiri bătrîn și nebun;

ROND

£ Geasul cînd unul adoarme
și celălalt rămîne treaz, e ceasul
cînd zeului i se-nfioară mîna
de gheață, ș.j. Necunoscutul bate
încet în clbpot — vino, lîngă noi
orezență, cenușie, vino, oarbă
și nevăzută eminență-a celor

patru cetăți : iată, clin. tul ec-a font
n-a mai rămas dodt altarul rece
pe carc-un om eu viața pustiții
așteaptă să aducă, după datini,
jertfa de seară.

ÎNSTELAT, FANTOMATIC ȘI PALID

Veți fi înstelati și veți avea mai multe umbre
poligami fantomatici veți trece pustiul cîntînd,
și Marea Roșie se va deschide' atinsă de-un palid profet

cînd pe pămînt nu va mai fi nici o mare. ^ ' "' '^

Uriașe harți palide vor transcrie în ceață
înstelate itincrării ieșind din legendă ușor,
și continentele descoperite se vor ascunde iarăși
după fantomatice orizonturi.

înstelat, fantomatic și palid — treime de o ființă
nimb fără știre visat — înstelat, fantomatic și palid —
vai, voua, celor născuți la confluența însîngerată
a răsăritului cu amurgul!

IMN TRAGIC

în amintirea lui V. Voiculescu

O taină curată e în noi, purtătorii sîngelui de cerb';
paznici ai stîncilor goale pe care mut stă Bătrînul —
cine n-a venit nu va mai prinde ultimul clopot,
cine n-a apucat să moară nu va mai fi.

Ochii întorși, ai Bătrînului caută lacrima
cea mai tîrae... urme de pași prin cetatea
părăsită de oamenii liberi,, și glasuri streine
rostesc pentru noi. invocarea uitată demult.

Vom străbate un lung întuneric — vai, nouă;
purtătorii sîngelui de cerb, vai, zeilor noștri
pe caro nici un templu
îiu-i mai. primește.

RITUAL

Coloana căzută cei doisprezece
pe umeri o duc. Niciodată
privirile n-au părut mai ostile :
care din ei va împietri, ;
care din ei poartă semnul
din veac moștenit pe-ntunoric ?
Arde făclia cu taina
celui ce vine la rînd, ochii caută,
gîndu'ile schimbă focuri de revolver,
nevăzute otrăvuri umblă, roșii și verzi,
do la unul la altul.

Și coloana
pe rînd. ia chipul fiecăruia din ei,
și. umbra inaintașului îi precede,
și douăsprezece automobile negre
așteaptă în ceață
să-l devoreze pe-al .treisprezecelea.

INMOIIMÎNTARE

Convoiul s-a oprit — o arătare
îcșită-n drum sfidează procesiunea,

și ochii noștri văd în loc de-un mort
doi morți, trei morți, nenumărați, sicrie
pe care le petrecem în tăcere
și dintr-odată nu mai știm **nici** noi
cine e viu, cine mai e în viață,
ne pare că noi înșine sîntem
cei morți, și alții ne conduc la groapă,
și-nspăimîntați fugim, fugim, fugim...
iar mortul se ridică din sicriu
și spre mormînt pornește singur.

GOL METAFIZIC

Silabe frunzele-au scris
psalmii galbeni ai toamnei —•
un destin e-n oricare
adiere de vînt —
celui tăcut îi sînt date hotarele,
celui ce doarme întoarcerea,
celui ce cade-i sînt date
rădăcinile care-**l** așieaptă-n pămînt.

Amintiri deșteptate
se duc derivînd — o coloană
zadarnic mă caută — ritmul
e-al mării, și orice cuvînt
e un semn că din toate durerile
își distilează timpul
esențele-i veșnice,

De-acum numai zilele —
sub stele plînsul dispăre
în ochii pustii. Tot mai rar,
mai înalt, mai departe
în gol cîte-o lacrimă fluieră
căzînd pe stalactite de cleștar.

DRUMUL MAGILOR

Magii veneau din țări îndepărtate
să i se-nehine pruncului — și steaua
călătorea-naintea lor pe boltă
și **erau patru** magi — dar cel mai palid,
lăsînd o clipă vîntul să colinde
prin chilii lui, pierdu lumina stelei
și i se arătă o altă stea,
O stea înșelătoare pe orbita
etern însîngeratului amurg.
Numere sfînte coborînd căzură
în **besna** lui — și Bethleemiiii singur
l se arafă-n vis — și prin milenii
uitată rătăcește fără stele
trista lui umhrîi...

HERMAFRODITUL ȘI SCOICILE

Hermafroditul așteaptă — poarta nu s-a deschis,
singur cu scoicile lui simte umbra căzută,
mari, proiectate pe roșii ecrane, păsări erotice
caută noaptea triumhiulară a Ledei.

Ochi etajați îl privesc, brațe avide
nevăzute-l înlănțuie — poate că-i somnul,
poate că-i iarăși somnul cu furcile lui caudine,
somnul cu duble vedenii.

Și nimeni nu-**l** cheamă, și poate eă iarăși prin vis
singur trecînd va dansa pe-ntunerîc cu scoicile, ,
singur cu scoicile lui **va** păli în penumbră,
singur, singur cu scoicile lui.

ȚARA CAVALKRILOIT

De niu lUi waac n-anim mai fost
prin patria cocorilor — acolo
sînt înălțimi veghiate de lumina
hipnotică a ursei — și prin albii
pietrele rîd privind cum trece apa
cu frunze colorate — printre nouri
încărunțesc stejarii și furtuna
îneimuncază fruntea caile>r
de jasp și de smarald, ai Marii Ixion
Dar unde e această țară ? Poate
mi-am petrecut în ea copilăria
sau poate, mai curînd, pe drumul ei
mă va conduce unul dintre; lupii
ce vin, unul dintre aceia
pe care îi visez din cînd în cînd
în albe nopți de iarnă..."

GÎND EXILAT

Nimenea nu s-a întors. Am dormit
fără vise. Pe malul tăcutelor lacuri
mai stăruie urmele focului, umbrele lui,
oseminte albesc risipite — semn că demult
au căzut ruinate bătrânele temple.
Și steagurile unor țări uitate,
zadarnic rămîn. Pentru cine să fiu ?
pentru cine-mi mai toarnă și luna
noapte de noapte în craniu
fosforul ei? Amintiri rătăcite,
sclavi evadați, pușcăriși melancolici...
Destul ! Undeva printre svelte liane acvatic
pești cu priviri sticloase devorează
vînătorul și cîinii.

PAN SUt'KitlNU'U'C.

Sus în orașul efebilor
Pan suferindul — sus
ploile scol
ochii verzi ai opacilor

Dansul lichid,, șerpuit
umblă prin ochii bolnavului —
trupuri mereu mai albastre
ii biciuie carnea.

Si din fiecă fluiere al naiului
ies uriașe omizi.....dar nici una
nu-și mai întoarce spre dinsu
unicul ochi.

DESCÎNTEC

Cel cu patru ochi a murit, singurul, neînduplecatul,
streinul,
cei ce-i urmează c fără picioare și cel ce se naște acuma e
marele
deiblu-cap. Nu mai veniți după mine șoareci, cînd fluiere,
nu mai veniți
după mine copii, să vă pierd în ocean ! Cel cu patru ochi
a murit,
cel ce-î urmează nu poate coborî din copac, și cel ce se
naște
stă singur bătîndu-se-n capete.
Nu mai veniți după mine, șoareci !
îu\$ mai veniți după mine, copii!

'FALS'DELHI

Vai, celui. îndepărtai, ee3'ui ce raeîdată
n-o să-și mai -vadă stejarii. -Urmele lui
imprimate cîudva pe pămîntul; jilav sau prin
ierburi,

îl do' cî"d =:ca"" **>
un \ u u M i f ^ i
r cat K<H'e n ii um ;no;< i "i amurg...
i 'ura m s" schi i p , ia (.a-li aproape
i * to 01 i fd s d ; i * ip a în s<ur< t,
j. ii (b ' ' ^ c- >. >i ^aută
t v " .3 v< ir țe
' I i l t> *n - iurile.
< si n> il ,, 'rt* 'l
v<i ui (. i "pai' \
a~ mu t ptii? se face 2 a
i i o ț iu c I a i -uua-tie

SecunoW'i .isca dup* caro t - ^ f
te va în.ta^i c.

. . . „ - r* .r-n.v.«*» ro'twrl. aura lor,
' " |, "V;T f<_____una din umoreic râie
dormi și visează» uu F"--> "- &

CERCUL METALIC STRÎNGE

Cercul metalic s.trînge tot .mai **mult**
-craniul livid rămas •-să-nf runte luna.
A fost cînd va un pelerin, și-o. țară
pe -care-o -străbătea tăindu-și xlrml
•prin locuri neumbrate — dar iubirea
ce-fftimeeă și -răvășește mintea
i-a pustiit privirile. Pierdută
e țara-care-a' fost sau poate n-a fost
căci este și va fi întotdeauna
'fără să fie.

CÎNTECUL DE MOARTE AL DESCENDENTULUI

Nu-ți fie teamă de-amurg, nu-ți fie teamă
de-un sfîrșit rușinos, de o stingere tristă'-

.AîJTOR)irr.R}tT ÎN TIMP

TÎNĂRUL MELANCOLIC

Tînărul melancolic a fost sugrumat într-o noapte
și i s-a substituit un individ ridat și cărunț —
cei care-i țin companie sînt; clinii
și cavalerii absurdului.

'Ar fi putut rămîncea inocent
sau n-ar fi putut — astăzi nu se mai știe,
profesorii do unu/leii no mai pot «u-l învoțo
idcîfc urletul și tăcerea de lut.

Fluieră gloanțe zadarnic în nopți toropite,
și efebii de ipsos cad secerați de pe .suciuri.
— *Ce risijM stupidă...*

spune rînjind individul ridat și cărunț —
(cei ce demult vor să-l ucidă,
nu l-au văzut niciodată la chip).

EURITMIE

Cizme, cizme regale cu pinteni de aur, cizme-fantomă,
cizme do spărgător nocturn prevăzute cu tocure-surdin;l,
cizmele ticălosului înaripat, cizmulițe de curtezană

vicleană,
cizme de saltimbanc, de măscărici, de toboșar ce deschide

drumul fanfarei, sau de lacheu somnolent
sau de trist mercenar totdeauna visînd o trădare,
sunete, sunete, sunete, veșnic ritmul net:la absurd —:
și ce drum generos e această biografie
care nu se mai termină...

OMUL PE CARE L-AI UCIS

Omul pe care l-ai ucis se va ridica odată din apă
el, înecatul nopților tale cu jaz, nopților tale serafice
odată și-oo'ată trebuie să se-nloarcă luînrl
chipul tău. Odată și-odată
trebuie să scapi de toale-accsle urlete
pe care le-auzi, de toată această dentiție galbenă
ce ți se arată întruna — oare nu e mai bine
tic unul singur să fii clinele tuturor ploilor,
nu e mai bine să fluieri ? Poate cândva
ai iubit, poate-ai ci.ni.at pe superbe corzi,
și femeile-lire, toairmele-lire, orașele-liro,
încrucișîndu-se perpendicular, memoria
ți-au fereeat-o pe veci între gratii de aur.
Vanitatea virtuosului dansator, obsesia ritmului
și silueta unui tînăr dresor al cuvintelor-cai...
toate, toate nu sînt decît o răzbunare stupidă,
pe cine, împotriva cui te răzbuni ? Oare nu vezi
că dintre- toate: rămîne doar omul pe care l-ai ucis,
unicul pe care-! mai poți înșela dîndu-i chipul tău
ca să reinceapă totul.

AUTOPOURTRET IN TIMP

Am semănat cu pădurea, cu moara de vînt, cu tăcutele,
negrele, necunoscutele cruci de la margini de drumuri,
eu umbrele cailor noaptea pe-nalce coline moldave
ara semănat — și cu chipul ciudaților zei

?ngropa(i în, nisip lângă mare. Cît e dc-atunci?•
iVebuie să fi trecut multe pîbi. multe- viscole, trebuie
sa fi pierit multe ziduri șf oști, să fi; căzut mult*?- lanțuri,
sa fi ars, să se fi risipit, să se & dus dracului multe imperii
ca să-ncep a semăna în sfîrșit cur mine.

CÎNTECE NEGRE DIN STEAUA CĂZUTA

Ploaia, a venit la 3 noaptea —
tuburi de **aluminu**, **plînsete** lungi
întunecate umblau prin orașe
legende și basmele românilor.

Cineva cu membre elastice — poate femele,
dansa undeva dizolvîndu-se-n. sine,
iubiri streine visam. Șl am spus :
•-- Nici o creangă nu mai. știe să legene-un trup fâiă sufktt.

Cuvinte, cîte-ați mai rămas; grăbițNvă,
rorii să nu vă **mai** prindă în această tavernă —
ritmuri tot **mai** surde, extrageți cele- din urmă
cîntece negre din steaua căzută.

RUGĂCIUNEA UNUI DAC

Doamne,^ dă-mi iarăși dorul de moarte al -
nu mă lăsa să accept lîncezeala, rugina . * s
porți, mari de stejar,, si așterne-mi două';
Bă-mi poarte coama. Ochilor mei dă-le im

mr **mei**,
le-mî
• ➔ **vlun.**
-1 di *crav.*
Jbtaiinuî **de**
ghiață

„pe .care demult l-au pierdut, otrăvește-mi săgciala
și adu-mi aminte ca ultima

s-o păstrez pentru mine,

PENRRU POARTE PUȚIN

Inlx-un demult, într-un cândva, odată,
sufletul nostru, pentru foarte puțin, a trecut
aluneeînd pe o albie falsă — și astăzi
cînd povestim legendele vechi, totdeauna excludem
acel *pentru foarte puțin*, și ne imaginăm mereu
cum ar fi fost fără el; dar cuvintele
vin după noi și fără-ncetare
se interpun între faptele noastre și noi — și iată
contemporanul tace privind
cum rînd pe rînd i se spulberă visele,
și-un rinjet negru îi desfigurează chipul
cînd același glas ticălos îi șoptește din umbră :
•pentru •foarte puțin,,

PSALM NEGRU

Doamne, aș vrea să plîng dar nu mai
am nici un rîu pe-ale cărui maluri
să-mi pot aminti de Sion. Și Babilonii!
e-n mine și mulțimea de robi
îmi întinde cătușele predestinate și rîde, rîde;
istoria, vechile mituri, capul de lup, Doamne,
sînt umbra ta mare deasupra pămîntului meu,
sînt în scheletul pe .care-oni port trupul,
oasele risipite, pe .cîmpuri de -înaintași apocrifi,
sînt că timpul meu îl măsoară clepsidre
însîngerâte și false... ochii mei reci și pustii.;;
Doamne, istoria... Doamne, ia de la mine

felinul acesta -.....și dacă nu-mi poți hărăzi altă soartă,
du-mi o moartă înaltă, cotropitoare, sălbatecă,
mai mare decât viața dușmanilor mei.

SONET NEGRU

Ce să vă caut, ce să vă mai cînt ?
Somnul pustiu, pădure străvezie,
noaptea ard, și fiecare zi e
o țară unde nu-mi găsesc mormînt.

Pe ochiul mare pleoapa mea tu/zie
eoboară-ntuneacă. Nimbul sfîm
al stelei celei mari declină-n vînt,
î'antome-nsîngerate-ncep să-n vie.

Singur rămas visezi printre făclii
cai negri, cîmpuri moarte, umbro vii,
și nu mai ești în stare să lo numeri...

Și capete, tăiate odinioară,
so-ntorc de undeva ca o povară
ce ți-a fost dat s-o porți mereu pe umeri.

ORA DE DINCOLO

Bateți-mi, ceasuri, miezul de noapte
în aceste taverne din care n-am să mai plec --
bateți-mi, ceasuri, ora de dincolo, monotonia,
mama clemenților, să ne aibă în pază.

Ochii celor căzuți sub mese au licărul mort
al stelelor oarbe, inima lor convulsivă
repetă bătăile ploii. Popoare pierdute
imaginare limanuri visează.

După atîtea iluzii o bine să cazii,
o tenebroasă albie ne va conduce acolo
după atîtea iluzii o bine, dansînd,
din tine însuți încet să aluneci.

Din tine însuți să-aluneci lăsînd
în ghiarele corbilor o piele inertă —
din tine însuți în jos, în mai jos,
în Marca Extatică, în Marea Moartă, în Marea..Mare.

ANOTIMP ELECTEOKIC

mai. firavi'ne-sînt umerii, eu **fiece • zi •**
mai **îhgușii**, mai curbați, **mai**. învinși...
capete negre, hipertrofiate, monstroase,
umerii noștri se frîng,
umerii noștri
numai pot sa vă. poarte?.

ISAIA .IN PUSTIE

r o i f e T ? - s a . . . . . s c h T M b î n d u - ș i o r b i t e i
no j tea e tot mm: scurtă, mai falsă, ancîr.
^ t a n . c u n o s c o e c l i p s a - T i p a r e l e

•reproduc forme moarte.

E în toate un timbru de evocare,
un *imiaducaminte* fără memorie,
semnele nu mai conduc, săgoiile-n'oaie în sîr
arată drumul care nu mai c drum.

Poate că vor veni îndelungate și-ntunecoase •stații
poate că hidrotimpul va nimici întrebările,
poate că albe diluvii vor duce ființa — o, Doamne,
milosliveștc-te
de protoplasma orfană !

VIS TERATOLOGIC

Capete negre, umflate de boli, tumefiate
de urletul veșnic al unor orașe căzute,
capete pline de febra **glacială** a morții,
capete răsărind peste case, **înspăimîntate**,
pierdute, în zadar umblați **căutînd**
pretutindeni un reazim. Cu fiecare zi

HIPPT PLUE3

•? **O**, ritmul acesta... și-ara alungat cuvintele,
*- iată, cele din urmă cad electrocutate de corzile
ghitarei electrice, și trupurile noastre caută-o furtună
f **care** nu le mai vrea, și vechi băștinași-apocrifi-
parcă ne-ar împrumuta ceva din legănată
lor lume, cea plină de undulare și noapte...
vino, femeie, nu-ți înceta crispatul extaz,
lasă-mi toate sublimele tale convulsii;
să fim o singură coardă răsueită-m spirală
la umbra unui imaginar coeotier, vino, femeie,
sau trimite-mi formele tale singure fără tine,
o, răul acesta de mare al tuturor lucrurilor !
am uitat, am uitat, am uitat — vino, femeie,
nu mai avem unde no-ntoarce !

îngerul a strigat în orașele prăbușite,
strigătul lui s-a pietrificat, obeliscul adoarme —
e timpul schimbării la față și-al înălțării •—
în întuneric se profilează trădătorul și cel trădat.

Crima, suava patimă a unor
nedezlegato fecioare, un *Hubeas Corpus* al marilor
cimitire comunicante, un cadavru, un zbor,

pentru ziua de Vineri își schimba cenușa
într-o pulbere galbenă. Cine-a strigat ?

îngerul, îngerui... era simetrică vine,
poate prin vidul niciodată, cad stele... e limpid,
e timpul să-ți incendiezi biografia visată.....
în întuneric se-nlănțuie trădătorul și cel trădat.

ÎN VACARMUL PtiUCUȚIJKI

Ritmul acesta caută-1, ritmul -.....
gonește, gonește, lasă-te tot mai adînc devastai
de vacarmul percuției, nu ezita : porți stigmatul,
e zadarnic să uiți că și tu te -ai născut cu aceeași
predestinată alură — toate oglinzile nu fac
decît să ți-o strige mereu. Cuvintele tale
iau lot mai. mult forma prelungă a sunetelor
pe care un zeu le absoarbe, cuvintele tale
se despoaie într-un *sreep-leasc* nocturn
cu dizolvante lumini — odată
nu vei mai ști nici tu sensul lor, descompunerea
va sigila tezaurul, și mașini aberante
îți vor reproduce destinul. Uncie, unde ?
într-o țară încrucișată, într-o oblica țară,
într-o țară în care urmașii sterili
nu vor mai naște predecesori.

MARTIE FALSUL

Pc negre întinderi
germinează semințe bolnave,
azotul și fosforul cresc în celulele lor —
albă e pulberea oaselor moarte pe care o cern

Itiorii aduși, de falsul austru.: Doamne, durerile face:
tui mai sînt pentru noi 1 false păsări adorai
sus în. văzduh -- și falsul craniu
emite mesaje cifrate
falsului soare. -

KHOS AMURG

Ultimul drum al tău trece prin nimfe
adie! etice, prin răvășite membre
ile paradis bolnav — roșu și verde
o dublul, lor reflex. Și carnea plînge
eu ploile pe trupuri lungi, mai lungi,
fibre-ncordate pentru cîntărețul
pieirii hetairelor. Vei trece
necunoscut prin convulsive nașteri,
patima ta va frisona declinul
viratei căzute — și-ntr-un somn letargic
oasele lungi, mai lungi mereu, mai. albe
te vor visa. Auzi ? Au și-nceput
să lunece pe lîngă tine ochii,
fără culoare ai nimfelor, să cadă
sîni galbeni, brațe palide, inele ;
să nii te aperi — drumul cel din urma
nu mai rănește.

ÎN GOLUL DINTRE FĂPTURI

Fără-a fi fost. ziua s-a dus în golul
dintre făpturi, s-a dus în marea verde
a stelelor — și-un anotimp mai. palid
coboară peste noi. Lăsați nebunii
să umble singuri căutînd o lume
mai albă pentru moartea lor, lăsați-î
nepedepsiți și liberi : fiecare

cu masca lui întîmpinînd la țărături
Apusul Magic, fiecare-n iarnă
strigîndu-și falsul nume
în timp ce ruginește
pe vechi blazoane, cel adevărat.

SPASM

Vom adormi într-un spasm uriaș — fiecăruia
Miercurea ta îi va fi Steaua Sudului. Brute vor frece
cu ochi însîngerati, chinuți de miracolul somnului nostru,
vor avea insomnii proxeneții, și capetele de hienă singure
căutîndu-și un reazim, nu vor mai prinde luna.
Amin, draga mea, pentru visele noastre, iată
se-ntoarce pasărea Dale cu un ram de stejar,
Unde ne-așteaptă uscatul ?

ANTISERENADA

Ciie trupuri, cîți șerpi electrizați, cîte statui arborescente,
și tu, ocnașule evadat fără voce, cîntînd lîngă Babilonui

uite, c lună, lasă-ți ghitarra, lumina nu mai revine
în ochii pustii, geamul nu se deschide, nu-i nimeni acolo...
și cîte trupuri, cîte trupuri, cîte trupuri — hai să dansăm
suilot migrator și agonie.

ANOTIMP ELECTRONIC

Oamenii au trecut — fiecare
singur cu el. Așteptînd să prefacem

piatra îa scaun electric, ne-au plîns
timpul și. stelele. Arde
același străvechi candelabru,
și ploile șterg obositele scripte
cu legi și cu datini uitate,
și litera legilor nu se mai vede,
și măștile s-au uzat
de cînd le tot împrumutăm
unul altuia. Capete
n-au de ce să mai cadă.

II

Drumul e fără întoarcere — țipăt
întunecat. Pentru noi dintre toate
e una, e una pe care vor dace-o cîndva
în muzee metalice — una de crom
enre-ariună tristețea celulelor albe. >
Un soare imens, nefiresc, pare zeul
implorat, al căderii în vid. Rînd pe rînd
s-au aprins *la* orașe semnale magnetice,
aripi singure, membra singure, umbre sing
pianul fără pianist conce,rt,ează-ntr-o sală
cu prezențe oculte — cuvintele
cresc dilatîndu-se singure.

III

Și ultimul semn se ivește odată cu florile,
multe, prea multe flori, o erupție rece
de funcționale corole — multe, prea multe
prea mari, prea frumoase, prea moarte ;
pe toate tulpinele, crengile, brațele,
unde se-ascund păsări oarbe,
unde antene de fluturi emit
radiații albastre, petalele~și caută
predestinata lor pradă. Și noi ?
oare unde sîntem ? Nici un blestem,
nu ne mai poate ajunge. Nici o soartă
nu ne mai poate urma. .

CEALALTĂ. NAȘTERE

In iacului, in marele râv,
cu aripile moarte m-aș duce —
In tăcutul, cernitul
dom ai pădurii.

Cine mă pîfugo ? Steaua
își caută singură chipul....
poate că pline; ursitoarele,
poate ciulinii.

Poale că-n trunchiuri gravide,
eu însumi, în trunchiuri de salcia
plîng aștept.înc!u-rm
cealaltă naștere.

CORABIA LUI SEBASTIAN
— Poezii și antipoezii —
(1)7S)

Das unaufhaltsame Schiff, an das wir uns verloren haben, nannte sich „Sebastian Brant“. Ja, lieber Freund, du musst mir glauben : es gab viele Gründe, dafür zu schwännen.

Friedrich-Gottlieb von Waldheim,
PEREGRINUS, II, 14*

* Corabia cu neputință de oprit, căreia ne-am abandonat, se chema „Sebastian Brant“. Da, iubite prietene, trebuie să **mă** crezi că au existat **multe** motive să fiu înecat de ea.

(Friedrich-Gottlieb **von Waldheim**, PEREGRINUS, II, 14).

Am intrai pe sub pământ In Berlinul de West. Galerii sinuoase, tuneluri iluminate violent și borne vii ambulante ni-nu condus pe puntea superbe corăbii. E noapte. Cred ea m-a și așteptat cineva. Nu știu dacă era un om ori un principiu al ospitalității. Am o odaie la un hotel posomorit. Sint singur. Mobilele mari și vechi tac. neprietenoase. Plec să colind orașul. Am devenit unul din personajele lui Sebastian Brant. încă n-am văzut vasul, pe nare voi pluti multă vreme. Ajung într-o piață numită Olivacr. Tocmai în clipa când trei indivizi, cu câini *fa* brațe »nr într-un *Ferrari* și rug. De la un geam domnul chel strigă zadarnic. Și iată libertinul, euforicul, irezistibilul Kurfurstendamin. Deșănțatul, ingenuul, cel cu solzii de aur. Occidentul în microcosm nocturn. Călugării budiști sînt tineri americani din Okiahoma. Și cei cloi foști polițiști germani de curînd convertiți. Cu tigrul lor împăiat. Un pigmeu foarte brun mă oprește conixmdîndu-mă cu altcineva. După colț o hotelul, îmi spune. Cea din fața vitrinei are ochii fosforescenți ca pisicile. Să nu jritîrzii prea mult. N-aș putea să vă spun unde e *Big Aple*, le răspund ciobanilor tineri cu lungi sarici de oaie. Cînd deodată văd pe un ecran chipul, meu răsturnat. în timp ce alături sbiară Bob Dylan. Nu. Nu o cl. E un produs nou. Senzație de tangaj. Dar eu nu cunosc răul de maro. Plutirea îmi place și mă exaltă. Trebuie să-mi caut o elegantă cabină. Trebuie să învăț a utiliza toate dispozitivele acestei fantastice instalații de trăit care-mi excită energiile neconurnate. Trebuie să-mi țin cu sfințenie jurnalul de bord. Chiar dacă nu va fi. citit niciodată.

Ziua pe Bundesalkr vîntul. Am schimbat posomoriții* liotei pe un apartament con[ortab.il. De' la geam văd bulevardul cu trotuare mai largi decît străzile orașelor. Văd mașinile și vîntul pe BundesaiJee și citesc un eseu de Marcuse. Acasă nu izbuteam niciodată să-J citesc. Mu cuprindea o plictiseală imenșii și senzația de greață a intoxicării cu plumb. într-o toamnă am lăsat anume una din cărțile lui pe terasă. Cînd s-a desprimăvărat și zăpada începu a sc topi, ani regăsit-o umflată și stearpă. Din paginile ei nu crescuse nimic. Aici însă cînd sînt singur deschid cartea lui și citesc. După-amiaza la Hilton. Pe lai ura opușii a străzii doi. tineri cu plete și bărbi lîngă un automobil galben. Totul fulgerător. O lovitură scurtă în geamul din spate. O mîna introdusă prin spărtură. Și cei doi tineri dispar. N-am fost singurul martor. Doi indivizi cu înfățișare levantină rîd zgomotos. Un tînăr palid trece eu capul în pământ. Un personaj cu alură de corb pedestru monologhează în limba lui ciudată asemănătoare cu tușea tuberculoșilor. Bătrînele berlineze schimbă replici de 11-tanie dialogată. Tîrziu cînd mă întorc, nu-l mai deschid pe Marcuse. Deschid o Sticlă de Porto. Deschid pe Jezechil. Deschid mapa cu hîrtie de corespondență și scriu q lungă scrisoare.

f
i
1
**

SEBASTIAN BRANT

Dans al formelor alungite, dans de cîini dans de cuvinte streine, dans de moravuri — manechine limfatice promit fericiri tuturor celor ce-nvață dansul și în vitrine se-neacă piticii veniți din Levant — nu mai avem decît aur, nu mai avem fier, nu mai avem. pământ — apă, jur împrejur numai apă, totul rotund, totul se-nvirte, dansează, dansează, dansează.,

toate devin roi unde din cauza dansului
capete smulse de pe umeri sboară prinzându-se
pe alți umeri, nimenea nu mai știe al cui
e capul pe care îl poartă, nimenea
nu mai privește căutând țărnelor făgăduite
și fiecare se vede multiplicat de oglinzile
afârnate-n tavan; Și totuși plutim înainte
cu' toate pânzele-n: vînt — nici un șoarece
n-a părăsit vasul. Noaptea o-ntîmpinăm
eu o muzică albă, muzică'de ospiciu, de-var,
cu- toate că. plîngerile ce se aud. uneori
transpar cu. pete roșii de rugină și frații
nu se mai" știu între ei. Am uitat
calendarele,, ceasul și stelei polare
i-am. schimbat, masca. Pe căile lungi, ondulate,
cînd întilnim corăbii — tot mar rare —
părăsim soarele și lăsăm.- idoli noștri
să, le- salute cu. surîs. aurit — în timp ce noi
cuprinși de ciudata beție a dansului
ne; risipim în spirale.

Cărți mari, pravili și legi pentru viață și moarte
căci nimenea nu mai simte nimic. învățații vorbesc
despre țări scufundate în ceață cu un singur
ochi roșu însingeraț **șt** vîntul cînd își schimbă direcția
aduce mirosuri sordide și cuvinte de molimă
încît mulți văd în vise sfîrșitul —
apărură chiar profeții ce. vorbesc despre-, ultimii,
supraviețuitori- ai. unor incendii,, steeurînd- spaimă,
printre aleși. îndoiala dă preț lăcomiei dar aurul
nu ne face imuni. Au, venit nu. se știe de- unde
bacterii streine și e- **un** aer de lupanar și adesea;
sîntem- **un**. imens abdomen transparent
cărui ochi otrăviți, pîndind in umbră
îi urmăresc superba digestie
și ne simțim copleșiți de cei ce **ri**
Hivnesc

bogațiile noastre deși trăiesc printre noi — am dori
uneori
să ne întoarcem la vechea noastră singurătate,
la cenușa părinților — dar drumurile acestea
nu mai pot duce-napoi — drumul
e fără drum — nu no rămîne decît orizontul
rotund, cercuri concentrice, ziduri aeriene
de temniță. Mîine poate vom fi un imens insectar,
căpetenii necunoscute își vor pleca fruntea
comemorînd nefirescul nostru sfîrșit și idoli
cărora ne-ncîunăm vor trece în temple străine.

III

' Am primit țoale invitațiile pentru săptămîna ce vine.
Voi .audia un concert de orgă. Voi vedea expoziția unui
pictor japonez și a .maimuței sale. Voi participa la o re-
cepție a Academiei de Artă. O întilnire cu artistul care
face mașini electronice de desenat. Senzație de *Sans-*
Souci euforie. In raftul *living-room*-ului meu, deasupra
mesei de scris încep a se aduna .cărțile. Prin geam văd
peste Bundesallee amurgul și-mă gîndese la „nourii lungi”
ai lui Eminescu. Și la variațiile pe .terna norilor din jur-
nalul .lui Gerard .Manley Hojpkins. Ce .impecabilă mașină
e această civilizație. De ce oare .desăvir-șirea dă un pre-
sentiment .al morții ? Dai- eu nu mă simt solidar cu de-
clinul vostru. Am două milenii dar nu mi-am trăit încă
viața. N-am avut încă răgazul. *Ich stamme aus cinem fal-*
schen Narragonien \ ar trebui să le spun companionilor
mei. Niciodată singurătatea nu mi-a părut însă mai con-
fortabilă. De cîteva nopți ceasurile tîrzii mă întîmpină pe
treptele largi ale bisericii ruinate. Acolo, după intermina-
bile vagabondări, mă odihnesc înainte de a porni spre
casă. Acolo doi călugări laici din California mi-au întins
odată .o sticlă de whisky. Era-cu ei și o fată cu pantaloni
rupți. Apoi neamțul beat ,și foarte tînăr ceti cu glas tare
ceva-dintr-o carte .mică și.roșie. "Era multă lumină. Numai
chipurile noastre ae-ntunecau tot mai-mult.

* *

Și lotuși plutim. Înainte ou toate pînzele-n vînt,
zile-neordate, nopți eu trenă do fosfor,
desăvârșirea noastră o simt păsările do pradă
ee ne urmează mereu și eîinii eu ochi de sticlă.....-
nu mai simțim tangajul deși o ușoară-amețeală
rămîne, nu mai simțim nevoia popasului —
totul se-nchido, iubirile, prietenii, moartea
toate au jur împrejur ziduri de apă
gbiaro acvatic, lanțuri acvatic caro ne strâng
dînd fiecărui dans un ritm extatic,
ochi ieșiți din orbite în afară ori mlăuntru,
scene sfâșietoare în yomi.tori.ile cu dale do aur,
inversituu ale graiului, silabe androgine
și un libido anxios. Cînd ne-mbarcarăra
— totul e foarte demult, aproape căzut din memorie —
avusesem, **BO** pare, o țintă, ne îndreptam undeva
sau poate că no întorceam, dintr-o agonie —
bătrlnii uită repede, tinerii strigă
dar nu mai știu încotro și cînd stele false
urcă po cer, totul devine o larmă confuză
un vacarm dureros și cerșetorii plățiți să chite
la bilciuri deplîng neputința cuvintelor.
Am avut odinioară... nu, nu mai știm cc-am avut
căci nu ne lipsește nimic, nu mai vrem să ajungem
nu mai vrem decît drumul, drum fără drum,
țarm fără țarm căci unicul
țarm către care plutim e corabia noastră.

IV

Discuții, reviste, lecturi. Poetul bețiv o un om cordial,
agreabil și trist. La o recepție cînd se isprăvise excelentul
Moselwein mi-a povestit despre meleagurile lui natale din
preajma Alpilor. Iubita lui avea deplină dreptate. Iubita
lui era păpușercasă la teatru și nu-i plăceau poeziile. Nici

lui nu-i plăceau deși mai simțea nevoia să scrie. Era *n*
boală veche, ereditară. Demult, pe la 1200, călărea pe dru-
mul Vienei, înveslmîntat în zale, poetul Reinmar von
Zvveter. Umilitoare e, Doamne, amintirea și umbra lui.
Numai Profesorul pare a nu simți această umilință. El
profesează debutanți de mare talent. L-am găsit în ca-
binetul său. singur. Era ros de scepticismul melancolic cil
Eclesiastului. Obosit de propria-i generozitate. Căci de-
butanții de mare talent sînt tot mai stupizi. Și prin gău-
rile hainelor lor bato vîntul și rafalele umede ale lui No-
embrie. Cuvintele se uzează și ele. Steagurile trebuie
schimbate mereu. Toate acestea m-au întristat. Dar nu
pentru prea multă vreme. Am plecat să mă plimb la Wan-
nsce. Din hîrtia unui celebru hebdomadur am făcut bărci,
lansîndu-le pe apa agitată. *Nein* — i-ara răspuns unui tî-
năr ce s-a apropiat întrebîndu-mă dacă n-aș fi dispus să
cunosc și să practic noua tehnică numită *Transzendentalie*
Mediitation?. Mă simt atît de bine în orașul acesta încât ar
fi păcat.

TOAMNA BERLINEZĂ

Plouă și sîntem mereu mai urîți
și cînlarul atîrnă în așteptarea spadei ce nu mai cade
crengile dicționarului goale mtîmpină vîntul baltic
și aruncă boneta de cîrpă roșie agățată zilnic
de falsul Hugo — mai departe Guevara
cu barba lui mare și neagră și profetul din India
făgăduind regenerarea prin spirit a trupului
și noul poet salutat cu entuziasm de profesorul
(nu prea bătrîn) care hirotonește pe tineri
și ratatul bețiv strigînd în bodegă *alles weg, abgespielt*
în timp ce vîntul mătură totul și noaptea se-apropie
călcînd peste filele ude ale celebrului hebdomadur
iar în bălțile luminate dansează obiectele... o, e tîrziu
și nu vom mai izbuti să creștem, îmbătrînim
adolescenți și copii. Doamne, mai dă-nc o lună,

măcar o lună de vară... hai săi strigăm, să invadăm străzile,
 hai să scriem un poem electronic, un poem Siemens, has
 să ne strîngera
 laolaltă cu toții făcînd zid împotriva zidului,
 să ucidem cu pietre primii copii cărunți,
 să flambăm cuvintele ce putrezesc pe trotuare,
 hai să asanăm ploaia sau... nu mai știu...
 iăsați-mă-n pace, numărați-vă singuri vertebrele.
 stingeți lumina, mi-e somn...
 plouă și bălmele literaturi europene
 sînt pline de apă...

V

Sus către Nord cartiere de locuit. Ansambluri compacte.
 Geometrismul contaminează întregul peisaj. Ziaristul
 preocupat de probleme sociale fotografiază întruna. Poartă
 haine sociale. Aparat social. A venit și un pictor limfatic,
 autor de „*Collagen*”, Sudamerican depeizal. Încercare o.
 dialog sincopat. Arta precolumbiană din Dahlem. — *Al-*
Ier Trodel *. El refuză ideea de creație. E producător dt
Obiecte. Mai jos în *Wcddingul* proletar în atelierul urnit
 sculptor. Nu mai știu din ce parte a lumii venise. În în-
 căperea mare și luminată violent stătea gol un cerșeto.
 foarte bătrîn. Jalnicul declin al anatomiei sale se străduia
 să-l realizeze artistul într-un mulaj ce nu ignora pînă și
 cele mai dezolante detalii. Cerșetorul își privea abătut n...
 plică neînsuflețită. Sculptorul îi dădea din cînd în cînd
 ei ie o smochină. Am plecat spre Tiergarten. Printre copa-
 cii desfrunziți, Academia de Artă ca un imens și splendid,
 bolovan orizontal. Arhitectul a visat într-o noapte Pu-
 îazzo Pitii tăiat într-o singură piatră. Aerul mi-a făcui
 bine. Sub podul pe deasupra căruia trece metroul aerian,
 într-o circiumă plină ele tineri stau la o masă izolată. Unul
 din ei repetă mereu aceeași frază care începe cu *happys*
 sau cu *unhappy*. Cînd îmi fixezi privirea asupra fiecăruia
 din ei mi se pare că i-am mai văzut undeva. Par membri
 ai aceleiași secte. Cred că și eu fac parte uneori din secta

**lor. Am fost și în Savignyplatz lîngă zidul acela afumat,
 Și la Seblahtensee deasupra pădiurii și pe Neue Kaat-
 strasse între cele două lacuri. Și totuși ei mă privesc sus-
 picios* de parcă nu m-ar fi văzut niciodată.**

ERA DE PIATRA

Piatră, piatră...

Grămezi de piatră, zid de piatră, arbori de piatră —
 mulțimile văd noaptea tribuni pietrificați
 și decapitații congenitali sînt fericiți
 eînd simt pe umeri crescîndu-le capul de piatră —

și fericiți sînt cei ce zidesc, fericiți vizionarii-gîndi;ei
 fericit avangardistul onanist ce se visează noaptea
 purtînd un falnic phalus de piatră...
 fericiți în piatră, nefericiți în piatră
 neconsolați în piatră...

Piatră, piatră...

Cu o sulă de tineri pitecantropi
 an umblat căutînd era de piatră
Jar piatra nu mai are eră.

VI

ai piscina acoperită și nu prea-adîncă, tineri eu aspect
 Diămitiv studiat stau în apa ce le ajunge pînă la umeri și
 ampanie. Costumul de baie al unuia are coadă a.e

maimuță. Pe bordură o tavă cu câteva sticle purtând etichete celebre. Alături *BARONUL*, publicație daneză cu aventurile în imagini color ale unui sadic în compania a trei femei. Când se va însera vom merge să călărim la Wannsee în pădure. E amuzant să călărești prin zăpadă pe malul lacului. Dar fetele nu vor să meargă. Ele vor să descindă spre seară la *Sapho*. Acolo vine Die *Herrin*^s. Cu atît mai rău pentru ele. Băieții îi așteaptă pe bătrînul arhonte care le va aduce filmul proaspăt cumpărat de la o casă din Montevideo. Unul din ei nu mai doarme de două săptămîni acasă în Gruncvvald. Mama lui, care lucrează benevol la *Amnesty International*^s, tricotează ciorapi pentru deținuții din Ruanda Urundi. Valetul umblă în vârful picioarelor ca să nu-i tulbure amărăciunea. În somptuosul birou de bancă al tatălui a venit cineva povestind că băiatul fusese văzut prin Kreuzberg noaptea. Părui și barba îi erau pline de paie. În semn de protest social și-a vîndut *Mercedes-vl* cu două locuri și a petrecut câteva nopți cu o prostituată adusă din Turcia. Se pare totuși că l-ar fi ajuns remușcările. Căci banii sînt pe isprăvite. Și după toate aceste intersecții îmi rămîne o durere ele cap surdă și agasantă. Ies noaptea pe Kurfurstendamm unde își țes pînza păianjeni de aur. Cu excrescențele lor pe trotuar, Kempinski, Haus Wien, clopote de sticlă feexăce, acvarii mondene. O împăcare, o liniște ori un regret. Regretul e însă fără temeii. În fond poți să-ți bați joc ele oricare dintre vîrstele tale. Nu, nu c tîrziu. Pentru tine e mult prea devreme. Dacă vei reveni aici peste câteva secole ai putea fi idealul paleontolog. Dar pînă atunci e mult. Și totul e să poți conta pe vertebrele tale.

PLAYBOY

Păduri pretutindeni, orașul are un trup păros și puternic —
bine e
să ai o colibă în Dahlem și să te visezi în Neanderthal,
bine e

să ai patru picioare și-un blazon cumpărat de la cerșetorul
bătrîn
și-o iubită în formă de S — bine e să-ți scrii numele
pe-acest splendid ambalaj și coborînd în taverne să
fraternizezi
cu apașii căci orașul e plin de păduri și nimenea nu te
vede...
dar uneori aluneci și cazi de pe banda rulantă și devii
inutil și pătrunzi într-o altă pădure pe care n-o cunoșteai —
acolo cîinii au capete în loc de picioare și frunzele mușcă —
ploi carnivore umblă asemeni călăului orb căutîndu-si
prada —
timpul se-ntoarce-napoi, cinci, patru, trei, doi, unu...
pînă cind îți pierzi toate-nsușirile și-ncepi să dispari
și într-o dimineață personaje necunoscute mai descoperă,
încă o epidermă uzată...

VII

Mă întorc de la o manifestație la care n-am luat parte. Am fost spectator străin. Observator neutru. Ca și polițiștii cu coifuri și scuturi enorme. Căci uneori manifestații dau cu pietre. Prietenul pe care-l întîlnii e profesor la universitate, îmi povestește o întîmplare banală cu studenții. Profesorul e germanist și pregătise un seminar despre Georg Buchner. Seminarul însă n-a avut loc. Îndată ce intrase în sală, studenții îi cerură să renunțe la Buchner căci ei ar prefera să discute despre Vietnam. A trebuit să accepte. Dar în problema Vietnamului studenții erau mult mai ignoranți decît în privința operei lui Georg Buchner. Cîteva fraze sumare și discuția lîncezi. Au fost deconcertați ei înșiși. Și atunci izbucniră proteste și țipete vehemente. Unii desfășurară steagul. Alții cerură grevă. Cîteva fete au început a pîîngc îngrozitor. Destul ! Această ipocrizie devine insuportabilă. Cereau să li se spună adevărul despre sex. Sau să se întîmple odată ceva. Scara la cocktail cineva îmi vorbi cu entuziasm despre comuna din vecinătatea casei salo. Douăzeci de băieți între douăzeci

și patruzeci de ani și douăzeci de fete foarte tinere închiriaseră o casă veche cu două etaje și trăiau cu toții acolo în deplină devălmășie. Totul era în comun. Banii câștigat, iotimplător și confuz. Ambițiile instinctele inerția. -Cuvintele și tăcerea. Marijuana și întunericul. Spaimele stelele morții. Domnul care-mi vorbea era un înalt funcționar ce locuia un splendid apartament întins pe vreo 250 de metri pătrați. Și câteva doamne în vîrstă deplîngeau generația lui. E atît de tristă lipsa oricărei tristeți adinei, lipsa oricărei dureri care devine ea însăși o ciudată durere., în colț la Guntzelstrasse în fiecare noapte un domn vorbește singur eu clinele lui.

MANIFESTAȚIE

Torțele ard și mulțimile trec în convoi
și ochii de aur își trag pleoapele negre...
noanie... glasuri se-aud invocând un aii întuneric.
glasuri strigă revendicări ciudate, cuvintele cad.
o spaimă umedă frisonază trupul bătrînului patrician,,,
nu ne-am gîndit niciodată că legile noastre
ar putea fi nedrepte, că bogăția și temeiul cetății
nu vor fi de-ajuns — și iată copiii se-ntorc
împotriva destinului lor și pieile de animale
aduse ele gloata barbarilor le dau o înfățișare străină
o febră necunoscută le scaldă privirile tulburi,
neînțelese le e graiul și nebunia își caută armele
în casele noastre. E oare blestemul învinșilor
care ne-ajunge sau nu e decît maladia
unui timp indecis?... noapte, mulțimile trec
și luna roșie vestește un anotimp sbucmat
chemări confuze bîntuic strada... absurdul.
monotonia, pustiul... prea mult, totul pare prea mult,
isteria belșugului sguduie pieptul, pedeapsa
plutește în aer și bețivul care gesticulează pe trotuar
nu știe singur cît adevăr se ascunde
în amenințările lui fără sens.

igr

Jf
| #
| \$
f T*

, "ir

i k •

! i

ț f

f 2

i ||-

M

W

ffc

,

I ĩ-

,

t.

în seara aceasta voi merge și eu în sfîrșit la celebrul

cenacul. Mansarda foarte înaltă a unui *Altbau'*. Scări largi. Ascensorul lipsește. Totul începe ia orele nouă. O încăpere mare cu tavan oblic, direct sub acoperiș. Dezordine savantă. În loc de scaune, perne vechi de automobil așezate pe cîte patru pietre de pavaj. În față lăzi cu sticle de bere și îndărătul lăzilor, o fată care le vinde. Tot din lăzi <. construit și un mic podium. Deasupra, un scaun din scînduri grosolane și o masă făcută dintr-o jumătate de U K I veche. Lămpi cu petrol. Luminări de seu făcute de mină. Într-un colț arde mocnit o sobă de fier. Alături un cimbrin din veacul al II-lea despică buturugi, folosind un imens topor neolitic. Atmosferă de disciplină autoritară. Lume eteroclită. Tineri echivoci. Cîte un bătrîn cu aer de juvenilă decrepitudine. În colț lîngă ușă par a sta bon/b conclavului. Bonzi însă nemărturisiți. Conduce un prusac roșu, cordial. Umbrît de o ușoară tristețe în ciudat contrast cu înfățișarea de *fetlbäuchiger Reiler* *. Dar el nu e iecît un ofician. Din grupul bonzilor se desprinde un â'omn ureînd pe podium și așezîndu-se. Are o carte legată gît cu o sfoară. Deschide cartea și citește. E o sumară antologie de texte literare programatice. Ascult pasaje ample din Marx, Engels, Mchring, Lenin, Rosa Luxemburg, Corki, Fadeev, Lunacearski. Urmează cîteva participanți din public. Mi s-a spus că e foarte important să fii văzut aici. Adesea apar scriitori dintre cei mai notorii. Unii vin de departe ca să asiste la o singură ședință. Un italian a fost văzut ia televiziune trecînd Alpii desculț. Polonezii ram îngrășat și-a făcut *mea culpa*. Și celălalt, bețivanul cu lacrimi în ochi. Final sub semnul datoriei împlinite. Doamna cu pulover destrămat la gît și la mîneci se scoală, și ia superba jachetă de vizon și iese rîpînd trei dintre cei mai rebarbativi participanți. La coborîre îi văd într-un *Porsche* dispărînd către Dahlem.

VÎRSTA

Vor apărea profeții... înnoitorii... oamenii viitorului...
toți cei falși vor ajunge profeți și multă lume
ii va urma când, murdari și cu ochii sticlind de lăcomie,
vorbind mereu în numele altora vor reclama puterea
pentru ei... și le veți da-o căci veți fi obosiți, somnul
pătrunde în agitația cetăților voastre și o culoare
indefinită marchează putrefacția vîrslei. Așteptați,
urmăriți cu aviditate marile publicații subtile
unde se experimentează mereu, cereți marile hebdomadare
cu o sută de pagini... umbra profeților stăruic-acolo
printre cuvinte... palizi prind viață din granulația lor
iirănindu-se pînă la maturitate cu plasma cuvintelor...
cruce de aur pe un destin celular... peștilor morți
ie putrezește întii capul și civilizațiilor îmbătrînite,
cuvintele... răscoliți totul, agitați-vă, trepidați... Amin î
eei cu adevărat agitați și puternici se vor naște mult mai

tîrziu

eei ce vor fi, cei ce vor mătura cenușa întrebîndu-se
de ce va fi fost nevoie de-atîtea grămezi de cuvinte
și de toată această desăvîrșire zadarnică înainte de moarte,
dorm încă la răspîntia ipotezelor într-o fericită inexistență.

IX

Prin Charlottenburg umblă duhul lui Eminescu. Du-
hul lui învăluit în mitologia noastră de la miazănoapte.
Orangenstrasse, unde locuise cîndva, nu mai există. Pa-
latul care-i plăcuse unei împărătese îndrăgostite de filo-
zofie stăruie posomorit și plin de muzee. Leibniz o învă-
țase să-l admire pe Dimitrie Cantemir. Dar azi nu mai
știe nimenea despre numele lui aici unde prințul moldav
era aclamat în Academie. Și nici despre Eminescu nu știe
nimenea. Faraonul occidental disprețuiește oxigenul bas-

tard al țărilor pe care geografia lui le exclude. El preferă
Sfi moară singur în piramida-i magnifică. Asfixiat și im-
perturbabil. Cu întregul său fast mumificat într-o vale a
regilor ce de pe acum își dresează șacalii. Cobor plimbîn-
du-mă la un capăt de iarnă pe străzile largi care duc la
Kaiser Wilhelm — Gedächtnis Kirche. Se întunecă. îmi
place aerul greoi, masivitatea și temeinicia acestor bule-
varde. Lipsa lor totală de efuziune și de patetism. E poate
ceva sumbru în alcătuirea lor. Dar și eu sînt un personaj
sumbru. Eseistul francez îmi scria că a trăit cîndva pe ma-
lurile Spreei aventura interioară a lui Malte Laurids
Brigge. exacerbată încă de indigență orașului. Dar eu apar-
țin altor latitudini și altor încrucișări de astre. Experiența
eroului rilkeean o parcurg aici mai curînd într-un sens
invers. Nu moartea, ci *viața* pe care o purtăm în noi, ne-
cunoscută. mă tulbură. Dă-i fiecăruia, Doamne, nu moartea
lui, ci viața lui proprie, pe măsura morții care-l așteaptă.

NOCTURNA

Noapte și ochii bisericii ard,
în albastru și totul e plin de stafii —
unele vin din cavernele cu oase încrucișate
Elitele vin din vechi aurite imperii moarte demult
altele **sini** aie celebrelor personaje ce n-au existat
niciodată, altele caută urme de fiare, de roți. altele plîng
altele cred și înalță aceleași zadarnice turnuri pline de
somn
altele tremură așleplînd un soare incert care trebuie totuși
să răsară cîndva dizolvîndu-ie plasma nocturnă... sînt și
stafii
care cîntă... negre, negre sînt apele acestor canale și lacuri,
negre enoniele scuturi ale varegilor Bizanțului, negre
luminile, negre aripile străzii, negre, negre, negre cresc
și cuvintele tale, străinule mut, care treci întrebîndu-te
cui i-ai puica fi stafie...

X

Coadă nocturnă la poșta gării wesl-berhncze. Am uitat să dau ziua scrisoarea urgentă pe care trebuia s-o expediez. Aici în gară poșta rămîne deschisă mereu. Aici e o altă lume. **E Bahnhof Zoo.** Sordid imanent. Adunătură pestriță de levantini, portughezi și balcanici. Localnicii evită cît pot perimetrul acesta malefic. Traficul feroviar e aici îndeobște sărac. Și gara a devenit un cazinou al **pegrei**. Bătrânul mic și sașiu îmi face cronica zilei. O încăierare între turci și greci s-a soldat cu moartea a doi zidari. Cu **S-Bahn-ul** vin seara contrabandiștii. Poliția îi aștepta. Studentul din Aden nu era decît un trișor deghizat. Se înscrișese la Freze *Universität* cu o diplomă falsă. În restaurant cînd apare Profesorul, berlinezii se retrag. Profesorul e un portughez care vorbește rusa. A trăit în Guatemala și la Santiago. Nimeni nu știe care e numele și îndeletnicirea lui. Ochiul, bătrânului sașiu sticlesc tulbure •a niște cioburi murdare. Așteaptă să trimită bani acasă în țara lui din Asia. Toți așteaptă cu mandate poștale. Toți trimit bani și înjură. Toți vor ceva. Vor să fie ceea ce nu pot să fie. Vor viața altora destinele altora istoria altora. Poate că și eu aș vrea. Dar eu cunosc legea. Țările ee rotesc și se mișcă asemenea pietrelor dinl-r-un caleidoscop al nimănui. Țările se întorc mereu pe aceeași orbită. Numai una din ele îți aparține, bătrîne sașiu. Zadar-nic privirea ta încrucișată caută întruna stele străine.

BAHNHOF ZOO

Fum de țigară, gunoaie, măști sumbre — lumina
 > ade pieziș trăgînd după ea patru bețivi adormiți
 și hirtiile ambalajelor ieftine umblă ca frunzele
 foșnind pe mozaicul murdar. Sus un păianjen imens...
 și femeii cu ochi roșii de iepure își plîng țările lor
 adormite în Asia, în timp ce tronul tună deasupra

tavanului

strivind cuvintele unor graiuri pestrițe. Afară e noapte și cineva adulmecă stelele. Altul e singur. Altul ar vrea să-și aducă iubita căci e mai bine nici. Dar toți știu că ne-
 sint
 decît larvele bogăției streine și că odată fiecare-și va cla-
 duhul'
 departe, pe limba lui. .

XI

Ceață densă. După-amiaza pe străzi anodine. Singur în calea lucrurilor încă neînțelese. Sînt bîntuit de o furtună interioară care contrastează violent cu văzduhul în-cețosat și stagnant. Poate că rezidiile unor vîrste trecute se trezesc la o germinație intempestivă. Liniștea deșteaptă Dgrctc și nostalgii. Îmi pare rău după ceva nedeslușit. Mă pedepsesc lucrurile pierdute pe care le-am uitat. Și trecătorii cu care-mi încrucișez drumul, tac. Niciodată nu mi-a părut atît de straniu și de absurd mutismul tuturor celor ce trecem pe străzi unii pe lingă alții. Încerc să-mi imaginez un dialog cu fiecare din ei. Aproximez mai cû-rînd ceea ce mi-ar spune ei mie. Replicile mele mi se pai mult mai greu de articulat. Ce-aș putea să le spun ? Gesturile lor mi se par ciudate, impenetrabile. **Ei** vor să iasă din labirintul fastuos pe care eu aș vrea să-l ocup. Mișcările lor sînt frumoase pentru că sînt pline de somn. Poale eă și graiul adoarme. Cuvintele visează alte semnificații decît acelea pe care le poartă ca pe o povară obositoare și inutilă. Sau decît acelea pe caia" le-au pierdut. Uneori mai multe lucruri pot fi numite eu același cuvînt, Alteori dimpotrivă, mai multe cuvinte, nenumărate cuvinte desemnează același lucru. Și oamenii tac de spaimă. Ochiul se crose în orbite. Gesturile se sufocă. Spiritul deraiază. Monstrul coboară din coșmarele întunecate ca să ne pună cătușe. Monstrul devine patern și ne acordă sollicitudinea iui. O. cît de mult am umblat. Mă voi întoarce tîrziu acasă pe aleea ce traversează grădina. Voi vedea iarăși copacii goi noaptea în ceață. N-am fost niciodată atît de bogat. E prima oară cînd pot închiria câțiva arbori, lăsîndu-i să

ma aștepte goi, noaptea cînd mă întorc din cras. Ei sînt singurele ființe care nu tac ori de cîte ori trec prin preaima lor. Singurele ființe ale căror gesturi nu mi-au părut niciodată ciudate.

VOLUTĂ MONOTONA

Am văzut un maniac făcînd injecții trandafii i_Jor
am văzut o femeie de lemn am văzut un bvtrgî_{ie}z
dînd o lămîie girafei din grădina zoologică
am văzut un profesor pîndind un dine de r
apoi a urmat o pauză lungă și un vînt
îngrozitor dădu tuturor vocalelor
o formă de U și prin tuburi metalice
toate lucrurile se străduiau să se-ntoaieă
la obîrșia lor — veni și frigul de gheață
exasperând așteptarea și dînd un sunet sec
fiecărei silabe căzute — și noaptea
lustruind porțile de metal și de sticlă
ale marilor bănci — și nebunia
și incertitudinea și luna
și n-am mai văzut decît păsări moarte, multe
nenumărate păsări moarte în jurul automobile_{lor}
care făceau dragoste pe Landhausstrasse.

XII

Toată dimineața am citit hebdomadarul axiomatic.
M-am ferit să beau vin. Vinul e strict contraindicat la lec-
tura lui și poate da neplăcute fenomene de intoleranță. Se
recomandă votcă ori ceai verde. Lipsindu-mi din casă ase-
menea băuturi am sorbit cîte un strop de whisky ameste-
cat cu apă. Lectura a decurs în condiții normale. Am aflat
o mulțime de lucruri dar din păcate majoritatea fiind prea
alunecoase, mi-au fugit din memorie. Un tînăr (nu foarte)

ip

autor din Bavaria a atins o înălțime de 1,98 m. Ultima lui
carte e așteptată să apară în toamnă. Dacă temperatura se
va păstra constantă. La Frankfurt crește mereu tensiunea.
Lumea cealaltă — *die dritle Welt* — O imensă responsabi-
litate apasă pe umerii noștri. Cîțiva bătrîni perseverenți,
profitînd de un vînt favorabil, au devenit tineri scriitori ele
talent. Li s-au dat birouri noi, amenajate după ultimele
exigențe ale legislației de protecția muncii. A venit însă și
un poet polonez care s-a hotărît să îmbrățișeze credința
strămoșilor săi. N-a arătat pînă acum nimănuui ceea ce scrie.
Criticul care i-a închinat un amplu eseu îl va rosti mîine
seară la radio. Liniștea aceasta nu prevestește nimic bun.
Poetul blond și subțire, întors recent din Marea Caraibelor,
trece printr-o acută criză de conștiință. Aici rezidă însă
noutatea lui. În această permanentă revoltă. Micul redac-
tor îl va saluta în presă. Nu. Nu *vanitas vanitatum*, ci exact
invers. Viziunea marelui romancier parizian a demonstra-
t-o cu prisosință. Și multe multe altele. De la un timp, fără
să-mi dau seama, începui să citesc fereastra. Și vîntul îmi
întoarce paginile una după alta. Și am uitat cu desăvîrșire
hebdomadarul axiomatic în greutate de 4G5 g.

ZUCHT

Toate tipografiile cu opt-zece-douâsprezece rînduri de ochi
funcționează din plin și imprimă, imprimă fără-ncetare,
oamenii scriu risipiți în imense și confortabile crescătorii —
și totul e de cultură (pînă și micul aventurier cu piept
galben
care cultivă iepuri contestatari, a ieșit dintr-o carte
clocit prematur) de aceea e atît de perfect încît creierul
poate emite. Poem-Laser... și frunza își schimbă
culoarea și sîinii femeilor cresc luînd forma ideală,
bătrînul aproape uitat își citește singur cărțile sale,
masochistul adoarme seara devreme în toaleta cu minere
de aur,
se așteaptă schimbări, noul idol și-a tipărit pe cravata de
cârpă

versuri cinetice... incubatoare secrete pregătesc o surpriză
«ar sexul e nedivulgat — pînă în zori se va sti
Jenatul ales căruia toate tipografiile de pe acum îi imprimă
«'perele încă nescrise.

XIII

Dahlem — cartier feeric. Superbele vile ascunse în grădini hibernează. Și patricienii suferă de boala cartierului lor. Numele bolii e *Freie Universität*. Necunoscută și imprevizibilă. Medicul anonim traversează cartierul, studiind pacienții și starea lor. Simptomatologia, oricît de alarmantă, e în fond anodină. Nu sînt semne de boală grea. Spectrul bolilor e încă departe. Orizont bănuț. Un prieten mi-a spus că știe o casă liberă în Dahlem. Aflase că-mi place să vin adesea în acest cartier. Aș putea închiria casa aceea, devenind pentru o vreme locuitor al Dahlemului. Dar n-aș face niciodată un asemenea lucru. Nici acasă în țara mea n-am locuit și n-aș locui niciodată în Dahlem. Acolo nu-mi place nici măcar să mă duc. Poate de aceea nici nu mai știu exact unde e acel Dahlem. Știu doar că trebuie să fie pe undeva. Și că există și o boală ori o spaimă do boală. De o boală căreia nu i se cunoaște nici măcar numele. Sînt însă atîția care luptă împotriva ei, incit; numai ideea că boala ar putea să nu existe îi umple de groază. Aici vin adesea. Îmi place să mă ascund prin sălile muzeului. Și chiar să umblu pierdut pe aleile uncie iarna copacii vuiesc de parcă ar pătrunde prin ci prevestiri neînțelese. Pe acoperișul de stuf al stației de metrou a rămas cuibul de barză din care vîntul desprinde fire de pai. Altfel e liniște. Și nu-i nici un prilej de îngrijorare.

CÎNTEC DE LEAGĂN ÎN DAHLEM

Măști în arbori, ghiare de fier, gheparzi îmblînziți...
— de cine vă temeți ? nu-i nimeni, e prea devreme, dormiți

dormiți și lăsați computerul să vă compună cele din urma vise frumoase, lumea sc-nvlrtc toată în jurul cifrelor, undeva în oraș funcționare mecanice perfect fardate descriu în incinta febrilă a băncilor un 8 grațios, firme apar, se devorează, se contopesc ori dispar, marea consumului... sentimente sintetice... mătușa bătrînă agonizează departe într-un canton elvețian, liniște, pașii care se-aud sînt din povestea nebunului mort, deocamdată nu-i nimeni, cuvinte confuze se-nvalute prin văzduhul, aton și cîțiva acrobați melancolici umflă o piele de cîine, dormiți, deocamdată nimic — lăsați măștile, lăsați ghiarele, lăsați gheparzii — dc: cine vă temeți ? e încă devreme, dormiți !

XIV

De cîlăva vreme mă urmăresc goclanzii. La sfîrșitului verii am fost iarăși în insula Helgoland. Am revăzut acolo păsările acelea mari, cu aripi puternice. Păsări ale apelor pustii, ale libertății și ale vîntului. Singure în tîria Marii Nordului pîndind o pradă invizibilă. Ochiul aceia rotund, și rece. Penaj de culoarea norilor. Zboruri ample cu fulgerări de stilet. Beție a propriului meu spațiu interior. Totul rezidă într-o diferență de optică. Într-o mutație insolită a circumstanțelor. În neobișnuitul lor. Stările mele nu se pot transmite. Nu pot contamina. La orele nouă seara cînd pice în obișnuita plimbare spre Kurfurstendamm, văd la un local nu prea departe de casa mea aceleași grupuri de tineri. Sînd la mese sub o lumină palidă, spectrală. Habituali nelipsiți scară de seară. Foarte tineri, foarte posomorîți, tăcuți, impenetrabili. Păsări captive într-o colivie la care se autocondamnă. Lux sfidător pentru mine. Să fii obosit de zbor fără zbor. Să ai vise pustii și negre. Poate. Visele celor ce nu mai au vise. Undeva prin Sehoneberg se aglomerau intrările unei săli. Conferința avea tema *Der Mensch lebt nicht vom Brot allein*™. Și erau mulți tineri. Aproape adolescenți. Ochi albaștri ai fetelor aveau o candoare agre-

sivă. O febră ciudată. Apoi multă vreme lipsii din oraș. Am fost în Nord. Un prieten mi-a scris că în localul acela nu departe de locuința mea a venit într-o seară poliția. Nu se știa nimic. Grupuri de tineri au fost urcați în mașini și duși. Cîteva săptămâni localul a rămas închis. În cele din urmă lumina palidă s-a reaprins. Pe vitrinele mari apăru o inscripție cu litere, roșii *UNLIMITED*. "

COR DE TINERI

Cînd va veni oare multășteptatul hotar și-acele lucruri pe care de-atîta timp le rîvnim ? vara cîntau broaștele sus undeva pe Neue Kantstrasse noaptea tîrziu și noi adormeam pe bănci de piatră palizi ca luna și pornerm înapoi spre bănuite și melancolice jungle sau goi ne scăldam la Navei aprinzînd focuri pe plajă în cinstea unor zei necunoscuți căci zeii pe care-i cunoaștem muriră cu toții (noi înșine am ucis cîteva dintre ei) iar cei ce se nasc au de pe-acum miros de cadavru. Veni și toamna îat-o pe nesimțite așezîndu-se printre noi și răpindu-ne orice iluzie. Fum de putregai întuneric și ceață prin care farurile mașinilor ne caută mereu — urlet de fiare reci, de fiare truate, zgomot negru de parcă toate lucrurile s-ar învîrți-n jurul lor sau în jurul nostru sau răsucindu-se singure și-ar tripla capul. La ce bun această mișcare această nebunie în cerc această încheștare ? Preoții noștri spun că sîntem fericiți, alții ne plîng deși privesc lacom spre bogățiile noastre — dar toate acestea nu sînt decît gunoi verbal de imprimat pe epiderma ele hîrtie a veacului. Noi așteptăm ca toate că singuri nu mai știm ce. Pe poduri suspendate stăm scuișind în apă propria noastră imagine.

A V

Ie-pă - ții
 zener Sirai.se e c;
 bine de cracispre:
 O mare î>arte a vi
 cie. LI aa « ne ea'
 CU IlCuj.1.1. e. fi a
 und uas ac < i va
 in ace ' < c''' 3C
 brie eu ""A" e n ;
 Doamneie vai dir
 evlavie licvr Doi
 cai...- cLeit..... p
 aminte de ci. Fer
 au ân.p. Ei i . +
 Pe unu ci c i-.....e...).cfa nră-c.: ...&
 cc-nusa IYrir a . .o .ie. i «îitama L-<..... t:
 GotUrAd E— i' c ut r' și nj' < ' â
 o Docta larciaia ..... ce'nr-3 țara 'ci-bd~rv
 mi-a aratai oot
 Studenții ! Cv.au scarare muc l-a apreciat .
 M a n i . a > s . . i ' ->->->- p c jiorener Strp^e
 de ^alh e \ _i era mg. Noapte. Dinspre te'
 zeau ds c v ' L erainiiUflui cenaclu. Se auzea
 mri'ala' re -c. JS,, bus era mma. ExccK-mv,
 introduce" c " i' meroscoo o bucată din hîrna
 literare si s n a e a o. Lu.L.,A necunoscută. SI
 n-am mai iosi : \$' l. < . . . . uCUICZ. L... săi., ..

N1HIL

teSide Argus ai templului țe-au_văzi
 Taci. Dacă vrei. totuși sa spui ceva
 învață să uri).

Pretulindenea te lovești de obiecte —
vîntul alungă pe străzi urechile căzute
bonzii ce ți-au surîs la intrare
erau toți de metal.

Toate capetele speculative iau formă de cub
și devin transparente. Seara apare profetul.
Nevăzut de nimenea se strecoară în taină
călugărul mort, în oraș.

Nu ! Lasă aripile ! Nu mai e timpul !
Cuvintele-ncep a fi de cultură,
Șamani invizibili inoculează poezii-or-scoici
noaptea, o boală ciudată.

Intră în **rece** — **verde** galben albastru și rece
nu mai visa nu mai iubi nu mai crede —
Taci. Dacă vrei totuși să spui ceva
învață să urli.

XVI

Zi de *Entriimpelung*¹³ pe Fasanenstrasse. Fiecare lo-
catar are azi dreptul de a depozita pe imensul trotuar toate
obiectele inutile. Dimineață rece și cezoasă de Martie.
Douăsprezece grade sub zero. În fața caselor apar grămezi
de lucruri. Televizoarele sînt prea greoaie și noul mobilier
cumpărat, le refuză. Aparatul de radio e mult prea vechi.
Frigiderul nu-și mai arc rostul. Bucătăria montată recent
are propriul ei frigider. Dulapurile, fotoliile și mesele au
devenit demodate. Draperiile și-au pierdut oarecum pros-
pețimea culorilor. Există și discuri de care nu mai e ne-
voie. Și tablouri. Și cărți. Și haine. Haine de oameni. Haine

de cîini. Progresul nu iartă pe nimeni. Pînă și păsările și
animalele și copacii sînt victimele lui. Medicul i-a reco-
mandat dogului cîteva oro de sport în fiecare săptămîină îm-
potriva unui început de artroză. Noul coafor al delicatului
conic/i l-ar vedea cu veste mai scurte și fără nasturi me-
talic. Doamne, cît de obositor e progresul. Lucrurile se
perfecționează mereu cu atîta cruzime. Nu le e niciodată
milă de noi. Poate de aceea nici nouă nu ne mai e milă de
ele. Iată-le abandonate în ceață. Și către scară se lasă asu-
pra lor, cete de *Gastarbeiteri*^m din Kreuzberg. Înainte de
a veni camioanele salubrității să le încarce și să le ducă
jertfindu-le pe maidanul gunoaielor care e altarul progre-
sului.

TRISTUL EXCELSIOR

Trec zilele cu impecabila lor caroserie metalică
— e loc și pentru scene duioase și pentru păsări și pentru
cîini,
un om și o femeie, un om și o pasăre, un om și un cîine,
astfel cvadînd ne întoarcem dar timpul nu iartă și iarăși
schimbă perechile. Umbra mașinilor fuge împotriva
urîtului,
toți alergăm întruna împotriva cuiva pînă cînd obosim
sau poate că se deschide neobservată poarta aceea prin
corc
pătrundem în lumea «lor fără chip sau poate se-ntunecă
și corbii albi de pe Spree își întețesc țipetele și corul
vuieste — *Lullbrihvka* '•' — toți cei cu capul în jos au surîs
(11 c \ cu\unU I tu Pe d niti'e automobilelor
scrisne.se pe asfalt, lumini policrome gesticulează în gol,
om ci(\ino'iede pa isimu/ic unde sunetele concrete
,onf fumate m Jonta. Goana pune cătușe de aur, ritmul ei
J ti tinde m asf az i c n i mcti onom dement și soarele trece
si vara trece si toate mcrunle Inimoase îmbăti-înesc și cad
n i < zi d m i in< \ i- di i u în

XVII

R cunoscut din fur i i n -> - ca îndeletnicirea
 st > si e \inu] Pas strn «. ' s . p.imue unpteuna
 si el pi ve"i La sfiisilul idoks ur ic •ras o cnoima
 r i o t C > cm î c^ci ce n- i u ti bud M Clrd St el
 P C , p Mp attse Cu t >ai c m n . mm" prapriu zi
 n~ i ti lîu-c Cinci 1 Clî." i >are m-au eliberat
 ae puci! "inc! i">Li ti i i i i, -.1 IC -dl liCC.....
 frontiet [cis-'uiril inU-')*(«!» !, i i -din m usrt c
 altă crc a. Si am sluŧtt-o cu anta î ' inc t î i re!
 clin ut-n ..acu wi.-o lu.i.ut.i,n.,U --' crpn'i-i decît
 (c u na aceta i u a u j u mia vreme pentru
 a întek- nt i iiscain P i< ie cea nu se daclu-
 seră sa* ni. Ca sa arn Umn destul ditabe .,
 p c i i a meditat mult. Dar nu iv "i i i pocainl
 uezjlai..a .i fila. Cu .l că i T(Sl'l
 ceeace n t « buii sa cidc \ut tre ' ..-"s'-ni ii"a"i în
 un I ierd <• i tincitei ' mm i Și ru. Am ieșit la lu-
 c i, j ii. î! Hăcn urm Asia Mică, PrL ceai încotro m-au
 isbutii ;â ro x întorc, stabikndu-mu in ..evanu Pina cmcl
 s :ii cã a mai crede in ceva. i.uc;\ ci îl ac li t nd
 Rmă Ir. • L i i ca ilt Ic vn i I IIMUIC n\i-
 ' \it Si îid<c i ut un i' P ii ecu ii-
 i c i ca ^
 aoca auriu.

PERPETUUM MOBILE

între două minciuni, între două culori, între două iluzii
 am fost tineri ne-am maturizat am crezut, unii
 în minciunile altora ne-am vopsit unii în culorile
 altora n-.a.m hrănit unii cu iluziile altora. Mereu
 între două alternative înșelătoare iată ne-așieaptă acum
 vîrst» de gheață iar cei ce vin dupii noi vor întoarce

clepsidra. Ruinată și neagră crește moara de vînt
 în care s-au cuibărit animale și păsări de noapte,
 spada cade-n noroi, lina de aur agățată de crengi
 putrezește departe iar învingătorii cerșesc la poi țile
 celor învinși. Nu, nu vom mai face războaie —
 fără luptă vom cădea învinși, fără luptă
 ne vom învinge unii pe alții în false carnagii,
 într-un imens măcel demagogic. Noul Jan Huss,
 noul Savonarola, noul Lulher vor apărea pe ecrane,
 vor fi urmăriți, focurile vor fi întreținute cu ziare
 și pe deasupra capetelor noastre umflete, mâini murdare
 se vor strînge una pe alta pe-a.scuns lă.sîndu-ne
 mereu între două, între două minciuni. între două caloji,
 între două iluzii...

XVIII

Recitalul celebrului compozitor american de origine
 suedeză. Sau poate invers. Era prea celebru și mi-a fost ru-
 șine să întreb. Cu atît mai mult cu cît e dublat de un mare
 virtuoz. El însuși e cel ce-și interpretează lucrările. Sala
 mică și de o eleganță modernă. Plină de lume. *Rxgh Li/e*.
 îmi dau seama îndată că nu sînt destul de prost îmbrăcat
 Dar acum e tîrziu. Mă strecor spre un scaun liber. Nime-
 resc fără voie lîngă un temut editor. Tînăr și democratic.
 Are în mînă programul recitalului. Două copci;li cn cîteva
 ideograme, avînd între ele o foaie neagră pe care nu scrie
 nimic. încă la intrare, în micul *foyer* se discuta aprins pe
 tema aceasta. Importanța întilnirii artistului cu gindirea
Zen. Cîțiva îngenuncheaseră. Și eu străin și sigur. în. lu-
 mea muia ! Ce bine că nu mă cunoaște nimenea. Și că am
 o figură perfect plauzibilă. Tatăl nostru, al desrooștvnițiilor,
 facă-se voia. ta. Dar iată cortina se trage. Scena inundată
 de întuneric. Un proiector așterne pe dușumea un cerc de
 lumină. în spatele cercului apar șapte bărbați goi, cu seu-

luri și sulite. Stau încremeniți în timp ce în cerc se așează artistul Poartă cămașă înflorată și cizme de iufl. Piînge. Are un acordeon nu prea mare. îl deschise și apasă alternativ pe două clape. *Sol — la Sol — la Sol — la*. Apoi după câteva minute rămîne numai un La care sună și sună neîntrerupt. Cei șapte bărbați se retrag imperceptibil în umbră pînă cînd încet-încet dispar. Fața compozitorului capătă o expresie de revoltă. Și sunetul continuă mereu. După un sfert de oră cîțiva auditori părăsesc discret sala. Temutul editor a dat tonul. Aflai ulterior că aceasta era reacția scontată de artist. La o jumătate de oră sala e goală. Eu singur rămîn obstinat. Bucata începuse să-mi placă. Și poate: că aș fi stal, încă multă vreme dacă o mină nevăzută n-ar fi tras cu brutalitate cortina.

ARS ANTIPOETICA

A scrie cu tărîțe de lemn a scrie cu fiare vechi
 cu bucăți de plexiglas cu obiecte concrete
 a scrie pe cutiile goale în care se ambalează
 aparate electrice, pe benzi de magnetofon uzate
 a scrie în relief cu sunetele modulatorului
 fixate pe ecrane metalice — alb, a scrie alb
 poeme sortite consumului purtînd seria
 anul și marca, poeme perfect funcționale
 care; nu se citesc ci se consumă cotidian,
 poeme abcdefghijklmnopq și așa mai departe,
 poeme și-așa-mai-departe, poeme în U și O
 din tablă gaivanizalâ stînd pe suport lubular
 în timp ce mecanismul cinetic dozează efectul
 consoanelor inoxidabile și schimbă direcția ritmului —
 a scrie cu piese de schimb și cu literatura documentară
 anexată în elegante plicuri de plastic a scrie
 a nu scrie a reproduce a fi produs experimen-
THAJAA muză a crematoriilor-altare unde se ard
 rezidiile industriei moderne, dansează
 cu poetul pneumatic
 ultimul dans.

4

XIX

Toată- toamna am avut o bună dispoziție de scris. De scris versuri. Ceea ce nu mi s-a întîmplat demult. Poate că singurătatea mea absolută va fi fost de vină. Și euforia acestei plutiri într-o impenitentă derivă. Cred că poeții spun soarta fiecărui popor. Ii spun viața și moartea. Chiar atunci cînd vorbesc despre lucruri îndepărtate. Despre zodiile străine. Ei sînt «raii lui primordial. Celălalt grai pe care istoria nu-l poate corupe. Cîntecul nu dă măsura ade-vărată a lucrurilor. El e replica lor virtuală și imposibilă. Dar după o vreme apărură îndoieli și complexe. Marele eseist care vorbește la radio nu mai crede în limbaj. Poate că ar trebui și eu să nu mai cred în limbaj. Am făcut tot posibilul, însă n-am isbutit. Zadarnic încercase să mă ajute o doamnă nbrăcată în sdrențe. Dialogul e imposibil, strigă surescitat ui bursier din Olanda. Și totuși începui a mă liniști treptat. Mai ales cînd mi se șoptise că nici ma-rele eseist n-a isbutit să nu mai creadă întru totul. Că în realitate era mina doamnei în sdrențe. Ea redacta o ru-brică unci, fără un anume prefix, nu se putea intra. Și ma-rele eseist îi cedase, sărmanul. De aceea continuau a scrie fără să spun nimănu. Pînă cînd veni iarăși iarna.

AGLUTINEZI IN MEMORIE...

Aglutinezi în memorie silabe false
 și creezi nume noi pentru dublura
 fiecărui obiect căci obiectele
 nu au nevoie de nume — zadarnic poeții
 cunoscând întunicul se străduiesc să rostească
 în sine se-ntoarcă să moară fiecare cuvînt
 și cînd printre ani întrezărești morminte
 cobori în tăcere și-n somn. Cetăți
 Ai umblat în pavăza lor

ai vorbit ai vorbit ai vorbit —
pentru aceleași lucruri mereu alte
și alte cuvinte... în piramide Înalte
stării-vor mumiile lor
și un vint de ghiață le va da străluciri
în timp cc spiritul tău demult
se va fi întors în golul strămoșilor.
Dar obiectele, cele ce nu se văd. ?
Singure. într-un alt orizont. Numind'!-:
în eternă derivă.

La ceaiul de miercuri dupa-amiază raieoni am lipsit.
Hotelierii burlac își primește oaspeții foarte eterogeni, cu
egală cordialitate. Servește un ceai indian afumat și fur-
securi făcute de bucătarul lui. Și lumea vine fără prejude-
căți și fără criterii. Oricine ai fi și din orice colț al lumii
îe-ai trage, dacă un cunoscut te aduce cu el vei fi bineve-
nit. Discuțiile se aprind din orice. Bătrica pictoriță așteaptă
o lume mai generoasă. Omul de afaceri ar vrea să cunoască
artiști. Printre ei totdeauna umblă strigoi viitori. Și mon-
strul genial carc-și pregătește cariera postumă. Iată și so-
ția fără soț. Și soțul fără soție. Negrul o salutat cu simpatie
pentru recentul său mariaj de la Haroburg. Cuvintul favor-
rit al gazetarului cu voce nazală este *EntwickdangshUJe* :
*vwn masivi noch **viei zu ivenig** in äieser Hinsichi.*¹⁸ Cei
doi pastori din Wedding au isbulit în sCîrșU să-l aducă în-
tr-o zi pe prietenul lor, poetul. German recent stabilit în
West, Suav. Admirator al lui Hlebnicov. ***Sprachgedichte.***
Data viitoare ne va ceti un lung poem scris cu foarfecele.
Pe motivul *Druckfehler.*¹⁸ Studentul de la Bvllle Arte vi-
sează să-si tatueze profesorii. Și cei care tac cu un surîs
de sfială discretă. Gospodina cu aspect provincial mi-a
spus odată că în casa părinților ei venea Ștefan
George. Și avocatul evreu. Și compozitorul răsăritean pu-
rund un disc. Rușinat oarecum de faptul că lucraiea lui nu

era complet ininteligibilă. Profesoara de filosofie cu verb
acut, nervos, angular. Pictorul din generația lui Chagall.
Era o căldură umană. O nevoie de comunicare obsesivă și
anxioasă. Ca după o dureroasă tăcere. Ca înaintea a ceea
ce nimenea n-ar putea ști.

UȘI

Exasperare și teamă deși atât de liberi n-am fost
și poate că nu vom mai fi niciodată — dar ceasurile încep
să arate un timp care nu e al nostru, un timp străin"
și zilele ni le fură o inerție tiranică și e o ceață
plină de sunete roșii, fiecare din noi devine
un sunet străin. Unde ? Căutind întunericul
găsești o lumină întoarsă, trepte reci, adevăruri
pietrificate și moarte. Ostil. Incognoscibil.
între teamă și necunoaștere galeria strămoșilor
piere în perspectivă primindu-si necruțătoarea replică
a marelui *NU* undeva într-o inversă istorie. Cine
va mai veni și de cc nu vine odată, de ce
își anticipează prezența cu timpul de pe acuma trimis
să curgă în orologiile noastre și cu atâtea
anxioase presentimente ? Uși. Am deschis preiulindenea
uși, în toți pereții în toate zidurile tăiarăm
nenumărate uși pe care doar un vînt acherontic
le isbeșle întruna.

XXI

Nopti lungi de Noembrie. Lună de cupru. 'Vînt. Plim-
bări tîrzii în Ilansaviertel și apoi coborînd pe Tiergart-
nufer spre Lutzow și Wittenbergplalz. Străinii pe care-i
cunoscut la Cer/e ***Royal*** erau sociologi. Unul din ei studia
efectele undelor ***Gamma*** asupra fiziologiei grupurilor so-
ciale. Laboratoare imense urmau să pună în aplicare pu-

mele rezultate. Totul se construia în afara orașelor, în zone verzi, iar puterea trebuia să circule ascunsă prin complicate rețele aeriene perfect invizibile. Și mi-a vorbit despre experiențele anterioare asupra coloniilor de păsări marine. Cu ani în urmă pe o insulă pustie din arhipelagul frisc. Nisipuri invadate periodic de apele Mării Nordului. Stoluri nenumărate de pescăruși, fluierari, rîndunele de mare. Focile veneau cu sutele odată cu fluxul. Emițătoarele laboratorului îngropat ieșeau asemenea unor tije din dunele de nisip. Și omul vorbea cu vocea lui sacadată. Fața imobilă ca o mască. Îmbrăcat după ortodoxia jurnalelor. Sorbindu-și *grogh-ul* lui cald. Îl ascultam, dar ochii îmi erau ațintiți la celălalt. Imaginea lui mă fascinasă. Firav, cu puloverul său negru al cărui guler înalț încadra un cap neobișnuit. Blond și cu craniul ras ca o frunte monstroasă. Ochii atît de decolorați încît păreau albi. Nu vorbise aproape nimic. Bea numai Tonic indian, băutura aceea sălcie cu ușor gust de chinină. Întrebat care îi sînt preocupările, răspunsese laconic : instinctul social și mutațiile humorale. Era american stabilit pentru scurtă vreme în oraș. Vorbea o germană sterilizată și impecabilă, de cibernet. Mi-am luat rămas bun și am ieșit. Vîntul rece mi-a limpezit chipul și gîndurile. Ajuns acasă după miezul nopții și aruneînd o privire pe geamul *living-room-ului* meu, mi-a părut că-i zăresc jos pe cei doi sociologi umblînd prin grădină. Mă sesizase craniul ras al americanului în lumina unui felinar. M-am retras de la geam. Peste cîteva clipe, soneria. Apăsai pe butonul vorbitorului și întrebînd cine e, auzii glasul lui rugîndu-mă să-i deschid electric ușa deoară uitase acasă cheia de la intrarea imobilului.

ARMONII DISLOCATE

Armonii dislocate sgomote semne inverse — cîntecul lucrurilor nu-l mai cunoaștem tăcerea lor picură-n grote de sticlă născînd invizibile stalactite și stalagmite. Uitate se-alînează clesăvîrșindu-se în contrariul lor. Ne-apropiem de sunetele albe și reci

†
*
J
I"
*

It

prin care cele ce nu sînt își.anticipează prezența ne-apropiem de matricele adormite în sine, de sacrele temelii. Acolo se-ngîină suprafețe și linii într-o disarmonie pe care zadarnic ai tălmăci-o cîntînd căci numai cearcănul ochiului mort o cunoaște — acolo mișcarea și ritmulucid iar cristalele însuflețesc și trimit pe orbite eliptice toate cele sortite pieirii — cuvîntul e unul glasul e unul sunetul unul — ne-apropiem de anii care nu mai sînt anii ci volute sincronice — și acolo e Legea acolo nu se poate muri și nu se poate ajunge căci e undeva un hotar o treaptă un punct de unde armoniile se recompun și semnele se întorc și sgomotcle încep din nou să se absoarbă — înțiele nașteri sînt iarăși fără părinți și totul începe cu o ingenuă amnezic — legendă alcătuindu-se singură din cenușa spulberată în vînt.

XXII

Medii intelectuale anxioase. *LinksinlelckiuUc.* ^{III} în circiuma turcească de pe Eund.esall.ee o expoziție de desene politice. Diletantism anonim. Și la *Akademic der Kiinslc* ²⁰ Guttuso cu lutul, cenușa și păcura lui. Tineri hirsuți admiră polemic. Desgustați de Noul Leonardo care e un japonez lansat sgomotos la New York. Panourile lui pline de litere, cifre și linii, au fost expuse la Neue Nationalgalerie. După delirul presei aproape toate au fost cumpărate de mari instituții și concerne. Erau și sculpturi. *Oh-jekte. Signifikante Verwendung Acrylglas.* Stimate domnule, i-am spus seara reputatului critic de artă. capodoperele sculpturii occidentale de azi sînt aparatele *SIEMENS*. Chiar și acest aparat cu care televiziunea vrea să-mi înregistreze fizionomia și glasul. Cea mai deconcertantă expoziție de artă contemporană -e Kurfurslendamm. Acolo sînt adevăratele voastre *Objekte. SIEMENS*. Noul Leonardo nu e decît paliciul său epigon. Și Guttuso se chinuie zadarnic

să-i vopsească. *SIEMENS—PYGMALION*. Ei va produce în curînd în serie un nou Leonardo. Și va produce *Linksin-lellektue*. Aparat ireproșabile de revoltă. Anxietăți. Probleme. Și tineri hirsuți care protestează cîntînd. În pasajul de la Europa Center. În timp ce în cutia ghitarei se adună monezile de zece pfenigi.

OAMENII ȘI PRODUSELE LOR...

...oamenii și produsele lor... oamenii lucrează, produc
mereu
desăvârșesc finisează... produsele reclamă
progresul continuu... produsele sînt nemiloase... nimenea
nu se mai mulțumește cu propriul său cap... produsele cer
eforturi crescînd... produsele încep să gîndească mai
repede
decît cei ce le fac... produsele cîntă mai bine dansează
niai bine visează, mai bine... produsele-ncep a uita și-ncep
a-și. aduce aminte... produsele-ncep a ucide...
produsele-ncep
a se crea singure unul pe altul frumoase desăvîrșite
îngrozitoare... și oamenii halucinează produse
și consumă întruna înnebuniți de spaimă, terorizați,
urmăriți
de produsele lor consumă întruna și aerul c albastru
și apele agonizează și-un spirit al răului
se-aude noaptea rîzînd și preferînd neînțelese cuvinte
într-un grai straniu....

XXIII

Venirea colegului parizian era așteptată cu înfrigurare. I se pregăteau case diverse ca să-și poată alege o locuință cît mai convenabilă. Nu se știa dacă are copii. Printre funcționarele Academiei se șoptea că ar fi misoghin. Există și o temere cu privire la barurile de noapte. *Kein Saint*

00 Ci

Germîn-des-Pres. Wedding, vielleicht. Aber-?... Mai curînd Kreuzberg. Acolo pe chei e un mic cabaret. Proprietarul e un poet din Viena. Îmi aduceam aminte de Doamna de Statii. La *bonne opinion que les Frangais on d'eux-meme. a toujours beaucoup contribue a leur ascendant sur l'Europe*. Și umbra colegului parizian bătea în porțile orașului. Ca buzduganul smeului din poveste anticipîndu-i sosirea. Am văzut o doamnă de la postul de radio pîlînd, admirativ și anxios. Ea auzise că ar fi nihilist. Doamne, și interviul ce trebuia luat la sosire l Toiul c atît de burghez la noi. Cuminte. Inofensiv. Se plînuia ca la recepția dată în cinstea lui să se facă focul pe dușumeaua de cărămidă a *foyerului* Academiei. Trunchiuri de copaci noduroși. Și în preajma jarului, berbecul fript întreg cu blană cu toi. Doi chelneri rebarbativi, înarmați cu enorme cuțite de silex, vor tăia fiecărui invitat cîte o halcă. Și berea va curge din două butoaie, în mari căni ele zinc. O, ingenuitatea voastră mi-era apropiată. Am fost și eu asemenea vouă. Poate că mai și sînt'Cu toate că anii mi-au inoculat prea multă otravă. Cînd în sfîrșit descinse, colegul parizian refuză indignat țoale casele oferite. *El surtoul pas de receptions. Je les emmerăe. Wie sagt man in Deutsch emmerder? Wcd-ding, oui plutol. Des clochards des putains, enfin, -!* A cerut o mansardă fără baie, fără telefon. Și-a dus acolo cu farul mare de lemn. Și nu l-a mai văzut nimenea. Un prieten evreu ce lucra la o mare agenție de presă mi-a spus peste cîteva luni despre colegul parizian, că aranjase discret, la Bancă să i se trimită lunar banii undeva în Elveția. Și că mansarda din Wedding stătea goală. Îl chema Jean-Paul sau Jean-Richard sau Alain. Nu mai țin minte bine.

tft
g
4
1

i
1
J»
2

PÎNĂ CÎND

Dintre toți cei ce-au încercat să înnebunească unii înnebuniră cu-adevărat — era în Wedding seara tîrzie cu amestec de venetici și cuvinte germane — băutura curgea meschin, brațele se dublau

son

în penumbră cu înlănțuiri de sunete reci —
prostitute bătrînc pîndeau singuratece
același dramaturg nihilist venit din Paris
ea să studieze probleme sociale — era undeva
și un tînăr librar erau și soțiile turcilor
și medicul persan care propovăduia o religie nouă
și toți își spuneau *pîna cînd ?*

pîna cînd
începură a nu se mai distinge unii de alții
pîna cînd fiecare și-a găsit steaua lui
pîna cînd a venit moartea și mașina poliției
bandnjînd cadavrul cu sirena-i albastră.

XXIV

Bătrînului baron i-au murit trei frați în război. în fiecare an face trei călătorii în trei țări ca să le vadă mormintele. Cînd ne întîlnirăm întîmplător în Tiergarten și ne-am plimbat cîtva timp împreună, mi-a spus că la viitorul lui mormînt nu mai are cine să vină. Cuvintele sunau îndepărtat și pustiu. Fără tristețe. *Kann keine Trauer sein*²³ — cînta Gottfried Benn. Iubite domn, eu îl vedeam adesea. Și în adolescență eram într-o iarnă pe Havel. Patinam, în depărtare văzui doi tineri domni pierind sub gheață. Cînd am ajuns era mult prea tîrziu. Unul din ei se numea Georg Heym. Toți au murit singuri. Bătrînul baron era originar din Ostprussen. Unul din strămoșii săi fusese pe la 1200 marc maestru al cavalerilor purtători de 'padă. Odată luptînd într-un cîmp mlăștinos se înecase cu eal cu tot. Singur. A fost cîndva și un castel. încet, încet a intrat în ceață. A rămas doar o enormă legătură de chei care se mai aud sunînd undeva. Ce va rămînea însă după ee va intra în ceață și bătrînul baron ! Doamna pe care am cunoscut-o la concert mi-a spus că va rămînea un testament straniu. Și că mă va duce odată într-un splendid apartament la etajul al doilea al unui masiv *Back-*

steinaltbau. Acolo printre mobile biedermeier, porțelanuri de Meissen, miniaturi vechi cu rame de fildeș și sfeșnice de argint, îmbătrînește singură o fostă actriță. De treizeci de ani scrie în fiecare dimineață aceeași scrisoare •lar seara o aruncă să ardă în cămin.

BĂTRÎN ȘI SINGUR

Bătrîn și singur toamna umblînd prin oraș
bătrîn și singur... femeia copilul dînele...
femeia a îmbătrînit cu altcineva, dînele
îmbătrînind a murit, copilul singur
nu s-a născut niciodată... pe străzi vîntul și soarele
bătrîni și singuri... flașnetarul bătrîn cu un singur
picior... prostituata bătrîna și singură...
cineva într-un cimitir cîntă o melodie
bătrîna și singură... capul se clatină gol
cu o singură amintire bătrîna, copacul
se clatină, idiotul din reclamă se clatină,
orașul plin de lume se clatină... mulți, mulți
sing'uri... tineri bătrîni... toți toate
bătrîni... bătrîni și singuri...

XXV

Pe toate străzile îtitîlnesc dimineața și seara măturători turci. Numai pe Bundsallee în dreptul micului parc măturătoare e o doamnă. Ochi tulburi. Gesturi neașteptate și abrupte. Replici către un interlocutor imaginar. O, și eu care am cunoscut întregul *beau monde* literar al orașului. Adesea fără a fi cunoscut de nimenea. Ceea ce mi-a permis să pot asculta în liniște Bach la Kaiser Wilhelm — Gedächtnis Kirche fără teama de a fi văzut de cineva. Sau la Dahlem să petrec ore în șir prin sălile consacrate fla-

manzilor. Tot astfel la muzeul de artă modernă avee.ni totdeauna eu mine un mic *spray*. Cu el impregnam pantofii cam scîciați ai unor colaje. Apoi mă retrăgeam cu câțiva metri și contempnam îneîntat. **Ara** încercat să și teoretizez p'ocedeul într-o emisiune radiofonică, vorbind despre *con-împlarea activă*. În ultima clipă însă emisiunea fusese contramandată. Redactorul n-a mai răspuns la telefoanele raeie. Se declanșa un mic magnetofon reproducind o formulă ininteligibilă. Banda era cam uzată. Dar poezii. Cred că mă vor fi uitat pînă și aceia dintre ei care-și dregeau glasul semnificativ. Cînd toate locurile erau ocupate, stăteam furnind pe malul canalului și așteptam răbdător. Pantofii vechi, sînt însă convins că-mi păstrează o amintire frumoasă. Ca și doamna ce mătura prin micul parc iîngă Bundesallee. O, de cînd nu-i va mai fi spus nimenea seara :. *Wie geht es Umeri, gnädige Gräjin !?*

ARS LONGA

Geniu administrat riguros... ierarhii castele umbre chineze... cuvintele laminate se alun-gesc și devin fluierături... altele sînt expuse în lăzi de gunoaie printre care se-arată bătrîni goi și hidoși ori fixate în cuie mari pe panouri laolaltă cu. cărpele... cuvinte semănînd cu pantofii uzați ai colajelor, poeți semănînd cu pantofii uzați ai colajelor editori, profesori, mentori, redactori, admiratori... o, angoasă a pantofilor uzați care se aud șoptind prin muzeu că poetul cel mai de seamă al Berlinului e măturătoarea nebună din Bundesallee care vorbește cu frunzele moarte și nu scrie niciodată nimic.

XX VI

i c a die *SUas\$enkunsiler -* cu tarabele lor pe Kurfurstendamm. Cojoace de oaie murdare. Luminări sau vechi felinare cu gaz. Târoîie arsă. Nu voi uita acel tînr care i-a oferit iubitei sale un splendid colier de sîrmă ghim-pată. Surâsul ei suav. Și gura ca florile plantelor carnivore, t r, .Soția unui bogat om de afaceri venea întotdeauna să cum-pere stupidități ca și cînd ar fi avut un canon. Căci doamna știa prea bine că măsea improvizată de studentul negru, din mucava, n-avea nimic comun cu arta africană. Sau că pretinsele zeități incașe vîndute de tinerii peruvieni erau mulaje stângace făcute de ei înșiși într-o mansardă din Neukolln. Burghezi reținuți intercsînclu-se de pictuui. Pni'e u hiene J C Q C l l e i e ca \ \ 3 «cle c ui nobil. Kia 11 comriț g . a Si cu ei, m i il din •pic i (• u lui l a' t b P i IQ î corn un n cie jiber-te > i i * aLiț < u 3ela. bilei, mascarada spectrală. Al idknrt L id i d Abetiăă Oamenii aceștia au pier-dut una d i n oimcn D l e J nți c i s i] s f i mț u i) Lot i h e ? : \ u. snune un fost funcționar : ttî ^ r ne si a pi s i: î t m cip de ' ixe în p i i > icni xacute am cuie și ce: tun ci L r q, Od i i ••.a un bamt blond si suoti; si uJ cu o n ip i t v,) A \ ca < 1 l \ ^ / L i C s c (v i l of c e i s ' de n "ni r (e sera zP.e ai far si nu vinduse nici mn T i i ' i u a i i . p i i n \ in ii c J-ICI i n P Ai cIUI C I Dupa vreo samanumi a ven-t un oersonaj cumoarmau-i î t a m, o " viiîridu-1 ; A debuteze' cu o expozil ia Lot, ..ugcle,.

COSMOPOLK

Tîrziu... ochi crispați... melancolii metalice spații hai să cîntăm un cîntec de insomnie Berlinului Occidental...

hai să urmărim cariera nocturnă a. clinilor
ce dau târcoale omului-sandwich, să rîdem
în hohote prin sinuoasele pasaje subterane
și **prin** pivnițe unde vietăți clandestine se-adun;
destine și elanuri mici, firave, anemici»...
Doamne al tuturor stăpînilor, îngăduie
să ne punem singuri cătușe căci nimenea
nu mai știe de noi și nu ne mai vrea
drept supuși... iată e foarte tîrziu,
iată o mie de bufnițe cu ochi albaștri-nluncci
cineva plînge sau poate murmură o apă treal:
nu prea adine undeva și parcă bat tobele
unor execuții himerice... fără morți
fără victime fără călăi... măsura timpului
o dă o ruină dar timpul nu se măsoară
timpul trece în ochii supraetajați
care nu se închid niciodată... în sine însuși
curgînd se întoarce mereu... și noi magnificii
înalți și singuri lungi și singuri albaștri și sini
în acot foarte- tîrziu cîntînd guturalul
dt racordatul nustiul cîntec de insomnie
Berlinului Occidental...

XXVII

Vîntul vine dinspre Europa Cenler. Semn că se lasă
frigul. Pe Bundsallee lîngă podul aerian un cline mic și
negru aleargă după o bucată de ziar purtată de vînt pe tro-
luar. Cînd ajunge în dreptul meu mă aplec și prind crîm-
pciul de hîrlie tipărită. Clinele mic și negru mă latră fu-
rios și fuge. Desfac și netezesc bucala de ziar. Ca pe o scri-
soare" a nimănu. Ca pe un straniu mesaj. Nu-mi dădeam
seama cine mi-i adusese, vîntul sau cîinele. Oricum era
binevenit. Și începui să citesc. Sc relatau lucruri abomi-
nabile. In depozitul unei mari edituri se adusese prunul
transport din noua carte ce urma să fie lansată. Se aș-
tepta un succes de presă neobișnuit. Autorul, un cunoscut.

prozator, abordase o formulă cu totul nemaiîntilnifă. Edi-
ția era ultima expresie a eleganței poligrafice. Se utilizase
>a l ipârire un Garamond de comandă specială. Ca și solu-
ția do celuloid a supracopertei. Ca și hîrtia *mit dem ech-
U'ii Wasserzeichen*^{TM}. Și tușul. Și criticul întrebuițat la
scrierea avanteronicii. Dar cînd totul era gata se petrecu
un fenomen menit să spulbere orice iluzie. Impresarul
venit într-o dimineață să ridice tirajul fu sesizat de un
miros particular. Era ceva greu de definit și se simțea
adiind dinspre locul unde se depozitaseră volumele. Stă-
•n au clădite, gala ambalate în mici pachete de cîte zece
oicnuvare. Impresarul se apropie însoțit de șoferul ca-
mionetei care urma să le transporte la principalele librării
4 la aeroport. Luară unul dintre pachete și-l desfăcură
cu grijă. Mirosul deveni mai insistent. Aproape insupor-
tabil. Cărțile păreau alterate. Culorile copertei băteau în
galben. Sc muiaseră filele. Se lipiseră între ele ca o ma-
terie gelatinoasă. Ediția era compromisă iremediabil. Au
."ost alertați editorul și lectorii principali. A venit desigur
M poliția. Și farmacistul editurii. Erau așteptați dintr-o
clipă în alta și esești. Cînd în sfîrșit sosiră... aici textul
se înlrerupea. Ajunsesem la marginea ruptă a bucății de
ziar. Și astfel n-am izbutit să mai aflu deznodămîntul în-
' [împătării.

SPAȚIU NEUTRU

...o găleată cu var și o pensulă... nevoie de-a scrie pe zid
nevoie de dur. de materiale solide, nevoie de vertical...
hîrtia nevertebrată se-ntinde silaba sc-ntinde
sensul se-ntincîc... totul ca plaga orizontal... totul
se culcă și cade... noroi și frunze moarte
în toamna cu un singur ochi... totul murdar...
epigonul gravid își naște fără durere maestrul
orizontal între patru pereți, orizontal șerpuieste
printre formule ambiția arivistului galben și suprafața

dizolvă reliefuri și nume., însingurat într-un spațiu neutra
 îți surprinzi singur cuvintele cum alunecă noaptea
 pe abstracte metale risipindu-se, căutându-și alt grai
 și un soare invers din pământ te învâluie
 în mantia tagmei *Vanitos Aurea* și un frison
 te cuprinde, străinule care scrii versuri hidoase
 ca niște păsări cu dinți.

xxvîn

Cînd mă voi înapou la ^ m H pu al n
 grec, voi scrie o nuveli d v _ MI \ I C moscIU /
 Kreuzberg un zidar cp .<.<.
 prăvălie. Povestirile lu i > ti ru ' > d < l nu ,
 dusa. Vinzătoarea e buline i e / c nu ll i m
 decît el. Și zidarul povestesc « , % . « l c i l c si u , ii p
 răsese memoria. Totn de\i u i' u' «b i l C -
 rii petrecute cu ca n apui n t ci simpe cl > l iu al
 sale. Alteori i se pai iutunp' > i »_ n. muh it ia ci
 știe ce film. Dragostea hu s_ i ~ i mm v. I M sp i m
 Și cum era mic de st hm i m i d _ i j b i tun i c pus
 a bea. Prozatorul gre-, uo i > mo n i r i
 țione posomorită. Și i ec t i t i i u le i
 Dar acestea sînt luci n DJ » i ~ i N > i ne u
 duce la *Bal-Paradox*. Si a t i i i l l l ^
 după miezul nopții, t i i u s i i i l l l ^
 tre acele lacuri din pac' i < i , uei c o pl s
 Nisipul ci dă frisoane k ni IN)i U > K! c ut uuip
 Vine și pictorul sneck Cd ia-si i » i i ui m ci utuu
 de focă. *Unglaublic'h* vu < ' Si "> i il viu OL I d
*Ceschäftsreisende*², cu i i c i 3 t el li n pr<\ »
 de specialitate, pentiu asr i i i i pi p' i eh
 blană de lup. Cînd s_ !a J c <>
 stele. Stele de arama d<spin> e' r>)u ' muh de li
 spate ale pantalonilor Si II i s c i i i n lui i (i
 riad stelele.

...să iubești o femeie cu pantaloni galbeni o mașină desă-
 vârșită de făcut dragoste iară dragoste fără identitate fără
 vise... să iubești fără... să iubești cu... să iubești după ul-
 timul număr din *VW Lieba* la Wannsee noaptea înnebu-
 nit ele păduri și de amintirile unei pierdute aureole bar-
 bare încercînd să fii altul să fii dintre cei coborîți sub ar-
 mele lui Erik cel Roșu cînd femeia sgîria copacii cu ghia-
 rele... să stingi farurile și să iubești o superbă dansatoare
 de plastic Pygmalion & Co. să iubești *Pop* sfișind salo-
 peta de piele neagră noaptea cînd vine rouă și luna ajunge
 la ultimul *Sexy-Show* în apele lacului și pletele taie sc
 tîrasc pe nisip ca franjuri Yves Saint-Laurent... franjuri!
 stelele o femeie cu franjuri galbeni și cu cinci stele o fe-
 meie cu faruri galbene și cu cinci stele... o femeie o singu-
 rătate o dragoste o mașină cu gînduri galbene
 si cu cinci stele.

XXIX

începe să-mi displacă Ionescu. Deși
 regizor german. Dar în ultima vreme €
 moarte. Nu e atît o obsesie metafizic \ t u l i
 degrabă o spaimă burgheză. Un friso
 E ca o mătușă bătrînă și bogată men
 nopofii care-i pîndesc moștenirea. Cel cr i t " i
 era un om de teatru pe care-l întllnis m i o r îhc
ina.lt, frumos la cei patruzeci de ani unoe i i < " > c
 Era director de scenă la un teatru cu \u. ' T
 gistru generos. își adusese din Malaya ol i hm
 bia prin Tiergarten cu un ozelot îmblîn N i el co
 ducea o splendidă șalupă ce imita navele \ v i itu C i)
 discuri, cîteva desene de Kirchner. T

spunea. În ce mă privește, n-am agonisit nimic. Lucrurile agonisite îți cenzurează libertatea. Intre tine și ele creează un fel de promiscuitate sentimentală. Nu le poți crea. Nu le poți utiliza, ci le întreții. Și eu sînt prin excelență un consumator. Pînă și în artă. Interpretarea ei nu e decît forma superlativă a consumului. Ceea ce cred că și fac. Din timp în timp îl mai încerc. La un bar cu frumoasa lui mai arez. În Europa Cenier. La vernisajul Chagall. Apoi luni de zile nu-l mai văzui. Tîrziu la o elegantă recepție în Schloss Bellevue am reîntîlnit un om palid, arătînd cu zece ani mai în vîrstă. slăbit, ridat. Era singur. Malayeza plecase în țara ei. Ornat vorbea cu voce obosită povestîndu-mi despre gravul accident de mașină pe care-l avusese cu Umi în urmă. Stătuse mult prin spitale. Părea învins, îmbiînAt. Și na mai vorbirăm despre moarte. Cu toate că începuse a iuera ta una dintre ultimele piese ale lui Ionescu.

UNDEVA ÎN INTUNKEUC

Și în cele din urmă ziua se duce tîrînd după ea undeva în întuneric un amalgam de senzații și gesturi cuvinte spuse imaginii acte reflexe gînduri un dialog cu un necunoscut cu un vecin sau cu o persoană imaginară — o idee care ți-a fulgerat o clipă cînd ai văzut gazeta automobilul vitrina sau clinele lîrînd. după ea ceea ce crezusei că vei face și n-ai făcut dar și tot ce-ai făcut ce-ai primit ce-ai dat. sau ai fi vrut să dai. și nu vei mai da niciodată — ziua se duce și tu nepăsător și lucid proiectîndu-te grandios în propria ta oglindă, gonind pe iluminate bulevard și luînd în faruri picioare frumoase și cînd coborînd la *Big Eden* sau la *New Eden* sau la *Old Eden* ești bucurios că ziua se duce tîrînd după ea în cele din urmă întregul balast și totul

sună frumos numai acel undeva nu poți să-l uiți
 acel undeva în întuneric unde te-așteaptă
 în cele din urmă toate lucrurile cu care ziua se duce
 tîrîndu-le după ea.

XXX

Bovin acasă noaptea tîrziu. În eiipa cinci îmi incui ușa pe din Jăunu-u se declanșează un aparat. O voce neutră și acieciă reproduce mesaje succinte ale celor ce, în lipsă, eei căulară la telefon. Cînd înotam vara în piscina din mi-ul pare al hotelului, aceeași voce mă anunțase că vine furtuna. Era un alt aparat. Altă acustică. Numai vocea •ea aceeași. O auzeam la automatele cu țigări, fructe și bere. La intrarea nocturnă în parc. îmi vorbea în hol despre noul hotel balnear de la Palma de Mallorca. îmi dădea •otidianul *Bună dimineața* de aluminiu. Mă obișnuisem u timbrul ci care părea al unui tenor de Ireproșabilă fabricație. Și. totuși mă mai întrebam uneori cui îi va fi apărînd. Dar odată întoreîndu-mă din oraș după miezul •oștii am luat liftul și am rămas încremenit undeva în lio două etaje. îmi dădusem numaidecît seama după faptul că ușile nu se deschiseseră automat ca de obicei. Stă-n am în celula metalică hermetic închisă. Erau aproape •cașurile două. Apăsai crispat pe butonul roșu unde scria *alarmă*. După cîteva clipe în interiorul liftului iz.bucnește aceeași voce : *Bleiben Sie ruhig. leii komm gleich* \ Așadar vocea era într-adevăr a cuiva. A cuiva care va veni îndată. Cum însă și pe unde ? Pe cînd mă gîndeam privind absent spre ușa încremenită, aud dintr-odată un sgomot ușor îndărătul meu. Mă întorc și văd că peretele din spate se trage în lături. O altă ușă se deschide. Și în cadrul ei apare un personaj într-un larg și lung halat de baie. Era & femeie. Avea umeri de atlet și ceafă de taur. Fața cu trăsături estompată era dominată de ochelarii enormi cu o

ramă groasă de бага. Pofțiți, domnule, zise invitându-mă în celalalt lift a cărui existență n-o bănuisem. Și abia ciad ajunsei la etajul meu îmi dădui seama că era aidoama cu vocea pe care o auzisem de atâtea ori.

LABORATOPVIUM MAXIMUM

Butoane și cifre aparatură desăvârșită *LEBENSAN-*
LAGE, „un amplu și complica”,
tablou dc comandă... apăsind pe butoane vorbești și ți se
vorbește apăsind
pe butoane adormi apăsind pe butoane ți se arată o sută
de profeți
de profesori sau clowni apăsind pe butoane alergi și sbori
iubești și scrii ești iubit ești trădat primești vizita
necunoscutului
eare-ți aduce mesajul bun sau funest apăsind pe butoane
gînclești
imaginind mereu alte și alte butoane,, dublul triplul
neistovitul unicul
joc apăsind pe butoane poetul scrie un *Horspiet*^s apăsind
pe butoane sau
lăsîndu-se apăsat își cîrpoște la coate haina nouă cu piele
de capră
își lasă barbă și merge să protesteze la restaurantul în
formă dc peștera
unde *The Whlie Horse* costă o sută dc mărci.

XXXI

Imensa navă plutește înainte spre același ideal *NICĂ-*
IERI. Dar eu nu sînt decît un pasager dc ocazie. E tot mai
aproape ziua cînd o șalupă va trebui să mă ducă la țarm.
Cum îi spune aceluia țarm? Marele înaintaș îl numea *sfi-*
răcia, nevoile, neamul Acolo e unicul spațiu unde foaie

Sînt ale melc de drept. Chiar dacă în realitate nu le-am
avut și poate nu le voi avea niciodată. Aici pentru puți-
nele zile pe care le voi mai petrece a început numărătoarea
inversă. Și totul sună a rămas bun. îndelungata mea aven-
tură pe această corabie începe a mi se părea de pe acum
tot mai neverosimilă. Un epizod fără precedent. Sînt din-
tre geții ajunși la Roma tîrziu. L-am văzut pe Symma-
chus deplorînd dărîmarea altarului păgân al Victoriei. Pe
Rutilius Namatianus beat subt portic în grădina proconsu-
lului. Și într-o dimineată cețoasă am ingenuncheat prin-
tre mulțimea din For așteptînci zadarnic să ascult cuvîntul
Sfîntului Ambrozie. întîncie cete de heruli fraternizînd cu
patricieni decăzuți. Fecioara smulgîndu-și vestmîntul de
purpură în timp ce falșii arhonți strigau *Ave, Diva, Lu-*
xuria ! Cei veniți clin Antiochia, din Lybia ori coborîtorii
din Nord. Și iată acum încep a mă întoarce. în mine în-
sumi, în. destinul meu. în steaua mea. Dar nu uitați că
am fost unul din voi. Și că dintre sufletele mele unui ră-
mîne cu voi plutind mai departe. Căutați-l în oglinzile
voastre somptuoase. Căroră chipul vostru singur nu le
mai poate fi de ajuns.

IARNĂ STRĂVEZIE

Iarnă străvezie fără zăpadă, păsări de zi
și de noapte, brazi de Crăciun, artificii — nu vei găsi
niciodată undeva în vreo țară această liniște grea
și-această reconfortantă amnezie. Orașele
stau închise hermetic lăsînd călătorul să lunece
pe carcasa de sticlă, asemeni fluturilor nocturni —
dar tu n-ai venit ca să vezi ci să uiți,
să rămîi suspendat luni de-a rîndul
între necunoscute hotare unde oamenii nu ajung
decît rareori noaptea și pentru prea puțin timp —
și de aceea piatra ți-a fost de ajuns — spațiul
aurul risipit pretutindenea singurătatea tăcerea
pe fondul sonor al unui vuiet surd neînterupt

EPILOG

și tu între toate măsurîndu-ți viața
pe jumătate trecută — o viață poate nu pe de-a întregul
a ta, poate că o parte din anii duși i-ai fi trăit
cu totul altfel dar acum e mult prea tîrziu.
Clopote. Pastorul suedez oficiază în biserica învecinată
în parcul din spatele casei coboară trei corbi
și tu te gîndești la plecarea cu inima strînsă
ea și cînd pe un elegant transatlantic ai privi
cum se apropie țărîmul. Dar țărîmul ești tu
cu toți bătrînii tăi cu toate pădurile și mormintele tale
de-atîtea ori jefuite — nu mai rămîne decît
o suită de forme, tipare oarbe în care torni moron
o ciudată materie, tot ceea ce porți cu tine
oriunde te-ai duce — tot ceea ce-n alte graiuri
nu se poate rosti.

XXXII

Aici sfîrșește cartea mea. Poate caligrafia ei nu e perfect convenabilă. Mai mult ca orîcînd îmi dau seama acum la sfîrșit că sînt un personaj primitiv și ingenuu. Bîntuit de credințe vechi, și de duhuri. În ciuda înfățișării și graiului rămîn sub aceleași zodii de totdeauna. Și cred ea nimenea nu are motive să mă iubească prea mult. Nu știu cum vor fi alții. A venit odată la mine un poet revoltat și magnific. *Du deja lu, du deja vu* — erau refrenele sale. Expresia admirației și invidiei nade a primit-o cu binevoitoare indiferență. Dar după ce a băut cîteva pahare de vin a început a se văieta și a seinei. A scos din buzunar rea mic volumaș și l-a rupt. Și mi-a spus că în fond cu toții sîntem inutili. Că afară se întunecă. Librarul în cele din urmă n-a reușii să vîndă studentului carc-i dădea lîrcoaie cartea unui avangardist italian. Și mi-a spus că poate aiurea, la popoarele necunoscute. Sau poate cîndva în viitor. Eu însă cu rînjitul meu primitiv și ingenuu, spun că și azi. Și poate că nu mă înșel întru totul.

Am scris oblic am scris între *DA* și *NU* am gravat
indescifrabile rune. Singurătății voastre
i-au; dat propriul meu cliip dar poate că voi nu veți ceti
niciodată aceste inscripții și va veni iarna
lunea cu statuile ei. Mai departe — nu ascultați de ni-
menea! —

mai departe o alb. Aranludete-și ies
t,, ierul stemelor pae.a, popoarele-ai frec unul aiiuia
And pe rînd nebunia și umbrele lor
A tu'orni invizibili mișună aprinzînd felinarele
pe care vîntul ie atinge mereu.

Note

1. Mă trag dintr-o falsă Narragonie
  2. Meditație transcendentală
  3. S-a dus totul pe apa sîmbetei, s-a isprăvit
  4. Vechituri
  5. Stăpîna
  6. Organizație care are scopul de a ajuta oprimații din țările cu regim dictatorial
  7. Construcție veche
  8. Călăreț burtoș
  9. Lumea a treia
  10. Omul trăiește nu numai cu pîine
  11. Pe termen nelimitat
  12. Pustiul și oul stigmatizat
  - 10'. Scoaterea din casă a obiectelor care nu mai sînt necesare
  14. Muncitori străini
  15. Pod aerian
  16. Ajutor de dezvoltare : se face prea puțin în această privință
  17. Poezii lingvistice
  18. Greșeli de tipar
  19. Intelectuali de stînga
  20. Academia de arte
  21. Obiect. întrebuițare semnificativă Acrylglas
  22. Nu Saint Germain-des-Pres. Poate Wedding. Dar...
- Părerea bună pe care francezii o au despre ei înșiși a contribuit totdeauna mult la ascendentul lor în Europa
24. Și mai ales nici o recepție. Mi-e silă de ele. Cum se spune în germană ernterder ? Wedding, da, mai curînd. Vagabonzi, curve, în fine
  25. Nu poate fi nici o tristețe
  21. Edificiu vechi din cărămidă
  27. Ce mai faceți, stimată contesă ? Artiști de stradă
  20. Apus. Țări ale înnoptării
Cu semnul veritabilității
  31. Nemaipomenit de atrăgător
  32. Comis-voiajor
Stați liniștit. Mă întorc imediat
  34. Instalație pentru viață
Teatru radiofonic

CUIUi, - FÂRĂ TITLU - DIN REVISTA.
[POSTUME)
„STEAUA”.,,
(1.984—1985)

I

întunericul a venit de la Nord — tăcuți frisonază în ceață
caii de bronz simțind cum alunecă-ncet pe spinarea lor
mîngîindu-i o mină străină, o mină mare și rece — și lu
singur pe Ring tîrziu și vezi zilele rămînînd în urmă
laolaltă cu frunzele pe care le căfă-n picioare necunoscuții
și vezi umerii cenușii printre care-ai trecut, pietrele
adormite în vaduri, convoiul de călăreți... toate-au avut
odată un nume, au fost ale tale și nimenea n-ar fi cutezat
să se îndoiască de Steaua la... chiar dacă înțelepciunea și
țî-au lipsit și din vreme în vreme cercetat de febre
cîntai risipind silabele pe un portativ delirant
sau ureînd nebun prin vechi turnuri făceai clopotele să
însăimîntînd și gonind rîndra, înaripata faună a cugetării
și tainei, tulburînd gmdurile întoarse asupra lor însele
cele mai presus de cuvînt cărora nu le priește decît
și modulația con omere a vîntului de Noembric —
chiar dacă, brutal cu ingenuitate, ucideai fără milă
șobolanii albi ce-și făceau cuib în craniul bufonului de îa
și îngînai glasul gîrzilor ce strigau sus, pe ziduri, în
negură

orele nopții în timp ce marea vuia posomorită ia țarm
cerînd cruci -pentru adormiții din cimitirul ei rece — chiar
dacă singur
te lăsai să aluneci căzînd atît de jos uneori încît mulți
crezură că nu te vei mai ridica niciodată (unii plîngîndu-le,
alții-încercînd să te-ngroape înainte de timp) totdeauna
umblînd
întunecat prin spaimele altora, nesocotind vîrsta
oamenilor,
tristețea lucrurilor, hotarul împărățiilor moarte — semnul
era
întotdeauna al tău. cuvintele erau ale tale, numele date
trădau dorința ta de-a stăpîni de-a trona peste o mare și
strălucită
monarhie himerică — și-acum pe vreme de noapte, de
teamă, de vînt
superb, o coroană apusă. Zeița căreia îi slujește își pierde
mereu meu implacabil închinătorii, templul se adună
în sine,
se. face mereu mai mic, pe sub coloanele lui erodate
de vreme
înnoptează vagabonzi fără căpătii, păsări mizerabile,
cuvinte putrede, frunze
cîte-un bețiv întîrziat încearcă din vreme în vreme să cînte
dar glasul sucombă într-un horcăit sugrumat
și toți adorm în timp ce vîntul le spulberă din memorie
cele din urmă
rezidii de amintiri.

Numai bălrînul Olimpian în fotoliul său
de aramă coclită stă surîzînd impasibil oferind generos
tuturora.
umilitoru-i exemplu. El care-a fost totdeauna de bronz
știe că ploile
vin spălînd lotul : praf. excremente de păsări, comentarii
subtile —
și burghezul trece privind admirativ și spunîndu-și că nu
se va naște
niciodată un al doilea Goethe. Picioarele umblă căutin-
du-și zadarnic
un cap, pasărea moare strigîndu-și singură numele.

stelele cad —
pe capota automobilului negru crește steaua din fruntea
boului Apis — tîrziu, prea tîrziu, coroana apusă se lasă
încet
alunecînd într-o parte cînd mîna străină coboară asupra ei
imîna mare și rece sub care tăcuți frisonază în ceață
cailor de bronz și tu singur pe-acest bulevard circular al
Vienei
spui *Noapte bună* poezilor.

Ci unde sînt oare poezii ? O, vîntul cel negru
bîntuie lumea lor. Unul și-a pus capăt zilelor în odaia'ui
mare

alții pribegi stau strigînd în hotare streine,
călugărița s-a stins solitară în satul din munți — ploile
pasc pe mormîntul ei iarba, vestala arzînd de vie la Roma,
ascetul sfîrși
in apele-acelui fluviu ce-și poartă dealungul Parisului
coada lui
de păun cenușiu, iar supraviețuitorii, plutind în Arca
lui Noe
lansează mereu de pe punte păsări-roboti ce-și iau sborul
și cad. Nici o tristețe, nici o plîngere, nici un regret :

amurgul și-atît.
Cailor de bronz le-au fugit călăreții, sau poate că vîntul
de noapte
i-a ucis cu săgețile lui. Cu atît mai bine. Treci în tăcere,
profită
de-nfățișarea ta perfect plauzibilă și-nvafă să dormi
fără vise
ascunde-ți sufletul primitiv și încearcă să uiți orice frîn-
tură de cîntec
vinul, iubirile, moartea toate reclamă de-acum înainte
tăcere. Lasă cuvintele. Taci.
Să nu tulburi, ritualul bătrînei care hrănește
în Volksp'arfen corbii.

Wicn, z.xi.vm

Viena barocă palatele ei de argint înegrît cenușă și aur —
 între un gând și altul rămîi suspendat căutînd zadarnic un
 dar reazimul nu e de piatră — tăcută se insinuează printre
 melancolia emblemelor. Dormi și totuși nu dormi nu
 nici amețit nici singur — cine sînt oare prietenii străvezii
 eare-ți toarnă mereu în pahar această licoare și cît timp
 fără să cazi ? Pasărea strigă sus în Platanul bătrîn
 o chemare și parcă rostește un nume pe care-l știuse:
 cred că și tu l-ai purtat uneori și iată că nimeni
 nu mai răspunde azi auzindu-l — sau poate că nu-l mai
 semnele ard în afara memoriei, urmele duc înapoi
 ceasul din turn numără orele-ntoarse cele ce vin dialr-un
 născut la răsăpîntia țării ce-a fost cu țara ce n-a existai
 niciodată — pașii pînă și ei se retrag în orbita unui vechi
 labirint. Galben. Lumină frunze lanțuri vagi nostalgii
 ruguri galbene — un rar privilegiu îți pare să arzi în
 și să vezi printre șerpîi de piatră ai stemelor aurite cum
 posomorită stema ta de lemn. Galben și negru. Grilajul
 o menajerie feerică unde se văd printre gratii înalte
 toropite de soare în timp ce îmblînzitorii extatici dansează
 cu umbrele lor — din vreme în vreme sticla se aburește
 de lacrimi

cu toate că nimeni nu plînge iar altele un surîs rătăcit
 transpare alunecînd prin văzduh în amintirea chipului
 care-l purtase cîndva. Dar chipul unde va fi rămas ?
 în osuar pirotește un craniu de fildeș locuit de fluturi și
 elfi

în brocartul din vitrina muzeului se alină patimi
 peruca o aduce Decembrie — semn că ritualul de taină
 cuvintele-au fost rostite cu aceeași voce solemnă ca
 în fața altarului înstelat îngenunchează văzuți sau nevăzuți
 Și tu treci numărînd femeile frumoase cu nefirescul lor
 mîngîiat de artizanii Măriei Tereza. uimit de ceafa lor
 și de golul din ochii cenușii ori albaștri. Ce sînt aceste
 și cine le va răpi în orizontul de gheață al furmelor unde
 și spiritul stăpînesc în impasabila lor devălmășie ?

Cariatidele
 suportă din ce în ce mai greu această superbă arhitectură
 bătrînul Atlas adoarme din cînd, în cînd obosit de povara
 corbii purtați de vîntul aspru al estului se-nvîrtese în
 văzduh

id i i M
 pup i ' f i » ul i te p i i i
 luni ' i d [1 i i i } c i
 CIM

C ll<) * L) c i 1 ' f " fiunzi" in io
 'u gl (ul io OL I * ^ÎN ri iv jin/ind then < î M t
 ' o in oij' o O ipi J siJI it dar timpul declină
 m alte lumi d ooata cu stelele, m propria lui
 neființă
 avîndu-și isvorul... și linia șerpîind anxios povestește ceva
 neînțeles

cu **gbiare negre** înălțate spre cer încremenesc copacii
 heraldică, poarta nu se deschide ci totuși trăsura se aude
 prin gangul sonor — dacă n-ai auzit-o ești mort, sufletu»
va avea un fatal accident de automobil chiar dacă trupu!
 va continua să rătăcească pe stradă.
 O, sînt atîtea trupuri ce trec
 lovindu-se unul de altul fără să simtă, atîtea intacte
 desăvîrșite obiecte cărora nimenea nu le mai știe rostul.....
 te va fi umilit strălucirea lor sub lumina îndepărtatei
 și-ți vei fi amintit de pădurile întunecate, sălbatice pe unde
 strămoșii tăi. Iată aici pînă și arborii învățară disciplina
 muzica lui contrapunctul savant cînd sub bagheta vîntului
 repetă vechiul Concerto Grosso. Vîntul sau moartea sau
 ce strigă sus în platanul bătrîn același nume la care
 nu mai vrea să răspundă — sau poate niciunul din ei
 poate că tuturora li se substituie rînd pe rînd acele
 încă nevăzute în preajmă, întrezărite doar în oglinzi
 între galben și negru în palatele unde Noembrie
 ultimul împărat. Și tu treci adunînd frunze pentru
 de alchimist obstinat și repeți obsesiv aceste cuvinte vîntul
 moartea și-ți amintești într-un tîrziu că ești așteptat
 într-un magnific palat — dar nu știi nici cine le-așteaptă
 nici unde e palatul nici dacă a fost
 sau n-a fost zidit niciodată...
 VTicn. 2.XI.97G

III

Să intrăm mai adine în această pădure de piatră
 căci drumul întoarcerii piere — fecioara înaltă
 eare-i torcea firul ei salvator doarme demult cu mîinile
 încrucișate de piept în caii drnă sub lepedea rece —
 dear cînd prelatul Îngenunchează în fața altarului
 pe chipul tăiat în marmoră veche tresare un imperceptibil
 Doamne, Exccisior, să inirăm să pătrundem mereu mai
 irtă se-aprind pretutindeni lumini și întunericul crește
 o ca și cînd ai pătrunde într-un enorm diamant
 pe-a!e cărui fațete șlefuite de două milenii curge
 soarele împotriva luminii sau în somn cînd cobori mereu
 adunate în negru și visezi constelații aprinse. În piatră
 so imprimară vocile celor rămași dar graiul c altul.
 alunecă încet cu blana lui verde negru către vest
 n timp ce spre miazănoapte se-arată spectrală și mută
 ealviția zidului. Stelele au o privire pustie și-nerueișală
 de parcă ascultă înspăimîntate descintecul unui mag
 Cineva începe mereu să numere dar curînd pierde șirul
 și tace, alții caută o mare iubire sau un destin glorios
 pînă cînd se trezesc dintr-o dată în fața aceleiași uși
 la care nu mai au curajul să bală — și șoarecii mari
 trec liniștiți pe dinaintea lor salutați, de bălrînul majordom
 al palatului... și cei ce adună mereu îndrăgostiți de
 din vitrinele marilor bănci iată-i seara frisonînd de
 printre abstracți descendenți, îngroziți la gîndul că aurul
 îmbătrînește fără delfin și că moartea e-atit de simplă
 nici un plus de confort nici o speranță plătita — fe-nt:inzi
 in pat

și expiri ca ultimul cerșetor. Poate că mulți ar dori
 să se--ntoarcă
 anii cuprinși de regrete pentru ceea ce simt că-au pierdut
 fără a ști ce anume alții copleșiți de remușcări, de
 îndoieli
 ori de spaime, cei negri, cei bîntuiți de origini, fanaticii
 comorilor printre care cu pas măsurat se plimbă custozi
 invizibili
 cînd bate vîntul de nicăieri vîntul-vînt cei ce-ngheață
 gândurile
 și luminează triumghiul din cei" cupolele verzi își clatină
 capul
 ceea ce-n limba lor înseamnă amurg sau drum rătăcit —
 glasuri pornesc clar revin derutate căci nordul e altundeva
 steaua privește cruciș, mușchiul cu blana lui verde trece
 lunecînd căire vest în timp ce spre miazănoapte albește
 calviția zidului. Încotro ? Oare nu e mai bine
 să nu ai unde te-ntoarce ?

Poale și tu uneori

ai fi vrui să te-ntorci obosit de atita fatuitate umilit de
 minciuni
 de hotare și lanțuri mai ales că drumul parcurs, sinuosul,
 lungul penibilul drum nu l-ai uitat niciodată
 dar e destul să arunci o privire în urmă ca să le-ntunecl
 Și să reeazi In habitualul mutism. Sate arse fintini otrăvite
 corbi
 balauri.!! căruia de sute de ani îi cresc la loc peste noapte
 capetele tăiate și anahoreții bătrînî înfrunziți cu mâini
 lungi de lemn
 căutînd In cenușă cînd prin albia râului înaintează tăcuți
 călăreții uciși Iar cei vii odihnesc în morminte. Aripă și
 păsări
 mciodală-nlllnite copile de cai fără cai răsunînd
 ca o grindină rămasă în cronici pe care-nvățații
 n-au izbutit să le scrie — tăcere multă și fum te reculegi
 In tăcere și-n fum în tăcere și-n taină și speră să intrăm
 mai adine
 îi ÎUV.I.!! i pădure de piatra să înaintăm mereu în această
 |;u\l n-vo,a.--culă iu hotarele căieia am păiruns surescitați

în..e lăcomie incertitudine și presimțiri anxioase să
 pătrundem
 mereu mai adine urmărind cu înfrigurare grafia
 acelor de raclai — în oglinzi convexe monstruos se dilată
 exasperatul nostru Excelsior și homunculi cu cap de
 gigant
 se răsuc'-sc în matrice — oglinzi în oglinzi convexe
 crește In oglinzi convexe în orizonturi convexe în celule
 în spaime in visuri în îndoieli în iluzii convexe
 întunecatului nostru Excelsior...

Wiesn. M.x 1976

IV

Deseacă-n palatul Auersperg se vor intîlni iarăși cele
 șapte coroane
 fiecare dintr-o altă direcție fiecare dintr-o altă lumină
 apusă
 cînd orologiul baronului va bate ceasul știut
 se vor auzi ușile vor trosni vechile jilțuri va pătrunde
 curentul!
 M C L U < i de șapte ori va fi iarăși numit
 pil iile stinse. Astfel trec anii aripile cresc
 apri >L.ilic se scutură dizolvînd amintiri și lumină
 piuah atâ gândurile roase de carii bronzul coclit
 i »a i iL) a se alcătui într-un craniu gigantic
 d^is.. j. căruia coroanele nevăzute se-așează
 de i' th~,argint oii de plumb după menire și soartă
 clJ3)iv'o â și datini după sica și cuvânt. Cei ce crezură
 m i ^ a s u mîndri în amurg printre vulturi
 și an ii de pradă pînă cînd amintirea strămoșilor
 m să rpeze prea greu și se nasc bolnavi descendenții
 c N - ci nărețla apusă umblă întunecați blestemînd
 11 c i oile care spală memoria și miriapozii
 văzduhului —

noaptea aduce incendii hieratice mistuind fără flacăra
formele descântate se întorc în tipare și-adorm, gnomii
insinuându-se printre palate și temple își cântă melodiile
lor
antimelodiile lor ce amalgamează aiurea cuvinte și sonori
într-un hohot de râs mărunț și grotesc — ferestrele
izbucnesc deschizându-se deși nici un vînt nu tresare
bibliotecile cad prăbușite cu vertebrele măcinate
ea o pulbere albă mișunînd do larve gălbui care devorează
cele din urmă cuvinte. Și piatra dură trădînd eternitatea
simbolului
sugrumînd în tăcere zoologia heraldică revenind umilă
în implacabilul anonim al materiei — toate tac
toate încep a se alcătui într-un craniu gigantic
deasupra căruia coroanele nevăzute se-așează
de umbră, de ceată, de fum după menire și soartă
după stea și cuvînt.

Și iată deseară-n palatul Auersperg
se vor întâlni iarăși cele șapte coroane — dar unde o parc
palatul Auersperg și cine va fi patronînd conclavul ?
Tu carc-ai bătut atîtea drumuri și-ai stat la atîtea
ncîntîmplate ceremonii deprins a te estompa ca un spirit
anticipai
suportînd în tăcere vanitatea prostia și vidul sfrăduindu-tr
doar
întru învățătură ascunsă — parcă ai auzi uneori sunând
clicile mari ruginite, pașii ritmînd golul evocator
dinlăuntru!
sau dinafară incintei numele celor nenumiți
rostite în acustica dupăamiezii cu acel straniu inimitabil
accent... da, îți vor fi venind în minte de bună seamă
stolurile lungi de cocori plutind înalt în unghi ascuțit
primăvara și toamna, ajutând poezilor să făurească
metafore.
pentru trecerea anilor și cel ce cădea întotdeauna
fosforescent.
transformindu-se undeva jos (sau undeva sus) într-o
giruetă metalică —
acolo în acel undeva Lukas lunaticul își înalță mereu
migratorul portal pe sub care în asfințit ies iubirile

veșnice

și toate cele sortite uitării cînd plouă și frunzele de acant
cresc
actele di; bravură durerile sfișietoare jurămintele moartea
răsucindu-se cu nervurile atinse de incurabila silicoză
estetică —
sufletele derivă în lumina cea fără amurg ceasul baronului
bate ușile se aud și vechile jilțuri din jurul mesei trosnesc
și curentul pătrunde izbînd ferestrele și stingînd cele: din
urmă făclii...
Poate că ai fi îngăduit și tu în orgolioasa, inaccesibila
a fatala incintă căci una cel puțin una dintre acele coroane
ca: multe ori și-a surâs... dar e mai bine să dai totul uitării
ă să-ți spui că palatul Auersperg e departe și-afară cad
frunzele
?i e atîta somn și-alîta aur bolnav încît n-ai mai ajunge
..eiedeta la porțile lui...

ISarurcești, 7.11.97~

Cuvintele cîntă linia curbă cuvintele cresc
și descesc urmărind toate gîndurile ce nu s-au rostit și
tăcere;».
se adînceșle în ceață. Ar trebui să fii fericit printre atîtea
inexorabile genii să-fi cauți sus în lumina lor rece
demult așteptatul liman către care din tinerețe plutiră
întunecatele fale aripi — ar trebui să deschizi ochiul
mare și alb
ai lunii diurne cînd nevăzută de nimenea trece învăluind
eu privirea deopotrivă viii și morții contemporani sub
domnia ei —
graiul acestor oameni prea bine-l cunoști....- chiar și
cuvintele
pe care ei le-au uitat și nu le mai spun cînd îngenunchează,
sărutînd muți tiara Știutului Ruprecht și urma
pașilor lui —

41<)

știi muzica sincopată savantă și plină de grație a acestor violoncele de piatră și partitura solistului cu perucă

și cu arcuș aurit — când se aprind candelabrele în piața pudrată
și cele dinții acorduri răsună ești nelipsit fie și-atunci pustie
când toamna
cu ploile și călugării ei străbate orașul sau când porumbeii
se prostituiază cu umbrele. Zorii te-au găsit nu odată
transcriind obstinat modulații necunoscute, cuvinte și linii
cuvinte și sunete cuvinte și forme tot ceea ce tulbură

întemeiat în mai multe hotare — și totuși ea și odinioară
te umilesc adesea gândurile ce nu s-au rostit și

tăcerii adâncite în ceață. Încătușat între armonii, înțelepciunea

deconcertat
în singurătatea muzeelor citind între evlavie și apostazie
parcă încerci mereu să reconstitui ceva, să-ți amintești
ceea ce nimenea n-a știut niciodată.

Nimeni sau numai tu ?
între lucrurile ce cresc și cele făurite se sapă mereu

mai adâncă
prăpastia și tot mai mulți încep a visa îngîndurați

și nostalgici
la cele dinții și pornesc în extatice pelerinaje către

Țara Sfântă
a Sfântului Ruprecht uitînd că nu mai știu nici drumul nici

rugăciunile —
în timp ce alții rîzînd gonesc cu farurile aprinse hi plină zi

pînă când ochii se sting și îămîn doar farurile
•uminînd în pustiu. Și tu ciuți. Cuvintele cinla linia curbă,

cuvintele
cresc și descesc pe portativul iluminatului Artifox Magnus
fermecătorul de șerpi canonizat în amurg. Cuvintele te

înlanțuie
și-apoi iarăși te cucerește o posomorită și lungă tăcere.

Despre ce să le cînți acestor oameni care dansează
atît de grațios și de melancolic în jurul lui Baal

încît tu însuți rîvnești uneori la frumusețea dansului lor...

Altădată totul strălucea și sălile prin care rătăcești
erau pline de lume — și geamurile se deschideau rînd

pe rînd
lăsînd să cadă pieptănături delicate pentru pieptenul de

argint
al Austrului. Sus undeva pluteau șoaptele tănuite și pline

de patimă
âșteptînd răsăritul tîrziu al îndrăgostiților morganalici

și tăcuți trubadurii călăreau noaptea printre hoiturile
tălharilor spînzurați. Unde-ai rămas, sub ce astru

misticat...
Ceea ce vezi pe ecranele acestor fațade nu e decît proiecția
nedesk'gatelor gânduri care nu s-au rostit — înaltele

transparentele forme niciodată alcătuite întotdeauna
visate —

Irttu îi" . pL arca lor îmbătrânești. A nălțîndu-te pînă când
o tînguire ușoară te escamotează în ceață. Și cuvintele

ramii lu nî.sd pe deasupra ruinelor unde s-au cuibărit,
pulberi rătăcitoare, sălbăteciuni și sburătoace de noapte —•

cuvintele
cresc și descesc circular printre abstracte schelete de

pelerini
printre stafiile dansatorilor printre umbrele chipurilor

cioplite...
un glas întrebă : când se va deștepta oare din somnul

lui greu
Sfinlul Ruprecht ? Iar altul răspunde : închide ochii

și dormi.

Căliinăsieșii, 12.11.91?

Toată toamna a bătut vîntul rău vîntul cel otrăvit
și malefic ui Pustei. Trecători cu ochi injectați așteptau

scara
prin grădinile publice, păsările cu sborul lor frînt căutau

orizontul

actori bătrâni și uitați declamau prm cafenelele Ringului
frînturi din roluri pe care nu le-au jucat niciodată
străzile pline de frunze, de cîini și de gesturi inexplicabile
șerpuiiau derutate și limba germană vuia în poduri pustii.
Umblai amețit dormitînd. ziua iar noaptea bîntuit de
insomnii

deschideai geamul ce nu mai dădea afară ci altundeva
într-un fel dc încăpere enormă luminată de o lună falsă,
ușor brumată plină ele perechi nu prea tinere ce se vedeau
plimbîndu-sc în tăcere oprindu-se și-apei iar reluindu-și
plimbarea. →

din cînd în cînd bărbații păreau a-și implora partenererele
pînă cînd se auzea rîspicat un NU invariabil și-afunci
pe fețele lor trecea un surîs mutîndu-se pe fața lunii false
ce-și arăta o clipă ridurile și dinții. Tîrziu cînd isbutoai
în sfîrșit să adormi simțeai și pe fața ta cum se așează

același surîs
cu masca lui de tinerețe trucată — săreai pe-un cal mare
și falnic

pornind în galop către casa iubitei

dar casa iubitei era departe,
calul de bronz sforăia nărăvaș pe soclul înalt — vulturi
pietrificați scriau cu săbii și cruci deasupra portalului
aceeași blestemată vocabulă NU pînă cînd un val turbure
îți răvășea visele și-ți întuneca somnul. Doar uneori apărea
o femeie

sărutîndu-te și spunînd că te așteaptă ca și altădată
undeva într-o gară, în umbra bisericii sau în cartea cetită
demult-
șî tu te gîndeai că împreună cu ea ai putea ieși din

numărul
acelor perechi nu prea tinere care-ți traversau insomniile
plimbîndu-se în tăcere oprindu-se și iar reluîndu-și
plimbarea...

decupai din memoria ta epizoade frumoase așezîndu-le
în rame vechi de argint sau de fildeș și te lăsa cotropit
de drogurile dulcele extrase din Vegetația părăoasă
și otrăvitoare a Pustei. Neliniștea, anii întorși,' cuvintele
tandre

erau vestirea înșelătoare și nefirească a vîntului acelaia
rău
tulburătorul mesaj al heraldului înaripat și malefic —
ispita
nesăbuitei speranțe. Arhangheli de lemn aurit se ridicau
însă **mîndri**

în apărarea virtuților tale și-n cărțile înțelepciunii din veac
numele tău stătea față~n față eu numele toamnei —
cenușa

altarelor reci unde îngenuncheasei de-atîlea ori umilit
împăcat pentru totdeauna cu drumul, stăruia pe creștetul
tău

ca o neînduplecata consolare a vîrstei ori un însemn de
distincție
și oriunde îți întorceai privirea ceteai, pretutindenii același
NU implacabil,

Șî cifrele curgeau monotone treeîndu-și mereu
una. alteia taina, luminând în alcătuirile lor căile Domnului
intru a căror învățătură stăluseși — ochii neconținut
așintiți

asupra tuturor celor ce se usucă și cad împîinindu-și
menirea
într-o fastuoasă vecernie căreia clopote fără cuvînt îi
ritmează

cortegiul. Tăceai ascultînd cum pașii tăi deșteaptă ecourile
tot mai sonore mai sumbre ale idealului, nedoritului

Aller Ego
care pleca dînd ia toate întrebările, în numele tău,

răspunsuri
ireproșabile» și prețioase — și în sinea ta spuneai NU acelui
NU unanim

și-ți deschideai pieptul cu ascunsă și voluptuoasă
complicitate

vîntului otrăvit, și toată ființa ta se înălța tulburată
în întîmpinarea femeii care venea sărutîndu-te
și spunîndu-ți că te așteaptă ca și altădată.

Bucurau. 1.III.9Tf

VII

Marc Aureliu coboară în fruntea armatelor către albia
Dunării
călare pe calul său verde aflat printre ruinele Romei
demult îl chemase proconsulul scriindu-i că Marcomanii
se-adună
pîndind la hotare. Noaptea ochii aprinși ard în pădurile
Istrului
se aud sunînd arme de fier și galopuri sălbatice
coame roșii do oameni, și cai se învâluie printre arbori,
și cu sgomot sec se frîng în ziduri săgeți rătăcite,
în aer e un duh de incendii și jaf, barbarii își sporesc
cutezanța
și setea de pradă cînd simt moleșită cetatea, cînd simt
că legiunile ei s-au dat plăcerilor și desfrîului fără
margini
iar castrul Vindobonei ca o navă fără catarg plutește
în deriva pustiului. O, vino, strigară solii, vino, divinule
Cezar,
cu întreaga putere a Romei căci umbra barbarilor crește
împresurîndu-ne pădurile își arată nenumăratele vîrfuri
și lănci
pe fluviul înghețat vedem dimineața urma iscoadelor
care umblă noaptea fără făclii dînd tîrcoale cetății —
și 01123
aduce mirosul de carne arsă întru cinstirea zeilor cruzi
ai acelor războinici,..
Și urmașul fericitului Antonin Fiul
cu ochii încă voalați de înțelepciune greacă se ridicase
înnegurat dintre scrierile lui gîndindu-se ca și altădată
că viața se-aseamănă mai curînd cu arta războiului
decît cu dansul și că primejdia se cuvine să te afle pe
deplin pregătit —
ceru să i se aducă spada și calul și-n fruntea armatelor
porni către Nord. Traversînd Alpii înzăpeziți își spusese :

vezi în urma ta abisul duratei și-n față un alt infinit
adu-ți aminte de cei ce-i îngropară pe atîția alții
sfîrșind prin a fi oi îngropați și învață
să disprețuiești moartea. [...]

București, 4.11.1977

SIMPTOM

pietre, ziduri, clădiri — și col ce nu doarme crede și înalță
mereu
aceiași templu stupid... piramida pentru mumiile falșilor
faraoni
caro. mor rînd pe rînd și piramidele rămîn mereu
neterminate
și oasele sclavilor ciută, fluieră fluierul piciorului frint,
ploaia
linge coastele rupte în formă de liră și se aude o muzică
decolorată,
dinții cad cînd o grindină iar în craniul surîzător și-a făcut
cuibul o pasăre roșie care strigă întruna :
NIHIL i NIHIL ! NIIIL !

LIED

de generații, cobai
.....de-ge-ne-ra-ții —
moarte fără moarte fără mormînt
disparații de sacrificiu în marile
lăzi de gunoaie.
ACUM-nu e ACUM.
e albul
neutrul
antisepticul
NICIODATĂ

e spațiul imens dintre sălile
laboratoarelor aberante
unde se fabrică
viitorii călăi.

GRAMATICA

Toate verbele numai la viilor și toate
substantivele moarte — printre flori de hîrtie
mișună adjectivele harnice cuîegînd nectarul...
Și muștele invadează gramatica unsă cu miere
exeremoniîrtd-o cu alfabetul lor enigmatic
și poetul își linge degetele
ca în vechiul proverb.

MENUET

Cîini ai străzilor fără crini
cîini ai maidanelor oarbe
noaptea, copilăria, anii liceului...
ninge deasupra unui mormânt
dar e atît de puțin alcool în toate
și sentimentul, e singur
și n-are inimă, n-are casă
n-are mormînt — cîini
ai străzilor fără cîini
cîini
ai maidanelor oarbe !

CRISTAL

Un cristal un CRIST al zăpezilor... nu, pentru nimenea,
poate din nou va veni un frig... platoșă neagră... și florile
nu...

cu enorme petale vor ascunde goliciunea săracilor. Mîna
va aminti iarăși Bizanțul și capetele lui ușor înclinate
pe umăr
coșmarul iconoclaștilor cînd peste cîmpuri albe gonindu-și
caii
vor răsări crainicii. Și noi cei ce trecem ascultînd solitara
bătaie de clopot la crucea nopții vom face din fețele
noastre măști pentru urmașii care vor fi bucuroși să fie
poarte
îndeosebi iarna, în ierni cristaline un CRIST va veni
să aline destinul trădațiilor... cîntec cuvînt animal coboară
totul... adoarme totul... se-ntunecă totul... în sine...
orizontal.

IMN DE SEARA

Unde s-au dus mării romantici germani
și unde s-au dus nebunii ce le statură în preajmă...;
creferele lor tenebroase, în nopți de iarnă le chinuie
vîntul de miazănoapte...
dar tu care rîzi mereu
în propria-ți inexistență adăpostindu-te,
Doamne, cum vei trece iarăși și iarăși în tabăra
mercenarilor fără steag, sîngele neștiut al părinților
picurînd de pe sabia ta. O, dureros, dureros
dur
cros
ros
os
în limba cîinilor
pe maidanul istoric.

VERSURI PUBLICATE ÎN ANII
DEBUTULUI: LITERAR
— 1943—1947 —
ncincluse de autor *in* volume

LINIȘTE

Liniște-n noapte.
Totu-i de lemn,
luna, luceafărul,
stelele,
stau nemișcate
toate solemn
chiar și ielele
destrăbălatele
ce cu strigoi își schimbă inelele
par ferecate.
Liniște-**n** noapte
nici murmur
nici șoapte
crinii desehis-au potirul.
Rege nocturn
pe-al bolților turn
doarme-**n** cetate
zefirul.
Liniște-**n** noapte,
liniște-n suflet,
totul solemn
stă-**n** nemișcare
inima-mi pare
de lemn.

NEAM NEMURITOR

Ai răsărit în inimă de munți
Scăldat în doină și eternitate
Te-a apărat de dușmani ca un frate
Frunzișul des al codrilor cărunți.

Călit ai fost de-a vremilor noian
Ți 8-a-ncrețji înfiorată buza
Ți-o marnă dulce Sarmisegotuza
Iar lalăl tău e lainicul Trăiau.

Al vremii gros l-ai străbătut prin fum,
Ai răsturnat din calc-ți bolovanii
Și înfrunții urgiile și anii,
Spre orizonturi noi ți-ai croit drum.

De multe ori urgia a-ncorcat
Să te înece și să-ți piardă firea
Dar ai sfărmat în tunet uneltirea
Neam de eroi, neam binecuvântat.

Al lumii cer e vecinie schimbător
Va mai ploua de multe ori eu sînge
Dar nici potopul nu te va înfrînge
Neam de legende, neam nemuritor.

GLOSSA

Mi-am ascuns privirea-n veșnicie
Ca să-mi fie veacul mai aproape
Să mă scald în a plăcerii ape
Să ascult a vieții simfonica

Se lăsa grea inima-mi pustie
Peste a durerii tristă haină
Am fugit de-a vrerii neagră taină
Mi-am ascuns privirea-n veșnicie.

Printre ani morminlul să mi-l sape
Încercau zadarnic solii vremii
Dar fugit-am pe-aripa vremii
Ca să-mi fie veacul mai aproape.

În uitare vrut-a să mă îngroape
Sufietu-mi mai crud ca o panteră,
Dar m-rr-a-mpîns un zîmbet de venera
Să mă scald în a plăcerii ape.

A sunat și ora cea iîrzie
Un orlogiu mucezit în tindă.
Mă aplec peste-a șederii grindă
Să ascult a vieții simfonie.

NECUNOSCUȚUL CÎINE PIERROT

Necunoscuți!., cline ardea ea o cartate,
alții ar fi plîns — eu sunt .sufletul orelor Pierrot.:
pentru iubita noastră care cîntă și bate
am ucis turnul acela.....poliția creierului Bordeaux.

Cine-mi va căuta în oase o frunză, sau poate chiar toamna
moartă pe pat ?
Se va spune : era un nebun care durea printre culori ;
întrebarea mea o va pune linia ciuda!
și copiii îmi vor aduce pe ascuns pîine și flori.

Țoală aminti'voa mea va fi un copac undeva în Cape-'
 dinii mă vor învăța la ora de viață,
 va crește craniul meu ca o înnoptare de faun
 și ia arniezi albe voi fi cea mai tristă udată.

Doamne, numai Tu mă vei mai cobori ia Dăruî orașelor
 de var...
 adio, femeie albastră, noaptea dessem ' p - i ^
 p i (•
 cmt poate, dacă nu am ochii amanenci, ' i u ,
 o soră de caritate a deschis un azil 11 s,

Pai' cuiva poate tutore al sîngelui meu palid și crud. ?
 hei ! Tu care vopsești luna cu cerneală albastră
 mîine îți voi transmite ultima radiogramă la Sud :
 „Necunoscutul ciinc Pierrot a murit într-o glastră”.

POEM PENTRU O CAMERA

Iluminat șase femei m-au destrămat în ochi și în plete,
 Șase au cîntat cerebral,
 Am defilat ca un amurg snob printre fete
 Și un cuvîni dăruit a murit de opal.

Tu mi-ai scripit un poem care se numea
 Ion apostol Popescu, șarpe sau munte
 Și cînd au deschis în noapte inima ta,
 Simțeam cum albește undeva, un castel pe o frunte.

Vino, uite, numărul, te citește în ape,
 Cheamă șase femei să ne scuipe tăcerea
 Pentru noi, uite, o luna aproape
 Și carnea albastră e dulce ca mierea.

— Vino, îl vom săruta pe Esenin,
 Vom vorbi de Dimitric Stelaru și vom rîde,
 Apoi vom înălța din creier și vin
 Un muzeu pentru craniile noastre divine și hîde.

— vt. i a. J i b a, i în Sud. m —
 \ ^outoii \ i m piui la i mei,
 i i pisa' i , ui i iod î din oi un
 i u, (i n i i t i i i u, u' ș < gi

C u O i i ut
 i . t c n i n i m spital,
 L e m u t g o t , p ă m î n t .
 c i a e c a n a l n i f a u n b r a i .

NOCTURNA

T/ouă iiii limba pădurii
 v caca ce-n limba toamnei se numește ploaie cu soare j
 de aceea apune atît de trist pe circoml'lexul gurii
 blestemai amintirii cu arcuiri ușoare.

'i r ' i U l i , ' t P u n d i n l u n ă .
 u n i a i - n i t \ i h i m e d i u a s t r a l ;
 s • i t h i i a / i n î a d u n ă
 r C t i b u t i n d u - s c - n p i e p t u l l o r d e o p a l .

A i d p a , : a i i u > s î n t v i i
 c a r r - . i i m o i l o i s m c i i l u i a r u n c a t ă p e c e r
 s i p ' . ' u , ' i i n P e c n e c o p i i ,
 c , v . u i i ' . b . a d e s i d e f c a r e f l u t u r ă d i n a r i p i ș i p i e r .

Și ultimele lor fiifiri spre lună,
cînd fiecare pană e o rugă făcută...:
trezesc în mine sărutul plîngerii ca o mare nebună
și fac să-mi răsără în suflet durerea popasului ca o oaie
pierdută.

ANDANTE

Călător cu ploile exilate,
voi strîngo pentru femeile tale argint.
Noaptea ne vom sugruma și vom bale
din aripiile noastre fecioria în vînt.

Creierii vor aminti medieval țărături, **sure** ;
copii colorați vor avea șolduri de brad.
Inima va goni cerbii albi din pădure
și vom număra tundrele cum în creier ne cad

Poate cimitirul-amantă ne va întinde grei
sinii desenați pe frunze de mare...
Ne vom aprinde părul agățat în femei.
Ah ! femeile noastre eu pleoape de sare.

— înnebunește ! am terminat cel mai trist epizod
și simt pe oase cobai fără numai",
cînd toamna -.....cățea cu piărăinii der iod
îmi scuipe tăcerea pădurii pe umăr.

Silaba — stea o voi. trimite, va fi. frig
— astăzi mor toate felele tale.
Călător cu ploile exilate le strig
și plec să mă culc cu pasărea Dale.

Poate se va vorbi și noaptea morgă
ne va sîngera un surîs milenar.
Cînd serile verzi vor aduce o orgă
ygm trece cu ultimul nostru pătrar.

SEPIPENTINĂ

Cutei cîini albi flutură nori
— 22 Frima.ire anul oricare,
Oameni purtau amintire în adori
Se mușcau de piepl și vorbeau de plecare; '

Suigle meu desenase femeii
și ceva din inferior (poate întîlnirea u
îți voi aduna părul și trei
dintre amiezile tale de vată.

Atunci cînd copiii albeau pe ocean, ;•
— oricine scuipa undeva — aprindea o lumină"}'
cîntecul meu te durea ca un an
și din ochii copacilor plîngea anilină.

Niciodată nu voi mai fi corbul din lună..." >
Doar tăcerile ziua mă vor aprinde în glas
voi avea un album, o amantă nebună,
șarpele nopții și ultimul ceas.

Porumbei vor povesti despre omul care
Păsări de sticlă vor bate din pleoape
— Toamna e clinele meu Honore
cînd dorm, Baudelaire se aruncă pe ape.

"... Cinci câini albi îi simt cum aştern
cîntecul meu pe cutii craniene.
Nordul ah ! nordul îmi moare în stern
şi păsări de sticlă îmi fug printre gene.

CÎNTECE PENTRU PĂSĂRI URCATE PE TRON

Ce triste sunt păsările urcate pe tron
în penumbra ospiciilor — colorate antene...
— strămoşii mei le păstrau, în ozon
curcubeiele de cristal odihnite pe gene.

Din copii — niciodată nu voi fi crezut — adesea mor
şi soarele-mi face portrete proaste în glas ;
Numai ochii reuşesc într-un ton incolor
Tîrziu, cînd luna dă fumul pe nas.

Şi totuşi oceanele, proprietăţi nude, vibrează pe scări
de retină
cu toate păsările urcate pe tron — care succed corăbii,
nostalgiile mele condamnate la viaţă haină
putrezesc (poate mai tîrziu se prefac iar în vrăbii)

* » « . ' . " ' . ' . » » . * . . .

A sunat niciodată cald ca un fluture gol,
în ospicii marine — colorate antene,
unde seva tăcerii arborată pe sol
clocoteşte cu oameni în. stranii desene.

'...Şi cînd păsările întorc de pe tron ochii moi,
cu tristeţea lor — sugrumată galeră
extrag nebunia din oamenii goi
şi-n bulb mi-o plantez ca-ntr-o palidă seră.

[*POEZII* , Editura pentru literatură și artă a Uniunii Scriitorilor din R.P.I.L., [Bucureștii, Nr. 0475/950, Ilustrații de Georgefa Comănescu, 130 pagini. Cuprinde versuri și, mai ales, versificai) specifice anilor 1949.....1950, în majoritatea lor repudiate de însuși autorul lor.

La frasinii » *la răscruce*, poemă lungă (p. 5....4(1) pe tema luptei de («iasă ia sate este fără valoare artistică. Merită să reproducem *Epilogul*, din care transpare autoironia și speranța că autorul, tânăr fiind, va mai putea „cînia” și altfel :

„Iată-mi, dar, poema terminată
Pun. condeiul jos pe: masa mea.
Mîioe lira-mi neastîmpărufcă
Alte cînturi vă va intona.

Și tu muză, *nu* fi supărată
Că n-am invocat numele tău,
Cum făcu ilomer cînd, altădată,
L-a cîntat pe mareJe-Odiseu.

Dar sunt tînăr — simt putere multă,
Simt cum crește-n voi al meu cuvânt,
Simt urechea voastră cum ascultă...
— Despre toate eu am să vă cînt."

Urmează poemele : *Odă pădurii, Fabulă din lumea coniferelor, Cuvîntare la o noapte senină, Despre Pace, Cîntec ia apa riului.* Din *Cuvîntarea poetului* is mure reținem i

„Ce frumoase sunt apele mării, tovarăși!
apelc-aceslea în care timpul și-a
prăbușit parcă munții do sare
și alo noastre sunt, pînă departe, acolo
unde cerul lovește eu toiagul în mare.
Vă îndemn să iubiți apele-acestea,
să iubiți nisipul țărmlui, soarele sudic
coborât atît de aproape,
să iubiți scoicile, peștii, și toate vietățile
care se nasc și mor în aceste ape."

Apoi urmează : *Dintr-o gară. Trec zece care, Lenin ia Sușenscoe, Poezie de dragoste la mutarea în locuință nouă, Cîntec de Mai pe malul Someșului, Cîntec hi lună.* Lui Geo Dumitre.scu. din care cităm :

„E seară acum și timpul s-aude tîrziu
Cum bate incet, șvicnind undeva în pă-
mânt
Și-un gînd, n.e~ncelat mu îndeamnă
acum să vă spun :
— în seara asta eu despre lună am sa
vă cînt."

în ospete, Cîntec despre iniw.r, despre odihnă și despre mare, Trei delegați nu aduc nimic din sensibilitatea lirică. *Bateria despre Barla Iosif și ortacii săi* este o compunere proletcultistă, versificare rudimentară, anticipație a „baladelor" încropite în acea epocă și de alți confrăți.

în sfîrșit, ultima poemă *Scriind în Oc-tombrie* se încheie cu mărturisirea;

„De aceea azi cresc gânduri mari în
mine
Și pot visa departe-n viitor
Și pot munci să scriu mereu mai bine
Și simt că n-arc margini al meu zbor.

De aceea, când creionul meu gonește
In zile albe ori în nopți urzii.
Din inimă rin cîntec tînăr crește
Și se așleme-n strofe pe hirtii.'
Din cele 21 titluri ce figurează în su-
marul volumului am reținut pentru edi-
ția noastră poeziile : *Nocturnă pe dru-
muri, De dragoste, După două mii de
ani.*

Textele au fost reproduse din volumul
Poezii.

II CİNTECE DE ZI ȘI N O APT E.
Versuri, Editura de stat pentru litera-
tură și artă, [București,] 1954. cu un
portret al autorului de Lucia Piso, de-
dicăție : Clarei. Dat la cules 29. 07. 54,
bun de tipar 05. 10. 54. tiraj 6100 ex.
responsabil de carte : E. Bușneag,
220 pagini.

Pentru acest volum de poezii..A. E. Ba-
conskv a primit Premiul de Stal clasa
III.

Sumarul include și întinsa poemă *Copiii
din valea Arieșului* (p. 157—210). edi-
tată în anul 1951. compunere aproape
ilizibilă, mai tîrziu repudiată de autor.
Textul abundă de lozinci și șabloane li-
rice conformiste.

Din celelalte 36 titluri, am renunțat la
16 poeme și anume : *Cetățile Hunedoa-
rei, Copiii coreeni la Congresul Păcii,*

4M>

*Baladă, Pe Lenin am să-l pot vedea,
Primăvară în Coreea, Elegie, Cîntec,
Omul și fiarele, Balada alegerilor din
Ferentarii de altădată și de azi, La
moartea lui Beloianis, Cîntecul funcțio-
narilor, Veghe de noapte, Balada mun-
citorului care pleacă la sat, în Piața 9
Septembrie, Tutun și Sfîrșit de august,*
texte care nu oferă cititorului valori
poetice demne de reținut ci sînt, după
însăși calificarea dată de autor, „versi-
ficare pedestră a faptului cotidian,...
anecdote povestite cu chicoteli și în mo-
dul cel mai șugubăț cu puțință... co-
mentarii simpliste și șablonarde...” A. E.
Baeonsky își formulează autoverdic-
tul : ..Din această categorie fac parte și
Balada despre Borta, și cea despre lăp-
tari și alte cîteva penibile eșecuri ale
începuturilor mele întru realism. Le
recunosc cu mîhnire și jenă și le reneg.”
(*Lucrările primului Congres al Scriito-
rilor din Republica Populară Română,*
18—23 iunie 1956, Editura de stat. pen-
tru literatură și artă, p. 421). Meditație
lirică asupra civilizațiilor și sensibilitate
autentică străbat în versurile de în-
ceput ale poemului *Cetățile Hunedoa-
rei* :

«Prin veacuri ce-a rămas dintr-înșii
Din toți acești bărbați faimoși,
Nepotoliți, ambițioși ?»

A. S. Pușkin

Un deal se-ndoaie liniștit, agale,
Pe creastă suie șerpuind poteci ;
Drumețele, să te oprești din cale
Oriunde vii și orișiunde treci,
La crucea văii unde față-n față
Două cetăți prin vreme se-ntîlnesc ;

Aici unde legendele și viața
 Ca două mâini enorme se-mpletesc.
 O, ziduri sure — ierburi și tufare
 Crescute din pietrișul răscolit,
 Ca niște țepi de monstru pe spinare,
 Pe creașia voastră parcă s-au zburlit.
 Cetate fumurie și bătrână
 Strămoșilor eare-au trăit pe-acî
 Le-a fost lăsat în preajmă să-ți rămînă
 Vorbindu-ne în fiecare zi.
 Din turnuri,
 Din unghero-nlunccalc
 Cu umbre, lilieci și bolovani,
 Un glas străvechi s-aude cum străbate
 Pînă la noi, prin sutele de ani :
 «Aici pe apa Cernei înspumată
 Noi am luptat năprasnic, no-am jertfit
 Și oștite dușmane — altădată —
 Aici de pieptul nostru s-au zdrobit.-

în ediția de față am reluat 20 de
 poezii din Cmtece de *zi și noapte*, cele
 mai mull!, dintre ele incluse și de autor
 în culegerile antologice tipărite după
 1956.

— *Ceea ce spun cocorilor*. Textul este
 reprodus din voi. *Versuri*, 1961 și are
 următoarele modificări față de varianta
 publicată în 1954 : strofa V, v. 2 : „Plu-
 tind, ca voi *în fapt* de primăvară —” în
 ioc de „Plutind ca voi *In orice* primă-
 vară” : strofa VIII, v. 8 : „Aliniate *sto-*
luri de cocori” în loc de ; „Aliniate *și-*
ruri de cocori” ; strofa IX, v. 1 și 2 :
 „Și-roi *stăruie* mereu *același* gînd, /
 Muncesc și cînt și de nimica nu mi-i*
 în loc de : „Și-mi *înnoiesc* același *legă-*
mînt / Muncesc și *lupi* și de nimica nu
 mi-i”.

— *Martie*. Textul a fost inclus, fără
 modificări, în voi. *Dincolo de iarnă*,
 1957, de unde î-am reprodus.

— *Din turnul Golia*. Textul este repro-
 dus din *Versuri*, 1961 și are următoa-
 rele modificări față de varianta din
 1954 : v. 9 : „*Singur*, pe terasa ta pă-
 trată” în loc de : „SA-: *dar*, pe terasa ta
 pătrată” ; v. 11 : „...poate...” în loc de :
 „...*sigur*...” ; v. 31 : „...*ială-i*...” în loc
 de : „...*Jau*...A” ; v. 53 : *mereu*...” în
 loc de : „...*ades*...” ; după v. 65 („Ur-
 mărind privirea mea de-acum”) din va-
 rianta apărută în voi. *Cîntce de zi* :
 a fost eliminat fragmentul :

„Printre ziduri și cupole, iată
 Co-a rămas din vremi de altădată.
 Un oraș viteaz și legenda!,
 Și în jur privesc departe-n zare
 Ziduri roșii, schele suitoare
 Vremii noastre semnelc-i răsar.
 Primele lumini se-n firipară,
 Cei plecați în zori, se-ntorc acum.
 Printre ei în fiecare seară
 Mă întorc și eu pe-același drum,
 Fost-a ziua grea și zbuciumată.
 Poate totul izbuti deplin. ,
 Poate numai semnele se-araiă
 Dosiușite--n zilele ce vin.
 Miine iarăși vei urca și iar
 Cîntecele noastre te vor prinde...

Dar acum o noapte ! Cam. răsar
 Stele călătoare tremurîndo,'

După v. 93 („Stau în turn și-aștept
 această vreme”) a fost eliminat frag-
 mentul :

'„O, tu Iași viteaz și legendar,
Chiar prin beznă ochiu-și taie cale
Astăzi când pe-tinderile tale
Vremii noastre semnele-i răsar."

V. 94 : *Zidul negru* cu piatra lui stră-
veche" în loc de : „*Acest turn* cu pia-
tra..." ; după v. 105 („Blocuri mari suind
spre mahalale") a fost scos fragmentul :
„Toate câte astăzi ni se par
Visuri depărtate și cețoase.
Vor trăi sclipind adine și clar
In priviri, în suflete, in case."

V. 108 : „...lumini cu floare givu" în
loc de : „...lumini cu *rază* grea" ; după
v. 121 („Legendarul Iași de altădată.") a
fost eliminat fragmentul:

„Și-or visa din turn de-aiei urmașii
Visele ce bînluiră Iașii
Și vor auzi atunci aproape
Zbuciumul acestor zile mari,
Clasul primelor căderi de ape
Râsunînd în codrii de stejari..."

V. 134 : „Apoi *lin* luceafărul..." In loc
de : „Apoi rog luceafărul...".
— *Rutina*. Textul a fost reluat in volu-
mul antologic *Fluxul memoriei* din
1987, amorul eliminînd însă strofele 5,
6 și 7 :

„Vrere clir/ă — limbă-nțepeniîă,
«Crincen guul» — baloane de săpun !
Cu uscata, vechea recuzită
Stihuri noi, zadarnic, nu se spun..

Poezii cumiști, gîndire-necată
Chiot gol, elan contrafăcut l
Pasărea măiastră niciodată
Nu se-ntoarec-n zbor înspre trecut.

Dimineată. Lumea-n drum spre muncă
Te-a citit ivit pe undeva,
Nimeni nu te cheltuie, te-aruncă,
Putrezit de viu în lumea ta."

Reprodusă din *Fluxul memoriei*, 1967»
— *Așa ninge...* Textul a fost reprodus,
fără modificări, în *Versuri*, 1961, de
unde este transcris în ediția de față.
— Noapte. Reluată, fără modificări, în
Dincolo de *iarnă*, 1957, de unde am re-
produs textul.

— *Poemul teiului*. A fost reluat, fără
modificări, în *Versuri*, 1961, de unde am
transcris în ediția noastră textul poe-
mului.

— *Cintec în munți*. Poezia face parte
din Ciclul *bulgar* și a fost reluată, fără
modificări, în volumul *Itinerar bulgar*,
apărut în decembrie 1954 ; reprodusă
în *Versuri*, 1961 ; în *Versuri* (Cele mai
frumoase poezii), 1964. Textul este
transcris din *Versuri*, 1961.

— *In poiana partizanilor*. Face parte
din *Ciclul bulgar*. Poemul a fost reluat,
fără modificări, în voi. *Itinerar bulgar*,
1954. Reprodus apoi, cu unele modifi-
cări, în *Versuri*, 1961 : v. 44 : „Ca o
veste *printre* anii grei" în loc de : „Ca
o veste-n *zbor prin* anii grei" din *Cin-
tece de zi...* ; v. 109 : „*în răscrucea* so-
surilor trace..." în loc de : „*în mijlocul*
sosuriiior trace...'*.

Textul este reprodus din *Versuri*, 1961.
— *Cn stol de păsări s-a topit în mare*.
In *Cintec de zi și noapte* poezia nu are
titlu și apare cu trei steluțe. Textul a
fost reluat, fără modificări, în *Itinerar
bulgar*, 1954, autorul dindu-i titlu pri-
mul vers al poeziei.

Reprodusă din *Itinerar bulgar*, 1954,

— *La Grivița*. Din *Cinlece de zi și noapte*, poemul a fost inclus, fără modificări, în *Itinerar bulgar*, 1954; reluat apoi cu unele modificări în *Versuri*, 1901: v. 30: „Aud umblind și-acum..” în loc de: „Aud foșnind și acum..” din varianta 1954; v. 107: „Ați adormit și norii...” în loc de: „Vot ați cazul și norii”: v. 121: „Și simt că roi ați înviat..” în loc de: „Și simt că toți afl înviat..”; v. 150: „Și vor ieși din nou țărani bulgari” în loc de: „Și vor ieși coleclirîși! i bulgari”; v. 155: „în drumul lor, români...” în loc de: „Cotectiriști români...”.

Textul este reprodus din *Versuri*, 1901.
— *Amintiri din munții Bihariei*. Și acest poem a fost reluat, cu unele modificări, în *Versuri*, 1901, Partea I, v. 43: „latre munții răvășiți acum?” în loc de: „între munții răzvrățiți acum?” din *Căntece de zi și noapte*; v. 101: „Rătăcind se luptă” în loc de: „Cblindhid se luptă”; Partea III, v. 2: „S-a ivit septembrie în pădure” „în loc de: „...prin pădure”; v. 46: „...gîndu-riie-’i mari” în loc de: „...grndurilc mari”; v. 54: „Mimtel-t-i pustiu” în loc de: „Muntele pustiu”; v. 02: „Și pe-o stîneă..” în loc de: „Sus pe-o stîncă...”; v. 09: „Oastea încotro..” în loc de: „Moții încotro...”; v. 71: „...vale încă se...” în loc de: „...vale însă se...”; v. 00: „...ca falnicul Mihai” în loc de: „...ca cel viteaz Mihai” Partea IV, v. 40: „...Bălcescu, în pădure Y” în loc de: „...Bălcescu. prin pădure?” în *Versuri*, 1961, autorul a renunțat la molio-ul de la Partea III: „Acolo — aș

vrea să pier, / Pe cîmp de luptă-n vuetul de fier” — Poldfi Sandor; și cel do la Partea IV: „Cenușa, lor e timpul veșnic / Intre azur, între pămînt” — A. Blok.

Textul este reprodus din volumul *Versuri*, 1901.

Poeziile-: *Flori de gheață, Pămîniul* (fragment). *Celor din urmă ruini, Artă poetică, Către cititor. Unui grup de fete. După ploaie. Post Scripturii* sînt reproduse din voi. *Cinlece de zi și noapte*,

î. *D O V A P O K M /•*; Editura de stat pentru literatură și artă, [!ueufo,șt.ij, dat la cules 19. 04. 56, bun de tipar 21. 05. 1950, tiraj 4100 exemplare, 01 pagini.

Cuprinde: *Cîntecul verii acesteia*, cu I—VIII capitole și dalai „iulie-august 1954” și *Lucrări și anotimpuri sau mișcarea de revoluție*, cu nouă poeme, fiecare avînd titlul său.

Ultimul ciclu, cu unele modificări, a fost reluat în volumul *Versuri*, 1961. Titlul primului poem — *Conroiul anotimpurilor* a fost schimbat în *Convoiul amintirilor*.

în *Convoiul amintirilor*, v. 27: „Pe meșterii recoltelor bogate”, din *Două, poeme*, este modificat: „Trecerea vremii, holdele bogate”. Versurile 35 și 36 din poemul *Aripa vîntului peste zăpezi*: „în larmă de motoarc-am pregătii / Mașinile să iasă-n cîmp afară” sînt modificate astfel: „lată se-aud motoarele albastre, / Iată copacii-n aburi sc-nfășoară”.

Din poemul *Aripa vîntului peste pămînt*, v. 0: „ca stele toamna” apare

în 1961 : „... ca *stelele* toamna" ; după v. 32 („De-a lungul țării munca s-o cuprindă") au fost eliminate următoarele versuri din varianta apărută în *Două poeme* :

„Să semănăm la timp și cât mai bine î
Porumbul cere cuiburi în pătrat,
Să crească viguros și în tulpine
Să-i urce seva cîmpului bogat.
Ieșiți în cîmpuri, fraților, puzderii !
Cînd frunzele în ramuri se deschid
Aceasta e chemarea primăverii,
Aceasta e lozinca de partid !
Partidul nostru nu spune : război !
Și bombe fluierînd din avioane.
Partidul nostru spune : pentru noi
Cereale ! Tone — zece milioane !"

Versurile 39 și 40 : „Cînd oastea libertății pe plaiurile-aceste / Biruitoare-n august a descins" sînt modificate astfel : „Cînd stele noi pe plaiurile-aceste / Strălucitoare-n August au descins".

Din poemul *Omul și visteriile toamnei* a fost eliminat, după v. 24 („Pacea se-așează-n suflete stăpîină"), următorul fragment :

„Atuncea te ridici, privești oriunde
Și glasul tău răspunde
Cu-al tuturor o dată pînă-n zări :
Cereale ! Tone — zece milioane !
Am împlinit lozinca spre slava scumpei
                                țări".

Din poemul *Tîrziu, toamna*, v. 30 : „...colectiviști sau încă neînscriși" a fost modificat : „Singuri în zarea de mîrgean aprins" ; v. 39 : „Dușmani, înapoiere..." a fost modificat : „Și vom suride zilei..."

Din poemul *O frumusețe o trecut în alta*, v. 8 : „Și mai cu seamă..." este înlocuit cu : „Stoluri de păsări..." ; v. 24 : „Cu primele..." înlocuit prin : „Cu noul an..." ; v. 25 și 26 : „Cinci mii pentru bumbac, două pentru porumb... / Le-arăți felicitarea de la raion, și n-auzi" sînt înlocuite cu trei versuri noi : „Vezi iar ca-n vis întinderi mari și verzi / Pe care umblă ploaia străvezie, / Vezi iarăși floarea-soarelui — și n-auzi" ; v. 36 : „la cîmin..." înlocuit cu : „uneori..." ; v. 38 : „sală..." înlocuit ca : „...preajmă..." ; v. 56 : „Despre colhozurile din s/epe-ndepărtate" modificat în : „Despre ținuturi noi și depărtate". Din poemul *Cîntec final despre mașini*, v. 12 : „Cu țipete sinistre de război" eliminat expresia : „de război" ; v. 22 : „Plecî în cîmpii..." înlocuit cu : „Plecî undeva..." ; v. 50.* „Acest imens ocean în care doarme" modificat : „Acest ocean tăcut în care doarme" ; v. 58 : „Vremea de aur..." înlocuit cu : „Timpul de bronz..." , v. 72 : „Sus, pe vîrfuri..." înlocuit cu : „în zarea de mîrgean..."

Textul este reprodus din volumul *Versuri*, 1961.

IV. *DINCOLO DE IAR N A.* Pasteluri, Editura Tineretului, {Bucureștii, 1957, dat la cules 20. III. 957, bun de tipar 5. VII. 1957, ilustrațiile de Tiberiu Nicorescu, tiraj 4110 exemplare, redactor de carte : Monica Todoran, 106 pagini, format mic. Volumul are ciclurile : *Imn către florile toamnei* (5 poezii), Octombrie, *Dincolo de iarnă* (11 poezii), *Legănare de ramuri în mai*, *La nord de Someș* (6

poezii), *Pescărușii* (5 poezii) și *Valurile și noaptea*. Din cele 30 de titluri, poeziile *Martie* și *Noapte* sînt reluări din voi. *Cîntecc de zi și noapte*, iar celelalte 23 poeme sînt inedite.

Autorul a iviuni 12 poezii în volumul *Versuri*, 1951 : *Imn către florile toamnei*, *Priveștiște*, *Prin pădure primăvara și iarna*, *Cîntec de seară*, *Seara se-ntorc oamenii*. *Dincolo de iarnă*. *Legănare de ramuri în mai*, *După-amiuza foburgului*. *Pescărușii*, *Noaptea*, *-viniiti d.e marc*, *Răsărit de luna pe mare* și *Valurile și noaptea*. Textele au fost reproduse fără modificări.

În *Versuri* (Cele mai frumoase poezii), Editura Tineretului, 1904, autorul a reținut, cu unele modificări, 11 poezii (*Imn către florile toamnei*, *Desen*, *Melodie de toamnă*, *Salcimi*, *Legănare de ramuri în mai*, *Peisaj în apă*. *După-amiuza foburgului*. *Pescărușii*, *Noaptea*, *vîntul de mare*, *Valurile și noaptea* și *Răsărit de lună pe mare*.)

Modificări au fost făcute; la poemul *Legănare de ramuri în mai* : partea II, v. 1. : „... frunze-n arțari !” a fost scris : „...frunzele-n arțari” ; partea a III, v. 15 : „Va respira în pacea superbeii tinereții” a fost modificat : „Va respira în pacea aceleiași vieții”.

• în volumul antologic *Fluxul memoriei* din 1907, A. E. Baconsky reține din placheta *Dincolo de iarnă* următoarele 14 poezii, dintre care unele cu modificări : *Imn către florile toamnei*, *Desen*, *Priveștiște*, *Melodie de toamnă*, *Scd-cîmi*, *Peisaj în apă*, *După-amiuza foburgului*, *Aceste lumini*, *aceste pietre*, *La nord de Someș*, *Pescărușii*, *Noaptea*, *vîntul de mare*, *Țărm singuratic*, *Răsă-*

rit de lună pe mare și *Valurile și noaptea*.

— *Priveștiște*, strofa III, v. 4 : „...recolta de toamnă” eliminat expresia „de toamnă” ; strofa IV din varianta — *Dincolo de iarnă* a fost eliminată :

„— Cît ai primit ?

Am două sute zile-mtmcă.

— Urcă plinea cu sacii în pod.

Podul e plin, Afară-și aruncă

Ceafa, faldurii albi.

E rod bogat, n-a fost de mult așa rod,”

— *Melodie de toamnă* ; ultimul, vers „*Patima-vieții rămîne*” a fost modificat astfel : „*Aura toamnei rămîne*.”

— *Răsărit de lună pe mare* : ultimele 4 versuri au fost eliminate :

„Ce dulce somn cu marea veghind la
capăt ir
Cu semenii alături și la fereastră, țara....

Iar luna suio-n slavă ea-ri ziua cea
dintu
Cînd răsăriud din valuri și-a revărsat
comoara,”

— Din poemul *Valurile și noaptea*, partea I, după versul „Din larg, își lasă viața și umbra peste mine” au fost eliminate versurile :

„Singur pe mal pot colinda oricât
Chiar dacă-i întuneric și nu, se vede
largul,
Mă uit și-ascult — durerii și visului urii,
O stîncă nevăzută le-a sfărâmai
catargul.”

Textele celor 28 de poezii din volumul *Dincolo de iarnă* au fost reproduse după

ultimele variante, tipărite sub directa supraveghere a autorului.

V. *FLUXUL MEMORIEI*. Poezii, Editura de stat pentru literatură și artă, [Bucureștii, 1957, dat. la cules 22. 07. 57, bun de tipar 16.09.1957, tiraj 5150 exemplare, responsabil de carte : Eiiis Bușneag, corector : Petre Stoica, 149 pagini.

Volumul are ciclurile : *Cu tot ce am, Steaua polară* (15 poezii), *Seară erotică* (7 poezii), *Ștefan și oamenii* (5 poezii), *Oriental de aur* (12 poezii), *Un dor de timp în munții Rodnei* (7 poezii), *Fluxul memoriei* (7 poezii) și poemul *Ritmuri*.

Din cele 55 titluri, numai *Vîntul* din ciclul *Steaua polară* este reluarea, fără modificări, a poeziei cu același titlu, propusă pentru revista *Prietenii Artei*, 3, ce urma să fie editată în anul 1947, dar n-a apărut.

Din *Fluxul memoriei* autorul a reluat poeme și le-a inclus în alte ediții. Astfel, 10 poeme din ciclul *Oriental de aur* le-a inclus, fără modificări, în voi. *Călătorii în Europa și Asia*, 1960. N-a reluat în volumul respectiv poeziile : *Somnul crizantemelor* și *Amintiri din Coreea*.

În *Versuri*, 1961, au fost incluse, fără modificări, 10 poezii (*Cu tot ce am, Fluxul memoriei, Umbre, Ritmuri, Episod, Miraj de iarnă, O nuia de răchită, Ștefan și oamenii, Elegie la Marea Japoniei și Sumbra primăvară*).

În ediția *Versuri* (Cele mai frumoase poezii), 1964, autorul a introdus, fără modificări, 29 poezii (*Cu tot ce am, Moneda găsită pe stradă, Amurg la Lotru, Vîntul, Pădurea aproape de va-*

luri. Cîntec fără cuvinte. Spirală, O nuia de răchită, Nud în zori, Miraj de iarnă. Seară erotică, Ploaie de primăvară la Putna, Cronică, Ștefan și oamenii, Octombrie în munții Cîm-Gan, Somnul crizantemelor, Femei așteptînd la Nam-Po, Liniște sumbră, Fostul soldat, Amintiri din Coreea, Moină, Lied de iarnă, Cîntecul brazilor, Trecere lină, Elegia munților, Un dor de timp în munții Rodnei, Aicrnilas, Fluxul memoriei și Ritmuri).

În volumul antologic *Fluxul memoriei* din 1957, autorul a reluat — din ediția princeps din 1957 — 42 poezii. A lăsat, în afară poeziile : *Cu tot ce am, Primul poem, Sumbra primăvară. Altă iarnă, Excelsior, Steaua polară, Pe drumuri neumbrate, Ochiuri de apă, Preludiu-, Patima primăverii, Memento, Cuvintele pe care le rostesc și Ritmuri*.

La unele poezii, incluse în antologia din 1967, autorul a operat modificări :

— *Ploaie de primăvară la Putna*, ultimul vers : toate acestea *de sule de ani* este scoasă sintagma „de sute de ani” ;

— *Elegia la Marea Japoniei*, v. 36 : „Ies oameni cu vestminte albe” a fost scos ;

— *Stradă în Phenian*, v. 16 : „Apar copiii goi, treziți de soare” a fost scos. Modificări importante a făcut autorul poemelor : *Umbre și Fluxul memoriei*. — *Umbre*, versurile 34 și 35 : „Pe-atunci știam desigur atîla de puțin ! / Război, bombardamente — mi se păreau stihie” au fost modificate : „Pe-atunci știam desigur prea puțin ! / Răz—ooaiele mi se păreau stihie” ; în noua variantă poemul se termină cu versul 57 : „în negura trecutului război.”, ast-

fol că versurile următoare, din varianta I, au fost eliminate :

„Și simt deasupra vieții plutind o
umbră mare,
Ca umbra unor flăcări pe care nu le
vezi —
Și umbra îmi pătrunde în suflet și mă
doare,
Cînd alinîndu-mi fruntea, vin primele
zăpezi.
Și-atunci din Vest mi-adie un nou miros
de scrum
Și-atunci pornesc în Iunie și bat din
poarlă-n poartă
Și morții clin războaie mă însoțesc la
drum
Venind fără de număr ca o pădure
moartă :
— Distrugeți corbii sumbri prevestitori
de jale !
~ Distrugeți rezervorul sinistrelor pu-
hoaiie !
:— Distrugeți ! strigă pînă și cîmpurile
goale !
•— Distrugeți larva neagră a noilor
i, războaie !

— Dar coi ? Vei tresări tu, ești obosit
de scris,
Atîta de tîrziu e și somnul nu-ți mai
vine.
— Nu, draga mea, mi-e bine, doar
izbucniră-n vis
Imagini de-altudată care dormeau în
mine.
De-aceea poate, singur, neliniștea mi-o
port
Și-aș vrea în noaptea asta amară și
tîrzie,

1

Să fiu stafia albă a fiecărui mort,
Căzut în vreo nedreaptă și aspră bătălie.
Și vîntul să mă ducă plutind încet spre
Vest,
Peste cîmpii și fluvii în care vremea
doarme —
Și coborînd deasupra uzinelor de arme
A căror umbră alunecă funest.

Da, crînguri de mesteacăn — zăpezi
apar, dispar —
Voi ani de tinerețe, așa a fost să fie !
Nu plîng eu după nimeni ci glasul meu
amar,
E-al inimii de astăzi care-a-nvățat să
știe.
Sînt călător pe drumuri pe care n-am
gîndit
Că voi ajunge însumi cu ziuă mea
vreodată —
In sufletul mulțimii contopit,
Puterea mea-n aceste construcții se
desfată.
Și totuși încă umbre mai vin și mă-m-
presoară
în trunchiul urii mele se prinde nou
altoi...

Se-ntorc în mine anii pierduți odinioară
în negura trecutului război."
— *Fluxul memoriei*, strofa II, v. 7 : „*Că
prima tinerețe*, cu fructul ei amar" a
fost modificat : „*Că anii mei* cu fructul
lor amar" ; v. 8 : „*A ars...*" e modifi-
cat : „*Au ars...*" ; v. 9 : „*A fost incen-
diu mare...*" e modificat : „*Au fost in-
cendii, sînge...*" ; din strofa IV, după v.

„Și-oricît de mare-i, timpul nu mi-e
icoană mie" a fost scos fragmentul :

„Au alții astăzi vîrsta pe care o aveam
Cînd delira războiul, au alții astăzi
anii —

Ei seamănă cu merii ce-mi înfloresc
la geam
în nopțile bătrînei Transilvanii,
îmi place cîteodată să mă privesc în ei,
Și atunci din nou războiul îmi reînvie-n
minte

Și cineva-mi șoptește din nou de anii
mei,
Striviți odinioară sub lava lui fierbinte.
Și înțeleg atunci că primăvara mea
Nu s-a topit zadarnic în ploile de
zgură —

Și înțeleg atunci că primăvara mea
Mi-a împlîntat în suflet și dragoste și
ură."

Strofa V, v. 2 : „...zvîcnește puterea
noastră nouă" e modificat : „...zvîc-
nește-o vîrstă nouă" ; după v. 4 : „Spre
fulgerele nopții cu brațele-amîndouă"
a fost scos fragmentul :

„E-atît de bine să trăiești aici !

E-atît de bine singur să rătăcești prin
țară,
Prin codri, prin orașe, prin sate mari
sau mici
Acolo unde viața nicicînd n-o să
dispară."

Versul următor :, „E-atît de bine să
rostești tîrziu : " este înlocuit cu : „Stau
și rostesc din cînd în cînd tîrziu : ".

Ultimele cinci versuri ale strofei V au
fost eliminate :

„Și-apoi dimineața pe șantiere,
Să auzi cum renaște-n beton
Străvechea noastră țară de păstori —
Și să te pierzi cîntînd,
în forfota imenselor construcții..."

Strofa VI, v. 2 : „Dar viața e..." este
modificat : „Dar drumul duce poate..." ;
v. 6 : „Dormiți *adine*, în suflet, *voi*, gla-
suri de demult" este modificat : „Dor-
miți în suflet, glasuri de demult" ; v. 7 :
„Imagini *din războaie*..." este modificat :
„Imagini *dureroase*..." ; v. 11 : „Dor-
miți în suflet *dureroase* amintiri" este
modificat. „Dormiți în suflet amintiri" ;
ultimele șase versuri ale strofei VI,
după v. 16 „Și șoptele de ierburi și tre-
murul luminii", și anume :

„Și-n nopți cînd mă absoarbe edenul
cîmpenesc,
Vreau somnul alb pe care-l poartă
crinii.
Țară de mai, durerea s-a risipit în
rouă —
O, patimă de viață ce-n pieptul meu
respiri!

Spre fulgere dușmane, cu brațele-
amîndouă,
Stau ca un paratrăsnet pe marile
clădiri."

au fost eliminate, iar în locul lor au-
torul a introdus următoarele versuri
noi :

„Și-apoi cîndva-ntr-o noapte neștiută
Dă-mi somnul alb pe care-l poartă
crinii."

Volumul *Fluxul memoriei* din 1957 este reprodus integral, cu structura lui inițială, în ediția de față.

Textele celor 55 de poezii sînt transcrise după ultimele variante tipărite sub directa supraveghere a autorului.

VI. Din volumul : *CĂLĂTORII ÎN EUROPA ȘI ASIA*, Editura de stat pentru literatură și artă [București], 1960, dat la cules 02.07.60, bun de tipar 12.09.1960, tiraj 6145 exemplare, responsabil de carte : Const. Popescu, 326 pagini.

Volumul conține, la p. 275—281, ciclul liric — *Septentrion* (4 poezii), și la p. 305—313, ciclul *Pastel sudic* (5 poezii).

Poeziile din ciclul *Septentrion* au fost reproduse, sub un titlu nou dat ciclului : *Orașul eroic*, — și fără modificări, în voi. *Imn către zorii de zi*, 1962. Poe-mele : *Coborînd dimineața pe plaja îngustă*, *Elegie* și *Sud*, din ciclul *Pastel sudic*, au fost reproduse, fără modificări, în *Versuri* (Cele mai frumoase poezii), 1964.

Din cele 9 poezii, din *Călătorii în Europa și Asia*, autorul a reținut în volumul antologic *Fluxul memoriei*, din 1967 : *Melancolie de mare*, *Cîntecul fetelor*, *Coborînd dimineața pe plaja îngustă*, *Elegie* și *Sud*, ca editate, iar *Oamenii veniți de la nord* și *Suhumi* le trece, la sfîrșit, între „*Inedite*” (!).

Modificări a făcut la următoarele poezii:

— *Cîntecul fetelor*, v. 13 : „Și *Lenin-gradul* își ...” este modificat : „Și *orașul* își...” ;

— *Oamenii veniți de la nord*, versurile 15 și 16 : „Ale eucaliptilor — / Și multă vreme nu pot adormi” au fost modificate astfel : „de eucalipt — și multă vreme / nu pot adormi”.

Textele au fost reproduse în ediția de față după ultimele variante tipărite de autor.

VII. *VERSURI*. Ilustrații de Eug. Mi-hăescu. Editura Tineretului, [București], dat la cules 25.08.960, bun de tipar 22.02.1961, tiraj 1640 exemplare, redactor responsabil : Clinca Felicia, 126 pagini. Conceput a fi o selecție din poeziile editate, în acest volum autorul a introdus în sumar și 10 poeme inedite. Patru dintre ele (*Elan*, *Moartea cailor*, *Norii și ploaia* și *Văd ziua trecînd spre apus*) au fost reproduse apoi, fără modificări, în *Versuri*, (Cele mai frumoase poezii), 1964.

În volumul antologic din 1967, au fost reproduse, fără modificări, 8 poezii : *Glasul războinicului de pe Rin*, *Iarnă venind*, *Plecarea zăpezilor*, *Imn depărtat*, *Moartea cailor*, *Norii și ploaia*, *Elan* și *Văd ziua trecînd spre apus*.

Textele au fost reproduse în ediția de față după ultimele variante tipărite de autor.

VIII. *IMN CATRE ZORII DE ZI*, Editura pentru literatură, [București], 1962, dat la cules 05.06.1962, bun de tipar 08.11.1962, tiraj 3160 exemplare, redactor responsabil : Elis Bușneag, 131 pagini.

Volumul cuprinde ciclurile : *Imn către zorii de zi* (10 poezii), *Liniște nouă*, *Doină de seară* (4 poezii), *Orașul eroic*

(4 poezii) *Dans în octombrie* (7 poezii), *Panta Rhei* (14 poezii), *Melodie de nea* (6 poezii), *Imn către necunoscuți* (12 poezii), *întotdeauna aici*.

Din cele 59 poeme, incluse în sumar, sînt reluări din volume anterioare : ciclul — *Orașul eroic*, cu 4 poezii din voi. *Călătorii în Europa și Asia* și poeziile : *Glasul războinicului de pe Rin, Iarnă venind, Plecarea zăpezilor, Femeile privesc schelăriile noilor case* din voi. *Versuri*, 1961.

Celelalte 51 poeme sînt inedite.

38 poezii din *Imn către zorii de zi* au fost reproduse, unele dintre ele cu modificări, în voi. *Versuri* (Cele mai frumoase poezii), din 1964.

De pildă : v. 11 din poezia *Spun adio pădurilor* : „Vai, cîtă noapte-a-n-căput...” este modificat : „Vai, cîtă moarte-a-ncăput...” ; din ultimul vers al poeziei *Liniște nouă* : „Ca să le spui încet : va fi *mereu* mai bine” este scoasă expresia : „*mereu*” ; titlul poeziei *Din copilărie* a fost schimbat în *Furtuna*, dar în volumul *Fluxul memoriei* din 1967, autorul renunță la acest titlu pentru cel definitiv : *Goană* ; v. 13 din *Transfigurare* : „Trăiesc *vecin* cu roua...” este modificat : „Trăiesc *mai mult* cu roua...” ; titlul poeziei, *Cînd mă învâluie aurora*, este înlocuit în *Versuri*, din 1964, cu altul nou și definitiv : *Reculegere*.

Din cele 51 de poeme inedite incluse în voi. *Imn către zorii de zi*, autorul va relua — în antologia sa din 1967 — 45 de titluri. Nu au fost incluse în antologie poeziile : *Cele din urmă, Oamenii seamănă grîne, Umblu prin galeriile*

minei cîntînd, Oamenii surîd în această țară străveche, Cîntecul tîrnăcopului și Descîntec pentru vîrsta mulțimilor.

în 1967, au fost făcute modificări la următoarele poezii :

— *Harfe electrice*, v. 13 : „Muzica *noilor vîrste* — ale țării...” este modificat : „Muzica *vîrstelor* țării...”

— *Meditație în întuneric*, strofa IV a fost scoasă :

„Și-am înțeles frumusețea sublimă a
zilelor lungi de-ntuneric,
Cînd fiecă clipă trăită de tine-n pămînt
e-o rază de aur deasupra,
Cînd risipești prin beznă gînduri ca să
le afli sus schimbate-n flăcări,
Și urci din nou către soare pădurile
moarte cîndva.” ;

v. 1 din ultima strofă : „De prea multă *ceață...*” a fost modificat : „De prea multă *lume...*”.

— *Liniște nouă*, partea III, v. 24 : „Și zilele ce vin *încep să aibă* chipul tău” este modificat : „Și zilele ce vin *vor avea* chipul tău” ; din v. 27 : „...galben platou *siberian*,” a fost scos cuvîntul „*siberian*” ; partea IV, ultimele trei versuri : „La întîlnirea acestor ciocane și seceri / Cu anii mei tineri — aici și acolo arzînd / La răspîntia roșie.” sînt modificate astfel : „Aici și acolo arzînd / La răspîntia roșie.”

— *Doină de seară*, v. 9 : „*Muzici* să nu se...” modificat : „*Muzică* să nu se...” ; v. 17 : „...sufletul meu *liniștit* și-ari ieși...” este scos cuvîntul „*liniștit*”.

— *Imn către neliniște*, ultimul vers : „*Și* ești străin de tine și de lume” modificat : „*Nu* ești străin de tine și de lume.”,

— *Liman*, în v. 9 : „... eșarfa mea roșie...” înlocuit cu : „...eșarfa mea neagră...” ; v. 10 : „un oraș sau o nouă pădure” apare : „un pustiu sau o nouă pădure”.

— *Dedicație*, versul penultim : „...scrie-n roșu numele” este modificat : „...scrie numele”.

— *Zăpada sărută întinderile*, v. 14 : „Mai mult chiar decât...” este scos cuvântul „chiar”.

— *Gravură veche*; din ultima strofă, sînt scoase după „Acolo rămîn,” versurile : „O, vechi imagini / De lume trecută...”

— *Vis printre oameni*, după v. 27 : „Aceste drumuri trec către noile ziduri” a fost scos versul : „Deasupra căroră văd împletindu-se steaguri,” ; la sfîrșitul poeziei, după finalul din varianta I („De nu mă înfioară nici o moarte”) au fost adăugate, în 1967, următoarele trei versuri :

„Ceea ce urmăresc dușmanii
E numai umbra mea care nu-mi
seamănă :
Eu totdeauna sînt în altă parte.”

— *Imn către necunoscuți*, după v. 15 „Din anii mei o parte i-am petrecut cîntînd” este scos versul : „Imnuri domoale de slavă” ; după versul 16, din strofa II, („Temei de plîns să nu-i fiu nimănu”) a fost introdus un vers nou : „Decît dacă prin lacrimi s-ar risipi durerea —”.

— *Întotdeauna aici*, v. 9 : „...legat de August și de mîndrul Octombrie” a fost modificat : „...legat de August și de gravul Octombrie ;”.

Textele au fost reproduse după ultimele variante tipărite sub îngrijirea directă a autorului.

ÎX. *PI V L I I S I P I T O R*. Poezii, Editura pentru literatură, [București], dat la cules 02.10.19H4, bun de tipar 10.1.2. 1964, apărut în 1964, tiraj 3680 exemplare, redactor responsabil : Elis Bușneag, 147 pagini.

Volumul cuprinde 59 poeme, inclusiv cele trei poezii (*Cintec de noapte*, *Cromausm* și *Nud în întuneric*) publicate?, în 1964, ca „inedite”, j.n. *Versuri* (Cele mai frumoase poezii).

Toate versurile din voi. *Fiul risipitor* au f.s.st incluse de autor în antologia *Fluxul memoriei* din 1967.

Unor poezii, autorul le-u făcut, în 1967, anumite modificări pe care le înregistram*

— *Elegia a II-a* : din v. 22 : „...suferințe uitate* a fost scos cuvîntul „uitate” ;

— *Vis în derivă* : v. 9 : .... — fulgere lungi *au brăzdai*” e modificat : „...fulgere lungi *brăzdau*” ;

— *Chiiecul vîrstelar*, partea I, fragmentul după v. 22 („un umăr' alb”) a fost scos :

„Dar azi o armonie
mă readuce iar printre cei dragi ;
o, cît e de frumos să vii aici, .
ivit de rătăcirea unei zile —
să intri-n vîrste, să trăiești aieva
țara și anii ei, să-ți cauți locul. .
în fiecă priveliște și seară
să te aduni cu oamenii.”

Din -partea II, v. 15 : „mă simt însuflit...” e modificat : „mă *simt-învăluit...*”
v. „vârsta măruntelor agonisiri răzleț'

'de după v. „moare trecuta, vechea vîrsta a țării”, a fost scos ; fragmentai după v. 48 („cuvintelor al meu și-al tuturo-ra..”) a fost scos :

„O, cît e de frumos să crești aici,
atins de roua fiecărei zile
să treci prin vîrste ! Poate niciodată.”

Versul următor : „n-am fost atît de împăcat. Femei” a fost modificat ; „Sînt împăcat sau poate nu. Femei.”

Din partea III, fragmentul, după v. 55 („întoarcerilor noastre spre lumină.”) a fost scos :

„O, cît e de frumos ie i t i
beat de-alcoolui flec u
să uiți de vîrste, să pd-. i in l
oglinzile — și călâte

versul următor „ca lor. Combustii,” a fost i Aiii e
mere tot mai mari a a c i i
— *Elegia a III-a* : v. 17 -, -
durile cîntînd” a
„...noaptea pădurilor i v d
— *Interludiu de mui~n*
VI, v. 7 : „...mă stă t ^ l u
fost modificat : „...rit. » <<
prind” ; partea VI i \ u , Vuieta
mării...” a fost n o iu i , Vuietu”
opeîor...”.

— *Trecătorul din zc * ii*
breie amurgului ieș.nd a i modifi-
cat : „Că umbrele cev. i , n itșinu
— *Cariatide chitind, x 7 d minea'a-*
orașelor tinere” a fost u Hi j u
minarea cuvînlului,
— *Semnele stelelor < ^ u • > \ 11*
toga de purpură « f ih > /n-jt, p
această cetate” a fart modi
toga de purpură pr -

Subliniez că poemul *Către cititor*, din acest volum, deschide culegerea antologică *Fluxul memoriei*, din 1987 : „Cînt pe claviatura genealogiei tale, / și-n propriul meu cîntec îmi caut adăpost...” Ca și în celelalte situații, textele au fost reproduse după ultima variantă tipărită sub supravegherea directă a autorului.

X Volumul antologic al autorului -*FLUXUL MEMORIEI*. Poezii.
Editura pentru literatură, [București], dat Ia cules 23.07.1966, bun de tipar 05.01.1967, apărut în 1967, tiraj 4665 exemplare, redactor responsabil : Elis Bușneag, format mic, 278 pagini. Antologia cuprinde 175 poezii reluate din volumele :

- *Cîntece de zi și noaptea* 1 poezie ;
- *Dincolo de iarnă* 15 poezii ;
- *Fluxul memoriei* 42 poezii ;
- *Călătorii în Europa și Asia* 5 poezii ;
- *Versun*, 1961 8 poezii ;
- *Imn către zorii de zi* 45 poezii ;
- *Fiul risipitor* 59 poezii.

La sfîrșit, apare capitolul „*Inedite*”, în care autorul include 17 titluri. Așa cum am notat Ia pct. VI, poeziile : *Oainenii veniți da la nord* și *Sukumi* nu erau „inedite”, deoarece apăruseră în voi. *Călătorii hi Europa și Asia*, din 1960, la p. 311—312, alături de alte poezii incluse în acel volum.

Din cele 15 poezii *inedite*, trei (*Autoportret în timp*, *Sonet negru* și *Cealaltă naștere*) au fost introduse de autor, fără modificări, în sumarul volu-

mului *Cadavre în vid*, din 1969 și, ca atare, fac parte din volumul respectiv. Textele celor 12 poeme, neiri-cluse de autor în nici un volum, le-am reprodus, în ediția noastră, din volumul antologic : *Fluxul memoriei*, 1967.

XI. *CADAVRE tN VI D*. Poezii, Editura pentru literatură, [București], 1369, dat la cules 06.03.1969, bun de tipar 06.06.1969, tiraj 1700 de exemplare, redactor : Eius Bușneag, 82 pagini.

Volumul cuprinde ciclurile : *Cadavre în vid* (23 poezii), *Ritual* (16 poezii), *Autoportret în timp* (10 poezii), *Anotimp electronic* (12 poezii), în total 61 poeme. Așa cum am arătat mai înainte, la pct. X, poemele : *Autoportret în timp*, *Sonet negru*, și *Cealaltă naștere* fuseseră tipărite în antologia *Fluxul memoriei* din 1967,

Textele au fost reproduse din ediția princeps *Cadavre în vid*,

XII. VOLUMUL POSTUM : *CORABIA LUI SEBASTIAN* — poezii și antipoezii —, Editura Cartea Românească, București, 1978, bun de tipar 7.08.1978, apărut în 1978, tiraj 12410 exemplare, lector : Mircea Ciobanu, 80 pagini, coperta : C. Grigoriu, după o gravură de Sebastian Brant.

Volumul cuprinde 64 poezii și proze poetice. Pe pagina din afara ultimei coperti, editorul face precizarea :

„*Corabia lui Sebastian*, alcătuită din alternarea poeziei cu proza poetică, reprezintă poate cea mai exact dispo-

wm

mm

IH

Wm

mm

:mm

•Wm

JK

H

•

ii

Ș

ii

M

W

*

i

.l

î

*

J

Tf

bilitățile artistice ale celui ce a fost A. E. Baeonsky.

Titlul cărții trimite gândul înapoi, la Sebastian Brant, gravorul care, închipuind- cîndva o *Corabie a nebunilor*, a spus povestea păcatelor capitale și a multor nenumărate rătăcirii omenești. Ca și cum s-ar fi îmbarcat pe o astfel de navă, poetul ține eu strictete jurnalul de bord al trecerii sale printr-un peisaj devastat de toate contradicțiile și te- "nebrele care agită societatea de consum a veacului nostru : o experiență post- bilă numai prin mijlocirea unei încre- deri neclintite în puterea rațiunii".

înainte' de sfîrșitul său năprasnic, "A. E. Baeonsky a pregătit manuscrisul *Corabia lui Sebastian* pentru tipar, irt-

• tenționînd să-l încredințeze Editurii, lui Marin Preda și Cornet Popescu, duc nu a mal apucat s-o facă. După prelua- rea manuscrisului de către Editură, munca redacțională a fost efectuată eu devoțiune de poetul Mircea Ciobanu. Textele sînt reproduse din Ediția prm- ceps din 1978.

XIII. Ciclul [POSTUM] — față titlu — tipărit în revista *STEUA*, în *Steaua*, nr. 4 din 1984, apare primul pocni, cu următoarea prezentare :

„Publicăm, începînd din acest nu- măr, ultimele poeme scrise de A. E. Baeonsky, în volumul *Corabia lui Sebastian* pentru tipar, irt-

ale stării sufletești care a prezidat momentele creației.

Reproducem — și vom face-o la fiecare text — și aceste mici desene.

Redacția". I

Manuscrisele poemelor respective au fost obținute de poetul Aurel Rău de la doamna Ioana Postică și fiul ei, Teodor Baconsky, student în București. Editorul cărții de față le aduce și, pe această cale, afectuoase mulțumiri, pentru bunăvoința și promptitudinea, arătate constant în realizarea acestei Ediții din opera lui A. E. Baconsky.

Poemele publicate în *Steaua* sînt numerotate cu cifre latine.

— I (întunericul a venit dela Nord — tăcuți frisonază în ceață) este reprodus din *Steaua*, nr. 4, aprilie, 1984, p. 10 ;

— II (Viena barocă palatele ei de argint înegrit cenușă și aur —) este reprodus din *Steaua*, nr. 5, mai, 1984, p. 13 ;

— III (Să intrăm mai adînc în această pădure de piatră) este reprodus din *Steaua*, nr. 6, iunie, 1984, p. 17 ;

— IV (Deseară-n palatul Auersperg s& vor întîlni iarăși cele șapte coroane) este reprodus din *Steaua*, nr. 9, septembrie, 1984, p. 21 ;

— V (Cuvintele cîntă linia curbă cuvintele cresc) este reprodus din *Steaua*, nr. 12, decembrie 1984, p. 11. Poemul are data : „Călimănești, 12. II. 1977".

— VI (Toată toamna a bătut vîntul rău...) poartă data : „București 1. III, 977" ;

— VII (Marc Aureliu coboară în fruntea armatelor..) este datat : „București 4. III. 1977".

f

l

m

l

f

i

f

|

i

f

l

f

~

t

•••Textele VI și VII ni îe-a pus la dispoziție Leon Baconsky, fratele poetului. Ele •' «ni ultimele manuscrise găsite pe pat

a doua zi după cutremur. Profesorul i.eon Baconsky ne-a trimis dactilografele, dună ee le-a confruntat cu manu- \ v iotului. Aceste două poeme i Ic » puAV ee în volumul 9 pentru *hternnais*. Text ales și îngrijit ele Mirce. Hi Cbeorghe Tomozei, Bucea Ar ii 1'7/, p 93—100. Editorii voiuinului au reprodus textele într-o formă proră „seriptio eonii- n ' r, n \n le erori. Bunăoară : huidui 2 al textului VI din 9 *pen-i L Ii vvtate* p. 98 apare : „...Trece- \r rv rch nectați așteptau prin", pe ..... cînd m mss. același rînd apare : „...Trec c oe' i iijectați așteptau *scara*" : cbi \ot> • i se termină : „păsările t ' il l> frînt căutau *seara*", pe cmeJ in mss. aoare : " păsările cu sboivi ir £ t f l i orfeontwl"; r. 16 din voi a cr n* n sintagma: „...pe fața *lumii xalse...*". care în mss. apare : p 1 ța h 'ii false..." ; r. 9 de la p 9 > 'ii \ >lim conține sintagma: •, / ' si i ale idealului", care în mss. apare : „...mai *sumbre* ale idealu- k *L cc la p. 99 clin volum cu- •• '-prinde sintagma : „...nenumăratele •' - *coifuri și lănci...*", care în mss. apare : •„'...nenumăratele *vîrfuri și lănci...*" i• Textele VI și VII au fost transcrise •• din manuscrisele păstrate de Leon Baconsky căruia îi aducem și de astă oo>datâ calde mulțumiri pentru sprijinul îA 'neîntrerupt al domniei sale în definițivarea ediției de față.

Simptom, în *Steaua*, anul XXX', nr. 12 (391), decembrie 1979, p. 25.

•— *Lied*, în *Steaua*, anul XXX', nr. 12 (391), decembrie 1979, p. 25.

— *Gramatica*, în *Steaua*, anul XXX', nr. 12 (391), decembrie 1979, p. 25. (Redacția a reprodus, în fotocopii, manuscritele autorului ale celor trei poeme.)

"t. reprodusă din voi. *Fîu.rui*
Ediție mgrrita, prefață și
c d l. " Braga, Ribb
i Mintiva U 17, p. 214.

ii d< d p 2i"

•va, Jb'd or p. 215—21s>.

})t< ?; st

Muc/i /

u< to l ' Cb s

"t pU i 194 < ;

nsrln iato.be

\] Ri

Uu . . , i

r. 2, octombri 19 » p. 1
ftuiu ..A.E. Bacon&c. cl \ II-a L,
„Aiccu Russo".

— *Glossă*, în *Mitgttref*, an III,, nr. 3—4, noiembrie-decembrie 1943, p. 23, semnată „A.E. Baconsehi".

— *JSieunoscutul cîine Pierrot*, în *A?ifologia Primăverii*. Versuri, Ediție îngrijită de Ion Cherejan, Colecția ziarului „Dem.ocrati.il", Editura Prietenii Artei.—Cărei, •martie 1947, p. 14.

— *Boem pentru o cameră*, în- *Antologia Primăverii*, Cărei, 1947, p. 16.

Acest poem a fost reprodus de Dorin **Sălaj** an în *Flacăra* din 14 octombrie 1983, p. 9, împreună cu poezia *Vîntul*, ca versuri din „prima tinerețe". Poemul este reprodus sub titlul: *Poem pentru o cauză* (? !) și cu unele modi-

ficări față de textul apărut în *'Antologia Primăverii*, și anume : în v. 1. ap<t? : „...mi-au destrămat..." în loc de : „...m-uu destiămat..." ; în v. 3 : „albești" ia loc de : „albește" ; în v. 23 : „...caută getic pămînt" în loc de : „...caută gotic pămînt".

Textele de mai sus au fost reproduse din revista *Mugurel* și *Antologia Primăverii*, ultima oferită, spre consultare, do domnul -profesor Dumitru Micu, căruia și pe această cale îi exprimăm casco rnuuimtri.

A) ((nu, j i Pi teu nu ai tei, Cărei, ., l 2, 15 bii.'e 1947 p i.

Textul ne-a fost trimis de Leon Bacon. s.'vv tT-re l-a: obțmut do Ja profesorul Nae Antoneseu, posesor al acestei rarissime piion.ca.1.11.

V » 'J um J (vis», si t< i m m i : „...bă- *i <-i o'mi'o' iti. *OH,i'*" Expresia *apoi* csie o evidenta eroare de tipar și la recomano.arca profesorilor L. Bani i i v ,i N \ntohstu, an unlociut-o < < ionti mi II , de *opal*", țin 1° 17 i dc tn-Mîii] i B V Î.S.R., re~ v l I it < j I t< t,

— i o > F>xt t' ap, re în revista *Vatra*, ai X' *IT,i* (im 20 august l!)3i>, .p. In cl p ibbc tt o* Serafim Dtiic-ii.

, » i i I <t i : îl c" ia revistei *J utm* u pi oct (t Mf(H!i)i s după manu- M ii >1 ..d< ui] i' "i ' observă că. -autorul semnează : „A.E. Buconsky".

— *Liniece: pentru pasări urcate pe ~f a îl vi ' ip.t e dc RM menea în*

"In ' «*a dt pn/tnttit i celor, trei poc/i-* «; D'*ru antici in soptem-

bric 1943 descindea la Cărei n p
 sor de limba și literatura rom il i a
 Chereji... iar directorul zian lui D i -
craiu „1-a uns imediat" ml- ti- < i
 Cercetînd colecția ziarului D woc »l
 de la Biblioteca Academiei R S P i
 observat însă că Ion Chereji op'i» . re-
 dactor șef al publicației din C i i > •>
 numele „Ion Cherejan", înrr li i c
 nr. 63 din 24 noiembrie 1948 D n c< >
 al gazetei era profesorul F C -Ai •
 Profesorul Ion Chereji (Chn« M,) r
 un colaborator statornic î r
 ..ziarului" *Democratul* pînă Î» ,
 1947 cînd, cu nr. 86 în num i , fini
 colecția publicației din Criei i
 mină. (Cel puțin în bibli ' i te
 București nu există numeio i i ' i •
 nuare !)

Do aceea, socotim sigură vara anu-
 lui 1947, ca dată cînd studentul
 A.E.Baeonaehi a predat profesorului
 Ion Chereji manuscrisele celor trei
 poezii. De altminteri, A.E.B. publică
 ultimul său articol în *Democratul* din
 13 aprilie 1947 (*Incantații pascale*), sub
 aceeași semnătură ..A.E.Baeonsky".
 Textele celor trei poezii le-am repro-
 dus din *Vatra*, nr. 173,

TABLA ALFABETICA A POEZIILOR

I. După titlu

Abendland 323	Artă poetică 20.
Aceste lumini,, aceste pie- tre 105-	Asemenea stelelor 203
Aeternitas 173	Așa nîngea... 23
Aglutinezi în memorie;.. 3.83,	Aurora 103
Aleluia 320	Autoportret în timp 341
Altă iarnă 135.	
Alte lumini, alte-faruri 280,	B
Amintiri din Coreea 158	Bahnhof, zoo 370.
Amintiri ii» munții. Bihariei 45	Balada anotimpului ales, 281
Amiatirf și oameni 29,7	Bătrîn și singur 301
Amurg aefaeoctic 321	Bestiar 320
Amurg la Lotru 128	Blazon 325
Amurg marin 235	
Anatomie profetică 319	C
Andante 225	Cadavre în vid 330
Andante 436.	Cadavrele neîngropate. la timp 325
Anno aetatis suac X L . 369	Cariatide eîntind 301.
Anotimp electronic 350.	Călătorie în aprilie 00
Antiserenadă 350	Către cititor 27
Apele cresc 90	Către cititor 3Q4
Aripa vîntului peste pă- mînt 63	Cealaltă naștere 332
Aripa vîntului peste ză- pezi 64'	Ceața 300
Armonii dislocate 3-88	Ceea ee spun cocorilor 13'
.Ars antipoetica' 382	Cei care vor cîntă își •or aduce aminte 247
Ars long» 332	Cele din urmă. 202.
	Celor din urmă, ruini 24
	Celui înalt 293

Cercul metalic strînge 338
 Cine are urechi de auzit,.. 330
 Cînd în sfîrșil,.. 313
 Cinci viscolul delirează 237
 Cîntec. de leagăn la Dah-
 lem 374
 Cîntec de noapte 259
 Cîntec de seară 92
 Cîntec fără cuvinte 132
 Cîntec final despre mașini 73
 Cîntec în munți 32
 Cîateco negre din steaua că-
 zută 8*2
 Cîntece pentru 'păsări urcate
 pe tron 438
 Cîntecul brazilor 102
 Cîntecul cavalerului 331
 Cîntecul do moarte al descen-
 dentului 331!
 Cîntecul fetelor 182
 Cîntecul stelelor 209
 Cîntecul tîrnăcopului 241
 Cîntecul vastelor 286
 Clipa care. trece și l dispare 93
 Coborînd dimineața pe plaja
 îngustă Uit
 Colocvii cu inima mea 191
 Corn/ciut amintirilor G3
 Copilărie 220
 Cor cie tineri 370
 Cosmopoliți 093
 Cristal 42ii
 Cromatism 27 i. _
 Cronică UO
 Cu tot ee am .121
 Cuvintele pe care le IOS-
 tesc m

»

Dans în *octombrie-' 821
 Decembrie 235
 Dedicăție 234
 De dragoste 4
 Descântec 337
Descîntec pentru **vîjtt.*** -mutr
 țimitor 243
 Desen 82
 Destin 246
 Dincolo de iarnă 9?
 Din turnul Golta 18
 Dispariție lentă 300
 Divagație nocturnă I7i>
 Doină de dragoste vech" 2â"
 Doină de seară 214
 Doină tîrzie 272
 Dor de iarnă 276
Drum în cîmpuri galbene *vffî*
 Drumul magilor 333
 Drumuri în vînt 293 .
 După-araiaza foburgului ' iW
 După cinci stite de ani 145
 După două mii cie ară 6
 După ploaie 31

Elan 193
 Elan cinegetic 325
 Elan istoric 327
 Elegia I 262
 Elegia a II-a 263
 Elegia a III-a 270
 Elegia a IV-a 303
 Elegia a V-a 314 . . .
 Elegia munților 164 . . .
 Elegie **KS** . . .
 Elegie ta cimitir ,133
 Elegieăa Marea Japoniei., im-

E'c ;
 Ep/tofe, i>
r,p<ig u, ic ;i <
 Ep'Wd 126
 lika cie piatră. 363
 Ero» în aTsvè^ "49
 Ktemit. ' . . ur , ?eii
 Hurii :< ,

Fats de".ir .
 Farmec *ÎA)* ....
 Femei ayfcfcPuiui U *StisaX'*
 Po 153 " * .
 Femeile privesc schelăriile
 noilor case" 195
 Fiul risipitor ' 282'
 Fictîna .277
 Flori'de gheață 14
 Fluxul memoriei 17:1
 Fostul soldat 156

i

Genealogie 215
 Gînd exilat 336
 Citul de lebădă 227
 Glasul războinicului da pe
 Rin 191
 Glossă 432
 Goană 228
 Golf 258 . . .
 Gol metafizic 334
 Gramatică 426
 G-revuri, ceche 23D . . .

il

H.s-mkn apocriful 319
 .Harpe electrice 201
 Hermafroditul și scoiciie 23">
 liippy blues 347

I i i u , IU
 i i i d s'r
 ' i i , . . i i
 [i ii i » tn _47
 l i . ' 11 '
 [ai L * u p" i 2it
 I , i o • s i i i
 l) l ' l' l) l
 l' t l (i ")
 r < r i P i l i i] '
 I t iii i l i t
 l i «uf im t /
 i o c -iii i »
 p i i p » >
 r p l i l i " . .

în alb 2ăs
 îndemn către cel cure cine
 301
 îngerul a strigat 317
 în golul dintre făpturi :
 înmormmtare 333
 în poiana .partizanilor 35
 înstelat, fantomatic și palid
 332
 întotdeauna aici 219 ,,'
 între două lumini 229
 în vacarmul percuției 3*3

Joe de noapte 290

Laboratorium maximum 400

La Grivița 40

La nord de Someș 107

Legănare de ramuri în mai
99

Lied 423

Lied de iarnă ICI

Lied nordic 313

Lied nou 302

Liman 230'

Liniște 131

Liniate nouă 210

Liniște sumbră 155

Literatură 329

Love lobby 307

M

Madrigal 280

Manifestație 300

Martie 10

Martie Ialsul 348

Meditație în întuneric 204

Meditație în ritm de maree
225

Melancolie de mare 131

Melodic de nea 237

Melodie do primăvară 39

Molefc de toamnă 84

Memento 171

Menuet 420

Metamorfoză sublimă 254

Mică baladă 257

Miraj de iarnă 142

Moartea câilor 194

Moină 160

Monedă găsită pe strat»
124

Monolog cu otravă '32?

Mormântul' Sapărateia 139

M

Natură moartă 265

Neam nemuritor 432

Necunoscutul ciine Plerrot
433

Nuri 377

Noaptea, demult 2C3

Noaptea în port 242

Noaptea trese prin cartierele
Joasa 240

«oaptea, vîntul de mare 118

Noapte 27

Noapte lichidă 274

Nocturna 809

Nocturnă 433 •

Nocturnă cu visele 291

Nocturnă pe dramuri 8' '

Noiembrie 273

Norii și ploaia 1S4

Nud • :b **ZIO**

•Nud de primăvară 133

Nud fosforescent 221

Nu'l ia întuneric 287

Nud ta zori 140

•**Ku mu despart** 218

O

Oamenii seamănă grîne- 202

Oamenii surid în această țară
străveche^ 207 ' • V *s

Oamenii și produsele Idr.»'
383

Orroca-, icunî d: ta Nord
185

OcSauri te a» le(!

Octombrie 85

Octorni »u - î i i uații Cîm-
Gai I'J

O frai a (, -cut în alia
73

O,-td î - c I . »U
O m t î vi i /I i ".a

70

O raia oo 1 '

Or, r > > 1

O?ve> ' t n« J a

Om > «'

Pan auterindul 337

Panta Kîiei 23©

Paraistorie 322

Patima primăverii faif

Pădurea aproape de valuri
129

Pămîntul 15

Pe drumuri 'neumbrate 141

Peisaj .312

Peisaj în apă 102

Pentru foarte puțin 34*

Perpetuam mobila 380'

Pe^c, rușii 109

Pia-v.a delia Sîga.ari'S 311

Pînă ctaă &S9

Ptayboy **3M**

Plecarea zăpezilor AW_.

Ptoie de noapte 241

Ploaie' de primăvară la
Putna 144

Ploi de mai la Cluj 93

Poem pentru. » cameră 434

Poemei telului. 21)

Poetul. în amintirea Iul Emi-
nescu 292

Poligrafie bolnavă 32G

Post scriptum 58

Preludiu 159

Primăvară eu fluturi 311

Primăvară florentină 310

Primăvara în Wesffalia 216

Prii aut poem 121

Prin cîmpiiie Jăunării 270

Prin pădure; primăvara și
iarna 01.

Priveliște 33

Psalm neeai 3i;î

Psoudo-Odoaerti 323

Pustiu! în fața dușmanului
115

Liăsieii de lună pe mare 113

Iteuk'Eorc 232

Recviem 243

Reminiscență umilă 205

Revanșa timpurilor (iO

Ritmuri 177

Ritual 33"

Pernă 331

Eoua 270

Rugit de tînăr 264

Raaă tăcută 233

Rugăciunea uimi dae 342

Rutina 22

Salcîmi 95

Sălcii desfrunzite B5

Scara lui Iaeob **309**

Schiță de peisaj **100**

Seara se-ntoiv oamenii **103**

Scară eretică • î43
 -Seara idilică **S24**
 Sebastian Brant 357
 -So. tnii.ete stolelor spun... 305
 Septembrie 27J.
 Septentrion- 314
 Serpentină 2»5 '
 Serpentină 437
 Simptom 425
 Sonwul cri/anteracio;" 151
 Sonet nt-i-ru 3-1-1
 Sozopol *f i l*
 Spasm 350
 Spatio neutru *âi*3
 Spiratu . 133
 Spun adio -pioiuri)"! 20(1
 Stanțe 273
 Steaua polară 4.37
 Stradă in .Phenian 157
 Sud 137
 Sublimi 18(1
 Sumbra primăvară 130

Șiefao oamenii

Tinerețe lără bătrinețe 326
 Tînărul melancolic 310
 Tîridu, toamna 71
 Toamna lanurilor de crez 148
 Toamnă berlineză 361
 Toamna himerică 286
 Transfigurare 231
 Trecătorul din zori 206
 Trecere lină 163
 Tristul excelsior 379
 Triumf 261
 Tu, care-ai fost... 220 i

Ța; a cavalerilor 336
 Țarm si.ngic-itie 112
 Ținut 312
 Ținuturile primăverii pier 67

Umblu prin galeriile nonei
 cîntînd 204
 Umbra bătrînului domn 259
 Umbre 163
 Un dor. de • tirnp în nr.-mt.ii
 Rodnei 1G5
 Un stol ele păsări s-a topit în
 mare 39
 Unde s-au dus cuvintele ?
 • .265 ' '
 Undeva în întuneric 39.1
 Unei grup de tete 28
 Uși 383'

V

Vao victis 323
 Valurile și noaptea
 Vară tîrzie 2S4
 Văd ziua trecînd spre opvs
 196
 Vis de zugrav 204
 Vis în derivă 263
 Vis printre oameni 24.4
 Vis teratologic 346
 .Viscol 219 .
 Vîntul 129
 Vîntul care deschide fereastra
 123
 Vîrîul cu -dor 256
 Vîrsta 368

Voci din necunoscut 203
 Voluta monotonă 372

Zăpada sărută întinderile
236

Zboară păsările albe 120

Zucfct 373

* * * (Cărți mari, pravili și
legi pentru viații și moarte)
358

* * * (In tăcere și-n cum-
păna zorilor) 294

* * * {Și totuși plutim îna-
inte cu toate pinzclo-n
vînt) 300

I (Ano intrat pe sub pămînt
în Berlinul de West) 356

ÎI (Ziua po Bundesaliee vîn-
tul) 357

ÎH (Am primit toate invita-
țiile...) 35!)

W (Discuții, reviste, lecturi)
3(50

V (Sus căire Nord cartiere
do locuit) 302

VI (In piscina acoperită și nu
prea adineă...) 303

VII (Mă întorc de la o ma-
nifestație...) 305

VIII (în scara aceasta voi
merge...) 307

IX {Prin Charlottenburg um-
blă duhul lui Eminescu)
303

X (Coadă nocturnă la poșta
gării west-berlineze) 370

XI (Ceafă densă) 371

3?! (Toată dimineața am citit
hebdomadarul axiomatic)
372

XIII (Dahlem — cartier feeric
374

XIV (De cîcăva vreme mă ur-
măresc goclamdi) 373

XV (T.ungi discuții cu GoU-
fried 13enn) 377

XVI (Zi de **Entriimpclang** pe
Fasanenstrasse) 373

XVII (Un cunoscut din. Bena-
nfa mi-a spus...) 330

XVIII (Recitalul celebrului
compozitor american...) 38t

XIX'. (Toată toamna am avut
o bună dispoziție...) 383

XX (Ia ceaiul de miercuri
după-amiază, rareori am
lipsit) 334

XXI (Nopti lungi de Noem-
brie) 335

XXÎÎ (Medii intelectuale
anxioase) 3137

XXIII (Venirea colegului pa-
rizian era...) 333

XXIV (Bătrînului baron i-au
murit trei frați...) 330

XXV (Pe toate străzile întîl-
nesc dimineața si seara...) 301

XXVI (Noaptea die Strassen-
kiinsller cu tarabele lor...) 303

XXVII (Vîntul vine dinspre
Europa Contor) 304

XXVIII (Cînd mă voi înapoia
îa Athcna...) 300

XXIX (începe să-mi displacă
Ionescu) 307

X X X (Revin acasă noaptea
îrziu) 399
X X X I (Imensa navă plutește
înainte...) 400
X X X II (Aici sfîrșoște cartea
mea) 402

I (întunericul a venit de la
Nord...) 409
II (Viena barocă palatele ei
de argint...) 412
III (Să intrăm mai adine în
aceasta pădure...) 415
IV (I'aseară-n palatul Au-
ersperg se vor înfîln...) 417
V (Cuvintele cîntă linia curbă
cuvintele cresc) 419
VI (Toată toamna a bătut
vîntul rău...) 421
VII (Marc Aureliu coboară în
fruntea armatelor...) 424

II. După primul vers

A

Acela dintre noi ce va muri
întîiul 327
Acesta e teiul 29
Adesea-mi vin în minte ima-
gini ele demult 108
Aclie-n mine cântecele **noi**
177
Adolescență aproape rănită,
aproape uitată 283
Adu-ți aminte arama 221

A fost o izbucnire de flăcări
și metale, 130
Aglutinezi în memorie silabe
false 383
Aicea totul seamănă eu tine
142
Aici a explodat o bombă
grea 150
Aici sfîrșoște cartea mea
402
Ai ci'borit din vișini, din ci-
reși, 09
Ai răsărit în inimă de munți
432
Albastru și rece verde și rece
galben și rece — 377
Aleargă viscolul noaptea 273
Alte imagini se imprimă 273
Alte lumini, alte faruri re-
aprend — 260
Am adormit noaptea în dea-
luri 270
Am crescut prin ruini moho-
rite în ani de război, 253
Am intrat pe sub pămînt în
Berlinul de West. 336
Am îni'nit lumina la hotarul
282
Am locuit în foburguri întu-
necate, 295
Am lucrat cîndva-ntr-un oraș
de fabrici 123
Am primit toate invitațiile
pentru săptămîna ce vine..
359
Am rătăcit prin mine de căr-
buni 204
Am scris oblic am scris DA și
NU am gravat 403

Am semănat cu pădurea, **cu**
moara de vînt, cu tăcutele,
341
Am tăiat cu spada noap-
tea-ntreagă 331
Am trăit întotdeauna printre
oameni umili, 247
A murit băfrînul zidar —
245
Ara văzut **un** maniac făcînd
injecții trandafirilor 372
Am visat astă-noapte cocorii
123
Am voit să ard, să înalț, să
iubesc, să dărîm, 330'
Apa **trecută-ntr-o** noapte' târ-
zie de toamnă rămîne su-
rînd. 230
Apele cresc în albi, și trec
96
Aripa străvezie a vîntului de
mai 99
Aripa vîntului trecu peste pă-
mînt 65
Aripa vîntului trecu peste ză-
pezi, 64
Armonii dislocate sgomote
semne inverse — 336
A scrie cu tărîțe de, lemn a
scrie cu fiare vechi 302
Asemenea stelilor umblă prin
noapte — asemenea celor
mari, 203
Astăzi orașul e cuprins de
ceață 314
Aș fi trecut uneori prin
preajma pădurii 129
Aud orașele mari. care dorm
în nisipuri și-**n codri**, 205
Aud un vuiet cum raj s-a
auzit; vreodată- 38

Au fost și-aici **odinioară**
case; 157

B

Bateți-mi, ceasuri, miezul **da**
noapte 344
Bătrîn și singur toamna um-
brind prin oraș 391
Bătrînului baron i-au muiat
trei frați în război. 390
Butoane și cifre aparatură
uesăvîrșită **Lebcnsanlage...**
400

Cadavrele neîngropate Ist
timp 325
Cadavrele trăiesc — și iată
corbii 321
Cade scara ca o ploaie stră-
vezie, 92
Cam la aceleași ore vă-nlD-
nesc, **28**
Capete negre, umflate de boli,
tumefiate 348
Case mărunte cad sub târnă-
coape, 241
Caut în oameni, caut în pă-
sări, caut în plopi, 302
Călător cu ploile exilate, 436
Cărți mari, pravili și legi pen-
tru viață și moarte 358
Ceață densă. După-amiază pa
străzi anodine. 371
Ceasului îi vor cădea bra-
țele — și va fi mut 323
Ce frumoase-s noapțile-n Cîm-
peni! 45

Ce fulgi mărunți aburind
deasupra mea 23

Cei care vor cînla își vor
aduce aminte de «jiuc...»
247

Cei câțiva ani de cînd scriu.
130

Cot cu patru ochi a murii, **sta»**
fiiriil, neînduplecatul, strei-
nului, 337

Ce Hnișle-i aici — de-aceea
poate 113

Celui înalt, celui drept, celei
bun 293

Ce luminiș pe boltă deasupra
•mării-n zare ! **IB**

Cenușă, cenușă c în destinul
amar 320

Cercui metalic slringo lot mai
mult 338

Ce să vă **caut**, ce **să vă mai**
cînt ? 344

Ce triste **sunt** păsările **urcate**
pe tron 438

Ce vrei să-mi **spui**, pădure din
nord. ce vrei **să-mi spui** ?
107

Cinci cîini albi flutură nori
437

Cioeănitoearea toamnei, **eu-**
ritmii egale 71

Cisr-me, cizme regale cu pin-
teni **de** aur, cizme fan-
tomă, 340

Cîinele **a** murit de turbare,
ojo

Cîini ai străzilor fără cîini
426

Cîmpul se duce **departe** **cu**
miriști și lanuri arate, 312

Ciad cerul prin ianuarie
se-acoperă de nori 97

Ciad în sîrșil, cînd în sîrșit
pentru capul ce-l port SI3

C'nd mă voi înapoia la.
Alftena, îmi spunea proza-
torul grec, 396

Cind toamna cade peste roiii).-
ții liodnei. 165

Ctiid va veni oare midlaștep--
tatăl hotar 370

Cînd viscolul delirează e bine
să umbli prin cîmpuri*
237

Ciulă în capul meu steleie,
*301

Cîntecul stins al soarelui s-a
dus, 235

Cînt frumusețea femeilor care
au vîrsta mea, 204

Cînt vara și ieșirea la mare
a acestui popor 197

Cîte '**Culori** au fost, o, Doamne,
236

Cîte trupuri, cîți șerpi elec-
trizați, cîte statui arbores-
cente. 350

Clipa care trece și dispare
93

Clopotc-n Iași se leagăna spre
seară, 24

Coadă nocturnă la poșta gări!
wosl-berlineze. 370

Coborînd dimineața pe plaja
înguStă 104

Cocorilor, o, păsări migra-
toare, 13

Coloana căzută cei **doispre-**
zece 333

Convoaie lungi de oameni cu
flori de crizanteme **133**

Convoiu s-a oprit — o ară-
tare 333

Ciesc tineri înalți și lucită,
315

Culori, culori. înainte de stin-
gere. 371

Culturi bogate crească pe n-
tinsul țării ro.ele i 31.

Cu miiiii prelungi, eu mîini
palide 310

Cu tot ce am aparțio aec&iut
pămînt Ci),

Cuvintele citită linia curbi» cu-
vintele cresc 419

II

DaS.bem — rartier feeric.
374

dans al cetății-a' obosite,
crepuscul roșu, abend —
323

Dans al formelor alungite,
dans de cîini 357

Dă-mi, Doamne, odihna via-
tului care umblă **201**

De eîtvn vreme mă urmă-
resc îți i4an/.ii. 373

de generații cobai 425

De mii de. ani muncim acest
pămînt, 75

De multă vrane n-om mai
fost 330

Deseară-n palate! Auersperg
se vor intilni iarăși cule
șapte coroane 417

Dimineața propice frumoase-
lor promisiuni 321

Din cîte se-ntîrnplă nu pot
să uit nimic, 175

Din drumuri, lungi mă reîn-
torc mereu, 225

Dintre **toți cei** ee-au **încercat**
să înnebunească 389

Discuții, reviste, lecturi. 300

Doamne al visului, **sîngeie**
320

Doamne, aș vrea să plîng dar
nu mai 1543

Doamne, dă-mi iarăși dorul
de moarte ai strămoșilor
mei, 342

Doarme aici un împărat vestit,
153

Doarme în liniștea cîmpului
goală, J39

Dorm crizantemele somnul li-
niștii 151

Drumuri, vād drumuri în vînt,
293

Duceți-vă do !a ruine, chipuri.
întunecate — 232

După albea nopți, după atîția
nebuni, împărați și tîlbaii,
311

După lungi rătăcirii, după
lupte și ceață, **262**

E ceasul cînd unul adoarme
331

E scară, 103

Ești goală ca visul, ca zarea,
219

Eu **vin** de departe — 159

Exasperare și teamă deși atît
de liberi n-am fost 335

Fără-a fi fost, ziua s-a dus
în golul 349
Femeia cu ochii tăiați între
cute adinei traversează ora-
șul, 216
Femeile privesc schelăriile
noilor case — 11)3
Flori de gheață, ce să fac cu
voi 14
Fostul soldat trece pe câmp
150
Frunza, căzînd, în fulgi S-a
preschimbât: 73
Frunze metalice cad, 84
Fum de țigară, gunoaie, măști
sumbre — lumina 370
Fumegă înaltele coșuri 239
Fur!'m.ile se potolesc mereu;
210

G

Galbene cîmpuri, nimburi de
lumină 156
Geniu administrat riguros..!
ierarhii castele umbre chi-
neze... 392
Gînduri, gînduri rotindu-se-n
aer albastru, 256
Gîlul întins al plopilor și
steaua 207

e

Hermafroditul așteaptă H
poarta nu s-a deschis,
335

Hotarul toamnei, iată-l e
aici — 149

Iarăși alunecă lungi, legănate
pe lacuri, 271
Iarna Carpaulor bîntuie iar,
276
Iarnă străvezie fără zăpadă,
păsări de zi 401
Iată coarnele lunii se-n-
doaie-năuulru 263
Iată, din nou întîia jumătate
2GG
Ială-mă dar pe cîmpu-nzăpe-
zit — 40
Iată pe câmp dizolvîndu-se
cele din urmă: 202
Iluminat șase femei m-au
destrămat în ochi și în
plete, 431
Imensa navă plutește înainte
spre același ideal NICĂIERI.
400
Iubirilor necunoscute, marea
220

îmi pare câteodată c-am mai
privit acești 103
îmi place să privesc afară.
82
îmi place să te aud 140
Implînt în pămînt o nua de
răchită, 139
în arbori toamna iarăși iz-
bucni 85
încep să-mi uit numele-n
lume, 246

începe să-mi displacă Io'
nescu. Deși am fost primul
său regizor... 397
î închid ochii încet 158
în februarie zăpezile sînt cu-
prinse de-o vagă neliniște
197
îngerul a strigat în orașele
prăbușite, 347
In lunile de iarnă trecînd cu
pasul rar 91
In nordul Bulgariei 32
în piscina acoperită și nu prea
adîncă, tineri cu as-
pect... 3G3
în seara aceasta voi merge și
eu în sfîrșit la celebrul ce-
naclu. 367
în tăcere și-n cumpăna zori-
lor 294
în tăcutul, în marele rîu, 352
întîi apărură semne bizare —
cuvintele moarte 326
întors din cîmp mă scutur de
pămînt 228
între două minciuni, între două
culori, între două iluzii 380
într-un demult, într-un cîndva,
odată, 343
într-o necontenită călătore-
rie 90
întunericul a venit de la
Nord — tăcuți frisoncază în
ceață 409
La ceaiul de miercuri după-
amiază rareori am lip-
sit, 384
La noapte în potirul ce-l vor

deschide crinii 27
Linii de-naltă tensiune flu-
ieră noaptea, 201
Liniște-n noapte 431
Lîngă apa mării calc pe bo-
lovani, 6
Lumină de după-amiază, tu,
caro tremuri încet 174
Lună în limba pădurii 433
Lungi discuții cu UotUiicd
Benn. 377
Luptele mari încetară și focul
clipind adormi 194
Lupul pădurii e mort — pielea
de oaie 329

Magii veneau din țări înde-
părtaie 335
Marc Aureliu coboară în
fruntea armatelor către al-
bia Dunării 424
Marea și muntele vietuiesc
împreună 137
Mă gîndesc la cineva care
merge pe drum, 133
Mă întorc de la o manifestație
la care n-am luat parte. 305
Mă joc cu un gîndac și
plîng, 154
Mă rog luminii să coboare 233
Măști în arbori, ghiare de fier,
gheparzi imblînziți... 374
Mă uit la vînt și nu-l văd, 129
Mă uit Ja vrăbiile sure care-mi
vin la fereastră, 243
Medii intelectuale anxioase.
LinksiiUelleJctuelie. 387
Mi-am ascuns privirea-n veș-
nicie 432

Mi-e somnul tot mai străve-
ziu. De-acum 287

N

N-am otrăvii pe nimeni și
n-am ucis și n-am 301

N-am ști mai trec po drumul
pe care-am rătăcii, 2-33

N-am să uit niciodată 12*

Necunoscutul câine ardea ca o
cetate, 433

Nici gândurile voastre, nici
iiiorile nu-mi spun, 231

Nimenea nu s-a întors. Am
dormit 336

Noapte și ochii bisericii
ard 309

Noaptea, demult, am adormit
prin vagoane de marfă, 288

Noaptea die *Strassenkunstler*
cu tarabele lor pe Kur-
fiirstendamm, 393

Noaptea plutesc pe mare spre
Baturu ; 185

Noaptea revine în albia
ei 291

Noaptea sc oprește la porți
anonime 281)

Noaptea străbat bulevardele
oblice, 290

Noaptea trece prin cartierele
joase 240

Noaptea yancheii uciși se ri-
dică încet din nisipul 155

Noi n-am murit niciodată și
nu vom muri, 328

Nopti lungi de'Noembrie. Lună
de cupru. 385

Nu caut ghicitoare, nu-n-
treb 234

Nu mai e nici otravă, 313
Nu mai știu unde mi-e
ura, 2G1

Numai tăcând și gindimlu-tf'
singur la toate, 225

Nu mai urlați, nu mai cădeți
în exlatț, nu mai lin-
geți ! 327

Nu m-am gindit să supra-
viețuiesc, 254

Nu mă despart de tine «Jet-
odată : 238

Nu mă-mpăimint de stufări-
șuri, de cimitire, de
ceață. 373

Nu mă întreb partidul cum să-l
eint ; 193

Nu mi-a rămas din gândurile
mele 281

Nu mi-ar plăcea să pier !n-
ir un război — 214

Nu-mi mai aduc aminte da
zilele palide 226

Nu par a fi nici tînăr, nici
bătrîn, 314

Nu pot să dormi și să tac, 163

Nu-s cărări dc-aieea mai de-
parte, 35

Nu te întreb de unde
, vii — 286

Nu-ți fă ție chip cioplit, nu
te teme 304

Nu-ți fie teamă cle-amurg
nu-ți fie teamă 338

O

Oamenii au trecut —. ție-
care 350 -

Oamenii seamănă grine — 202
...oamenii și produsele lor...
oamenii lucrează, produc
mereu 888

Oamenii veniți de la
nord 385

Obosit de zăpadă, 277

O. dalii, fufi'mici și crizan-
teme, 81

Odată cirul fruntea-mi ar-
dea 101

Q ființă ascunsă are vasul
acesta 383

...o găleată cu var și o
pensulă... nevoie de-a scrie
pezid 895

O iarnă timpurie s-a așternut
încet 279

Omul pe care l-ai ucis sc va
ridica odată din apă 341

O plajă fără margini, și în
/are 112

Ori de cile ori găsesc o mo-
nedă, 124

O, ritmul acesta... și-am alun-
gat cuvintele, 347

Oriunde-ai fi te port în
preajma mea — 143

Oriunde-aș fi, oriunde
sînt, 257

Oriunde mă duc lasă pașii
mei urme abia-nlreză-
rite, 229

O taină curată c în noi. pur-
tătorii singelui de cerb, 332

O, zori de zi, palid suris al
luminii, 208

Para... paraistorie, paralică,
paraviată... 322

Pașii măUirăloarelo.r dilț
parc 272 :>

Pădurea uscată biciuți d?
razele crude-ala zori-
lor, 319

rāduri preti.itin.deni, orașul
are un trup pāros și puter-
nic....- bine e 364

Pămînt al țarii mele, pămînt
întins, bogat, 63

Pămîntui e al celor ce-i
muncesc. 15

Pătrunde n mine marea
ca-ntr-un liman deschis 111

Pe bulevarde farurile ard 105

Pe cheiul Nevoi cînd se inse-
rează 182

Pe cheiul de piatră femeita
stau așteplînd 153

Pe drumuri urc încet-încet
spre deal, 70

Pe linii ferate, pe linii fe-
rate. 259

Pe negre întinderi 348

Pentru coamele negre, uraga-
nul 219

Pescărușii răsar dimineața din
apă 109

Pe toate străzile întîlnesc di-
mineața și seara măturătorii
turci. 891

Pe trepte în dulce *stil*
nuoro 301)

Piatră, piatră... Grămezi de
piatră,... 303

Pietre, ziduri, clădiri — și cel
ce nu doarme crede și înalță
mereu 425

Plajă galbenă — *marca vio-*
leta și verde — 181.

Ploaia a venit' la 3 noaptea, — 342
 Ploaia îmi cîntă la geam, 275
 Flbuă la Cluj'în luna mai, 93
 Plouă la Putea peste codri, peste poienile verzi, 144
 Plouă și norii' se due undeva mai departe. 194'
 Fiouă și sihtem- mereu-' mai urîți 361'
 Plutesc deasupra valurilor singur 108
 Poa*«- că m-na născut să-mi fie drag 296
 Foaie vă par uneori uri' bastard pripășit printre voi, 203
 Poduri înalte- peste prăpăștii, 123
 Poezii cuminți și cenușii, 22
 Prea liniștit nu mi-ar plăcea să fiu 223'
 Prea multe: visuri am visat 244
 Prieteni, noi ne ducem zi de zi 171
 Primăvară ! au spus încet florile, 89
 Prin: Charlottenburg umblă duhul lui Eminescu. 369
 Printre atifea furtuni, printre atîtea primejdii, 137
 Printre case înalte de fier 312
 Privesc orizontul de noapte al mării 110'
 Privesc pe cer în zare, atent privesc spre sud 16
 Pustiu e ceasul, părăsit și Stins, 241

Puțin ai seria maestre,, prea puțin, 20
 Puțini au rămas cel- deprinși să se uite în pulberea drumului, 207

Războiul n-a trecut prin Leningrad'; 131

Recitalul celebrului compozitor american do origine suedeză. 331

Revin acasă noaptea tîrziu. 399

Ritm, ritm, larg eufonic ritm. 242

Ritmul acesta cauiă-1, ritmul — 340

Rotindu-se larg, leie verii trecură im

Salcîmi. arbori de cîmpie 95

Să intrăm mai adînc în această pădure de piatră 415

...să iubești o femeie cu pantaloni galbeni o mașină desăvârșită 397

Sălcii desfrunzite lîngă OH așteaptă, 85.

Se apropie de mine tristețea-ncei, încet 170

Semn al iubirii de oameni e darul ce-l am 303

Semnele mele se vor risipi 300

Semnele stelelor spun cu așa mi-a fost dat, 305

Se vor întoarce frunzele-n păduri 278

Silabe frunzele-au scris 334

Sînt în satul acesta — G3

Sozopol, Sozopoi, oraș de pescari. 111

Spun adio pădurilor. 205

Statai albe de piatră 292

Sailaie canav-r caută urma 320

Sae; fabrici mar! cu frunțile umbrite 106

Stau în apă lanuri de orez, 143

Steaua pe care o aling se aprinde. 2,j>

Stelele ard neîntue-n orbitele beznei, 290

Stelele-ncep să migreze schimbindu-și orbitele, 340

Sus către Nord cartiere de locuit. 3G2

Sus în munți peste vîrfuri de arbori 146

Sas în orașul efebilor 337

Șapte hiene grase și șapte hiene slabe — clepsidră absurdă 322

Și în cele din urmă ziua se duce tîrînd după ea. 393

Și totuși plutim înainte ca toate pînzele-n vînt, 360

Ștefan cel Mare 146

Tatăl s-a dus într-o zi la război, 215

Tăcută doarme bufnița pe-o carte 205

Te-arn găsit, iubito, deci nu -a voi mai căuta — 4

Te văd plecat deasupra cărții mele 27

Tinărul melancolie a fost sugrumat într-o noapte 349

Tîrziu.. ochi crispați... melancolii metalice... spații... 3?;

Tîrziu sună pașii celui din urmă. 311

Toată dimineața am citit hebdomadarul axiomatic. 372

Toată toamna a bătut vîntul rău vîntul cel otrăvit 4:1

Toată toamna am avut o buni dispoziție de scris 333

Toate mahnirile mele demult le-am înfrînt — 227

Toate ploile s-au întors în munți, 274

Toate tipografiile cu opt-zocadouăsprezece rînduri da ochi 373

Toate verbele numai la viitor ,si toate 428

Torțele ard și mulțimile tr-ii3 în convoi 360

Tot ceea ce te atinge ai clipă 132

Trece vremea — anii trec p-3 rînd, 135]

Treceri grăbite sau lente, treceri apropiate și dragi, 153

Trecînd pe drumul unor zăpezi adinei de munte 104

Troc zilele eu impecabila lot,

caroserie metalică 373

Treptenguste printio ziduri
sue 13
Trenurile aleargă printre
munții copleșiți de ză-
padă 237
Trupul tău gol a început să
cînte MO
Tu, care-ai fost odată, tu, care
ești, tu, care 220
Tu caro nu urai întîlnit 253
Tu trebuie să îiși eo-ui fost,
ce ești — 303
Tu vei fi-ntotdeauna aici la-
olaltă cu florile, 240

T

Ținuturile
pier, 07 primăverii

Ultimul drum al tău trece
prin nimfe 340
Umblau ienicerii cu
teamă 145
Umblă vîntul singur prin
Karolia, 313
Umblu prin «aloriile minei
cîntînd 204
Umbra, bătrînului domn de la
M.-mcha 250
Un cristal un *CHIST* al zăpe-
zilor... nu, pentru nime-
nea... 420
Un cunoscut, din Kenania mi-a
spus că îndeletnicirea cea
mai serioasă e vinul. 330
Unde s-au dus cuvintele pe
care le-am rostit, 205
Unde s-au dus marii roman-
tici germani 427

Undo se duc aceste sloiuri din-
tre care 309
Un galben orizont căzut de-
parte 103
Un Komulus Angustulus aș-
teaptă înfrigurat pretulin-
denea 323
Urmele trupului nostru, se văd
imprimate 385
Un stol do păsări s-a topit în
mani, 39

Vai, celui îndepărtat, celui ee
niciodată 338
Vai, cît am rămas de neschim-
bat ! 133
Vai, Doamne, ce posomoriți
sînt munții ! 100
Va trece iarăși vîntul peste
munți 250
Va veni somnul și milioane de
animale fără ochi 329
Văd ziua trecînd spre apus **ca**
o lebădă albă 190
Vei spune că de-acuma cu-
noști atît de bine 111
Venirea colegului parizian
ora așteptată cu înfrigu-
rare. 383
Veți fi înstelați și veți avea
mai multe umbre, 332
Vezi, drumurile-acestea parcă
s-aud în. noi : 3
Vid, vid, vid. -- 330
Viena barocă palatele ei de
argint înegrit cenușă și
aur — 412
Vin negru și vin roșu
beau 300

• Vine furtuna prin ceruri, 223
•Vino- cu pielea ta orbitoare
-carelucește ca luna, 221
•Vîntul vine dinspre Kuropa
Cente?. 394-
Vom adormi într-un-spasm —
'fiecăruia 350
Vor apărea-preXcții... înnoito-
rii... oamenii viitoru-
3G8
Vremea iubirilor noastre-a
-fost vara •fugară, 28-1

Kae- -rătăcit aici în **cîmp**

Zăpada cade mereu și **fiareîa**
codrilor 324
Zboară păsările albe și norii
sînt albi, strălucind 126
Zi de *Entriimpeking* pe **Fasa***
nenslrasse. 378
Ziduri înalte dorm în **oglin-**
zile rîului. 102
Ziua pe Bundsallee via-
tul. 357
ZVo'e [ale autorului la textele!]
din *Corabia Ini* Sebas-
ticni 404

CUPRINS

„Extatica trecere" a poetului	:	V	
Cronologie	. . . . .	LKXKV	
Notă asupra ediției	; ; ; ,	CMLVXI	
Din volumul : <i>POEZII</i> (1.950)			
Nocturnă pe drumuri	: ; ; ; j		;3
De dragoste			4
După două mii de ani	; ; ; :		3
Din volumul : <i>CÂNTECE DE ZI ȘI NOAPTE</i> (1954)			
Ceea ce spun cocorilor	! 5 j 5 j		,13
Flori de gheață			ii
Pământul I (fragment)	j ; ;		15
Martie	. . . ; ; 5 j j j		13
Din turnul Golia	; 5 j J 5		18
Rutina	. . . î î I î f J		22
Așa ninge...	; : ; I J 1 j		23
Celor din urmă ruixîi	\ j ț « -		24
Artă poetică	; \ £ f ț ; ; ;		26
Noapte	. ; \ j J j ; ; ;		27
Către cititor	: 2 ; \ • ; ; ; ;		27
Unui grup de fete			28
Poemul teiului	j 5 ; ; ; ; ; ;		29
După ploaie	; J J J . ; ; ;		31
Cîntec în munți	5 J ; I ; ; ; ;		32
In poiana partizanilor	; ; ; j ;		35

Un stol do pasări s-a topit în marc	39
La Grivița	40
Amintiri din munții Binariei	45
Post scriptura	53

Din volumul : *DOVĂ POEME* (1956)

Lucrări și anotimpuri sau Mișcarea do revoluție	
Convoiul amintirilor	83
Aripa vîotutei peste zăpezi	04
Aripa vîntului peste pămînt	85
Ținuturile primăverii pier	G7
Revanșa cîmpurilor	69
Omul și visteriile toamnei	70
Tîndu, toamna	71
O frumusețe a trecut în alta	73
Cîntec final despre mașini	75

DINCOLO DE IARNĂ. Pasteluri (1957)

Imn către florile toamnei

Imn către florile toamnei	81
Desen	02
Privești . . . . . * ; : : : .	83
Melodie de toamnă ; : : : .	84
Sălcii desfrunzite	35
Octombrie	35

Dincolo de iarnă

Melodie de primăvară	89
Călătorie în aprilie	00
Prin pădure primăvara și iarna	91
Cîntec de seară . . . . . "	92
Clipa care trece și dispăre	93
Ploi de mai la Cluj	93
Sălcîmi	95
Apele cresc . . . . . I	90

Dincolo de iarnă	97
Legănare de ramuri în mai	99

La nord de Someș

Peisaj în apă	102
După-amiaza foburgului	103
Seara, se-ntore oamenii	193
Aceste lumini, aceste pietre-	105
Schiță de peisaj	10 b
La nord de Someș . . . . . •	10?

Pescărușii

Pescărușii.	109
Noaptea, vintril de mare	110
Sozopol. . . . . ; : : . . .	111
Țarm singuratic	112
Răsărit de lună pe mare	113
Valurile și noaptea-	114

FLUXUL MEMORIEI. POEZII (1957)

Cu tot ce am	121
<i>Steaua polară</i>	
Vîntul care deschide fereastra	123
Moneda găsită pe stradă	124
Primul poem	124
Zboară păsările albe	126
Episod	126
Amurg la Lotru . . . . . •	123
Vîntul	129
Pădurea aproape de valuri	129
Sumbra primăvară	130
Cîntec fără cuvinte	132
Spirală	133
Elegie la cimitir	133
Altă iarnă . . . . . "	135

Excelsior	136
Steaua polară <i>i l</i>	137
<i>Seară erotică</i>	
Nud de primăvară	139
O nua de răchită	139
Farmec . . . . . ; . <i>i l</i>	140
Nud în zoi	140
Pe drumuri neumbrate	141
Miraj de iarnă	142
Seară erotică	143
<i>Ștefan și oamenii</i>	
Ploaie de primăvară la Putna	144
Pustiul în fața dușmanului	145
După cinei sule de ani	145
Cronică	148
Ștefan și oamenii	146
<i>Orientul de aur</i>	
Toamna lanurilor de orez	148
Octombrie în munții Cîm-Gan	149
Ochiuri de apă	150
Somnul crizantemelor	151
Femei așteptînd la Nam-Po	153
Morrîntul împăratului	153
Elegie la Marca Japoniei	154
Liniște sumbră	155
Drum în cîmpuri galbene	158
Fostul soldat	158
Stradă în Phenian	157
Amintiri din Coreea	153

fii
lif

Ut

<i>Un dor de timp în munții Rodnei</i>	
Preludiu	159
Moină . . . ; : ; ț : : s ;	169
Lied de iarnă : <i>î?</i> " <i>î</i>	161
Cîntecul brazilor	162
Trecere lină <i>I I</i>	163
Elegia munților . . . * ; ! ! .	164
Un dor de timp în munții Rodnei	185
<i>Fluxul memoriei</i>	
Umbre . . . . <i>I î » I ~ ' .</i>	168
Patima primăverii ' * * <i>I .</i>	169
Divagație nocturnă <i>I I t " .</i>	170
Memento	171
Aeternitas . . . . . ; : ;	173
Cuvintele pe care le rostesc . <i>I *</i>	174
- Fluxul memoriei . . . . . <i>î</i>	175
Ritmuri . . . . . » . . . {	177
Din volumul : <i>CĂLĂTORII ÎN EUROPA ȘI ASIA</i> (1960)	
<i>Septentrion</i>	
Orașul eroic . . " ț \ \ %	131
Melancolie de mare \$ <i>J { î 5</i>	181
Cîntecul fetelor . <i>J .? § f \$ î</i>	182
Aurora <i>î î I 2 ,</i>	183
<i>Pastel Sudic</i>	
Coborînd dimineața pe plaja <i>în-</i>	184
gustă	185
Elegie <i>i \ \</i>	185
Oamenii veniți de la Nord ; \$ ț <i>S</i>	186
Subumi . . . » » , . <i>i J t I 4</i>	186
Sud . . . . . • . » . . . • ' • « *	187

Din volumul : <i>VERSORI</i> (19G1)	
Glasul războinicului de pe Ilin	191
Colocviu cu inima mea	191
1. cîn • t • • » • • » & * »	193
Moartea cailor	194
•Norii jși ploaia	194
Femeile privesc schelăriile noHoc case	i 95
Văd zaua, trecînd spre apus	19G
Plecarea zăpezilor	197
Imn depărtat	197
Iarna venind	198

IMN CĂTRE ZORII DE Zi (1962)

Imn către zorii de zi

Harpe electrice	201
Cele din urma	202
Oamenii seamănă gtîne	202
Asemenea stelelor.	203
Meditație în întuneric	204
Umblu prin galeriile minei cîntînd	204
Voci din necunoscut	205
Spun adio pădurilor.	206
Oamenii surîd în această țară stră-veche.	207
Imn către zorii de zi	208

Liniște nouă

Liniște nouă	210
--------------	-----

Doina de seară

Doină de seară	214
Genealogie	215
Primăvara în WestMia	216

„ Dans în octombrie

Nu mă despart	213
Nud alb	219
Viscol	219
Iubirile necunoscute	220
Tu, care-ai fost...	220
Nud fosforescent:	221
Dans în octombrie	221

Panta IUiei

Imn. către neliniște	223
Meditase în ritm d<\ marea	225
Andante	225
Copilărie	22G
Gîtul de lebedă.	227
Intrare în noapfe	223
Goană	228
între două lumini	229
Liman.	230
Transfigurare	231
Reculegere	232
Ruga tăcui a	233
Panta Ilhci	233
Dedicație	234

Melodie de nea

Decembrie	235
Zăpada sărută întinderile	236
Cînd viscolul delîro r/ă	237
Melodic de nea	237

Imn către necunoscuți

Gravură veche	239
Noapica trece prin cartierele joase	240

Cîntecul tîrnăcopului	241
Ploaie de noapte	241
Noaptea în port	242
Descîntec pentru vîrsta mulțimilor	243
Vis printre oameni	244
Recviem	245
Destin	246
Cei care vor ciula își vor aduce aminte.	247
Imn către necunoscuți	247
<i>întotdeauna aici</i>	
Întotdeauna aici	249
<i>FIUL RISIPITOR. Poezii (1964)</i>	
în alb	253
Metamorfoză sublimă	254
Serpentină	255
Vîrful cu dor	250
Golf	256
Mică baladă	257
Cîntec de noapte	259
Umbra bătrînului domn	259
Alte lumini, alte faruri	260
Triumf	261
Elegia I	262
Elegia a II-a	263
Vis în derivă	263
Rugă de tînăr	264
Natură moartă	265
Unde s-au dus cuvintele?	265
Cîntecul vîrstelor	266
Roua	270
Septembrie	271
Cromatism	271
Doină tîrzie	272
stanțe	273
Noaptea lichidă	274

Noiembrie	255
Elegia a III-a	276
Dor de iarnă	276
Fîntma	277
Prin cîmpiiîfe Dunării	278
Interludiu de Miazănoapte	279
Balada anotimpului ales	281
Fit.il risipitor	232
Vis de zugrav	284
Vai'ă tîrzie	284
Doină de dragoste veche	285
Amurg -marin	285
Madrigal	286
Toamnă ia mora ă	286
Nud în întuneric	287
Noaptea, demult	283
Osmoză	239
Joc de noapte	2f0
Nocturnă eu visele	291
Poetul. In amintirea lui Eminescu	292
Celui înalt	293
(în tăcere și-n cumpăna zorilor)	294
Reminiscentă umilă	295
Trecătorul din zori	296
Amintiri și oameni	297
Drumuri în vînt	298
.Cîntecul stelelor	209
Ceața	300
Disparație lentă	300
Cariatide cîntînd	801
Inscripție umilă	S03
Elegia a IV-a	SOS
Către cititor	304

Îndemn către cel care vine	304
Semnele stelelor spun... ,	305
Din volumul antologic : <i>FLUXUL MEMORIEI</i> (1967). „ <i>INEDITE</i> ”	
Anno actatis suae XL . . . ; " .	309
Scara lui Iacob	309
Primăvară, florentină	310
Piazza delia Signoria , I I . •	311
Primăvară cu fluturi . " . II.	311
Ținut	312
Peisaj	312
Cînd in sfîrșit ,	313
Lied nordic . " , " , " 7 I " , " . .	313
Septentrion	314
Elegia a V-a	314
Epilog tîrziu . . . . I . I	315
<i>CADAVRE IN VID. Poezii (1969)</i>	
<i>Cadavre în vid</i>	
Anatomie profetică T	319
Hamlet apocriful ; î i	319
Bestiar . . . . " , f ; a	320
Aleluia . . . . : î	320
Amurg acherontic * î î	321
Elită . . . . . :	321
Invocare pestilențială	322
Paraistorie . i ! î \	322
Abendland . î I 5 ț	323
Pseudo-Odoacru \ jț \ ] \	323
Seară idilică . î \ \ î î î	324
Blazon . : J î î : T î	325
Cadavrele neîngropate la timp J î	325
Tinerete fără bătrînețe T î ț	326
Poligrafie bolnavă I ! \ I	

Monolog-i-ii otrăvii . . . ;	327
<i>vArxi</i> istoric	
<i>Vuc</i> v-iclis	...io
Eternitate amară . . . . ;	
Eiau cinegetic . . . . * . . .	329
Literatură	329
Cadavre iu vid	330
Cioc-are urechi de auzii ;	330
<i>RtivMt</i>	
C'mtecul cavalerului	
Eond	331
înstelai, fantomatic și pali*	
Imn tragi!- . . . . , , ,	
'Ki lua!	
înraofnxtarc . . . . . ; ,	
<i>Gol</i> metafizic	
Drumul magilor . . . . . ,	
Hermafroditul și scoicile	o o r ;
Țara cavalerilor	o ou
Gînd exilat	o o
Pan suferindul	o ou
Descîntec	
Fals delir . . . . I î I I I I .	
Cercul metalic strînge z	
Cîntecul de moarte al descendentului	
<i>Autoportret în timp</i>	
Tînărul melancolic	340
Euritmie	340
Omul pe care l-ai ucis . . . . . ; . . .	341
Autoportret în timp . . . . ; ; . . .	341
Cintece negre din steaua căzută :	342
Rugăciunea unui dac " î : :	342

Pentru Toate puțin ;	343
Psalm negru ; ; ;	343
Sonet negru ; I %	344
Ora ele dincolo . ' ;	344
<i>Ano timp electronic</i>	
Isaia în pustie . . . :	346
Vis teratologic . ' ;	346
hippy blues . ; "	347
îngerul a strigat . "	347
în vacarmul percuției .	343
Martie falsul	348
Eros în amurg . . . ,	349
în golul dintre fapteuri	349
Spasm	350
Antiserenadă	350
Anotimp electronic	350
Cealaltă naștere	352
Volum postum : <i>CORABIA LUI SEBAS-</i> <i>TIAN</i> — poezii și antipoezii — (1978)	
I Am intrat pe sub pământ în Ber-	
linul de West	356
II Ziua pe Bundesallee vântul . . . ,	357
Sebastian Brant	357
* * * Cărți mari, pravili și legi . . .	358
III Am primit toate invitațiile	359
* * * Și totuși plutim înainte	360
IV Discuții, reviste, lecturi	360
Toamnă berlineză	361
V Sus către Nord cartiere de locuit . .	362
Era de piatră	363
VI în piscina acoperită și nu prea	
adâncă	363
Playboy	364
VII Mă întorc de la o manifestație . .	365

Manifestație	36G
VIII în seara aceasta voi merge : ;	387
Vîrsta	368
IX Prin Charlottenburg umblă duhul	
lui Eminescu	368
Nocturnă	369
X Coadă nocturnă la poșta gării	
west-berlinezc	370
Bahnhof zoo	370
XI Ceață densă . . . ; î", ...	371
Volută monotonă	372
XII Toată dimineața am citit heb-	
domadarul axiomatic "	372
Zucht	373
XIII Dahlem — cartier feeric	374
Cîntec de leagăn în Dahlem . . . . ,	374
XIV De cităva vreme mă urmăresc	
goelanzii	375
Cor de tineri	376
XV Lungi discuții cu Gottfricd	
Ben	377
Nihil	377
XVI Zi de <i>Enirimpelung</i> pe Fa-	
sanenstrasse	373
Tristul excelsior "	379
XVII Un cunoscut din Renania mi-a	
spus	380
Perpetuum mobile I	300
XVIII Recitalul celebrului compozi-	
tor american	3fU
Ars antipoetica	382
XIX Toată toamna am avut o bună	
dispoziție	383
Aglutinezi în memorie... I . . . . : I	383
XX La ceaiul de miercuri după-	
amiază rareori am lipsit : : : : "	384

Uși	335
XXI Noapți lungi de Noombrie	385
Armonii dislocate	386
XXII Medii intelectuale anxioase	387
Oamenii și produsele lor...	338
XXIII Venirea colegului parizian era	389
Până când	389
XXIV •Bâirmulurutsron i-au murit trei frați	390
Bătrîn. și singur	391
XXV Pe toate străzile înfîncse. di- mineața și seara.	391
Ars longa	392
XXVI Noaptea die <i>StrassenkiimUer</i> cu tarabele lor.	393
Cosmopoiis	393
XXVII Vîntul vine dinspre Europa Center.	394
Spațiu neutru	395
XXVIII Când mă voi înapoia ia Afhena...	396
Love Uobby.	397
XXIX tneepe să-mi displacă lonescu.	397
Undeva în întuneric	393
XXX Revin acasă noaptea tîrziu	399
Laboratorium maximum.	400
XXXI Imensa navă plutește îna- inte.	400
Iarnă străvezie.	401
XXXII Aici sfîrșește cartea mea	402
Epilog	403
Note	404

<i>f. !OSTUMEj</i> din revista <i>Si caua</i>	
I îatunericui a venit, de la Nord...	4W
li Viena barocă palatele ei de ar- gint	4:12
III" Să intram mai adine în această pădure...	4U»
IV Deseară-n palatul Ancrsperg se vor intiîni.	41-7
V- Cuvintele cruță linia curbă cuvîn- tele cresc.	41U
Vi-Toătf-f-toamna a bătăi vîntul rău...	421
-VII* Mfere Aureliu cobară în frunte;! • armatelor...	424
• Symptom.	421*
-Lied.	421!
-Gramatică	420
•••Menuet'	420
Cristal	420
•Imn do seară.	427
•VERSURI publicate în anii debutului li- terar	
Liniște	434
-Neam nemuritor	432
Glossă	432
Necunoscut! câine Pierrot	433
Poem pentru o cameră	434
Nocturnă	435
Andante	436
Serpentină	437
Cintece pentru păsări urcate pe tron	433
NOTE	439
•Tabla alfabetică a poeziilor	
I. După titlu	470
II. După primul vers	482